Teksty tłumaczyli:
Renata Stasińska Małgorzata Pawlikowska Katarzyna Janiak Karolina Orszulewska Kłos

Konsultacja:
Karol Klauza

The Department of Theology at the Catholic University in Lublin

The Department of Theology exists at the Catholic University in Lublin from the very beginning and constitutes its fundamental, expansive developing, scientific and educational institution. It stays in contact with the greatests universities and scientific institutes.

History of the Department of Theology in general

1. Context of Department's origin (1918/19)

The regain of the independence tells to refer to the tradition before Poland was annexed (Jagellonian). This tradition is characterized by universalism, it means, by symptom of co-existance any nations living in peace and by the demand of tolerant role of religion in public relations. The element of revival concerning polish nation and the catholic Church was in this context very important. The department of Theology had to present christian and catholic thought, which was to form the whole society. Thanks to professors of the Academy in Petersburg, who were the base of a new Department of Theology in Lublin, the ecumenism starts to exist in the dialog between Latin theology and the eastern, orthodox doctrine.

2. Reception of some ideological systems (1919-1949)

The influence of two polish universities on Theology elaborated at The Catholic University in Lublin started especially after the second world war. The theological thought of Department was therefore some kind of continuation of human thought (University of Jan Kazimierz) and the rigorous thought (Batory's University in Vilno). Both systems took a friendly attitude towards the Orthodox Church. Thanks to Vatican began a wide reception of tomism (J. Woroniecki,

Cz. Lacrampe) and augustinism. At the same time the own praxeological thought was created. This thought became the most creative polish theology.

3. The defence of Christian thought and the Church (1950-1989)

In time of the red „Babylonian captivity" the Department was a defender of national and historical thought, and of the council thought as well. The Chancellor of University, Stefan Cardinal Wyszyński protected the general truth. The testimony of Primate's service transferred on whole clergy. According to this model, represented by the Catholic University, the Christian thought was announced and widespread. This was the direct cause of the ministers' persecutions. The inspiration of the Second Vatican Council manifested in the new orientations and directions of investigations and the ways of expression of theological thought.

4. Wide freedom of thought and the investigations (from 1989)

The constitution of the university in the polish culture made possible new international contacts. The new problems appeared when the communism has fallen: the regenerated atheism, the liberalism and the postmodernism, and above all propagating the principle of „general pluralism", which proclaimes that the unity of truth replaces the plurality of truths. On the contrary the pluralism is a rejection of the consistence and it does not proclaim the relativism of truth. It is a new challenge for the theology, which cooperates with modern achievements of human mind and tries to read God's message.

Structure of Department of Theology

During 87 years the Department of Theology experienced the plurality of changes. At the present time it is one of the most expansive and complex scientific, theological institution in the world. It possesses 10 institutes, 61 cathedrals, 15 scientific institutions (the Institute of Biblical Sciences – 9 cathedrals, Institute of Fundamental Theology – 3 cathedrals, Institute of Dogmatic Theology – 7, Institute of Moral Theology – 6, Institute of Theology of Spirituality – 4, Ecumenical Institute – 3, Institute of History of Church – 9, Pastoral Institute – 10, Institute of Musicology – 6, Institute of Studies concerning Family – 4).

Currently (November 2005) there are 143 lecturers: titular professors (19), doctors habilitati (32): extraordinary professors (26), doctors (77), remaining (15).

Three institutes (Theology, Musicology, Studies concerning Family) educate in general 3016 students, among these: day's students: 1541 (theology course „A" – 567 and course „B" – 436; musicology 89; Studies concerning Family – 449); extramural studies: 649; doctoral: 587; postgraduate: 249.

During one year the Master's degree is got by aproximately 500 students, degree of doctor of theology is obtained by 40 persons, degree of doctor habilitatus is achieved by 10 persons. The title of professor is obtained by circa 5 persons.

The Theological department publishes each year over 300 positions: circa 50 author's books. It offers 10 scientific periodicals and many collective publications. The workers participate in numerous congresses, symposia and in national or foreign conferences.

The university entitled (doctors honoris causa) following persons: August Kard. The Hlond (1948) – the Primate of Poland; Adam Card. Stefan Sapieha (1949) – Metropolitan of Cracow; Rev. prof. The Palemon the Glorieux (1958) – the Rector of University in Lilie; Prof. Bp Piotr Kałwa (1958) – The Great Chancellor of The Catholic University in Lublin; The Abp Emil the Arse – the ne the Blanchet (1964) – the Rector of Catholic Institute in Paris; Bp Honere Marie Louis van Waeyenbergh (1964) – Teltor of The Catholic University in Louvain; John Card. King (1977) – The Archbishop of Philadelphia; John Paul II (1983); Józef Card. Glemp (1985) – the Primate of Poland; Abp Stylianos Harkianakis (1985) – Metropolitan of the Greek – Orthodox in Australia; J. Gerard M. Card. Willebrands (1985) – Chairman of the Secretary of Christian Unity, Vatican; The Abp the Povilonis the Liudivikas (1987) – the apostolic admistrator of Kovno and the Wilkowyszek, Lithuania; Josef Kard. Ratzinger (1988) – The Prefect of Holy Congregation of Belief, Vatican; Rev. prelate John Wodarski (1995)- Parson (USA); William Henry Card. the Keeler (2000) – the Archbishop of Baltimore; The patriarch Teoktyst (the Toader the Arapasu – 2000) – The Orthodox Patriarch of Romania; The rabbi the Elio the Toaff (2000) – the Chief Rabbi of Rome; Abp Stanisław Dziwisz (2001) – The personal secretary of John Paul II; Camillo Cardinal Ruini (2002) – the Chairman of Conference of Episcopate in Italy; Abp Bruno Forte (2004) – Naples, abp Chieti-Vasto; Bp Gerhard Ludwig Müller (2004) – Regensburg; Prof. Jean Gallot SJ (2004) – Louvain – Rome.

Aim of publication

Pope John Paul II's apostolic exhortation *Ecclesia in Europa* (2003) and Poland's joining the European Union (2004) necessarily raised a question of the Church's place in Europe, in the public life and in the world. The identity of the Polish theology in the context of the transformations of the European integration needed to be established. It also became clear that the Church had to expound its participation in the European institutions. These issues were discussed with reference not only to the Polish context (all Poland's Theology Faculties participated in it) but also to the European one (representatives of many competent and religiously sensitive academic theological institutions took part – from Germany, Italy, Spain, France, Belgium, Ukraine, Slovakia, Belarus etc)

It was expressed in publications: *The Church in the Public Life. Polish and European Theology in the Face of New Challenges:* Vol. 1: *Lectures and Introductions to Group Discussions* (Lublin 2004, pp. 474); Vol. 2: *Proceedings of the Section Meetings* (Lublin 2004, pp. 576); Vol. 3: *The Perspectives of the Polish and European Theology. The Self-awareness of the Church in the Face of Contemporary Challenges [Polish Theology for the 21th c.],* Lublin 2005 pp. 292

As a result it was pointed out that any society and state need a religious component, The mystery of the transcendent God must be in the centre of the social life as God and man together follow the same path through history. The present state of the European culture is such that God became excluded from the public domain to an extent that had never been seen before in mankind's history. It is in this that the real crisis of Europe lies. This also explains why the Christian roots are being denied in the EU. So Christianity can be a significant factor in the present construction of Europe. Not just the authority of the two popes – that of John Paul II and Benedict XVI – prove it.

The whole endeavour made us understand again that it is deeply false to think that man can be really free when he becomes engaged in his own ideas and will and not in God. The exclusion of God from social settings brings about a disorientation of the social integration. Such a community lacks a common essence, a dignity of all us as human beings.

The so called *rational logic* (scientific and functional), common in Europe, which says that any reference to God in the public life is unacceptable, has been rejected. So there is no reason for relativism, for self-sufficiency, for secularism nor

for the so called freedom from everything. All this makes an authentic morality (indispensable in any society) absent.

The argument has been refuted that there is no such a thing as Polish theology. It has its own uniqueness and zeal, a practical dimension and an emotional component. All this makes it real and „God is not dead" in it as in the West.

All these results can serve as a starting point for further research and as a reference material for writing dissertations; can help start new trends in theology; can also bring a reconciliation between the belligerent societies based on the transcendent foundation; can serve an authentic European and worldwide integration.

Therefore the aim of this present publication is to express the identity of polish theology and to enrich the European theology. We propose a cooperation in all theological areas. We are looking for the platforms, which help to create the new investigative projects for whole Christian Europe. We hope, that an effective cooperation of all men of good will would contribute to peace, justice and hope for better future. We are inspired by Christ's love to whole mankind He has revealed in his Incarnation and in the sacrament of Eucharist.

Redaction

Lublin, 8 December 2005

Faculty of Theology

Dean – doctor's ks. hab. Jerzy Pałucki, prof. nadzw.
Prodziekani – doctor's ks. hab. Christopher Góźdź, prof. nadzw.;
– doctor's ks. hab. Sławomir Nowosad, prof. nadzw.

INSTYTUT EKUMENICZNY
Manager – doctor's ks. hab. Leonard Hill, prof. KUL

INSTYTUT HISTORII KOŚCIOŁA
Manager – ks. doctor's prof. hab. Mark Zahajkiewicz, prof. zw.

INSTYTUT MUZYKOLOGII
Manager – ks. doctor's prof. hab. Ireneusz Pawlak, prof. nadzw.
Secretary – ma Jolanta Majewska

INSTYTUT NAUK BIBLIJNYCH
Manager – ks. doctor's prof. hab. Ryszard Rubinkiewicz, prof. zw.

INSTYTUT NAUK About RODZINIE
Manager – doctor's ks. hab. Mirosław Kalinowski, prof. nadzw.
Wicedyrektor – doctor's ks. Antoni Tomkiewicz, st. lecturer
Secretary – ma Urszula gipsy

INSTYTUT TEOLOGII DOGMATYCZNEJ
Manager – doctor's ks. hab. Christopher Góźdź, prof. nadzw.

INSTYTUT TEOLOGII DUCHOWOŚCI
Manager – doctor's ks. hab. Mark Chmielewski, prof. nadzw.

INSTYTUT TEOLOGII FUNDAMENTALNEJ
Manager – ks. doctor's prof. hab. Marian Rusecki, prof. zw.

INSTYTUT TEOLOGII MORALNEJ
Manager – ks. doctor's prof. hab. Janusz Nagórny, prof. zw.

INSTYTUT TEOLOGII PASTORALNEJ
Manager – ks. doctor's prof. hab. Władysław Head, prof. zw.

The ZAKŁADY the NAUKOWE
the Library of Department of Theology
the Library of Institute of Pastoral Theology

Ecumenical Institute

Dyrektor

Leonard Górka SVD,
Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Kazimiera Derkaczewska (Eleni Fotiju), MA

Born in 1948. In the years 1968-1973 she studied theology at the Catholic University of Lublin. She defended her MA/BA thesis devoted to Byzantine theology on 23 June 1979. In summer 1991 she was granted a language scholarship at the Aristotle University of Thessaloniki. Since 1973 she has been employed as a librarian at the Faculty of theology and since 1999 she has been an academic researcher at Ecumenical Institute of the CUL. She has been conducting research into the Greek Orthodox theology in the perspective of the ecumenical dialogue and religious motives in modern Greek fiction (A. Papadiamandis, F. Kondoglu, N. Kazantzakis).

ACADEMIC PUBLICATIONS

Papers

Ateńczycy w Jarosławiu, „Więź" 43(2000) nr 1(495), s. 210-213. [*Athenians in Jaroslaw,* „Wiez" („The Bond"), 43(2000) no. 1(495), p. 210-213].

Bóg „śmiejący się z zagłady", TPow 1998 nr 16(2545), s. 11 (z dn. 19 kwietnia). [*God „Laughing at Mass Destruction",* TPow 1998 no. 16(2545), p. 11 (as of 19 April)].

Comprendre les reactions des freres orthodoxes, RT 50(2003) z. 7, s. 127-137. [*Comprendre les reactions des freres orthodoxes,* RT 50(2003) b. 7, p. 127-137].

Gdy lęk silniejszy niż nadzieja, w: *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia,* red. L. Górka, S. Pawłowski, Lublin 2003, s. 215-235. [*When Fear Is Stronger Than Hope,* in: *Ecumenical Responsibility at the Beginning of the Third Millennium,* L. Gorka, S. Pawlowski, Lublin 2003, p. 215-235].

Grzegorz Palamas, w: EK 6, kol. 321-323. [*Gregory Palamas,* in: EK 6, col. 321-323].

Hezychazm, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 308-310. [*Hesychasm,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002].

Inspiracje religijne poematu „Aksion esti" Odisseasa Elitisa. Seminarium otwarte, zorganizowane z okazji narodowego święta Grecji przez Instytut Ekumeniczny KUL. Lublin, 26 marca i 2 kwietnia 1992 r., (współautor M. Vrachionidu), RT 40(1993) z. 7, s. 132-144. [*The Religious Inspirations of the Poem „Aksion esti" by Odisseas Elitis. Seminar Organized to Celebrate the Greek National Holiday at the Ecumenical Institute of the Catholic University of Lublin, 26 March and 2 April 1992 (co-author M. Vrachionidu),* RT 40(1993) b. 7, p. 132-144].

Kazantzakis Nikos, pseud. Karmas Nirwamis, Petros Psiloritis, w: EK 8, kol. 1272-1274. [*Kazantzakis Nikos, pseud. Karmas Nirwamis, Petros Psiloritis,* in: EK 8, col. 1272-1274].

Les Atheniens a Jarosław. Septieme Festival de la Musique Ancienne „Le chant de nos racines", Jarosław 22-29 aout 1999, RTK 47(2000) z. 7, s. 261-264. [*Les Atheniens a Jarosław. Septieme Festival de la Musique Ancienne „Le chant de nos racines", Jarosław 22-29 aout 1999,* RTK 47(2000) b. 7, p. 261-264].

Ludzkie pytania i Boża odpowiedź. TPow 1997 nr 10(2487), s. 10 (z dn. 9 marca). [*Human Questions and God's Answer* TPow 1997 nr 10(2487), s. 10 (z dn. 9 marca)].

Nieporozumienie. W sprawie wypowiedzi Patriarchy Konstantynopola. TPow 2000 nr 13, s. 17 (z dn. 26 marca). [*A Misunderstanding. Concerning the Statement of the Patriarch of Constantinople,* TPow 2000 no. 13, p. 17 (as of 26 March)].

Patrystyczny ideał „apathes pathos" w „Triadach" św. Grzegorza Palamasa. „Vox Patrum" 6(1986) z. 10, s. 239-255. [*Patristic Ideal „Apathes Pathos" in „The Triads" by St. Gregory Palamas.* „Vox Patrum" 6(1986) b. 10, p. 239-255].

Światło zmartwychwstania, w: *Życie uczynił liturgią. Ks. Wojciech Danielski 10 IV 1935 24 XII 1985.* Opr. G. Wilczyńska. Lublin 1995, s. 256-259. [*The Light of Resurrection,* in: *He Made His Life the Liturgy. Rev. Wojciech Danielski*

10 April 1935 – 24 December 1985, prepared by G. Wilczynska. Lublin 1995 p. 256-259].

Trynitarny charakter przebóstwienia według „Triad" Grzegorza Palamasa. Lublin 1979 (Mps BGKUL, s. 107). [T*rinitarian Character of Deification According to „The Triads" by Gregory Palamas*, Lublin 1979 (Mps BGKUL, p. 107].

W poszukiwaniu oblicza Bożego (Palamickie rozróżnienie istoty i energii w Bogu), RTK 27(1980) z. 7, s. 35-49. [*Searching for God's Face (Differentiation Between the Essence and Energy in God According to Gregory Palamas),* RTK 27(1980) b. 7, p. 35-49].

Zrozumieć Kazantzakisa. Teologiczne niepokoje wokół „Ostatniego kuszenia", RT 41(1994) z. 7, s. 93-103. [*To Understand Kazantzakis. Theological Unrest Around „The Last Temptation",* RT 41(1994) b. 7, p. 93-103].

Zrozumieć reakcje prawosławnych braci, „Więź" 43(2000) nr 12(506), s. 139-148. [*To Understand Reactions of the Orthodox Brothers,* „Wiez" („The Bond"), 43(2000) no. 12(506), p. 139-148].

Wacław Hryniewicz OMI, Rev. Prof. PhD Hab.

Born on 23 July 1936 in Lomazy near Biala Podlaska (Eastern Poland). In 1960 he was ordained a priest in the Congregation of Oblate Fathers. In 1966 he obtained the title of PhD in dogmatic theology at the Catholic University of Lublin (CUL) on the basis of the dissertation: *Soteriological Significance of the Resurrection of Christ in the Teaching of Contemporary Catholic Theologians;* In the period 1968-1970 he conducted scientific research in Louvain, Paris, London and Rome; In 1974 he obtained the title of Doctor Habilitatus on the basis of the thesis titled *The Role of Tradition in Theological Interpretation* and he was appointed associate professor in 1984 and full professor in 1992. He is one of the founders of the Ecumenical Institute at the CUL, since 1983 head of the Depart-

ment of Orthodox Theology at this Institute. Since 1980 he has been a member of the Joint International Commission for Theological Dialogue between the Roman Catholic Church and the Orthodox Church; since 1988 member of the European Society for Ecumenical Research „Societas Oecumenica"; since 1997 director of the Ecumenical Institute at the CUL; member of the advisory board of „Eastern Churches Journal" (Fairfax, Virginia, USA). 1998-2000 he was a member of the drafting committee preparing the text of the *Charta Oecumenica: Guidelines for the Growing Cooperation among the Churches in Europe,* officially signed by the Presidents of the Conference of European Churches (KEK) and of the Council of European Bishops' Conferences (CCEE) in Strasbourg on 22 April 2001. – Lectures abroad: in Switzerland, Germany, France, Austria, United States and Belgium. He has participated in, and organized many international symposia and ecumenical conferences. He has conducted research work on Christian paschal theology, theology of hope, universalism of salvation, Old-Russian theology and ecumenical issues. Inspired by the tradition of Eastern Christianity he has been developing an ecumenical theology open to other Christian denominantions and other religions, a theology looking for ways of reconciliation of Churches, nations and cultures.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Bóg naszej nadziei. Szkice teologiczno-ekumeniczne, t. 1 Opole 1989, s. 286. [*God of Our Hope: Theological and Ecumenical Essays*, vol. 1, Opole 1989, s. 286].

Chrystus zmartwychwstal. Motywy paschalne w pismach metropolity Ilariona (XI w.), Warszawa 1995, s. 263. [*Christ Is Risen: Paschal Motives in the Writings of Metropolitan Ilarion of Kiev (11th century),* Warsaw 1995, p. 263].

Chrystus, nasza Pascha. Zarys chrzescijanskiej teologii paschalnej, Lublin 1982, s. 492. [*Christ, Our Passover: An Outline of Christian Paschal Theology,* vol. 1, Lublin 1982, p. 492].

Chrześcijaństwo nadziei. Przyszłość wiary i duchowości chrześcijańskiej, Kraków 2002, s. 428. [*Christianity of Hope: The Future of Christian Faith and Spirituality,* Krakow 2002, p. 428].

Debata: *Puste piekło? Spór wokół ks. Wacława Hryniewicza nadziei zbawienia dla wszystkich,* Warszawa 2000, 2. nakład 2004, s. 342 [Debate: *Empty Hell? A Controversy around Fr. Waclaw Hryniewicz's Hope of Universal Salvation],* Warsaw 2000, 2nd reprint 2004, p. 342).

Dlaczego głoszę nadzieję?, Warszawa 2004, s. 256. [*Why Do I Proclaim Hope?,* Warsaw 2004, p. 256].

Dramat nadziei zbawienia, Warszawa 1996, s. 226. [*Drama of the Hope of Salvation,* Warszawa 1996, p. 226].

Hermeneutyka w dialogu. Szkice teologiczno-ekumeniczne, t. 2, Opole 1998, s. 288. [*Hermeneutics in Dialogue: Theological and Ecumenical Essays*, vol. 2, Opole 1998, p. 288].

Kościoły siostrzane. Dialog katolicko-prawosławny 1980-1991, Warszawa 1993, s. 360. [*Sister Churches: Catholic-Orthodox Dialogue 1980-1991,* Warsaw 1993, p. 360].

Kościół jest jeden. Ekumeniczne nadzieje nowego stulecia, Kraków 2004, s. 453. [*The Church Is One: Ecumenical Hopes of a New Century,* Krakow 2004, p. 453].

Muxyne sa.numumu b'o2oai. Yxiq ma ytciamusM e exymeiuhiu nepcnexmuai (To Leave the Past to God: „Unia" and Uniatism in an Ecumenical Perspective). IIep. 3 rl0nbcbK. *O.)*JyAHU, JIbBis 1998, s. 68. [*Muxyne sa.numumu b'o2oai. Yxiq ma ytciamusM e exymeiuhiu nepcnexmuai (To Leave the Past to God: „Unia„ and Uniatism in an Ecumenical Perspective).* IIep. 3 rl0nbcbK. *O.)*JyAHU, JIbBis 1998, p. 68].

Na drogach pojednania, Warszawa 1998, s. 280. [*On the Ways of Reconciliation,* Warsaw 1998, p. 280].

Nad przepaściami wiary. Z ks. Wacławem Hryniewiczem rozmawiają Elżbieta Adamiak i Józef Majewski, Kraków 2001, s. 359 [*On the Edge of the Precipices of Faith:* Rev. Waclaw Hryniewicz's Talks with Elzbieta Adamiak and Jozef Majewski, Krakow 2001, p. 359].

Nadzieja uczy inaczej, Warszawa 2003, s. 285. [*Hope Teaches Otherwise,* Warsaw 2003, p. 285].

Nadzieja zbawienia dla wszystkich. Od eschatologii strachu do eschatologii nadziei, Warszawa 1989, s. 178. [*Hope of Salvation for All: From the Eschatology of Fear to an Eschatology of Hope,* Warsaw 1989, p.178].

Nasza Pascha z Chrystusem. Zarys... t. 2, Lublin 1987, s. 547. [*Our Passover in Christ: An Outline...* vol. 2, Lublin 1987, p. 547].

Pascha Chrystusa w dziejach człowieka i wszechświata. Zarys... t. 3, Lublin 1991, s. 532 [*The Passover of Christ in the History of Man and Cosmos: An Outline...* vol.3, Lublin 1991, p. 532].

Pedagogia nadziei, Warszawa 1997, s. 187. [*Pedagogy of Hope,* Warsaw 1997, p. 187].

Przeszłość zostawić Bogu. Unia i uniatyzm w perspektywie ekumenicznej, Opole 1995, s. 179. [*To Leave the Past to God: „Unia" and Uniatism in an Ecumenical Perspective,* Opole 1995, p.179].

Rola Tradycji w interpretacji teologicznej, Lublin 1976, s. 350 [*The Role of Tradition in Theological Interpretation,* Lublin 1976, p. 350].

Staroruska teologia paschalna w świetle pism św. *Cyryla Turowskiego,* Warszawa 1993, s. 202; [*Old Russian Paschal Theology in the Light of Writings of St. Cyrill of Turov (12th Century),* Warsaw 1993, p. 202].

Św. Cyryl Turowski, *Homilie paschalne.* Przekład z języka cerkiewnosłowiańskiego i komentarz, Opole 1992, s. 107. [*St. Cyrill of Turov: Paschal Homilies.* Translation from Old-Slavonic and Commentary, Opole 1992, p.107].

*Challenge of Our Hope: Christian Faith in Dialogue***,** Washington, Catholic University of America 2005, ok. s. 290. [*Challenge of Our Hope: Christian Faith in Dialogue***,** Washington, Catholic University of America 2005, p. ca 290].

Booklets

*Die altrussische Passatheologie und Osterspiritualitat. Osterliche Motive in den Schriften des hl. Kyrill von Turow***,** Ludenscheid-Lobetal, Okumenischer Verlag Dr. R.F. Edel 1987, s. 38. [*Die altrussische Passatheologie und Osterspiritualitat. Osterliche Motive in den Schriften des hl. Kyrill von Turow*, Ludenscheid-Lobetal, Okumenischer Verlag Dr. R.F. Edel 1987, p. 38].

Wschód i Zachód chrześcijaństwa. Od schizmy do dialogu, Katowice 1984, s. 47 [*Christian East and West: From Schism to Dialogue*, Katowice 1984, p. 47].

Ilacxaj1bubaR mambieba y maopax cba. Kipbanaa Typaycxaza, Druyia 1994, s. 31 (in Byielorussian). [*Ilacxaj1bubaR mambieba y maopax cba. Kipbanaa Typaycxaza (Paschal Motives in the Works of St. Cyrill of Turov),* Druyia 1994, p. 31 (in Byielorussian)].

IlacxanbhbaR mambaeba y meopax cbe. Kipbanba,[IIepaxnaR s rlonbcxaH MoBbi C. 3anpyAsxara]. Bopiua, Jho6nix, XapxiB 1997, s. 39 (in Byelorussian). [*IlacxanbhbaR mambaeba y meopax cbe. Kipbanba Typaycxaza (Paschal Motives in the Works of St. Cyrill of Turov),),* [IIepaxnaR s rlonbcxaH MoBbi C. 3anpyAsxara]. Bopiua, Jho6nix, XapxiB 1997, p. 39 (in Byelorussian)].

Editing of collective studies

Chrystus zwyciężył. Wokół Chrztu Rusi Kijowskiej. (współred. J. S. Gajek], Warszawa 1989. [*Christ Has Conquered. Around the Christianization of Rus,* (co-ed. J. S. Gajek), Warsaw 1989].

Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze, (współred. S. J. Koza). Lublin 1989. [*Baptism, Eucharist and Ministry: Document of Lima 1982.* Text and Commentaries, (co-ed. S. J. Koza), Lublin 1989].

Eucharystia i posłannictwo. Wieczerza Pańska w dialogu chrześcijan. (współred. L. Górka). Warszawa 1987, s. 192. [*Eucharist and Mission: The Lord's Supper in the Dialogue of Christians,* (co-ed. L. Gorka), Warsaw 1987, p. 192].

Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu, Lublin 1996, s. 828 – dodruk: 1997. (współred. J. S. Gajek, S. J. Koza). [*Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* Lublin 1996, p. 828 – reprint: 1997. (co-ed. J. S. Gajek, S.J. Koza)].

Recepcja – nowe zadanie ekumenizmu, (współred. L. Górka], Lublin 1985. [*Reception: a New Task of Ecumenism.* (co-ed. L. Gorka), Lublin 1985].

Święta tajemnica jedności. Dekret o ekumenizmie po dwudziestu latach, (współred. P. Jaskóła). Lublin 1988 p. 183. TwD 5. [*The Sacred Mystery of Unity: The Decree on Ecumenism Twenty Years Later* (co-ed. P. Jaskola), Lublin 1988, p. 183. TwD 5].

Tajemnica człowieka. Wokół osoby i myśli ks. Wincentego Granata, (współred.). Lublin 1985. [*The Mystery of Man: Around Fr. Wincenty Granat's Person and Thought.* (co-ed.), Lublin 1985].

Teologia i kultura duchowa Starej Rusi, (współred. J. S. Gajek). Lublin 1993. TwD 7. [*Theology and Spiritual Culture of Old Rus,* (co-ed. J. S. Gajek), Lublin 1993, TwD 7].

List of articles in foreign languages

A Faith Friendly to Non-Believers. „Dialogue and Universalism" [Warsaw] 10:2000 No. 7-8, p. 161-168.

Auf dem Weg zur Zweiten Europaischen Oekumenischen Versammlung: Versohnung und die Ekklesiologie der Schwesterkirchen. Theologische Einfuhrung. „Okumenisches Forum. Grazer Jahrbuch fur konkrete Okumene" Nr. 18. Graz 1995, 133-149 (_ EVXARICTIA Univ. Prof. Dr. Johannes Baptist Bauer); also in: „Der Christliche Osten" 51:1996 H. 1, p. 13-23.

Auf dem Weg zur Zweiten Europaischen Okumenischen Versammlung: Versohnung und die Ekklesiologie der Schwesterkirchen. „Der Christliche Osten" [Wurzburg] 51:1996 H. 1,p. 13-23.

Bekehrung Russlands? Okumenische Reflexionen uber eine jahrhundertelange Illusion. „Der Christliche Osten" 52:1997 H. 2, p. 89-106.

Christ's Kenosis and Ecclesiology, „Roczniki Teologiczne KUL", 48-49:2001-2002 No. 7, p. 5-30. [*Christ's Kenosis and Ecclesiology,* „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 48-49:2001-2002 no. 7, p. 5-30].

Christian Universalism: Its Ethical and Spiritual Implications. „Dialogue and Universalism" 13: 2003, no. 5, p. 33-45.

„Christus hat gesiegt". Das Gedachtnis der Taufe der Rus, in den Schriften des Metropoliten Ilarion und des hl. Kirill von Turov. „Ostkirchliche Studien" 39:1990 H. 1, p. 22-39.

Das Geheimnis der Gehenna in den Meditationen des hl. Isaak des Syrers, „Ostkirchliche Studien" 53: 2004 H. l, p. 28-44.

Der „Uniatismus" im katholisch-orthodoxen Dialog. „Oekumenisches Forum. Grazer Hefte fur konkrete Oekumene" 1990 no. 13, p. 189-206.

Der „Uniatismus" im katholisch-orthodoxen Dialog. „Ostkirchliche Studien" 39:1990 H. 4, p. 319-335.

Der „Uniatismus" und die Zukunft des katholisch-orthodoxen Dialogs. „Ostkirchliche Studien" 40: 1991 H. 2-3, p. 210-221.

Der Dialog der Schwesterkirchen. Nach dem wiederholten Treffen der Katholisch-Orthodoxen Kommission in Bari. „Ostkirchliche Studien" 36:1987 H. 4, p. 311-326.

Der Dialog ist ein heiliges Werk Uberlegungen nach der Session von Bari. „Ostkirchliche Studien" 35:1986 H. 4, p. 319-337.

Der Dialog mit den Anderen. Erfahrungen polnischer Okumene. [in:] *Der polnische Katholizismus vor und nach 1989. Von der totalitaren zur demokratischen Herausforderung.* Hrsg. von N. Lobkowicz, L. Luks. Koln, Weimar, Wien: Bohlau Verlag 1998, p. 151-177.

Der pneumatologische Aspekt der Kirche aus orthodoxer Sicht. „Catholica" [Munster] 31:1977 H. 2, p. 122-150.

Dialog als Vertrauenssache. Der katholisch-orthodoxe Dialog. „Aspekte. Theologische und pastorale Blatter fur die Erzdiozese Luxemburg" 1990 No. 43, p. 20-31.

Dialog als Vertrauenssache. Uberlegungen zum katholisch-orthodoxen Dialog. „Der Christliche Osten" 43:1988 H. 6, p. 255-268.

Die ekklesiale Rezeption in der Sicht der orthodoxen Theologie. „Theologie und Glaube" 65:1975, p. 250-266.

Die Ikone und die Welt der technologischer Bilder. „Der Christliche Osten" 55:2000 H. 5, p. 220-224.

Die Vertrautheit des Menschen mit dem Heiligen Geist (Oikeiosis Pneicmatos) nach Basilius dem Grossen. [in:] *Basilius, Heiliger der Einen Kirche. Regensburger Okumenisches Symposion 1979.* Hrsg. von A. Rauch, P. Imho£ Munchen: Verlagsgesellschaft Gerhard Kafflce GmbH 1981, p. 98-108.

Ecumenical Lessons from the Past: Soteriological Exclusivism at the Basis of Uniatism. [in:] *Kirchen im Kontext unterschiedlicher Kulturen. Auf dem Weg ins dritte Jahrtausend.* Hrsg. von K.Ch. Felmy u.a. Aleksandr Men in memoriam (1935-1990). Gottingen 1991, p. 21-533.

Ecumenical Relations and Theological Dialogue between the Catholic Church and the Orthodox Church. „Exchange. Journal of Missiological and Ecumenical Studies" [Utrecht] 32: 2003 No. 2, p. 168-187.

Ein Tlorlaufer der Unionsbestrebungen der Ruthenen. Die Denkschrift des Metropoliten Misail (1476). „Ostkirchliche Studien" 44:1995 H. 1, p. 49-60.

Ekumenicke hnuti a jeho dnesni potize. Teologicke uvahy se zvlastnim prihlednutim k situaci ve vychodni Evrope (Ecumenical Endeavours and Their Present-Day Achievements, with Special Reference to the Situation in Eastern Europe). „Ekumenicky liturgicky sbornik" [Jihoceska univerzita v Ceskych Budejovicich – Teologicka fakulta] 1999 nr 6, p. 91-103.

Filioque. III. In den Ostkirchen. [in:] LThK 3, p. 1280-1281.

Gnade und Wahrheit in der Menschheitsgeschichte. Die geschichtstheologische Sicht in den Schriften des Metropoliten Ilarion. „Ostkirchliche Studien" 41:1992 H. 4, 301-321.

Heiliger Geist. IV. In der Theologie der Ostkirche. [in:] LThK 3, p. 1312-1313.

„Hierarchie des verites" et dialogue cecumenique. „Zeszyty Naukowe KUL" (Cahiers Scientifiques de 1'Universite Catholique de Lublin) 21:1978 no. special, p. 58-70.

Hoffnung der Heiligen. Das Zeugnis Isaaks des Syrers. „Ostkirchliche Studien" 45:1996 H. 1, p. 21-41.

Hoffnung, den Dialog zu retten. Nach der Session des katholisch-orthodoxen Koordinationskomitees in Ariccia. „Ostkirchliche Studien" 40:1991 H. 4, p. 306-323.

Hope for Man and the Universe: On Some Forgotten Aspects of Christian Universalism, „Dialogue and Universalism" 14: 2004, no. 9-10.

Hope in Search of Understanding: Spes quaerens intellectum. „Dialogue and Universalism" 14: 2004 no. 1-2, p. 67-76.

Identite et tolerance dans une perspective theologico-cecumenique, in: *Tożsamość, odmienność, tolerancja a kultura pokoju,* red. J. Kłoczowski, S. Łukasiewicz. Lublin 1998, s. 318-331. [*Identite et tolerance dans une perspective theologico-cecumenique,* in: *Identity, Otherness, Tolerance and the Culture of Peace,*. J. Kloczowski, S. Lukasiewicz, eds., Lublin 1998, p. 318-331].

Identity and Openness: Dilemmas of Polish Identity Today. „Reseptio" [University of Helsinki] 1999 no. 1, p. 45-61.

Il mistero della speranza. Dimensioni escatologiche della speranza cristiana alla luce della tradizione orientale. „Il Nuovo Areopago" 4:1985 n. 3, 145-165; n. 4, p. 114-134.

Kallistos I, Patriarch von Konstantinopel. [in:] *Biographisch-Bibliographisches Kirchenlexikon.* Bd. 3. Herzberg 1992, p. 981-983.

Kallistos II Xanthopoulos, Patriarch von Konstantinopel. [in:] *Biographisch-Bibliographisches Kirchenlexikon.* Bd. 3. Herzberg 1992, p. 983.

Kartasev Anton Vladimirovic. [in:] *Biographisch-Bibliographisches Kirchenlexikon.* Bd. 3. Herzberg 1992, p. 1192-1193.

Katholiken und Orthodoxe in den ostlichen Ldndern. Probleme, Erfahrungen und Chancen. „Lebendiges Zeugnis" [Paderborn] 48:1993 H. 2, p. 101-109.

Katholisch-orthodoxer Dialog am Scheideweg. Ekklesiologische Konsequenzen zur Uberwindung des Uniatismus. „Okumenisches Forum. Grazer Jahrbuch fur konkrete Okumene" 22:1999, p. 279-292.

L'Unite de l'Eglise West pas une simple utopie. „Laudatio" a l'occasion de la remise de doctorat. „honoris causa" a Sa Beatitude Theoctiste, Patriarche de l'Eglise orthodoxe roumaine. Lublin, 7 novembNe 2000. „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 48-49:2001-2002 no. 7, p. 188-197.

La hierarchie des verites. Implications cecumeniques d'une idee chretienne. „Irenikon" [Chevetogne] 51:1978 no. 4, p. 470-491;

La riforma di Lutero e la Chiesa ortodossa. Riflessioni su un dialogo mancato. „Il Nuovo Areopago" [Roma] 2:1983 n. 4, p. 130-150.

La souffrance de Dieu. Quelques reflexions preliminaires. „Collectanes Theologica" 51:1981 fasc. spec., p. 115-135.

La Tradition comme principe d'unite de Z'enseignement theologique. „Seminarium" [Roma] 23:1971, 372-394.

La Tradition comme principe d'unite de l'enseignement theologique. „Missio. Revue des Missionnaires Oblats de Marie Immaculee" [Rome] 99:1972 No. 341, p. 167-189.

Labour and Hope: Fifteen Years of Catholic-Orthodox Dialogue. „St. Vladimir's Theological Quarterly" [New York] 39:1995 no. *2,* p. 339-360.

Le dialogue orthodoxe-catholique. „Unite chretienne" [Lyon] 1990 no. 97-98, p. 89-112.

Le Dieu souffrant? Reflexions sur la notion chretienne de Dieu. „Eglise et theologie" [Montreal] 12:1981, p. 333-356.

Le mystere de la divino-humanite. Signification hermeneutique d'une notion de Z'anthropologie orthodoxe. „Istina" [Paris] 25:1980, p. 350-364.

Martin Luther und die Orthodoxie. Okumenische Erwagungen. „Ostkirchliche Studien" 36:1987 H. 2-3, p. 154-177.

Metropolitan Stylianos Harkianakis: Bishop and Theologian in the Service of Reconciling the Churches. „Ostkirchliche Studien" 35:1986 H. 2-3, p. 183-192.

Metropolitan Stylianos Harkianakis: Bishop and Theologian in the Service of Reconciling the Churches. „Collectanea Theologica" 57:1987 fasc. spec., p. 25-32.

Okumene als hertrauenssache. [in:] *Polnische Impressionen. Okumenisch-theologische Fragen im Europa nach der Wende.* Hrsg. von U. Link-Wieczorek, Frankfurt/M.: Verlag Otto Lembeck 2000, p. 90-102.

Okumene in Osteuropa. Einige Reflexionen uber große Herausforderungen unserer Zeit. „Ostkirchliche Studien" 48:1999 H. 2-3, p. 163-179.

Okumene und ihre Schwierigkeiten heute. Theologische Uberlegungen mit besonderer Berucksichtingung der Situation in Osteuropa. „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 47:2000 no. 7, p. 139-159.

Okumenische Rezeption und konfessionelle Identitdt. „Una Sancta" [Meitingen, Freising] 36:1981, p. 116-131.

On the Way Towards the Visible Fellowship of the Churches in Europe. [in:] *Charta Oecumenica: A Text, a Process and a Dream of the Churches in Europe.* Edited by Viorel Ionita and Sarah Numico. Geneva: WCC Publications 2003, 56-59*; Auf dem Weg zur sichtbaren Gemeinschaft der Kirchen in Europa.* [in:] *Charta Oecumenica. Ein Text, ein Prozess und eine Vision der Kirchen in Europa.* Hrsg. von Viorel Ionita und Sarah Numico. Genf / St. Gallen 2003, 60-64*; Sur le chemin de la communion visible entre les Eglises d'Europe.* [in:] *Charte Oecumenique. Un reve, un texte, une demarche des Eglises d'Europe. Conseil des Conferences Episcopales d'Europe (CCEE) /Conference des Eglises Europeennes (KEK).* Sous la direction de Sarah Numico et Viorel Ionita. Les Plans/Suisse: Editions Parole et Silence 2003, 85-90; *In cammino verso l'unita visibile delle Chiese in Europa.* [in:] Consiglio delle Conferenze Episcopali d'Europa (CCEE), Conferenza delle Chiese d'Europa (KEK). *Charta Oecumenica. Un testo, un processo, un sogno delle Chiese in Europa.* A cura di Sarah Numico e Viorel Ionita. Torino: Editrice Elledici/Claudiana 2003, 61-65.

Oriente e Occidente all'incontro. Mille anni dopo. „Rivista mensile del Centro Studi Europa Orientale: CSEO-Documentazione" 15: 1981 n. 159, p. 107-119*,* Note 141.

Orthodoxy and the Union of Brest: Ecumenical Significance of Metropolitan Peter Mohyla's Memorial (1646) to Pope Urban VIII. [in:] *Churches and Confessions in East Central Europe in Early Modern Times. (Proceedings of the Commission),* Lublin 1999, p. 65-73.

Orthodoxy and the Union of Brest: The Ecumenical Significance of the Memorial of Metropolitan Peter (Mohyla) to Pope Urban VIII (1644). „Eastern Churches Journal" 3:1996 no. 3, p. 51-66.

Ostenliche Motive in den Schriften des hl. Kyrill von Turow. [in:] *Tausend Jahre zwischen Wolga und Rhein. Internationales Symposion zum Millennium der Taufe der Rus. Regensburg* 21-26. *April 1987.* Munchen, Zurich 1988, p. 304-323.

Outliving the Schism. „Eastern Churches Journal" 3:1996 No. 2, p. 43-52.

„Od utc I'ocnod b, od xa eepa". Ed uxcmao 4epxau u mod1cd ecmaetchocmb gepbi („One Lord, One Faith": The Unity of the Church and the Identity of Faith). [in:] *„Edin Gospod". Na putjach k edinstvu christian (One Lord: On the Ways to Christian Unity)*, red. S. Gaeka, perevod A. Dobroera. Lublin 1996, p. 241-258.

„Odux Tocnodb, odxa eipa..." PosdyAcu npo edhicma 4epxau i momoMuicmb eipu („One Lord, One Faith": The Unity of the Church and the Identity of Faith). „ConpHUacTA. Communio. Koinonia". Mi)xxapoAxiH 6oroconscbxHH,qaconKC 1996 xoM. 3-4, p. 78-92.

Paschal Sources of Christian Life: Towards a Paschal Christianology for Today and Tomorrow, [in:] „European Ecumenical China Communication No. 5: Papers and Materials of the Third European Catholic China Colloquium *The Catholic Church in China: Message, Response, and Commitment* (Krynica Morska, Poland, 15-18 September 1999) and the Fourth European Ecumenical China Conference *Spirituality and Values: An Exploration of Chinese and European Perspectives* (Dalgan Park, Ireland, 13-17 June 2002). Sankt Augustin b. Bonn: China-Zentrum 2003, p. 35-50.

Pravoslavna teologie o dedicnem hrlchu (Orthodox Theology on the Original Sin). [in:] W. Granat. *K cloveku a Bohu v Kriste (Towards Man and God in Christ).* Dil. 1. Cast 2. Rim 1981, p. 259-265.

Pravoslavna teologie o zbozsteni cloveka (Orthodox Theology on the Theosis of Man). [in:] W. Granat. *K cloveku a Bohu v Kriste (Towards Man and God in Christ).* Dil. 1. Cast 2. Rim 1981, p. 174-182.

Prea Fericitul Parinte Patriarh Teoctist – om al Bisericii, si al dialogului. [Laudatio]. *(His Beatitude Patriarch Teoctist: Man of the Church and of the Dialogue),* in: „Almanah Bisericesc" [tiparit cu binecuvantarea „Prea Fericitului Pa-

rinte t Teoctist Patriarhul Bisericii Orthodoxe Romane"; Sfanta Arhiepiscopie a Bucure~tilor] Bucarest 2001, p. 96-106.

Reconciliation and Ecclesiology of Sister Churches. „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 42:1995 no. 7, 41-56; idem, „Eastern Churches Journal" [Fairfax, Va, USA] 2:1995 no. 3, 55-72.

Schonheit und Heil. Zlber die Eschatologie der Ikone. „Ostkirchliche Studien" 49:2000 H. 23, p. 145-161.

Soteriologia paschalis. Cnacexue e cgeme nacxanbxbax xame2opuu (Soteriologia paschalis: Salvation in the Light of Paschal Categories). [in:] *„Edin Gospod". Na putjach k edinstvu christian (One Lord: On the Ways to Christian Unity)*, red. S. Gaeka, perevod A. Dobroera. Lublin 1996, p. 129-146.

The „Union" of Brest and the Ecclesiology of Sister Churches. „Eastern Churches Journal" 4:1997 No. 1, 107-124; also in: „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 44:1997 b. 7 p. 17-32.

The Centrality of Christ in Orthodox Theology. „Collectanea Theologica" [Warsaw] 46:1976 fasc. spec. p. 153-168.

The Challenge of Our Hope – History and Eschatology: An East European View. „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 47:2000 no. 7, p. 93-110.

The Challenge of Our Hope: History and Eschatology. An East European View. „China Study Journal" [London] 13:1998 no. 2, p. 9-20.

The Challenge of Our Hope: History and Eschatology. An East European View, [in:] „European Ecumenical China Communication" *No. 4: Papers and Materials of the European Catholic China Colloquium „Europe – China Theological Exchanges" (Paris, 6-9 November, 1995) and the Third European Ecumenical China Conference (Stavanger, 18-21 June, 1998).* Sankt Augustin 1999, p. 179-187.

The Cost of Unity: The Papal Primacy in Recent Orthodox Reflection. „The Journal of Eastern Christian Studies" [Nijmegen-Leuven] 55: 2003 No. 1-2, p. 1-27.

The Florentine Union: Reception and Rejection. Some Reflections on Unionist Tendencies among Ruthenians. [in:] *Christian Unity. The Council of Ferrara-Florence (1438/39-1989),* ed. by G. Alberigo. Leuven 1991, p. 521-554.

The Mystery of Unity amidst Division: Some Ecumenical Reflections. „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 41:1994 No. 7, p. 19-28.

The Papal Primacy in Recent Orthodox Evaluation. „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 51: 2004 No. 7, p. 95-121.

Theologischer Dialog und okumenische Hoffnung. [in:] *Im Dialog der Wahrheit.* Innsbruck, Wien 1990, p. 139-149 (Pro Oriente Bd. XII).

Theologischer Dialog und okumenische Hoffnung. „Ostkirchliche Studien" [Wurzburg] 35:1986 H. 1, p. 17-29.

Towards a More Paschal Christianity: Ecumenism and Kenotic Dimension of Ecclesiology. „Internationale kirchliche Zeitschrift" [Bern] 91:2001 H. 1, p. 22-43.

Towards a Paschal Christianology. „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 50: 2003 No. 7. p. 5-22.

Trinitarisches Kirchenverstandnis und Priestertum. Einige ZJberlegungen zum katholischorthodoxen Dialog. [in:] *Das Priestertum in der Einen Kirche. Diakonat, Presbyterat und Episkopat. Regensburger Okumenisches Symposion 1985.* Hrsg. von A. Rauch und P. Imhof. Aschaffenburg 1987, p. 236-255.

Un inno all'uomo redento. Riflessioni sulla novita della „Redemptor hominis". „Rivista mensile del Centro Studi Europa Orientale: CSEO-Documentazione" [Roma] 1980 n. 146, p. 11-24.

Uniatismus – einst und jetzt. Rejlexionen zum Dokument von Balamand (1993). „Ostkirchliche Studien" 43:1994 H. 4, p. 328-339.

Unio sine destructione. Ein Unionsdokument des Metropoliten Petr Mogila (1644/ 45). „Ostkirchliche Studien" 42:1993 H. 2-3, p. 172-187.

Unio sine destructione. Un document de unire al mitropolitului Petru Movila (1644/45). „Altarul Banatului" 49:1999 n. 1-3, p. 29-41.

Universalism of Salvation: St. Isaac the Syrian. [in:] *Die Wurzel aller Theologie: Sentire cum Ecclesia. Festschrift zum 60. Geburtstag von Urs von Arx,* Bern 2003, 139-150. *Unsere Kirchen und die Okumene. Theologische Uberlegungen und kritische Anfragen.* „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 43:1996 No. 7, p. 5-18.

Uusi Valamo 1988. Nach dem katholisch-orthodoxen Treffen in Finnland. „Ostkirchliche Studien" 37:1988 H. 4, p. 315-327.

Uusi Tfalamo 1988. Nach dem katholisch-orthodoxen Treffen in Finnland. [in:] *Im Dialog der Wahrheit.* Innsbruck, Wien 1990, p. 194-204 (Pro Oriente Bd. XII).

Versohnung im trinitarischen Glauben? Zur romischen Klarstellung uber den Ausgang des Heiligen Geistes. [in:] *Vom Heiligen Geist. Der gemeinsame trinitarische Glaube und das Problem des Filioque.* Hrsg. Von A. Stirnemann, G. Wilflinger. Innsbruck, Wien 1998, p. 53-71; ibidem, participation in the discussions, p. 100, 105, 138, 173, 183, 197, 204, p. 209-210; „Okumenisches Forum. Grazer Hefte for konkrete Okumene" Nr. 21. Graz 1998, p. 71-87; also in: „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") 45-46:1998-1999 No. 7, p. 5-26.

Vertrauen oder MiJ,ltrauen. Die Krise des Begriffs „Schwesterkirchen". „Ostkirchliche Studien" [Wiirzburg] 52: 2003 H. 1, p. 21-36.

Von der Konfrontation zum Dialog, „Kirche im Osten" 39:1996, p. 209-219.

We Are All the People of a New Beginning. „Dialogue and Universalism" 13: 2003 No. 9-10, p. 37-40.

We Are the People of the Beginning. „Dialogue and Universalism" 13:2003 No. 3-4, p. 103-112.

b'bamb xpucmuaxuxona cezodxsc (On Being a Christian Today). [in:] *„Edin Gospod". Na putjach k edinstvu christian (One Lord: On the Ways to Christian Unity)*, red. S. Gaeka, perevod A. Dobroera. Lublin 1996, p. 275-285.

Eexapucmu.q u Bocxpecexue (Eucharist and Resurrection). [in:] *„Edin Gospod". Na putjach k edinstvu christian (One Lord: On the Ways to Christian Unity)*, red. S. Gaeka, perevod A. Dobroera. Lublin 1996, 147-171.

K 6oZOCnoeuto Ijepxaeu-Cecmep (Towards Theology of Sister Churches). [in:] *„Edin Gospod". Na putjach k edinstvu christian (One Lord: On the Ways to Christian Unity)*, red. S. Gaeka, perevod A. Dobroera. Lublin 1996, p. 259-274.

Kuiacaxa Exne3ionoZiR 4epxoa-Cecmep y XI cm. (Kyivan Ecclesiology of Sister Churches in the 11" Century) [in:] *3xaxu uacy.,I4o npo6.ne.nau noposynaixxR.*NCio,c *zyepxea.nau.* Peg. 3. AxTOxEOx, M. MapHxosHq. KHiB /Kyiv: C~epa 1999, p. 20-24.

Mum opmodoxcieto i doxconozieto (Between Orthodoxy and Doxology). IlepexnaA s nonbcxoi n. IpHxa Xonoxfox. „ForocnosiA. Bohoslovia" [Yxpaixcbxe IiorocnoBCbxe Hayxose TosapHuTBO – Lviv] 61-62:1997-1998 xx. 1-8, p. 79-101.

Muxyne sanuuaumu b'ozoeu (To Leave the Past to God). [in:] *IlpumupexxR. Yxapiha a Tpatli. Tfersohnung in Graz. Ynopscdxux Mupoc.nae Mapunoauu.* JIbsis 1999, p. 210-256 [PosAin 5: AO icTOpii c„acxHx exyMexiqxKx npo6neM y cBiTi Ta a Yxpaixi – KoMexTap 6orocnoBa].

Ilacxa.nbxbaR mambaeba y meopax cba. Kipba.7ba Typaycxa2a (Paschal Motives in the Works of St. Cyrill of Turov). [IIaAaeuua ca cxapai3xbxxMi]. IZepexnaA 3 nonbcxaH MoBbi JIbiAsii Kynawaxxa. [in:] „IIpABRCnxye" [hen-

apycxae IIpasacnayxae bpauTBa Tpox Binexcxix Mynaxixay. OpTApyx henac-TOx (IIonbiuqa)] 1997 xoM. 5, p. 84-97.

Ilpomu saxopixexhsc a cxusMi (Against Reconciliation with Schism). IZepexnaA s nonbcxoi n. IpHxa XonoxFOx. „horoc.aosiA. Bohoslovia" [Yxpaix-cbxe borocnoBCbxe HayxoBe TosapHuTSO – JIbBiB] 61-62:1997-1998 xx. 1-8 p. 219-228.

Ilpomu npunaupexxR si cxusMofo (Against Reconciliation with Schism). „ConpH·qacTA. Communio. Koinonia". Mi)KxapoAxiH 6oroconBCbxHH iacon-HC [JIbBis] 1996 xoM. 3-4, p. 190-199.

IIRmxaduamunemue xamo.nuuecxo-npaaoc.naexoZO dua.no2a (Fifteen Years of CatholicOrthodox Dialogue). [in:] *„Edin Gospod". Na putjach k edinstvu christian (One Lord: On the Ways to Christian Unity)*, red. S. Gaeka, perevod A. Dobroera. Lublin 1996, p. 219-240.

Yxiuxa allaVRmxau mumpono.auma 17empa Mo2unu (qSpazNCexmu) (Metropolitan Peter Mohyla's Unionist „Memorial". Some Excerpts). [in:] *3xaxu uacy. jo npo6nemu noposymixxR nrim (Signs of Time: A Contribution to the Problem of Reconciliation among the Churches).* Peg. 3. AxTOxIox, M. MapKxoBH~i. KHiB / Kyiv: C4)epa 1999 p. 84-92.

„Xpucmocv Bocxpece – cnacexue mupy „. 17acxa.7bxbae naomuaba e maopexuRx ce. Kupunna Typoecxozo („Christ Has Risen – Salvation for the World": Paschal Motives in the Works of St. Cyrill of Turov). [in:] *„Edin Gospod". Na putjach k edinstvu christian (One Lord: On the Ways to Christian Unity)*, red. S. Gaeka, perevod A. Dobroera. Lublin 1996, p. 187-218.

„Xpucmocb no6edu!" Tunx mumpono.numa ffiapuoua a uecmb Xpucma („Christ Has Conquered". Metropolitan Ilarion's Hymn in Honour of Christ). „Roczniki Teologiczne KUL" („Annals of Theology of the Catholic University of Lublin") *40:1993* No. *7*, p. 19-30.

„Xpucmocv no6edu!" I'unax.naumpononuma H,7apuoxa a qecmb Xpucma („Christ Has Conquered". Metropolitan Ilarion's Hymn in Honour of Christ) (nepeBOA A. Maxbxo). [in:] *„Edin Gospod". Na putjach k edinstvu christian*

(One Lord: On the Ways to Christian Unity), red. S. Gaeka, perevod A. Dobroera. Lublin 1996, p. 171-186.

„Xpucmocv no6ed u „. Hs pa6om 17pooeccopa Baqnaaa Tpuueeuua („Christ Has Conquered". Selected Works by Professor Waclaw Hryniewicz). [in:] *„Edin Gospod". Na putjach k edinstvu christian (One Lord: On the Ways to Christian Unity),* red. S. Gaeka, perevod A. Dobroera. Lublin 1996, p. 127-287.

4epxeu-Cecmpba: Ilpumupexue u exnesuo.aozuR (Sister Churches: Reconciliation and Ecclesiology). „JjHa-IIoroc. PenHrHx H o6mecTSO" [1997 AnbMax-ax]. MocxBa / Moscow 1997, p. 366-380.

Can Non-Believers Be Redeemed? Soteriological Universalism. „Dialogue and Universalism" [Warsaw] *8:1998 No. 1-2, p. 61-74. Lle.noaexy xy-Nctca xad-edlcda: omeemcmaetcKOCmb 4epxau sa xpucmuaxcxyfo xadeXcdy (Man Needs Hope: Responsibility of the Church for Christian Hope).* [in:] *IX Memdyxapodxbae Kupu,7.no-MeqSodueacxue umexuR, noceRUyetchbae JxAu cnaeRhcxou nucb. nzeuxocmu u xynbmypba „4epxoab u omeemcmaexxocmb sa meopexue" (Muxcx, 23-26 ntasv 2003 z.). Mamepua.nba umexuu, Llacmb 1.* MKxcx 2004, p. 28-46.

Selection of articles in Polish

Akomodacja dogmatyczna, w: EK 1 kol. 245-24. [*Dogmatic Accommodation,* in: EK 1, col. 245-24].

Aktualizm. III. W filozofii (współ.S. Zięba) w: EK kol. 277-278. [*Actualism. III. In Philosophy* (coauthor S. Zieba), in: EK col. 277-278].

Aktualizm. IV. W teologii, w: EK 1 kol. 278-280. [*Actualism. IV. In Theology,* in EK col. 278-280].

Analiza wiary, w: EK, kol. 486-491. [*Analysis of Faith,* in: EK, col. 486-491].

Anglikańskie święcenia, (współautor M. Ziółkowski), w: EK 1 kol. 598-599. [*Anglican Ordinations* (coauthor M. Ziolkowski), in: EK 1, col. 598-599].

Antropologia teologiczna. B. Dzieje, (współautor A. Nossol), w: EK 1 kol. 694-698. [*Theological Anthropology. B. History* (coauthor A. Nossol), in: EK 1 col. 694-698].

Apofatyczna teologia, w: EK 1 kol. 745-748. [*Apophatic Theology,* in: EK 1 col. 745-748].

Apokatastaza, w: EK 1 kol. 755-758. [*Apocatastasis,* in: EK 1 col. 755-758].

Asceza. V. W Kościele prawosławnym, w: EK 1 kol. 992-993. [*Asceticism. V. In the Orthodox Church,* in: EK 1 col. 992-993].

Autorytet w Kosciele. Refleksje nad znaczeniem ostatnich publikacji ekumenicznych, ZNKUL: 20:1977 nr 3-4 (79-80) s. 15-40. [*Authority in the Church: Some Reflections on the Importance of Recent Ecumenical Publications,* ZNKUL: 20:1977 no. 3-4 (79-80) p. 15-40].

Barok. I. Duchowość. B. Aspekt religijny, w: EK 2 kol. 44-45. [*Baroque. I. Spirituality. B. A Religious Aspect,* in: EK 2, col. 44-45].

Barok. VI. W piśmiennictwie teologicznym, w: EK 2 kol. 57-61. [*Baroque. VI. In Theological Literature,* in: EK 2 col. 57-61].

Bizantyjska teologia, w: EK 2 kol. 642-646. [*Byzantine Theology,* in: EK 2 col. 642-646].

Bóg. V. W dziejach teologii. C. Współczesność, w: EK 2 kol. 942-947. [*God. V. In the History of Theology. C. The Present Time,* in: EK 2 col. 942-947].

Bóg cierpiący? Rozważania nad chrześcijańskim pojęciem Boga, CT 51:1981 fasc. 2 s. 5-24. [*The Suffering God? Reflections on Christian Conception of God.* CT 51:1981 fasc. 2 p. 5-24].

Bóg ludzkiego dramatu – Bóg nadziei. Rozważania chrystologiczno-eschatologiczne. „Znak" 44:1992 nr 2(441) s. 39-56. [*The God of Human Drama – the God of Hope: Christological and Eschatological Reflections.* „Znak" („The Sign") 44:1992 no. 2(441) p. 39-56].

Bogoczłowieczeństwo, w: EK 2 kol. 713-715. [*God-Manhood,* in: EK 2 col. 713-715].

Brzeska unia kościelna jako problem ekumeniczny, w: *Polska-Ukraina, 1000 lat sąsiedztwa,* t. 4: *Katolickie unie kościelne w Europie Środkowej i Wschodniej – idea a rzeczywistość,* red. S. Stępień. Przemyśl 1998 s. 63-74. [*The Church Union of Brest as an Ecumenical Problem,* in: *Poland – Ukraine: 1,000 Years of Neighbourhood,* vol. 4: *Catholic Church Unions in Middle and Eastern Europe: Idea and Reality),* red. S. Stepien, Przemysl 1998 p. 63-74].

Być chrześcijaninem dzisiaj. Krótki zarys chrystianologii ekumenicznej, w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek]. Lublin 1996 s. 743-750. [*On Being a Christian Today: A Short Outline of an Ecumenical Christianology,* in: *Towards Christianity of Tomorrow: Introduction to Ecumenism,* W. Hryniewicz, J.S. Gajek, eds., Lublin 1996 p. 743-750].

„Christos pobedi". Pamięć o chrzcie Rusi w przepowiadaniu metropolity Iłariona, AK. 81:1989 t. 112 z. (479) s. 23-38. [*„Christos pobedi", Christ Has Conquered: Remembrance of the Baptism of Rus' in the Preaching of Metropolitan Ilarion,* AK. 81:1989 vol. 112 b. (479) p. 23-38].

Chrystologia. II. W teologii prawosławnej, w: EK 3 kol. 315-318. [*Christology. II. In Orthodox Theology,* in: EK 3 col. 315-318].

Chrystus i człowiek w „teologii śmierci Boga", w: *Aby poznać Boga i człowieka,* cz. 2: O *człowieku dziś,* red. B. Bejze. Warszawa 1974 s. 205-222. [*Christ and Man in „the Death-of-God" Theology,* in: *To Know God and Man,* part 2: *About Man Today.* B. Bejze, ed., Warsaw 1974 p. 205-222].

Chrystus powierzył człowieka Duchowi Świętemu. Kilka refleksji nad tradycją wschodnią, RT 51:2004 z. 2 s. 79-99. [*Christ Has Entrusted Man to the Holy Spirit: Some Reflections on Eastern Tradition,* RT 51:2004 b. 2 p. 79-99].

Chrześcijanin i nowoczesność, „Znak" 55: 2003 nr 583 (12), 70-87. [*A Christian and Modernity,* „Znak" („The Sign") 55: 2003 no. 583 (12), p. 70-87].

Chrześcijaństwo a mądrość serca. Świadectwo Julianny z Norwich, „Znak" 49:1997 no. 6 (505) p. 44-57. [*Christianity and the Wisdom of the Heart: Julian of Norwich Witness,* „Znak" („The Sign") 49:1997 no. 6 (505) p. 44-57].

Chrzest łączy, Eucharystia dzieli? Refleksje na marginesie „Dokumentu z Limy", w: *Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i Komentarze,* red. W. Hryniewicz, S.J. Koza. Lublin 1989 s. 89-112. [*Baptism Unites, Eucharist Divides? Reflections on the Margin of the „Document of Lima",* in: *Baptism, Eucharist and Ministry: Document of Lima 1982. Text and Commentaries,* W. Hryniewicz, S. J. Koza, eds., Lublin 1989 p. 89-112].

Człowiek – istota otwarta na uczestnictwo w Bogu, w: *Być człowiekiem. Praca zbiorowa,* Poznań 1974, s. 233-255. Seria: Powołanie człowieka 3. [*Man – A Being Open to the Participation in God,* in: *On Being Man. A Collective Work,* Poznan 1974 p. 233-255, Series: Man's Vocation].

Człowiek w mocy Ducha Świętego. Zarys pneumatologii Ojców wschodnich, „Znak" 29:1977 nr 7-8 (277-278), s. 775-793. [*Man in the Power of the Holy Spirit: An Outline of the Pneumatology of Eastern Fathers,* „Znak" („The Sign") 29:1977 no. 7-8 (277-278), p. 775-793].

Czy niewierzący mogą być zbawieni? „Znak" 53:2001 nr 12 (559) s. 102-121. [*Can Unbelievers Be Saved?* „Znak" („The Sign") 53:2001 no. 12 (559) p. 102-121].

Czy Rosję należy nawracać? Ekumeniczna lekcja przeszłości a dialog z prawosławiem, ZNKUL 37:1994 nr 1-2 s. 3-20. [*Should Russia Be Converted? Ecumenical Lesson of the Past and the Dialogue with Orthodoxy,* ZNKUL 37:1994 no. 1-2 p. 3-20].

Czy tolerancja jest cnotą? RT 43:1996 z. 2 s. 265-277. [*Is Tolerance a Virtue?)* RT 43:1996 b. 2 p. 265-277].

Czyściec. II. W teologii prawosławnej, w: EK 3 kol. 942-943. [*Purgatory. II. In Orthodox Theology,* in: EK 3 col. 942-943].

Dar Zmartwychwstałego. Pneumatologia prawosławna i jej znaczenie dla ekumenii, w: *Duch, który jednoczy. Zarys pneumatologii,* red. M. Marczewski, Lublin 1998 s. 211-232. [*The Gift of the Risen Christ: Orthodox Pneumatology and Its Importance for Ecumenism,* in: *The Spirit Who Unites: An Outline of Pneumatology,* M. Marczewski, ed., Lublin 1998 p. 211-232].

Diakonia Pneumatos. Refleksje ekumeniczne nad ważnością i uznaniem sakramentu w perspektywie paschalnej, AK 77:1985 t. 104 z. 1-2 (455-456) s. 173-189. [*Diakonia Pneumatos: Ecumenical Reflections on the Validity and Recognition of Sacraments in the Paschal Perspective,* AK 77:1985 vol. 104 b. 1-2 (455-456) p. 173-189].

Doctor humanus. Teologiczne horyzonty ks. profesora Wincentego Granata (1900-1979), „Znak" 32:1980 nr 5-6 (311-312) s. 586-602. [*Doctor humanus: Professor Wincenty Granat's (1900-1979) Theological Horizons,* „Znak" („The Sign") 32:1980 no. 5-6 (311-312) p. 586-602].

Dogmat. II. W teologii prawosławnej, w: EK 4 kol. 10-12. [*Dogma. II. In Orthodox Theology,* in: EK 4 col. 10-12].

Dogmat i jego funkcje w świetle teologii prawosławnej. AK 69:1976 t. 87 z. 3 (407) s. 401-419. *The Dogma and Its Function in the Light of Orthodox Theology.* AK 69:1976 vol. 87 b. 3 (407) p. 401-419].

Dogmat i ortodoksja. Rozważania ekumeniczne, „Znak" 46:1994 nr (473) s. 4-18. [*Dogma and Orthodoxy: Ecumenical Reflections* „Znak" („The Sign") 46:1994 no. (473) p. 4-18].

Dogmatów ewolucja. II. W teologii prawosławnej, w: EK 4 kol. 18-19. [*Evolution of Dogmas. II. In Orthodox Theology,* in: EK 4, col. 18-19].

Dramat boskiego uniżenia. Zapomniany rozdział chrystologii prawosławnej, „Znak" 50:1998 nr 10 (521) s. 73-86. [*The Drama of the Divine Kenosis: A Forgotten Chapter of Orthodox Christology,* „Znak" („The Sign") 50:1998 no. 10 (521), p. 73-86].

Dramat nadziei zbawienia, w: *Puste piekło? Spór wokół ks. Wacława Hryniewicza nadziei zbawienia dla wszystkich,* red. J. Majewski, Warszawa 2000 s. 55-75. [*Drama of the Hope of Salvation,* in: *Empty Hell? Controversy around Rev. Waclaw Hryniewicz's Hope of Universal Salvation,* J. Majewski, ed., Warsaw 2000 p. 55-75].

Dramat nadziei zbawienia. Refleksje eschatologiczne, w: *Nadzieja – możliwość czy pewność powszechnego zbawienia? Dyskusja teologów dogmatyków nad książką ks. W. Hryniewicza OMI „Nadzieja zbawienia dla wszystkich",* red. S. C. Napiórkowski, K. Klauza. Lublin 1992, s. 15-46. [*The Drama of the Hope of Salvation: Eschatological Reflections,* in: *Hope – Possibility or Certainty of Universal Salvation? A Debate of Dogmatic Theologians on Rev. Waclaw Hryniewicz's Book „Hope of Salvation for All",* S. C. Napiorkowski, K. Klauza, eds., Lublin 1992 p. 15-46].

Dramat roku 2004 w pamięci chrześcijaństwa wschodniego, „Nurt SVD" [Kwartalnik misjologiczno-religioznawczy] 38:2004 z. 3 t. 107 s. 47-63 (Posumowanie s. 62-63). [*The Drama of 2004 in Memory of Eastern Christianity,* „Nurt SVD" („SVD Trend Missionary and Religious Studies Quarterly") 38:2004 b. 3 vol. 107 p. 47-63 (Summary p. 62-63)].

Dróg nadziei jest wiele, w: *Puste piekło? Spór wokół ks. Wacława Hryniewicza nadziei zbawienia dla wszystkich*, red. J. Majewski, Warszawa 2000, s. 317-331. [*There Are Many Ways of Hope,* in: *Empty Hell? Controversy around Rev. Waclaw Hryniewicz's Hope of Universal Salvation,* J. Majewski, ed., Warsaw 2000, p. 317-331].

Droga ku zatraceniu. Argumenty soteriologiczne w prawosławnej opozycji wobec Unii Brzeskiej, w: *Veritati et caritati. W służbie teologii i pojednania. Prace dedykowane Księdzu Biskupowi Alfonsowi Nossolowi z okazji sześćdziesiątej rocznicy urodzin i piętnastolecia święceń biskupich,* red. P. Jaskóła, Opole 1992 s. 255-269. [*The Way towards Perdition: Soteriological Arguments in the Orthodox Opposition to the Union of Brest,* in: *Veritati et caritati. Serving Theology and Reconciliation. Works Dedicated to Rev. Bishop Alfons Nossol to Celebrate His 60th Birth Anniversary and the 15th Anniversary of His Taking Holy Orders,* P. Jaskola, ed., Opole 1992, p. 255-269].

Duch Święty, sakramenty, człowiek. Ku spotkaniu tradycji chrześcijaństwa Wschodu i Zachodu, „Znak" 32:1980 nr 10 (316) s. 1203-1220. [*The Holy Spirit, Sacraments, Man: Towards Encounter of Traditions of Eastern and Western Christianity).* „Znak" („The Sign") 32:1980 no. 10 (316) p. 1203-1220].

„Duchowi Świętemu Pan powierzył człowieka". Rozważania o doświadczeniu Ducha Świętego w chrześcijaństwie wschodnim, w: Jan Paweł II. *Dominum et Vivificantem. Tekst i komentarze,* red. A. L. Szafrański, Lublin 1994 s. 261-286. [*The Lord Has Entrusted Man to the Holy Spirit": Reflections on the Experience of the Holy Spirit in Eastern Christianity,* in: John Paul II. *Dominum et Vivificantem. Text and commentaries,* A. L. Szafranski, ed., Lublin 1994, p. 261-286].

Duchowość całości, w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, s. 750-758. [*Spirituality of the Whole. Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1996, p. 750-758].

Duchowość katolicyzmu i prawosławia. AK 68:1975 t. 84 z. 3 (398) s. 439-454. [*Spirituality of Catholicism and Orthodoxy,* AK 68:1975 t. 84 b. 3 (398), p. 439-454].

Eklezjologia. II. W teologii prawosławnej, w: EK 4 kol. 781-789. [*Ecclesiology. II. In Orthodox Theology,* in: EK 4 col. 781-789].

Eklezjologia prawosławna, w: *Leksykon teologii fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin – Krakow 2002 s. 352-356. [*Orthodox Ecclesiology,* in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin – Krakow 2002 s. 352-356].

Eklezjologia prawosławna w zarysie, w: W. Granat. *Ku człowiekowi i Bogu w Chrystusie. Zarys dogmatyki katolickiej.* t. 2. Lublin 1974. s. 376-391. [*Orthodox Ecclesiology in Outline,* in: W. Granat. *Towards Man and God in Christ. An Outline of Catholic Dogmatics,* vol. 2. Lublin 1974, p. 376-391].

*Eklezjologiczno-ekumeniczne podstawy dekretu „Orientalium Ecclesiarum" w ocenie teologów prawosławnych, Z*NKUL, 19:1976 nr 1 (73) s. 23-40. [*Ecclesio-*

logical and Ecumenical Foundations of the Decree „Orientalium Ecclesiarum" in the Evaluation of Orthodox Theologians, ZNKUL, 19:1976 no.1 (73) p. 23-40].

Ekonomii zasada, ekonomia eklezjalna, w: EK 4 kol. 799-802. [*The Principle of Economy, Ecclesial Economy,* in: EK 4, col. 799-802].

Ekumeniczne dziedzictwo Vaticanum II w działalnosci Instytutu Ekumenicznego KUL, w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, s. 428-443. [*Ecumenical Legacy of the Vatican II in the Activity of the Ecumenical Institute of the CUL,* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1996. p. 428-443].

Ekumeniczne wyzwania „ponowocześności", w: *W służbie wartościom. Księga Pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Dr. hab. Kazimierzowi Ryczanowi z okazji 60-lecia urodzin,* red. R. Kamiński, S. J. Koza, L. Skorupa, K. Święs. Kielce 1999, s. 199-204. [*Ecumenical Challenges of the „PostModernity",* in: *Serving Values. Commemorative Book for Rev. Bishop Professor PhD Hab. Kazimierz Ryczan to Celebrate His 60th Birth Anniversary,* R. Kaminski, S. J. Koza, L. Skorupa, K. Swies, eds., Kielce 1999, p. 199-204].

Ekumeniczne znaczenie teologii misterium paschalnego, RTK 20:1973 z. 2, s. 103-121. [*Ecumenical Significance of Theology of the Paschal Mystery,* RTK 20:1973 b. 2, p. 103-121].

Ekumeniczne znaczenie teologii patrystycznej, RTK 20:1973 z. 4 s. 178-201. [*Ecumenical Significance of Patristic Theology,* RTK 20:1973 b. 4 p. 178-201].

Ekumenizm. IV. Podstawy doktrynalne. B. Doktryna prawosławna, w: EK 4, kol. 862-863. [*Ecumenism. IV. Doctrinal Foundations. B. Orthodox Doctrine,* in: EK 4, col. 862-863].

Epilog. Słowo o ekumenicznej nadziei, w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, s. 809-816. [*Epilogue: A Word on Ecumenical Hope,* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1996, p. 809-816].

Eschatologia prawosławna, w: W. Granat, *Ku człowiekowi i Bogu w Chrystusie. Zarys dogmatyki katolickiej,* t. 2, Lublin 1974, s. 647-656. [*Orthodox Eschatology,* in: W. Granat, *Towards Man and God in Christ. An Outline of Catholic Dogmatics,* vol. 2, Lublin 1974, p. 647-656].

Eschatologia. III. W teologii. B. Doktryna prawosławna, w: EK 4, kol. 1113-1116. [*Eschatology. III. In Theology. B. Orthodox Doctrine,* in: EK 4, col. 1113-1116].

Eucharystia – sakrament paschalny. AK 75:1983 t. 101 z. 2 (447) s. 231-248. [*Eucharist: The Paschal Sacrament.* AK 75:1983 vol. 101 b. 2 (447) p. 231-248].

Eucharystia. IV. Doktryna prawosławna, w: EK 4, s. 1254-1260. [*Eucharist. IV. Orthodox Doctrine,* in: EK 4 p. 1254-1260].

Florencki Sobór. III. Znaczenie SF, w: EK 5 kol. 337-339. (Bibliografia: kol. 338-339, współautor K. Klauza]. [*Florentine Council. III. Its Significance,* in: EK 5, col. 337-339. (Bibliography: col. 338-339, coauthor K. Klauza)].

Focjański synod, w: EK 5 kol. 353-356. [*Photian Synod,* in: EK 5 col. 353-356].

Grecka teologia, w: EK. 6 kol. 114-120. [*Greek Theology,* in: EK 6, col. 114-120].

Grzech pierworodny. III. W teologii prawosławnej, w: EK 6, kol. 288-293. [*The Original Sin. III. In Orthodox Theology,* in: EK 6, col. 288-293].

Hermeneutyczne znaczenie idei bogoczłowieczeństwa w świetle antropologii prawosławnej, STV 12:1974 nr 1, s. 263-272 [*Hermeneutical Significance of the Idea of God-Manhood in the Light of Orthodox Anthropology*, STV 12:1974 no.1, p. 263-272].

„Hierarchia prawd" a ekumenizm, CT 49:1979 fasc. 3, s. 5-21. [*„The Hierarchy of Truths" and Ecumenism)*. CT 49:1979 fasc. 3, p. 5-21].

„Hierarchia prawd" w tradycji chrześcijańskiej, ZNKUL 17:1974 nr 3 (67) s. 61-77. [*„The Hierarchy of Truths" in the Christian Tradition).* ZNKUL 17:1974 no. 3 (67), p. 61-77].

„Hierarchia veritatum" – wspólne dobro podzielonego chrześcijaństwa, w: *Święta tajemnica jedności. Dekret o ekumenizmie po dwudziestu latach,* red. W. Hryniewicz, P. Jaskóła. Lublin 1988, s. 37-64. [*„The Hierarchy of Truths" – the Common Good of the Divided Christianity,* in: *The Sacred Mystery of Unity: The Decree on Ecurnenism Twenty Years Later,* W. Hryniewicz, P. Jaskola, eds., Lublin 1988, p. 37-64].

Hymn metropolity Ilariona ku czci Chrystusa. Refleksje ekumeniczne nad 1000-leciem Chrztu Rusi Kijowskiej, „Znaki Czasu" [Rzym] 1988 nr 11, s. 20-28. [*Metropolitan Ilarion's Hymn in Honour of Christ: Ecumenical Reflections on the Millennium of the Christianization of Rus,* „Znaki Czasu" („The Signs of the Times") [Rome], 1988 no. 11, p. 20-28].

Hymn ochrzczonej Rusi. Chrystocentryzm przepowiadania o chrzcie narodu w pismach metropolity Ilariona, in: *Chrystus zwyciężył. Wokół Chrztu Rusi Kijowskiej,* red. J. S. Gajek, W. Hryniewicz. Warszawa 1989, s. 181-190. [*Hymn of the Baptized Rus: Christocentricity of Proclaiming the Nation's Baptism in the Writings of Metropolitan Ilarion,* in: *Christ Has Conquered. Around the Christianization of Rus',* J. S. Gajek, W. Hryniewicz, eds., Warsaw 1989, p. 181-190].

Iluzja nawrócenia Rosji, „Acta Universitatis Nicolai Copernici". Studia Rosjoznawcze III – Nauki Humanistyczno-Społeczne (Toruń) 1996 z. 310, s. 19-35. [*Illusion of Russia's Conversion*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici". Russian Studies III – Humanities and Social Sciences (Torun) 1996 b. 310, p. 19-35].

Interpretacja dogmatu jako problem ekumeniczny, RTK 23:1976 z. 2 s. 73-85. [*Interpretation of Dogma as an Ecumenical Problem,* RTK 23:1976 b. 2 p. 73-85].

Jak głęboko sięga podział Kościoła? Kilka refleksji teologicznych ze szczególnym uwzględnieniem relacji rzymskokatolicko – prawosławnych, RTKUL 38-39:1991-1992 z. 2, s. 133-149. [*How Deep Is the Division of the Churches?*

Some Theological Reflections with Particular Reference to the Roman Catholic -Orthodox Relationships, RTKUL 38-39:1991-1992 b. 2, p. 133-149].

„Jeden jest Pan, jedna wiara...". Kilka refleksji o jedności Kościoła i tożsamości wiary, RTKUL 38-39:1991-1992 z. 2 s. 133-149. [*„One Lord, One Faith...". Some Reflections on the Unity of the Church and the Identity of Faith,* ComP 8:1988 nr 2 s. 78-91.

Jedność nie jest utopią. Laudacja z okazji nadania doktoratu „honoris causa" Wielce Błogosławionemu Patriarsze Teoktystowi, Głowie Rumuńskiego Kościoła Prawosławnego, Lublin, 7 listopada 2000 roku, RT 48-49:2001-2002 z. 7, s. 180-188 [*Unity Is No Utopia. Laudation in Commendation of Granting the Honorary Doctorate „Honoris Causa" to the Partiarch of Teoctist of Romania, Lublin, 7 November 2000 roku,*. RT 48-49:2001-2002 b. 7, p. 180-188].

Jedność za wielką cenę. Prawosławni o prymacie papieskim, „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" 13:1997 nr 1 s. 69-76. [*Unity at a Great Price: The Orthodox on the Papal Primacy,* „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" („Ecumenical Studies and Documents") 13:1997 no. 1, p. 69-76].

Jerzy Klinger, w: *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku,* red. J. Majewski, J. Makowski, Warszawa 2004, s. 209-223 (Biblioteka „Więzi" 158). [*Jerzy Klinger,* in: *Lexicon of Great Theologians of the 20th/21st Centuries,* J. Majewski, J. Makowski, eds., Warsaw 2004, p. 209-223 (Biblioteka „Wiezi" 158) („The Bond's" Library)].

Katafatyczna teologia, w: EK 8, kol. 976-978. [*Kataphatic Theology,* in: EK 8, col. 976-978].

Kenoza. IV. W teologii prawosławnej, w: EK 8, kol. 1348-1350. [*Kenosis. IV. In Orthodox Theology,* in: EK 8, col. 1348-1350].

Kościół *a zbawienie. Soteriologiczno-eklezjologiczny ekskluzywizm u podstaw uniatyzmu,* w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, s. 377-388. [*The Church and Salvation: Soteriological Exclusivism at the Basis of Uniatism,* in: *Towards Christianity of*

Tomorrow: An Introduction to Ecumenism, in: Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, p. 377-388].

Kościół, który nie traci nadziei. Rozważania o winie i wiarygodności Kościoła, „Znak" 45:1993 nr 8 (459) s. 39-51. [*The Church Who Does Not Lose Hope: Reflections on Guilt and Credibility of the Church,* „Znak" („The Sign") 45:1993 no. 8 (459), p. 39-51].

Kościoły mniej siostrzane? Wokół dokumentów Konregacji Nauki Wiary, „Więź" 44:2001 nr 2, s. 46-60. [*Sister Churches to a Smaller Degree? Around the Documents of the Congregation for the Doctrine of Faith,* „Wiez" („The Bond") 44:2001 no. 2 p. 46-60].

„Kościoły siostrzane". Po rozpoczęciu dialogu katolicko- prawosławnego, „Więź" 23:1980 nr 11-12 (271-272) s. 73-93. [*„Sister Churches": After the Beginning of the Catholic-Orthodox Dialogue,* „Wiez" („The Bond") 23:1980, no. 11-12 (271-272), p. 73-93].

Krzyż w misterium paschalnym Chrystusa. Ku staurologii paschalno-eschatologicznej, AK 79:1987 t. 109 z. 1 (470) s. 22-37. [*The Cross in Christ's Paschal Mystery. Towards Paschal and Eschatological Staurology,* AK 79:1987 vol. 109 b. 1 (470) p. 22-37].

Ku duchowej diagnozie naszego czasu. Kilka refleksji teologa, w: *Tradycja i otwartość. Księga pamiątkowa poświęcona O. Profesorowi dr. hab. Stanisławowi Celestynowi Napiórkowskiemu,* red. K. Kowalik. Lublin 1999, s. 135-144. [*Towards a Spiritual Diagnosis of Our Time,* in: *Tradition and Openness: Commemorative Book for Father Professor Stanislaw Celestyn Napiorkowski,* K. Kowalik, ed., Lublin 1999, p. 135-144].

Ku integralnej ontologii osoby ludzkiej, w: *Tajemnica człowieka. Wokół osoby i myśli ks. Wincentego Granata,* red. Cz. Bartnik, W. Hryniewicz, S. C. Napiórkowski, A. Nossol, W. Słomka, Lublin 1985, s. 351-368. [*Towards an Integral Ontology of Human Person,* in: *The Mystery of Man. Around the Person and Thought of Rev. Wincenty Granat,* Cz. Bartnik, W. Hryniewicz, S. C. Napiorkowski, A. Nossol, W. Slomka, eds., Lublin 1985, p. 351-368].

Ku jedności w wierze. Sens recepcji „Dokumentu z Limy”, w: *Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze,* red. W. Hryniewicz, S. J. Koza, Lublin 1989 s. 171-194. [*Towards the Unity in Faith: The Meaning of Reception of the „Document of Lima”,* in: *Baptism, Eucharist and Ministry: Document of Lima 1982. Text and Commentaries,* W. Hryniewicz, S. J. Koza, eds., Lublin 1989, p. 171-194].

Ku teologii Kościołów siostrzanych, w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, s. 75-85. [*Towards Theology of Sister Churches,* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1996, p. 75-85].

Liturgia a Misterium Paschalne Chrystusa, w: *Wprowadzenie do liturgii,* red. F. Blachnicki, W. Schenk, R. Zielasko, Poznań 1967, s. 75-98. [*Liturgy and Christ's Paschal Mystery,* in: *Introduction to Liturgy* F. Blachnicki, W. Schenk, R. Zielasko, eds., Poznan 1967, p. 75-98].

Męka Chrystusa w teologii i duchowości prawosławnej, w: *Męka Chrystusa wczoraj i dziś,* red. H. D. Wojtyska, J. J. Kopeć, Lublin 1981, s. 170-185. [*The Passion of Christ in Orthodox Theology and Spirituality,* in: *Christ's Passion Yesterday and Today,* H. D. Wojtyska, J. J. Kopec, eds., Lublin 1981, p. 170-185].

Metropolita Stylianos Harkianakis – Biskup i teolog w służbie pojednania Kościołów, CT 56:1986 nr 4 s. 29-36. Toż samo: ZNKUL 28:1985 nr 3-4 s. 165-170. [*Archbishop Stylianos Harkianakis – Bishop and Theologian in the Service of Reconciling the Churches,* CT 56:1986 no. 4, p. 29-36. The same in: ZNKUL 28:1985 no. 3-4 p. 165-170].

Między ortodoksją a doksologią. Refleksje nad dogmatycznym dziedzictwem bizantyńsko-słowiańskim, w: *Chrześcijańskie dziedzictwo bizantyńsko-słowiańskie. III Kongres Teologów Polskich. Lublin 12-14 IX 1987,* red. A. Kubis, M. Rusecki, Lublin 1994, s. 68-107. [*Between Orthodoxy and Doxology: Reflections on the Dogmatic Byzatine-Slavonic Legacy,* in: *Christian Byzatine-Slavonic Legacy.The 3rd Congress of Polish Theologians, Lublin 12-14 September 1987,* A. Kubis, M. Rusecki, eds., Lublin 1994, p. 68-107].

Miłosierdzie jako zasada pedagogiczna. Kilka refleksji teologa, w: *Edukacja, Teologia i Dialog*, t. 1. Poznań 2004, s. 97-108. [*Mercy as a Pedagogical Principle. Several Reflections of a Theologian,* in: *Education, Theology and Dialogue,* vol.1. Poznan 2004, p. 97-108].

Misterium Eucharystii w świetle teologii prawosławnej, AK 75:1983 t. 101, z. 3 (448) s. 366-380. [*The Mystery of Eucharist in the Light of Orthodox Theology,* AK 75:1983, vol. 101, b. 3 (448), p. 366-380].

Misterium śmierci w tradycji prawosławnej, AK 72:1980 t. 95, z. 1 (429) s. 39-50. [*Mystery of Death in Orthodox Tradition).* AK 72:1980, vol. 95, b. 1 (429), p. 39-50].

Misterium Zmartwychwstania Chrystusa w myśli prawosławnej, RTK 25:1978, z. 1, s. 121-140. [*Mystery of Christ's Resurrection in Orthodox Thought,* RTK 25:1978, b. 1 p. 121-140].

Modele przedstawiania Boga w teologii współczesnej, w: *Aby poznać Boga i człowieka*, cz. 1: *O Bogu dziś,* red. B. Bejze, Warszawa 1974, s. 183-203. [*Models of Representing God in Contemporary Theology,* in: *To Know God and Man,* part 1*: About God Today,* B. Bejze, ed., Warsaw 1974, p. 183-203].

Monogenizm i poligenizm. Zarys problematyki teologicznej, w: *Zarys filozofii przyrody ożywionej,* Lublin 1980, s. 321-338. [*Monogenism and Polygenism,* in: *An Outline of Philosophy of Animated Nature,* Lublin 1980, p. 321-338].

Motywy paschalne w pismach św. Cyryla z Turowa, w: *Teologia i kultura duchowa Starej Rusi,* red. W. Hryniewicz, J. S, Gajek. Lublin 1993, s. 217-240. [*Paschal Motives in the Writings of St. Cyrill of Turov,* in: *Theology and Spiritual Culture of Old Rus',* W. Hryniewicz, J. S, Gajek, eds., Lublin 1993, p. 217-240].

Myśleć razem z innymi. Doświadczenie teologa w dialogu z prawosławiem, w: *Tożsamość i dialog. Materiały seminarium wykładowców dogmatyki, Opole – Kamień Śląski, 6-7. 11. 1996*, red. P. Jaskóła, Opole, 1997, s. 23-44. [*To Think with the Others: Experience of a Theologian in the Dialogue with Orthodoxy,* in: *Identity and Dialogue. Materials from the Seminar of Dogmatics Lecturers, Opole – Kamien Slaski,* P. Jaskola, ed., Opole 1997, p. 23-44].

Nadzieja i cierpliwość. Ku chrześcijaństwu bardziej paschalnemu, „Znak" 48:1996, nr 6 (493), s. 40-60. [*Hope and Patience: Towards a More Paschal Christianity,* „Znak" („The Sign") 48:1996 no. 6 (493), p. 40-60].

Nadzieja nie jest udręką. W odpowiedzi Pawłowi Lisickiemu, w: *Puste piekło? Spór wokół ks. Wacława Hryniewicza nadziei zbawienia dla wszystkich,* red. J. Majewski, Warszawa 2000, s. 248-264. [*Hope of Salvation Is No Torment: An Answer to Pawel Lisicki,* in: *Empty Hell? Controversy around Rev. Waclaw Hryniewicz's Hope of Universal Salvation,* J. Majewski, ed., Warsaw 2000, p. 248-264].

Nadzieja powszechnego zbawienia. Rozważania nad tradycją wschodnią „Więź" 21:1978 nr 1 (237) s. 25-44. [*Hope of Universal Salvation: Some Reflections on Eastern Tradition,* „Wiez" („The Bond") 21:1978, no. 1 (237), p. 25-44].

Nadzieja powszechnego zbawienia. Rozważania nad tradycją wschodnią, w: *Puste piekło? Spór wokół ks. Wacława Hryniewicza nadziei zbawienia dla wszystkich,* red. J. Majewski, Warszawa 2000, s. 9-31. [*Hope of Universal Salvation: Reflections on Eastern Tradition,* in: *Empty Hell? Controversy around Rev. Waclaw Hryniewicz's Hope of Universal Salvation,* J. Majewski, ed., Warsaw 2000, p. 9-31].

Nadzieja zbawienia a dramat wolności człowieka, STV 33:1995 nr 2 s. 91-110. [*Hope of Salvation and the Drama of Human Freedom,* STV 33:1995 no. 2, p. 91-110].

Nadzieja zbawienia a dramat wolności człowieka „Więź" 41:1998 nr 4, s. 91-104. [*Hope of Salvation and the Drama of Man's Freedom,* „Wiez" („The Bond") 41:1998, no. 4, p. 91-104].

Nadzieja zbawienia a dramat wolności człowieka. Rozważania nad tradycją wschodnią, w: *Puste piekło? Spór wokół ks. Wacława Hryniewicza nadziei zbawienia dla wszystkich,* red. J. Majewski, Warszawa 2000 s. 218-231. [*Hope of Universal Salvation: Reflections on Eastern Tradition,* in: *Empty Hell? Controversy around Rev. Waclaw Hryniewicz's Hope of Universal Salvation,* J. Majewski, ed., Warsaw 2000, p. 218-231].

Nawrócenie Rosji? Refleksje ekumeniczne nad dziejami wielowiekowej iluzji, „Przegląd Powszechny", 112:1995 nr 1, s. 11-28; nr 2, s. 153-163. [*Conversion of Russia? Ecumenical Reflections on the History of a Centuries Long Illusion,* „Przeglad Powszechny" („Universal Review"), 112:1995 no. 1, p. 11-28; no. 2, p. 153-163].

Niepojęty Bóg w obliczu piekieł świata. Ku teologicznej interpretacji Holocaustu, „Znak" 48:1996 nr 4 (491), s. 4-19. [*The Incomprehensible God in the Face of World's Hell: Towards a Theological Interpretation of the Holocaust,* „Znak" („The Sign") 48:1996 no. 4 (491), p. 4-19].

Nierozumiany uniwersalizm nadziei, „Znak" 54: 2003 nr 574 (3), s. 69-80. [*Not Understood Universalism of Hope,* „Znak" („The Sign") 54: 2003 no. 574 (3), p. 69-80].

O dogmatycznej treści „Bogurodzicy". „Pamiętnik Literacki", Wrocław 80:1989 z. 3, s. 164-166. [*On the Dogmatic Content of the Hymn „Bogurodzica",* „Pamiętnik Literacki", Wroclaw 80:1989 b. 3, p. 164-166].

O nadziei powszechnego zbawienia raz jeszcze, w: *Puste piekło? Spór wokół ks. Wacława Hryniewicza nadziei zbawienia dla wszystkich,* red. J. Majewski, Warszawa 2000 s. 37-45. [*On Hope of Universal Salvation Once Again,* in: *Empty Hell? Controversy around Rev. Waclaw Hryniewicz's Hope of Universal Salvation,* J. Majewski, ed., Warsaw 2000, p. 37-45].

O wierze, prawdzie i nadziei, w: *Co nas łączy? Dialog z niewierzącymi.* Wstępem opatrzył L. Kołakowski. Kraków 2002, s. 133-141. [*On Faith, Truth and Hope,* in: *What Does Unite Us? Dialogue with Unbelievers,* preface by L. Kołakowski. Krakow 2002, p. 133-141].

„Obcować z głębią odkupienia". Z rozważań nad soteriologią encykliki „Redemptor hominis". „Znak" 31:1979 nr 12 (306) s. 1237-57. [*„To Commune with the Depth of Redemption". Some Reflections on the Soteriology of the Encyclical Letter „Redemptor hominis".* „Znak" („The Sign"), 31:1979 no. 12 (306), p. 1237-57].

Od Ilariona do Mohyly: Ślady idei Kościołów siostrzanych w piśmiennictwie ruskim (XI-XVII w.), w: *Katolicyzm w Rosji i prawosławie w Polsce (XI-XX w.). Kamonuqu3M a Poccuu u npaaocjlaeue e Honbtue (XI-XX ae.),* wyd. Polsko-Rosyjska Komisja Historyczna Polskiej Akademii Nauk i Rosyjskiej Akademii Nauk. Warszawa 1997, s. 87-98. [*From Ilarion to Mohyla: Traces of the Idea of Sister Churches in the Ruthenian Writings of the 11th to 17th Century,* in: *Catholicism in Russia and Orthodoxy in Poland from 11th to 20th, Century. Kamonuqu3M a Poccuu u npaaocjlaeue e Honbtue (XI-XX ae.),* Polish-Russian Commission of the Polish Academy of Sciences and Russian Academy of Sciences, Warsaw 1997, p. 87-98].

Odkrywać nieznane oblicze Boga. Wprowadzenie do wydania polskiego, w: *J. Dupuis, Chrześcijaństwo i religie. Od konfrontacji do dialogu.* Przekład: S. Obirek. Kraków 2003, s. 7-23. [*To Discover the Unknown Face of God: Introduction to the Polish Edition,* in: *J. Dupuis, Christianity and Religions. From Confrontation to Dialogue.* Translated by: S. Obirek, Krakow 2003, p. 7-23].

Olivier Clement: Teolog prawosławia otwartego, w: *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku,* red. J. Majewski, J. Makowski, Warszawa 2003, s. 57-71. [*A Theologian of Open Orthodoxy,* in: *Lexicon of Great Theologians of the 20th and 21st Century,* J. Majewski, J. Makowski, eds., Warsaw 2003, p. 57-71].

Oryginalność idei chrystocentryzmu w teologii prawosławnej, w: *Chrystocentryzm w teologii (Ogólnopolskie Sympozjum Chrystologiczne 1974),* red. E. Kopeć. Lublin 1977 s. 101-121. [*Original Features of the Idea of Christocentricity in Orthodox Theology,* in: *Christocentrism in Theology (The National Christological Symposium 1974),* E. Kopec, ed., Lublin 1977, p. 101-121].

Papież dla wszystkich chrześcijan? CT 48:1978 fasc. 3, s. 195-201. [*Pope for All Christians?* CT 48:1978 fasc. 3, p. 195-201].

Paradoksy chrześcijańskiej tożsamości, w: DKTW, s. 69-82. [*Paradoxes of Christian Identity,* in: DKTW, p. 69-82].

Pascha mortis. Śmierć człowieka jako wydarzenie paschalne, RTK 34:1987 z. 2, s. 17-39. [*Pascha mortis: The Death of Man as a Paschal Event).* RTK 34:1987 b. 2, p. 17-39].

Paul Evdokimov: Teolog Boskiego piękna, w: *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku,* red. J. Majewski, J. Makowski, Warszawa 2003, s. 104-115. [*A Theologian of the Divine Beauty,* in: *Lexicon of Great Theologians of the 20th and 21st Century,* J. Majewski, J. Makowski, eds., Warsaw 2003, p. 104-115].

Pedagogia nadziei i miłosierdzia, „Paedagogia Christiana", Toruń 1:1997, s. 49-61. [*Pedagogy of Hope and Mercy,* 'Paedagogia Christiana', Torun 1:1997, p. 49-61].

Piękno i siła nadziei, „Znak" 54: 2002 nr 2 (561) s. 13-34. [*The Beauty and Force of Hope,* „Znak" („The Sign") 54: 2002 no. 2 (561), p. 13-34].

Piękno i zbawienie. Kilka refleksji nad eschatologią ikony, w: *Obraz i kult. Materialy z Konferencji „Obraz i kult", KUL – Lublin, 6-8 października 1999,* red. M. U. Mazurczak, J. Patyra. Lublin 2002, s. 143-171. [*Beauty and Salvation: Some Reflections on Eschatology of the Icon,* in: *Image and Cult. Materials from the Conference „Image and Cult", the CUL – Lublin, 6-8 October 1999,* M. U. Mazurczak, J. Patyra, eds., Lublin 2002, p. 143-171].

Pneumatologia a eklezjologia. Prawosławny wkład do współczesnej dyskusji ekumenicznej, CT 47:1977 fasc. 2, s. 33-59. [*Pneumatology and Ecclesiology: Orthodox Contribution to the Present Day Ecumenical Debate,* CT 47:1977 fasc. 2, p. 33-59].

Pojednanie a etos zrozumienia i współczucia, w: *Pojednanie narodów i Kościołów. Materiały z sympozjum poświęconego problematyce II Europejskiego Zgromadzenia Ekumenicznego – Graz '97. Opole 14. 05.1997. /Tjer°.sohnung zwischen den Nationen und Kirchen,* red. P. Jaskóła, Opole 1997, s. 23-40. [*Reconciliation and the Ethos of Understanding and Compassion,* in: *Reconciliation of Nations and Churches. Materials from the Symposium on Issues Related to the 2nd European Assembly – Graz '97. Opole 14. May 1997./Tjer°.sohnung zwischen den Nationen und Kirchen,* P. Jaskola, ed., Opole 1997, p. 23-40].

Prawda i nadzieja. Relacyjność i eschatologiczna orientacja prawdy w Kościele, w: *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia,* red. L. Górka, S. Pawłowski, Lublin 2003, s. 253-268. [*Truth and Hope: Relationality and Eschatological Orientation of the Truth in the Church,* in: *Ecumenical*

Responsibility at the Beginning of the Third Millennium, L. Gorka, S. Pawlowski, eds., Lublin 2003, p. 253-268].

Prawda o zbawieniu w świetle tradycji wschodniej, AK 96;1981 z. 433, s. 248-257. [*The Truth about Salvation in the Light of Eastern Tradition,* AK 96;1981 b. 433, p. 248-257].

Prawosławie poszukujących. Refleksje nieprawosławnego teologa, „Znak" 45:1993 nr 2 (453), s. 12-24. [*Orthodoxy of Those Seeking: Considerations of a Non-Orthodox Theologian,* „Znak" („The Sign") 45:1993 no. 2 (453), p. 12-24].

Prawosławie zachodnie i jego problemy, „Znak" 24:1972 nr 11 (221), s. 1443-1473. [*Western Orthodoxy and Its Problems,* „Znak" („The Sign") 24:1972 no. 11 (221), p. 1443-1473].

Prawosławna encyklika o jedności i ekumenizmie, „Znak" 27:1975 nr 7 (253), s. 846-859. [*An Orthodox Encyclical Letter on Unity and Ecumenism,* „Znak" („The Sign") 27:1975 no. 7 (253), p. 846-859].

Prawosławna idea „ekumenizm w czasie", RTK 24:1977 z. 4 s. 91-105. [*Orthodox Idea „Ecumenism in Time",* RTK 24:1977 b. 4, p. 91-105].

Prawosławne pojęcie „ekumenizm w czasie", w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, s. 463-473. [*Orthodox Conception „Ecumenism in Time",* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1996, p. 463-473].

Prekursor unijnych dążeń Rusinów. Memoriał unijny metropolity Mizaela (1476), w: *Unia Brzeska. Geneza, dzieje i konsekwencje w kulturze narodów słowiańskich,* red. R. Łużny, F. Ziejka, A. Kępiński. Kraków 1994, s. 54-65. [*A Forrunner of the Unionist Tendencies of Ruthenians: Metropolitan Misael's Unionist Memorial 1476,* in: *The Union of Brest: Genesis, History and Consequences in the Culture of Slavonic Nations,* R. Luzny, F. Ziejka, A. Kepinski, eds., Krakow 1994, p. 54-65].

Problem recepcji dialogu, w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, s. 568-576. [*The Problem of Reception of Dialogue,* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, p. 568-576].

Problem unii w świetle Dokumentu z Balamand (1993), w: *Unia Brzeska z perspektywy czterech stulec,* red. J. S. Gajek, S. Nabywaniec. Lublin 1998, s. 255-278. [*The Problem of the Uniatism in the Light of the Balamand Document,* in: *The Union of Brest from the Perspective of Four Centuries,* J. S. Gajek, S. Nabywaniec, eds., Lublin 1998, p. 255-278].

Proces recepcji prawdy w Kościele. Jego znaczenie hermeneutyczne i ekumeniczne, CT 45:1975 fasc. 2 s. 19-34. [*The Process of Reception of the Truth in the Church: Its Hermeneutical and Ecumenical Importance,* CT 45:1975 fasc. 2, p. 19-34].

Prymat papieski w świetle współczesnej teologii prawosławnej. ZNKUL 16:1973 nr 1 (61) s. 65-80. [*The Papal Primacy in the Light of Contemporary Orthodox Theology,* ZNKUL 16:1973 no. 1 (61), p. 65-80].

Przestrzeń wolności i odpowiedzialność teologa, w: *W trosce o Kościół. Tydzień Eklezjologiczny '99,* red. K. Kowalik, A. Jarząbek, V. Kmiecik. Lublin 2001, s. 223-241. [*The Space of Freedom and Responsibility of a Theologian,* in: *Concerned about the Church. Ecclesiological Week '99 „The Church Beyond the Church",* K. Kowalik, A. Jarzabek, V. Kmiecik, eds., Lublin 2001, p. 223-241].

Przymioty Kościoła w perspektywie paschalnej, RTK 32:1985 z. 2, s. 149-159. [*The Attributes of the Church in the Paschal Perspective,* RTK 32:1985 b. 2, p. 149-159].

Przyzywanie Ducha. Bizantyjska pneumatologia Symeona zwanego Nowym Teologiem, „Znak" 46:1994 nr 3 (466) s. 4-15. [*Invoking the Holy Spirit: Symeon the New Theologian's Byzantine Pneumatology,* „Znak" („The Sign") 46:1994 no. 3 (466), p. 4-15].

Pytania o piekło, w: *Puste piekło? Spór wokół ks. Wacława Hryniewicza nadziei zbawienia dla wszystkich,* red. J. Majewski, Warszawa 2000 s. 196-202. [*Ques-*

tions about Hell, in: *Empty Hell? Controversy around Rev. Waclaw Hryniewicz's Hope of Universal Salvation,* J. Majewski, ed., Warsaw 2000, p. 196-202].

Recepcja a tożsamość wyznaniowa, w: *Recepcja – nowe zadanie ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, L. Górka, Lublin 1985, s. 113-133. [*Reception and Confessional Identity,* in: *Reception: a New Task of Ecumenism,* W. Hryniewicz, L. Gorka, eds., Lublin 1985, p. 113-133].

Recepcja jako problem ekumeniczny, w: *Recepcja – nowe zadanie ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, L. Górka, Lublin 1985, s. 9-36. [*Reception as an Ecumenical Problem,* in: *Reception: a New Task of Ecumenism,* W. Hryniewicz, L. Gorka, eds., Lublin 1985, p. 9-36].

Recepcja orzeczeń magisterium przez wspolnotę Kościoła w świetle teologii prawosławnej, ZNKUL 18:1975 nr 2 (70) s. 11-27. [*Reception of the Pronoucements of the Teaching Office by the Church Community in the Light of Orthodox Theology,* ZNKUL 18:1975 no. 2 (70), p. 11-27].

Reformacja Lutra a prawosławie. Rozważania ekumeniczne, w: *Z problemów Reformacji,* nr 6 (powstał we współpracy z Instytutem Ekumenicznym przy Wydziale Teologicznym KUL), red. E. Ołtarzewska-Wieja, Warszawa, Bielsko-Biała: Ośrodek Wydawniczy „Augustana" brw [1993, 1994], s. 62-78. [*Luther's Reformation and Orthodoxy: Ecumenical Considerations,* in: *Selected Problems of Reformation,* no. 6 (created in cooperation with the Ecumenical Institute of the CUL), E. Oltarzewska-Wieja, ed., Warsaw, Bielsko-Biala: Osrodek Wydawniczy „Augustana" brw [1993, 1994], p. 62-78].

Reformacja Marcina Lutra a Kościół prawosławny. Refleksje nad nieurzeczywistnionym dialogiem, RTK 31:1984 z. 2, s. 73-92. [*Martin Luther's Reformation and the Orthodox Church: Reflections on a Dialogue Which Failed,* RTK 31:1984 b. 2, p. 73-92].

Sakrament Paschy i Pięćdziesiątnicy. Tajemnica Eucharystii w świetle dialogu katolicko-prawosławnego, w: *Eucharystia i posłannictwo. Wieczerza Pańska w dialogu chrześcijan,* red. L. Górka, W. Hryniewicz, Warszawa 1987, s. 30-69. [*The Mystery of the Eucharist in the Light of the Catholic-Orthodox Dialogue,* in:

Eucharist and Mission. The Lord's Supper in the Dialogue of Christians, L. Gorka, W. Hryniewicz, eds., Warsaw 1987, p. 30-69].

Soma pneumatikon. Cielesność zmartwychwstania Chrystusa w tradycji wschodniej, RTK 29:1982 z. 2 s. 51-60. [*Soma pneumatikon: The Bodily Character of Christ's Resurrection in Eastern Tradition,* RTK 29:1982 b. 2, p. 51-60].

Soteriologia paschalis. Próba interpretacji zbawienia w świetle kategorii paschalnych, AK 96:1981 z. 433 s. 167-181. [*Soteriologia paschalis: An Attempt to Interpret Salvation in the Light of Paschal Categories,* AK 96:1981 b. 433, p. 167-181].

Soteriologiczny ekskluzywizm u podstaw uniatyzmu, STV 29:1991 nr 2 s. 47-59. [*Soteriological Exclusivism at the Basis of Uniatism*, STV 29:1991 no. 2, p. 47-59].

Spero, ut inteligam, w: *Puste pieklo? Spór wokół ks. Wacława Hryniewicza nadziei zbawienia dla wszystkich,* red. J. Majewski, Warszawa 2000, s. 48-54. [*Spero, ut inteligam, Empty Hell? Controversy around Rev. Waclaw Hryniewicz's Hope of Universal Salvation,* J. Majewski, ed., Warsaw 2000, p. 48-54].

Staroruska teologia i duchowość paschalna. Motywy paschalne w pismach św. *Cyryla z Turowa (zm. przed 1182),* RTK 35:1988 z. 2 s. 25-50. [*Old Russian Paschal Theology and Spirituality: Paschal Motives in the Writings of St. Cyrill of Turov,* RTK 35:1988 b. 2, p. 25-50].

Sukcesja apostolska w świetle współczesnej teologii prawosławnej, CT 44:1974 fasc. 1, s. 25-42. [*Apostolic Succession in the Light of Contemporary Orthodox Theology,* CT 44:1974 fasc. 1, p. 25-42].

Świadomość schizmy na Rusi Kijowskiej w XI i XII wieku, w: *Christianitas et cultura Europae. Księga Jubileuszowa Profesora Jerzego Kłoczowskiego,* część I, red. H. Gapski, Lublin 1998, s. 209-213. [*Consciousness of the Schism in the Kievan Rus' in the 11th and 12th Century,* in: *Christianitas et cultura Europae. Commemorative Book for Professor Jerzy Kloczowski,* part I, H. Gapski, ed., Lublin 1998, p. 209-213].

Tajemnica Chrystusa w teologii prawosławnej, w: *Jezus Chrystus – historia i tajemnica. Chrystologia,* red. W. Granat, E. Kopeć, Lublin 1982, s. 415-444. [*Christ's Mystery in Orthodox Theology,* in: *Jesus Christ – History and Mystery: Christology,* W. Granat, E. Kopec, eds., Lublin 1982, p. 415-444].

Tajemnica Gehenny w rozmyślaniach Izaaka Syryjczyka, w: *Ad plenam unitatem. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Arcybiskupowi Alfonsowi Nossolowi*, red. P. Jaskóła, R. Porada, Opole 2002, s. 291-301. [*The Mystery of Gehenna in St. Isaac the Syrian Meditations,* in: *Ad plenam unitatem. Commemorative Book for Rev. Archbishop Alfons Nossol*, P. Jaskola, R. Porada, eds., Opole 2002, p. 291-301].

Tajemnica jedności Kościoła, w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, s. 41-48. [*The Mystery of the Church Unity,* in: *Towards Christianity of Tomorrow. An Introduction to Ecumenism,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1996, p. 41-48].

Teolog osoby ludzkiej. Refleksje nad teologicznym dziełem ks. Prof. Wincentego Granata (1900-1979), AK 72:1980 t. 95 z. 3 (431), s. 424-433. [*Theologian of Human Person: Reflections on Professor Wincenty Granat's Theological Work,* AK 72:1980 vol. 95 b. 3 (431), p. 424-433].

Teolog otwarty na różnorodność, w: *Yves Congar (1904-1995)*, red. S. C. Napiórkowski, A. Czaja, K. Pek. Lublin 1998, s. 95-105. [*A Theologian Open for Diversity,* in: *Yves Congar (1904-1995)*, S. C. Napiorkowski, A. Czaja, K. Pek, eds., Lublin 1998, p. 95-105].

Teologia prawosławna o grzechu pierworodnym, w: *W. Granat*, *Ku człowiekowi i Bogu w Chrystusie. Zarys dogmatyki katolickie,* t. 1. Lublin 1972. s. 235-240. [*Orthodox Theology on the Original Sin,* in: W. Granat. *Towards Man and God in Christ. An Outline of Catholic Dogmatics,* vol. 1, Lublin 1972, p. 235-240].

Teologia prawosławna o przebóstwieniu człowieka, w: *W. Granat, Ku człowiekowi i Bogu w Chrystusie. Zarys dogmatyki katolickiej,* t. 1, Lublin 1972, s. 406-412. [*Orthodox Theology on the Deification of Man,* in: *W. Granat. To-*

wards Man and God in Christ. An Outline of Catholic Dogmatics, vol. 1, Lublin 1972, p. 406-412].

Teologiczna wizja dziejów w pismach metropolity Ilariona, I2TK 36:1989 z. 2, s. 23-43. [*Theological Vision of History in the Writings of Metropolitan Ilarion,* RTK 36:1989 b. 2, p. 23-43].

Teologiczna wizja dziejów w pismach metropolity Ilariona, w: *Teologia i kultura duchowa Starej Rusi,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1993, s. 149-168. [*Theological Vision of History in the Writings of Metropolitan Ilarion,* in: *Theology and Spiritual Culture of Old Rus,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1993, p. 149-168].

Prymat papieski w ocenie współczesnych teologów prawosławnych. Streszczenie, RT 51:2004 z. 7 s. 95-121. [*The Papal Primacy in Recent Orthodox Evaluation. Summary,* RT 51:2004 b. 7, p. 95-121].

Thomas Merton i Juliana z Norwich: Mistyka a uniwersalizm zbawienia, w: *Studia Mertoniana* t. 2: *Materiały z Konferencji Mertonowskiej w Polsce*, Lublin, 24-27 X 2002, red. K. Bielawskiego, Kraków 2003, s. 117-141. [*Thomas Merton and Julian of Norwich: Mysticism and Universalism of Salvation,*in: *Mertonian's Studies,* vol. 2: *Materials from the Mertonian Conference in Poland,* Lublin, 24-27 October 2002, K. Bielawski, ed., Krakow 2003, p. 117-141].

Tożsamość chrześcijańska dzisiaj. Od konfesjonalizmu do tożsamości otwartej, „Znak" 46:1994 nr 5 (468) s. 4-14. [*Christian Identity Today: From Confessionalism to an Open Identity,* „Znak" („The Sign") 46:1994 no. 5 (468), p. 4-14].

Tożsamość i tolerancja w perspektywie teologiczno-ekumenicznej, w: *Tożsamość, odmienność, tolerancja a kultura pokoju,* red. J. Kłoczowski, S. Łukasiewicz. Lublin 1998, s. 304-317. [*Identity and Tolerance in the Theological and Ecumenical Perspective,* in: *Identity, Otherness, Tolerance and the Culture of Peace,* J. Kloczowski, S. Lukasiewicz, eds., Lublin 1998, p. 304-317].

Tożsamość i zmiana. Refleksje ekumeniczne, w: *Mniejszości narodowe i religijne w Europie Środkowowschodniej,* red. J. Kloczowski, P. Kras, Lublin 1993, s. 39-51. [*Identity and Change: Ecumenical Reflections,* in: *National and Reli-*

gious Minorities in Middle and Eastern Europe, Kloczowski, P. Kras, eds., Lublin 1993, p. 39-51].

Tożsamość, do której dążymy. Rozważania nad konfesionalizmem i tożsamością otwartą, w: *Dialog Kościołów a tożsamość wyznaniowa. Materiały sympozjum ekumenicznego z okazji 10-lecia Instytutu Ekumenicznego KUL zorganizowanego w Lublinie w dniach 8-9 XI 1993 przez Instytut Ekumeniczny KUL oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny, filii KUL w Opolu. /Dialog der Kirchen und konfessionelle Identitcit. Internationales Symposium aus dem Anlaf3 des IOjahrigen Bestehens des Okumenischen Instituts der KUL,* red. Z. Glaeser, S. J. Koza, R. Pierskała. Opole 1994, s. 83-98. [*The Identity We Are Striving for: Considerations on Confessionalism and Open Identity,* in: *The Dialogue of Churches and Religious Identity. Materials from the Symposium Organized to Celebrate the 10th Anniversary of Establishing the Ecumenical Institute of the CUL Held in Lublin Between 8 and 9 November 1993 by the Ecumenical Institute of the CUL and the Theological and Pastoral Institute of the CUL Branch in Opole,* Z. Glaeser, S. J. Koza, R. Pierskala, eds., Opole 1994, p. 83-98].

Tradycja jako principium jedności nauczania teologicznego, RTK 19:1972 z. 2, s. 223-244. [*Tradition as a Principle of Unity of Theological Teaching,* RTK 19:1972 b 2, p. 223-244].

Trud i nadzieja. Próba bilansu dziesięciolecia dialogu katolicko-prawosławnego, w: *Kościoły chrześcijańskie w Europie narodów. Materiały sympozjum ekumenicznego zorganizowanego w Opolu w dniach 6-7 XII 1991 przez Instytut Ekumenicznego KUL oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny Filii KUL w Opolu/ Die christlichen Kir°chen in Europa der° Nationen,* red. P. Jaskóła, H. J. Sobeczko. Opole 1992, s. 23-36. [*Labour and Hope: An Attempt to Evaluate the Decade of Catholic-Orthodox Dialogue,* in: *Christian Churches in Europe of Nations. Materials from the Symposium Organized in Opole Between 6 and 7 December 1991 by the Ecumenical Institute of the CUL and the Theological and Pastoral Institute of the CUL Branch in Opole,* P. Jaskola, H.J. Sobeczko, Opole 1992, p. 23-36].

(??????????) „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" 8:1992 nr 1 (29), s. 11-22. [*Ecumenical Studies and Documents* 8:1992 no. 1 (29), p. 11-22].

Trud i nadzieja. Próba bilansu piętnastolecia dialogu katolicko-prawosławnego, w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu,* red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996, s. 557-568. [*Labour and Hope: An Attempt to Evaluate Fifteen Years of Catholic-Orthodox Dialogue,* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1996, p. 557-568].

Trudności i nadzieje. Przyszłość dialogu katolicko-prawosławnego, w: *Ekumenizm na progu trzeciego tysiąclecia. Materiały sympozjum ekumenicznego inaugurującego działalność Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją na Wydziale Teologicznym UO / Ekumenismus an der Schwelle zum dritten Jahr°tausend,* red. P. Jaskóła, Opole 2000, s. 21-38. [*Difficulties and Hopes: The Future of the Catholic-Orthodox Dialogue,* in: *Ecumenism on the Eve of the Third Millennium. Materials from the Ecumenical Symposium to Inaugurate the Activity of the Institute of Ecumenism and Research into Integration at the Faculty of Theology of Opole University,* P. Jaskola, ed., Opole 2000, p. 21-38].

U źródeł eklezjologii eucharystycznej, CT 52:1982 fasc. 2, s. 69-83. [*At the Sources of the Eucharistic Ecclesiology,* CT 52:1982 fasc. 2, p. 69-83].

Unia Brzeska w świetle eklezjologii Kościołów siostrzanych, „Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze" 45:1997 s. 302-316 (pod red. S. Kozaka. Cz. I: *Polsko-Ukrainskie spotkania: Unia Brzeska – uwarunkowania, konteksty i konsekwencje historyczno-kulturowe*). [*The Union of Brest in the Light of Ecclesiology of Sister Churches,* „Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze" („Warsaw Booklets of Ukrainian Studies") 45:1997, p. 302-316, (S. Kozak, ed., part 1: *Polish-Ukrainian Meetings: The union of Brest – Background, Contexts and Historical and Cultural Consequences*)].

Unia i uniatyzm w dialogu katolicko-prawoslawnym. Problemy, trudności i nadzieje, w: *Vychodna katolicka teologia v premenach casov. Zbornik z medzinarodnej vedeckej konferencie. 26. – 27. novembra 2004.* Editor Jozef Kyselica (SJ). Kosice: Vydalo Vydavatel'stvo Dobra kniha v Trnave pre Centrum spirituality Vychod – Zapad Michala Lacka, vedeckovyskumne pracovisko Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Kosiciach 2004 s. 87-114. [*The Union and Uniatism in the Catholic-Orthodox Dialogue. Problems, Difficulties, Hopes,* in: *Vychodna katolicka teologia v premenach casov. Zbornik z medzinarodnej vedec-*

kej konferencie. 26. – 27. novembra 2004, Jozef Kyselica (SJ), ed., Kosice: Vydalo Vydavatel'stvo Dobra kniha v Trnave pre Centrum spirituality Vychod – Zapad Michala Lacka, vedeckovyskumne pracovisko Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Kosiciach 2004, p. 87-114].

„Unia bez zniszczenia". Memoriał unijny metropolity Piotra Mohyly (1644-45), „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" 9:1993 nr 1 (31) s. 21-32. [*„Union without Destruction": Metropolitan Peter Mohyla's Unionist Memorial (1644-45).* „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" („Ecumenical Studies and Documents") 9:1993 no. 1 (31), p. 21-32].

Uniatyzm w przeszłości i dzisiaj. Wokół uzgodnienia z Balamand (1993), „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" 10:1994 nr 2 (34) s. 9-19. [*Uniatism in the Past and Today: Around the Agreement of Balamand 1993,* „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" („Ecumenical Studies and Documents") 10:1994 no. 2 (34), p. 9-19].

W głąb tajemnicy odkupienia. Doniosłość soteriologicznej nauki Jana Pawła II, w: *Jan Paweł II. „Redemptor hominis". Tekst i komentarze,* Lublin 1982, s. 173-188. [*Into the Depth of the Mystery of Redemption: The Importance of the Soteriological Teaching of John Paul II,* in: *John Paul II. „Redemptor hominis", Text and Commmentaries,* Lublin 1982, p. 173-188].

Wcielenie a misterium paschalne, RTK 26:1979 z. 2 s. 53-66. [*The Incarnation and the Paschal Mystery,* RTK 26:1979 b. 2, p. 53-66].

Wczesnochrześcijańskie rozumienie dogmatu a reinterpretacja teologiczna, CT 46: 1976 fasc. 2 s. 5-22. [*Early Christian Understanding of Dogma and Theological Reinterpretation,* CT 46: 1976 fasc. 2, p. 5-22].

„Wielki Poprzednik Ducha Świętego". Zarys chrystologii prawosławnej, w: *Chrystus naszym pojednaniem. Prace przygotowane przez Instytut Ekumeniczny KUL dla upamiętnienia działalnosci naukowo-dydaktycznej Ks. Bpa Prof. Dra hab. Alfonsa Nossola w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim,* red. P. Jaskóła, S. J. Koza, Opole 1997, s. 163-189. [*„A Great Forrunner of the Holy Spirit": An Outline of Orthodox Christology,* in: *Christ As Our Reconciliation. Works Prepared by the Ecumenical Institute of the CUL to Commemorate the Academic and*

Didactiv Activity of Rev. Bishop PhD Hab. Alfons Nossol at the Catholic University of Lublin, P. Jaskola, S. J. Koza, eds., Opole 1997, p. 163-189].

Wprowadzenie do teologii ks. Jerzego Klingera, w: J. Klinger, O *istocie prawosławia. Wybór pism,* Warszawa 1983 s. 5-27. [*Introduction to Rev. Jerzy Klinger's Theology,* in: J. Klinger, *On the Essence of Orthodoxy. Selection of Writings,* Warsaw 1983, p. 5-27].

Wschód i Zachód chrześcijański: od schizmy do dialogu, w: *Jan Paweł II w dialogu miłości z Kościołem wschodnim,* Warszawa 1984 s. 9-50. [*Christian East and West: From Schism to Dialogue,* in: *John Paul II in the Dialogue of Love with the Eastern Church,* Warsaw 1984, p. 9-50].

Współczesna antropologia prawosławna, „Analecta Cracoviensia" 4:1972, s. 217-238. [*Contemporary Orthodox Anthropology.* „Analecta Cracoviensia" 4:1972, p. 217-238].

Współczesne dyskusje wokół poligenizmu, RTK 16:1969 z. 2, s. 115-143. [*Contemporary Discussions on Polygenism,* RTK 16:1969 b. 2, p. 115-143].

Wyjście ku Nieznanemu. Śmierć jako wydarzenie sakramentalne, „Więź" 42:1999 nr 2 (483), s. 96-104. [*Exit towards the Unknown: Death as a Sacramental Event,* „Wiez" („The Bond") 42:1999 no. 2 (483), p. 96-104].

Wymagania prawdy a kultura dialogu ekumenicznego, „Studia Oecumenica" 2: 2002 s. 5-26. [*Requirements of the Truth and the Culture of Ecumenical Dialogue,* „Studia Oecumenica" 2: 2002, p. 5-26].

Wyznawanie Chrystusa dzisiaj a jedność Kościoła. Prawosławny wkład do refleksji ekumenicznej ostatnich lat, „Znak" 28:1976 nr 12 (270), s. 1571-1599. [*Confessing Christ Today and the Unity of the Church: An Orthodox Contribution to Ecumenical Reflection of the Last Years,* „Znak" („The Sign") 28:1976 no. 12 (270), p. 1571-1599].

Zasada „ekonomii eklezjalnej" w życiu i teologii prawosławia, RTK 28:1981 z. 6, s. 137-152. [*The Principle of „Ecclesiastical Economy" in the Life and Theology of Orthodoxy,* RTK 28:1981 b. 6, p. 137-152].

Zaufanie czy nieufność? Wokół kryzysu pojęcia Kościołów siostrzanych, w: *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia,* red. L. Górka, S. Pawłowski, Lublin 2003, s. 199-213. [*Trust or Mistrust? Around the Crisis of the Concept of Sister Churches,* in: *Ecumenical Responsibility at the Beginning of the Third Millennium,* L. Gorka, S. Pawlowski, eds., Lublin 2003, p. 199-213].

Zaufanie czy nieufność? Wokół kryzysu pojęcia Kościołów siostrzanych, w: *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia,* red. L. Górka, S. Pawłowski. Lublin 2003, s. 199-213. [*Trust or Mistrust? Around the Crisis of the Concept of Sister Churches,* in: *Ecumenical Responsibility at the Beginning of the Third Millennium,* L. Gorka, S. Pawlowski, eds., Lublin 2003, p. 199-213].

Ze śmierci do zmartwychwstania. Refleksje paschalno-eschatologiczne, „Roczniki Filozoficzne" 3536:1987-1988 z. 2, s. 23-52. [*From Death to Resurrection: Paschal and Eschatological Reflections,* „Roczniki Filozoficzne" („Philosophical Annals") 3536:1987-1988 z. 2, p. 23-52].

Znaczenie patrystycznej idei przebóstwienia dla soteriologii chrześcijańskiej, RTK 27:1980 z. 2, s. 19-34. [*Importance of Patristic Idea of Theosis for Christian Soteriology,* RTK 27:1980, b. 2, p. 19-34].

„Zstąpienie do piekieł" w tradycji wschodniej, RTK 26:1979 z. 3, s. 41-52. [*„Descent to Hell" in the Eastern Tradition,* RTK 26:1979 b. 3, p. 41-52].

Andrzej Kaim SAC, Rev. PhD

Lecturer on the Eastern and Ecumenical aspects in the Department of Ecumenical Theology at the Catholic University of Lublin. His broad interests cover the variety of traditions of Eastern and Western Christianity. The subjectof reflaction as well as detailed researches are those elements of the theology of the original Church which made it possible to preserve the integrity of its faith and structures through the pluralism of the means of expressing the faith. The problem

of the universalism of the Christian culture has been visible in modern theology since the Renaissance times. The hopes for the restoration of unity on a common council delineate the ultimate aim of contemporary ecumenical movement. The cultural interpretation of the modern ecumenical problems, their relation to the original tradition of the Church and empasising the universal values of contemporary Christian culture should be helpful for confessionally divided Christians to find common grounds and perspectives on a council. Those hopes and expectations connecyed with the idea of common council are the subject of detailed researches that attempt to answer the questions: What kind of council do we need? Is it going to continue the tradition of undivided Church (8th Ecumenical Council) or the tradition of papal or confessional councils (3rd Vatican Council)? Is it going to be a return to the Christian antiquity (the Jerusalem Council)?

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Ekumenia w dobie renesansu. Jedność Kościoła w ujęciu Stanisława Orzechowskiego, Lublin 2002. [*Ecumenism in the Renaissance Times. The Unity of the Church as Viewed by Stanislaw Orzechowski*, Lublin 2002].

Kościół chaldejski. Dziedzic objawienia I źródło charyzmatu. Materiały do monografii, Poznań 2001. [*The Chaldaean Church. A Heir of Epiphany and a Source of Charisma. Monography materials*, Poznan 2001].

Articles

Kalendarz ekumeniczny 2000, Lublin 2000; *Kalendarz ekumeniczny 2001,* Lublin 2001, red. S. J. Żurek, Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN". „Studia Oecumenica" 1(2001), s. 272-281. [*Ecumenical Calendar 2000,* Lublin 2000; *Ecumenical Calendar 2001,* Lublin 2001, S. J. Zurek ed., the Institute „Brama Grodzka – Teatr NN". „Studia Oecumenica" 1(2001), p. 272-281].

Baptismus Ruthenorum Stanisława Orzechowskiego z Rusi (1544), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" 2000, t. 73, s. 228-253. [*Baptismus Ruthenorum of*

Stanislaw Orzechowski of Russia (1544), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Archives, Libraries and Church Museums") 2000, vol. 73, p. 228-253].

Dialog ze światem islamu w perspektywie ekumenii III tysiąclecia, w*: Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia*, red. L. Górka, S. Pawłowski, Lublin 2003, s. 163-184. [*The Dialogue With the Islamic World in the Perspective of Ecumenism of the Third Millenium*, in: *Ecumenical Responsibility at the Beginning of the Third Millenium*, L. Gorka, S. Pawlowski, eds., Lublin 2003, p. 163-184].

Ekumenia znad Dniepru. Humanistyczne elementy biografii Stanisława Szulmińskiego SAC (1894-1941). (Referat wygłoszony podczas sympozium) „Annuntianda". Biuletyn Prowincji Zwiastowania Pańskiego SAK 8(2001) nr 95, s. 6-15. [*Ecumenism at the Dniepr River. Humanistic Elements in the Biography of Stanislaw Szulminski SAC (1894-1941).* (Paper presented on a simposium), „Annuntianda". The Bulletin of the Annunciation of The Lord Province SAK 8(2001) no. 95, p. 6-15].

Ekumenizm drogą Kościoła. (Rec. Ut unum. Dokumenty Kościoła katolickiego na temat ekumenizmu 1982-1998), red. S. C. Napiórkowski, K. Leśniewski, J. Leśniewska, Lublin 2000. [*Ecumenism as The Way of the Church,* RT 48-49 (2001-2002), b. 7, p. 238-251].

Ex Oriente Lux. Na drogach współczesnej ekumenii (A. Kallis. *Ut omnes unum sint. Das Jerusalemer Konzil von 2054*, w: *Zeitenwende. Abschied vom Jahrtausend der Spaltungen*, (red. A. Kallis, I. Kallis). Münster 2000, s. 81-96. [*Ex Oriente Lux. On The Ways of Contemporary Ecumenism*, RT 50(2003), b. 7, p. 199-208].

Kościół chaldejski w idei powszechnego apostolstwa, „Annuntianda". Biuletin Prowincji Zwiastowania Pańskiego SAK 9(2002) nr 96, s. 6-12. [*The Chaldaean Church in the Idea of Universal Proselytization*, „Annuntianda". The Bulletin of the Annunciation of The Lord Province SAK 9(2002) no 96, p. 6-12].

Księga ekumenicznych pytań i odpowiedzi. (rec. Z. J. Kijas, *Odpowiedzi na 101 pytań o ekumenizm*, Kraków 2004) [*The Book of Ecumenical Questions and Answers*, RT 51 (2004), b. 7, p. 225-232].

Ku ekumenii integralnej. Perspektywy dialogów religijnych w nowym tysiącleciu, RT 48-49 (2001-2002), z. 7, s. 149-163.[*Towards the Integrity of Ecumenism. The Prospects of Religious Dialogues in the New Millenium*, RT 48-49 (2001-2002), b. 7, p. 149-163].

Prawoławne świadectwa otwartej tożsamości. (Rec. *Prawosławie. Światło wiary i zdrój doświadczenia*, red. K. Leśniewski, J. Leśniewska, Lublin 1999, Prawosławna Diecezja Lubelsko-Chełmska). [*The Orthodox Testimony to Open Identity*, RT (2000), b. 7, p. 276-281].

Sobór wszystkich chrześcijan we współczesnej refleksji teologicznej, RT 50(2003), z. 7, s. 130-157. [*The Council of All Christians in the Contemporary Ecumenical Reflection*, RT 50(2003), b. 7, p. 130-157].

Tomasz Alkusci – świecki współpracownik Pallottiego, Biuletyn Prowincji Zwiastowania Pańskiego SAK 9(2002) nr 97, s. 6-13. [*Thomas Alkusci – A Lay Collaborator of Pallotti*, „Annuntianda". The Bulletin of the Annunciation of The Lord Province SAK 9(2002) no. 97, p. 6-13].

W połowie drogi. Dekret o Katolickich Kościołach Wschodnich Orientalium Ecclesiarum w 40 lat od Vaticanum II, RT 51(2004), z. 7, s. 155-174. [*Halfway. THe Decree on Eastern catholic Churches Orientalium Ecclesiarium Forty Years after Vaticanum II*, RT 51(2004), b. 7, p. 155-174].

Wokół idei soboru wszystkich chrześcijan. Soborowa jedność w „Baptismus Ruthenorum" Stanisława Orzechowskiego, w: *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia*, red. L. Górka, S. Pawłowski, Lublin 2003, s. 101-121. [*Around the Idea of All Christians's Council. Conciliar Unity in „Baptismus Ruthenorum" by Stanisław Orzechowski*, in: *The Ecumenical Responsibility at the Beginning of the Third Millenium*, L. Gorka, S. Pawlowski, eds., Lublin 2003, p. 101-121].

Przemysław Kantyka, Rev. PhD

Born in 1968 in Kielce, priest in the Diocese of Kielce, lecturer in the Department of Protestant Theology on the Ecumenical Institute at the Faculty of Theology of the Catholic University of Lublin and teacher on ecumenism in diocesan High Seminary in Kielce. He is a member of dogmatic and ecumenical section at the Comission on Polish Episcopate Teachings in the Scholarly Society in Lublin and at the European Society *Societas Oecumenica.* He obtained the title of Master of Theology in the Papal Theology Academy in Cracow (1993) and the title of Doctor of Theology (in ecumenical theology) at the Catholic University of Lublin (2001). In the years 1988-1990 he studied in Institute Catholoque de Paris. He conducted scientific researches in Great Britain (London and Oxford), in Germany (Padeborn) and Italy (Rome). He was a guest lecturer at the Catholic University of Leuven in Belgium (2003). In the Ecumenical Institute at the Catholic University of Lublin he specializes in post-Reformational theology of the English language area and the issues of ecumenical dialogue, as well as the reception of its outcome.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Autorytet w Kościele. Dialog katolicko-anglikański na forum światowym. Lublin 2004. [*Authority in the Church. Catholic-Anglican Dialogue on the World Agenda*. Lublin 2004].

Articles and papers

A Gift to be Shared. Anglicans and Catholics in Dialogue on Primacy: The ARCIC's Achievements. RT 48-49 (2001-2002). No.7, p.55-63.

Autorytet nauczania kościelnego w procesie przekazywania wiary. Ekumeniczny zarys tradycji anglikańskiej i rzymskokatolickiej. „Kieleckie Sudia Teo-

logiczne" 2 (2003), s. 233-244. [*The Authority of the Church Teachings in The Process Of Faith Spreading. An Ecumenical Outline of Anglican and Catholic Tradition.* „Kieleckie Studia Teologiczne" (Kielce Theological Studies) 2 (2003), p. 233-244].

Chrześcijaństwo na areopagu integrującej sie Europy, w: *Kultura chrześcijańska*, red. J. Łukomski, Kielce 2004, s. 141-148. [*Christianity at the Aereopag of the Integrating Europe*, in: *Kultura chrześcijańska(???)*, J. Lukomski, ed., Kielce 2004, p. 141-148].

Czy wchodzimy w nowe tysiąclecie „mniej podzieleni"? Osiągnięcia i perspektywy dialogu katolicko-anglikańskiego na przełomie tysiącleci, w: *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia*, red. L. Górka, S. Pawłowski, Lublin 2003, s. 123-134. [*Are we Entering the Third Millenium as „less divided"? Achievements and Prospects of the Roman Catholic-Anglican Dialogue at the Turn of the Millenium*, in*: Ecumenical Responsibility at the Beginning of the Third Millenium*, L. Gorka, S. Pawlowski, eds; Lublin 2003, p. 123-134].

Ekumenia w kontekście angielskim, w: *Żyć ekumenią w Kościołach lokalnych*, red. P. Jaskóła, R. Porada. Seria: „Ekumenizm i integracja" nr 9, Opole 2003, s. 135-143. [*Ecumenism in the English Context*, in: *To Live Ecumenism in Local Congregations*, P. Jaskola, R. Porada, eds.; series: „Ecumenism and Integration", no. 9, Opole 2003, p. 135-143].

Ministerium biskupie w dialogu katolicko-anglikańskim, „Studia Oecumenica" 2(2002), s. 61-72. [*Episcopal Ministra in the Anglican-Roman Catholic Dialogue,* „Studia Oecumenica" 2(2002), p. 61-72].

Problem autorytetu w Kościele w dialogu anglikańsko-rzymskokatolickim, w: *Ekumenizm na progu trzeciego tysiąclecia. Materiały sympozjum ekumenicznego inaugurującego działalność Instytutu Ekumenizmu i badań nad integracją na Wydziale Teologicznym UO*, red. P. Jaskóła, Opole 2000, s. 73-82. [*The Problem of Authority in The Church in Anglican- Roman Catholic dialogue*, in: *Ecumenism at the beginning of the Third Millenium. Materials of ecumenical symposium opening the Institute of Ecumenism and Integration Researches at the Department of Theology at the University of Opole*, P. Jaskola, ed.; Opole 2000, p. 73-82].

Problem Pisma Świętego i Tradycji w dokumentach dialogu katolicko-anglikańskiego, „Studia Oecumenica" 1(2001), s. 35-54. [*The Problem of Holy Scripture and Tradition in the Documents of Catholic- Anglican Dialogue,* „Studia Oecumenica" 1(2001), p. 35-54].

Quo vadis, ekumenio?, „Kielecki Przegląd Diecezjalny" 76(2001) nr 6, s. 492-497. [*Quo vadis, Ecumenism?,* „Kielecki Przeglad Diecezjalny" („??????????") 76(2001), no. 6, p. 492-497].

Some Aspects of the Anglican-Roman Catholic Dialogue on Authority in the Church, „Studia Oecumenica" 3(2003), p. 42-51.

Wartość trudu na rzecz pojednania. Na drogach odbudowywania jedności katolicko-anglikańskiej, w: *W służbie wartościom. Księga Pamiatkowa poświecona Księdzu biskupowi profesorowi dr. hab. Kazimierzowi Ryczanowi z okazji 60. lecia urodzin*, red. R. Kamiński, S. J. Koza, L. Skorupa, K. Święs, Kielce 1999, s. 238-245. [*The Value of the Integration Effort. On the Road to Rebuilding Anglican-Roman Catholic Integrity*, in: *Serving to Values. Commemorative Book for the Rev. Bishop Prof. PhD Hab Kazimierz Ryczan for his 60th Birth Anniversary*, R. Kaminski, S. J. Koza, L. Skorupa, K. Swies, eds., Kielce 1999, p. 238-245].

Życie w służbie ekumenii – ojciec Christopher Lowe CR, RT 50(2003) nr 7, s. 159-165. [*The Life in the Service of Ecumenism: Father Christopher Lowe CR*, RT 50(2003), no. 7, p. 159-165].

Stanisław Józef Koza, Rev. PhD

Born on 1 March 1951 in Gwoznica Dolna. He completed phlosophical and theological studies in the High Seminary in Przemysl and later specialistic theological studies at the Catholic University of Lublin (the section of comparative and ecumenical theology). He was ordained a priest on 21 June 1975 (in Przemysl diocese, since 1992 Rzeszow diocese). On 1 October 1983 he became a research

worker of the Ecumenical Institute at the Faculty of Theology of the Catholic University of Lublin and a lecturer in the High Seminary in Rzeszow. He co-organized and initiated many scientific and didactic ventures in the Ecumenical Institute. He is a co-editor of two publishing series: Theology in Dialogue (vol. 9 and 10) and *One Lord*, One Faith. Studiem and Dissertations of the Ecumenical Institute of the Catholic University of Lublin (vol. 14). In the years 1993-1997 he was the secretary of Research Committee of the seventh volume's editoral team of „Roczniki teologiczne" (the Learned Society of the CUL). He supervised thirty master's dissertations.

He is a member of the European Society for Ecumenical Research „Societas Oecumenica" (in the years 1996-1998 he was one of five members of its international Board), and a corresponding member of the Learned Society of Lublin.

SELECTED BIBLIOGRAPHY

Books and studies

Ewangelijna katolickość. Zarys porównawczej eklezjologii Friedricha Heilera. Lublin 1987.; [*Evangelische Katholizität. Abriß einer vergleichenden Ekklesiologie von Friedrich Heiler.* Zusammenfassung p. 387-392; Inhaltsverzeichnis; (*Evangelical Catholicity. An Outline of Friedrich Heiler's Comparative Ecclesiology,* Lublin 1997)].

Na drogach do jedności: Pomoce do studium ekumenizmu. Współred. S. C. Napiórkowski, P. Jaskóła. Lublin 1983, s. 169 [*On the Roads to Unity. Materials for Ecumenical Studies,* S. C. Napiorkowski, P. Jaskola co-eds., Lublin 1983, p. 169].

Teologiczny sens Wielkiej Schizmy. Analiza poglądów Friedricha Heilera. w: *Studia ekumeniczne.* Red. J. Myśków. t. 2, s. 215-334. [*Theological Meaning of the Great Schism. The Analysis of Friedrich Heiler's Views*, in: *Ecumenical Studies.* J. Myskow, ed., vol. 2, p. 215-334].

Der theologische Sinn des ost-westlichen Schismas. Zur okurhenischen Anschauungen von Friedrich Heiler. J. Myskow, ed., vol 2, p. 215-334. Zusammenfassung, p. 332-334.

Co-edtions of joint publications

Chrystus naszym pojednaniem. Prace przygotowane przez Instytut Ekumeniczny KUL dla upamiętnienia działalności naukowo-dydaktycznej Ks. Bpa Prof. Dra hab. Alfonsa Nossola w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Współred. P. Jaskóła, Opole 1997 s. 252. [*Christ Is Our Reconciliation. Studies By the Ecumenical Institute of the Catholic University of Lublin to Commemorate Scientific and Didactic Work of the Rev. Bishop Prof PhD. Hab Alfons Nossol at the CUL*, P. Jaskola co-ed., Opole 1997 p. 252].

Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze. Współred. W. Hryniewicz, Lublin 1989. s. 232 [*Baptism, Eucharist and Ministry: The Document of Lima 1982. Text and Commentaries.* W. Hryniewicz, co-ed., Lublin 1989. p. 232].

Dialog Kościołów a tożsamość wyznaniowa. Materiały sympozjum ekumenicznego z okazji 10. lecia Instytutu Ekumenicznego KUL zorganizowanego w Lublinie w dniach 8-9 XI 1993 przez Instytut Ekumeniczny KUL oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny, KUL w Opolu. Współred. Z. Glaeser, R. Pierskała, Opole 1994 s. 136 [*The Dialogue of Churches and the Identity of Faith. Materials for ecumenical symposium for the 10th anniversary of establishing the Ecumenical Institute of the CUL, organised in Lublin on the 8 and 9th November 1993 by the Ecumenical Institute of the CUL and the Pastoral-Theological Institute of the CUL in Opole*, Z. Glaeser, R. Pierskala co-eds., Opole 1994 p. 136].

Ku chrzescijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu. Współred. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996 s. 828 (dodruk: 1997). [*Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism.* W. Hryniewicz, J. S. Gajek co-eds., Lublin 1996 p. 828 (reprint: 1997)].

W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001. Współred. L. Górka. Lublin 2002 s. 425 [*Serving to the Unity of Christians. The Ecumenical Institute of the CUL 1983-2001*, L. Gorka co-ed., Lublin 2002 s. 425].

W służbie wartościom. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Dr. hab. Kazimierzowi Ryczanowi z okazji 60-lecia urodzin.

Współred. R. Kamiński, L. Skorupa, K. Święs, Kielce 1999 s. 658 [*Serving to Values. Commemorative Book for the Rev. Bishop Prof. PhD Hab Kazimierz Ryczan for the 60th Birth Anniversary*, R. Kaminski, L. Skorupa, K. Swies co-eds., Kielce 1999 p. 658].

Articles and papers in foreing languages

Wacław Hryniewicz. *Okumenische Rezeption und konfessionelle Identitat.* Co-trans. from Polish to German. K. Szandar. „Una Sancta" (Zeitschrift fur okumenische Begegnung) 36 (1981) H. 2 p. 116-131.

Daf alle eins seien. Ehrendoktorwurden fur Kardinal Willebrands und Metropolit Stylianos. „KNA – Okumenische Information" 1985 Nr. 52-53 p. 17.

Okumenische Ehrendoktorwurden der Katholischen Universitat Lublin. CT fasc. spec. 57:1987 p. 205-208.

Christos pobedi – Christus siegt. „Ostkirchliche Studien" 38 (1989) H. 2-3 p. 185-191.

Evangelische Katholizitat. AbriJ3 einer vergleichenden Ekklesiologie von Friedrich Heiler (1892-1967). Eine Autoprasentation einer okumenischen Dissertation aus AnlaJ3 seines 100. Geburts- und 25. Todestages. [*Evangelical Catholicism. An Outline of Comparative Ecclesiology of Friedrich Heiler (1892-1967).* KT 40 (1993) No. 7 p. 103-111].

Was macht uns zu Menschen der Okumene? Bemerkungen zu einem Symposiumsthema. [*What Makes Us People of the „Okoumene"? Some Remarks on Symposial Discussion.* RTKUL 42 (1995), No. 7, p. 175-182].

(Ppudpux Xau.nep – 6o2ocnoa 3xynaexuuecxou omxpbamocmu (in Russian)./ *Friedrich Heiler: Theologian of Ecumenical Openness* (in Russian). in *Edux'b Tocnodb. Ha nymWx* x *eduxcmey xpucmuax. K ucecmudecscmunemmo co Nil powdexusc npotpeccopa BazFnaea TpuxeBUUa* (in Russian) C. I'aex. IIepesoA: A. Ro6poep. JLo6nHH, eds. 1996, p. 7988].

b'ozocnoecxuu acnexm sxynaeubz (in Russian). [*Theological Aspect of Ecumenism*. RT 48-49 (2001-2002), No. 7. p. 111-124].

Ha ue.naxy do eudunaoa edhocmi xpucmuRu. Hapuc exynaexiuhoa npo6nemamuxu (in Ukrainian). [*Na drodze do widzialnej jedności chrześcijan. Zarys problematyki ekumenicznej*. Współaut. I. Szaban. Borocnobix/Bohoslovia 2001 TOM 65 xx. 1-4 s. 149-159.], [*On the Road to Visible Unity of Christians. An Outline of Ecumenical Problems*, I. Szaban, co-auth., Borocnobix/Bohoslovia 2001, vol. 65 xx. 1-4, p. 149-159].

Die gemeinsame Stellungnahme zum Entwurf der Charta Oecumenica des Okumenischen Instituts der Katholischen Universitat Lublin und der Lubliner Abteilung des Polnischen Okumenischen Rates Lublin w *Karta Ekurneniczna (Charta Oecumenica),* Juli 2000. [W. Hryniewicz, L. Gorka, S. C. Napiorkowski, A. Kaim, S. J. Koza, L. Lesniewski, K. Derkaczewski, co-eds., L. Gorka, comm. and ed., Lublin 2002 s. 72-78].

3xymexu3m – deumexue x xpucmuahcxomy eduxcmey B jyxe u Hcmuue. (in Russian) (Ekumenizm – dążenie do chrześcijańskiego zjednoczenia. Współaut. S. C. Napiórkowski), [*Ecumenism – the Aspiration to Christian Unity*, co-author S. C. Napiórkowski].

K npo6neniamuxe naempenu2uosxozo u mejicxox4beccuoxanaxozo duanoza (in Russian) (*W Duchu i Istocie. Ku problematyce międzyreligijnego i międzywyznaniowego międzykościelnego dialogu*). [Red. A. Ao6poep, Ij.C. HanFOpxoscxHK. BHxxHua 2003 s. 249-253.], [*In the Spirit and Essence. Towards the Problems of Interconfessional, Interreligious Interchurch Dialogue*, A. Ao6poep, Ij.C. HanFOpxoscxHK, ed.. BHxxHua 2003 p. 249-253].

Selected articles in Polish

Apostolskość Kościoła w dialogu ekumenicznym z prawosławiem. [Rec. Johannes Oeldemann. *Die Apostolizitat der Kirche im okumenischen Dialog mit der Orthodoxie. Der Beitrag russischer orthodoxer Theologen zum okumenischen Gesprach uber die apostolische Tradition und die Sukzession in der Kirche.* Paderborn: Bonifatius Verlag 2000 p. 434. Seria: Konfessionskundliche und kontrover-

stheologische Schriften. T. LXXI], [*Apostolicity of the Church in the Ecumenical Dialogue with Orthodoxy*. RI ,48-49(2001-2002) No. 7. p. 252-254].

Co czyni nas ludźmi ekumenii? Refleksje nad sympozjalnym problemem. „Resovia Sacra" 2 (1995) s. 217-223. [*What Makes Us People Of Ecumenia? Reflexions Over Symposial Problem.* 1995 p. 217-223].

Dziesięć lat w służbie jedności. Ekumeniczne zaangażowanie Jana Pawła II. Współpr. J. S. Gajek, „Biuletyn Ekumeniczny" 18 (1989) nr 1 (69) s. 76-90. [*Ten Years Serving to the Unity. The Ecumenical Involvement of John Paul II,* co-author J. S. Gajek, „Biuletyn Ekumeniczny" („Ecumenical Buletine") 18 (1989) no. 1 (69) p. 76-90].

Ekumenizm Kościoła rzymskokatolickiego na progu nowego tysiąclecia. Podstawowe osiągnięcia i trudności. w: *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia.* Red. L. Górka, S. Pawłowski, Lublin 2003 s. 185-198. [*Ecumenism Of The Roman Catholic Church At The Threshold Of The New Millennium. Main Achievements And Problems,*. In: *Ecumenic Responsibility At The Begining Of The New Millenium,* L. Gorka, S. Pawlowski, eds., Lublin 2003 s. 185-198].

Ekumenizm na polskich wyższych uczelniach chrześcijańskich. w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu.* Współautor T. Wyszomirski, red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1996 s. 422-428 [*Ecumenism On Polish Christian High Schools,* in *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism.* T. Wyszomirski co-author, W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1996 p. 422-428].

Ekumenizm. w: *Ilustrowana encyklopedia dla młodzieży. Bóg – człowiek – świat.* Red. A. Konopczyna, I. Mierzwa. Katowice 1991 s. 62-63. [*Ecumenism,* in: *The Young Reader's Illustrated Encyclopedia. God – The Human – World.* A. Konopczyna, I. Mierzwa, eds., Katowice 1991 p. 62-63].

Ekumenizm. w: *Materiały do katechizacji młodzieży.* Praca zbiorowa. Bmw: 1986, s. 108-114. [*Ecumenism*, in: *Materials for the Religious Education of the Youth*. A Joint Publication, Bmw: 1986, p. 108-114].

Ekumenizm. w: *Chrześcijaństwo wśród religii*, Współautor S. C. Napiórkowski. Praca zbiorowa. Wybór i opr. M. Wojciechowski. Warszawa 1990 s. 200-205. [*Ecumenism,* in: *Christianity Among Religions,* S. C. Napiórkowski, Co-author. A joint publication*,* M. Wojciechowski. Warszawa 1990, p. 200-205].

Ekumenizm,. w: *Być chrześcijaninem dziś. Teologia dla szkół średnich.* Współautor S. C. Napiórkowski. Red. M. Rusecki. Lublin 1992 [dodruk: 1994] s. 632-641. Wydanie drugie. Tytuł wydania pierwszego: *Być chrześcijaninem dziś. Teologia dla szkół średnich.* Lublin 2003 s. 632-641. [*Ecumenism.* In: To *Be A Christian Today. Theology For Secondary Schools,* with S. C. Napiórkowski, M. Rusecki ed., Lublin 1992 [Reprint: 1994] p. 632-641, second edition. Title of first edition: *To Be A Christian Today. Theology For Secondary Schools.* Lublin 2003, p. 632-641].

Etiopski Kościół Ortodoksyjny. w: *Ku chrześcijaństwu jutra. Wprowadzenie do ekumenizmu.* Red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek. Lublin 1996. s. 129-132. [*Ethiopian Orthodox Church,* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism.* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1996. p. 129-132].

Friedrich Heiler – teolog ekumenicznego otwarcia. Studia i Dokumenty Ekumeniczne 9 (1993) nr 1 (31) s. 115-122. [*Friedrich Heiler: A Theologian of Ecumenical Openess. Ecumenical Studies And Documents.* 9 (1993) no.1 (31) p. 115-122].

Gardiner Robert Hallowell, w: EK, t. 5, kol. 866. [*Gardiner Robert Hallowell*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, col. 866].

Gmina chrześcijańska, w: EK, t. 5 kol. 1157. [*Christian Community*, in: The Catholic Encyclopedia, vol 5, col. 1157].

Gratieux Albert, (Wspla. A. Swiderski), w: EK 6 kol 52. [*Gratieux Albert*, (with A. Świderski), in: The Catholic Encyclopedia, vol 6, col. 52].

Hauge Hans Nielsen, w: EK 6 kol, 588. [*Hauge Hans Nielsen*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6 col. 588].

Heiler Friedrich, (współaut. S. Janusz), w: EK 6, kol. 632-634. [*Heiler Friedrich*, (with S. Janusz), in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6 col. 632-634].

Hemmingsen Niels, w: EK 6 kol. 672-673. [*Hemmingsen Niels*, in: The Catholic Encyclopedia, vol.6, col. 672-673].

Hutten Ulrich von, w: EK 6 kol. 1352. [*Hutten Ulrich von*, in: The Catholic Encyclopedia, vol 6, kol. 1352].

Instytut Ekumeniczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Panorama wybranych wydarzeń (1983-2001). w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 71-93. [*The Ecumenical Institute of the Catholic University of Lublin: Selected Events (1983-2001).* in *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism.* L. Górka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 71-93].

Jan Paweł II w posłudze na rzecz jedności chrześcijan. Współautor J. S. Gajek. w: *Żeby nie ustała wiara. Katolicki Uniwersytet Lubelski przed wizytą Ojca Świętego Jana Pawła II.* Red. J. Homerski, J. Kondziela, J. Krukowski, Z. J. Zdybicka, J. Ziolek. Lublin 1989, s. 137-149. [*John Paul II and His Service for the Unity of Christians*, with J. S. Gajek, in: *Not To Let The Faith Cease. The Catholic University of Lublin Before John Paul II's Visit,* J. Homerski, J. Kondziela, J. Krukowski, Z. J. Zdybicka, J. Ziolek, eds., Lublin 1989, p. 137-149].

Karyofylles Ioannes Matthaios. w: EK 8 kol. 933. [*Karyofylles Ioannes Matthaios*. in: The Catholic Encyclopedia, vol. 8, col. 933].

Kastalski Aleksandr Dmitrijewicz. Współautor J. S. Gajek. w: EK 8 kol. 958. [*Kastalski Aleksandr Dmitrijewicz*, with: J. S. Gajek, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 8, col. 958].

Ksiądz profesor Stanisław Nagy SCJ – pierwszy kierownik Sekcji Teologii Porównawczej i Ekumenicznej KUL (1970-1975). RT 43 (1996) z. 2 s. 35-47. [*The Rev. Prof. Stanoslaw Nagy SCJ – the First Head of the Section of Comparative and Ecumenical Theology at the CUL (1970-1975)*. RT 43 (1996) No. 2 p. 35-47].

Pojęcie „ewangelijnej katolickości" Friedricha Heilera. Geneza, określenie i elementy konstytutywne jego centralnej idei ekumenicznej. Summarium 9 (29):1980 s. 135-148. [*Friedrich Heiler's Notion of „Evengelical Catholicism" The Origins, Main Elements of his Central Ecumenical Idea*, Summarium 9 (29), 1980 p. 135-148].

Sekcja Teologii Porównawczej i Ekumenicznej (1970-1983) – poprzedniczka Instytutu Ekumenicznego KUL. Zarys historyczny. Współautor L. Górka. RT 42(1995) z. 7 s. 9-29. [*The Department of Comparative and Ecumenical Theology (1970-1983) – the Predecessor of the Ecumenical Institute of the Catholic University of Lublin: A Historical Outline, with* L. Gorka. RT 42(1995) no. 7 p. 9-29].

Sekcja Teologii Porwównawczej i Ekumenicznej KUL (1970-1983). Przegląd wydarzeń. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 33-52. [*The Department of the Comparative and Ecumenical Theology (1970-1983): Selected Events.* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism.* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 33-52].

Spór o sens i granice prymatu rzymskiego. Pryncypialna przyczyna Wielkiej Schizmy według Friedricha Heilera. RTK 28 (1981) z 2 s. 5-17. [*The The Argument about the Meaning and Limits of the Roman Primacy. The Principal Reason of the Great Schism According to Friedrich Hailer*, RTK 28 (1981) no. 2 p. 5-17].

Światowa Rada Kościołów. w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej.* Red. M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin-Kraków 2002, s. 1200-1202. [*The World Council Of Churches.* In *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 1200-1202].

Teologiczna wartość ekumenii. w: *W służbie wartościom. Księga Pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Dr. hab. Kazimierzowi Ryczanowi z okazji 60-lecia urodzin. Die theologische Dimension der Okumene.* Red. R. Kaminski, S. J. Koza, L. Skorupa, K. Święs. Kielce 1999 s. 263-271. [*Theological Value Of Ecumeny,* in: *Serving to Values. Commemorative Book for the Rev. Bish-*

op Prof. PhD Hab Kazimierz Ryczan for his 60th Birth Anniversary, R. Kaminski, S. J. Koza, L. Skorupa, K. Swies, eds., Kielce 1999 p. 263-271].

W poszukiwaniu przyczyn Wielkiej Schizmy. Friedrich Heiler o absolutyzacji tradycji. Summarium 8 (28), 1979 s. 21-30. [*In Search of the Causes of the Great Schism. Friedrich Heiler on the Absolutisation of Tradition*, Summarium 8 (28), 1979 p. 21-30].

Wierzę w Pana, który od Ojca i Syna pochodzi – misterium bóstwa Ducha Świętego. RT 51 (2004) z. 2 s. 27-39. [*I Believe In Lord, Who Comes From the Father And the Son – the Mistery of the Holy Spirit's Divinity,* RT 51 (2004) no. 2 p. 27-39].

Translations of articles and documents from the foreign languages into Polish

Albert Rauch. *Sacrum Russiae Millennium. Kościelne i ekumeniczne znaczenie kongresów milenijnych. Kirchliche und okumenische Bedeutung der Milleniums-Kongressse.* Współtłumaczenie z jęz. niem. L. Górka, *Biuletyn Ekumeniczny* 17 (1988) nr 2 (66) s. 66-81. [Albert Rauch. *Sacrum Russiae Millennium. Church and Ecumenical Meaning of Millenium Conventions. Kirchliche und okumenische Bedeutung der Milleniums-Kongressse.* L. Gorka co-transl. from German, „Biuletyn Ekumeniczny" („Ecumenical Bulletin") 17 (1988) no. 2 (66) p. 66-81].

Chrystus zwyciężył. Wokół Chrztu Rusi Kijowskiej. Red. J. S. Gajek, W. Hryniewicz. Warszawa 1989 s. 137-147. [*Christ Conquered. Around the Christianisation of Rus.* J. S. Gajek, W. Hryniewicz, eds., Warszawa 1989 p. 137-147].

Chrzest. Pierwsza część tzw. „Dokumentu z Limy" (1982): *Chrzest, Eucharystia, Posługiwanie duchowne. Komisja „Wiara i Ustrój" Światowej Rady Kościołów.* Współtłumaczenie z jęz. ang., franc., niem. i wł. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, P. Jaskóła]. w: *Jeden chrzest. Podkomisja Dialogu Polskiej Rady Ekumenicznej i Komisji Episkopatu do Spraw Ekumenizmu.* Red. S. C. Napiórkowski – bred., Warszawa, Niepokalanów: bw 1993 s. 21-35. [*Baptism.* First part of so-called „Document of Lima" (1982): *Baptism, Eucharist, and Ministra. The Commission „Faith and the System" of the World Council of Churches,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, P. Jaskola, co-transl. from Engl., French, Germ. and Italian, in: *One*

baptism.The Subcommission of the Dialogue of the Polish Ecumenic Council and Commission of The Episcopate for Ecumenic Matters, S. C. Napiorkowski ed., Warszawa, Niepokalanow bw 1993, p. 21-35].

Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Tekst „Dokumentu z Limy" (1982). Komisja „Wiara i Ustrój" Światowej Rady Kościołów. Współtłumaczenie z jęz. ang., franc., niem. i wł. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, P. Jaskóła. w: *Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze.* Red. W. Hryniewicz, S. J. Koza. Lublin 1989 s. 15-63. [*Baptism, Eucharist, and Ministra. Test of the Document of Lima, 1982.Text and Commentaries. The Commission „Faith and the System" of the World Council of Churches,* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, P. Jaskola, co-transl. from Engl., French, Germ., Italian, in: *Baptism, Eucharist and Ministry: Document of Lima 1982. Text and Commentaries.* W. Hryniewicz, S. J. Koza, eds., Lublin 1989 p. 15-63].

Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Oświadczenie Kierowniczego Gremium Związku Kościołów Reformowanych w RFN. Tłumaczenie z języka niem. w: *Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze.* Red. W. Hryniewicz, S.J. Koza. Lublin 1989 s. 151-156. [*Declaration of the Board of the Union of Reformed Churches in West Germany.* Transl. from Germ., in: *Baptism, Eucharist and Ministry: Document of Lima 1982. Text and Commentaries.* W. Hryniewicz, S. J. Koza, eds., Lublin 1989 p. 151-156].

Damaskinos (Papandreou). *Dekret o ekumenizmie. Refleksje w dwadzieścia lat po jego promulgacji.* Tłum. art. z jęz. niem. i jęz. franc. w: *Święta tajemnica jedności. Dekret o ekumenizmie po dwudziestu latach.* Red. W. Hryniewicz, P. Jaskóła, Lublin 1988 s. 83-87. [*The Decree on Ecumenism. Reflections after 20 Years of its Promulgation.* Transl. from Germ. and French, in: *The Sacred Mystery of Unity: The Decree on Ecumenism Twenty Years Later.* W. Hryniewicz, P. Jaskola, eds., Lublin 1988 p. 83-87].

Dokument z Limy 1982. Część II: Eucharystia. Komisja „Wiara i Ustrój" Światowej Rady Kościołów. w: *Eucharystia i posłannictwo. Wieczerza Pańska w dialogu chrześcijan.* Red. L. Górka, W. Hryniewicz Warszawa 1987 s. 157-168. Współtłumaczenie W. Hryniewicz, J. S. Gajek, P. Jaskóła. [*The Document of Lima (BEM – 1982). Part II: The Eucharist.* in: *Eucharist and Mission: The Lord's Sup-*

per in the Dialogue of Christians. L. Gorka, W. Hryniewicz, eds., Warszawa 1987 p. 157-168. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, P. Jaskola, co-transl.].

Eduard Wildbolz. *Wspólnota tożsamości. Tożsamość – przebaczenie, nawrócenie. Uwagi na marginesie praktyki ekumenicznej. Gemeinschaft der Identitaten. Identitat – Vergebung – Umkehr. Rcrndbemerkungen aus der okumenischen Praxis.* Tłum. z jęz. niem. w: *Dialog Kościołów a tożsamość wyznaniowa.* [Eduard Wildbolz. *The Community of Identity. Identity: Forgiveness, Conversion. Marginal Remarks on Ecumenical Practice*] *Gemeinschaft der Identitaten. Identitat – Vergebung – Umkehr. Rcrndbemerkungen aus der okumenischen Praxis.* Trans. from the German].

Materiały sympozjum ekumenicznego z okazji 10-lecia Instytutu Ekumenicznego KUL zorganizowanego w Lublinie w dniach 8-9 XI 1993 przez Instytut Ekumeniczny KUL oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny, filię KUL w Opolu. Red. Z. Glaeser, S. J. Koza, R. Pierskała. Opole 1994. s. 59-68. [*Materials of the Ecumenical Symposium for the 10th Anniversary of Establishing the Ecumenical Institute of the CUL organised in Lublin on the 8 and 9th November 1993 by the Ecumenical Institute of the CUL and Theological-Pastoral Institute of the CUL in Opole,* Z. Glaeser, S. J. Koza, R. Pierskala, eds., Opole 1994. p. 59-68].

Ekumeniczne nauczanie i uczenie się. Memorandum „Societas Oecumenica" – „Europejskiego Towarzystwa Badań Ekumenicznych". Strassburg, 28 sierpnia 1996 roku. Współtłumaczenie z jęz. niem., ang. i franc. RT 44(1997) z. 7 s. 135-139. [*Teaching and Learning of Ecumenics. Memorandum of the „Societas Oecumenica" – „European Society for Ecumenical Research" (Strasbourg, August 28, 1996)* P. Kantyka co-transl. from German, English and French. RT 44(1997) No. 7 p. 135-139].

Gerhardt Podskalsky SJ. *Ekumeniczna otwartość metropolity Joanna II z Kijowa Metropolit Jocrnn II von Kiev als Okumeniker.* Tłum. art. z jęz. niem. w: *Chrystus zwyciężył. Wokół Chrztu Rusi Kijowskiej.* Red. J. S. Gajek, W. Hryniewicz. Warszawa 1989 s. 55-64. [Gerhardt Podskalsky SJ. *Ecumenical Openess of the Metopolite Joann II from Kiev.* Article transl. from German, in: *Christ Conquered. Around the Christianization of Rus.* J. S. Gajek, W. Hryniewicz, eds., Warszawa 1989 p. 55-64].

Gerhardt Podskalsky SJ. *Ekumeniczna otwartość metropolity Joanna II z Kijowa. Metropolit Joann II. von Kiev als Okumeniker(1076/77- 1089).* Tłumaczenie z języka niemieckiego; w: *Teologia i kultura duchowa Starej Rusi.* Red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek, Lublin 1993. s. 255-264. [Gerhardt Podskalsky SJ. *Ecumenical Openess of the Metopolite Joann II from Kiev*.Transl. from German; in: *Theology and Spiritual Culture of Old Rus'.* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1993. p. 255-264].

Gerhardt Podskalsky SJ. *Modlitwa na Rusi Kijowskiej. Jej formy rola i treść Das Gebet in der Kiever Rus'. Seine Formen, seine Rolle, seine Aussagen.* Współtłumaczenie z języka niemieckiego J. S. Gajek]. w: *Teologia i kultura duchowa Starej Rusi.* Red. W. Hryniewicz, J. S. Gajek. Lublin 1993 s. 199-216. [Gerhardt Podskalsky SJ. *The Prayer in Rus, Its Form and Role*, Co-transl. from German, *Theology and Spiritual Culture of Old Rus'.* W. Hryniewicz, J. S. Gajek, eds., Lublin 1993 p. 199-216].

Harding Meyer. *Działanie i dzieje oddziaływania „Dekretu o ekumenizmie". Refleksje w dwadzieścia lat po jego promulgacji.* Tłumaczenie art. z języka niemieckiego, w: *Święta tajemnica jedności. Dekret o ekumenizmie po dwudziestu latach.* Red. W. Hryniewicz, P. Jaskóła. Lublin 1988 s. 89-99. [Harding Meyer. *The Decree on Ecumenism. Its Impact and Reception. An Evangelical point of view.* Article transl. from German; in: *The Sacred Mystery of Unity: The Decree on Ecumenism Twenty Years Later.* W. Hryniewicz, P. Jaskola, eds., Lublin 1988 p. 89-99].

Harding Meyer. *Ekumeniczna nadzieja żyje w nas wszystkich (1 Kor 1, 10-18),* Tłumaczenie homilii z języka niemieckiego; w: *Święta tajemnica jedności. Dekret o ekumenizmie po dwudziestu latach*. Red. W. Hryniewicz, P. Jaskóła, Lublin 1988, s. 167-169. [Harding Meyer. *Ecumenical hope lives in all of us (1 Kor 1, 10-18)* Transl. from German; in: *The Sacred Mystery of Unity: The Decree on Ecumenism Twenty Years Later* W. Hryniewicz, P. Jaskola, eds., Lublin 1988 p. 167-169].

J. Madey. *Doniosłość studium nad Kościołami Wschodnimi dzisiaj. Refleksje na temat instrukcji Kongregacji Wychowania Katolickiego..* Współtłumaczenie z języka niemieckiego J. S. Gajek, ZNKUL 31(1988) nr 3 (123) s. 67-77; „Biuletyn Ekumeniczny" 17(1988) nr 3 (67) s. 59-77. [J. Madey. *The Importance of Contemporary Study Concerning Eastern Churches. A Reflection, Based Upon*

the Instruction of the Congregation of Catholic Education. J. S. Gajek co-transl. from German, ZNKUL 31(1988) No. 3 (123) p. 67-77; „Biuletyn Ekumeniczny" („Ecumenical Bulletin") 17(1988) No. 3 (67) p. 59-77].

Josef Schmidt. *Czyżby „nie" bez jakiegokolwiek „tak"? Komentarz do echa reakcji na oświadczenie reformowanego Gremium Kierowniczego.* Tłumaczenie z języka niemieckiego; w: *Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze.* Red. W. Hryniewicz, S. J. Koza. Lublin 1989 s. 157-160. [Josef Schmidt. *Only, „No" without „Yes"? Commentary on the Reaction to the Declaration of the Bard of the Union of Reformed Churches.* Transl. from German; in: *Baptism, Eucharist and Ministry: Document of Lima 1982. Text and Commentaries.* W. Hryniewicz, S. J. Koza, eds., Lublin 1989 p. 157-160].

Ks. Ernst Christopher Suttner. *Unie Kościołów wschodnich z Kościołem rzymskim w wiekach XVI i XII.* Współtłumaczenie z języka niemieckiego J. S. Gajek. w: *Unie Brzeska z perspektywy czterech stuleci.* Red. J. S. Gajek, S. Nabywaniec, Lublin 1998 s. 123-139. [The Rev. Ernst Christopher Suttner. *The Unions of Eastern Churches with the Roman Church in the 11th and 12th centuries*, J. S. Gajek co-transl. from German, in*: The Union of Brzesc from the Perspective of Four Centuries,* J. S. Gajek, S. Nabywaniec, eds., Lublin 1998, p. 123-139].

Ks. Iwan Golub. *Kościół jako świadek. (Die Kirche als Zeuge)* Tłumaczenie z języka niemieckiego, w: *Świadectwo Kościoła katolickiego w systemie totalitarnych Europy Środkowo-Wschodniej. Księga Kongresu Teologicznego Europy Środkowo-Wschodniej KUL 11-15 sierpnia 1991 r.* Red. J. Nagórny, B. Jurczyk, J. S. Gajek, L. Górka, K. Klauza, S. Nowosad, A. Szostek, Lublin 1994 s. 73-75. [The Rev Ivan Golub. *The Church as a Witness.* Transl. from German, in: *The Testimony of the Catholic Church in the Totalitarian Systems of Central-Eastern Europe,* J. Nagorny, B. Jurczyk, J.S. Gajek, L. Gorka, K. Klauza, S. Nowosad, A. Szostek, eds., Lublin 1994 p. 73-75].

Max Thurian. *Ekumeniczna celebracja Eucharystii. Wprowadzenie do eucharystycznej liturgii z Limy*. Tłumaczenie z języka niemieckiego, w: *Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze.* Red. W. Hryniewicz, S. J. Koza, Lublin 1989 s. 195-205. [*Ecumenical Celebration Of The Eucharist. Introduction To The Eucharist Liturgy Of Lima*. Transl. from

German, in: *Baptism, Eucharist And Ministry: Document Of Lima 1982. Text And Commentaries.* W. Hryniewicz, S. J. Koza, eds., Lublin 1989 s. 195-205].

Refleksje i wytyczne dotyczące studiów nad Kościołami Wschodnimi. Kongregacja Wychowania Katolickiego. Współtłumaczenie z jęz. niemieckiego i włoskiego J. S. Gajek „Biuletyn Ekumeniczny" 17(1988) nr 2 (66) s. 5-12; ZNKUL 31(1988) nr (123) s. 79-84; „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej" 43(1988) nr 9 s. 273-278. [*Reflections and Guiding Principles Concerning the Study of the Eastern Churches.* The Congregation of Catholic Education. J. S. Gajek co-transl. from German and Italian, „Biuletyn Ekumeniczny" („Ecumenical Bulletin") 17(1988) nr 2 (66) p. 5-12; ZNKUL 31(1988) nr (123) p. 79-84; „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej" („Official News of the Diocese of Opole") 43(1988) nr 9 p. 273-278].

Święto Życia. Eucharystyczna liturgia z Limy. Współtłumaczenie z języka angielskiego i niemieckiego J. S. Gajek, w: *Chrzest, Eucharystia, posługiwanie duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze.* Red. W. Hryniewicz, S. J. Koza, Lublin 1989 s. 207-217. [*The Feast Of Life. The Eucharistic Liturgy Of Lima.* J. S.Gajek co-transl. from English and German, in: *Baptism, Eucharist And Ministry: Document Of Lima 1982. Text And Commentaries.* W. Hryniewicz, S. J. Koza, eds., Lublin 1989 p. 207-217].

Święto Życia. Eucharystyczna liturgia z Limy. Współtłumaczenie z języka angielskiego i niemieckiego J. S. Gajek, w: *Eucharystia, posłannictwo. Wieczerza Pańska w dialogu chrześcijan.* Red. L. Górka, W. Hryniewicz, Lublin 1987 s. 169-181. [*The Feast Of Life. The Eucharistic Liturgy Of Lima.* J. S. Gajek co-transl. from English and German, in: *Eucharist And Mission: The Lord's Supper In The Dialogue Of Christians.* L. Gorka, W. Hryniewicz, eds., Lublin 1987 p. 169-181].

Reports and statesments of ecumenical activity

25 lat działalności ekumenicznej na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Współautor W. Hryniewicz, RT 42 (1995) z. 7, s. 5-7. [*25 Years Of Ecumenical Activity At The Catholic University Of Lublin*. W. Hryniewicz co-author, RT 42 (1995) b. 7, p. 5-7].

Chrystus zwyciężył! Sympozjum Instytutu Ekumenicznego KUL ku czci Millenium Chrztu Rusi Kijowskiej 8-10 III 1988 r. Współautor J. S. Gajek, ZNKUL 31 (1998) nr 3 (123) s. 85-91. [*Christ Conquered! A Symposium Of The Ecumenical Institute of the CUL Commemorating The Millenium Of The Baptism Of Rus' on the 8-10th March 1988,* with J. S. Gajek, ZNKUL 31 (1998) No. 3 (123) p. 85-91].

„Dekret o ekumenizmie" po 20 latach. Sprawozdanie z sympozjum Instytutu Ekumenicznego KUL w dn. 20-21 XI 1984 r. Biuletyn Ekumeniczny 14 (1985) nr 1 (53) s. 28-39. [*„Decree on Ecumenism" after 20 Years. Report from Symposium of the Ecumenical Institute of the CUL on 20-21st Novemvber 1984*. „Biuletyn Ekumeniczny" („Ecumenical Bulletin") 14 (1985) No 1 (53) p. 28-39].

Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w 2000 roku. RT 48-49 (2001-2002) z. 7, s. 255-270. [*The Scholary Archivity Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin in 2000.* RT 48-49 (2001-2002) b. 7, p. 255-270].

Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w 2001 roku. RT 50(2003) z. 7, s. 213-228. [*The Scholary Archivity Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin in 2001* RT 50(2003), b. 7, p. 213-228].

Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w latach 1998-1999. Współautor K. Leśniewski, RT 47(2000) z. 7, s. 295-314. [*The Scholary Archivity Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin in 1998-1999,* with K. Lesniewski, RT 47(2000), b. 7, p. 295-314].

Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w latach 2002-2003. RT 51(2004) z. 7, s. 233-258. [*The Scholary Archivity Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin in 2002-2003.* RT 51(2004), b. 7, p. 233-258].

Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w roku 1993. Współautor J. S. Gajek, RT 41(1994) z. 7, s. 193-201. [*The Scholary Archivitity Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin in 1993*, with J. S. Gajek, RT 41(1994), z. 7, p. 193-201].

Działalność naukowa Instytutu Ekumeniczneo KUL w roku 1994. RTKUL 42(1995), z. 7, s. 249-259. [*The Scholary Archivity Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin in 1994.* RTKUL 42(1995), b. 7, p. 249-259].

Działalność naukowa Instytutu Ekumeniczneo KUL w roku 1995. RT 43(1996), z. 7, s. 163-174. [*The Scholary Archivitty Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin in 1994.* RT 43(1996), b. 7, p. 163-174].

Działalność naukowa Instytutu Ekumeniczneo KUL w roku 1996. RT 44(1997), z. 7, s. 183-199. [*The Scholary Archivitity Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin in 1994.* RT 44(1997), b. 7, p. 183-199].

Działalność naukowa Instytutu Ekumeniczneo KUL w roku 1997. RT 45-46(1998), z. 7, s. 199-210. [*The Scholary Archivitity Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin in 1994.* RT KUL 45-46(1998), b. 7, p. 199-210].

Dziesięciolecie Instytutu Ekumenicznego KUL. „Biuletyn Ekumeniczny" 22(1993) nr 4 (88), s. 21-32. [*10th Anniversary Of the Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin.* „Biuletyn Ekumeniczny" („Ecumenical Bulletin") 22(1993) No.4 (88), p. 21-32].

„Ekumenia jako wspólnota kościołów". Ósme sympozjum ekumeniczne przedstawicieli Kościołów Szwajcarii i Polski. Mariastein k./Bazylei, 13-16.09.1994 roku. RT 42(1995), z. 7, s. 205-207. [*„Ecumeny As the Communion Of The Churches": 18th Ecumenical Sympodium Of Representatives Of The Churches Of Switzerland And Poland (Mariastein Near Basel, 13-16th September, 1994).* RT 42(1995), b. 7, p. 205-207].

Ekumeniczna habilitacja na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (16 listopada 1992 roku). RT 41(1994), z. 7, s. 164-165; „Biuletyn Ekumeniczny" 22(1993) nr 1, s. 56-58. [*A Senior Academic Degree In Ecumenism At The Catholic University Of Lublin (November 16, 1992).* RT 41(1994), b. 7, p. 164-165; „Biuletyn Ekumeniczny" („Ecumenical Bulletin") 22(1993) No 1, P.56-58].

Instytut Ekumeniczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Dziesięciolecie działalności. „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" 10(1994), nr 1 (33), s. 113-119.

[*10th Anniversary Of Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin.* „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" („Ecumenical Studiwes and Documents") 10(1994), No 1 (33), p. 113-119].

Instytut Ekumeniczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Przegląd wydarzeń. w: *Dialog Kościołów a tożsamość wyznaniowa. Materiały sympozjum ekumenicznego z okazji 10-lecia Instytutu Ekumenicznego KUL zorganizowanego w Lublinie w dniach 8-9 XI 1993 przez Instytut Ekumeniczny KUL oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny, filię KUL w Opolu. (Dialog der Kirchen und konfessionelle Identitat. Internationales Symposium aus dem Anlass des 10jahrigen Bestehens des Okumenischen Instituts der KUL)* Red. Z. Glaeser, S. J. Koza, R. Pierskała, Opole 1994, s. 119-127. [*The Ecumenical Institute of the Catholic University of Lublin. A Review of Events, in: The Dialogue of Churches and The Identity of faith. Materials for the Ecumenical Symposium for the 10th Anniversary of Establishing the Ecumenical Institute of the CUL organised in Lublin on the 8 and 9th November 1993 by the Ecumenical Institute of the CUL and the Theological-Pastoral Institute of the CUL in Opole*, Z. Glaeser, S. J. Koza, R. Pierskała, eds., Opole 1994, p. 119-127].

Instytut Ekumeniczny. „Przegląd Uniwersytecki" 6(1994) nr 4 (30), s. 24-25. [*Ecumenical Institute.* „Przegląd Uniwersytecki" („University Review") 6(1994) No. 4 (30), p. 24-25].

Jubileusz Instytutu Ekumenicznego KUL. „Przegląd Uniwersytecki" 5(1993), nr 6, s. 27. [*The Jubilee Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin.* „Przegląd Uniwersytecki" („University Review") 5(1993), No. 6, p. 27].

Kalendarz ekumenisty. Współautor P. Jaskóła, w: *Na drogach do jedności. Pomoce do studium ekumenizmu.* Współautor S. C. Napiórkowski, P. Jaskóła, Lublin 1993, s. 80-163. [*The Ecumenist's Calendar,* with P. Jaskola, in: *On The Roads to Unity,* S. C. Napiorkowski, P. Jaskola, eds., Lublin 1993, p. 80-163].

Ksiądz Biskup Mark Santer w Lublinie. „Przegląd Uniwersytecki" 3(1991), nr 4-6 (12-14), s. 4. [*Bishop Mark Santer in Lublin.* „Przegląd Uniwersytecki" („University Review") 3(1991), No. 4-6 (12-14), p. 4].

Międzyuczelniane Sympozjum Ekumeniczne. „Przegląd Uniwersytecki" 4(1992), nr 6 (20), s. 31. [*Interscholar Ecumenical Symposium,* „Przegląd Uniwersytecki" („University Review") 4(1992), No. 6 (20), p. 31].

Międzywydziałowy Instytut Ekumenie i Dialogu przy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Geneza i pierwsze inicjatywy. Współautor Z. Kijas. RT 42(1995) z. 7, s. 259-262. [*Interdepartamental Institute Of Ecumenism And Dialogue Sponsored By The Papal Theological Academy in Cracow. Origins And First Initiatives.* With Z. Kijas, RT 42(1995), b. 7, p. 259-262].

Millenium Chrztu Rusi Kijowskiej. Międzynarodowe sympozjum naukowe Instytutu Ekumenicznego KUL pod patronatem Komisji Episkopatu do Spraw Ekumenizmu. 8-10 III 1988 roku. RTK 36(1989) nr 2, s. 109-127; CT 59(1989), fasc. 2, s. 157-170; „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego" 13(1992), s. 255-263. [*The Millenium of the Baptism of Rus. International Academic Symposium of the Ecumenical Institute of the CUL under the patronage of the Commission of the Episcopate for Ecumenical Matters, 8-10th March 1988*, RTK 36(1989) No. 2, p. 109-127; CT 59(1989), fasc. 2, p. 157-170; „Studia Teologiczno-Historyczne Slaska Opolskiego" 13(1992), p. 255-263].

Ogólny przegląd wydarzeń roku jubileuszowego. Współautor J. S. Gajek, w: *Cyryl i Metody. Apostołowie i Nauczyciele Słowian. Studia i Dokumenty.* Red. J. S. Gajek, L. Górka, Część 2: Dokumenty, Lublin 1991, s. 209-235. [*General Review Of The Celebrations Of The Jubilee Year.* J. S. Gajek co-author, in: *Cyril And Methodius: The Apostles And Teachers Of The Slavs. Studies And Documents.* J. S. Gajek, L. Gorka, eds., Part 2: Documents, Lublin 1991, p. 209-235].

Osiemdziesiąta rocznica inauguracji studiów teologii ewangelickiej na Uniwersytecie Warszawskim. Sympozjum ekumeniczne w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, 5 kwietnia 2001 roku. Współautor R. Słowik. RT 50(2003), z. 7, s. 167-169. [*The 80th Anniversary Of Inauguration Of Lutheran Theological Studiem At the University of Warsaw. An Ecumenical Symposium At the Chrystian Theological Academy Of Warsaw (5th April 2001).* With R. Słowik. RT 50(2003), b. 7, p. 167-169].

Prace magisterskie napisane pod kierunkiem pracowników Instytutu Ekumenicznego KUL w latach 2000-2004. RT 51(2004), z. 7, s. 268-275. [*Master*

Dissertations Written Under The Supervision Of The Members Of The Ecumenical Institute In The Years 2000-2004. RT 51(2004), b. 7, p. 268-275].

Prezentacja monografii o ekumenizmie w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Współautor J. S. Gajek. RT 51(2004), z. 7, s. 283-299. [*The Presentation of a Monograph on Ecumenism at The Catholic University Of Lublin.* With J. S. Gajek. RT 51(2004), b. 7, p. 283-299].

Publikacje książkowe Instytutu Ekumenicznego KUL (1983-1998). RT 45-46 (1998-1999), z. 7, s. 214-222. [*Publications Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin (1983-1998).* RT 45-46 (1998-1999), b. 7, s. 214-222].

Recepcja – nowe zadanie ekumenizmu dzisiaj. Sympozjum w dziesięciolecie istnienia Sekcji Teologii Porównawczej i Ekumenicznej KUL w dn. 20-21.05.1980 r. „Biuletyn ekumeniczny" 9(1980), nr 3, s. 10-20. [*Reception – a New Task of Today's Ecumenism*, „Biuletyn ekumeniczny" („Ecumenical Bulletin") 9(1980), No. 3, p. 10-20].

Tygodnie Powszechnej Modlitwy o Jedności Chrześcijan na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. 1990-1994. RT 41(1994) z. 7, s. 154-163. [*The Weeks Of Prayer For Christian Unity At The Catholic University Of Lublin (1990-1994),* RT 41(1994), b. 7, p. 154-163].

„Ut omens unum sunt". Ekumeniczne doktoraty honoris causa KUL. „Biuletyn Ekumeniczny" 1985 nr 1, s. 27-40; CT 56 1986 fasc. 4, s. 157-160. [*„Ut omens unum sunt". Ecumenical Doctoral Degrees Honoris Causa At The Catholic University Of Lublin.* „Biuletyn Ekumeniczny" („Ecumenical Bulletin") 1985 No. 1, p. 27-40; CT 56 1986 fasc. 4, p. 157-160].

Współpraca Instytutu Ekumenicznego KUL z zagranicą w 1999 roku. RT 47(2000), z. 7, s. 323-327. [The *Co-operation Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin With Other Countries In 1999,.* RT 47(2000), b. 7, p. 323-327].

Współpraca Instytutu Ekumenicznego KUL z zagranicą w 2000 roku. Współautor K. Leśniewski, RT 48-49 (2001-2002) z. 7, s. 270-276. [*The Interna-*

tional Contacts Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin In 2000. Co-author K. Lesniewski, RT 48-49 (2001-2002) No.7, p. 270-276].

Współpraca Instytutu Ekumenicznego KUL z zagranicą w 2001 roku. RT 50(2003), z. 7, s. 229-234. [*The International Contacts Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin In 2001,* RT 50 (2003), b. 7, p. 229-234].

Współpraca Instytutu Ekumenicznego KUL z zagranicą w 2002 roku. RTKUL 51 (2004), z. 7, s. 258-265. [*The International Contacts Of The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin In 2002,* RTKUL 51 (2004), b. 7, p. 258-265].

Wykaz doktoratów Instytutu Ekumenicznego KUL z zagranicą (1983-1998). Współautor J. S. Gajek, RT 45-46 (1998-1999), z. 7, s. 210-213). [*The List Of Doctoral Dissertations Submitted To The Ecumenical Institute Of The Catholic University Of Lublin (1983-1998)*, with J. S. Gajek, RT 45-46 (1998-1999), b. 7, p. 210-213].

Wykaz publikacji książkowych i broszurowanych pracowników Instytutu Ekumenicznego KUL w latach 1982-2001. RT 48-49 (2001-2002), z. 7, s. 277-289. [*The List of Books by the Employees of the Ecumenical Institute of the CUL Published in the Years 1982-2001.* RT 48-49 (2001-2002), b. 7, p. 277-289].

Wykaz publikacji książkowych i broszurowych pracowników Instytutu Ekumenicznego KUL w latach 2002-2004. RT 51(2004) z. 7 s. 276-283. [*The List of Books by the Employees of the Ecumenical Institute of the CUL Published in the Years 2002-2004.* RT 51(2004) b. 7 p. 276-283].

Wykaz publikacji pracowników Instytutu Ekumenicznego KUL za 1999 rok. Współautor J. S. Gajek. RT 47(2000) z. 7 s. 314-322 [*The List of Books by the Employees of the Ecumenical Institute of the CUL Published in the Year 1999.* With J. S. Gajek. RT 47(2000) b. 7 p. 314-322].

Z historii Instytutu Ekumenicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. RT 40 (1993) z. 7 s. 163-170. [*From the History Of The Ecumenical Institute of the Catholic University of Lublin.* RT 40 (1993), b. 7, p. 163-170].

Bibliographies and editions

„Annals of Theology" Fasc. 7: Ecumenical Theology – Table of Contents in the Years 1993-2002 [English version, S. Sarek, co-ed.]. in: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001. (Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism),* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002, p. 141-156; RT 50(2003) b. 7, p.. 251-263.

Abp prof. dr hab. Alfons Nossol. Chronologiczny wykaz publikacji 1957-1999. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 283-313. [The. *Rev. Archbishop Prof. Dr Alfons Nossol.A Chronological List Of Publications 1957-1999.* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 283-313].

Archim. dr Jan Sergiusz Gajek MIC. Chronologiczny wykaz publikacji 1979-2000. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 335-347. [*The. Rev. Archimandrite PhD. Jan Sergiusz Gajek MIC. A Chronological List of Publications 1979-2000.* in: *Towards Christianity Of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism),* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 335-347].

Dr Krzysztof Leśniewski. Chronologiczny wykaz publikacji 1987-2002. Współpracowanie A. Kaim, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-200.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 371-376. [*PhD. Krzysztof Lesniewski. A Chronological List Of Publications 1987-2002.* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism),* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 371-376].

Inhaltsverzeichnis. Im Dienst an der Einheit der Christen. Das Okumenische Institut der Katholischen Universitdt Lublin (1983-2001). Współpracowanie – nazwisk nie zaznaczono – L. Górka. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 415-417. [*Inhaltsverzeichnis. Im Dienst an der Einheit der Christen. Das Okumenische Institut der Katholischen Universitdt Lublin (1983-2001).* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Górka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 415-417].

Ks. dr Andrzej Kaim SAC. Chronologiczny wykaz publikacji 1985-2002. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 349-351. [The *Rev. PhD. Andrzej Kaim SAC. A Chronological List of Publications 1985-2002* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Górka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 349-351].

Ks. dr hab. Leonard Górka SVD. Chronologiczny wykaz publikacji 1970-2002. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Gorka, S.J. Koza. Lublin 2002 s. 315-334. [The *Rev. PhD. Hab. Prof. Leonard Górka SVD. A Chronological List Of Publications 1970-2002* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 315-334].

Ks. dr Przemysław Kantyka. Chronologiczny wykaz publikacji 1992-2002. Współopracowanie S. Pawłowski]. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 353-355. [The *Rev. PhD. Przemyslaw Kantyka. A Chronological List Of Publications 1992-2002,* with S. Pawlowski, in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 353-355].

Ks. dr Sławomir Pawłowski SAC. Chronologiczny wykaz publikacji 1992-2002. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 377-379. [The *Rev. PhD Slawomir Pawlowski SAC. A Chronological List of Publications 1992-2002.* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 377-379].

Ks. dr Stanisław Józef Koza. Chronologiczny wykaz publikacji 1979-2002. Współopracowanie M. M. Chuchra, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 357-370. [The *Rev. PhD Stanislaw Jozef Koza. A Chronological List of Publications 1979-2002, with* M. M. Chuchra, in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Górka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 377-379].

Ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła. Chronologiczny wykaz publikacji 1980-2001. Współopracowanie P. Kantyka, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Eku-*

meniczny KUL 1983-2001. Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 207-219. [The *Rev. Prof. PhD Piotr Jaskola. A Chronological List of Publications 1980-2001*, with P. Kantyka, in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 207-219].

Ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv. Chronologiczny wykaz publikacji 1961-2000. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 239-282. [The *Rev. Prof. PhD Stanislaw Celestyn Napiorkowski OFMConv. A Chronological List of Publications 1961-2000.* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 239-282].

Ks. prof. dr hab. Stanislaw Nagy SCJ. Chronologiczny wykaz publikacji 1959-2000. Współpracowanie L. Górka, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* [The *Rev. Prof. PhD Stanislaw Nagy SCJ. Chronological List of Publications*, with L.Gorka, in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 221-227].

Ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI. Chronologiczny wykaz publikacji 1967-2002. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 159-205. [The *Rev. Prof. PhD Wacław Hryniewicz OMI. A Chronological List of Publications 1967-2002* in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds. Lublin 2002 p. 159-205].

Mgr lic. Kazimiera Derkaczewska (Eleni Fotiju). Chronologiczny wykaz publikacji 1979-2002. w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001.* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 381-382. [*Kazimiera Derkaczewska (Eleni Fotiju) MA. A Chronological List Of Publications* 1979-2002. in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism.,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 381-382].

Okumenisches Lehren und Lernen. Memorandum der„Societas Oecumenica" – Europaische Gesellschaft fiir Okumenische Forschung. Strassburg, 28 August 1996 [Content edition]. RT 44(1997) b./no. 7, p. 131-135.

UniaB: [Tech. edition] *Unia Brzeska z perspektywy czterech stuleci.* Red. J. S. Gajek, S. Nabywaniec. Lublin 1998, s. 310. [*The Union of Brzesc from the Perspective of Four Centuries,* J. S. Gajek, S. Nabywaniec, eds., Lublin 1998, p. 310].

Uwagi do układu bibliografii. Współpracowanie L. Górka, S. Sarek, w: *W służbie chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001*. Red. L. Górka, S. J. Koza, Lublin 2002, s. 158. [*Remarks on Bibliographical Order,* with L. Gorka, S. Sarek, in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002, p. 158*]*.

Uwagi do zapisu bibliograficznego. Współpracowanie L. Górka, S. Sarek, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001*. Red. L. Górka, S. J. Koza, Lublin 2002, s. 22. [*The Institute's Book Publications between* 1982-2001. Co-authors L. Gorka, S. Sarek, in: *Towards Christianity Of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism),* L. Gorka, S. J. Koza, eds. Lublin 2002 p. 22].

Wykaz doktoratów Instytutu Ekumenicznego KUL. Współpracowanie J. S. Gajek, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001*. Red. L. Górka, S. J. Koza, Lublin 2002, s. 95-101. [*A List of Doctoral Dissertations Written at the Ecumenical Institute of CUL*, with J. S. Gajek, in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 95-101].

Wykaz publikacji broszurowych i książkowych pracowników Instytutu Ekumenicznego KUL. Współopracowanie P. Jakóła, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001*. Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002, s. 103-119. [*A List of Books by the Employees of the Ecumenical Institute of the CUL*, with P. Jaskola, in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002, p. 103-119].

Wykaz publikacji książkowych pracowników Sekcji Teologii Porównawczej i Ekumenicznej KUL (1970-1983). Współopracowanie P. Jaskóła, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001*. Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 51-55. [*A List of Books by the Employees of the Department of the Comparative and Ecumenical Theology of the CUL (1970-1983),*

in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 51-55].

Wykaz skrótów. Współopracowanie S. Sarek, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001*. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 11-22. [A *List Of Abbreviations, with* S.Sarek, in: *Towards Christianity of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism 1983-2001,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 11-22].

Zawartość Roczników Teologicznych zeszyt 7: *Teologia ekumeniczna w latach 1993-2002*. Współpracowanie K. Leśniewski, w: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001*. L. Górka, S. J. Koza. Lublin 2002 s. 121-140; RT 50(2003) z. nr 7 s. 234-250. [*Annals Of Theology, book 7*: *Ecumenical Theology – Table Of Contents in the Years 1993-2002* (in original version), with K. Lesniewski, in: *Towards Christianity Of Tomorrow: An Introduction to Ecumenism,* L. Gorka, S. J. Koza, eds., Lublin 2002 p. 121-140; RT 50(2003) b./no. 7, p. 234-250].

Baxcxeuzuue mpydba Ilpo4beccopa Bazfnaea Tpuxeauua. [CocTasnex-He]. [W: In] *eautsb Tocnod b. Ha nymsrX x ed uxcmey xpucmuah. K zuecmud ecRmunemuco co d hRpoxcdexuR npocbeccopa Baynaaa Tpuxeauua* [in Russian]. PeA./Ed. C. I'aex. IIepeBOA: A. Ao6poep. JIFO6nKx 1996 s./ lop. 287.

Krzysztof Leśniewski, PhD

Doctor of Ecumenical Theology, born 10 April 1960 in Lodz. In the years 1981-1987 he studied theology on the Faculty of Theology at the Catholic University of Lublin. In 1987 he started specialized studies on ecumenical theology in the Ecumenical Institute at the Catholic University of Lublin (In 1989 – Licentiatus in Theologia Ecumenica). In the years 1989-1991 he completed postgraduate studies in St Vladimir's Orthodox Theological Seminary in Crestwood, New York, USA and obtained the degree of Master of Theology. In 1995 he defended doctoral

dissertation „*Ecumenism in Time*" *in Georges Florovsky*, written under the supervision of Rev Prof. PhD Hab Waclaw Hryniewicz in the Ecumenical Institute at the catholic University of Lublin. In September 1996 he was employed in the Department of Theology of the CUL as a junior lecturera and in October 1997 as lecturer at the Department of Orthodox Theology. He took active part in domestic and international conferences and ecumenical symposia (in Norway, Germany, Italy, the Czech Republic) as a speaker. In 2002 he lectured at Katholieke Universiteit Leuven (The catholic University of Leuven) as part of Socrates/Erasmus educational programme.

He is a member of the Learned Society of the CUL (as a cooperator), Dogmatic and Ecumenical Section at the Scientific Commission of the Polish Episcopate and European Association *Societas Oecumenica*. He focuses hid research on the theology of Church unity, the Orthodox spirituality, Orthodox sacramentology. He was granted a scholarship for Institut Oecuménique de Bossey in 1989.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Ekumenizm w czasie. Prawosławna wizja jednosci w ujęciu Georges'a Florovsky'ego. Lublin 1995, s. 195. Seria: Światło Przemienienia 2. [*Ecumenism in Time. Orthodox Vision of Unity by Georges Florovsky,* Lublin 1995, p. 195, Series: Swiatlo Przemienienia 2 (The Light of Transformation)].

Edition of Collected Documents

Ut unum. Dokumenty Kościoła katolickiego na temat ekumenizmu 1982-1998. S. C. Napiórkowski, J. Leśniewska, Lublin 2000, p. 953. [*Ut unum. Documents of the Roman Catholic Church on Ecumenism 1982-1988,* S. C. Napiorkowski, J. Lesniewska, co-eds., Lublin 2000].

Edition of a Manual

Prawosławie. Światło wiary i zdrój doświadczenia. Współredaktor J. Leśniewska. Lublin 1999, p. 619. [*Orthodoxy. The Light Of Faith and the Spring Of Experience,* J. Lesniewska, co-ed., Lublin 1999].

Edition and translation of joint publications

W drodze ku wieczności. Współredakcja W. Misijuk. Lublin 2004, s. 234, Seria: Światło Przemienienia 4. [*On the Road To Eternity,* W. Misijuk, co-ed., Lublin 2004, p. 234. Series: Swiatlo Przemienienia 4. (The Light of Transformation 4)].

Edition and translation of publications on hagiography

Żywoty świętych. Księga pierwsza: wrzesień. Opracowanie zespół: A. Jemeljaniuk, K. Leśniewski, M. Łukaszuk-Piekara. Lublin 1996, s. 368. [*The Lives of the Saints. Book One: September,* A. Jemeljaniuk, K. Lesniewski, M. Lukaszuk-Piekara, eds., Lublin 1996].

Żywoty świętych. Księga druga: październik. Opracowanie zespół: A. Jemeljaniuk, K. Leśniewski, M. Łukaszuk-Piekara, A. Manko. Lublin 1997, s. 480. [*The Lives of the Saints: Book Two: October,* A. Jemeljaniuk, K. Lesniewski, M. Lukaszuk-Piekara, A. Manko, eds., Lublin 1997].

Żywoty świętych. Księga trzecia. Listopad. Cześć I. Opracowanie red. K. Leśniewski, M. Łukaszuk-Piekara, Lublin 1999, s. 422. [*The Lives of the Saints: Book Three. November. Part I.*, K. Lesniewski, M. Lukaszuk-Piekara, eds., Lublin 1999].

Żywoty świętych. Księga trzecia. Listopad. Część II Opracowanie red. K. Leśniewski, M. Łukaszuk-Piekara. Lublin 2002, s. 420. [*The Lives of the Saints: Book Three. November. Part II,* K. Lesniewski, M. Lukaszuk-Piekara, eds., Lublin 2002].

Articles and papers in foreign languages

Adam – Christ Typology in St. Irenaeus of Lyons. Rr f 41(1994) no. 7, p. 63-75.

Care about the World of Creatures: Orthodox Environmental Insights, in: A Pentatonic Landsacpe. Central Europe, Ecology, Ecumenism, S. Nagypal and P. Sajda, eds., Budapest 2002 p. 27-40.

Churche's Responsibility for Environmental Education in Polan, in: *Okumenische Verantwortung der Kirchen am Beispiel Polens und der Schweiz.*

Erkenntnis in der Gottesbegegnung. Uberlegungen zum Beitrag der apophatischen Dimension orthodoxer Theologie zur Okumene heute. „Okumenische Rundschau" 51(2002) H. 1 p. 42-54.

Materiały sympozjum polsko-szwajcarskiego zorganizowanego przez Instytut Ekumeniczny KUL, Polską Radę Ekumeniczną, AGCK i Wydział Teologiczny UO – Mikołajki 10-14.03.1997. [*Materials for the Polish-Swiss symposium organised by the Ecumenical Institute of the CUL, Polish Ecumenical Council, AGCK and Department of Theology of the University of Opole, Mikolajki 10-14th March* 1997), P. Jaskola, ed., Opole 1997 p. 89-92].

The Contribution of the Apophatic Dimension of Orthodox Theology to Contemporary Ecumenism. RT 47(2000) no. 7 p. 27-41.

The Orthodox Idea of Mission to the Contemporary World. IZ"I' 44(1997) no. 7 p. 3344.

The Principle of Sobornost' in the Theology and Life of the Orthodox Church. RT 45-46 (1998-1999) no. 7 p. 65-75.

The Theotokos and God in Orthodox Spirituality. RT 48-49(2001-2002) no. 7 p. 31-53 short.

Articles and papers in Polish

Boska Liturgia jako terapeutyczne misterium Kościoła prawosławnego, RT S1(2004) nr 7, s. 123-153. [*The Divine Liturgy as a Therapeutic Mystery of the Orthodox Church.* RT S1(2004) no. 7, p. 123-153].

Chrystologia kosmiczna Greckich Ojców Kościoła. w: *Chrystus naszym pojednaniem. Prace przygotowane przez Instytut Ekumeniczny KUL dla upamiętnienia działalności naukowo-dydaktycznej* [*Cosmic Christology of the Greek Church Fathers,* in: *Christ is Our Reconciliation. Works by the Ecumenical Institute to commemorate its academic and didactic activity*].

Georges Florovsky. Ojciec prawosławnego ekumenizmu, w*: Leksykon wielkich teologów XX-XXI wieku.* Red. J. Majewski i J. Makowski. Warszawa 2004 s. 110-124. [*Georges Florovsky. The Father of Orthodox Ecumenism*, in: *Lexicon of Great Theologians of the 20th Century*, J. Majewski i J. Makowski, eds., Warszawa 2004, p. 110-124].

Jedność chrześcijan w oficjalnych wypowiedziach Kościoła prawosławnego. „Sympozjum. Periodyk naukowy" 4(2000) nr 1 (16) s. 21-37. [*The Unity of Christians in the Official Statements of the Orthodox Church.* „Sympozjum. Periodyk naukowy" („Symposium. An Academic Periodical") 4(2000) no. 1 (16) p. 21-37].

Kościół jako Ciało Chrystusa w teologicznej refleksji G. Florovsky'ego. „Studia i Dokumenty Ekumeniczne". 10(1994) nr 2 (34) s. 20-28. [*The Church as the Body of Christ in G. Florovsky's Theological Thought*, „Studia i Dokumenty Ekumeniczne", („Ecumenical Studies and Documents"), 10(1994) no., 2 (34) p. 20-28].

(??????)Ks. Bpa Prof. Dra hab. Alfonsa Nossola w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Red. P. Jaskóła, S.J. Koza. Opole 1997 s. 197-207.

Misterium podziału i jedności Kościoła w teologicznej refleksji Georges'a Florovsky'ego. 42(1995) z. 7 s. 125-142. [*The Mystery of Division and of the Unity of the Church in G. Florovsky's Theological Thought.* 42(1995) b. 7 p. 125-142].

Na drodze ku pojednaniu. Refleksje w przededniu Drugiego Europejskiego Zgromadzenia Ekumenicznego w Grazu – 23-29 czerwca 1997. „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" 12(1996) nr 2 (38) s. 47-58. [*On the Road Towards Reconciliation. Reflections on the Threshold of the Second Ecumenical Assembly in Graz – June 23-29, 1997.* „Studia i Dokumenty Ekumeniczne" („Ecumenical Studies and Documents") 12(1996) no. 2 (38) p. 47-58].

Ochrona środowiska naturalnego drogą pojednania chrześcijan. Współredakcja J. Leśniewska, Opole 14.05.1997, w: *Pojednanie narodów i Kościołów. Materiały sympozjum poświęconego problematyce II Europejskiego Zgromadzenia Ekumenicznego – Graz '97.* Opole 14. 05.1997. Red. P. Jaskóła. Opole, 1997 s. 153-162. [*The Environmental Protection as the Way of the Reconciliation of*

Christians. in: *The Reconciliation of nations and Churches. Materials for the symposium on the problems of the Second European Ecumenical Meeting, Graz 1997*. Opole 14th May 1997, P. Jaskola, co-ed., Opole 1997 p. 153-162].

Prawosławie. w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej.* Red. M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin – Kraków 2002 s. 965-969. [*Orthodoxy,* in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwon, J. Mastej eds., Lublin-Krakow 2002 p. 965-969].

Prawosławna duchowość. w: *Leksykon duchowości katolickiej*. Red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002. s. 701-714. [*Orthodox Spirituality.* in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow, 2002. p. 701-714].

Rola żywotów świętych w słowiańskiej duchowości monastycznej. w: *Klasztory i kultura krajów słowiańskich*. Red. Stępniak-Minczewa, Z. J. Kijas. Kraków 2001, s. 121-138. [*The Role of the Saints in the Slavic Monastic Spirituality*. in: *Monasteries and the Culture of Slavic Countries*, Stepniak-Minczewa, Z. J. Kijas, eds., Krakow 2001, p. 121-138].

Terapeutyczne doświadczenie Boga w duchowości prawosławnej. RT 50(2003) z. 7 s. 43-63. [*Therapeutic Experience of God in Orthodox Spirituality.* RT 50(2003) b. 7 p. 43-63].

Theotokos a Trójca Święta w duchowości prawosławnej. w: *Trójca Święta a Maryja. Materiały z sympozjum mariologicznego zorganizowanego przez Polskie Towarzystwo Mariologiczne. Częstochowa, 6-8 września 1999 roku.* Red. T. Siudy, K. Pek. Częstochowa 2000, s. 243-256. [*The Theotokos and the Holy Trinity in Orthodox Spirituality.* in: *The Holy Trinity and Mary. Materials for the Marian symposium organised by the Polish Marian Association. Czestochowa 6-8th September 1999*, T. Siudy, K. Pek, eds., Czestochowa 2000, p. 243-256].

Trudności w relacjach między Kościołem większościowym a Kościołami mniejszościowymi w Polsce. w: *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia*. Red. L. Górka, S. Pawłowski. Lublin 2003, s. 91-100. [*Difficulties in Relations between the Majority Church and Minority Churches in Po-*

land. in: *The Ecumenical Responsibility at the Beginning of the Third Millenium*, L. Gorka, S. Pawlowski, eds., Lublin 2003, p. 91-100].

Zaangażowanie prawosławia w ruch ekumeniczny. Arche. Wiadomości Bractwa. 1998, nr spec. 3-4, s. 9-13.[*The Involvement of Orthodoxy in the Ecumenical Movement,* Arche. Wiadomosci Bractwa. (Bractwo News). 1998, special edition no. 3-4 p. 9-13].

Znaczenie nauki Ojców Kościoła w teologii Georges'a Florovsky'ego. Summarium, 24-25 (44-45), 1995-1996, s. 197-208. [*The Importance of the Church Fathers's Teachings in Georges Florovsky's Theology.* Summarium, 24-25 (44-45), 1995-1996 p. 197-208].

Book translations

John Meyendorff. *Małżeństwo w prawosławiu. Liturgia, teologia, życie.* Lublin 1995 s. 143. [*Marriage. An Orthodox Perspective.* Lublin 1995].

Sławomir Pawłowski SAC, PhD

Born in 1966 in Chelmn, since 1985 belongs to the Association of the Catholic Apostleship (Pallotine Order). He took presbyteriate holy orders in 1992. He got a M.A in theology at the Academy of Catholic Theology in 1992 and a doctoral degree in theology in 1999. In 2000 he was employed in the Ecumenical Institute at the Catholic University of Lublin (in 2002 he became a lecturer at the Chair of Ecumenical Theology. He lectures on dogmatic theology and ecumenism in Pallotin Fathers' High Seminary in Oktarzew. His main fields of academic research are: the principle of the articles of faith „hierarchy", the Catechism of the Catholic Church, ecumenical commentary to the Creed.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books and papers

Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia. (współred. L. Górka]. Lublin 2003 [*The Ecumenical Responsibility at the Beginning of the Third Millenium*, L. Gork, co-ed., Lublin 2003].

Ekumeniczne wyjaśnienie „Credo". Prace Komisji „Wiara i Ustrój „Światowej Rady Kościołów RT 51(2004) z. 7 s. 79-94. [*Ecumenical Explication of the Creed. The Work of „Faith and Order" Commission of the World Council of Churches*, RT 51(2004) b. 7 p. 79-94].

Pytanie o czas. CamP 21(2001) nr 6 (126) s.. 3-23. [*The Question about Time*, CamP 21(2001) no 6 (126) p. 3-23].

Więcej nas łączy niz dzieli. Znaczenie zasady „hierarchii „prawd wiary dla ekumenii i europejskiej wspólnoty ducha, w: *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia,* red. L. Górka, S. Pawłowski, Lublin 2003 s. 135-146. *[There Is More That Unites Us than Divides Us. The Meaning of the Principle of the Articles of Faith „hierarchy" for Ecumenism and European Spiritual Unity,* in: *Ecumenical Responsibility at the Beginning of the Third Millenium,* L. Gorka, S. Pawlowski, eds., Lublin 2003 p. 135-146].

Zasada „hierarchii" prawd wiary w dialogu o Matce Pana. „Salvatoris Mater" 3(2001) nr 4 (12) s.71-90. [*The Principle of the Articles of Faith „Hierarchy" in the Dialogue on Lord's Mother*, „Salvatoris Mater" 3(2001) no. 4 (12) p. 71-90].

Zastosowanie filozoficznych i teologicznych koncepcji czasu i wieczności we współczesnej nauce o czyśćcu. [Praca magisterska]. Warszawa 1992. [*The Application of Philosophical and Theological Concepts of Time and Eternity in the Contemporary Teachings on Purgatory* (MA dissertation), Warszawa 1992].

In print

Zasada hierarchii prawd wiary. Studium ekumeniczno-dogmatyczne na podstawie najnowszej myśli teologicznej (1984-2003), Lublin 2004. [*The Principle of the Articles of Faith „Hierarchy". An Ecumenical- Dogmatic Study on the Basis of the Newest Theological Thought (1984-2003), Lublin 2004].*

Roman Pracki, Rev. MA, BA

Born in 1971 in Kalisz. Priest of the Evangelical-Augsburg Church in Poland, ordained in 1996 r. He graduated from the Faculty of Theology of the evangelical section at the Christian Academy of Theology with the title of MA in theology in 1995. In 2000 he became a member of the Doctrinal Dialogue Commission of the World Lutheran Federation with the Constantinopolitan Patriarchate. Since February 2002 he has been employed in the Ecumenical Institute at the CUL as a junior lecturer at the Department of Protestant Theology on the basis of a Vatican dispensation *ad casum.* Since October 2004, he has been working as an academic priest in Warsaw. His academic research concentrates on the Lutheran-Orthodox dialogue, protestant hermeneutics, the protestant grounds of ecumenism.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books and papers

Artykuły Szmalkaldzkie, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, red: T. Gadacz, B. Milerski. Warszawa 2001, t. 1, s. 344. [*The Schmalkald Articles*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, T. Gadacz, B. Milerski, eds., vol. 1, Warszawa 2001].

Augsburskie Wyznanie, Confessio Augustyna, w: *Religia. Encyklopedia PWN,* red. T. Gadacz, B, Milerski. Warszawa 2001, t. 1 s. 397. [*The Augsburg Confes-*

sion, Augustine's Confessio, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, T. Gadacz, B. Milerski, eds., vol. 1, Warszawa 2001, p. 397].

„Bezreligijne chrześcijaństwo" Dietricha Bonhoeffera, w: *Kalendarz ekumeniczny 2000*. Lublin 2000, s. 154-157. [*Religion-less Christianity of Dietrich Bonhoeffer,* in: *The Ecumenical Calendar 2000*, Lublin 2000, p. 154-157].

Ekumenizm: Oikoumene, w: *Kalendarz ekumeniczny 2002*, Lublin, Sandomierz 2002 s. 35-39. [*Ecumenism: Oikumene*, in: *The Ecumenical Calendar 2002*, Lublin, Sandomierz 2002, p. 35-39].

Kapłaństwo. V. W Kościołach protestanckich, w: EK 8 kol. 723-724. [*Priesthood. V. In Protestant Churches*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col. 723-724].

Instytut
Historii Kościoła

Dyrektor

Jan Walkusz
Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Franciszek Drączkowski, Rev. Prof PhD Hab.

Born on 26 IV 1941 at Fordon. In 1966 after studies in Priests Seminary in Pelplin (with patrological specialisation directed by Jan Paria Szymusiak SJ) was ordained. In 1968 his bishop send him for patrological studies in CUL. In the same time he start to study clasical philology in the Faculty of Humanistic Sciences. Master degree received in 1970 defending the dissertation: *Zagadnienie postu według Leona Wielkiego* [*Fastin question in teaching of Leo Great*] His promotor was Fr. Prof. J.M. Szymusiak SJ. The same degree in clasical philology obtained in 1973 defending dissertation intitled *Struktury semantyczne wyrazu „paideia" w „Stromateis" Klemensa Aleksandryjskiego.* [*Semantic structures of the word „paideia" in „Stromateis" of Clemens from Alexandria*]. His promotor was prof. J. Pliszczyńska. In 1973 defended his doctoral dissertation in the field of patrology *Formy i zasady pierwszych wspólnot chrześcijańskich na podstawie „Stromatów" Klemensa Aleksandryjskiego* [*Forms and rules the first christian comunities according „Stromateis" of Clemens from Alexandria*] writen with direction of rev. Prof. J. Kumor. In 1973-1976 studied in Institutum Altioris Latinitatis in Università Salesiana in Rome. After licenciatus degree in 1975 [thesis: *De nonnullis praecipuis proclivitatibus antiquarum sectarum heterodoxarum secundum Clementis Alexadrini* – promotr prof. Calogero Riggi] received doctorat „ex litteris classicis et christianis" [thesis: *Qua paideia Clemens Alexandrinus imbutus appareat in animadvertenda falsa gnosi* – promotor prof. Calogero Riggi] Since 1976 work in Interdepartmental Lexicographical Institute CUL. In 1980 nominated chief in the field of patrology. At the same time he wrote monography *Kościół-Agape według Klemensa Aleksandryjskiego* [*Church as „agape" in teaching of Clemens from Alexandria*]. In 1984 was nominated the chairman of Departmen of Patrology in Faculty of Theology CUL [first nominatin after 55 years]. In 1992 was appointed professor theological sciences. In 1990-1993 prodean Faculty of Theology. In 1994-1997 was the first rector Priests Seminary in Toruń.

Member: Redactional Board „Vox Patrum" – since 1981; Auditorial Commission Society of Friends of CUL – 1985-1991; Chairman of Theologico-Canonistical Department of Learning Society (1987-1990); Chairman of Polish Patristical Section of Scietific Comission of Episcopat (1990-1996).

He wrote about 180 scientific publications, more than 90 articles to *Encyklopedia Katolicka* [*Catholic Encyclopaedia*], was promotor more than 190 disertation for master degreee and 12 doctorat degree.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

ABC pisania pracy magisterskiej, [*ABC for writing disertation for master degree*] Pelplin 2000, ss. 75.

Agape w pismach Klemensa Aleksandryjskiego,[*Agape in the teaching of Clemens from Alexandria*] Pelplin-Lublin 1980, ss. 149 (offset).

Die TheologieiIn geometrischer Darstellung, Lublin 2004.

Gott ist die Liebe. Eine patristische Studie, Lublin 1993, ss. 344.

Kościół Agape według Klemensa Aleksandryjskiego,[*Church – Agape in the teaching of Clemens from Alexandria*] Lublin 1983, ss. 200.

[Francesco Di Fordon] *La salvezza e nell'amore,* Roma (Edizioni Dehoniane), 1998, ss. 47.

Metoda wykresograficzna w katechezie, [*Drafting method in cathesis*] Pelplin 2001.

Miłość syntezą chrześcijaństwa,[*Love as synthesis of christianty*] Lublin 1990, ss. 219 (indeksy); 2 ed. Lublin 1991 ss. 227.

Nowa wizja teologii. Ujęcie graficzne, [*New vision of theology. Draft version*] Pelplin – Lublin 2000, ss. 285.

Patrologia,[*Patrology*] Pelplin – Lublin 1998, ss. 445.

Patrologia Część pierwsza.[*Patrology. Part I*], Toruń 1996, ss. 143.

Poza miłością nie ma zbawienia, [*Without of love is'nt the salvation*] Pelplin – Toruń 1996, ss. 86.

Teologia w kategoriach geometryczno-matematycznych, [*Theology in geometrical and mathematical categories*] Pelplin 2003.

Przyjaźń z Bogiem źródłem szczęścia,[*Friendship with God as a source of happiness*] Pelplin 2004.

Skrót katechizmu w ujęciu graficznym,[*Summary of cathesime in draft*] Lublin – Sandomierz 2002.

Supernatural Geometry, Lublin 2004.

Articles

„Miłować Boga całym umysłem" w interpretacji Klemensa Aleksandryjskiego, [*„To love God with entire heart" in interpretation of Clemens from Alexandria*] „Vox Patrum" 8 (1988) z. 14-15, s.603-620.

Agape istotą chrześcijaństwa według Klemensa Aleksandryjskiego,[*Agape as a the essance of christianity in teaching of Clemens from Alexandria*] „Studia Pelplińskie" 11 (1980) s. 101-127.

Aktualny stan badań nad Klemensem Aleksandryjskim, [*Contemporary position of research the teaching of Clemens from Alexandria*] „Collectanea Theologica" 48(1978) z. 3, s. 175-177.

Antynestoriańska teologia wcielenia Cyryla Jerozolimskiego, [*Antinestorian theology of incarnation Cirill's from Jerusalem*]. „Vox Patrum" 20(2000) z. 38-39, s. 259-266.

Chrześcijanie wobec kultury i cywilizacji grecko-rzymskiej. Stanowisko Klemensa Aleksandryjskiego, [*Christians against to the culture and greek-roman civilisation*], in: *Chrześcijanie a życie publiczne w Cesarstwie Rzymskim III-IV w.* [*Christians and public life in Roman Empire III-IV c.*], red. J. Śrutwy, Lublin 1988 s. 33-62.

Cierpienie i śmierć w nauce Ojców Kościoła, [*Sufference and death in teaching of Church fathers*], in: *Cierpienie i śmierć* [*Sufferance and death*] (Homo Meditans XIII) pod red. A. J. Nowaka, Lublin 1992 s. 29-48.

Dowartościowanie kultury intelektualnej przez Klemensa Aleksandryjskiego jako rezultat polemiki antyheretyckiej, [*Valuing-up intelectual culture in teaching of Clemens from Alexandria. The result of heretical polemic*] „Studia Pelplińskie" 5 (1975) 177-199.

Errori di base nell esegsi eterdossa secondo l insegnamento di Clemente Alessandrino, in: *Biblioteca di Scienze Religiose 106: Esgesi e catechesi nei Padri (secc. II-IV) a cura di Sergio Felici,* Roma 1993 s.97-106.

Eucharystia – nieustanne dziękczynienie według Klemensa Aleksandryjskiego, [*Eucharisty – continous thanks*], in: *Eucharystia – miłość i dziękczynienie* [*Eucharisty – love and thnaksgiving*] (Homo Meditans IX) red. W. Słomka, A. J. Nowak, Lublin 1992 s. 43-51.

Filantropia – humanitaryzm chrześcijański według Klemensa Aleksandryjskiego, [*Philantropia – christian humanism in teaching of Clemens from Alexandria*] „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" 43 (1996) z. 4 s.75-86.

Formy i cele modlitwy doskonałego chrześcijanina (gnostyka) według Klemensa Aleksandryjskiego, [*Forms and aim of the prayer of perfect chritian (gnostic) in teaching of Clemens from Alexandria*], in: *Medytacja* [*Meditation*] (Homo Meditans I) pod red. W. Słomki, Lublin 1983 s. 127-132.

Formy i zasady pierwszych wspólnot chrześcijańskich na podstawie Stromatów Klemensa Aleksandryjskiego,[*Froms and rules the first christian comunities according „Stromateis" of Clemens from Alexandria*] „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" 25 (1978) z. 4 s.7-10.

Gnoza w *ujęciu Klemensa Aleksandryjskiego,* [*Gnosis in teaching of Clemens from Alexandria*] „Studia Antiquitatis Christianae" 12 (1996) s. 9-21.

Idea kerygmatu pisemnego w przekazach patrystycznych, [*Cerigmatic idea in patristical writings*], in: *Ewangelizacja* w *epoce patrystycznej. Zagadnienia*

wybrane, [*Evangelisation in patristic period. Selected questions*] pod red. F. Drączkowskiego, J. Pałuckiego, Lublin 1994 s. 9-20.

Idee pedagogiczme Klemensa Aleksandryjskiego, [*Clemens's from Alexandria pedagocals ideas*] „Vox Patrum" 3 (1983) z. 4 s. 64-80.

Informacja w *służbie kerygmatu,*[*Information in support to kerigma*] („Anamnesis" 24). Biuletyn Komisji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski, Rok 7 (2001) nr 24 s. 30-42.

Jezus Chrystus Zbawiciel w *pismach Klemensa Aleksandryjskiego,* [*Jesus Christ – Saviour in teaching of Clemens from Alexandria*], in: *Ku prawdzie* w *miłości. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Janowi Śrutwie,* [*To truth in love. Memorial book to Bishop Professor Jan Śrutwa*] red. S. Koczwara, Lublin 2002 s.43-61.

Kerygmat pisemny w *teorii i praktyce Klemensa Aleksandryjskiego,*[*Theory and praxis of writing kerygma in Clemens from Alexandria teaching*] „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" 26 (1979) z. 6 s. 21-43.

Klemens Aleksandryjski – pedagog oświeconych,[*Clemens from Alexandria – educator enlighteneds*] „Ateneum Kapłańskie" 93 (1979) s. 27-36.

Koncepcja miłości chrześcijańskiej w *przekazach biblijno-patrystycznych,* [*Idea of christin love in biblical and patristic writings*], in: *Miłość* w *postawie ludzkiej* [*Love in human attitude*] (Homo Meditans VIII), pod red. W. Słomki, Lublin 1993 s. 117-136.

Kościół jako państwo (polis) w *nauce Klemensa Aleksandryjskiego,* [*Church as „polis" in teaching of Clemens from Alexandria*] „Vox Patrum" 17(1997) z. 32-33 s. 35-43.

Kościół jako szkoła Logosu w *doktrynie Klemensa Aleksandryjskiego,* [*Church as the school of Logos in teaching of Clemens from Alexandria*] „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" 28 (1981) z. 4 s. 127-143.

Miejsce i rola bojaźni Bożej (fobos) na drodze dążenia do doskonałości chrześcijańskiej według Klemensa Aleksandryjskiego,[*Place and function of „fobos" in christian formation to perfection in teaching of Clemens from Alexandria*] „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" 27 (1980) z. 3 s.21-30.

Miłość istotą chrześcijaństwa i miarą człowieczeństwa, [*Love as the essance and measure of humanity*], in: *Być chrześcijaninem dziś. Teologia dla szkół średnich.* [*To be a christian today. Theology for high schools*]. Lublin 1992 s. 591-616.

Modlitwa – „nieustanne przebywanie z Bogiem" – w *świetle przekazów patrystycznych.* [*Prayer – constant comunion with God*]*,* in: *Homo Orans* I, pod red. J. Misiurka, J. M. Popławskiego, Lublin 2000, s. 69-85.

Motywacja czynnej miłości bliźniego u Klemensa z Aleksandrii, [*Motivation of active love to neighbour in writings of Clemens from Alexandria*], in: *Medytacja* [*Meditation*] (Homo Meditans I) pod red. W. Słomki, Lublin 1983 s.133-147.

Podstawowe błędy heterodoksyjnej egzegezy Pisma św. według Klemensa z Aleksandrii. [*Fondamentals errors in biblical exegesis according teaching of Clemens from Alexandria*] „Studia Pelplińskie" 24 (1996) s. 129-137.

Posty a miłość chrześcijańska w przepowiadaniu Leona Wielkiego, [*Fasting and christian love in praeching of Leo the Great*], in: *Historia i Logos,* [*History and Logos*] pod red. K. Machety, K. Góździa, M. Kowalczyka, Lublin 1991, s. 130-136.

Qua paideia Clemens Alexandrinus imbutus appareat in animadvertenda falsa gnosi, „Studia Antiquitatis Christianae" 2 (1980) s. 37-83.

Rewaloryzacja idei postów w nauczaniu Ojców Kościoła, [*Revalorisation of idea of the fasting according to Church fathers*], in: *Asceza odczłowieczenie czy uczłowieczenie* [*Acesis – humanisation or dehumanisation?*] (Homo Meditans III) pod red. W. Słomki, Lublin 1985 s. 125-136.

Struktury semantyczne wyrazu paideia w Stromateis Klemensa Aleksandryjskiego, [*Semantic structures of the word „paideia" in „Stromateis" of Clemens*

from Alexandria], in: *Z zagadnień literatury greckiej,* [*From the problems of Greek literature*] pod red. J. Pliszczyńskiej, Lublin 1978 s.127-151.

Szkic chrystologii Klemensa Aleksandryjskiego w *świetle onomastyki I księgi Pedagoga,* [*Essay of christology of Clemens from Alexandria in the light of the onomastic I book „Paedagogus"*] „Vox Patrum" 4 (1984) z. 6-7 s.101-125.

Świętość małżeństwa i rodziny według Klemensa Aleksandryjskiego, [*Holyness of marriage and family*] „Vox Patrom" 5 (1985) z. 8-9 s.95-125.

Święty Seweryn Apostoł Noricum, [*Holy Severinus – Apostle in Noricum*] „Vox Patrom" 3 (1983) z. 4 s. 81-87.

Termin „eucharystia" w pismach Klemensa Aleksandryjskiego,[*Word „eucharisty" in writings of Clemens from Alexandria*] „Vox Patrum" 7(1987) z. 12-13 s. 73-86.

Trynitarny wymiar miłości chrześcijańskiej w *przekazach biblijno-patrystycznych,* [*Trinitarin dimension of christian love in biblical and patristic writings*] „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" 31 (1984) z. 4 s. 43-54.

Uniwersalny wymiar kerygmatu wczesnochrześcijańskiego, [*Universal dimension of primordial christian kerygma*] „Theologica Thorunensia" 2 (2001) s. 5-21.

Wychowawcza funkcja Prawa Starego Testamentu w koncepcji Klemensa Aleksandryjskiego,[*Educational function of Old Testament's Law in teaching of Clemens from Alexandria*] „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" 26 (1979) z. 3 s. 17-36.

Zagadnienie medytacji w nauce Ojców Kościoła [*Mediatation problem according to Church Fathers*], in: *Medytacja* [*Mediatation*] (Homo Meditans I) pod red. W. Słomki, Lublin 1984 s. 55-81.

Janusz Dyl SAC, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

He was born on 8 September 1954 in Pszczolki near Gdansk. After he completed his secondary school education in Pruszcz Gdanski in 1973, he began studies at post-secondary school of communications and specialized in teletransmission. In 1974 he entered the novitiate of the Society of the Catholic Apostolate (Pallotines) in Zabkowice Slaskie. He studied philosophy and theology at the Pallotine Seminary in Ozarow Mazowiecki. He obtained the title of MA on the basis of the thesis *The Provincial Synod in Lowicz in 1556,* prepared under the supervision of Henryk Damian Wojtyska CP. He took holy orders on 2 May 1981 in Oltarzew from the hands of Cardinal Franciszek Macharski. In 1982 he began studies at the Institute of the History of the Church at the CUL. He gained the title of BA in 1984. A year later, on 1 October 1985, he became a lecturer at the Department of the History of Theology. In the same year he took up lecturing on the history of the Church in Oltarzew. He defended his docoral dissertation titled *Theological Books Printed in Polish Printing Houses By mid 16th Century* on 16 June 1986. On 26 February 2002 he submitted his postdoctoral thesis and on 24 June 2002 he was appointed PhD Hab. On 20 December 2002 he took up the position of the head of the Department of the History of Theology.

His academic interests cover two main areas: *Polish Theological Typography of the 15th-18th Centuries* and *The History of the Pallotines in the World and in Poland.*

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Pallotyni w Polsce w latach 1907-1947, Lublin 2001 (rozprawa habilitacyjna). *Sobory powszechne w drugim tysiącleciu chrześcijaństwa,* Tarnów 1997. [*The Pallotines in Poland in the Years 1907-1947,* Lublin 2001 (postdoctoral thesis). *Ecumenical Councils in the Second Millennium of Christianity,* Tarnow 1997].

Articles and papers

„Collegium Marianum" – Gimnazjum i Niższe Seminarium Duchowne Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego w Wadowicach na Kopcu w latach 1909-1939, RT 41(1994) z. 4, s. 101-117. [*„Collegium Marianum" – Secondary School and Junior Seminary of the Society of the Catholic Apostolate in Wadowice in the Years 1909-1939,* RT 41(1994) b. 4, p. 101-117].

„Germania Sacra", EK t. 5, kol. 1006-1007. [*„Germania Sacra",* EK vol. 5, col. 1006-1007].

„Przebaczamy i prosimy o przebaczenie". Orędzie Biskupów polskich do ich niemieckich Braci w Chrystusowym urzędzie apostolskim oraz pozdrowienie Biskupów niemieckich dla polskich Braci w biskupim posłannictwie i odpowiedź na list z dnia 18 listopada 1965 r., „Communio" 22(2002) nr 3, s. 3-21. [*„We Forgive and Ask for Forgiveness". Polish Catholic Bishops' Address to Their Brothers in Christ's Apostolic Mission and German Bishops' Blessing of the Polish Brothers in the Bishop Mission and the Reply to the Letter of 18 November 1965,* „Communio" 22(2002) no. 3, p. 3-21].

Biblia i komentarze biblijne wydrukowane w oficynach polskich w latach ok. 1475-1550, RTK 34 (1987), z. 4, s. 5-26. [*The Bible and Biblical Commentaries Printed in Polish Printing Houses in the Period ca 1475-1550,* RTK 34 (1987), b. 4, p. 5-26].

Dążenie do sprawiedliwości polskiego uczonego Pawła Włodkowica (ok. 1370-1435), „Communio" 10 (1990) nr 5, s. 68-85. [*Polish Scholar Pawel Wlodkowic's Striving for Justice (ca 1370-1435),* „Communio" 10 (1990) no. 5, p. 68-85].

Działalność wydawnicza Pobożnego Stowarzyszenia Misyjnego [XX. Pallotynów] w Polsce w latach 1908-1939, RT 43(1996) z. 4, s. 87-100. [*Publishing Activity of the Pious Society of Missions [XX. Pallotines] in Poland in the Period 1908-1939,* RT 43(1996) b. 4, p. 87-100].

Erazm z Rotterdamu a jedność Kościoła, „Communio" 8(1988) nr 2, s. 41-53. Toż samo w wersji ukraińskiej „Communio" – *Erazm Rotterdamsk j ta ednist*

Cerkwi, „Priezastia”, 1966, nr 3-4, s. 38-52. [*Erasmus of Rotterdam and the Unity of the Church,* „Communio” 8(1988) no. 2, p. 41-53. The same in the Ukrainina version „Communio” – *Erazm Rotterdamsk j ta ednist Cerkwi,* „Priezastia”, 1966, no. 3-4, p. 38-52].

Gelazy II, EK t. 5. kol. 932-933. [*Gelasius II,* EK vol. 5. col. 932-933].

Geneza i rozwój idei powszechnego apostolstwa nakreślone przez ks. Wincentego Pallottiego (1795-1850), RT 46 (1999) z. 4, s. 41-58. [*The Genesis and Development of the Idea of Universal Apostolate According to Rev. Vincent Pallotti (1795-1850),* RT 46 (1999) b. 4, p. 41-58].

Gorzeński Tymoteusz, EK t. 5, kol. 1309. [*Gorzeński Tymoteusz,* EK vol. 5, col. 1309].

Graf Anton, EK t. 6, kol. 30-31. [*Graf Anton,* EK vol. 6, col. 30-31].

Grzegorz IV, EK t. 6, kol. 335. [*Gregory IV,* EK vol. 6, col. 335].

Grzegorz XVI, EK t. 6, kol. 343-344. [*Gregory XVI,* EK vol. 6, col. 343-344].

Grzegorz z Cypru, EK t. 6, kol. 348. [*Gregory of Cyprus,* EK vol. 6, col. 348].

Grzegorz z Nazjanzu (starszy), EK t. 6, kol. 349. [*Gregory of Nazianzus (older),* EK vol. 6, col. 349

Gwarancyjna Ustawa, EK t. 6, kol. 418-419. [*The Guarantee Act,* EK vol. 6, col. 418-419].

Hadrian IV, EK t. 6, kol. 457-458. [*Hadrian IV,* EK vol. 6, col. 457-458].

Hadrian V, EK t. 6, kol. 458. [*Hadrian V,* EK vol. 6, col. 458].

Haller Jan, EK t. 6, kol. 513-514. [*Haller Jan,* EK vol. 6, col. 513-514].

Helicze, EK t. 6, kol. 651. [*The Heliczs,* EK vol. 6, col. 651].

Henryk Kietlicz, EK t. 6, kol. 713-715. [*Henryk Kietlicz,* EK vol. 6, col. 713-715].

Hilary św., EK t. 6, kol. 867-868. [*Saint Hilary,* EK vol. 6, col. 867-868].

Historia Gimnazjum i Liceum im. Stefana Batorego w Lublinie (1906-1996) (Zarys historyczny), RT 45 (1998) z. 4, s. 193-209. [*The History of the Stefan Batory Secondary School in Lublin (1906-1996) (A Historical Outline),* RT 45 (1998) b. 4, p. 193-209].

Historia Luasica, EK t. 6, kol. 956. [*Luasica History,* EK vol. 6, col. 956].

Hochfeder, EK t. 6, kol. 1094-1095. [*Hochfeder,* EK vol. 6, col. 1094-1095].

Honoriusz I, EK t. 6, kol. 1212. [*Honorius I,* EK vol. 6, col. 1212].

Honoriusz II, EK t. 6, kol. 1212-1213. [*Honorius II,* EK vol. 6, col. 1212-1213].

Honoriusz III, EK t. 6, kol. 1213-1214. [*Honorius III,* EK vol. 6, col. 1213-1214].

Honoriusz IV, EK t. 6, kol. 1214-1215. [*Honorius IV,* EK vol. 6, col. 1214-1215].

Irenizm i pacyfizm Erazma z Rotterdam w świetle książki oQuerela pacisu z 1516 roku, „Communio" 2003, nr 3, s. 91-104. [*Irenism and Pacifism of Erasmus of Rotterdam in the Light of the Book ...,* „Communio" 2003, no. 3, p. 91-104].

Irlandzka teologia, EK t. 7, kol. 467-471. [*Irish Theology,* EK vol. 7, col. 467-471].

Jan Taczel z Raciborza, EK t. 7, kol. 941-942. [*Jan Taczel of Raciborz,* EK vol. 7, col. 941-942].

Jan z Głogowa, EK t. 7, kol. 894-895. [*Jan of Glogow,* EK vol. 7, col. 894-895].

Jan z Mirecourt, EK t. 7, kol. 921-922. [*John of Mirecourt,* EK vol. 7, col. 921-922].

Katalog druków teologicznych wydrukowanych w oficynach polskich w latach ok. 1475-I550, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" 76(2002), s. 7-76. [*Catalogue of Theological Prints in Polish Printing Houses in the Period ca. 1475-1550,* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Church Archives, Libraries and Museums") 76(2002), p. 7-76].

Klemens VII, Klemens VIII, Klemens IX, EK t. 9, kol. 112-114. [*Clement VII, Clement VIII, Clement IX,* EK vol. 9, col. 112-114].

Kościół katolicki- dzieje teologii, EK t. 8, kol. 1157-1163 (współautorstwo). [*The Catholic Church – the History of Theology,* EK vol. 8, col. 1157-1163 (co-author)].

Książki hagiograficzne wydrukowane w Polsce do połowy XVI wieku, „Nasza Przeszłość" t. 71(1989), s. 187-212. [*Hagiographic Books Printed in Poland by mid 16th Century,* „Nasza Przeszlosc" („Our Past"), vol. 71(1989), p. 187-212].

Książki patrystyczne wydrukowane w oficynach polskich do połowy XVI w., „Vox Patrum" 6 (1986) z. 11, s. 627-651. [*Patristic Books Printed in Polish Printing Houses by mid 16th. Century,* „Vox Patrum" 6 (1986) b. 11, p. 627-651].

Książki teologiczne polskich drukarń XV i XVI wieku, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" 68(1997), s. 101-170. [*Theological Books Printed in Polish Printing Houses in the 15th and 16th Centuries,* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Church Archives, Libraries and Museums") 68(1997), p. 101-170].

Najstarsza drukowana w Polsce literatura dewocyjna, „Teologia w Polsce" 22(2001) nr 64, s. 21-36. [*The Oldest Sanctimonious Literature Printed in Poland,* „Teologia w Polsce" („Theology in Poland") 22(2001) no. 64, p. 21-36].

Najstarsze wydrukowane w Polsce katolickie księgi liturgiczne, RT 49(2002) z. 4, s. 17-50. [*The Oldest Catholic Liturgical Books Printed in Poland,* RT 49(2002) b. 4, p. 17-50].

Omnes libri beati Augustini Aurelii pierwsza książka patrystyczna wydrukowana w Polsce, „Vox Patrum" 8(1988), z. 15, s. 803-810. [*Omnes libri beati Augustini Aurelii – The First Patristic Book Printed in Poland,* „Vox Patrum" 8(1988), b. 15, p. 803-810].

Pierwsze krakowskie drukowane dzieła teologiczne obcych i rodzimych polemistów antyprotestanckich, RT 48(2001) z. 4, s. 67-95. [*The First Theological Works by Foreign and Polish Anti-Protestant Polemicists Printed in Krakow,* RT 48(2001) b. 4, p. 67-95].

Pierwsze książki z zakresu teologii polemicznej wydrukowane w Polsce na użytek reformacji, w: *Kościół i Historia – drogi i wzajemne powiązania. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Anzelma Weissa,* red. S. Tylus, J. Walkusz, Lublin 2001, s. 99-120. [*The First Books on Polemical Theology Printed in Poland for the Use of the Reformation,* in: *The Church and History – the Ways and Mutual Connections. Commemorative Book for Rev. Prof. Anzel Weiss,* S. Tylus, J. Walkusz, eds., Lublin 2001, p. 99-120].

Pięćdziesiąt lat Pallotynów w Częstochowie (1948-1998), w: *I nic nad Boga. Apostolski wymiar życia konsekrowanego. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Franciszkowi Bogdanowi SAC z okazji dziewięćdziesiątej rocznicy urodzin i sześćdziesięciopięciolecia święceń kapłańskich,* red. A. Dyr, P. Góralczyk, Ząbki 1999, s. 259-280. [*The 50th Anniversary of Establishing the Pallotine Order in Czestochowa (1948-1998),* in: *And There Is Nothing Above God. The Apostolic Dimension of Consecrated Life. Commemorative Book for Rev. Fraciszek Bogdan SAC to Celebrate his 90th Birth Anniversary and the 65th Anniversary of His Taking Holy Orders,* A. Dyr, P. Goralczyk, eds., Zabki 1999, p. 259-280].

Proweniencje i notatki zamieszczone w książkach teologicznych wydrukowanych w polskich oficynach typograficznych do połowy XVI wieku, RTK 35(1988) z. 4, s. 5-26. [*The Provenance and Notes in Theological Books Printed in Polish Typographic Houses by mid 16th Century,* RTK 35(1988) b. 4, p. 5-26].

Reakcje krakowskich drukarń na pierwsze wystąpienia reformacyjne, w: *„Ku prawdzie i miłości". Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Janowi Śrutwie,* red. S. Koczwara, Lublin 2002*,* s. 103-125. [*Reactions of The Printing Houses in Krakow to The First Reformation Actions,* in: *Towards the Truth in Love. Commemorative Book for the Rev. Bishop Prof. Jan Srutwa,* S. Koczwara, ed., Lublin 2002*,* p. 103-125.

Rec. Frank E. Sysyn, *Between Poland and the Ukraine. The Dilemma of Adam Kysil 1600-1653*. Cambridge. Mass. 1985, s. XIX+406. Harvard University Press RTK 35(1988) z. 4, s. 141-142. [Review: Frank E. Sysyn, *Between Poland and the Ukraine. The Dilemma of Adam Kysil 1600-1653*. Cambridge. Mass. 1985, p. XIX+406. Harvard Uniwrsity Press RTK 35(1988) b. 4, p. 141-142].

Rec. Jan Walkusz, *Parafia Matki Boskiej Zwycięskiej w Chatham,* RT 47(2000) z. 4, s. 239241. [Review: Jan Walkusz, *Our Lady of Victory Parish in Chatham,* RT 47(2000) b. 4, p. 239-241].

Rec. Jan Walkusz, *W cieniu połamanego krzyża. Studia i szkice z dziejów Kościoła katolickiego na Pomorzu nadwiślańskim w latach 1939-1945*, RT 48(2001) z. 4, s. 331-332. [Review: Jan Walkusz, *In the Shadow of a Broken Cross. Studies and Sketches of the History of the Catholic Church in the Pomerania Region in the Period 1939-1945,* RT 48(2001) b. 4, p. 331-332].

Rec.: Andrzej Kaim, *Ekumenia w dobie renesansu. Jedność Kościoła w ujęciu Stanisława Orzechowskiego,* RT 50(2003) z. 4, s. 283-285. [Review: Andrzej Kaim, *Ecumenism in the Age of the Reneissance. The Unity of the Church According to Stanislaw Orzechowski,* RT 50(2003) b. 4, p. 283-285].

Rec.: M. T. Zahajkiewicz i S. Tylus, *Średniowieczny Kościół polski. Z dziejów duszpasterstwa i organizacji kościelnej,* RT 49(2002) z. 4, s. 249-252. [Review: M. T. Zahajkiewicz and S. Tylus, *The Medieval English Church. The History of Pastoral Work and the Church Organization,* RT 49(2002) b. 4, p. 249-252].

Reformacja we Francji, EK t. 5*,* kol. 594-506. [*The Reformation in France,* EK vol. 5*,* col. 594-506].

Siedemnastowieczne drukarnie wielkopolskie na rzecz książki religijnej, RT 50(2003) z. 4, s. 283-285. [*17th Century Printing Houses in the Wielkopolska Region for Religious Books,* RT 50(2003) b. 4, p. 283-285].

Sobory powszechne. 2. W dziejach Kościoła, w: *Leksykon teologii fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1116-1122. [*Universal Councils. 2. The History of the Church,* in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 1116-1122].

Synod prowincjonalny w Łowiczu w 1556 roku, RTK 35(1988) z. 4, s. 5-22. [*The Provincial Synod in Lowicz in 1556,* RTK 35(1988) b. 4, p. 5-22].

Traktaty duszpastersko-liturgiczne i spowiednicze oraz książki dotyczące formacji kapłanów i zakonników wydrukowane w Polsce do połowy XVI wieku, RT 38-39(1991-1992) z. 4, s. 67-86. [*Pastoral-Liturgical and Confessional Theses and Books on the Formation of Priests and Monks Printed in Poland by mid 16th Century,* RT 38-39(1991-1992) b. 4, p. 67-86].

Wkład Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego w Polsce w działalność wydawniczą w latach 1946-1993, w: *Mistrz i Przyjaciel. Księga pamiątkowa ku czci Księdza profesora Marka Tomasza Zahajkiewicza,* red. J. Pałucki, Lublin 1997, s. 55-67. [*Contribution of the Society of the Catholic Apostolate in Poland to Publishing Activity in the Period 1946-1993,* in: *Master and Friend. Commemorative Book for Rev. Professor Marek Tomasz Zahajkiewicz,* J. Palucki, ed., Lublin 1997, p. 55-67].

Wyższe Seminarium Duchowne Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (XX. Pallotynów) w Ołtarzewie w latach 1945-1993. Zarys historyczny, RT 44 (1997) z. 4, s. 183-207. [*The High Seminary of the Society of the Catholic Apostolate (XX. Pallottines) in Oltarzew in the Period 1945-1993. A Historical Outline,* RT 44 (1997) b. 4, p. 183-207].

Zarys dziejów Instytutu Miłosierdzia Bożego (1948-1998), W Służbie prawdzie i miłości. Powołanie do świętości i apostolstwa. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Eugeniuszowi Weronowi SAC z okazji 85. Rocznicy urodzin i sześćdziesięciolecia święceń kapłańskich, red. P. Góralczyk, F. Mickiewicz,

T. Skibiński, Poznań 1998, s. 333-342. [*An Outline of the History of the Institute of Divine Mercy (1948-1998), Serving the Truth and Love. Vocation to Holiness and Apostolate. Commemorative Book for Rev. Professor Eugeniusz Weron SAC to Celebrate His 85th Birth Anniversary and the 60th Anniversary of His Taking Holy Orders,* P. Goralczyk, F. Mickiewicz, T. Skibinski, eds., Poznan 1998, p. 333-342].

Zasady formacji Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego i ich zastosowanie w Wyższym Seminarium Duchownym w Ożarowie Mazowieckim (1945-1993), RT 47(2000) z. 4, s. 197-217. [*The Principles of the Formation of the Society of the Catholic Apostolate and Their Application in the High Seminary in Ozarow Mazowiecki (1945-1993),* RT 47(2000) b. 4, p. 197-217].

Jarosław Roman Marczewski, Rev. PhD

Lecturer in the Department of the Modern History of the Church, born on 16 September 1970 in Lublin. In the years 1989-1995 he studied theology on the Theology Department at the Catholic University of Lublin as a seminarist of the Metropolitan Seminary in Lublin. In 1995 he got a master's degree in theology with the dissertation *The Pope Leo the Great as a Defender of Rome – in Historiographic Sources up to the End of the 8th Century.* In 1995 he was ordained a priest. In 1996 he took up further studies on the history of the Church in the Institute of the History of the Church at the CUL. He obtained a Bachelor of Theology degree in 1998. He got a title of Doctor of Philosophy in Theology in 2002 on the basis of the dissertation *Pastoral Work of the Church in Medieval Lublin.* Since 2002 he has been working in the Department of the Modern History of the Church (first as a junior lecturer and a year later as a lecturer).

He focuses his scientific work on the history of Church in Lublin and its region, the Latin diosese of Chelm, The Polish Episcopate in the 12 and 13th centuries.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Archidiecezja Lubelska. Historia i administracja, red. M. T. Zahajkiewicz, Lublin 2000 (współautorstwo). [*The Archdiocese of Lublin. History and Administration*, M. T. Zahajkiewicz, ed., Lublin 2000 (co-author)].

Duszpasterska działalność Kościoła w średniowiecznym Lublinie, Lublin 2002. [*Pastoral Work of the Church in Medieval Lublin,* Lublin 2002].

Articles and papers

Papież Leon Wielki jako obrońca Rzymu przed Wandalami (445), RT(1998) z. 4, s. 5-17. [*The Pope Leo the Great as a Defender of Rome against Vandals*, (445), RT(1998) b. 4, p. 5-17].

Papież Leon Wielki jako obrońca Rzymu przed Hunami w świetle świadectw historiograficznych do końca VIII wieku, RT 46(1999) z. 4, s. 149-168. [*The Pope Leo the Great as a Defender of Rome againt Huns in Historiographis Sources up to the 8th Century,* RT 46(1999) b. 4, p. 149-168].

Życie religijne w średniowiecznych cechach rzemieślniczych Lublina w świetle ich najstarszych statutów, w: *Średniowieczny Kościół polski. Z dziejów duszpasterstwa i organizacji kościelnej.,* red. M. T. Zahajkiewicz, S. Tylus, Lublin 1999, s. 59-84. [*Religious Life in Medieval Guilds in Lublin in their Oldest Statutes*, in: *Medieval Church in Poland. The History of Pastoral Work and Church Organization*, M. T. Zahajkiewicz, S. Tylus eds., Lublin 1999, p. 59-84].

O przynależności Lubelszczyzny do diecezji poznańskiej, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej", 77(2003) nr 1, s. 129-134. [*On the Affiliation of the Lublin Region to the Diocese of Poznan*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („Lublin Archdiocese News"), 77(2003) no. 1, p. 129-134].

Archidiakoni i lubelski archidiakonat okręgowy od XII do XVI w., „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej", 77(2003) nr 1, s. 129-134. [*Archdeacons and the District*

Archdeaconate of Lublin from the 12th to the 16th Century, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („Lublin Archdiocese News"), 77(2003) no.1, p. 129-134].

Staromiejski kościół farny pw. św. Michała Archanioła w Lublinie do połowy XVI w., „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" 77(2003) nr 3, s. 723-740. [*Michael Archangel's Old-Town Parish Church in Lublin till the Middle of the 16th Century*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („Lublin Archdiocese News"), 77(2003) no.3, p. 723-740].

Świątynie Lublina do połowy XVI w. Kościoły prebendarskie i prepozyturalne, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej", 77(2003) nr 4, s. 1131- 1153. [*Churches in Lublin till the Middle of the the 16th Century. Prebendar and Prepositural Churches*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („Lublin Archdiocese News"), 77(2003) no. 4, p. 1131- 1153].

Źródla pisane do historii duszpasterstwa w średniowiecznym Lublinie, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 80(2003), s. 153-176. [*Written Sources of the History of Chaplaincy in the Medieval Lublin,* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („The Library, Archives and Church Museums"), 80(2003), p. 153-176].

Świątynie Lublina do połowy XVI wieku.Kościoły zakonne, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej", 78(2004) nr1, s. 187-211. [*Churches in Lublin till the Middle of the 16th Century. Monastic Churches*. „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („Lublin Archdiocese News"), 78(2004) no.1, p. 187-211].

Altarie lubelskie w dobie przedtrydenckiej, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej", 78 (2004) nr2, s. 638-653. [*Altars in Lublin in pre-Tridentine Times*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („Lublin Archdiocese News"), 78 (2004) no. 2, p. 638-653].

Duchowieństwo diecezjalne w Lublinie w dobie przedtrydenckiej, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej", 78(2004) nr3, s. 875-899. [*Diocesan Priesthood in the pre-Tridentine Times,* „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („Lublin Archdiocese News"), 78(2004) no.3, p. 875-899].

Tomasz J. Moskal, Rev. PhD

Junior lecturer in the Department of Methodology and Auxiliary Sciences of the History of the Church, born on 22 January 1972 in Nisk (Podkarpackie region). He completed theological and philosophical studies at the Catholic University of Lublin (1992-1998) and obtained a Master's degree in 1998. In the same year he was ordained a priest. In the years 1999-2000 he completed specialistic studies on the history of the Church and got a doctoral degree in 2004. Since 2004 he has been employed as a junior lecturer in the Department of Methodology and Auxiliary Sciences of the History of the Church. His interests focus on the topic of church libraries in old-Polish period, parish priesthood before the partition of Poland, editing of sources connected with the history of the Polsih Church from the 16th to 18th century.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books and papers

Wykaz prac magisterskich napisanych w ramach studiów w Wyższym Seminarium Duchownym w Sandomierzu w latach 1997-2001, „Studia Sandomierskie" 8(2001). [*The Register of Master Dissertations Written by Students of the High Seminary in Sandomierz in the years 1997-2001*, „Studia Sandomierskie" („Sandomierz Studies") 8(2001)].

Nasze czyny za życia brzmią echem w wieczność, (rec.), w: *Życie, dzieło, męczeństwo księdza Kazimierza Sykulskiego*, red. K. Zameła, G. Miernik, Skarżysko-Kamienna 1999, „Studia Diecezji Radomskiej", 4(2002), s. 390-392. [*Our Deeds Reverberate into Eternity* (rev.), in: *The Life, the Work and Martyrdom of the Rev. Kazimierz Sykulski*, K. Zamela, G. Miernik, eds., Skarzysko-Kamienna 1999, „Studia Diecezji Radomskiej" („Diocese of Radom Studies"), 4(2002), p. 390-392].

Bibliofilska działalność Samuela Bogumiła Linde na terenie diecezji sandomierskiej, w: *Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec nowych wyzwań*, t. 2, Materiały spotkań sekcyjnych, Lublin 2004, s. 429-431. [*Bibliophilic Work of Samuel Bogumil Linde in the Region of the Diocese of Sandomierz*, in: *The Church in Public Life. Polish and European Theology in the Face of New Challenges*, vol. 2, Materials from the meetings of sections, Lublin 2004, p. 429-431].

Bibiloteki parafialne w archidiakonacie sandomierskim w XVIII w., Sandomierz 2005 (w druku). [*Parish Libraries in the Archdeaconate of Sandomierz in the 18th Century*, Sandomierz 2005, (in print)].

Zbiory bibliotek kościelnych diecezji sandomierskiej przejęte przez Samuela Bogumiła Lindego w 1819 r. (w druku) [*The Collections of Church libraries of the Diocese of Sandomierz Intercepted by Samuel Bogumil Linde in* 1819 (in print)].

Biblioteka parafialna w Ćmielowie w świetle inwentarza z 1907 (w druku). [*The Parish Library in Cmielow According to its Register from 1907*. (in print)].

Wizytacja parafii Sulisławice w 1782 (w druku). [*The Inspection of the Sulislawice Parish in 1782* (in print)].

Jerzy Pałucki, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Lecturer at the Catholic University of Lublin, dean of the Faculty of Theology of the CUL, born on 26 march 1955 in Goszczanow near Lodz. In the years 1962-1970 he finished primary school in Goszczanow, then he was a student of Building School in Kalisz. In 1975 he obtained his A-level certificate and entered the High Seminary in Wloclawek. After studies he obtained a MA degree at the CUL, he was ordained a priest on 28 May 1981. In the same year, on 1 July, he

undertook pastoral work in Chocien parish near Wloclawek. Then in the years 1983-84 he worked in Uniejow parish. In 1984 he started studies at Theological and Pastoral College I Wloclawek and undergraduate studies at the CUL in the Institute of the History of the Church (Department of Theology). In 1986 he got a Bachelor degree with distinction. He carried researches for doctoral dissertation directed by Prof. F. Drączkowski. After a year break he was allowed to continue his doctoral studies. On 21 June 1988 he obtained a degree of PhD in Theology specialized in Patrology with the dissertation *Christ – the Divine Healer, Teacher and Tutor in the Writings of Clemens of Alexandria.* In the autumn 1988 he commenced undergraduate studies at the Papal Salesian University in Rome at the Faculty of the History of Classic and Early Christian Literature. In 1990 was given a Bachelor degree *ex litteris classicis et christianis*.

At the 8th General Synod devoted to priestly vocation he acted as the secretary to the Special Secretary of the Synod, Archbishop H. Muszynski. Having returned to Poland on 4 December 1990, he started work in the Interdepartemental Institute of Lexicography at the CUL and held lectures at the Faculty of Theology at the CUL for advanced students. In June 1991 he was given a post of a junior lecturer at the Faculty of Theology. In 1993 he became a lecturer in the Department of Patrology. He was the secretary of the Polish Patrologists Section at the Commission of the Polish Episcopate at the Commission for Catholic Education, and he has been its president since 1996. On 16 May he obtained a title of Doctor Habilitatus with the dissertation *Saint Ambrosius as a Priest in the Light of Pastoral Exhortations*. Since 15 February he has held the chair of the Department of Latin Patrology and since 1 October 1997 a member of the Main Editorial Team of the Catholic Encyclopedia, since 25 April 1998 to 31 August 2002 he was the associate dean of the Department of theology; since 24 September he has been the dean; on 30 July 1998 he became the President of the Senate Controlling Commission and the President of the Senate Commission for Young People. On 6 March he was accepted as an associate professor by the academic senate.

He is an author of over 70 pulications, including 4 books. He also organized numerous domestic and international symposia, among others: te International Ambrisian Congress (Lublin 1997). He is a member of Historical Commission of the Polish Academy of Sciences (Lublin Department) and Theological Commission of the Learned Society of Lublin.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Ambroży z Mediolanu, Kraków 2004. [*Ambrosius of Milan*, Krakow 2004].

Dobre Bogactwo, Lublin 1992. [*Beneficial Wealth*, Lublin 1992].

Święty Ambroży jako duszpasterz w świetle ekshortacji pastoralnych, Lublin 1996. [*Saint Ambrosius as a Priest in the Light of Pastoral Exhortations,* Lublin 1996].

Editions and co-editions

Droga doskonalenia chrześcijańskiego w epoce patrystycznej. Zagadnienia wybrane, red. F. Drączkowski, J. Pałucki, M. Szram, Lublin 1997. [*The Road to Christian Improvement in Patristic Period. Selected Topics*, F. Draczkowski, J. Palucki, M. Szram, eds., Lublin 1997].

Ewangelizacja w Epoce Patrystycznej, red. J. Pałucki, Lublin 1994. [*Evengelization in the Patristic Period*, J. Palucki, ed., Lublin 1994].

Godność chrześcijanina w nauczaniu Ojców Kościoła, praca zbiorowa pod red. F. Drączkowski, J. Pałucki, Lublin 1996. [*A Christian's Dignity in the Teachings of the Church Fathers*, a joint publication, F. Draczkowski, J. Palucki, eds., Lublin 1996].

Mistrz i Przyjaciel, red. J. Pałucki, Lublin 1997. [*Master and Friend*, J. Palucki, ed., Lublin 1997].

Ojcowie Kościoła wobec filozofii i kultury klasycznej, red. Drączkowski, J. Pałucki, M. Szram, Lublin 1998. [*The Church Fathers and Classical Philosophy and Culture*, F. Draczkowski, J. Palucki, M. Szram, ed., Lublin 1998].

Tysiąc Imion Chrystusa, red. Pałucki, Lublin 1994. [*Thousand Names of Christ*, Palucki, ed., Lublin 1994].

Wczesnochrześcijańska asceza, red. Drączkowski, J. Pałucki, Lublin 1993. [*The Early Christian Ascesis*, Draczkowski, J. Palucki, eds., Lublin 1993].

Articles and papers

A Dio attraverso la Scrittura con l'aiuto di Clemente Alessandrino, Risveglio 1992, III 7, p. 23.

Agapy wyrazem braterskiej miłości chrześcijańskiej w Kościele starożytnym, „Vox Patrum" 15(1996) z. 30-31, s. 197-216. [*Agapes as the Expression of Brotherly Christian Love in the Ancient Church*, „Vox Patrum" 15(1996) b. 30-31, p. 197-216].

Ambrogio di Milano: un santo a misura dei nostri tempi, „Terra Ambrosiana" 39(1998) p. 22-29.

Bibliografia ks. prof. M. Zahajkiewicza, w: *Mistrz i Przyjaciel,* red. J. Pałucki, Lublin 1997, s. 29-38. [*The Bibliography of the Rev. Prof. M Zahajkiewicz*, in: *Master and Friend*, J. Palucki, ed., Lublin 1997, p. 29-38].

Biskup – prezbiter – diakon w refleksji Ojców Kościoła, RT 48(2000) z. 2, s. 33-49. [*Bishop- Presbyter- Deacon in the Reflections of the Church Fathers*, RT 48(2000) b. 2, p. 33-49].

Chrystus Boski Lekarz w pismach Klemensa Aleksandryjskiego, w: *Wczesnochrześcijańska asceza,* red. F. Drączkowski, J. Pałucki, Lublin 1993, s. 15-34. [*Christ- the Divine Healer in Clemens of Alexandria's Writings*, in: *Early Christian Ascesis*, F. Draczkowski, J. Palucki, eds., Lublin 1993, p. 15-34].

Chrystus Nauczycielem Ludu Bożego w pismach Klemensa Aleksandryjskiego, w: *Ewangelizacja w Epoce Patrystycznej,* red. J. Pałucki, Lublin 1994, s. 83-100. [*Christ as the Teacher of God's People in Clemens of Alexandria's Writings*, in: *Evangelization in the Patristic Period*, J. Palucki, ed., Lublin 1994, p. 83-100].

Epitafium z Cimitile. Rola kultu relikwii w duchowości Paulina z Noli, w: *Godność chrześcijanina w nauczaniu Ojców Kościoła,* red. F. Drączkowski,

J. Pałucki, Lublin 1996, s. 175-186. [*The Epitaph of Cimitile. The Role of Relics in the Spirituality of Paulinus of Nola*, in: *A Christian's Dignity in the Teachings of the Church Fathers*, F. Draczkowski, J. Palucki, eds., Lublin 1996, p. 175-186].

Figury biblijne Kościoła w nauczaniu św. *Ambrożego*, w: *In Christo Redemptore,* red. J. Popławski, Lublin 2001 s. 239-252. [*The Church's Biblical Figures in the Teachings of Saint Ambrosius*, in: *In Christo Redemptore,* J. Poplawski, ed., Lublin 2001, s. 239-252].

Geneza metropolii mediolańskiej, w: Sympozja Kazimierskie poświęcone kulturze świata późnego antyku i wczesnego chrześcijaństwa, red. B. Iwaszkiewicz-Wronikowska, Lublin 1998, s. 323- 331. [*The Origins of the Metropoly of Milan*, in: *Kazimierz Symposia Devoted to the Culture of the World of Late Antiquity and Early Christianity*, B. Iwaszkiewicz-Wronikowska,ed., Lublin 1998, p. 323-331].

Godność chrześcijanina w nauczaniu Ojców Kościoła, red. F. Drączkowski, J. Pałucki, Lublin 1996. [*A Christian's Dignity in the Teachings of the Church Fathers*, F. Draczkowski, J. Palucki,eds., Lublin 1996].

Historiografia Kościelna. Okres patrystyczny, w: Historiografia, red. J. Walkusz, Lublin 1992, s. 41-50. [*Historiography of the Church. The Patristic Period*, in: *Historiography*, J. Walkusz, ed., Lublin 1002, p. 41-50].

Katedra patrologii w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim – kierunki badań, w: *Sympozja Kazimierskie poświęcone kulturze świata późnego antyku i wczesnego chrześcijaństwa,* red. B. Iwaszkiewicz-Wronikowska, Lublin 1998, s. 145-152. [*The Department of Patrology at the Catholic University of Lublin – the New Directions of Researches in: Kazimierz Symposia Devoted to the Culture of the World of Late Antiquity and Early Christianity,* B. Iwaszkiewicz-Wronikowska, ed., Lublin 1998, p. 145-152].

Kierownik Seminarium Patrystycznego, w: *Tysiąc Imion Chrystusa,* red. J. Pałucki, Lublin 1994, s. 17-27. [*The Director of Patristic Seminar*, in: *Thousand Names of Christ*, J. Palucki, ed., Lublin 1994, p. 17-27].

Nabywanie cnot w ambrozjańskim programie doskonalenia chrześcijańskiego, w: *Droga doskonalenia chrześcijańskiego w epoce patrystycznej. Zagadnienia wybrane,* red. F. Drączkowski, J. Pałucki, M. Szram, Lublin 1997, s. 77-88. [*The Acquisition of Virtues in the Ambrosian Program of Christian Improvement*, in: *The Road to Christian Improvement in the Patristic Period*, F. Draczkowski, J. Palucki, M. Szram,eds., Lublin 1997, p. 77-88].

Najstarsze ślady instytucjonalnego przygotowania do kapłaństwa, RT 43(1996) z. 4, s. 237-347. [*The Oldest Traces of Institutional Preparation to Priesthood*, RT 43(1996) b. 4, p. 237-347].

Nauka o grzechu pierworodnym u Ambrożego, w: *Grzech Pierworodny. Źródła Myśli Teologicznej*, t. 12, s. 87-100. [*The Teachings on the Original Sin by St. Ambrosius, in: The Original Sin. The Sources of Theological Thought*, vol. 12, p. 87-100].

Nawrócenia IV wieku, ich motywy oraz reperkusje społeczne, „Vox Patrum" 17 (1998) z. 3233, s. 187- 198. [*Conversions in the 4th Century, Their Motives and Social Consequences*, „Vox Patrum" 17 (1998) b. 32-33, p. 187- 198].

Nowy człowiek w Jezusie Chrystusie. Studium patrystyczne, w: *Homo novus,* red. A. J. Nowak, T. Paczkowska, Lublin 2002, s. 43-55. [*A New Man in Jesus Christ. A Patristic Study*, in: *Homo novus*, A. J. Nowak, T. Paczkowska, eds., Lublin 2002, p. 43-55].

Ojcowie Kościoła, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki i jego uczniowie, Lublin 2002, [*The Church Fathers*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki and others, eds, Lublin 2002].

Paulin z Noli asceta i nauczyciel, RT 46(1999) z. 4, s. 207-220. [*Paulinus of Nola, an Ascetic and a Teacher*, RT 46(1999) b. 4, p. 207-220].

Pismo Święte w pasterskiej posłudze Paulina z Noli, RT 50(2003) z. 4, s. 139-147. [*The Holy Scripture in the Priestly Service of Paulinus of Nola*, RT 50(2003) b. 4, p. 139-147].

Pojęcie „osoby" w Kościele pierwszych wieków, w: *Godność chrześcijanina w nauczaniu Ojców Kościoła*, red. F. Drączkowski, J. Pałucki, Lublin 1996, s. 137-158. [*The Notion of Person in the First Centuries Church*, in: *A Christian's Dignity in the Teachings of the Church Fathers*, F. Draczkowski, J. Palucki, eds., Lublin 1996, p. 137-158].

Polityka Religijna dynastii Sewerów a postawa Kościoła wobec władzy świeckiej, „Studia Włocławskie" 1(1998) s. 114-128. [*Religious Politics of the Sever's Dynasty and the Attitude of the Church Towards Secular Authority*, „Studia Wloclawskie" („Wloclawek Studies") 1(1998) p. 114-128].

Posługa biskupa w Kościele starożytnym, w: *W Panu złożyłem nadzieję. Księga pamiątkowa ku czci Biskupa Czeslawa Lewandowskiego w. 80 rocznicę urodzin*, Włocławek 2002, s. 341-354. [*Bishop's Service in the Ancient Church*, in: *In God I Put My Trust. Commemorative Book for the Rev. Bishop Czeslaw Lewandowski on his 80th Birth Anniversary*, Wloclawek 2002, p. 341-354].

Principi fundamentali di una corretta esegesi nel pensiero i Clemente Alessandrino, in: *Esegesi e catechesi nei Padri, a cura di S. Felici*, Roma 1992, p. 107-120.

Przedmowa, w: *Tysiąc Imion Chrystusa*, red. J. Pałucki, Lublin 1994, s. 3-5. [*Preface*, in: *Thousand Names of Christ*, J. Palucki,ed., Lublin 1994, p. 3-5].

Recepcja ideałow helleńskich w nauczaniu Klemensa Aleksandryjskiego, RT 41(1994) z. 4, s 5-27. [*The Reception of Hellenic Ideals in the Teachings of Clemens of Alexandria*, RT 41(1994) b. 4, p. 5-27].

Rola dziedzictwa kultury klasycznej w nauczaniu św. Ambrożego, w: *Ojcowie Kościoła wobec filozofii i kultury klasycznej*, red. F. Drączkowski, J. Pałucki, M. Szram, Lublin 1998, s. 149-163. [*The Role of the Herirtage of the Ancient Culture in St. Ambrosius's Teachings*, in: *The Church Fathers and Classical Philosophy and Culture*, F. Draczkowski, J. Palucki, M. Szram, eds., Lublin 1998, p. 149-163].

Rola Eucharystii w działalności duszpasterskiej św. Ambrożego, „Vox Patrum" 19(2000) z. 34-35, s. 135-154. [*The Role of Eucharist in St. Ambrosius's Pastoral Work*, „Vox Patrum" 19(2000) b. 34-35, p. 135-154].

Rola sprawiedliwości w życiu społecznym. Studium patrystyczne, „Studia Włocławskie" 2 (1999) s. 178-190. [*The Role of Justice in Social Life. A Patristic Study*, „Studia Włocławskie" (Wloclawek Studies) 2 (1999) p. 178-190].

Św. Ambroży – Pedagog z Mediolanu, w: *Pedagogika Katolicka,* red. A. Rynio, Lublin 2000, s. 383-395. [*St. Ambrosius- A Pedagogist from Milan*, in: *Catholic Pedagogy,* A. Rynio, ed., Lublin 2000, p. 383-395].

Św. Ambroży – Pedagog z Mediolanu, „Paedagogia Christiana" 2(1998) s. 24-35. [*St. Ambrosius – A pedagogist from Milan*, „Paedagogia Christiana" 2(1998) p. 24-35].

Święty Ambroży, opatrznościowy mąż Kościoła – między starymi a nowymi czasy, „Studia Antiquitatis Christianae" 15(2001) s. 196-207. [*St. Ambrosius – Church's Man of the Moment – Between the Old and the New Times*, „Studia Antiquitatis Christianae" 15(2001) p. 196-207].

Teologiczna interpretacja dzialalności budowlanej Paulina z Noli, w: *Księga pamiątkowa ku czci Bpa Jan Śrutwy*, Lublin 2002, s. 87-94. [*Theological Interpretation of Constructing Work of Paulinus of Nola*, in: *Commemorative Book for Bishop Jan Srutwa,* Lublin 2002, p. 87-94].

Un motivo delle esortazioni pastorali di Ambrogio: richiami a santi e a martiri, in: *Vita e Pensiero, Nec time mori. Atti del Congresso internazionale di studii ambrosiani nel XVI centenario della morte di santi Ambrogio*, F. Pizzolato, ed., Milano 1998, s. 697-708.

Wojna sprawiedliwa w przekazach patrystycznych. Słowo wstępne, w: *Wojna sprawiedliwa? Przesłanie moralne Kościoła*, red. J. Nagórny, Lublin 2003, s. 15-26. [*The Just War in Patristic Sources. A Foreword*, in: *A Just War? Moral Message of the Church*, J. Nagorny,ed., Lublin 2003, p. 15-26].

Wstęp, w: *Mistrz i Przyjaciel*, red. J. Pałucki, Lublin 1997, s. 7-11. [*Introduction*, in: *Master and Friend*, J. Palucki, ed., Lublin 1997, p. 7-11].

Zadania Kościoła w wychowaniu do życia publicznego. Studium patrystyczno- pastoralne, w: *Kościół i historia. Drogi i wzajemne powiązania*, red. S. Tylus, J. Walkusz, Lublin 2001, s. 233-245. [*The Tasks of The Church in Preparing to Public Life. Patristic-Pastoral Study*, in: *The Church and History. The Ways and Mutual Connections*, S. Tylus, J. Walkusz, eds., Lublin 2001, p. 233-245].

Życie i dzialalność ks. prof. M. Zahajkiewicza, w: *Mistrz i Przyjaciel*, red. J. Pałucki, Lublin 1997, s. 15-28. [*The Life and Work of the Rev. Prof. M. Zahajkiewicz*, in: *Master and Friend*, J. Palucki,ed., Lublin 1997, p. 15-28].

The Catholic Encyclopedia Entries

Ireneusz ze Smirnium, t. 7, Lublin 1997, kol. 447. [*Ireneus of Smirnium*, vol. 7, Lublin 1997, col. 447].

Itinerarium Burdigalens, t. 7, Lublin 1997, kol. 552. [*Itinerarium Burdigalens*, vol. 7, Lublin 1997, col. 552].

Izaak Wielki, t. 7, Lublin 1997, kol. 587-588. [*Isaac the Great*, vol. 7, Lublin 1997, col. 587-588].

Izaak z Edessy, t. 7, Lublin 1997, kol. 585. [*Issac of Edessa*, vol. 7, Lublin 1997, col. 585].

Izaak z Niniwy, t. 7, Lublin 1997, kol. 586-587. [Izaac of Niniva, vol. 7, Lublin 1997, col. 586-587].

Izydor z Peluzjum, t. 7, Lublin 1997, kol. 618-619. [Isidor of Pelusium, vol. 7, Lublin 1997, col. 618-619].

Jan II, t. 7, Lublin 1997, kol. 825-826.[John II, vol. 7, Lublin 1997, col. 825-826].

Jan III, t. 7, Lublin 1997, kol. 826. [John III, vol. 7, Lublin 1997, col. 826].

Jan Maksencjusz, t. 7, Lublin 1997, kol. 920. [John Maxencius, vol. 7, Lublin 1997, col. 920].

Jan Moschos, t. 7, Lublin 1997, kol. 923-924. [John Moschos, vol. 7, Lublin 1997, col. 923-924].

Jan z Nicus, t. 7, Lublin 1997, kol. 925. [John of Nicus, vol. 7, Lublin 1997, col. 925].

Instancjusz, t. 7, Lublin 1997, kol: 277. [Instantius, vol. 7, Lublin 1997, col. 277].

Ireneusz z Tyru, t. 7, Lublin 1997, kol. 450. [Ireneus of Tirus, vol. 7, Lublin 1997, col. 450].

Jan z Tesalonik, t. 7, Lublin 1997, kol. 942-943. [John of Tessalonics, vol. 7, Lublin 1997, col.450].

Klemens Rzymski, t. 9, Lublin 2002, kol. 105-107. [Clemens Romanus, vol. 9, Lublin 2002, col. 105-107].

Konon z Tarsu, t. 9, Lublin 2002, kol. 653. [Conon of Tarsus, vol. 9, Lublin 2002, col. 653].

Kosma Melodos, t. 9, Lublin 2002, kol. 931. [Cosma Melodos, vol. 9, Lublin 2002, col. 931].

Piotr Szczur, Rev. PhD

Lecturer in the Department of Greek Patrology, born on 1st June 1968 in Hrubieszow (Zamosc-Lubaczow Diocese). In 1987 he entered the High Seminary in Lublin. He got MA degree with the dissertation *Christological Titles in*

*St Augustine's Enarrationes in Psalmos (Psalms CI-CL), w*hich he defended at the CUL in May 1993.

In 1993 h3 was ordained a priest and was directed to pastoral work in St Joseph's Parish in Krasnik Fabryczny where he was a curate for three years. He co-edited and co-published a parish monthly „Logos and Metanoia" to which he wrote articles on the history of the Church and hagiography.

In 1996 he was moved to St Cross Parish in Lublin (where he co-edited a parish periodical „The Sign of the Cross") and directed to specialistic studies on patrology in the Institute of the History of the Church at the CUL. In June 1988 he obtained a BA degree and in May 2000 the title of PhD in theology on the history of the Church – patrology- with the thesis *„Agape pollachos noeitai. Virtues Related and Accompanying Agape Accorging to Clemens of Alexandria,* written under the supervision of Rev. Prof. PhD Hab Jerzy Pakucki and defended in May 2000.

In 1999 he wason scholarship in Paris, studied on the University of Sorbonne and the College of Ancient Eastern Languages and Civilisations at the Catholic Institute in Paris where he specialised in ancient oriental languages (Especially Coptic and Syrian). During his stay in France he worked in the editorial of a Polish community weekly „Catholic Voice" („Glos Katolicki").

After hs return to Poland in 2001 he was employed as a junior lecturer and in 2002 as a lecturer in the Department of Greek Patrology of the Institute of the History of the Church at the CUL and appointed an academic priest of Lublin Polytechnics. From June 2002 to September 2004 he was a catechist in the Metropolitan Seminary in Lublin. He is a member of the Section of Patrologists at the Polish Episcopate Commission of the Religious Learning and the European Association of Catholic Theologians. On 3rd September he was nominated airector and church assistant of the Catholic Action of Lublin Archdiocese. In his research and studies he concentrates on the aretology of Greek Church Fathers.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Oblicza miłości. „Miłość daje się poznać w sposób wieloraki". Cnoty pokrewne i towarzyszące agape według Klemensa Aleksandryjskiego, Lublin 2002, s. 232.

[*Faces of Love. „Love Can Be Known in Many Ways" Virtues Related and Accompanying Agape Accorging to Clemens of Alexandria*, Lublin 2002, p. 232].

Articles and papers

Aretologia agapetyczna Klemensa Aleksandryjskiego w zarysie, RT 48(2001) z. 4, s. 5-35. [*An Outline of Clemens of Alexandria's Agapetic Aretology*, RT 48(2001) b. 4, p. 5-35].

Chrystus: Bóg – Człowiek Tytuły chrystologiczne w „Enarrationes in Psalmos" św. Augustyna (Psalmy I-CL), w: *Tysiąc imion Chrystusa. Seminarium Patrystyczne KUL 1983-1993*, red. F. Drączkowski, J. Pałucki, Lublin 1994, s. 93-115. [*Christ: God-Man. Christological Titles in St. Augustine's „Enarrationes in Psalmos" (Psalms I-CL)*, in: *Thousand Names of Christ. Patristic Seminarium of the CUL 1983-1993*, F. Draczkowski, J. Palucki, eds., Lublin 1994, p. 93-115].

Wkład Katedr Patrologii KUL w przybliżanie nauki Ojców Kościoła, red., F. Drączkowski, P. Szczur, „Vox Patrum" 19(1999) t. 36-37, s. 39-51. [*The Contribution of Departments of Patrology of the CUL to Familiarizing The Teachings of Church Fathers*, F. Draczkowski, P. Szczur, eds., „Vox Patrum" 19(1999) vol. 36-37, p. 39-51].

Justyn męczennik, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, t. 5, Lublin 2004, s. 397-400. [*Justin the Martyr*, in: *A Universal Encyclopedia of Philosophy*, vol. 5, Lublin 2004, p. 397-400].

Lapsi, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 495-496. [*Lapsi*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 10, Lublin 2004, col. 495-496].

Leander z Sewilli, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 599-600. [*Leander of Sevilla*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 599-600].

Leandra reguła, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 600-601. [*Leander's Rule*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 600-601].

Leon I Wielki, I. Życie, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 765-766. [*Leon I the Great. I. Life*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 765-766].

Leon I Wielki, II. Dzieła, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 766-767. [*Leon I. The Great, II. Works*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 766-767].

Leon I Wielki, IV. Duchowość, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 768-769. [*Leon I The Great, IV. Spirituality*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 768-769].

Leon II, zw. Medykiem, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 770-771. [*Leon II called Medic*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 770-771].

Leon z Sens, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 746. [*Leon of Sens*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 10, Lublin 2004, col. 746].

Leoncjusz z Jerozolimy, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 795-796. [*Leontius of Jerusalem*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 795-796].

Leoncjusz z Tripolis, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 798. [*Leontius of Tripolis*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 798].

Leporiusz, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 820. [*Leporius*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 820].

Licencjusz, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 10, Lublin 2004, kol. 988-989. [*Licentius*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 10, Lublin 2004, col. 988-989].

Słowo – Bóg Odwieczny. Tytuły chrystologiczne w „Enarrationes in Psalmos" św. Augustyna (Psalmy CI-CL), w: *Tysiąc imion Chrystusa. Seminarium Patrystyczne KUL 1983-1993,* red. F. Drączkowski, J. Pałucki, Lublin 1994, s. 53-71. [*The Word – God Eternal. Christological Titles in „Enarrationes in Psalmos" of St Au-*

gustine (Psalms CI-CL), in: *Thousand Names of Christ. Patristic Seminarium of the CUL 1983-1993*, F. Draczkowski, J. Palucki, eds., Lublin 1994, p. 53-71].

„Święć się imię Twoje" w wykładzie św. Grzegorza z Nysy, w: *Homo orans*, red. J. Popławski, J. Misiurek, Lublin 2004, s. 289-300. [*„Hallowed Be Thy Name" in the Lecture of st Gregory of Nyssa*, in: *Homo orans*, J. Poplawski, J. Misiurek, eds., Lublin 2004, p. 289-300].

Urząd biskupa w świetle pism Klemensa Aleksandryjskiego, w: *Ku prawdzie w miłości. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Janowi Śrutwie,* red. S. Koczwara, Lublin 2002, s. 63-69. [*The Office of Bishop in the Light of Clemence of Alexandria's Writings*, in: *Towards the Truth in Love. Commemorative Book for the Rev. Bishop Prof. Jan Srutwa*, S. Koczwara, ed., Lublin 2002, p. 63-69].

Urząd prezbitera w świetle pism Klemensa z Aleksandrii, RT 51(2004) z. 4, s. 65-79. [*The Office of Presbyter in the Light of Clemence of Alexandria's Writings*, RT 51(2004) b. 4, p. 65-79].

Wiara matką miłości chrześcijańskiej według Klemensa Aleksandryjskiego, „Verbum vitae" 5 (2004), s. 129-144. [*Faith as the Mother of Christian Love According to Clemence of Alexandria*, „Verbum vitae" 5 (2004), p. 129-144].

Wpływ starożytnej myśli greckiej na kształtowanie się koncepcji roztropności (fronesis) u Klemensa z Aleksandrii, RT 50(2003) z. 4, s. 149-170. [*The Influence of Ancient Greek Thought on Shaping of the Idea of Prudence (fronesis),* RT 50(2003) b. 4, p. 149-170].

Wystawa sztuki koptyjskiej (Paryż, 15 V – 3 IX 2000), „Vox Patrum" 20 (2000) t. 38-39, s. 761-763. [*An Exhibition of Coptic Art. (Paris 15th May-3rd September 2000*), „Vox Patrum" 20 (2000) vol. 38-39, p. 761-763].

Co-editions

Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec nowych wyzwań, t. 1, *Wykłady i wprowadzenia do dyskusji grupowych,* red. K. Góźdź, K. Klauza, Cz. Rychlicki, H. Słotwińska, P. Szczur, Lublin 2004 s. 474. [*The*

Church in Public Life. Polish and European Theology in the Face of New Challenges, vol.1. *Lectures and introductions to group discussions*, K. Gozdz, K. Klauza, Cz. Rychlicki, H. Slotwinska, P. Szczur, eds., Lublin 2004 p. 474].

Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec nowych wyzwań, t. 2, *Materiały spotkań sekcyjnych,* red. K. Góźdź, K. Klauza, Cz. Rychlicki, H. Słotwińska, P. Szczur, Lublin 2004 s. 576. [*The Church in Public Life. Polish and European Theology in the Face of New Challenges*, vol. 2, *Materials from Meetings of the Sections*, K. Gozdz, K. Klauza, Cz. Rychlicki, H. Slotwinska, P. Szczur, eds., Lublin 2004 p. 576].

Mariusz Szram, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Born on 16th February 1965 in Olsztyn, a priest of Warmian Archdiocese, MA of classical philology, associate professor of the CUL.

He graduated from secondary school in 1983 and in 1989 completed studies in the Warmian High Seminary „Hosianum" in Olsztyn, he was ordained on 10th June 1989. He studied in the Department of Theology at the CUL and obtained a MA degree in theology with the dissertation *The Pallium Privilege of Warmian Bishops 1742-1978* written under the supervision of the rev. prof. PhD Hab Zygmunt Zielinski. In the years 1990-1996 he studied classical philology at the Faculty of Humanistic Studies at the CUL and completed postgraduate studies on the history of the Church and patrology in the Institute of the History of the Church at the Department of Theology, the CUL. In 1996 he obtained the title of MA in classical philology (with distinction) and also PhD title in theology (specialization: patrology and history of the Church) with the dissertation *Christ – God's Wisdom According to Origen* written under the supervision of rev. prof. PhD Hab Franciszek Draczkowski. The dissertation was awarded by the rector of the CUL and published by the Publishing Editorial of the CUL.(Lublin 1997).

In 2002 he was given the title of Doctor Habilitatus on the basis on the thesis *Spiritual Meaning of Numbers in Alegiric Alexandrian Egzegezis (2nd-5thc*) which was awarded by the council of the Faculty of Theology and nominated to the

Prime Minister's Award for outstanding habilitation theses written and defended by persons younger than 38 years of age.

In October 1995 he was employed as a junior lecturer in the Department of Patrology and in 1st January he was promoted a lecturer in the Department of Greek Patrology in the Institute of the History of the Church. On 15th February 2003 he became the chairman of the Department of the History of the Church in Antiquity at the Department of Theology, the CUL. In April 2004 he was appointed associate professor by the senate of the university.

He was on scholarships at the University of Sorbonne and catholic Institute in Paris (1996), on the Salesian University and Patristic Institute „Augustinianum" in Rome (1998) and the Catholic University „Sacro Cuore" in Milan (1999). He took active part in international and domestic academic symposia by presenting papers.

Since 2002 he has been a member of the editorial of biblical and theological sami-annual „Verbum Vitae" and since 2003 he has ran a reviews section in the patristic annual „Vox Patrum". In his researches he focuses on theology (christology in particular) and egsegesis of the Alexandrian school (3rd-5th c), philosophical and philological conditions of early-christian thought, reception of ancient Greek literature in patristic thought, spiritality of the Eastern Fathers, methodology of patristic researches.

He is a member of international and domestic scholar associations: the International Association of Patrologists „Association Internationale d'Etudes Patristiques" in Paris, The Commission for Byzantine Studies at the Polish Academy of Sciences, Historical Commission of Lublin Department of the Polish Academy of Sceiences, Polish Philological Association (Classical Philology Section), the Patristic Section and the Section of Classical Philology at the Polish Episcopate Commission for the Catholic Learning and the Commission of Christian Antiquity Researches at the CUL.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Chrystus – Mądrość Boża według Orygenesa, Lublin 1997, s. 355. [*Christ – God's Wisdom According to Origen*, Lublin 1997, p. 355].

Orygenes o kapłaństwie. Antologia tekstów (wstęp, wybór, tłum. i oprac.), Wydawnictwo Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum", Olsztyn 1998, s. 83. [*Origen on Priesthood. An Antholofy of Source Texts* (introduction, selection, edition), The Publishing House of the High Seminary, „Hosianum", Olsztyn 1998].

Duchowy sens liczb w alegorycznej egzegezie aleksandryjskiej (II-V w.), Lublin 2001, s. 469. [*Spiritual Meaning of Numbers in Alegiric Alexandrian Egzegezis (2nd-5thc)*, Lublin 2001].

Co-editions

Droga doskonalenia chrześcijańskiego w epoce patrystycznej. Zagadnienia wybrane, red. F. Drączkowski, J. Pałucki, M. Szram, Lublin 1997. [*The Way to Christian Improvement in the Patristic Times. Selected Topics*, F. Draczkowski, J. Palucki, M. Szram, co-ed., Lublin 1997].

Ojcowie Kościoła wobec filozofii i kultury klasycznej. Zagadnienia wybrane, red. F. Drączkowski, J. Pałucki, M. Szram, Lublin 1998. [*Church Fathers on Classical Philosophy and Culture. Selected Topics*. F. Draczkowski, J. Palucki, M. Szram, co-ed., Lublin 1998].

Articles and papers

Słodkie imię miłosierdzia. Cezariańska koncepcja dialogu miłosierdzia niebiańskiego z ziemskim, „Verbum Vitae" 3 (2003) s. 213-232. [*Sweet Name of Mercy*. *Cesarian Idea of the Dialogue of Heavenly and Earthly Mercy* „Verbum Vitae" 3 (2003) p. 213-232].

Apologeci wczesnochrześcijańscy, w: *Leksykon teologii fundamentalnej,* red. M. Rusecki, Lublin-Kraków 2002, s. 71-78. [*Early Christian Apologists*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 71-78].

Augustyn, w: *Wielka Encyklopedia PWN*, t. 2, Warszawa 2001, s. 468-470. [*Augustine*, in: *The Great PWN Encyclopedia*, vol. 2, Warszawa 2001, p. 468-470].

Chrystus – Mądrość Boża a mądrość władców tego świata według Orygenesa, w: *Ojcowie Kościoła wobec filozofii i kultury klasycznej. Zagadnienia wybrane,* red. F. Drączkowski, J. Pałucki, M. Szram, Lublin 1998, s. 99-132. [*Christ – God's Wisdom and the Wisdom of Worldly Sovereigns According to Origen, in: Church Fathers on Classical Philosophy and Culture. Selected Topics*, F. Draczkowski, J. Palucki, M. Szram, eds., Lublin 1998, p. 99-132].

Chrystus – Mądrość Boża jako klucz interpretacyjny Pisma Świętego w ujęciu Orygenesa, w: *Mistrz i Przyjaciel. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Marka Zahajkiewicza,* red. J. Pałucki, Lublin 1997, s. 225-238. [*Christ – God's Wisdom as the Interpretational Key to the Holy Scripture According to Origen*, in: *Master and Friend. Commemorative Book for the rev. prof. Marek Zahajkiewicz*, J. Palucki, ed., Lublin 1997, p. 225-238].

Chrystus jako uosobienie cnot według Orygenesa, w: *Droga doskonalenia chrześcijańskiego w epoce patrystycznej. Zagadnienia wybrane,* red. F. Drączkowski, J. Pałucki, M. Szram, Lublin 1997, s. 57-75. [*Christ as the Incarnation of Virtues According to Origen*, in: *The Way of Christian Improvement in Patristic Times. Selected Topics*, F. Draczkowski, J. Palucki, M. Szram, eds., Lublin 1997, p. 57-75].

Czas zbawczej misji Chrystusa w świetle duchowego znaczenia liczb w alegorycznej egzegezie aleksandryjskiej, w: *Bóg Ojciec i przełom wieków w myśli patrystycznej,* red. I. Salamonowicz-Górska, J. Naumowicz, S. Strękowski, Warszawa 2001, s. 169-176. [*The Time of Redemptive Mission of Christ in the Light of Spiritual Meaning of Numbers in Alegoric Alexandrian Egzegesis*, in: *God the Father and the Turn of the Centuries in Patristic Thought,* I. Salamonowicz-Gorska, J. Naumowicz, S. Strekowski, eds., Warszawa 2001, p. 169-176].

Elementy pitagorejskiej symboliki liczb w dziełach Dydyma Ślepego, w: *Studia Graco-Latina, IV,* red. M. Szarmach, S. Wyszomirski, Toruń 2002, s. 165-179. [*Elements of Pitagorean Symbolism of Numbers in the Works of Didymus the Blind*, in: *Studia Graco-Latina, IV*, M. Szarmach, S. Wyszomirski, Torun 2002, p. 165-179].

Figury Jezusa Chrystusa w teologii patrystycznej, w: *EK*, t. 7, Lublin 1997, k. 1319-1321. [*Figures of Jesus Christ in Patristic Theology*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7. Lublin 1997, col. 1319-1321].

Herb rodu Hozjuszów, w: *Posłaniec Warmiński, czyli Kalendarz Maryjny na rok 1988,* Olsztyn 1987, s. 102-104. [*The Hosius's Emblem*, in: *Warmian Messenger or Marian Calendar for the Year 1987*, Olsztyn 1987, p. 102-104].

Interpretacja nieba i ziemi w patrystycznych komentarzach do modlitwy „Ojcze nasz", RT KUL 46(1999) z. 4, 231-248. [*The Interpretation of Heaven and Earth in Patristic Commentaries to the Prayer „Our Father",* RT KUL 46(1999) b. 4, 231-248].

Jean Danielou – odnowa teologii przez tradycję patrystyczną, w: *Wybitni teologowie XX wieku. Krąg języka francuskiego,* red. bp J. Jezierski, Olsztyn 2004, s. 39-52. [*Jean Danielou – the Restoration of Theology With The Patristic Tradition, in: Great Theologians of the 20th Century. The French Language Group*, bp J. Jezierski, ed., Olsztyn 2004, p. 39-52].

Konstytucje apostolskie, w: *EK*, t. 9, Lublin 2002, k. 733-734. [*Apostolic Constitutions*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, col. 733-734].

Kontemplacja w patrystyce, w: *EK*, t. 9, Lublin 2002, k. 750-755. [*Contemplation in Patristics*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 9, Lublin 2002, col. 750-755].

Nauka o grzechu Adama w „Komentarzu do Listu św. Pawła do Rzymian" Orygenesa, w: *Grzech pierworodny,* „Źródła Myśli Teologicznej" 12, red. H. Pietras, Kraków 1999, s. 41-66. [*The Teaching about Adam's Sin in Origen's „Commentary to St Paul's Epistle to Romans"*, in: *The Original Sin*, „Zrodla Mysli Teologicznej" („The Sources of Theological Thought") 12, H. Pietras, ed., Krakow 1999, p. 41-66].

Obrazowe terminy biblijne w funkcji alegorii Chrystusa – Mądrości Bożej w pismach Orygenesa, w: *Sympozja Kazimierskie poświęcone kulturze świata późnego antyku i wczesnego chrześcijaństwa,* red. B. Iwaszkiewicz-Wronikowska, Lublin 1998, s. 117-143. [*Depictive Biblical Terms in the Function of Alegory*

of Christ as God's Wisdom in Origen's Writings, in: *Kazimierz Symposia on the Culture of Late Antiquity and Early Christianity*, B. Iwaszkiewicz-Wronikowska, Lublin 1998, p. 117-143].

Od obrazu do podobieństwa Bożego – dynamiczna koncepcja antropologii teologicznej w III w. (stanowisko Ireneusza i Orygenesa), „Vox Patrum" 42-43(2002) s. 357-376. [*From An Image to God's Likeness – Dynamic Concept of Theological Anthropology in the 3rd Century*, „Vox Patrum" 42-43(2002) p. 357-376].

Orygenes a millenaryzm – jednoznaczne odrzucenie czy przyjęcie pewnych inspiracji?, „Tarnowskie Studia Teologiczne" XIX/1(2000) s. 39-53. [*Origen and Millenarism – Unequivocal Rejection or Acceptance of Inspiration?*, „Tarnowskie Studia Teologiczne" („Tarnow Theological Studies") XIX/1(2000) p. 39-53].

Orygenes o kapłaństwie, „Vox Patrum" 13-15 (1993-1995) z. 24-29, s. 89-99. [*Origen on Priesthood*, „Vox Patrum" 13-15 (1993-1995) b. 24-29, p. 89-99].

Pełna natura ludzka Chrystusa w świetle Orygenesowskiej koncepcji człowieka, „Vox Patrum" 20(2000) z.38-39, s. 107-120. [*The Complete Human Nature of Christ in the Light of Origen's Idea of a Human*, „Vox Patrum" 20(2000) b. 38-39, p. 107-120].

Pokora – „matka cnot" (muthr ¢retin) w ujęciu Bazylego Wielkiego i Jana Chryzostoma, RT 51(2004) z.4, s. 43-64. [*Humility – the Mother of Virues According to Basil the Great and John Chrisostome*, RT 51(2004) b. 4, p. 43-64].

Problem święceń kapłańskich Orygenesa, „Vox Patrum" 10(1990) z. 19, s. 659-670. [*The Problem of Origen's Priestly Vows*, „Vox Patrum" 10(1990) b. 19, p. 659-670].

Przywilej paliusza Biskupów Warmińskich, „Vox Patrum" 10(1990) z. 19, s. 659-670. [*The Pallium Privilege of Warmian Bishops 1742-1978*, „Vox Patrum" 10(1990) b. 19, p. 659-670]. (Tutaj chyba błąd, patrz pozycję wyżej - strony!!!)

Rozumienie kontemplacji w epoce patrystycznej, w: *Homo orans,* red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2002, s. 27-41. [*The Understanding of Contem-*

plation in Patristic Times, in: *Homo orans* J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2002, p. 27-41].

Stoicka interpretacja etymologiczna imion i przydomków bogów rzymskich w relacji i ocenie Cycerona, RT KUL 44(1997) z. 4, s. 5-16. *[The Stoical Etymological Interpretation of Names and Nicknames of Roman Gods in Origen's Account and Opinion*, RT KUL 44(1997) b. 4, p. 5-16].

Szatan a symbolika liczb w alegorycznej egzegezie aleksandryjskiej, w: *Demonologia w nauce Ojców Kościoła,* red. H. Pietras, „Źródła Myśli Teologicznej" 17, Kraków 2000, s. 81-90. [*Satan and the Symbolicism of Numbers in Alegoric Alexandrian Egzegesis*, in: *Demonology in the Teachings of Church Fathers*, H. Pietras, ed., „Zrodla Mysli Teologicznej" („The Sources of Theological Thought") 17, Krakow 2000, p. 81-90].

Udział wiernych świeckich w funkcjach współcześnie zastrzeżonych kapłanom urzędowym oraz w strukturach instytucjonalnych Kościoła w ujęciu Orygenesa, „Vox Patrum" 42-43(2002) s. 141-149. [*Participation of the Lay Faithful in Functions Presently Reserved to Priests and in Institutional Structures of the Church According to Origen*, „Vox Patrum" 42-43(2002) p. 141-149].

Reviews of Academic Books

Ks. Henryk Pietras*, By nie milczeć o Bogu. Zarys teologii Ojców Kościoła,* Kraków 1991, AK 85(1993) t. 120, s. 592-593. [Rev. Henryk Pietras, *Not to Be Silent About God. An Outline of Church Fathers's Theology,* Kraków 1991, AK 85(1993) v. 120, p. 592-593].

Ks. Szczepan Pieszczoch*, Kulturotwórcza inspiracja i wpływ chrześcijaństwa na rozwój antyku,* Poznań 1992, AK 85(1993) t. 121, s. 196-198. [Rev. Szczepan Pieszczoch, *The Culture-creating Inspiration and the Influence of Christianity on the Development of Antiquity*, Poznan 1992, AK 85(1993) v. 121, p. 196-198].

H. Crouzel*, Orygenes,* tłum. z franc. J. Margański, Bydgoszcz 1996, „Vox Patrum" 16 (1996) z. 30-31, 461-464. [H. Crouzel, *Origen,* transl. from French J. Marganski, Bydgoszcz 1996, „Vox Patrum" 16 (1996) b. 30-31, 461-464].

J. Laporte, *Theologie liturgique de Philon d'Alexandrie et d'Origene,* Paris 1995, „Vox Patrum" 16 (1996) b. 30-31, 464-467].

Ks. Jerzy Pałucki, *Święty Ambroży jako duszpasterz w świetle adhortacji pastoralnych,* Lublin 1996, „Vox Patrum" 16 (1996) z. 30-31, 467-470. [Rev. Jerzy Palucki, *St Ambrosius as a Priest in the Light of Pastoral Adhortations,* Lublin 1996, „Vox Patrum„ 16 (1996) b. 30-31, 467-470].

Origeniana septima. Origenes in den Auseinandersetzungen des 4. Jahrhunderts, hsgb. von W. A. Bienert, U. Kuhneweg, Leuven 1999, „Vox Patrum" 19 (1999) b. 36-37, 554-577].

Daniel Hombergen O.C.S.O., The Second Origenist Controversy. A New Perspective on Cyril of Scythopolis' Monastic Biographies as Historical Sources for Sixth-Century Origenism, Studia Anselmiana 132, Roma 2001, b. 448, „Vox Patrum" 42-43(2002) p. 592-599.

Reports from academic symposia

Colloquia Mediaevalia 1987, „Studia Warmińskie" XXVII(1990) s. 111-120. [*Colloquia Mediaevalia 1987,* „Studia Warmińskie" („Warmian Studies") XXVII(1990) p. 111-120].

Judeochrześcijańskie elementy w literaturze patrystycznej (Warszawa ATK 16.X.1997), „Vox Patrum" 17 (1997) z. 32-33, s. 575-577. [*Jewish-Christian Elements in Patristic Writings,* „Vox Patrum" 17 (1997) b. 32-33, p. 575-577].

Orygenes a Biblia (Warszawa ATK, 10.II.1994), „Vox Patrum" 13-15(1993-1995) z. 24-29, s. 666-667. [*Origen and the Bible,* „Vox Patrum" 13-15(1993-1995) b. 24-29, p. 666-667].

Orygenes i Biblia (Chantilly, 30. VIII – 3.IX.1993), „Vox Patrum" 13-15(1993-1995) z. 24-29, s. 653-658. [*Origen and the Bible,* „Vox Patrum" 13-15(1993-1995) b. 24-29, p. 653-658].

Sympozjum Kromeriańskie, „Posłaniec Warmiński" 8(1988) nr 15, s. 2. [Kromeran Symposium, „Posłaniec Warmiński" („The Warmian Messenger") 8(1988) no. 15, p. 2].

Stanisław Tylus, Rev. PhD

Pallotine, born on 19th November 1965 in Janow Lubelski, lecturer in the Department of the History of the Church in Medieval Times at the Institute of the History of the Church, the CUL, an author of numerous books and articles. In the years 1993-2001 he was an editor-in-chief of the periodical „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", („Church Archives, Libraries and Museums"), as an editor he prepared volume 62 (1993), as a editor-in-chief 12 volumes: 63 (1994) – 76 (2001).

In his researches he concentrates on the history of the Lvov Metropoly region in Medieval and Modern times.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Fundacje kościołów parafialnych w średniowiecznej archidiecezji lwowskiej, Lublin 1999, s. 284. [*The Foundations of Parish Churches in the Medieval Lvov Archdiocese,* Lublin 1999, p.284].

Kościół i historia – drogi i wzajemne powiązania. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Anzelma Weissa, red. S. Tylus, J. Walkusz, Lublin 2001. [*The Church and History – the Ways and Mutual Connections. Commemorative Book for the Rev. Prof Anzelm Weiss*, S. Tylus, J. Walkusz, eds., Lublin 2001].

Średniowieczny Kościół polski. Z dziejów duszpasterstwa i organizacji kościelnej, red. M. Zahajkiewicz, S. Tylus, Lublin 1999. [*Medieval Polish Church.*

From the History of Pastoral Work and Church Organization, M. Zahajkiewicz, S. Tylus, eds., Lublin 1999].

Articles and papers

Bibliografia Księdza Profesora Anzelma Weissa, w: *Kościół i historia – drogi i wzajemne powiązania. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Anzelma Weissa,* red. S. Tylus, J. Walkusz, Lublin 2001, s. 21-37. [*The Bibliography of the Rev. Prof. Anzelm Weiss*, in: *The Church and History – the Ways and Mutual Connections,* S. Tylus, J. Walkusz, eds., Lublin 2001, p. 21-37].

Dokumenty fundacyjne parafii Baworów, Bruchnal i Kopyczyńce (archidiecezja lwowska), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 67 (1997) s. 235-244. [*Foundation Documents of Bawarow, Bruchnal and Kopczynce Parishes (Lvov Archdiocese)*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 67(1997), p. 235-244].

Dokumenty kaplicy zamkowej w Kamionce Strumiłowej (archidiecezja lwowska), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 69 (1998) s. 9-14. [*The Documents of the Castle Chapel in Kamionka Strumilowa (Lvov Archdiocese*), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 69 (1998), p. 9-14].

Dokumenty mansjonarii w katedrze lwowskiej (Herburta Odnowskiego) i w Dunajowie, Księga pamiątkowa ku czci Profesora Damiana Wojtyszki, RT 46 (1999) z. 4, s. 291-302 (1998). [*The Documents of the Mansionary in the Lvov Cathedral (of Herburt Ordnowski) and in Dunajowo, Commemorative Book for Prof Damian Wojtyszko*, RT 56 (1999), b. 4, p. 291-302 (1998)].

Dominikanie w archidiecezji lwowskiej w latach 1789-1795. Stan personalny na podstawie Akt Konsystorza Metropolitalnego, RT 47 (2000) z. 4, s. 149-166 (druk 2001). [*Dominicans in the Lvov Archdiocese in the Years 1789-1795. Personal State on the Basis of the Acts of Metropolitan Consistory*, RT 47 (2000), b. 4, p. 149-166 (print 2001)].

Duchowieństwo diecezjalne i obszar łacińskiej parafii katedralnej w Łucku w latach 1815-1819 na podstawie „Status animarum parochiae Luceoriensis",

w: *Mistrz i Przyjaciel. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Marka Tomasza Zahajkiewicza,* red. J. Pałucki, Lublin 1997, s. 175-190. [*Diocesal Duchowieństwo and the Region of Latin Cathedral Parish in Luck in the Years 1815-1819 on the Basis of „Status animarum parochiae Luceoriensis",* in: *Master and Friend. Commemorative Book for the Rev. Prof. Marek Tomasz Zahajkiewicz*, J. Palucki, ed., Lublin 1997, p.175-190].

Duchowieństwo Lubomla, Oleksińca, Torczyna i Turzyska. Spis na podstawie materiałów archiwalnych (XVII w. – 1826), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 75 (2001) s. 397-434 (druk 2002). [*The Priesthood of Lubomel, Oleksiniec, Torczyn, Turzysk. A List Based on Archival Materials (17th c.-1826)*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 75(2001), p. 397-434 (print 2002)].

Duchowieństwo z kart metrykalnych Lubomla. Spis na podstawie materiałów archiwalnych (XVII w. – 1826), w: *Kościół i historia – drogi i wzajemne powiązania. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Anzelma Weissa,* red. S. Tylus, J. Walkusz, Lublin 2001, s. 301-316. [*The Clergy on Register Pages of Lubomel. A List Based on Archival Materials (17th c. – 1826)* in: *The Church and History – the Ways and Mutual Connections*, S. Tylus, J. Walkusz, eds., Lublin 2001, p. 301-316].

Duszpasterstwo zakonów żebraczych w archidiecezji lwowskiej w latach 1789-1795. Stan personalny na podstawie akt konsystorza metropolitalnego, Klasztor w mieście średniowiecznym i nowożytnym. Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej zorganizowanej w Turawie w dniach 6-8 V 1999 r. przez Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego i Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego, red. M. Derwich, A. Pobog-Lenartowicz, Wrocław-Opole 2000, s. 347-362. [*Pastoral Wotrk of Beggar's Orders in the Lvov Archdiocese in the Years 1789-1795. The Personal State Based on Acts of the Metropolitan Consistory, The Monastery in a Medieval and Modern Town. Materials for the International Scholarly Conference Held in Turawa at 6th-8th May 1999 by the Institute of Histoty of the Opole University and the Institute Of History of the Wroclaw University,* M. Derwich, A. Pobog-Lenartowicz, eds., Wrocław-Opole 2000, p. 347-362].

Duszpasterstwo zakonów żebrzących w archidiecezji lwowskiej w latach 1789-1795. Stan personalny na podstawie Akt Konsystorza Metropolitalnego, w: *I nic nad Boga. Apostolski wymiar życia konsekrowanego. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Franciszkowi Bogdanowi SAC z okazji dziewięćdziesiątej rocznicy urodzin i sześćdziesięciopięciolecia święceń kapłańskich,* red. A. Dyr, P. Góralczyk, Ząbki 1999, s.243-258. [*Pastoral Wotrk of Beggar's Orders in the Lvov Archdiocese in the Years 1789-1795. The Personal State Based on Acts of the Metropolitan Consistory* in: *And Nothing Above God. Apostolic Dimension of Consecrated Life. Commemorative Book for the Rev. Franciszek Bogdan SAC on the 90th Birth Anniversary and 65th Anniversary of Ordaining*, A. Dyr, P. Goralczyk, eds., Zabki 1999, p.243-258].

Duszpasterze Modliborzyc w latach 1756-1826, „Rola" 2(2002), s. 3. [*The Priests in Modliborzyce in the Years 1756-1826*, „Rola" 2(2002), p. 3].

Duszpasterze Modliborzyc w latach 1756-1836 (w świetle materiałów metrykalnych), RT 50 (2003) z. 4, s. 197-206. [*The Priests in Modliborzyce in the Years 1756-1836 (in the light of register materials),* RT 50(2003), b. 4, p. 197-206].

Dwa dokumenty z 1521 r. (Malechów i Rodatycze – archidiecezja lwowska), w: *„Ku prawdzie i miłości". Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Janowi Śrutwie,* red. S. Koczwara, Lublin 2002, s. 95-101. [*Two Documents of 1521, (Malechow and Rodatycze – the Lvov Archdiocese)*, in: *Towards the Truth in Love. Commemorative Book for the Rev. Bishop Prof. Jan Srutwa,* S. Koczwara, ed., Lublin 2002, p. 95-101].

Inwentarz najstarszych ksiąg metrykalnych diecezji łuckiej 1596-1826(1839) przechowywanych w Łucku do II wojny światowej, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 72 (1999) s. 113-161. [*The Inventory of the Oldest Register Books of the Luck Diocese 1596-1826(1839) Kept in Luck till the II World War,* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („The Church Archives, Libraries and Museums"), 72(1999), p. 113-161].

Kielar Paweł OP, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 8, Lublin 2000, kol. 1391-1392. [*Kielar Pawel OP*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, Lublin 2000, col. 1391-1392].

Klemens V, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin 2002, kol. 110-111. [*Clemens V* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin, Lublin 2002, col. 110-111].

Klemens VI, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin 2002, kol. 111-112. [*Clemens VI* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, col. 111-112].

Kluczyński Wincenty, abp, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin 2002, kol. 170. [*Kluczynski Wincenty, archbshp,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, col. 170].

Kobielski Franciszek Antoni, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin 2002, kol. 220-221. [*Kobielski Franciszek Antoni*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, col. 220-221].

Komarnicki Józef, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin 2002, kol. 434. [*Komarnicki Jozef*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin, 2002, col. 434].

Komornicki Franciszek Antoni, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin, Lublin 2002, kol. 472. [*Komornicki Franciszek Antoni*, in*: The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, col. 472].

Kondeusze dynastia, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin 2002, kol. 551-552. [The Conde Dynasty in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, col. 551-552].

Konrad z Vechty abp Pragi, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin, Lublin 2002, kol. 674. [*Conrad of Vechta*, *Archbshp pf Prague* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, col. 674].

Konstantyn z Nepi antypapież, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin 2002, kol. 707. [*Constantine of Nepia, antipope*, in: *The Catholic Encyclopedia* vol. 9, Lublin, Lublin 2002, col. 707].

Kościelecki Mikołaj, biskup chełmski, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin 2002, kol. 986-987. [*Koscielecki Mikolaj, Bshp of Chelm*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin, Lublin 2002, col. 986-987].

Krasiccy i Leduchowscy na Wołyniu. Materiały genealogiczne na postawie metryk, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 76 (2002) s. 325-339. [*The Krasickis and Leduchowskis on Wolyn. Genealogical Materials Based on Certificates*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 76 (2002), p. 325-339].

Kruszyniany, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 9, Lublin 2002, kol. 1388. [*Kruszyniany* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, col. 1388].

Kukliński Wawrzyniec, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 10, Lublin 2004, kol. 165-166. [*Kuklinski Wawrzyniec* in: The *Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 165-166].

Lambert Sula, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 10, Lublin 2004, kol. 425. [*Lambert Sula* in: The *Catholic Encyclopedia,* vol. 10, Lublin 2004, col. 425].

Leon III papież, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 10, Lublin 2004, kol. 771. [*Leon III The Pope* in: *Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 771].

Leon IX papież, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 10, Lublin 2004, kol. 773-774. [*Leon IX The Pope* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col. 773-774].

Leon VII papież, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 10, Lublin 2004, kol. 772-773. [*Leon VII The Pope* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col.772-773].

Leon VIII papież, w: *Encyklopedia katolicka,* t. 10, Lublin 2004, kol. 773. [*Leon VIII The Pope* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 10, Lublin 2004, col.773].

Łacińska parafia katedralna w Łucku w 1815 r. na podstawie „Status animarum parochiae Luceoriensis". Duchowieństwo diecezjalne i obszar parafii, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 67 (1997) s. 245-268. [*Latin Cathe-*

dral Parish in Luck in 1815 on the Basis of „Status animarum parochiae Luceoriensis". Diocesal Clergy and the Area of the Parish, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 67 (1997) p. 245-268].

Materiały do genealogii Jełowickich, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 71 (1999) s. 413-436. [*Genealogy Materials for the Jelowickis*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives Libraries and Museums"), 71 (1999), p. 413-436].

Materiały do genealogii rodziny Hulewiczów, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 74 (2000) s. 419-434 (druk 2001). [*Genealogy Materials for the Hulewicz Family*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums") 74 (2000), p. 419-434 (print 2001)].

Materiały genealogiczne z kisielińskich ksiąg zmarłych, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 73 (2000) s. 407-418. [*Genealigical Materials from Kisielin's Register of the Deceased,* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 73 (2000), p. 407-418].

Metody wykładów uniwersyteckich w XII-XIII wieku. Wykład wygłoszony na inauguracji roku akademickiego 1998/1999 – Ołtarzew 22 X 1998, „Wiadomości Polskiej Prowincji Chrystusa Króla", 10 (1998) s. 22-27. [*The Methods of University Lectures in the 12-13th C. A Lecture Presented on the Opening of the Academic Year 1998-99, Oltarzew, 22nd October 1998*, „Wiadomości Polskiej Prowincji Chrystusa Króla", („News of Polish Christ the King's Province"), 10 (1998) p. 22-27].

Niepublikowane dotychczas dokumenty fundacyjne kościołów parafialnych archidiecezji lwowskiej, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 68 (1997) s. 9-26 (druk 1999). [*Unpublished Foundational Documents of Parish Churches of the Lvov Archdiocese*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 68 (1997) p. 9-26 (print 1999)].

Nieznane losy jezuitów na Wołyniu po kasacie 1773 r., „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 68 (1997) s. 465-469 (druk 1999). [*Unknown Fate of Jesuits on Wolyn after the Dissolution of 1773*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Ko-

scielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 68 (1997) p. 465-469 (print 1999)].

Nowe źródła do biografii biskupów: Jana Chryzostoma Kaczkowskiego (1744-1816) i Jakuba Ignacego Dederki (1750-1829), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 66 (1996) s. 459-462. [*New Sources to Bibliographies of the Bishops: Jan Chryzostom Kaczkowski (1744-1816) and Jakub Ignacy Dederka (1750-1829),* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 66 (1996) p. 459-462].

Obertyński Zdzisław Marian h. Sas, w: *Ziemianie polscy XX wieku. Słownik biograficzny*, cz. 4, Warszawa 1998, s. 194-195. [*The Count Obertynski Zdzisław Marian Sas*, in: *Polish Landowners of the 20th C. Bibliographical Dictionary*, vol. 4, Warszawa 1998, p. 194-195].

Patrocinia kościołów parafialnych w archidiecezji (halickiej) lwowskiej do końca XVI wieku, „Roczniki Teologiczne KUL", 38-39 (1991-1992) z. 4, s. 39-65 (druk 1993). [*Patrocinia of Parish Churches in the Lvov Archdiocese Till the End of the 16th*, „Roczniki Teologiczne KUL", („The CUL Theological Annuals") 38-39 (1991-1992) b. 4, p. 39-65 (print 1993)].

Polskie korzenie ekumenii, „Wiadomości Prowincji Chrystusa Króla", 2002*,* nr 1, s. 63*;* toż w „Anuntianda", 2002, nr 1, s. 49-51. [Polish Roots of Ecumenia, „Wiadomości Prowincji Chrystusa Króla" („News of Polish Christ the King's Province"), 2002, no.1, p. 63; also in „Anuntiada", 2002, no. 1, p. 49-51].

Prace naukowe pisane pod kierunkiem Księdza Profesora Anzelma Weissa i prace recenzowane, w: *Kościół i historia – drogi i wzajemne powiązania. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Anzelma Weissa,* red. S. Tylus, J. Walkusz, Lublin 2001, s. 39-69. [*Academic Dissertations Written Under the Supervision of Rev. Prof. Anzelm Weiss and Reviewed by Him*, in: *The Church and History – the Ways and Mutual Connections*, S. Tylus, J.Walkusz, eds., Lublin 2001, p. 39-69].

Prace polskich pallotynów wśród emigracji (do utworzenia francuskiej regii Miłosierdzia Bożego – 2 VIII 1946), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 66 (1996) s. 464-521. [*The Works of Polish Pallotines Among Emigrants (up till the formation of French Regia of God's Mercy, 2nd April 1946*, „Archiwa, Biblio-

teki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 66 (1996) p.464-521].

Sieć parafialna łacińskiej archidiecezji halickiej w średniowieczu, w: *W służbie prawdzie i miłości. Powołanie do świętości i apostolstwa. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Eugeniuszowi Weronowi SAC z okazji* 85. *Rocznicy urodzin i sześćdziesięciolecia święceń kapłańskich,* red. P. Góralczyk, F. Mickiewicz, T. Skibiński, Poznań 1998, s. 297-313. [P*arish Network of Latin Halitsh Archdiocese in Medieval Times,* in: *Serving to Truth and Love. Vocation to Sainthood and Apostleship. Commemorative Book for the Rev. Prof. Eugeniusz Weron SAC at his 85th Birth Anniversary and 65th Anniversary of his Holy Vows*, P. Goralczyk, F. Mickiewicz, T. Skibinski, eds., Poznan 1998, s. 297-313].

Sieć parafialna łacińskiej archidiecezji halickiej w średniowieczu, w: *Średniowieczny Kościół Polski. Z dziejów duszpasterstwa i organizacji kościelnej,* red. M. Zahajkiewicz, S. Tylus, Lublin 1999, s. 151-171. [P*arish Network of Latin Halitsh Archdiocese in Medieval Times,* in: *Polish Medieval Church*. *From the History of Pastoral Work and Church Organization*, M. Zahajkiewicz, S. Tylus, eds., Lublin 1999, s. 151-171].

Spis miejscowości diecezji łuckiej według kościelnego podziału administracyjnego z 1938 r., „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 72 (1999) s. 163-250. [*The List of Luck Diocese Places According to Church Administrative Division,* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 72 (1999) p. 163-250].

Trynitarze łuccy w świetle „Wizyty generalnej 1799 r.", „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 70 (1998) s. 137-206. [*Luck Trinitarians in the Light of "The General Visitation of 1799",* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 70 (1998) p. 137-206].

W sprawie datacji śmierci niektórych biskupów kresowych, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 70 (1998) s. 357-360. [*On Dating the Death of Some Borderland Bishops,* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums") 70 (1998) p. 357-360].

Wizytacja kościoła parafialnego w Lubomiu z 1796 roku, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 74 (2000) s. 435-455 (druk 2001). [*The Visitation of The Parish Church in Lubomie,* „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums") 74 (2000) p.435-455 (print 2001)].

Wizytacja parafii Kowel z 1799 roku, RT 48 (2001) z. 4, s. 97-110 (druk 2002). [*Visitation of The Kowel Parish of 1799*, „Roczniki Teologiczne" („Theological Annuals") (in print), RT 48 (2001) b. 4, p. 97-110 (print 2002)].

Wybór dokumentów sanktuarium maryjnego w Czarnej, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 71 (1999) s. 131-140. [*Selection of Documents from The Czarna Marian Sanctuary*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 71 (1999) p. 131-140].

XVIII-wieczne Duchowieństwo na kartach metryk parafii Kowel, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 73 (2000) s. 419-436. [*The 18th Century Clergy in the Certificates of the Kowel Parish*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne", („The Church Archives, Libraries and Museums"), 73 (2000) p. 419-436].

Z badań nad dokumentami fundacyjnymi parafii w średniowiecznej archidiecezji lwowskiej, RT 44 (1997) z. 4, s. 29-51 (1998). [*From Researches on Foundational Parish Documents in the Medieval Lvov Archdiocese*, RT 44 (1997) b. 4, p. 29-51 (1998)].

Jan Walkusz, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Chair of the Department of The History of the Church in the 19th and 20th Centuries, born on 27th May 1955, srudied at the High Seminary in Pelpin (and was ordained in 1980) and the history of the church at the CUL. He obtained MA degree in 1979, PhD Degree in 1990, Doctor Habilitatus degree in 2002, and appointed professor in 2004. In the years 1992-2002 he made several research journeys to Germany, Netherlands, the USA and Canada, where he participated in symposia

and presented papers. In his research and studies he focuses on the Church during the II World War, the Clergy of the II Republic of Poland, intellectual culture of the 10th and 20th centuries, the history of Polish emigration, biographistics, lexicography and literary works. He is an author of over 400 publications, including 26 books, a member of The Learned Society of Gdansk, KLTL Learned Society, The Learned Society of Lublin, Historical Commission of the Polish Academy of Sciences. In the years 1990-1994 he was an editor-in-chief of the Catholic Encyclopedia, he is also the founder and an editir of the annual „Kościół w Polsce. Dzieje I kultura" (The Church in Poland. The History and Culture) and in 1999 he became a secretary of the Section of the Church Historians of the Polish Theological Association.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Duchowieństwo katolickie diecezji chełmińskiej 1918-1939, Pelplin 1992. [*Catholic Clergy of the Chelmno Diocese,* Pelplin 1992].

Encyklopedia Katolicka, t. 6 (Graal – Ignorancja), red. J. Walkusz, Lublin 1993. [*The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, (entries from Graal to Ignorance), J. Walkusz, Lublin 1993].

„Gdyby o Polskę pytali..." Z dziejów duchowieństwa Pomorza i Wielkopolski w XIX i XX wieku, Lublin 2004, s. 210. [*„If They Asked About Poland" From the History of Pomeranian and Wielkopolska Clergy in the 19th and 20th Centuries*, Lublin 2004].

Historiografia, red. J. Walkusz, Lublin 1992 [*Historiography*, J. Walkusz, ed., Lublin 1992].

Kartuzy. Stolica Kaszub 1380 – 1923 – 1993, Kartuzy 1993. [*Kartuzy – The Capital of Kashuby 1380 – 1932 – 1993*, Kartuzy 1993].

Kościół i historia. Drogi i wzajemne powiązania, red. S. Tylus i J. Walkusz, Lublin 2001. [*The Church and History. The Ways and Mutual Connections*, S. Tylus i J. Walkusz, eds., Lublin 2001].

Kościół i społeczności. Rewolucje – demokracje – totalitaryzmy. Studia z dziejów XIX i XX wieku, red. J. Walkusz, Lublin 1993. [*The Church and Communities. Revolutions – Democrations – Toralitarianisms. Historical Study of the 19th and 20th* C, J. Walkusz, ed., Lublin 1993].

Kościół w Polsce. Dzieje i kultura, red. J. Walkusz 2(2003). [*The Church in Poland. History and Culture*, J. Walkusz, ed., 2(2003)].

Kościół w Polsce. Dzieje i kultura, red. J. Walkusz 1(2002). [*The Church in Poland. History and Culture*, J. Walkusz, ed., 1(2002)].

Kościół w Polsce. Dzieje i kultura, t. 3, red. J. Walkusz, Lublin 2004. [*The Church in Poland. History and Culture*, vol. 3, J. Walkusz, ed., Lublin 2004].

Ks. W. Łęga, Cienie i blaski lat szkolnych. Wspomnienia Polaka z Prus Wschodnich. Opracował, przygotował do druku i wstępem poprzedził J. Walkusz, Wejherowo 1997. [*Rev. W. Lega. The Good and the Bad Days of School Years. Rememberances of a Pole from the East Prussia.* Edition, preparation to print and the Foreword by J, Walkusz, Wejcherowo, 1997].

Ks. Władysław Szulist w służbie duszpasterstwa i historii. 35 lat twórczości naukowopublicystycznej, Lublin 1992. [*Rev. Wladyslaw Szulist in the Service of Pastoral Work and History. 35 Years of Academic and Feature Work*, Lublin 1992].

Mądrość przeszłości, czyli z historią i dla historii przez życie, Pelplin 2004. [*Wisdom of the Past or With History and for History Through Life,* Pelplin 2004].

Parafia Matki Boskiej Zwycięskiej w Chatham*, Ontario 1957-1997,* Lublin-Chatham 1997. [*The Victorious Mother of God's Parish in Chatham, Ontario 1957-1997*, Lublin-Chatham 1997].

Piastun Słowa. Ks. Bernard Sychta 1907-1982, Gdańsk-Pelplin 1997. [*The Carer of the Word. Rev. Bernard Sychta 1907-1982*, Gdansk-Pelplin 1997].

Twórczość literacka duchowieństwa polskiego na ziemiach zaboru pruskiego w XIX-XX wieku (1848-1939), Lublin 2002. [*Literary Work of Polish Clergy on the Polish Territories under the Prusian Rule in the 19th and 20th C (1848-1939*), Lublin 2002].

W cieniu połamanego krzyża. Studia i szkice z dziejów Kościoła katolickiego na Pomorzu Nadwiślańskim w latach 1939 – 1945, Tczew-Pelplin 1999. [*In the Shadow of a Broken Cross. Studied and Outlines of the History of the Catholic Church on Vistulian Pomerania*, Tczew-Pelplin 1999].

W służbie jednego Kościoła na styku kultur i narodowości. 25-lecie kapłaństwa Adama Gabriela CSAM, Lublin-London, Ont. 2003. [*In the Service of One Church Meeting Cultures and Nations. 25th Anniversary of Ordination of Adam Gabriel CSAM*, Lublin-London, Ont. 2003].

Wojenne losy duchowieństwa katolickiego ziemi kartuskiej 1939-1945, Kartuzy 1999. [*The War Experiences of the Catholic Clergy in the Karuzy Region 1939-194,* Kartuzy 1999].

Articles and papers

150 lat zmartwychwstańców, „Gwiazda Morza", 1986 nr 24, s. 7. [*150 Years of Resurgents*, „Gwiazda Morza", („The Sea Star"),1986 no. 24, p. 7].

25 lat pracy dla regionu. Jubileusz twórczości naukowo-publicystycznej ks. Władysława Szulista, „Studia Pelplińskie" 13(1982), s. 317-325 (druk: 1985). [*25 Years for the Region. The Jubilee of Academic Activity and Feature Work of rev. Wladyslaw Szulist*, „Studia Pelplińskie" („Pelpin Studies") 13(1982), p. 317-325 (print: 1985)].

A choć odeszli – żyją: Ks. bp Konstantyn Dominik, „Pielgrzym" 1(1990) nr 24, s. 16. [*Although They Have Gone – They Are Still Alive: Rev Bshp. Konstantyn Dominik*, „Pielgrzym" („The Pilgrim"), 1(1990) no. 24, p. 16].

Akcja Katolicka Pomorza Nadwiślańskiego na tle ruchu ogólnopolskiego, w: *Kościół i społeczności. Rewolucje – demokracje – totalitaryzmy. Studia z dziejów XIX i XX wieku,* red. J. Walkusz, Lublin 1993, s. 141-158. [*The Catholic Action of Vistulian Pomerania Region at the Background of All-Poland Movement,* in: *The Church and Communities. Revolutions – Democrations – Totalitarianisms. Historical Study of the 19th and 20th C*, J. Walkusz, ed., Lublin 1993, p. 141-158].

Aktywność czasopiśmienniczo-wydawnicza Kościoła katolickiego w Polsce w XIX i XX wieku. Wprowadzenie w problematykę, w: *Kościół w Polsce. Dzieje i kultura*, t. 3, red. J. Walkusz, Lublin 2004, s. 5-15. [*Press and Publishing Activity of the Catholic Church in Poland in the 19th and 20th C. Introduction*, in: *The Church in Poland. History and Culture*, vol. 3, J. Walkusz, ed., Lublin 2004, p. 5-15].

*Ambasador Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z Windsor, „*Przegląd Uniwersytecki" 15 (2003) nr 5, s. 20-21. [*The Ambassador of the Catholic University of Lublin in Windsor*, *„*Przegląd Uniwersytecki" („University Review"), 15 (2003) no. 5, p. 20-21].

Bibliografia podmiotowa polskich historyków Kościoła za lata 2000-2002, w: *Kościół w Polsce. Dzieje i kultura*, t. 3, (wespół z P. Janowskim) s. 229-350. [*Subjective Bibliography of Polish Historians of the Church for the Years 2000-2002,* in: *The Church in Poland. History and Culture*, vol. 3, (with P. Janowski), p. 229-350].

Biskup Augustyn Rosentreter w dziewięćdziesięciolecie objęcia rządów w diecezji chełmińskiej, „Gwiazda Morza" 1989 nr 19, s. 8-9. [*Bshp. Augustyn Rosentreter – 90th Anniversary of His Taking Up The Government over the Chelmno Diocese*, „Gwiazda Morza", („The Sea Star"), 1989 no. 19, p. 8-9].

Biskup trudnych czasów – Bp A. Rosentreter, „Pielgrzym" 5(1994) nr 4, s. 5. [*A Bishop of Difficult Times – Bshp. A. Rosentreter*, „Pielgrzym", („The Pilgrim"), 5(1994) no. 4, p. 5].

Biskupa Sedlaga początek historii, „Pielgrzym" 9(1998) nr 2, s. 14. [*The Beginning of the History by Bshp. Sedlag,* „Pielgrzym", („The Pilgrim") 9(1998) no. 2, p. 14].

Bukowski Piotr (1874-1941), w: *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 1, red. S. Gierszewski, Gdańsk 1992, s. 179 (druk: 1993). [*Bukowski Piotr (1874-1941),* in: *Bibliographical Dictionary of Vistulian Pomerania*, vol. 1, S. Gierszewski, ed., Gdańsk 1992, p. 179 (print: 1993)].

Chrzest Litwy, „Więź" (1986) nr 7-8, s. 224-238 (druk: 1987). [*The Baptism of Lithuania*, „Wiez" („The Bond"), (1986) no. 7-8, p. 224-238 (print: 1987)].

Chrzest Litwy. Geneza – przebieg – konsekwencje, „Gwiazda Morza", 1986 nr 9, s. 5. [*The Baptism of Lithuania. Genesis – Course – Results*, „Gwiazda Morza" („The Sea Star") 1986 no. 9, p. 5].

Collegium Leoninum w dziejach miasta i regionu, w: *Wejherowo. Dzieje, kultura, środowisko,* red. J. Treder, Wejherowo 1993, s. 153-164. [*Collegium Leoninum in the History of the Town and the Region*, in: *Wejherowo. History, Culture, Enviromnent*, J. Treder, ed., Wejherowo 1993, p. 153-164].

Człowiek nauki i benedyktyńskiej pracy. Ks. Bernard Sychta (1907-1982) i jego twórczość, w: *Mistrz i Przyjaciel,* red. J. Pałucki, Lublin 1997, s. 113-145. [*A Man of Learning and Benedictine Labour. Rev. Bernard Sychta (1907-1982) and His Work*, in: *Master and Friend*, J. Palucki, ed., Lublin 1997, p. 113-145].

Das Diozesanarchiv in Pelplin. Abri13 der Geschichte und Bestandsbeschreibung, „Zeitschrift fur die Geschichte und Altertumskunde Ermlands" 49(1999), p. 272-277.

Diecezja chełmińska, w: *Życie religijne w Polsce pod okupacją hitlerowską 1939-1945,* red. Z. Zieliński, Warszawa 1982, s. 86-97 (druk: 1983). [*The Chelmno Diocese, in: Religious Life in Poland under Nazi Occupation 1939-1945*, Z. Zieliński, ed., Warszawa 1982, p. 86-97 (print: 1983)].

Dobry papież Jan. Jan XXIII (1958-1963), „Pielgrzym" 11 (2000) nr 20, s. 6-7. [*The Good Pope John. John XXIII (1958-1963),* „Pielgrzym", („The Pilgrim") 11 (2000) no. 20, p. 6-7].

Domański Bolesław (1872-1939), w: *Encyklopedia Historii Drugiej Rzeczypospolitej,* red. A. Garlicki i inni, Warszawa 1999, s. 78. [*Domanski Boleslaw*

(1872-1939), in: *Encyclopedia of the History of the II Republic of Poland*, A. Garlicki and others, eds., Warszawa 1999, p. 78].

Działalność duszpasterska biskupa Stanisława Wojciecha Okoniewskiego 1926-1939, „Nasza Przeszłość" 84(1995), s. 211-256 (toż w nadbitce, Kraków 1995). [*The Pastoral Work of Bshp. Stanislaw Wojciech Okoniewski 1926-1939,* „Nasza Przeszłosc", („Our Past„), 84(1995), p. 211-256 (also in offprint, Krakow 1995)].

Działalność naukowo-literacka duchowieństwa diecezji chełmińskiej okresu międzywojennego, „Rocznik Gdański" 54(1994) z. 1, s. 55-77 (druk: 1995). [*Academic and Literary Work of Clergy in the Chelmno Diocese in the Interwar Period*, „Rocznik Gdanski" („????????") 54(1994) b. 1, p. 55-77 (print: 1995)].

Działalność polityczno-narodowa duchowieństwa Pomorza Nadwiślańskiego 1918-1939, „Dzieje Najnowsze" 23(1991) nr 4, s. 3-23 (druk: 1992). [*Political and National Activity of the Clergy of Vistulian Pomerania 1918-1939*, „Dzieje najnowsze", („The Latest History"), 23(1991) no. 4, p. 3-23 (print: 1992)].

Dzieje dotknięte męczeństwem. Wojenne drogi duchowieństwa katolickiego z terenu obecnej diecezji toruńskiej w latach 1939-1945, „Biuletyn Parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toruniu" 4(2000), s. 25-41. [*History Touched by Martyrdom. The War Ways of the Catholic Clergy in the Territory of the Present Torun Diocese in the Years 1939-1945*„„Biuletyn Parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toruniu" („Bulletine of the Assumption of the Blessed Virgin Mary's Parish in Torun"), 4(2000), p. 25-41].

Dzieło. Z ks. dr Janem Walkuszem sekretarzem naukowym Encyklopedii katolickiej rozmawia Ewa Kunicka, „Pielgrzym" 2(1991) nr 21, s. 6-7. [*The Work. Ewa Kunicka Talks to the rev. PhD Jan Walkusz, the Secretary of the Catholic Encyclopedia*, „Pielgrzym", („The Pilgrim") 2(1991) no. 21, p. 6-7].

Encyklopedia katolicka, czyli powszechna. Rozmowa z ks. Janem Walkuszem, redaktorem naczelnym i ks. Stanisławem Janeczkiem, zastępcą redaktora naczelnego „Encyklopedii Katolickiej" (rozmawiał P. K. Kuty), „Biuletyn KAI", 1994 nr 24, s. 16-18. [*The Catholic Encyclopedia – That is: Universal. Interview with the Rev. PhD Jan Walkusz, the-editor-in-chief, and rev. Stanislaw Janeczek, a de-*

puty-editor-in-chief, of the Catholic Encyclopedia (by P. K. Kuty) „Biuletym KAI" („Bulletine of the Catholic Informational Agency"), 1994 no. 24, p. 16-18].

Encyklopedia KUL – prekursorskim wydarzeniem naukowym. Ukazujemy chrześcijańskie korzenie polskiej kultury. Z ks. dr. Janem Walkuszem, redaktorem naczelnym i sekretarzem naukowym „Encyklopedii Katolickiej" rozmawia Czesław Dąbrowski, „Słowo Powszechne" 46(1992) nr 129, s. 4. [*The Encyclopedia of the CUL – a Pioneering Work of Knowledge. Showing Christian Roots of the Polish Culture. Czeslaw Dabrowski talks to the rev. PhD Jan Walkusz, the editor-in-chief and the 1st secretary of the Catholic Encyclopedia,* „Slowo Powszechne" („????????????????") 46(1992) no. 129, p. 4].

Gall Stanisław (1865-1942), w: *Encyklopedia Historii Drugiej Rzeczypospolitej,* red. A. Garlicki i inni, Warszawa 1999, s. 99. [*Gall Stanislaw (1865-1942),* in: *Encyclopedia of the History of the II Republic of Poland*, A. Garlicki and others, eds., Warszawa 1999, p. 99].

Główne problemy pontyfikatu Piusa IX, „Pielgrzym" 11 (2000) nr 19, s. 6-7. [*Main Problems of Pius IX's Pontificate*, „Pielgrzym", („The Pilgrim") 11 (2000) no. 19, p. 6-7].

Grochocki Józef, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 161. [*Grochocki Jozef,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col.161].

Grzegorz II Kyprios, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 344-345. [*Gregory II Kyprios,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 344-345].

Grzegorz II Martyrophilos, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 311-312. [*GregoryII Martyrophilos,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 311-312].

Grzegorz III Mamas, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 345-346. [*Gregory III Mamas,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 345-346].

Grzegorz III Pahlawuni, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 346. [*Gregory III Pahlawuni,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 346].

Grzegorz Oświeciciel, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 320-321. [*Gregory The Enlighter,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 320-321].

Grzegorz z Synaju, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 323. [*Gregory of Sinai,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 323].

Grzegorz V, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 347. [*Gregory V,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 347].

Grzegorz X papież, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 339-340. [*Gregory X The Pope,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 339-340].

Hasse Jan, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 583. [*Hasse Johann,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 583].

Heyke Leon, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 827-828. [*Heyke Leon,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 827-828].

Hildebrand Augustyn, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 875. [*Hildebrand Augustine,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 875].

Hiszpanizm, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 1080-1081. [*Spainizm,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 1080-1081].

Hodur Franciszek, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 1100-1101. [*Hodur Francis,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 1100-1101].

Husytyzm, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 6, kol. 1345-1348. [*Husitism* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, col. 1345-1348].

Idea polskości Kaszub w twórczości ks. doktora Bernarda Sychty, „Zrzesz Kaszebsko" 1 (1992) nr 2, s. 13-15. [*The Idea of Polishness of Kashuby in the Works of the Rev. PhD Bernard Sychta*, „Zrzesz Kaszebsko" (??????????????) 1 (1992) no. 2, p. 13-15].

Ideał kapłana w literackiej interpretacji duchowieństwa Pomorza i Wielkopolski w XIX i XX wieku, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej" 12(2003) nr 10,

s. 565-676. [*The Ideal of A Priest in Literary Interpretation of Poemerania and Wielkopolska Clergy in the 19th and 20th C*, „Miesiecznik Diecezji Pelplinskiej" („Pelpin Diocese Monthly"),12(2003) no. 10, p. 565-676].

Inicjatywy wydawnicze duchowieństwa pomorskiego Drugiej Rzeczypospolitej, „Kwartalnik Historii Prasy Polskiej" 30(1991) z. 2, s. 87-105. [*Publishing Initiatives of Pomerania Clergy of the II Republic of Poland*, „Kwartalnik Historii Prasy Polskiej" („The History of Polish Press Quaterly") 30(1991) b. 2, p. 87-105].

Instytut Historii Kościoła KUL, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 7, red. F. Duchniewski i inni, Lublin 1997, kol. 295-296. [*The Institute of the History of the Church of the CUL*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, F. Duchniewski and others, eds., Lublin 1997, col. 295-296].

Instytut Historii Kościoła, „Przegląd Uniwersytecki" 16(2004) nr 1, s. 21-23. [*The Institute of the History of the Church*, „Przegląd Uniwersytecki" („University Review"),16(2004) no. 1, p. 21-23].

Instytuty Kościelne w Polsce, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 7, kol. 304-308. [*Church Institutes in Poland*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 304-308].

Interpretacja przeszłości w utworach literackich duchowieństwa polskiego ziem zaboru pruskiego w XIX i XX wieku, „Kościół w Polsce. Dzieje i kultura" 2(2003), s. 17-48. [*Interpretation of the Past in Literary Works of Polish Clergy in the Polish Territory under Prussian Rule in the 19th and 20th C,* „Kosciol w Polsce. Dzieje i kultura" („The Church in Poland. History and Culture") 2(2003), p. 17-48].

Jan XXII, papież, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 7, kol. 833-834. [*John XXII The Pope,* in: The *Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 833-834].

Jan Kropidło, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 7, kol. 911-912. [*Jan Kropidlo,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 911-912].

Jan Paweł I, papież, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 7, kol. 837. [*John Paul I The Pope,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 837].

Jan XIX, papież, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 7, kol. 837. [*John XIX The Pope,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 837].

Jansen Cornelius, Jansenius, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 7, kol. 987-988. [*Jansen Cornelius, Jansenius,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 987-988].

Jansenizm, w: *Encyklopedia Katolicka,* t. 7, kol. 989-994. [*Jansenism,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 989-994].

Jobert Ambroise, w: *Encyklopedia Katolicka, t. 8,* red. B. Migut i inni, Lublin 2000, kol. 47-48. [*Jobert Ambroise,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, B. Migut and others, eds., Lublin 2000, col. 47-48].

Jubileuszowy wieczór wspomnień o pelplińskim uczonym (o ks. dr B. Sychcie), „Studia Pelplińskie" 9(1978), s. 365-378. [*The Jubilee Evening of Remembrances about a Pelpin Scholar (about Rev. PhD B. Sychta),* „Studia Pelplinskie" („Pelpin Studies") 9(1978), p. 365-378].

Juliusz II papież, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, red. B. Migut i inni, Lublin 2000, kol. 245246. [*Julius II The Pope,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, B. Migut and others, eds., Lublin 2000, col. 245-246].

Juliusz III papież, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, red. B. Migut i inni, Lublin 2000, kol. 246-247. [*Julius III The Pope,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, B. Migut and others, eds., Lublin 2000, kol. 246-247].

Kalwaria wejherowska pod zarządem duchowieństwa diecezjalnego, w: *Kult Matki Bożej na Kaszubach i Pomorzu. Studia nad kulturą religijną Kaszubów i Pomorzan,* red. G. Kustusz, B. Soiński, Wejherowo 1999, s. 136-146. [*Kalwaria Wejherowska under the Rule of Diocesal Clergy*, in: *The Worship of Mother of God on Kashuby and Pomerania,* G. Kustusz, B. Soinski, eds., Wejherowo 1999, p. 136-146].

Karnowski Jan, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, red. B. Migut i inni, Lublin 2000, kol. 857-858. [*Karnowski Jan,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, B. Migut and others, Lublin 2000, col. 857-858].

Kartuzy (cz. 1), „Gazeta Kartuska", 1993 nr 12, s. 10. [*Kartuzy (part 1),* „Gazeta Kartuska", („Kartuzy Newspaper") 1993 no. 12, p. 10].

Kartuzy (cz. 2), „Gazeta Kartuska", 1993 nr 13, s. 10. [*Kartuzy (part 2),* „Gazeta Kartuska", („Kartuzy Newspaper"), 1993 no. 13, p. 10].

Kartuzy (dokończenie), „Gazeta Kartuska", 1993 nr 14, s. 10. [*Kartuzy (ending),* „Gazeta Kartuska", (Kartuzy newspaper),1993 no. 14, p. 10].

Kartuzy, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, red. B. Migut i inni, Lublin 2000, kol. 923-925. [*Kartuzy*, in:*The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, B. Migut and others, eds., Lublin 2000, col. 923-925].

Keller Szczepan, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, red. B. Migut i inni, Lublin 2000, kol. 1332-1333. [*Keller Stephen* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, B. Migut and others, eds., Lublin 2000, col. 1332-1333].

Kiełbasa Wincenty bp, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, red. B. Migut i in., Lublin 2000, kol. 1405-1406. [*Kielbasa Wincenty, Bshp,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, B. Migut and others, eds., Lublin 2000, col. 1405-1406].

Kirstein Paweł, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, red. B. Migut i in., Lublin 2002, kol. 11-12. [*Kirstein Paul*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, B. Migut and others, eds., Lublin 2002, col. 11-12].

Klingenberg Jan Karol, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, red. B. Migut i inni, Lublin 2002 kol. 143. [*Klingenberg Johann Carl,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, B. Migut and others, eds., Lublin 2002, col. 143].

Klunder Jakub Jan, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, red. B. Migut i inni, Lublin 2002, kol. 171-172. [Klunder Jacob, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9 B. Migut and others, eds., Lublin 2002, kol. 171-172].

Komisarz biskupi Karl Knop w świetle swoich zarządzeń, w: *Słowo Boga i drogi człowieka,* red. Z. Machnikowski, Tczew-Pelplin 1998, s. 543-562. [*Bishop Comissar Karl Knop in the Light of His Directives*, in: *The Word of God and Human Ways*, Z. Machnikowski, ed., Tczew-Pelplin 1998, p. 543-562].

Konkordat, w: *Encyklopedia Historii Drugiej Rzeczypospolitej,* red. A. Garlicki i inni, Warszawa 1999, s. 165-166. [*Concordat*, in: *Encyclopedia of the History of the II Republic of Poland*, A. Garlicki and others, eds., Warszawa 1999, p. 165-166].

Kontakty parafii Matki Boskiej Częstochowskiej w London, Ontario z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, RT 51(2004) z. 4, s. 217-227. [*Contacts of Czestochowa Mother of God's Parish in London, Ontario with The* CUL,RT 51(2004) b. 4, p. 217-227].

Kos, Koss Adam, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, red. B. Migut i inni, Lublin 2002, kol. 920-921. [*Kos, Koss Adam*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, B. Migut and others, eds., Lublin 2002, col. 920-921].

Kosecki Bolesław, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, red. B. Migut i inni, Lublin 2002, kol. 921. [*Kosecki Boleslaw*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, B. Migut and others, eds., Lublin 2002, col. 921].

Koss, Kos Feliks, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, red. B. Migut i in., Lublin 2002, kol. 955956. [*Koss, Kos Feliks*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, B. Migut and others, eds., Lublin 2002, col. 955-956].

Kościół katolicki w Kartuskiem (1939-1945), „Nasza Przeszłość" 70(1988), s. 149-224 (toż nadbitka, Kraków 1988, s. 76). [*The Catholic Church in Kartuzy Region (1939-1945),* „Nasza Przeszłosć", („Our Past"), 70(1988), p. 149-224 (also offprint, Krakow 1988, p. 76)].

Kościół w dziejach Polonii. Zagadnienia wybrane, w: *W kręgu dziejów Kościoła i rodziny franciszkańskiej,* red. R. Prejs, Warszawa 1999, s. 305-320. [*The Church in the History of Polish Emigration. Selected Problems*, in: *Around*

the History of the Church and Franciscan Family, R. Prejs, ed., Warszawa 1999, p. 305-320].

Kozłowski Leon, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, red. B. Migut i inni, Lublin 2002, kol. 1117-1118. [*Kozlowski Leon*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, B. Migut and others, eds., Lublin 2002, col. 1117-1118].

Krefft Konstanty, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, red. B. Migut i inni, Lublin 2002, kol. 12561257. [*Krefft Constatnine*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, B. Migut and others, eds., Lublin 2002, col. 1256-1257].

Kretkowski Feliks, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, red. B. Migut i inni, Lublin 2002, kol. 1275-1276. [*Kretkowski Feliks*., in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, B. Migut and others, eds., Lublin 2002, col. 1275-1276].

Krótki pontyfikat długiej epoki. Jan XXIII (1958 – 1963), „Pielgrzym" 11 (2000) nr 21, s. 6-7. [*A Short Pontificate in a Long Period. John XXIII (1958-1963)* „Pielgrzym" („The Pilgrim"), 11 (2000) no. 21, p. 6-7].

Ks. dr Leon Heyke – poeta z Północnej strony, „Studia Pelplińskie" 14(1983), s. 43-50 (druk: 1985). [*Rev. PhD Leon Heyke – a Poet from the Northern Side*, „Studia Pelplinskie" („Pelpin Studies") 14(1983), p. 43-50 (print: 1985)].

Ks. Feliks Bernard Kamiński (1912-1989), „Pielgrzym" 1(1990) nr 7, s. 11. [*Rev. Feliks Bernard Kaminski (1912-1989),* „Pielgrzym" („The Pilgrim") 1(1990) no. 7, p 11].

Ks. Profesor Mieczysław Żywczyński po dwudziestu latach, „Nowy Przegląd Wszechpolski" 5(1998) nr 3-4, s. 40-41. [*Rev Prof. Mieczyslaw Zywczynski After 20 years*, „Nowy Przeglad Wszechpolski" („New All-Poland Review"), 5(1998) no. 3-4, p. 40-41].

Księdza Zielińskiego historii pisanie, „Pomerania" 32(1994) nr 12, s. 39-40 (druk: 1995). [*Rev Zielinskis' History Writing*, „Pomerania" 32(1994) no. 12, p. 39-40 (print: 1995)].

Liss Arkadiusz (1908-1974), w: *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 3, red. Z. Nowak, Gdańsk 1997, s. 70-71. [*Liss Arkadiusz (1908-1974),* in: *The Biographical Dictionary of Vistulian Pomerania*, Z. Nowak, ed., Gdansk 1997, p. 70-71].

Literacka twórczość księdza Bernarda Sychty, RT 45(1998) z. 4, s. 157-190 (druk: 2000). [*The Literary Work of Rev. Bernard Sychta*, RT 45(1998) b. 4, p. 157-190 (print: 2000)].

Ludzka pamięć i historia bez kompromisu. Dwudziestolecie śmierci ks. prof. dr. hab. Mieczysła Żywczyńskiego, „Niedziela" 41(1998) nr 18. [*Human Memory and History With No Compromise. 20th Anniversary of the rev. Prof. PhD Hab. Mieczyslaw Zywczynski's Death*, „Niedziela", („Sunday") 41(1998) no. 18].

Mały Kack – większa sprawa (o książce J. Więckowiaka, Gdynia Mały Kack, Gdynia 1990), „Pielgrzym" 2(1991) nr 6, s. 15. [*Maly Kack Estate – A Bigger Matter (on J. Wieckowiak's book Gdynia Maly Kack, Gdynia 1990),* „Pielgrzym" („The Pilgrim") 2(1991) no. 6, p. 15].

Międzywydziałowy Zakład Leksykograficzny, „Przegląd Uniwersytecki" 6(1994) nr 5, s. 30. [*The Interdepartamental Institute of Lexicography*, „Przeglad Uniwersytecki" („University Review"),6(1994) no. 5, p. 30].

Nelke Leon (1873-1926), w: *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego,* t. 3, red. Z. Nowak, Gdańsk 1997, s. 302-303. [*Nelke Leon (1873-1926),* in: *The Biographical Dictionary of Vistulian Pomerania*, vol.3, Z. Nowak, ed., Gdansk 1997, p. 302-303].

Niezłomny żołnierz na Bożym posterunku Ks. Jan Achtabowski 1909-1998, „Duszpasterz Polski Zagranicą" 50(1999) nr 3, s. 405-410. [*An Indomitable Soldier on God's Post, rev Jan Achtabowski 1909-1998,* „Duszpasterz Polski Zagranica" („Polish Priest Abroad"), 50(1999) no. 3, p. 405-410].

O męczeńskiej drodze ks. Bernarda Łosińskiego, „Pielgrzym" 10(1999) nr 9, s. 7-8. [*On Martyr's Way of rev. Bernard Losinski*, „Pielgrzym" („Pilgrim"), 10(1999) no. 9, p. 7-8].

O'Rourke Edward Aleksander (1876-1943), w: *Encyklopedia Historii Drugiej Rzeczypospolitej,* red. A. Garlicki i inni, Warszawa 1999, s. 274. [*O'Rourke Edward Alexander (1876-1943),* in: *Encyclopedia of the History of the II Republic of Poland*, A. Garlicki and others, eds., Warszawa 1999, p. 274].

Obraz Polaków i Polonii w świetle wydawnictw Instytutu Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, „Duszpasterz Polski Zagranicą" 47(1996) nr 4, s. 544-551. [*Image of Polish People and Polish Emigration in the Light of Publications of The Institute for Researches on Polish Emigration and Polish Chaplaincy Abroad of the Catholic University of Lublin*, „Duszpasterz Polski Zagranica" („Polish Priest Abroad") 47(1996) no. 4, p. 544-551].

Od władzy świeckiej do prawdziwego autorytetu. Papież Pius IX (1846-1878), „Pielgrzym" 11(2000) nr 18, s. 6-7. [*From Secular Power to Genuine Authority The Pope Pius IX (1846-1878),* „Pielgrzym" („Pilgrim") 11(2000) no. 18, p. 6-7].

Okoniewski Stanisław Wojciech (1870-1944), w: *Encyklopedia Historii Drugiej Rzeczypospolitej,* red. A. Garlicki i inni, Warszawa 1999, s. 267. [*Okoniewski Stanisław Wojciech (1870-1944),* in: *Encyclopedia of the History of the II Republic of Poland*, A. Garlicki and others, eds., Warszawa 1999, p. 267].

Pelplińska Szkoła Historyczna, „Gazeta Kartuska", 1993 nr 18, s. 10. [*Pelpin Historical School*, „Gazeta Kartuska", („Kartuzy Newspaper"), 1993 no. 18, p. 10].

Piórem i słowem. Aktywność literacka polskiego duchowieństwa katolickiego na Pomorzu Nadwiślańskim, Warmii i w Wielkopolsce w latach 1848 -1939, Pelplin 2003, s. 584. [*With the Pen and Word. Literary Activity of the Polish Catholic Clergy on Vistulian Pomerania, Warmia, Mazury and Wielkopolska in the Years 1848-1939*, Pelplin 2003, p. 584].

Piwowarczyk Jan (1889-1959), w: *Encyklopedia Historii Drugiej Rzeczypospolitej,* red. A. Garlicki i inni, Warszawa 1999, s. 302. [*Piwowarczyk Jan (1889-1959)*, in: *Encyclopedia of the History of the II Republic of Poland*, A. Garlicki and others, eds., Warszawa 1999, p. 302].

Pobłocki Juliusz (1835-1915), w: *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego, t. 3,* red. Z. Nowak, Gdańsk 1997, s. 448-449. [*Poblocki Juliusz (1835-1915),* in: *The Biographical Dictionary of Vistulian Pomerania*, vol. 3, Z. Nowak, ed., Gdansk 1997, p. 448-449].

*Początki polonijnej parafii narodowościowej Matki Boskiej Zwycięskiej w Chatham, Ontario i problem zachowania jej statusu, „*Studia Polonijne" 19(1998), s. 141-168. [*The Beginnings of the Polish National Parish of Victorious Mother of God in Chatham, Ontario and the Problem of Preserving Its Status*, „Studia Polonijne" („Polish Emigration Studies"),19(1998), p. 141-168].

Poezja ks. Heykego. Próba nowego spojrzenia, „Pomerania" (2003) nr 12, s. 39-42. [*The Poetry of rev. Heyke. An Attempt of New Approach*, „Pomerania" (2003) no. 12, p. 39-42].

Polonia Holenderska, „Rota", 1992 nr 3-4, s. 63-64, ilustr. (druk: 1993). [*Polish Emigration in Netherlands*, „Rota", 1992 no. 3-4, p. 63-64, (print: 1993)].

Polonia Holenderska, „Studia Polonijne" 15(1993), s. 55-58 (druk: 1994). [*Polish Emigration in Netherlands*, „Studia Polonijne" („Polish Emigration Studies"), 15(1993), p. 55-58 (print: 1994)].

Polonia w Kraju Tulipanów z bliska, „Duszpasterz Polski Zagranicą" 42(1991) nr 4, s. 531-535. [*A Closer Look on the Polish Emigration in the Land of Tulips*, „Duszpasterz Polski Zagranica" („Polish Priest Abroad"), 42(1991) no. 4, p. 531-535].

Polonia w London (Kanada) przed powstaniem parafii, „Studia Polonijne" 25(2004), s. 193225. [*Polish Emigration in London (Canada) Before the Establishment of a Parish*, „Studia Polonijne" („Polish Emigration Studies"), 25(2004), p. 193-225].

Polonijne badania księdza Władysława Szulista, „Biuletyn Stowarzyszenia „'Wspólnota Polska'", 1993 nr 23, s. 14-15. [*Rev. Wladyslaw Szulist's Researches On Polish Emigration* „Biuletyn Stowarzyszenia 'Wspólnota Polska'", („Bulletine of the 'Polish Community' Association"), 1993 no. 23, p. 14-15].

Polska Misja Katolicka w Holandii. Szkic historyczny, w: *Polska Misja Katolicka w krajach Beneluksu. Informator duszpasterski,* Beneluks 1995, s. 39-42. [*Polish Catholic Mission in Netherlands. A Historical Outline*, in: *Polish Catholic Mission in the Benelux Countries. A Pastoral Guide*, Beneluks 1995, p. 39-42].

Portret duchowieństwa w świetle przepowiadania funeralnego księży pomorskich i wielkopolskich w drugiej połowie XIX i pierwszej XX wieku, „Rocznik Gdański" 63 (2003) z. 1-2, s. 57-72 (druk: 2004). [*A Portrait of Clergy in the Light of Funeral Preaching of Pomerania and Wielkopolska Priests in the Second half of the 19th and the First Half of the 20th c,* „Rocznik Gdanski" („Gdansk Annual"), 63 (2003) b. 1-2, p. 57-72 (print: 2004)].

Postawy kształtujące model kapłana pomorskiego od pierwszej wojny światowej do naszych czasów, w: *Homo Meditans XIV: Kapłan pośród ludu kapłańskiego,* red. W. Słomka, J. Misiurek, Lublin 1993, s. 149-161. [*The Attitudes Shaping a Model of Pomerania Priest from the First World War to Today*, in: *Homo Meditans XIV: A Priest Among Priestly People*, W. Slomka, J. Misiurek, eds., Lublin 1993, p. 149-161].

Powiastka w twórczości literackiej polskiego duchowieństwa katolickiego na Pomorzu i w Wielkopolsce 2. połowy XIX i 1. XX wieku, w: *Ku prawdzie w miłości. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Janowi Śrutwie,* red. S. Koczwara, Lublin 2002, s. 161-178. [*Tale in the Literary Work of Polish Catholic Clergy in Pomerania and Wielkopolska in the second Half of the 19th and the Second of the 20th C*, in: *Towards the Truth With Love. Commemorative Book for the Rev. Bshp. Prof. Jan Srutwa*, S. Koczwara, ed., Lublin 2002, p. 161-178].

Problematyka historyczna prac księży stypendystów Pomorskiego Towarzystwa Pomocy Naukowej, „Studia Pelplińskie" 34(2003), s. 11-35 (druk: 2004). [*Topics of History Papers of Priests on Scholarship of Pomeranian Association of Scholarly Association*, „Studia Pelpinskie" („Pelpin Studies") 34(2003), p. 11-35 (print: 2004)].

Problematyka kaszubsko-pomorska w VI tomie Encyklopedii Katolickiej, „Gazeta Kartuska", 1994 nr 31, s. 10. [*Kashuby and Pomerania Related Topics in*

the 6th Volume of the Catholic Encyclopedia, „Gazeta Kartuska" („Kartuzy Newspaper"), 1994 no. 31, p. 10].

Przedmowa, w: *Kościół i społeczności. Rewolucje – demokracje – totalitaryzmy. Studia z dziejów XIX i XX wieku,* red. J. Walkusz, Lublin 1993, s. 7. [*Foreword*, in: *The Church and Communities*. *Revolutions – Democrations – Toralitarianisms. Historical Study of the 19th and*, J. Walkusz, ed., Lublin 1993, p. 7].

Rogaczewski Franciszek (1892-1940), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 19-21. [*Rogaczewski Franciszek (1892-1940),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 19-21].

Rola środowiska rodzinnego w procesie kształtowania się aktywności literackiej polskiego duchowieństwa na ziemiach zaboru pruskiego w latach 1848-1939, RT 48(2001) z. 4, s. 111-130. [*The Role of Family Environment in the Process of Shapins Literary Activity of Polish Clergy on the Polish Territory Under the Prussian Rule in the Years 1848-1939*,RT 48(2001) b. 4, p. 111-130].

Rosentreter Augustyn (1844-1926), w: *Encyklopedia Historii Drugiej Rzeczypospolitej,* red. A. Garlicki i inni, Warszawa 1999, s. 380. [*Rosentreter Augustyn (1844-1926)*, in: *Encyclopedia of the History of the II Republic of Poland,* A. Garlicki and others, Warszawa 1999, p. 380].

Roszczynialski Edmund (1888-1939), w: *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 4, red. Z. Nowak, Gdańsk 1997, s. 92-93. [*Roszczynialski Edmund (1888-1939),* in: *Biographical Dictionary of Vistulian Pomerania*, vol. 4, Z. Nowak, Gdansk 1997, p. 92-93].

Rys historyczny Klubu Studentów Kaszubów w Pelplinie, „Pomerania" 16(1979) nr 1, s. 7-10. [*A Historical Outline of the Kashubian Students in Pelpin*, „Pomerania" 16(1979) no. 1, p. 7-10].

Seminarium Duchowne w Pelplinie w okresie II Rzeczypospolitej (1918-1939), w: *Księga Jubileuszowa 350 lat Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie (1651-2001)*, red. A. Nadolny, Pelplin 2001, s. 268-292. [*High Seminary in Pelpin in the Period of the II Republic of Poland*, in: *Jubilee Book for the 350 Years*

of the High Seminary in Pelpin (1651-2001), A. Nadolny, ed., Pelplin 2001, p. 268-292].

Semrau Józef (1833-1904), w: *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego,* t. 4, red. Z. Nowak, Gdańsk 1997, s. 197-198. [*Semrau Jozef (1833-1904),* in: *The Bibliographical Dictionary of Vistulian Pomerania*, vol. 4, Z. Nowak, ed., Gdansk 1997, p. 197-198].

Stanisław Wojciech Okoniewski – biskup morski, „Folia Pomerania. Zeszyty Teologiczno-Historyczne Instytutu Teologicznego w Tczewie" 1(1996), s. 59-70. [*Stanislaw Wojciech Okoniewski – Sea Bishop,* „Folia Pomerania. Zeszyty Teologiczno-Historyczne Instytutu Teologicznego w Tczewie" („Folia Pomerania. Theological-Historical Books of Theological Institute in Tczew"), 1(1996), p. 59-70].

Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich, „Więź" (1986) nr 2-3, s. 145-156. [*Christian Workers Association,* „Wiez" („The Bond"), (1986) no. 2-3, p. 145-156].

Swego nie znamy... (o twórczości literackiej ks. M. Szweja TChr.), „Pomerania" 37(2000) nr 3, s.44-45. [*We Don't Know Our Own ..., (on literary work of rev. M. Szwej)* „Pomerania" 37(2000) no. 3, p. 44-45].

Sychta Bernard (1907-1982), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 96-97. [*Sychta Bernard (1907-1982), Biographical Dictioary of Social Catholicism in Poland,* vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 96-97].

Szopiński Dominik (1883-1984), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 106. [*Szopinski Dominik (1883-1984),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, Lublin 1996, p. 106].

Szydzik Jozef (1871-1939), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 117-118. [*Szydzik Jozef (1871-1939),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, Lublin 1996, p. 117-118].

Świadome uczestnictwo w kulturze literackiej i narodowej drogą do aktywności pisarskiej polskiego duchowieństwa katolickiego w Wielkopolsce, na Pomorzu i Warmii w latach 1848-1939, RT 49(2002) z. 4, s. 81-105. [*Conscious Participation in Literary and National Culture as the Way to Literary Activity of the Polish Catholic Clergy in Wielkopolska, Pomerania and Warmia in the Years 1848-1939*, RT 49(2002) b. 4, p. 81-105].

Treder Wiktor (1852-1916), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 141-142. [*Treder Wiktor (1852-1916),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, Lublin 1996, p. 141-142].

Tulodziecki Jan (1918-1876), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 149-150. [*Tulodziecki Jan (1918-1876),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 149-150].

Turzyński Teodor Emil (1888-1939), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 153-154. [*Turzynski Teodor Emil (1888-1939),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 153-154].

Twórczość pamiętnikarsko-wspomnieniowa polskiego duchowieństwa Pomorza i Wielkopolski XIX i XX wieku, RT 44(1997) z. 4, s. 115-142 (druk: 1998). [*Memoirs Writing of the Polish Clergy in Pomerania and Wielkopolska in the 19th and 20th C*,RT 44(1997) b. 4, p. 115-142 (print: 1998)].

Tyczyński Franciszek (1847-1922), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 158. [*Tyczynski Franciszek (1847 – 1922),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 158].

Uposażenie duchowieństwa w międzywojennej diecezji chełmińskiej, w: *Historia et ius,* red. A. Dębiński, G. Górski, Lublin 1998, s. 93-105. [*The Renumeration of Clergy in the Interwar Chelmno Diocese, in: Historia et ius,* A. Debinski, G. Gorski, eds., Lublin 1998, p. 93-105].

Utrwła przeszłość dla przyszłości (o twórczości naukowej ks. prof. Z. Zielińskiego), „Pielgrzym" 4(1993) nr 25, s. 8. [*Lasting Past for the Future (on scholarly work of rev. prof. Z. Zielinski),* "Pielgrzym", (Pilgrim), 4(1993) no. 25, p. 8].

W trosce o człowieka. Pozaduszpasterska aktywność ks. Antoniego Henryka Szumana, „Męczennicy. Biuletyn Informacyjny Postulacji Procesu Beatyfikacyjnego II Grupy Polskich Męczenników z okresu II wojny światowej" 1(2004), s. 19-25. [*Caring for the Man. Extra-pastoral Activity of rev. Antoni Henryk Szuman*, „Martyrs. Informative Bulletine of the Postulancy for Beatification Process of II Gropup of Polish martyrs from the Second World War" 1(2004), p. 19-25].

Witkowski Bolesław (1873-1939), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 182-183. [*Witkowski Boleslaw (1873-1939),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 182-183].

Władysław Łęga i jego środowisko rodzinne w świetle nie znanej autobiografii, „Rocznik Gdański" 55(1995) z. 1, s. 107-130 (druk: 1996). [*Wladyslaw Lega and His Family Environment in the Light of His Unknown Autobiography*, „Rocznik Gdanski" („Gdansk Annual") 55(1995) b. 1, p. 107-130 (print: 1996)].

Wojciechowski Wacław (1885-1937), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 183-184. [*Wojciechowski Waclaw (1885-1937),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 183-184].

Wojenne losy księdza Bernarda Sychty (cz. 1), „Gazeta Kartuska", 1991 nr 15, s. 8. [*Rev. Bernard Sychta's War Experiences* (part1), „Gazeta Kartuska", („Kartuzy Newspaper") 1991 no. 15, p. 8].

Wojenne losy księdza Bernarda Sychty (cz. 2), „Gazeta Kartuska", 1991 nr 16, s. 8. [*Rev. Bernard Sychta's War Experiences* (part 2), „Gazeta Kartuska", („Kartuzy Newspaper"), 1991 no. 16, p. 8].

Wojna i okupacja na Pomorzu Nadwiślańskim a duchowieństwo w świetle niepublikowanych wspomnień i relacji, RT 50(2003) z. 4, s. 207-223. [*War and*

Occupation on the Vistulian Pomerania and the Clergy in the Light of Unpublished Memoirs and Accounts, RT 50(2003) b. 4, p. 207-223].

Wokół problematyki dogmatu nieomylności papieskiej na łamach prasy redagowanej przez ks. Józefa Stagraczyńskiego, RT 46(19990 z. 4, s. 303-328 (druk: 1998). [*On the Problem of the Dogma of Papal Infallibility in the Press Edited by rev. Jozef Stagraczynski,* RT 46(19990 b. 4, p. 303-328 (print: 1998)].

Wolszlegier Antoni (1853-1922), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 190-191. [*Wolszlegier Antoni (1853-1922),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 190-191].

Wpływ kontaktów ze środowiskiem literackim na twórczość pisarską polskiego duchowieństwa ziem zaboru pruskiego w drugiej połowie XIX i pierwszej XX wieku, „Saeculum Christianum" 9(2002) nr 1, s. 77-90. [*The Impact of Contacts with Literary Environment on Literary Work of Polish Clergy in the Polish Territories under Prussian Rule in the Second Half of the 19th and in the 20th C*, „Saeculum Christianum", 9(2002) no. 1, p. 77-90].

Wpływ szkoły na kształtowanie się zainteresowań literackich polskiego duchowieństwa katolickiego Pomorza Nadwiślańskiego i Wielkopolski w XIX i XX wieku (1848-1939), w: *Kościół i historia. Drogi i wzajemne powiązania,* red. S. Tylus i J. Walkusz, Lublin 2001, s. 317-330. [T*he Influence of School on Shaping Literary Interests of the Polish Catholic Clergy of the Vistulian Pomerania and Wielkopolska in the 19th and 20th C (1848-1939),* in: *The Church and History. The Ways and Mutual Connections*, S. Tylus i J. Walkusz, eds., Lublin 2001, p. 317-330].

Wprowadzenie, w: *Kościół w Polsce. Dzieje i kultura*, t. 1, Lublin KUL 2002, s. 5-9. [*Introduction,* in: *The Church in Poland. History and Culture*, vol.1, Lublin KUL 2002, p. 5-9].

Wrycza Józef (1884-1961), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender i inni, Lublin 1996, s. 196-197. [*Wrycza Jozef (1884-1961),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 196-197].

Współczesna ocena biskupa Carla Marii Spletta, „Miesięcznik Diecezji Pelplińskiej" 4(1995) nr 11, s. 412-418. [*Contemporary Assessment of the Bshp Carl Maria Splett*, „Miesiecznik Diecezji Pelplinskiej" („Pelpin Diocese Monthly"), 4(1995) no. 11, p. 412-418].

Wstęp, w: *Historiografia,* red. J. Walkusz, Lublin 1992, s. 5-9. [*Foreword,* in: *Historiography*, J. Walkusz, ed., Lublin 1992, p. 5-9].

Wstęp, w: *Ks. W. Łęga, Cienie i blaski lat szkolnych. Wspomnienia Polaka z Prus Wschodnich. Opracował, przygotował do druku i wstępem poprzedził,* J. Walkusz, Wejherowo 1997, s. 7-15. [*Foreword*, in: *Rev. W. Lega*. *The Good and the Bad Days of School Years. Rememberances of a Pole from the East Prussia,* J. Walkusz, ed., Wejherowo 1997, p. 7-15].

Wykaz publikacji ks. prof. Zygmunta Zielińskiego, w: *Kościół i społeczności. Rewolucje – demokracje – totalitaryzmy. Studia z dziejów XIX i XX wieku,* red. J. Walkusz, Lublin 1993, s. 17-31. [*The List of Publications of Rev. prof. Zygmunt Zielinski,* in*: The Church and Communities. Revolutions – Democrations – Totalitarianisms*, J. Walkusz, ed., Lublin 1993, p. 17-31].

Wyszedł juz VI tom. Rozmowa z ks. doktorem Janem Walkuszem, redaktorem naczelnym „Encyklopedii Katolickiej" (rozmawia J. Koziej), „Gość Niedzielny" 71(1994) nr 17. [*The 6th Volume is Already Out. An Interview with Rev. PhD Jan Walkusz, the editor-in-chief of the Catholic Encyclopedia* (carried by J. Koziej), 71(1994) no. 17].

Wzbogaca kulturę polską i chrześcijańską. O Encyklopedii Katolickiej rozmawiamy z ks. dr. Janem Walkuszem jej redaktorem naczelnym (rozmawiał Cz. Dąbrowski), „Słowo. Dziennik Katolicki" 2(1994) nr 80. [*It Enriches Polish and Christian Culture. We talk about the Catholic Encyclopedia with Rev. PhD Jan Walkusz, the editor-in-chief* (by Cz. Dabrowski) „Słowo. Dziennik Katolicki" („The Word, Catholic Daily"), 2(1994) no. 80].

Wzorce osobowe duchowieństwa pomorskiego przed II wojną światową (przedruk), „Studia Pelplińskie" 29(1999), s. 197-209. [*Personal Models of Pomeranian Clergy Before the II World War* (reprint), „Studia Pelpinskie" („Pelpin Studies"), 29(1999), p. 197-209].

Wzorce osobowe duchowieństwa pomorskiego przed II wojną światową, „Studia Pelplińskie" 21/22(1990/1991), s. 87-98 (druk: 1994). [*Personal Models of Pomeranian Clergy Before the II World War*, „Studia Pelpinskie" („Pelpin Studies"), 21/22(1990/1991), p. 87-98 (print: 1994)].

Z dziejów parafii Matki Boskiej Częstochowskiej w London, „Niedziela" 47(2004) nr 37, s. 20. [*From the History of Czestochowa Mother of God's Parish in London,* „Niedziela" („Sunday") 47(2004) no. 37, p. 20].

Z dziejów parafii Matki Boskiej Częstochowskiej w London, Ontario, w: *Our Lady of Czestochowa 1954-2004. Kościół Matki Bożej Częstochowskiej Królowej Polski,* London, Ont. 2004, s. 8-13. [*From the History of Czestochowa Mother of God's Parish in London*, *Ontario*, in: *Our Lady of Czestochowa 1954-2004 the Church of Czestochowa Mother of God, Queen of Poland*, London, Ont. 2004, p. 8-13].

Z historiografii Polonii i losów Polaków za granicą wschodnią Instytutu Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, „Dzieje Najnowsze" 29(1997) z. 1, s. 123-129. [*From the Historiography of Polish Emigration and the Experiences of Polish People Behind the Eastern Border, of the Institute for Researches on Polish Emigration and Polish Emigration of The Catholic University of Lublin*, „Dzieje Najnowsze" („Latest History"), 29(1997) b. 1, p. 123-129].

Z problematyki historiografii najnowszej, „Chrześcijanin w Świecie" 24(1994) nr 2-3, s. 276284. [*From the Latest Historiography*, „Chrześcijanin w Świecie" („Christian in the World"), 24(1994) no. 2-3, p. 276-284].

Z zagadnień historyczno-obyczajowych pamiętnikarstwa polskiego duchowieństwa Pomorza i Wielkopolski w XIX i XX wieku, w: *Na przełomie stuleci. Naród – Kościół – państwo w XIX i XX wieku,* red. M. Piotrowski, Lublin 1997, s. 723-737. [*From Historic and Social Issues in the Memoirs Writing of the Polish Clergy in Pomerania and Wielkopolska in the 19th and 20th C, in: On the Turn of Centuries. Nation – Church –State in the 19th and 20th c*, M. Piotrowski, ed., Lublin 1997, p. 723-737].

Z zagadnień martyrologii duchowieństwa diecezji chełmińskiej, w: *Z przeszłości diecezji chełmińskiej 1243-1992,* red. M. Biskup, Toruń 1994, s. 103-118 (druk: 1995). [*From the Issues Related to Martyrdom of the Clergy of the Chelmno Diocese, in From the History of the Chelmno Diocese 1243-1992*, M. Biskup, ed., Torun 1994, p. 103-118 (print: 1995)].

Z zagadnień życia religijno-sakramentalnego w diecezji chełmińskiej w latach 1939-1945, „Studia Pelplińskie" 11(1980), s. 349-353. [*From Sacramental and Religious Life in the Chelmno Diocese in the Years 1939-1945*, „Studia Pelplinskie" („Pelpin Studies"),11(1980), p. 349-353].

Z życia i aktywności naukowej księdza profesora Anzelma Weissa, w: *Kościół i historia. Drogi i wzajemne powiązania,* red. S. Tylus i J. Walkusz, Lublin 2001, s. 5-20. [*From the Life and Academic Work of the Rev. Prof Anzelm Weiss, in: The Church and History. The Ways and Mutual Connections*, S. Tylus i J. Walkusz, eds., Lublin 2001, p. 5-20].

Zagadnienia historii diecezji chełmińskiej na łamach „Studiów Pelplińskich". Przed jubileuszem 750-lecia diecezji i 20-lecia „Studiów Pelplińskich", RTK 35(1988) z. 4, s. 115-135 (druk: 1992). [*Selected Problems from the History of the Chelmno Diocese in „Studia Pelpinskie". Before the 750th Anniversary Jubileeof the Diocese and 20th Anniversary of „Studia Pelpinskie"*,RTK 35(1988) b. 4, p. 115-135 (print: 1992)].

Zarys życia i działalności naukowej ks. Zygmunta Zielińskiego, w: *Kościół i społeczności. Rewolucje – demokracje – totalitaryzmy. Studia z dziejów XIX i XX wieku,* red. J. Walkusz, Lublin 1993, s. 9-14. [*A Historical Outline of Life and Academic Work of the rev. Zygmunt Zielinski,* in: *The Church and Communities. Revolutions – Democrations – Totalitarianisms*, J. Walkusz, ed., Lublin 1993, p. 9-14].

Zieliński Zygmunt, w: *Nowa Encyklopedia Powszechna PWN*, t. 6, Warszawa 1996, s. 1018. [*Zielinski Zygmunt*, in: *The New PWN Universal Encyclopedia*, vol. 6, Warszawa 1996, p. 1018].

Zmagania biskupa Marwicza o właściwe oblicze szkoły, „Pielgrzym" 9(1998) nr 9, s. 14. [*The Struggle of Bishop Marwicz for the Appriopriate Image of School*, „Pielgrzym" („Pilgrim") 9(1998) no. 9, p. 14].

Zróżnicowanie tematyczne i gatunkowe twórczości poetyckiej polskiego duchowieństwa katolickiego na Pomorzu i w Wielkopolsce w latach 1848 -1939, „Studia Pelplińskie" 33(2002), s. 589-623 (wyd. specjalne). [*Diversity of Topics and Styles of Poetry Writing of the Polish Catholic Clergy in Pomerania and Wielkopolska in the Years 1848-1939,* „Studia Pelplinskie" („Pelpin Studies"), 33(2002), p. 589-623 (special issue)].

Żywczyński Mieczysław, w: *Nowa Encyklopedia Powszechna PWN*, t. 6, Warszawa 1996, s. 1098. [*Zywczynski Mieczyslaw,* in: *The New PWN Universal Encyclopedia*, Warszawa 1996, p. 1098].

Żynda Franciszek (1892-1939), w: *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce*, t. 3, red. R. Bender and others, Lublin 1996, s. 223. [*Zynda Franciszek (1892-1939),* in: *Biographical Dictionary of Social Catholicism in Poland*, vol. 3, R. Bender and others, eds., Lublin 1996, p. 223].

Reviews

Jerzy Więckowiak, *Gdynia Mały Kack. Parafia i kościół Chrystusa Króla*, Gdynia 1990, „Zapiski Historyczne" 57(1992) z. 4, s. 166-169. [Jerzy Wieckowiak, *Gdynia maly Kack. The Parish and Church of Christ the King, Gdynia 1990*, „Zapiski Historyczne" („Historical Notes") 57(1992) b. 4, p. 166-169].

Ks. Mieczysław Rusiecki, *Wytrwajcie we Mnie,* Kielce, 1998, s. 160, „Roczniki Nauk Społecznych" 27(1999) z. 2, s. 170-172 (druk: 2001). [Rev. Mieczyslaw Rusiecki, *Persevere in Me*, Kielce, 1998, p. 160, „Roczniki Nauk Spolecznych" („Social Sciences Annuals") 27(1999) b. 2, p. 170-172 (print: 2001)].

Księga nazwisk Pomorzan profesora Edwarda Brezy – E. Breza, Nazwiska Pomorzan. Pochodzenie i zmiany, Gdańsk 2000, „Pielgrzym" 11 (2000) nr 12, s. 21. [*A Book of Pomeranian Surnames by Prof. Edward Breza – E. Breza. Pomeranian Surnames. The Origin and Changes*, Gdansk 2000, „Pilegrzym" („Pilgrim") 11 (2000) no. 12, p. 21].

Nowa praca o Kartuzji Kaszubskiej – K. Raepke, Z dziejów Kartuzji Kaszubskiej i kościoła kolegiackiego w Kartuzach, Kartuzy 1995, „Gazeta Kartuska", 1995 nr 29, s.7. [*A New Work on Kashuby Kartuzja – K. Raepke, From the History of Kashuby Kartuzja and the Collegiate Church in Kartuzy*, „Gazeta Kartuska" („Kartuzy Newspaper") Kartuzy 1995, 1995 no. 29, p.7].

P. Raina, *Karol Maria Splett biskup gdański na ławie oskarżonych,* Warszawa 1994, s. 317, „Dzieje Najnowsze" 28(1995) z. 4, s. 174-176 (druk: 1996). [P. Raina, *Karol Maria Splett, A Bishop of Gdansk in the Dock*, Warszawa 1994, p. 317, „Dzieje Najnowsze" („The Latest History") 28(1995) b. 4, p. 174-176 (print: 1996)].

Peter Raina, *Karol Maria Splett. Der Bischof von Danzig auf der Anklagenbank*, „Zeitschrift fur die Geschichte und Altertumskunde Ermlands" 48(1996), s. 232-235 (print: 1997).

Po kropli deszczu do ekumenii – S. Riabinin, Ekumeniczne strofki wierzącego przyrodnika, Lublin 1995, „Przegląd Uniwersytecki" 7(1995) nr 3, s. 19. [*Raindrop by Raindrop to Ecumenism – S. Riabinin, Ecumenical Verses of A Believing Naturalist*, Lublin 1995, „Przeglad Uniwersytecki" („University Review") 7(1995) no. 3, p. 19].

Stanisław Bogdanowicz, *Karol Maria Splett, biskup gdański czasu wojny, więzień specjalny PRL*. [*Carl Maria Splett. Danziger Bischof der Kriegszeit. Sondergefangener der Volks Republik Polen*], Gdansk 1996, „Zeitschrift fur die Geschichte und Altertumskunde Ermlands" 48(1996), s. 236-239 (print: 1997).

Stefan Wójcik, *Katechizacja w warunkach systemu totalitarnego na przykładzie administracji apostolskiej Dolnego Śląska w latach 1945-1961,* Wrocław 1995, s. 290, „Saeculum Christianum" 3(1996) nr 1, s. 231-234 (druk: 1997). [Stefan Wojcik, ??????????????????, Wrocław 1995, p. 290, „Saeculum Christianum" 3(1996) no. 1, p. 231-234 (print: 1997)].

Zatrzymać przemijanie – J. Marlewska, Codziennie mijani. Portrety, Warszawa-Kielce 1991, „Słowo Powszechne" 46(1992) nr 103, s. 6. [*To Stop the Passing – J. Marlewska. Passed Everyday. Portraits,* Warszawa-Kielce 1991, „Slowo Powszechne" („?????????????????????") 46(1992) no. 103, p. 6].

Żeńskie zgromadzenia zakonne w Polsce 1939-1947, red. A. Chruszczewski, K. Dębowska, P. Gach, J. Kłoczowski, A. Siewierska, t. 5, Lublin 1989, s. 306, „Dzieje Najnowsze" 22(1990) nr 4, s. 117-121 (druk: 1991). [*Female Congregations in Poland 1939-1947*, A. Chruszczewski, K. Debowska, P. Gach, J. Kloczowski, A. Siewierska, eds., vol. 5, Lublin 1989, p. 306, „Dzieje Najnowsze" („The Latesst History"), 22(1990) no. 4, p. 117-121 (print: 1991)].

Anzelm R. Weiss, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Born on 15th January 1940 in Wolsztyn, in the years 1957-63 completed theological and philosophical studies in Poznan and was ordained in 1963. In the years 1966-1969 he devoted himself to specialistic studies on the history of the Church, defended his PhD Thesis in 1979 and in 1985 obtained the title of Doctor Habilitatus. In 1992 he was appointed associated professor, in the years 1985-1998 he was the chairman of the Department of Methodology and Auxiliary Sciences to the History of the Church (in 1998 he became a chief education officer). In 1998 he was given the chair of the Department of the History of the Church in Modern Times, in 1985-1992 he was a lecturer at the Papal Theology Department (PWT) in Poznan and in the years 2002- 2004 at the Adam Mickiewicz's University (UAM) in Poznan. In 1990-1993 he was a deputy dean of the Faculty of Theology of the CUL and in 1993-1999 the dean of this faculty.

He is a member of The Learned Society of the CUL, the Lublin Science Society – Societas Scientiarum Lublinensis – Polish Heraldic Society, Lublin Dept., The Polish Academy of Sciences, Theological Sciences Committee, Commission of Comparative History of the Churches at the Committee of Historical Sciences of the Polish Academy of Sciences (1996-1999), The Commission of Auxiliary Sciences of History and Editing of the Committee of Historical Sciences, at the Polish Academy of Sciences (since 1999). Since 1969 he has been a scientific editor of the Catholic Encyclopedia, and in the years 1983-1985 he was its scientific secretary, in the years 1985-1997 he was a member of its main editorial team. Since 1985 he has been an editor of the history of the church section in this editorial team. He is also a member of scientific board of „Roczniki Teolo-

giczne" („Theological Annuals"), book 4: History of the Church and of the semi-annual „Archiwa Biblioteki Muzea Koscielne" („Church Archives, Libraries and Museums"). He was a supervisor of 179 MA theses, 5 BA theses, 4 PhD theses, he reviewed 281 MA theses, 14 PhD theses and of one habilitation thesis. In his researches he focuses on the history of the Church, particularly the history of Church institutions in Poland, and history auxiliary sciences.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Biskupstwa bezpośrednio zależne od Stolicy Apostolskiej w średniowiecznej Europie, (Vom Heiligen Stul unmittelbar abhangige Bistumer im mittelalterlichen Europa) Lublin 1992, s. 350. [*Bishoprics Directly Subjected to the Holy See in Medieval Europe,* Lublin 1992, p. 350].

Niższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Poznańskiej (1949-960), współautor Rafał Banaszak, Poligrafia ZWD Ostrów Wielkopolski, Poznań 1999, s. 181+25. [*Lower Seminary of the Poznan Archdiocese(1949-1960*) (with Rafal Banaszek) Poligraphy ZWD Ostrów Wielkopolski, Poznan 1999, p. 181+25].

Organizacja diecezji lubuskiej w średniowieczu (Organisation der Diozese Lebus im Mittelalter). Lublin 1977, s. 293, t. 1: *Studia Kościelno-historyczne (Rozprawy Wydziału Teologiczno-Kanonicznego KUL 44)*. [*Organization of the Lubusz Diocese in Medieval Times,* Lublin 1977, p. 293, vol. 1: *The Church and Historical Studies (Treatises of the Theological- Cannonic Department of the CUL 44)*].

Rec. Z. Grocholewski, „Monitor Ecclesiasticus", 107(1982) s. 162-164.

Parafia Komorowo-Wolsztyn w Polsce Przedrozbiorowej, Lublin 1979, s. 188. [*Komorowo-Wolsztyn Parish in the Partition Poland,* Lublin 1979, p. 188].

Articles and papers

Apostołka inicjatyw (Kazimiera Berkan 1889-1969), w: *Byli wśród nas,* red. F. Lenort, Poznań 1978, s. 369-376. *A She-Apostle of Initiative (Kazimiera*

Berkan 1889-1969), in: *They Were Among Us*, in:, F. Lenort, ed., Poznan 1978, p. 369-376].

Archiwa kościelne w „Codex iuris canonici" papieża Jana Pawła II, RTK 31(1983) z. 4, s. 115-124. [*Church Archives in the Pope John Paul II's „Codex iuris canonici",* RTK 31(1983) b. 4, p. 115-124].

Biskupstwa bezpośrednio zależne od Stolicy Apostolskiej w średniowiecznej Europie (Vom Heiligen Stul unmittelbar abhangige Bistumer im mittelalterlichen Europa), „Nasza Przeszłość" 69(1988), s. 83-96. [*Bishoprics Directly Subjected to the Holy See in Medieval Europe*, „Nasza Przeszlosc" („Our Past") 69(1988), p. 83-96].

Diecezja lubuska i jej biskupi, „Colloquia Lubuskie" Gorzów 1(1989), s. 13-24. [Lubusz *Diocese and Its Bishops*, „Colloquia Lubuskie" Gorzow 1(1989), p. 13-24].

Dokument fundacji i erekcji prepozytury Ducha Świętego w Wolsztynie, w: *Mistrz i Przyjaciel. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Marka Tomasza Zahajkiewicza,* red. J. Pałucki, Lublin 1997, s. 153-162. [*The Document of Foundation and the Erection of the Holy Spirit's Prepositure in Wolsztyn*, in: *Master and Friend. Commemorative Book for the rev.Prof. Marek Tomasz Zahajkiewicz*, J. Palucki, Lublin 1997, p. 153-162].

Edward Bojanowski a Siostry Służebniczki Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej. (Edmund Bojanowski et les Soeurs Servantes de Notre-Dame de l'Immaculee Conception), RTK 37(1900) z. 4, s. 31-49. [*Edward Bojanowski and Sisters of Charity of the Immaculate Word,* RTK 37(1900) b. 4, p. 31-49].

Encyklopedia Katolicka jako wkład Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w syntezę kultury chrześcijańskiej, w: *Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wybrane zagadnienia z dziejów Uczelni,* red. G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zieliński, Lublin 1992, s. 220-225. [*The Catholic Encyclopedia as the Contribution of the catholic University of Lublin into Synthesis of Christian Culture*, in: *The Catholic University of Lublin. Selected Topics from the History of the University*, G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zielinski, eds., Lublin 1992, p. 220-225].

Filadelfia wielkopolskiego duchowieństwa diecezjalnego z 1777 roku. „Ecclesia", „Studia z dziejów Wielkopolski" 1(2003), s. 97-125. [*Philadephia of Wielkopolan Diosesal Clergy of 1777*, „Ecclesia", „Studia z dziejów Wielkopolski" („Studies from the History of Wielkopolska"), 1(2003), p. 97-125].

Franciszka Bębnowskiego droga do probostwa wolsztyńskiego, w: *Ecclesia Posnaniensis. Opuscula Mariano Banaszak septuagenario dedicata,* red. F. Lenort, K. Lutyński, Poznań 1998, s. 113-118. [*Franciszek Bebnowski's Way to Becoming Wolsztyn Parish Priest*, in: *Ecclesia Posnaniensis. Opuscula Mariano Banaszak septuagenario dedicata,* F. Lenort, K. Lutynski, eds., Poznan 1998, p. 113-118].

Historia Kościoła w formacji duchowej i intelektualnej kapłana, „Studia Paradyskie" 12(2002) s.97-106. [*History of the Church in Spiritual and Intellectual Formation of a Priest*, „Studia Paradyskie" („Paradyz Studies"),12(2002) p. 97-106].

Historia Kościoła, w: *Być chrześcijaninem dziś. Teologia dla szkół średnich,* red. M. Rusecki. Lublin 1992, s. 493-587. [*History of the Church, in: To Be A Christian Today. Theology for Secondary School*, M. Rusecki., ed., Lublin 1992, p. 493-587].

Instytut Historii Kościoła, w: *Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wkład w kulturę polską w latach 1968-1993,* red. M. Rusecki, Lublin 1994, s. 213-221. [*The Institute of the History of the Church,* in: *Commemorative Book for the 75 th Anniversary of Establishing the CUL. Contribution to the Polish Culture in the Years 1968-1993,* M. Rusecki, ed., Lublin 1994, p. 213-221].

Kościół: struktury społeczno-państwowe w średniowieczu, RTK 30(1980) z. 6, s. 263-271. [*The Church – Social and National Structures in Mediaval Times*, RTK 30(1980) b. 6, p. 263-271].

Ksiądz Ligi Orione a Polska, (Don Orione incontra la Polonia), RT 50(2003) z. 4, s. 225-237. [*Rev. Ligi Orione and Poland,* RT 50(2003) b. 4, p. 225-237].

Kult św. Wojciecha w diecezji lubuskiej, RT 46(1999) z. 4, s. 329-341. [*The Worship of st. Adalbert in Lubusz Diocese,* RT 46(1999) b. 4, p. 329-341].

Litwa między pogaństwem a chrześcijaństwem, „Życie i Myśl", 7/8(1986) s. 219-224. [*Lithuania Between Paganism and Christianity*, „Zycie i Mysl" („Life and Thought"), 7/8(1986) p. 219-224].

Mitologia i religijność dawnych Liwów, (Mythologie und Religiositat der alten Liven), „Poznańskie Studia Teologiczne" 7(1992), s. 225-237. [*Mithology and Religiousness of Old Live People*, „Poznanskie Studia Teologiczne" („Poznan Theological Studies"), 7(1992), p. 225-237].

Mythologie und Religiositat der alten Liven, w: *Gli inizi del cristianesimo in Livonia – Lettonia,* Citta del Vaticano 1989, p. 81-97.

Nauczanie historii Kościoła w Polsce w latach 1918-1939, w: *Środowiska historyczne II Rzeczpospolitej. Materiały konferencji naukowej w Krakowie i Lublinie 1984 i 1985,* red. J. Maternicki, Warszawa 1986, s. 330-340. [*Teaching History of the Church in Poland in the Years 1918-1939*, in: *Historical Environments of the II Republic of Poland. Materials from the Academic Conference in Krakow and Lublin 1984 and 1985*, J. Maternicki, ed., Warszawa 1986, p. 330-340].

O nowe spojrzenie na istotę i funkcje tzw. „biskupstw egzymowanych", (Eine neue Sicht des Wesens und der Funktion der sogenanten „exempten Bistumer"), RTK 29(1982) z. 4, s.65-79. [A *New Look on the Essence and Function of the so-called Exempted Bishoprics,* RTK 29(1982) b. 4, p. 65-79].

Papiestwo a Francja. Z dziejów wiekowych związków, „Przewodnik Katolicki". 25(1980), s. 5-6. [*The Papacy and France. From the of Many Centuries History of Relations*, „Przewodnik Katolicki". („Catholic Guide") 25(1980), p. 5-6].

Patriarchaty w Kościele pierwszego tysiąclecia, „Więź" 23(1980), nr 11/12, s. 94-105. [*Patriarchate in the Church of the First Millenium*, „Wiez" („The Bond"), 23(1980), no. 11/12, p. 94-105].

Paweł Włodkowic, „Gość Niedzielny" 57(1980), nr 5 s. 1 i 7. [*Paweł Wlodkowic,* „Gosc Niedzielny" („Sunday Guest") 57(1980), no. 5 p. 1 and 7].

Postulacja królewska jako istotny czynnik obsady biskupstwa poznańskiego w 1498 roku. „Kronika Miasta Poznania" 2(1999) s. 60-70. [*King's Postulancy as*

A Crucial Condition of Staffing the Poznan Bishopric, „Kronika Miasta Poznania" („??????????????????") 2(1999) p. 60-70].

Pozwolenie na głoszenie Ewangelii (Licentia apostolica ad missionem) w czasach św. Wojciecha, „Universitas Gedanensis" 9(1997) nr 1/2, s. 61-71. [*The Licence for Preaching the Gospel (Licentia apostolica ad missionem) in the Times of St. Adalbert*, „Universitas Gedanensis" 9(1997) no. 1/2, p. 61-71].

Prace dyplomowe wykonane w Instytucie Historii Kościoła KUL w roku akademickim 1971-1972, RTK 20(1973) z. 4, s. 101-164. [*Dissertations Prepared in the Institute of the History of the Church of the CUL in the Academic Year 1971-1972,* RTK 20(1973) b. 4, p. 101-164].

Prace dyplomowe wykonane w Instytucie Historii Kościoła KUL w roku akademickim 1972-1973, RTK 21(1974) z. 4, s. 117-187. [*Dissertations Prepared in the Institute of the History of the Church of the CUL in the Academic Year 1972-1973,*RTK 21(1974) b. 4, p. 117-187].

Prace dyplomowe wykonane w Instytucie Historii Kościoła w latach 1968-1971, RTK 19 (1972) z. 4, s. 5-161. [*Dissertations Prepared in the Institute of the History of the Church of the CUL in the Academic Year 1968-1971*, RTK 19 (1972) b. 4, p. 5-161].

Religijne i chrześcijańskie korzenie edukacji europejskiej, w: *Chrześcijaństwo w dialogu kultur na ziemiach Rzeczpospolitej,* red. S. Wilk, Lublin 2003, s. 431-449. [*Religious and Christian Roots of European Education, in: Christianity in the Dialogue of Cultures on the Territory of the Republic of Poland*, S. Wilk, ed., Lublin 2003, p. 431-449].

Rola i funkcje prowincji kościelnych w Kościele okresu starożytnego i wczesnego średniowiecza (do VIII w.), (Die Rolle und die Funktion der Kirchenprovinzen in der antiken und fruhmittelalterlichen Kirche), RTK 28(1981) z. 4, s. 29-51. [*The Role and Function of Church Provinces in the Antiquity and Early Medieval Time*s, RTK 28(1981) b. 4, p. 29-51].

Sanktuarium Matki Boskiej „Ucieczki Grzeszników" we Wieleniu, „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej" 1993 nr 10, s. 365-377. [*The Sanctuary of*

Mother of God, „Refuge of Sinners" in Wielen, „Miesiecznik Koscielny Archidiecezji Poznanskiej" („The Church Monthly of the Poznan Archdiocese") 1993 no. 10, p. 365-377].

Spełnienie planów Bolesława Krzywoustego, „Przewodnik Katolicki" 36(1972), s. 314-315. [*Fulfillment of Boleslaw Krzywousty's Plans*, „Przewodnik Katolicki" („Catholic Guide") 36(1972), p. 314-315].

Spis ludności katolickiej parafii Wolsztyn z 1791 r. „Przeszłość Demograficzna Polski" 15 (1983) s. 115-139 (druk 1986). [*The Census of the Catholics in Wolsztyn Parish of 1791*, „Przeszłość Demograficzna Polski" („Demographic Past of Poland"), 15 (1983) p. 115-139 (print 1986)].

Spuścizna archiwalna po ks. prof. Józefie Umińskim, wykładowcy KUL, w: *Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wybrane zagadnienia z dziejów Uczelni,* red. G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zieliński, Lublin 1992, s. 404-408. [*Archival Legacy of the Rev. Prof. Jozef Uminski, a CUL Lecturer*, in: *The Catholic University of Lublin. Selected Topics from the History of the University*, G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zielinski, eds., Lublin 1992, p. 404-408].

Stan badań nad dziejami diecezji lubuskiej, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" 28 (1974), s. 29-40. [*The State of Researches on the History of the Lubusz Diocese*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" („The Church Archives", Libraries and Museums), 28 (1974), p. 29-40].

Studium teologii w Akademii Lubrańskiego (1519-1572), w: *Dzieje teologii katolickiej,* red. M. Rechowicz, t. 2, cz. 2, Lublin 1975, s. 31-39. [*Theology School in the Lubranski Academy (1519-1572),* in: *The History of Catholic Theology*, M. Rechowicz, ed., vol. 2, part 2, Lublin 1975, p. 31-39].

Terytorium diecezji lubuskiej w średniowieczu, (Der Sprengel des Bistums Rebus im Mittelalter), RTK 20(1973), z. 4, s. 83-99. [*The Territory of Lubusz Diocese in Medieval Times*, RTK 20(1973), b. 4, p. 83-99].

Vom Heiligen Stul unmittelbar abhangige Bistumer im mittelalterlichen Europa, „Poznanskie Studia Teologiczne" („Poznan Theological Studies") 14(2003), p. 147-159.

W drodze do kompendium wiedzy z zakresu heraldyki kościelnej, RTK 36(1989) z. 4, s. 95-102. [*Towards a Compendium of Church Heraldry,* RTK 36(1989) b. 4, p. 95-102].

Wizytacja parafii Wolsztyn z 1724 roku, ABMK 73(2000), [*The Visitation of the Wolsztyn Parish in 1724*, ABMK 73(2000)].

Władysław Berkan (1859-1941) działacz emigracyjny w walce o niepodległą Polskę, „Studia Polonijne" 5(1982), s. 247-259. [*Wladyslaw Berkan (1859-1941), an Emigrational Activist in His Struggle For Independent Poland,* „Studia Polonijne" („Polish Emigration Studies"), 5(1982), p. 247-259].

Wojciechowy model chrześcijanina i biskupa w świetle „Vita prior", w: *Dziedzictwo kultu św. Wojciecha. Ogólnopolska sesja jubileuszowa 1000-lecia męczeństwa św. Wojciecha* KUL 22 IX 1997, red. R. Knapiński, Lublin 1998, s. 29-39. [*St Adalbert as a Model of A Christian and a Bishop in the Light of „Vita prior",* in: *The Legacy of St Adalbert's Worship. An All-Poland Jubilee Session for the 1000th Anniversary of St Adalbert's Martyrdom*, KUL 22 IX 1997, red. R. Knapinski, ed., Lublin 1998, p. 29-39].

Wybrane zagadnienia z heraldyki kościelnej. RT 38/39(1991/92) z. 4, s. 5-19. [*Selected Problems of the Church Heraldry*, RT 38/39(1991/92) b. 4, p. 5-19].

Wymiar historyczny katechezy, w: *Podstawowe wymiary katechezy,* red. M. Majewski, Kraków 1991, s. 83-97. [*Historical Dimension of Catechesis*, in: *Basis Dimensions of Catechesis*, M. Majewski, ed., Krakow 1991, p. 83-97].

Z dziejów duszpasterstwa Polaków w Niemczech Zachodnich., „Studia Polonijne" 1(1976), s. 139-148. [*From the History of Polish Chaplaincy in West Germany*, „Studia Polonijne" („Polish Emigration Studies"), 1(1976), p. 139-148].

Z przeszłości diecezji lubuskiej, „Studia Paradyskie" 12(2002), s. 107-119. [*From the Past of Lubusz Diocese,* „Studia Paradyskie" („Paradyz Studies"), 12(2002), p. 107-119].

Zapomniane wartości. Herb Biskupa Kieleckiego, w: *W służbie wartościom. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi dr. Hab. Kazimie-*

rzowi Ryczanowi z okazji 60-lecia urodzin, red. R. Kamiński i inni, Kielce 1999, s. 98-103. [*Forgotten Values. The Emblem of Kielce Bishop,* in*: Serving Values. Commemorative Book for the Rev. Bishop Prof. PhD Hab. Kazimierz Ryczan for His 60th Birth Anniversary,* R. Kaminski and others, eds., Kielce 1999, p. 98-103].

Zarys formowania się sieci metropolitalnej Italii do końca XVI w. (Abriss der Herausbildung des Metropolitannetzes Italiens bis zum Ende des 16. Jahrhunderts), RTK 30(1983) z. 4,s.43-59. [*An Outline of Forming the Metropolital Network of Italy Till the End of the 16th*, RTK 30(1983) b 4, p 43-59].

Entries in The Catholic Encyclopedia

Volume 1: (Lublin 1973)

Aarhus, kol. 2. [*Aarhus*, col.2].

Agats, kol. 171. [*Agats*, col. 171].

Akademia Lubrańskiego, kol 215-216. [*Lubranski's Academy*, col. 215-216].

Akra, kol. 225. [*Akra*, col. 225].

Alatri, kol. 292. [*Alatri*, col. 292].

*Albacet*e, kol. 292. [*Albacete*, col. 292].

Albania, kol. 296. [*Albany*, kol. 296].

Albarracin, ko1. 297. [*Albarracin,* co1. 297].

Aleppo, kol. 355 (z W. Kowalikiem). [*Aleppo,* col. 355 (with W. Kowalik)].

Aleria, kol. 355-356. [*Aleria,* col. 355-356].

Alessano, kol. 356. [*Alessano*, col. 356].

Alet, kol. 357. [*Alet*, col. 357].

Aleurum, kol. 357. [*Aleurum*, col. 357].

Algieria, kol. 362-364 (z W. Kowalikiem). [*Algeria*, col. 362-364 (with W. Kowalik)].

Alfie, kol. 370. [*Alfie*, col. 370].

Allentown, kol. 370.[*Allentown*, col. 370].

Altamura ed Acquaviva delle Fonti, kol. 386. [*Altamura ed Acquaviva delle Fonti,* col. 386].

Alto Parana, kol. 392. [*Alto Parana*, col. 392].

Alto Sinu, kol. 392. [*Alto Sinu*, col. 392].

Amadija, kol. 399. [*Amadija*, col. 399].

Amargosa, ko1. 402. [*Amargosa*, co1. 402].

Ambato, kol. 404. [*Ambato*, col. 404].

Amelia, kol. 418. [*Amelia*, col. 418].

Ameryka Północna IV. Misje protestanckie kol. 448-450 (z F. Stopniakiem). [*Northern America IV. Protestant Missions*, col. 448-450 (with F. Stopniak)].

Amos, kol. 466. [*Amos,* col. 466].

Ampurias e Tempio kol. 468. [*Ampurias e Tempio,* col. 468].

Anatuya, kol. 522. [*Anatuya*, col. 522].

Anchorage, kol. 522. [*Anchorage*, col. 522].

Andong kol. 525. [*Andong,* col. 525].

Andreville, kol. 529. [*Andreville*, col. 529].

Andria, kol. 529. [*Andria*, col. 529].

Angra, kol. 601. [*Angra*, col. 601].

Ankara, kol. 619-620. [*Ancara*, col. 619-620].

Ankona, kol. 623. [*Ankona*, kol. 623].

Antequera, kol. 641-642. [*Antequera*, col. 641-642].

Antoquia, kol. 655. [*Antoquia*, col. 655].

Antwerpia, kol. 707-708 (z K. Bartoszewskim). [*Antwerp*, col. 707-708 (with K. Bartoszewski)].

Antyle kol. 720-721. [*Antilles* col. 720-721].

Aparecida, kol. 737. [*Aparecida*, cl. 737].

Apatzingan, ko1. 730-740. [*Apatzingan,* c1. 730-740].

Apollonia, kol.75 (z A. Chruszczewskim). [*Apollonia*, col. 75 (with A. Chruszczewski)].

Apuania, kol. 844. [*Apuania*, col. 844].

Apucarana, kol. 844. [*Apucarana*, col. 844].

Aquae, kol. 845 (z A. Chruszczewskim). [*Aquae*, kol. 845 (with A. Chruszczewski)].

Aquino-Sora-Pentecoevo, kol. 846.[*Aquino-Sora-Pentecoevo*, col. 846].

Arabia I. Chrześcijaństwo w okresie przedmahometańskim. III. Misje protestanckie, kol. 847-848, 849. [*Araby. I. Christianity in The Pre-mahometan Period. III. Protestant Missions*, col. 847-848, 849].

Arabia Saudyjska, ko1. 849-850. [*Saudi Arabia*, col. 849-850].

Aracaju, kol. 857. [*Aracaju*, col. 857].

Arassuai, kol. 861. [*Arassuai*, col. 861].

Arbela, kol. 862. [*Arbela*, col. 862].

Arcibo, kol. 900. [*Arcibo*, col. 900].

Arequipa, kol. 902. [*Arequipa*, col. 902].

Argyll and The Isles, col. 910.

Ariano, kol. 915. [*Ariano*, col. 915].

Arles, kol. 926 (z M. Banaszkiem). [*Arles,* col. 926 (with M. Banaszak)].

Armenia, kol. 935. [*Armenia*, col. 935].

Arta, kol. 953. [*Arta,* col. 953].

Arundel and Brighton, col. 960-961.

Ascoli Satriano e Cergnola, kol. 995. [*Ascoli Satriano e Cergnola*, col. 995].

Asjut, kol. 998. [*Asyut*, col.998].

Assis, kol. 1005. [*Assis,* col. 1005].

Astorga, kol. 1007-1008. [*Astorga*, col. 1007-1008].

Asuan, co1. 1014. [*Asuan,* co1. 1014].

Asuncion, kol. 1015-1016. [*Asuncion,* col. 1015-1016].

Altanta, kol. 1051. [*Altanta,* col. 1051].

Austin, kol. 1137. [*Austin,* col. 1137].

Autlan, kol. 1155. [*Autlan,* col. 1155].

Auxerre. kol. 1170. [*Auxerre.* col. 1170].

Aveiro, ko1. 1171. [*Aveiro,* co1. 1171].

Avellaneda, kol. 1175. [*Avellaneda,* col. 1175].

Avellino, kol. 1175. [*Avellino,* col. 1175].

Aversa, kol. 1176. [*Aversa,* col. 1176].

Avranches, kol. 1177. [*Avranches,* col. 1177].

Awinion, kol. 1185-1186. [*Awinion,* col. 1185-1186].

Azogues, kol. 1219. [*Azogues,* col. 1219].

Azul, kol. 1221. [*Azul,* col. 1221].

Bagdad, kol. 1257. [*Bagdad,* col. 1257].

Baltimor, kol. 1290. [*Baltimor,* col. 1290].

Bamberga, kol. 1297-1299. [*Bamberga,* col. 1297-1299].

Volume 2 (Lublin 1976):

Barcelona, kol. 24-25. [*Barcelona,* col. 24-25].

Bari, kol. 32. [*Bari,* col. 32].

Barquisimento, kol. 62. [*Barquisimento,* col. 62].

Barretas, kol. 63. [*Barretas,* col. 63].

Beaumont, kol. 166. [*Beaumont,* col. 166].

Beauvais, kol. 166-167. [*Beauvais,* col. 166-167].

Bejrut, kol. 185-186. [*Bejrut,* col. 185-186].

Belem do Para, kol. 192. [*Belem do Para,* col. 192].

Belo Horizonte, kol. 207-208 (z P. Gachem). [*Belo Horizonte,* col. 207-208 (with P. Gach)].

Bergamo, kol. 283-284. [*Bergamo,* col. 283-284].

Berkan Kazimiera, kol. 289-290. [*Berkan Kazimiera,* col. 289-290].

Bertinoro, kol. 323-324. [*Bertinoro,* col. 323-324].

Bet Arsam, Bet Bagasz, Bet Daraje, kol. 332. [*Bet Arsam, Bet Bagasz, Bet Daraje,* col. 332].

Bet Daron, Bet Dasen, Bet Delumaje, Bet Dial, Bet Garmaj, kol. 332. [*Bet Daron, Bet Dasen, Bet Delumaje, Bet Dial, Bet Garmaj,* col. 332].

Bet Katraje, kol. 332. [*Bet Katraje,* col. 332].

Bet Kusaje, Bet Lapat, kol. 332. [*Bet Kusaje, Bet Lapat,* col. 332].

Bet Madaje, Bet Mahkart, Bet Mihrakaje, Bet Moksaje, Bet Nuhadra, kol. 332-333. [*Bet Madaje, Bet Mahkart, Bet Mihrakaje, Bet Moksaje, Bet Nuhadra,* col. 332-333].

Bet Rahimaj, kol. 333. [*Bet Rahimaj,* col. 333].

Bet Raman, Bet Razikaje, Bet Rima, Bet Saida, Bet Sori, kol. 333. [*Bet Raman, Bet Razikaje, Bet Rima, Bet Saida, Bet Sori,* col. 333].

Bet Zabdaj, kol. 335. [*Bet Zabdaj,* col. 335].

Betagbara, kol. 335. [*Betagbara,* col. 335].

Bevania, kol. 342. [*Bevania,* col. 342].

Birmingham, kol. 586. [*Birmingham,* col. 586].

Birmingham (w USA), kol. 586. [*Birmingham (in USA),* col. 586].

Borglum, kol. 815. [*Borglum,* col. 815].

Borzykowa, kol. 833. [*Borzykowa,* col. 833].

Bostra, kol. 842. [*Bostra,* col. 842].

Bośnia i Hercegowina, kol. 843-845. [*Bosnia and Herzegovina,* col. 843-845].

Bovino, kol. 857. [*Bovino,* col. 857].

Braganra-Mirand, kol. 1025. [*Braganra-Mirand,* col. 1025].

Braganya Gaulista, kol. 1025. [*Braganya Gaulista,* col. 1025].

Brandenburgia, kol. 1036-1039 (z Z. Sulowskim). [*Brandenburgy,* col. 1036-1039 (with Z. Sulowski)].

Brasila, kol. 1043. [*Brasila,* col. 1043].

Breda, kol. 1056, [*Breda*, col. 1056].

Brentwood, kol. 1061. [*Brentwood*, col. 1061].

Brescia, kol. 1062.[*Brescia*, col. 1062].

Blok Dietrich, kol. 1196. [*Blok Dietrich*, col. 1196].

Byllis, kol. 1246. [*Byllis*, col. 1246].

Volume 3 (Lublin 1979):

Chiemsee, kol. 151-152. [*Chiemsee,* col. 151-152].

Chorwacja I. Dzieje chrześcijaństwa, kol. 237-241 (z M. Banaszakiem). [*Horvatia. I. The History of Christianity,* col. 237-241 (with M. Banaszak)].

Chwarszczany, kol. 435. [*Chwarszczany,* col. 435].

Ciudad Altamirano, kol, 499. [*Ciudad Altamirano,* col, 499].

Ciudad Bolivar, kol, 499. [*Ciudad Bolivar,* col, 499].

Ciudad Guzman, kol. 499. [*Ciudad Guzman,* col. 499].

Ciudad Juarez, kol. 449. [*Ciudad Juarez,* col. 449].

Ciudat Obregon, kol. 449. [*Ciudat Obregon,* col. 449].

Ciudad Redl, kol. 449. [*Ciudad Redl,* col. 449].

Ciudad Valles, kol. 500. [*Ciudad Valles,* col. 500].

Ciudad Victoria, kol. 500. [*Ciudad Victoria,* kol. 500].

Civita Castellana-Orte Gallese, kol. 501. [*Civita Castellana-Orte Gallese,* col. 501].

Comayagua, kol. 550. [*Comayagua,* col. 550].

Comodoro Rivadavia, kol. 562. [*Comodoro Rivadavia,* col. 562].

Concepcion (Chile), kol. 567. [*Concepcion (Chile),* col. 567].

Concepcion (Argentyna), kol. 567. [*Concepcion (Argentina),* col. 567].

Copiapo, kol. 587. [*Copiapo,* col. 587].

Kornelio Procopio, kol. 592. [*Kornelio Procopio,* col. 592].

Cumana, kol. 665. [*Cumana,* col. 665].

„Cześć Świętych Polskich" (kwartalnik), kol. 847. [*„The The Worship for Polish Saints" (quaterly),* col. 847].

Dania I. Dzieje Kościoła, kol. 993-996 (z F. Stopniakiem. [*Danmark. I. The History of the Church,* col. 993-996 (with F.Stopniak.)].

Dictatus papae, kol. 1302. [*Dictatus papae,* col. 1302].

Volume 4 (Lublin 1983) :

Dubois Pierre, kol. 272. [*Dubois Pierre,* col. 272].

Egzempcja, kol. 731-733 (z B. Zubertem). [*Exemption,* col. 731-733 (with B. Zubert)].

Eichstatt, kol. 757-758. [*Eichstatt,* col. 757-758].

Eisenstadt, kol. 763. [*Eisenstadt,* col. 763].

Ekumeniczny Patriarchat Prawosławny, kol. 843-852. [*Ecumenical Orthodox Patriarchy,* col. 843-852].

Emska punktacja, kol. 981. [, col. 981].

Estancia, kol. 1136. [*Estancia,* col. 1136].

Esteli, kol. 1139. [*Esteli,* col. 1139].

Volume 5 (Lublin 1989):

Fabryka kościoła (fabrica ecclesiae), kol. 8-9 (z Z. Labudą). [*Church Factory. (fabrica ecclesiae),* col. 8-9 (with Z. Labuda)].

Feliks V, kol. 108. [*Felix V,* col. 108].

Feltre-Belluno, kol. 114-115. [*Feltre-Belluno,* col. 114-115].

Ferentino, kol. 133-134. [*Ferentino,* col. 133-134].

Fermo, kol. 136. [*Fermo,* col. 136].

Feudalizm, kol. 154-156. [*Feudalism,* col. 154-156].

Fidżi, kol. 172. [*Fidji,* col. 172].

Fiskalizm, kol. 304-306 (z F. Mazurkiem). [*Fiscalism,* col. 304-306 – (with F. Mazurek)].

Furstenwalde, kol. 783. [*Furstenwalde,* col. 783].

Gesta, kol. 1031 (z J. Warmińskim). [*Gesta,* col. 1031 (with J. Warminski)].

Gmeiner Hermann, kol. 1156. [*Gmeiner Hermann,* col. 1156].

Gotfryd z Amiens, kol. 1224-1225. [*Gotfrid of Amiens,* col. 1224-1225].

Gościnność. 4. W kulturze słowiańskiej i polskiej, kol. 1336-1337 (ze S. Witkiem). [*Hospitality. 4. In Slavic and Polish Culture,* col. 1336-1337 (with S. Witek)].

Volume 6 (Lublin 1993):

Halberstadt, kol. 502 z M. Wójcik. [*Halberstadt,* col. 502 with M. Wojcik].

Havelberg, kol. 594-595. [*Havelberg,* col. 594-595].

Henryk Letgalczyk, kol. 715 (z M. Zahajkiewiczem). [*Henryk Letgalczyk,* col. 715 (with M. Zahajkiewiczem)].

Heraldyka kościelna, kol. 729-736. [*Church Heraldy,* col. 729-736].

Heraldyka papieska, kol. 736-737. [*Papal Heraldy*, col. 736-737].

Hildesheim, kol. 880-881. [*Hildesheim,* col. 880-881].

Hoene Antoni, kol. 1103-1104. [*Hoene Antoni,* col. 1103-1104].

Volume 7 (Lublin 1997):

Inkwizycja, kol. 239-247. [*The Inquisition,* col. 239-247].

Inwestytura, kol. 419-422. [*Investiture,* col. 419-422].

Volume 8 (Lublin 2000):

Joanna papieżyca, kol. 36. [*Joan Pope,* col. 36].

Katolicki Kościół. Kościół. Dzieje, kol. 1138-1148. [*The Catholic Church. The Church. The History,* col. 1138-1148].

Volume 9 (Lublin 2002):

Konarski Adam, kol. 528. [*Konarski Adam,* col. 528].

Konarski Jan, kol. 530. [*Konarski Jan,* col. 530].

Konrad, kol. 668. [*Konrad,* col. 668].

Kotlarski Alfred, kol. 1068. [*Kotlarski Alfred,* col. 1068].

Kowalewski Marian, kol. 1081. [*Kowalewski Marian,* col. 1081].

Volume 10 (Lublin 2004):

Księga Henrykowska, kol. 100-101. [*Henry's Book,* cl. 100-101].

Kumor Bolesław, kol. 222-223. [*Kumor Bolesław,* col. 222-223].

Liboriusz von Schlieben, kol. 982. [*Liboriusz von Schlieben,* col. 982].

Lubuskie biskupstwo, (oddane do druku). [*Lubusz Bishopric,* (in print)].

Lubuska Ziemia, (oddane do druku). [*Lubusz Land,* (in print)].

Lubusz, (oddane do druku). [*Lubusz*,(in print)].

Reviews of academic books

G. Petrovicz. *La Chiesa Armena in Polonia (1350-1624).* Roma 1971. AK 79(1972), p. 424-426.

R. Urban. *Die Tschechoslowalcische Hussitische Kirche.* Marburg/Lahn 1973. AK 85(1975), b. 423-425.

Leksykon Polactwa w Niemczech. Warszawa 1973. „Studia Polonijne" 1(1976), s. 285-290. [*Lexicone of Polishness in Germany*, „Studia Polonijne" („Polish Emigration Studies") p. 285-290].

Maria Lodowica Arduini. *Rupert von Deutz (1076-1129) und der „Status Christianitatis" seiner Zeit. Symbolisch-prophetische Deutung der Geschichte. Bohlau Verlag.* Koln-Wien 1987. RTK 37(1990) b.4, p 163-166.

Stanisław Wilk SDB, Prof. PhD Hab.

Born on 18 V 1944 r. in Straszowa Wola, (Opoczno region). In 1969 he was ordained a priest in the Salesian Congregation. In the period 1969-1972 he studied in the Institute of History of Church in Faculty of Theology at the Catholic University in Lublin. His dissertation *Kardynał August Hlond w latach II wojny światowej [Cardinal August Hlond in the Years of II World War]* was written under direction of prof. dr hab. Mieczysław Żywczyński. In 1974 r. he was employed at the Catholic University in Lublin as an assistant in the Institute of History of Church in XIX and XX centuries. He achieved the doctor's degree in 1982 on the basis of trial: *Administracja archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej w latach 1918-1939 [The administration of archdiocese in Gniezno and Poznań in the years 1918-1939]* (the promotor: rev. prof. dr hab. Z. Zieliński; reviewers: bp prof. dr hab. Wincenty Urban, rev. dr hab.Kazimierz Śmigieł). He got the doctor's habilitatus degree in 1992, confirmed by Centralna Komisja do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych (25 I 1993). The basis of this degree was the monography titled: *Episkopat Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1918-1939.* Warszawa 1992 [*The Episcopate of the Catholic Church in Poland in the years 1918-1939. W*arsaw 1992] (reviewers: rev. prof. dr hab. Z. Zieliński – CUL, prof. dr hab. Jerzy Pietrzak – Wroclaw University, rev. prof. dr hab. Marian Fąka – Academy of Catholic Theology). From l X 1993 to 6 IV 1998 he was the dean of the Faculty of Theology, since 7 I 1995 he was directed the Cathedral of History of Institutes of Consecrate Life, Associations of Apostolic Life (since 2001 – the Cathedral of History of Orders). Since l VI 1996 he was been employed as an associate professor CUL. From 6 IV 1998 to 31 VIII 2004 he was the rector in the student's matters CUL (didactics and education). In 28 VI 2001 he obtained the title of professor. In 8 V 2004 he became a rector CUL.

Since 1994 he was worked as a member – correspondent TN CUL [Scientific Sociaty CUL] (since 18 III 2004 an active member); since 1995 member and founder of Associazione Cultori di Storia Salesiana (Roma); since 1998 the member of Wisssenschaftliche Rat für Vergleichende Staat – Kirche – Forschung in Berlin; since 1999 the member and the correspondent of Towarzystwo Naukowe KUL [The Scientific Society CUL], since 2003 a member of XI Historical Comission of Polish Academy of Sciences in Lublin.

The member of Editorial Committees: „Seminare. Poszukiwania Naukowo-Pastoralne" 1998; – „Roczniki Teologiczne" 1996; – „Przegląd Uniwersytecki" 1998.

In 2003 he received an Rector's CUL individual prize. In 2004 r. he was the laureate of scientific Włodzimierz Pietrzak prize (given by Catholic Association Civitas Christiana).

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

75 lat działalności salezjanów w Polsce. Księga pamiątkowa. [*75 years of Salesian activity in Poland. Commemorative book*], ed. R. Popowski, ..., M. Lewko. Łódź – Cracow 1974.

Kościół w II Rzeczpospolitej. [*Church in the II Republic*], ed. Z. Zieliński,.... Lublin 1980 p. 253; ed. 2: Lublin 1981

Episkopat Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1918-1939. [The *Episcopate of Catholic Church in Poland in the years 1918-1939*]. Warsaw 1992. p. 464.

Sto lat apostolstwa salezjańskiego w Polsce (1898-1998. [*Hundred years of Salesian apostolate in Poland (1898-1998)*]. Lublin – Warsaw 1998 p. 34.

Articles

August kardynał Hlond w świetle wspomnień. Na 25 rocznicę śmierci. [*August Cardinal Hlond in the remembrances. The 25 anniversary of his death*]. Homo Dei 42: 1973 No. 4 p. 270-279.

Materiały do bibliografii salezjanów polskich za lata 1897-1974 [*Bibliographical Materials of Polish Salesian Order in the years 1897-1974*], in: *75 years of Salesian activity in Poland. Commemorative book,* ed. R. Popowski, S. Wilk, M. Lewko. Łódź – Cracow 1974 p. 278-363.

Bibliografia opublikowanych prac ks. Prof. dra Mieczysława Żywczyńskiego za lata 1927-1974. [*The Bibliography of published works of Rev. Prof. Mieczysław Żywczyński in the years 1927-1974*], ed. Stanisław Kosiński SDB, Roczniki Teologiczno-Kanoniczne 22: 1975 vol. 4 p. 7-23.

Wyjazd kardynała Augusta Hlonda z Polski i jego starania o powrót do kraju na początku II wojny światowej. [*Departure from Poland. August Cardinal Hlond and his trying to return to country at the beginning of II world war*]. Seminare. Poszukiwania Naukowo-Pastoralne 1: 1975 p. 201-230.

Prace magisterskie wykonane w Instytucie Historii Kościoła KUL w latach 1973-1977. [*The master graduate's Works elaborated in the Institute of History of Church CUL in the years 1973-1977*]. Roczniki Teologiczno-Kanoniczne 25: 1978 vol. 4 p. 51-171 (the introduction p. 51-54, synthesis of works p. 55-171).

Prace magisterskie wykonane w Instytucie Historii Kościoła KUL w latach 1977-1978. [*Master graduate's Works 1977/1978*]. ed. .... Roczniki Teologiczno-Kanoniczne 27: 1980 vol. 4 p. 143-155.

Salezjanie. [*The Salesian Order*], in: *Życie religijne w Polsce pod okupacją hitlerowską 1939-1945.* [*Religious life in Poland during the Nazi occupation 1939-1945*], ed. Z. Zieliński. Warsaw 1982 p. 716-744.

Zakony męskie w życiu religijnym okupowanej Polski. [*The men's Orders in religious life in occupied Poland*], in: *Życie religijne w Polsce pod okupacją hitlerowską 1939-1945* [*Religious life in Poland during the Nazi occupation 1939-1945*], ed. Z. Zieliński. Warsaw 1982 p. 451-460.

August Hlond na stolicach arcybiskupich Gniezna i Poznania. [*August Card. Hlond on the archbishop's capitals of Gniezno and Poznan*]. Studia Gnesnensia 7: 1982-1983 p. 524.

O sprawach gospodarczych Kościoła w II Rzeczpospolitej. Na marginesie książki Jerzego Wisłockiego „Uposażenie Kościoła i duchowieństwa katolickiego w Polsce 1918-1939". [*The management of Church in the II Republic. Concern-*

ing the book of Jerzy Wislocki. „the Endowment of Church and the Catholic clergy in Poland 1918-1939"]. Zeszyty Naukowe KUL 27: 1984 No. l p. 29-47.

Ordynariat Arcybiskupi w Poznaniu. [*The Archbishops' Oridaniatus in Poznan*]. Roczniki Teologiczno-Kanoniczne 31: 1984 vol. 4 p. 125-136.

Funkcja prymasa Polski w II Rzeczpospolitej. [*The Function of primate of Poland in the II Republic*]. Studies Theologica Varsaviensia 26: 1988 No. 2 p. 161-188.

Liga Katolicka w Polsce. [*Catholic League in Poland*]. Roczniki Teologiczno-Kanoniczne 35: 1988 vol. 4 p. 101-113.

Episkopat polski a Katolicki Uniwersytet Lubelski w okresie II Rzeczpospolitej. [*Polish Episcopate and The Catholic University in Lublin in the period of the II Republic*], in: *Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wybrane zagadnienia z dziejów Uczelni.* [*Catholic University in Lublin. Selected problems of CUL history*], ed. G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zieliński. Lublin 1992 p. 71-94.

Odbudowa życia kościelnego na terytorium byłego Cesarstwa Rosyjskiego (1918-1920) [*Reconstruction of church life on the territory of Russian Empire (1918-1920)*], in: *Kościół i społeczności. Rewolucje, demokracje, totalitaryzmy.* [*Church and Communitys. Revolutions, democracies, totalitarianisms. Studies of XIX and XX centuries,* ed. J. Walkusz. Lublin 1993 p. 125-140.

Salesiani nella vita religiosa della Polonia occupata (1939-1945). Ricerche Storiche Salesiane A. 13: 1994 n. 2 p. 449-474.

Sprawa nominacji i przybycia do Warszawy wizytatora apostolskiego w 1918 r. [*The Case of appointment and arrival of to the apostolic visitator*], *Warsaw in 1918 r.* Seminare. Poszukiwania Naukowo-Pastoralne 10: 1994 p. 213-222.

Geneza konkordatu polskiego z 1925 r. [*The Origin of Polish concordat in 1925*]. Universitas Gedanensis No. 12 (1995) p. 61-73.

Nuncjusz Achilles Ratti i jego rola w procesie kształtowania się państwa polskiego. [*Nuncio Achilles Ratti and his role in the process of constitution of Polish*

State], in: *Powrót Polski na mapę Europy. Sesja naukowa poświęcona 70. rocznicy Traktatu Wersalskiego.* [*The return of Poland to the map of Europe. The scientific Symposium, the 70. anniversary of Treaty Versailles*], ed. Cz. Bloch, Z. Zieliński. Lublin 1995 RW KUL p. 331-367, Zsmfg.

Achilles Ratti (1918-1921). Vol. 1 – *(25 IV – 31 VII 1918),* ed. .... Institutum Historicum Polonicum (Lanckoroński Fundatio) Romae 1995 p. XXXVIII + 454 [Series]: Acta Nuntiaturae Polonae, ed. H. D. Wojtyska. vol. 57/1.

Der Vatikan, die Regierung und die Kirche in Polen in den Jahren 1945-1948, in: Der *Weg der katholischen Kirche in verschiedenen realsozialistischen Ländern in of den Jahren 1945 bis 1948/49 – ei historischer Vergleich. Referate des 4. Berliner Staat – Kirche – Kolloquium vom 18. bis 20. Mai 1995.* Zusammengestellt von Wolf D. Hubscher. Berlin 1995 s. 28-37. Schriftenreihe des Instituts fur Vergleichende Staat – Kirche – Forschung Heft 2.

Episkopat polski wobec włądz okupacyjnych w latach 1939-1945. [*Polish Episcopate towards the occupant in the years 1939-1945*]. Saeculum Christianum 2: 1995 [printing 1996] No. 2 p. 63-81

Kancelaria konsystorska w zaborze pruskim na przełomie XIX i XX w. [*Consistorial Office in Prussian annexation in XIX and XX centuries*]. Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne vol. 64: 1995 [printing 1996] p. 41-47.

Koncepcje i inicjatywy działąlności społęczno-kulturalnej Kościoła katolickiego w świetle Konferencji Episkopatu Polskiego w latach 1918-1939. [*The Conceptions and the initiatives of social – cultural activity in the Catholic Church in the reverence of Conference of Polish Episcopate in the years 1918-1939*], in: *Aktuwoność społeczno-kulturalna Kościołów i grup wyznaniowych w Polsce XIX i XX w.* [*Social and cultural activity of Churches and religious Groups in Poland in XIX and XX century*], ed.. M. Meducka, R. Renz. Kielce 1995 p. 7-21.

Achilles Ratti (1918-1921). Vol. 2 – *(1 VIII – 11 XI 1918),* ed. .... Institutum Historicum Polonicum (Lanckoroński Fundatio) Romae 1996 ss. XI + 423 [Series]: Acta Nuntiaturae Polonae T. 57/2.

Ustanowienie polskiej administracji kościelnej na ziemiach zachodnich i północnych jako konsekwencja postanowień jałtańskich. [*The Establishment of church administration in western and northern Poland as consequence of decisions in Yalta*], in: *Jałta. Szkice i polemiki.* [*Yalta. Essays and polemics*], ed. M. Drozdowski. Warsaw 1996 p. 179-184.

Polsko! – twoja zguba w Rzymie? [*Poland! – your loss in Rome?*], in: *Problemy współczesnego Kościoła.* [*Problems of contemporary Church*], ed. M. Rusecki. Lublin 1996 p. 335-342.

Insediamento e prime fasi di sviluppo dell'opera salesiana in Polonia (1898-1922), in: *Insediamenti e iniziative salesiane dopo don Bosco. Saggi di storiografia.* A cura di Francesco Motto. Roma 1996 p. 371-394.

Achilles Ratti (1918-1921). Vol. 3 – *(12 XI 1918 – 31 I 1919),* ed. .... Institutum Historicum Polonicum (Lanckoroński Fundatio). Romae 1997 ss. XII + 439 [Series]: Acta Nuntiaturae Polonae T. 57.

Sekcja moskiewska Papieskiego Dziełą Pomocy Rosji (1922-1923). [*The Moskow Section of Papal Aid for Russia (1922-1923)*], in: *Mistrz i Przyjaciel.* [*Master and Friend*], ed. J. Pałucki. Lublin 1997 p. 191-203.

Achilles Ratti (1918-1921). Vol. 4 – *(1 II – 30 IV 1919),* ed. .... Institutum Historicum Polonicum (Lanckoroński Fundatio). Romae 1998 ss. XIII + 490 [Series]: Acta Nuntiaturae Polonae T. 57.

Kościół katolicki w Polsce w świetle raportów wizytatora apostolskiego Achillesa Rattiego z lat 1918-1919. [*The Catholic Church in Poland in the reverence to the apostolic inspector's reports of Achilles Ratti in the years 1918-1919*]. Roczniki Teologiczne 46: 1999 vol. 4 p. 343-355.

Achilles Ratti (1918-1921). Vol. 5 – *(1 V 1919 – 31 VII 1919),* ed. .... Institutum Historicum Polonicum (Lanckoroński Fundatio). Romae 1999 p. XIII + 547 [Series]: Acta Nuntiaturae Polonae vol. 57.

Il Cardinale August Hlond organizzatore delia vita ecclesiastica in Polonia, in: *Cardinale August J. Hlond, Primate di Polonia (1881-1948). Note sul suo ope-*

rato apostolico. Atti delia serata di studio: Roma, 20 maggio 1999. A cura di Stanisław Zimniak. Roma LAS 1999 s. 75-86; toż: Ricerche Storiche Salesiane. Rivista Semestrale di Storia Religiosa e Civile 19: 2000 n. l s. 75-86.

Archidiecezja gnieźnieńska pod rządami arcybiskupów: Edmunda Dalbora (1915-1926) i Augusta Hlonda (1926-1948). [*Archdiocese in Gniezno under direction of archbishops: Edmund Dalbor (1915-1926) and August Hlond (1926-1948)*], in: *1000 lat archidiecezji gnieźnieńskiej*. [*1000 years of Archdiocese in Gniezno*], ed. J. Strzelczyk, J. Górny. Gniezno 2000 p. 379-394.

Achilles Ratti (1918-1921). Vol. 6 – *(l VII 1919 - 31 X1919),* ed. .... Institutum Historicum Polonicum (Lanckoroński Fundatio). Romae 2000 ss. XII + 644 [Series]: Acta Nuntiaturae Polonae T. 57.

Der Heilige Stuhl und die Staaten Ostmitteleuropas nach dem 1. Weltkrieg (Abriss der Problematik), in: *Churches in the century of the totalitarian systems,* ed. J. Kłoczowski, W. Lenarczyk, S. Łukasiewicz. Vol. 2. Lublin 2001 p. 247-259.

Nominacje biskupów w metropolii warszawskiej w 1918 r. [*Bishops' Appointments in Varsovian metropolis in 1918*], in: *Kościół i historia. Drogi i wzajemne powiązania. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Anzelma Weissa.* [*Church and history. The ways and mutual connections. The commemorative book dedicated to Rev. Prof. Anzelm Weiss*], ed. S. Tylus, J. Walkusz. Lublin 2001 RW KUL p. 331-341.

Stefan Kardynał Wyszyński jako arcybiskup gnieźnieński i prymas Polski. [*Stefan Cardinal Wyszyński as the archbishop in Gniezno and the primate of Poland*]. Studies Gnesnensia 15: 2001 p. 293-305.

Achilles Ratti (1918-1921). Vol. 7 – *(1 X1 – 31 I 1920),* ed. .... Institutum Historicum Polonicum (Lanckoroński Fundatio). Romae 2003 ss. XI + 460 [Series]: Acta Nuntiaturae Polonae vol. 57.

August kardynał Hlond – prymas Polski – prorok soborowej odnowy. [*August Cardinal Hlond* – the *primate of Poland – the prophet of council renovation*], in: *Więksi i mniejsi prorocy Europy Środkowo*-Wschodniej. [*Greats and small pro-*

phets of Middle-Eastern Europe in XX century], ed. K. Klauza, S. C. Napiórkowski OFMConv, K. Pek MIC. Lublin 2003 p. 333-348.

Biskupi polowi Wojska Polskiego w II Rzeczpospolitej. [*Bishops of Polish Army in the II Republic*], in: *Historia duszpasterstwa wojskowego na ziemiach polskich.* [*The history of military priesthood in Poland*], ed. J. Ziółek. Lublin 2004 p. 371-381.

Aktualność myśli społecznej kard. Augusta Hlonda. [*Actuality of social thought August Card Hlond's,* in: *„Młodzi pierwszoplanowymi uczestnikami ewangelizacji i budowy społeczeństw".* [*„The young are the leading participants of evangelization and the constitutions of societies"*], ed. P. Kurzela, A. Liskowacka. Katowice 2004 p. 9-31.

Prymas Polski August Kardynał Hlond w latach II wojny światowej. [*The Primate of Poland, August Cardinal Hlond in the years of II world war*], in: *Prymas Polski Kardynał August Hlond. Bogu i Ojczyźnie.* [*Primate of Poland, Cardinal August Hlond. To God and Homeland*], ed. Joanna M. Olbert. Gdańsk 2004 p. 61-73.

Marek T. Zahajkiewicz, Rev. Prof. PhD Hab.

Born on 18 February 1934 in Boryslav (the Lvov Voivodeship). In the years 1951-1956 he studied theology and philosophy at the Catholic University of Lublin. He made his vows and was ordained a priest in 1956. In 1956 he took up specialised studies on the history of the Church and completed them in 1961. He defended his doctoral dissertation in 1967; he obtained the title of Doctor Habilitatus in 1976 and the title of Professor in 1992. In 1998 he gained the position of full Professor. He has been employed at the Catholic University of Lublin since 1965: as the head of the Department of the Medieval History of the Church since 1978, as director of the Institute of the History of the Church in 1983-2004, as director of the Centre of Archives and Church Museums since 1985, as deputy head of the

Interfaculty Department of the History of Culture in Middle Ages. In 1996 he was appointed councillor of the Commission of the Polish Episcopate for Culture and Cultural Heritage and in the years 1998-2000 and 2002-2004 he was a member of the General Commission of National Archives. He is an author of over 190 academic publications. The subjects of his particular interest are: the medieval history of the Church, pastoral work, liturgical life, the development of medieval theology, the reform of the Church and missionary work of the medieval Polish Church, care of Polish church collections (archives, libraries, museum).

ACADEMIC PUBLICATIONS

Articles and papers

Abicht Jan Henryk, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, Lublin 1973, kol 15. [*Abicht Jan Henryk*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, Lublin 1973, col. 15].

Abraham ze Zbąszynia, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 27. [*Abraham of Zbaszyn*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 27].

Adam od Trójcy Świętej, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 73-74. [*Adam of the Holy Trinity*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 73-74].

Aleksandrowicz Bolesław, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 345. [*Aleksandrowicz Boleslaw*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 345].

Aleksandrowicz Jan Alojzy, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 346. [*Aleksandrowicz Jan Alojzy*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 346].

Andronicus Tranquilius Parthenius, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 531. [*Andronicus Tranquilius Parthenius*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 531].

Apercu de l'histoire de la theologie pastorale en Pologne avant le Concile de Trente, w: Bulletin de recherches de l'Institut de la Culture Medievale, Lublin 1971, s. 47-50. [*Apercu de l'histoire de la theologie pastorale en Pologne avant le*

Concile de Trente, in: Bulletin de recherches de l'Institut de la Culture Medievale, Lublin 1971, p. 47-50].

Archiwa Kościelne, ich znaczenie i zadania, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 58(1989), s. 7-10. [*Church Archives, Their Significance and Tasks*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 58(1989), p. 7-10].

Archiwa parafialne jako przedmiot szczególnej troski, „Poznańskie Studia Teologiczne", 11(2001), s. 329-335. [*Parish Archives as a Subject of Particular Care*, „Poznan Theological Studies" 11(2001), p. 329-335].

Argenti Giovanni, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 905. [*Argenti Giovanni*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 905].

Arkadiusz Piotr (Arcudius Petrus), w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 924-925. [*Arcudius Petrus*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 924-925].

Arnold de Caucina (de Lacaucina), w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 946. [*Arnold de Caucina (de Lacaucina)*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 946].

Arnold Krzysztof, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 943-944. [*Arnold Krzysztof*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 943-944].

Arnold Mikołaj, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 944. [*Arnold Mikołaj*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 943-944].

Arnold z Lubeki (Arnoldus Lubecensis), w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 946. [*Arnoldus Lubecensis*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 946].

Arteński Rafał Kazimierz, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 955-956. [*Artenski Rafal Kazimierz*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 955-956].

Bakanowski Aleksander, w: Encyklopedia Katolicka, t. 1, kol. 1268. [*Bakanowski Aleksander*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 1, col. 1268].

Barbier de Montault Xavier Marie Joseph, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, Lublin 1976, kol. 23. [*Barbier de Montault Xavier Marie Joseph*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, Lublin 1976, col. 23].

Bathurst, diecezja w Kanadzie, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 98. [*Bathurst, a Diocese in Canada*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 98].

Batiffol Pierre Henri, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 99. [*Batiffol Pierre Henri*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 99].

Baudot Jules, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 104-105. [*Baudot Jules*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 104-105].

Baumer Suitbert, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 108. [*Baumer Suitbert*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 108].

Baumstark Anton, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 110. [*Baumstark Anton*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 110].

Bazylea, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 127-129. [*Basel*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 127-129].

Beissel Stephan, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 185. [*Beissel Stephan*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 185].

Beleth Jean, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 192. [*Beleth Jean*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 192].

Berlin, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 291-293. [*Berlin*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 291-293].

Bernold z Konstancji, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 318. [*Bernold of Constance*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 318].

Bibliografia prac ks. Biskupa Mariana Rechowicza (1934-1983), „Nasza Przeszłość", 62(1984), s. 225-235. [*Bibliography of the Works by Rev. Bishop*

Marian Rechowicz (1934-1983), „Nasza Przeszlosc" („Our Past"), 62(1984), p. 225-235.

Bibliografia publikacji Profesora Henryka Damiana Wojtyski CP, RT 46(1999) z. 4, s. 15-24. [*Bibliography of the Publications by Prof. Henryk Damian Wojtyska CP*, RT 46(1999) b. 4, p. 15-24].

Bishop Edmund, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 587. [*Bishop Edmund*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 587].

Biskup Jan Śrutwa. Rektor KUL w latach 1988-1989, „Przegląd Uniwersytecki" 7(1995) nr 5(37), s. 10-11. [*Bishop Jan Srutwa. Vice-Chancellor of the Catholic University of Lublin in the Years 1988-1989*, „Przeglad Uniwersytecki" („University Review") 7(1995) no. 5(37), p. 10-11].

Biskup Profesor Marian Rechowicz (1910-1983). Życie i działalność, „Nasza Przeszłość", 62(1984), s. 211-224. [*Bishop Professor Marian Rechowicz (1910-1983). His Life and Activity*, „Nasza Przeszlosc" („Our Past"), 62(1984), p. 211-224].

Błogosławiony Jakub Strzemię, „Studia Lubaczoviensia", 1(1983), s. 165-173. [Blessed Jakub Strzemie, „Studia Lubaczoviensia" („Lubaczoviensia Studies"), 1(1983), p. 165-173].

Bp Marian Rechowicz (1910-1983), „Summarium. Sprawozdania Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego", 11-12 (31-32) (1982-1983), s. 373-376. [*Bishop Marian Rechowicz (1910-1983)*, „Summarium. Reports of the Learned Society of the CUL", 11-12 (31-32) (1982-1983), p. 373-376].

Bradshaw Society, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 1024. [*Bradshaw Society*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 1024].

Braga, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 1024-1025. [*Braga*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 1024-1025].

Brightman Frank Edward, w: Encyklopedia Katolicka, t. 2, kol. 1074. [*Brightman Frank Edward*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 2, col. 1074].

Ceolfryd, Ceolfrith św., w: Encyklopedia Katolicka, t. 3, Lublin 1979, kol. 6. [*Ceolfrith, St.*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 3, Lublin 1979, col. 6].

Chrodegang bp św., w: Encyklopedia Katolicka, t. 3, kol. 279-280. [*Chrodegang, Bishop St.*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 3, col. 279-280].

Chrzest Chlodwiga i jego wymiar historyczny, „Nurt SVD. Kwartalnik Misjologiczno-Religioznawczy", 30(1996) nr 4, s. 103-111. [*The Christening of Chlodwig and Its Historical Dimension*, „Nurt SVD. Kwartalnik Misjologiczno-Religioznawczy" („SVD Trend, Missionary and Religious Studies Quarterly", 30(1996) no. 4, p. 103-111].

Chrzest Litwy, w: *Chrzest Litwy. Geneza – Przebieg – Konsekwencje*, red. M. T. Zahajkiewicz, Lublin 1990, s. 33-56. [*The Christening of Lithuania*, in: *The Christening of Lithuania. Genesis – Course – Consequences*, M. T. Zahajkiewicz, ed., Lublin 1990, p. 33-56].

Co rzutuje na proces gromadzenia zbiorów muzealnych?, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 63(1994), s. 77-79. [*What Affects the Process of Creating Museum Collections?*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 63(1994), p. 77-79].

Debreczyn, w: Encyklopedia Katolicka, t. 3, kol. 1071. [*Debrecen*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 3, col. 1071].

Dezydery św., bp Langres, w: Encyklopedia Katolicka, t. 3, kol. 1230. [*Desiderius St. Bishop of Langres*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 3, col. 1230].

Diecezja Lubelska. Informator historyczny i administracyjny, Lublin 1985 (s. 495 + 2 mapy). [*The Lublin Diocese. History and Administration Guide*, Lublin 1985 (p. 495 + 2 maps).

Du Plessis Mornay, w: Encyklopedia Katolicka, t. 4, Lublin 1983, kol. 366. [*Du Plessis Mornay*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 4, Lublin 1983, col. 366].

Działalność duszpasterska średniowiecznego Kościoła w trosce o człowieka. Z problematyki teorii duszpasterstwa, RT 40(1993) z. 4, s. 5-26. [*Pastoral Work of the Medieval Church Out of Concern for the Man. Selected Issues of the Theory of Pastoral Work*, RT 40(1993) b. 4, p. 5-26].

Eberhard I abp, w: Encyklopedia Katolicka, t. 4, kol. 634. [*Eberhard I Archbishop*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 4, col. 634].

Edycja „Tractatus de abusionibus missarium" Jana Isnera, w: Acta Mediaevalia, t. 2, Lublin 1974, s. 189-210. [*Edition „Tractatus de abusionibus missarium" by Jan Isner*, in: Acta Mediaevalia, vol. 2, Lublin 1974, p. 189-210].

Eliasz z Wąwolnicy, w: Encyklopedia Katolicka, t. 4, kol. 891-892. [*Eliasz of Wawolnica*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 4, col. 891-892].

Engelbert św, abp, w: Encyklopedia Katolicka, t. 4, kol. 1001-1002. [*Engelbert St. Archbishop*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 4, col. 1001-1002].

Eryk z Auxerre, w: Encyklopedia Katolicka, t. 4, kol. 1103. [*Eric of Auxerre*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 4, col. 1103].

Eucharystia w duszpasterstwie średniowiecznej Polski, w: *Jezus Eucharystyczny*, red. M. Rusecki, M. Cisło, Lublin 1997, s. 87-94. [*The Eucharist in Medieval Polish Pastoral Work*, in: *Eucharistic Jesus*, M. Rusecki, M. Cislo, eds., Lublin 1997, p. 87-94].

Eugeniusz I, w: Encyklopedia Katolicka, t. 4, kol. 1294. [*Eugene I*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 4, col. 1294].

Eugeniusz II, w: Encyklopedia Katolicka, t. 4, kol. 1294. [*Eugene II*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 4, col. 1294].

Eugeniusz III, w: Encyklopedia Katolicka, t. 4, kol. 1294. [*Eugene III*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 4, col. 1294].

Exposito missae, w: Encyklopedia Katolicka, t. 4, kol. 1467-1468. [*Exposito missae*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 4, col. 1467-1468].

Fascynacja świętością osobistą i wielkością dzieła bł. Honorata Koźmińskiego, w: *Błogosławiony Honorat Koźmiński (Pokłosie Beatyfikacji)*, red. G. Bartoszewski, R. Prejs, Warszawa 1993, s. 60-67. [*Fascination with the Personal Holiness of Blessed Honorat Kozminski and the Greatness of his Work, in: Blessed Honorat Kozminski (The Result of the Beatification)*, G. Bartoszewski, R. Preis, eds., Warsaw 1993, p. 60-67].

Florus z Lyonu, w: Encyklopedia Katolicka, t. 5, Lublin 1989, kol. 349. [*Florus of Lyon*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, Lublin 1989, col. 349].

Foltynowicz Marcin, w: Encyklopedia Katolicka, t. 5, kol. 375. [*Foltynowicz Marcin*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, col. 375].

Francja. Kościół katolicki. Średniowiecze, w: Encyklopedia Katolicka, t. 5, kol. 390-394. [*France. The Catholic Church. Middle Ages*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, col. 390-394].

Funkcja i znaczenie biblioteki parafialnej lub klasztornej, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 77(2002), s. 9-17. [*The Function and the Significance of a Parish or Convent Library*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 77(2002), p. 9-17].

Gromadzenie zbiorów bibliotek kościelnych, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 63(1994), s. 487-488. [*Creating Collections of Church Libraries*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 63(1994), p. 487-488].

Hadrian I, w: Encyklopedia Katolicka, t. 6, kol. 456-457. [*Hadrian I*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6, col. 456-457].

Hadrian II, w: Encyklopedia Katolicka, t. 6, kol. 457. [*Hadrian II*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6, col. 457].

Hadrian III, w: Encyklopedia Katolicka, t. 6, kol. 457. [*Hadrian III*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6, col. 457].

Henryk Letgalczyk (Henryk Łotysz), w: Encyklopedia Katolicka, t. 6, kol. 715. [*Henricus de Lettis (Henry the Latvian)*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6, col. 715].

Henryk Suzo bł., w: Encyklopedia Katolicka, t. 6, kol. 688-689. [*Henry Suzo, blessed*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6, col. 688-689].

Henryk z Hesji St., w: Encyklopedia Katolicka, t. 6, kol. 712-713. [*Henry of Hesia St.*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6, col. 712-713].

Henryk z Lozanny, w: Encyklopedia Katolicka, t. 6, kol. 716-717. [*Henry of Lozanna*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6, col. 716-717].

Historia Kościoła w świetle dokumentów II Soboru Watykańskiego, RTK 34(1987) z. 4, s. 185-194. [*History of the Church According to the Documents of Vatican Council II*, RTK 34(1987) b. 4, p. 185-194].

Historia Kościoła wśród dyscyplin teologicznych, w: *Ku prawdzie i miłości. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi Janowi Śrutwie*, red. S. Koczwara, Lublin 2002, s. 263-266. [*History of the Church as One of Theological Disciplines, in Towards the Truth and Love. Commemorative Book for Rev. Bishop Professor Jan Srutwa*, S. Koczwara, ed., Lublin 2002, p. 263-266].

Historia mszy świętej koncelebrowanej, w: *Wprowadzenie do liturgii*, Poznań 1967, s. 334-338. [*History of Concelebrated Holy Mass*, in: *Introduction to Liturgy*, Poznań 1967, p. 334-338].

Honoriusz z Autun, w: Encyklopedia Katolicka, t. 6, kol. 1215. [*Honorius of Autun*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6, col. 1215].

Hugon z Saint-Cher, w: Encyklopedia Katolicka, t. 6, kol. 1291-1292. [*Hugues of Saint-Cher*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 6, col. 1291-1292].

Instytut Historii Kościoła (Sprawozdanie za r. ak. 1994/1995), „Przegląd Uniwersytecki", 7(1995) nr 5(37), s. 21. [*Institute of the History of the Church (Report for the Academic Year 1994/1995)*, „Przeglad Uniwersytecki" („University Review"), 7(1995) no. 5(37), p. 21].

Instytut Historii Kościoła, „Przegląd Uniwersytecki", 8(1996) nr 5(43), s. 16. [*Institute of the History of the Church*, „Przeglad Uniwersytecki" („University Review"), 8(1996) no. 5(43), p. 16].

Instytut Historii Kościoła, w: *W dwudziestolecie Soboru Watykańskiego II. Recepcja – Doświadczenia – Perspektywy*, red. J. Homerski, F. Szulc, Lublin 1987, s. 192-197. [*Institute of the History of the Church*, in: *For the 20th Anniversary of Vatican Council II. Reception – Experiences – Prospects*, J. Homerski, F. Szulc, eds., Lublin 1987, p. 192-197].

Integracyjna rola Kościoła w Polsce średniowiecznej, w: *Pamiętnik XV Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich*, t. 1, cz.1, red. J. Staszewski, Gdańsk-Toruń 1995, s. 181-193. [*Integration Role of the Church in Medieval Poland*, in: *The Commonplace Book of the 15th General Convention of Polish Historians*, vol. 1, part 1, J. Staszewski, ed., Gdansk – Torun 1995, p. 181-193].

Izaak ze Stella, w: Encyklopedia Katolicka, t. 7, Lublin 1997, kol. 587. [*Isaak of Stella*, in The Catholic Encyclopedia, vol. 7, Lublin 1997, col. 587].

Jak traktować historię Kościoła średniowiecznego? w: *Średniowieczny Kościół Polski. Z dziejów duszpasterstwa i organizacji kościelnej*, red. M. T. Zahajkiewicz, S. Tylus, Lublin 1999, s. 9-14. [*How to Treat the History of the Medieval Church?*, in: *The Medieval Polish Church. The History of Pastoral Work and Church Organization*, M. T. Zahajkiewicz, S. Tylus, eds., Lublin 1999, p. 9-14].

Jakub Strzemię, w: Encyklopedia Katolicka, t. 7, kol. 712. [*Jakub Strzemie*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 7, col. 712].

Jan Isner, w: Encyklopedia Katolicka, t. 7, kol. 901. [*Jan Isner*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 7, col. 901].

Jan z Dąbrówki, w: Encyklopedia Katolicka, t. 7, kol. 885. [*Jan of Dabrowka*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 7, col. 885].

Jan z Kamienia, w: Encyklopedia Katolicka, t. 7, kol. 906. [*Jan of Kamien*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 7, col. 906].

Jan z Oświęcimia, w: Encyklopedia Katolicka, t. 7, kol. 927. [*Jan of Oswiecim*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 7, col. 927].

Jerozolimskie Królestwo, w: Encyklopedia Katolicka, t. 7, kol. 1215-1216. [*The Kingdom of Jerusalem*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 7, col. 1215-1216].

Kałwa Piotr, w: Encyklopedia Katolicka, t. 8, Lublin 2000, kol. 434. [*Kalwa Piotr*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 8, Lublin 2000, col. 434].

Kancelaria i archiwum kościelne. Wzajemne relacje z uwzględnieniem warunków polskich, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 64(1995), s. 11-13. [Church Office and Archive. Mutual Relations in Terms of the Polish Background, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 64(1995), p. 11-13].

Kaznodziejstwo w Polsce średniowiecznej w świetle ustawodawstwa synodalnego, RT 51(2004) z. 4, s. 101-110. [*Preaching in Medieval Poland in the Light of Synodical Legislation*, RT 51(2004) b. 4, p. 101-110].

Klemens VII, w: Encyklopedia Katolicka, t. 9, Lublin 2002, kol. 112. [*Clemens VII*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 9, Lublin 2002, col. 112].

Koncyliaryzm, w: Encyklopedia Katolicka, t. 9, kol. 546-549. [*Conciliarism*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 9, col. 546-549].

Konrad III, w: Encyklopedia Katolicka, t. 9, kol. 667. [*Conrad III*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 9, col. 667].

Konstancjański Dekret, w: Encyklopedia Katolicka, t. 9, kol. 692-693. [*The Constance Decree*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 9, col. 692-693].

Konstancjański Sobór, w: Encyklopedia Katolicka, t. 9, kol. 693-695. [*The Council of Constance*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 9, col. 693-695].

Kościoły rzymskokatolickie Lublina, Lublin 1996, s. 46. [*Roman Catholic Churches of Lublin*, Lublin 1996, p. 46].

Kościół a kultura, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 79(2003), s. 29-31. [*The Church versus Culture*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 79(2003), p. 29-31].

Kościół katolicki a kultura polska, w: *Najważniejsza jest miłość. Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Waleriana Słomki*, Lublin 1999, s. 521-527. [*The Catholic Church versus Polish Culture*, in: *Love Is Most Important. Commemorative Book for Rev. Professor Walerian Slomka*, Lublin 1999, p. 521-527].

Kościół katolicki w dziejach Krasnegostawu, „Ziemia Krasnostawska", 2(1996) nr (12) 24, Dodatek, s. 1-4. [*The Catholic Church in the History of Krasnystaw*, „Ziemia Krasnostawska" („The Krasnystaw District"), 2(1996) no. (12) 24, Supplement, p. 1-4].

Kościół Łaciński w Chełmie w okresie przedrozbiorowym, w: *Chełm i chełmskie w dziejach*, red. R. Szczygieł, Chełm 1996, s. 265-276. [*The Latin Church in Chelm in the Pre-Partition Period*, in: *Chelm and the Chelm District in History*, R. Szczygiel, ed., Chelm 1996, p. 265-276].

Kościół wschodni na Rusi w świetle „Roczników, czyli Kronik Sławnego Królestwa Polskiego" Jana Długosza, w: *Kościół i historia. Drogi i wzajemne powiązania. Księga pamiątkowa ku czci księdza Profesora Anzelma Weissa*, red. S. Tylus, J. Walkusz, Lublin 2001, s. 353-362. [*The Eastern Church in Rus According to „The Annals or Chronicles of the Famous Polish Kingdom" by Jan Dlugosz*, in: *The Church and History. Ways and Mutual Relations. Commemorative Book for Rev. Professor Anzelm Weiss*, S. Tylus, J. Walkusz, eds., Lublin 2001, p. 353-362].

Ks. bp prof. dr hab. Marian Rechowicz, „Biuletyn Informacyjny KUL, 6(1977) nr 1(11), s. 57-62. [*Rev. Bishop Prof. PhD Hab. Marian Rechowicz*, „Biuletyn Informacyjny KUL" („Information Bulletin of the Catholic University of Lublin"), 6(1977) no. 1(11), p. 57-62].

Ks. prof. dr hab. Stanisław Librowski (1914-2002). Badacz przeszłości i uczony zasłużony dla archiwistyki polskiej, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 79(2003), s. 13-18. [*Rev. Prof. PhD Hab. Stanislaw Librowski (1914-2002). Researcher of the Past and Scholar Distinguished in Polish Archive Studies*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 79(2003), p. 13-18].

Ks. Wojciech Danielski – kapłan, którego dni upłynęły w szczególnej bliskości Mszy świętej w życiu i studiach, w: *Życie uczynił liturgią. Ks. Wojciech Danielski 10 IV 1935-24 XII 1985*, Lublin 1995, s. 144-147. [*Rev. Wojciech Danielski – Priest Whose Days Passed in the Closeness to Holy Mass in His Life and Studies*, in: *He Made His Life the Liturgy. Rev. Wojciech Danielski 10.04.1935-24.12.1985*, Lublin 1995, p. 144-147].

Kształtowanie się teologii w średniowiecznej Polsce, w: *Chrześcijaństwo w dialogu kultur na ziemiach Rzeczypospolitej*, red. S. Wilk, Lublin 2003, s. 250-266. [*The Development of Theology in Medieval Poland*, in: *Christianity in the Dialogue of Cultures in the Territories of the Republic of Poland*, S. Wilk, ed., Lublin 2003, p. 250-266].

Liettuvos Krikstas. Geneza – eiga – konsekvencijos, w: *Chrzest Litwy. Geneza – Przebieg – Konsekwencje*, red. M. T. Zahajkiewicz, Lublin 1990, s. 250-276. [*Liettuvos Krikstas. Geneza – eiga – konsekvencijos*, in: *The Christening of Latvia(?). Genesis – Course – Consequences*, M. T. Zahajkiewicz, ed., Lublin 1990, p. 250-276].

Liturgia mszy świętej w świetle „Tractatus sacerdotalis de sacramentic" Mikołaja z Błonia. Studium historyczno-liturgiczne, w: *Studia z dziejów liturgii w Polsce*, red. M. Rechowicz, W. Schenk, t. 1, Lublin 1973, s. 31-93. [*Liturgy of Holy Mass in the Light of „Tractatus sacerdotalis de sacramentic" by Nicholas of Blonie. Historical and Liturgical Study*, in: *Studies of the History of Liturgy in Poland*, M. Rechowicz, W. Schenk, eds., vol. 1, Lublin 1973, p. 31-93].

Metody chrystianizacji na ziemiach polskich na przykładzie misji pomorskiej św. Ottona z Bambergu, RT 47(2000) z. 4, s. 37-46. [*Methods of Christanization in the Polish Territories Illustrated by the Pomeranian Mission of St. Otto of Bamberg*, RT 47(2000) b. 4, p. 37-46].

Miejsce bibliotek kościelnych okresu średniowiecznego w kulturze polskiej, w: *Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec nowych wyzwań*, t. 2, Lublin 2004, s. 415-417. [*The Place of Church Libraries of the Medieval Period in Polish Culture*, in: *The Church in Public Life. Polish and European Theology Towards New Challenges*, vol. 2, Lublin 2004, p. 415-417].

Miejsce bibliotek kościelnych w kulturze i rozwoju nauki, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 65(1996), s. 11-17. [*The Place of Church Libraries in Culture and Development of Academic Research*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („*Library, Archives and Church Museums*"), 65(1996), p. 11-17].

Miejsce muzeum w działalności Kościoła, w: B. Skrzydlewska, *Muzea Kościoła katolickiego w Polsce. Informator*, Kielce 2004, s. 9-11. [*The Place of Museums in Church Activity*, in: B. Skrzydlewska, *Catholic Church Museums in Poland, Information Guide*, Kielce 2004, p. 9-11].

Miejsce zakonów w duszpasterstwie średniowiecznych miast, w: *Klasztor w mieście średniowiecznym i nowożytnym*, red. M. Derwich, A. Pobóg-Lenartowicz, Wrocław 2000, s. 309-314. [*The Place of Orders in the Chaplaincy of Medieval Cities*, in: *Convent in Medieval and Modern Cities*, M. Derwich, A. Pobog-Lenartowicz, eds., Wroclaw 2000, p. 309-314].

Msza święta w Polsce przed Soborem Trydenckim w świetle rodzimych komentarzy (Expositiones missae). Studium historyczno-liturgiczne, w: *Textus et studia historiam theologiae in Polonia excultae spectantia*, vol. 1, Warszawa 1971, s. 141-332. [*Holy Mass in Poland before the Council of Trent in the Light of National Commentaries (Expositiones missae). Historical and Liturgical Study*, in: *Textus et studia historiam theologiae in Polonia excultae spectantia*, vol. 1, Warsaw 1971, p. 141-332].

Muzea kościelne w kręgu zainteresowań badaczy przeszłości Kościoła i wynikająca z tego, m.in. konieczność dobrego opracowania zbiorów tych insty-

tucji, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 67(1997), s. 13-15. [*Church Museums in the Range of Interests of the Researchers of the Past of the Church and the Necessity to Preparing Appropriate Documentation of the Collections of the Institutions Resulting from That*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 67(1997), p. 13-15].

Nicolaus de Błonie, w: *Dictionnaire de Spiritualite*, fasc. 72/73(1981), col. 253-254. [*Nicolaus de Blonie*, in: *Dictionnaire de Spiritualite*, fasc. 72/73(1981), col. 253-254].

Ochrona i konserwacja zabytków podstawowym zadaniem muzeologów, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 57(1988), s. 61-63. [*Preservation and Conservation of Museum Collections as a Main Task of Museologists*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 57(1988), p. 61-63].

Ośrodek Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych w trosce o zbiory archiwalne Kościoła polskiego, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 81(2004), s. 5-12. [*The Centre of Archives, Libraries and Church Museums in Care for Archival Collections of the Polish Church*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 81(2004), p. 5-12].

Otwarcie Konferencji (kierowników muzeów kościelnych), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 54 (1987), s. 28-29. [*The Opening of the Conference (of Directors of Church Museums)*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 54 (1987), p. 28-29].

Podstawowe zasady pracy misyjnej wśród pogan w świetle średniowiecznych źródeł polskich, RTK 31 (1984) z. 4, s. 137-147. [*Basic Principles of Missionary Work Among Pagans According to Medieval Polish Sources*, RTK 31 (1984) b. 4, p. 137-147].

Pojęcie Boga w polskich średniowiecznych traktatach duszpasterskich, w: *In Te Domine speravi*, red. Cz. Bartnik, H. Langkamer, K. Góźdź, Lublin 1996, s. 273-281. [*The Notion of God in Polish Medieval Pastoral Treatises*, in: *In Te Domine speravi*, Cz. Bartnik, H. Langkamer, K. Gozdz, eds., Lublin 1996, p. 273-281].

Polska a koncyliaryzm. Refleksja nad piętnastowieczną myślą teologiczną polską na tle książki Thomasa Wunscha „Koziliarismus und Polen. Personen, Politik und Programme aus Polen zur Verfassungsfrage der Kirche in der Zeit der mittelalterlichen Reformkonzilien", Paderborn 1998, ss. LXXXVII + 405, „Roczniki Teologiczne", 49(2002) z. 4, s. 243-247. [*Poland versus Conciliarism. Reflection on the 15th Century Polish Theological Thought Against a Background of the Book by Thomas Wunsch „Koziliarismus und Polen. Personen, Politik und Programme aus Polen zur Verfassungsfrage der Kirche in der Zeit der mittelalterlichen Reformkonzilien"*, Paderborn 1998, ss. LXXXVII + 405, „Roczniki Teologiczne" („Theological Annals"), 49(2002) b. 4, p. 243-247].

Polskie archiwa kościelne – liczące się zasoby i obiekt zainteresowań badawczych, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 70(1998), s. 11-15. [*Polish Church Archives – Important Collections and Subject of Research Interest*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 70(1998), p. 11-15].

Polskie traktaty teologiczno-duszpasterskie okresu przedtrydenckiego, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 21(1970), s. 199-210. [*Polish Theological and Pastoral Treatises of the Pre-Trent Period*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 21(1970), p. 199-210].

Posłowie, Chrzest Litwy. Geneza – Przebieg – Konsekwencje, red. M. T. Zahajkiewicz, Lublin 1990, s. 271-274. [*Afterword, The Christening of Latvia(?). Genesis – Course – Consequences*, M. T. Zahajkiewicz, ed., Lublin 1990, p. 271-274].

Problem opracowania rzeczowego zbiorów bibliotecznych, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 71(1999), s. 13-15. [*The Problem of Documenting Library Collections*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 71(1999), p. 13-15].

Program i obchody Wielkiego Jubileuszu Odkupienia w 1933 roku, RTK 23 (1976) z. 4, s. 45-53. [*Programme and Celebration of the Great Jubilee of Redemption in 1933*, RTK 23 (1976) b. 4, p. 45-53].

Przedmowa, w: J. Walkusz, *Mądrość przeszłości, czyli z historią i dla historii przez życie*, Pelplin 2004, s. 7-9. [*Preface*, in: J. Walkusz, *Wisdom of the Past, or Through Life with History and for History*, Pelplin 2004, p. 7-9].

Przedmowa, w: S. Zabraniak, *Wieluński ośrodek kościelny w okresie staropolskim*, Lublin 2004, s. 11-12. [*Preface*, in: S. Zabraniak, *Church Centre in Wielun in the Old Polish Period*, Lublin 2004, p. 11-12].

Przedmowa, w: *Wykaz osób z akt parafialnych diecezji łuckiej*, oprac. W. Żurek, Lublin 2004, s. 11-14. [*Preface*, in: *List of People in Parish Records of the Lukow Diocese*, prepared by W. Zurek, Lublin 2004, p. 11-14].

Przedmowa. Przepowiadanie w działalności duszpasterskiej Kościoła, w: R. Skrzyniarz, *Kazania Świętokrzyskie. Przepowiadanie w XIII wieku*, Lublin 2001, s. 13-14. [*Preface. Preaching in Church Pastoral Work*, in: R. Skrzyniarz, *Swietokrzyskie Sermons. Preaching in the 13th Century*, Lublin 2001, p. 13-14].

Przedmowa. Spojrzenie na działalność duszpasterską w średniowiecznym ośrodku lubelskim, w: J. R. Marczewski, *Duszpasterska działalność Kościoła w średniowiecznym Lublinie*, Lublin 2002, s. 11-13. [*Preface. A Look at Pastoral Work in Medieval Lublin Church*, in: J. R. Marczewski, *Pastoral Work of the Church in Medieval Lublin*, Lublin 2002, p. 11-13].

Recenzja pracy: Henryk Karbownik, *Ofiary iura stolae na ziemiach polskich w latach 1285-1918. Studium historycznoprawne*, Lublin 1995, ss. 230, „Zeszyty Naukowe KUL", 39(1996) nr 1-2(153-154), s. 177-179. [Review: Henryk Karbownik, *Iura stolae Offering in Poland in the Period 1285-1918. Historical and Legal Study*. Lublin 1995, ss. 230, „Zeszyty Naukowe KUL" („Academic Booklets of the CUL"), 39(1996) no. 1-2(153-154), p. 177-179].

Recenzja pracy. Hieronim Eugeniusz Wyczawski OM, *Kalwaria Zebrzydowska. Historia klasztoru Bernardynów i kalwaryjskich dróżek*, Kalwaria Zebrzydowska 1987, RTK 36(1989) z. 4, s. 150-155. [Review. Hieronim Eugeniusz Wyczawski OM, *Kalwaria Zebrzydowska. The History of the Benedictine Order and Kalwaria Zebrzydowska's Paths*, Kalwaria Zebrzydowska 1987, RTK 36(1989) b. 4, p. 150-155].

[Recenzja] Bolesław Przybyszewski, *Adam Stefan Kardynał Sapieha. Pasterz Dobry. Książę niezłomny. 1867-1951*, Łańcut 2002, ss. 434(21), Wydawnictwo „De Arte", „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 78(2002), s. 429-431. [Review. Bolesław Przybyszewski, *Adam Stefan Cardynal Sapieha. Good Shepherd. Indomitable Duke. 1867-1951*, Lancut 2002, ss. 434(21), „De Arte" Publishing House, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 78(2002), p. 429-431].

[Recenzja] Georg Schmitz-Valckenberg, *Grundlehren katharischer Sekten des 13. Jahrhunderts. Eine theologische Untersuchung mit besonderer Berucksichtigung von Adversus Catharos et Valdenses des Moneta von Cremona*, Munchen 1971, ss. XX + 353, RTK 23(1976) z. 4, s. 162. [Review. Georg Schmitz-Valckenberg, *Grundlehren katharischer Sekten des 13. Jahrhunderts. Eine theologische Untersuchung mit besonderer Berucksichtigung von Adversus Catharos et Valdenses des Moneta von Cremona*, Munchen 1971, ss. XX + 353, RTK 23(1976) b. 4, p. 162].

[Recenzja] Jerzy Józef Kopeć, *Męka Pańska w religijnej kulturze polskiego średniowiecza. Studia nad pasyjnymi motywami i tekstami liturgicznymi*, Warszawa 1975. ss. 443, w: *Textus et studia historiam theologiae in Polonia excultae spectantia*, vol. 3, RTK 23(1976) z. 4, s. 154-157. [Review. Jerzy Jozef Kopec, *The Passion in Religious Culture of the Polish Middle Ages. Studies of Passion Motives and Liturgical Texts*. Warsaw 1975. ss. 443, in: *Textus et studia historiam theologiae in Polonia excultae spectantia*, vol. 3, RTK 23(1976) b. 4, p. 154-157].

[Recenzja] Johannes Baptist Schneyer, *Die Unterweisung der Gemeinde uber die Predigt bei scholastischen Predigern. Eine Homiletik aus scholastischen Prothemen*, Munchen 1968, ss. 101 + 3 nlb., RTK 23(1976) z. 4, s. 160-161. [Review. Johannes Baptist Schneyer, *Die Unterweisung der Gemeinde uber die Predigt bei scholastischen Predigern. Eine Homiletik aus scholastischen Prothemen*, Munchen 1968, ss. 101 + 3 nlb., RTK 23(1976) b. 4, p. 160-161].

[Recenzja] *Kartuzi. Teksty, książki, biblioteki*, t. 1, red. Sonke Lorenz, Edward Potkowski, Warszawa: Uniwersytet Warszawski 1999, ss. 278, RT 48(2001) z. 4, s. 329-331. [Review. *Carthusians. Texts, Books, Libraries*, vol. 1, Sonke Lorenz,

Edward Potkowski, eds., Warsaw: The University of Warsaw 1999, ss. 278, RT 48(2001) b. 4, p. 329-331].

[Recenzja] Ks. Jarosław R. Marczewski, *Duszpasterska działalność Kościoła w średniowiecznym Lublinie*, Lublin 2002, ss. 456, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej", 76(2002) nr 4, s. 1015. [Review. Rev. Jaroslaw R. Marczewski. *Pastoral Work of the Church in Medieval Lublin*, Lublin 2002, ss. 456, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" („News of the Archdiocese of Lublin"), 76(2002) no. 4, p. 1015].

[Recenzja] Ks. Józef Swastek, *Święta Brygida Szwedzka i Zakon Najświętszego Zbawiciela ze szczególnym uwzględnieniem klasztorów na ziemiach polskich*. Lublin 1986, RTK 34(1987) z. 4, s. 199-203. [Review. Rev. Jozef Swastek, *Saint Bridget of Sweden and the Order of Our Holy Saviour of St. Bridget with a Particular Emphasis on Convents in Poland*. Lublin 1986, RTK 34(1987) b. 4, p. 199-203].

[Recenzja] Ks. Józef Wołczański, *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie 1918-1939*, Kraków 2002, ss. 674 + nlb., „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 80(2003), s. 420-425. [Review. Rev. Jozef Wolczanski, *The Faculty of Theology of the Jan Casimir University in Lvov 1918-1939*, Krakow 2002, ss. 674 + nlb., „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 80(2003), p. 420-425].

[Recenzja] Ks. Roman Kostynowicz, *W cieniu trzech katedr. Z dziejów konserwacji zabytków sakralnych w Polsce północno-zachodniej*, Szczecin 1999, ss. IX + 274 + 7 nlb. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 73(2000), s. 474-476. [Review. Rev. Roman Kostynowicz, *In the Shadow of Three Cathedrals. History of Conservation of Sacred Objects in North-Western Poland*, Szczecin 1999, ss. IX + 274 + 7 nlb. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 73(2000), p. 474-476].

[Recenzja] Ks. Stanisław Skorodecki, *Jestem świadkiem*, Szczecin 1999, ss. 55 + 16 nlb., „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 73(2000), s. 476-478. [Review. Rev. Stanislaw Skorodecki. *I Am a Witness*. Szczecin 1999, ss. 55 + 16 nlb., „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums)", 73(2000), p. 476-478].

[Recenzja] Ludwig Ott, *Die Lehre des Durandus de S. Porciano OP vom Weihesakrament. Dargestellt nach den versehiedednen Redaktionen seines Sentenzenkommentars und nach der Diskussion der Dominikanertheologie des beginnenden 14. Jahrhunderts*, Munchen 1972 ss. XII + 164, RTK 23(1976) z. 4, s. 159-160. [Review. Ludwig Ott, *Die Lehre des Durandus de S. Porciano OP vom Weihesakrament. Dargestellt nach den versehiedednen Redaktionen seines Sentenzenkommentars und nach der Diskussion der Dominikanertheologie des beginnenden 14. Jahrhunderts*, Munchen 1972 ss. XII + 164, RTK 23(1976) b. 4, p. 159-160].

Reformy w końcu średniowiecza, „Gość Niedzielny", 57(1980) nr 11, s. 1, 7 (z dnia 16 III 1980). [*Reforms at the End of the Middle Ages*, „Gosc Niedzielny" („Sunday Guest"), 57(1980) no. 11, p. 1, 7 (as of 16. 03. 1980).

Specyfika katolicyzmu kresowego. Refleksja historyczna o religijności na Kresach południowo-wschodnich dawnej Rzeczpospolitej Polskiej, „Saeculum Christianum", 11(1994) nr 2, s. 305-315. [*Specificity of Borderland Catholicism. A Historical Reflection on Religiousness in South-Eastern Borderland of the Former Republic of Poland*, „Saeculum Christianum", 11(1994) no. 2, p. 305-315].

Spojrzenie na dzieje Braci Mniejszych w średniowieczu, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 61(1992), s. 380-388. [*A Look at Minor Brothers in the Middle Ages*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 61(1992), p. 380-388].

Średniowieczna koncepcja historii Kościoła, RTK 33(1985) z. 4, s. 161-172. [*The Medieval Conception of the History of the Church*, RTK 33(1985) b. 4, p. 161-172].

Średniowieczna reforma Kościoła, jej uwarunkowania i wkład polskiej myśli (Przedmowa), w: W. Bielak, *Devotio moderna w polskich traktatach duszpasterskich powstałych do połowy XV wieku*, Lublin 2002, s. 7-9. [*The Medieval Reform of the Church, Its Determinants and Contribution of the Polish Thought (Preface)*, in: W. Bielak, *Devotio moderna in Polish Pastoral Treatises Written by Mid-15th Century*, Lublin 2002, p. 7-9].

Średniowieczna teoria misji, „Studia Płockie”, 30(2002), s. 65-72. [*Medieval Theory of Mission*, „Studia Plockie” („Plock Studies”), 30(2002), p. 65-72].

Średniowieczna twórczość teologiczno-pastoralna środowisk uniwersyteckich Europy Środkowowschodniej na użytek duszpasterzy, w: *Średniowieczny Kościół Polski. Z dziejów duszpasterstwa i organizacji kościelnej*, red. M. T. Zahajkiewicz, S. Tylus, Lublin 1999, s.121-135. [*Medieval Theological and Pastoral Work of the Academic Societies of Central Eastern Europe for the Use of Priests*, in: *The Medieval Polish Church. The History of Chaplaincy and Church Organization*, M. T. Zahajkiewicz, S. Tylus, eds., Lublin 1999, p.121-135].

Średniowieczne kaznodziejstwo maryjne na Jasnej Górze, w: „Studia Claromontana”, t. 1, Jasna Góra 1981, s. 157-165. [*Medieval Marian Preaching at Jasna Gora*, in „Studia Claromontana”, vol. 1, Jasna Gora 1981, p. 157-165].

Średniowieczne ustawodawstwo synodalne Kościoła polskiego źródłem do badań dziejów duszpasterstwa, „Studia Theologica Varsaviensia”, 27(1989) nr 1, s. 130-143. [*Medieval Synodical Legislation of the Polish Church as the Source for Research on the History of Chaplaincy*, „Studia Theologica Varsaviensia”, 27(1989) no. 1, p. 130-143].

Święty Wojciech – Misjonarz i Patron jednoczącej się Europy, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej”, 71(1997) nr 10-12, s. 469-478. [*Saint Adalbert – Missionary and Patron of Uniting Europe*, „News of the Archdiocese of Lublin”, 71(1997) no. 10-12, p. 469-478].

Tendences reformatrices du clerge paroisssial en Pologne a la fin du Moyen Age; nouvelle conception de la pastorale, e: Commission Internationale d'Histoire Ecclesiastique Comparee (CIHEC). Congres a Varsovie 25 VI-1 VII 1978. Section II. La vie religieuse des elites et des masses dans la chretiente du Xve siecle – entre le moyen age et l'epoque moderne, (Lublin 1978), s. 132-135. [*Tendences reformatrices du clerge paroisssial en Pologne a la fin du Moyen Age; nouvelle conception de la pastorale, e: Commission Internationale d'Histoire Ecclesiastique Comparee (CIHEC). Congres a Varsovie 25 VI-1 VII 1978. Section II. La vie religieuse des elites et des masses dans la chretiente du Xve siecle – entre le moyen age et l'epoque moderne*, (Lublin 1978), p. 132-135].

Teologia mszy świętej i udział wiernych w nauce polskiej okresu przedtrydenckiego (Expositiones missae), w: *Acta Mediaevalia*, t. 1, Lublin 1973, s. 65-103. [*Theology of Holy Mass and Participation of the Faithful in Polish Research of the Pre-Trent Period (Expositiones missae)*, in: *Acta Mediaevalia*, vol. 1, Lublin 1973, p. 65-103].

Teoria duszpasterstwa (w średniowieczu), w: *Dzieje teologii katolickiej w Polsce*, red. M. Rechowicz, t. 1: *Średniowiecze*, Lublin 1974, s. 211-248. [*Theory of Pastoral Work (in the Middle Ages)*, in: *The History of Catholic Theology in Poland*, M. Rechowicz, ed., vol. 1: *The Middle Ages*, Lublin 1974, p. 211-248].

Theorie et practique de l'evangelisation dans le „processus" de christianisation de la Lithuanie, Citta del Vaticano 1987, (ss. 19). [*Theorie et practique de l'evangelisation dans le „processus" de christianisation de la Lithuanie*, Citta del Vaticano 1987, (ss. 19)].

Theorie et practique de l'evangelisation dans le „processus" de christianisation de la Lithuanie, w: *La cristianizzazione della Lituania*, Citta del Vaticano 1989, s. 205-218. [*Theorie et practique de l'evangelisation dans le „processus" de christianisation de la Lithuanie*, w: *La cristianizzazione della Lituania*, Citta del Vaticano 1989, p. 205-218].

„Tractatus sacerdotalis" Mikołaja z Błonia na tle teologii przełomu wieku XIV i XV, Lublin 1979 (ss. 185). [*„Tractatus sacerdotalis" by Nicholas of Blonie Against a Background of the Theology of the Turn of the 14th and 15th Centuries*, Lublin 1979 (ss. 185)].

„Tractatus sacerdotalis" Mikołaja z Błonia w świetle średniowiecznej tendencji reformy duchowieństwa, RTK 20(1973) z. 6, s. 5-12. [*„Tractatus sacerdotalis" by Nicholas of Blonie in the Light of the Medieval Trend in the Reform of Clergy*, RTK 20(1973) b. 6, p. 5-12].

Troska o przetrwanie w dobrym stanie kościelnych zbiorów (bibliotecznych), „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 59(1990), s. 169-171. [*Ensuring the Permanence of Church (Library) Collections*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 59(1990), p. 169-171].

Trwałe wartości średniowiecznej liturgii, „Studia Warmińskie", 37(2000), cz. 1, s. 61-68. [*Permanent Value of Medieval Liturgy*, „Studia Warminskie" („Warmia Studies"), 37(2000), part 1, p. 61-68].

Wie soll die Geschichte der mittelalterlichen Kirche betrachtet werden?, w: *Średniowieczny Kościół Polski. Z dziejów duszpasterstwa i organizacji kościelnej*, red. M. T. Zahajkiewicz, S. Tylus, Lublin 1999, s. 15-20. [*Wie soll die Geschichte der mittelalterlichen Kirche betrachtet werden?*, in: *The Medieval Polish Church. The History of Chaplaincy and Church Organization*, M. T. Zahajkiewicz, S. Tylus, eds., Lublin 1999, p. 15-20].

Wojny w Imię Boga? Jak spoglądać na średniowieczne wyprawy krzyżowe?, w: *Problemy współczesnego Kościoła*, red. M. Rusecki, Lublin 1996, s. 303-312. [*Wars in the Name of God? How to Treat Medieval Crusades?*, in: *Problems of the Contemporary Church*, M. Rusecki, ed., Lublin 1996, p. 303-312].

Wpływ średniowiecznej nauki polskiej na Europę Zachodnią na przykładzie twórczości Mikołaja z Błonia, „Biuletyn Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Folia Societatis Scientiarum Lublinensis", 19(1977) nr 1, s. 11-19. [*The Influence of Polish Medieval Academic Work on Western Europe as Illustrated by the Works by Nicolas of Blonie*, „Biuletyn Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Folia Societatis Scientiarum Lublinensis" („Bulletin of the Learned Society of Lublin. Folia Societatis Scientiarum Lublinensis"), 19(1977) no. 1, p. 11-19].

Wprowadzenie, w: *Chrzest Litwy. Geneza – Przebieg – Konsekwencje*, red. M. T. Zahajkiewicz, Lublin 1990, s. 7-13. [*Introduction*, in: *The Christening of Latvia(?). Genesis – Course – Consequences*, M. T. Zahajkiewicz, Lublin 1990, p. 7-13].

Wprowadzenie w: *Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wybrane zagadnienia z dziejów Uczelni*, red. G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zieliński, Lublin 1992, s. 5-8. [*Introduction*, in: *The Catholic University of Lublin. Selected Issues from the History of the University*, G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zielinski, eds., Lublin 1992, p. 5-8].

Współautor (teksty historyczne): *Archidiecezja lubelska. Historia i administracja*, Lublin 2000, ss. 759 + 8 nlb. [Co-Author (historical texts): *The Archdiocese of Lublin. History and Administration*. Lublin 2000, ss. 759 + 8 nlb.].

Wstęp, w: *Archidiecezja Lubelska. Historia i administracja*, Lublin 2000, s. 7-10. [*Introduction*, in: *The Archdiocese of Lublin. History and Administration*. Lublin 2000, p. 7-10].

Wykład historii Kościoła w świetle zasad metodologii, RT 43 (1996) z. 4, s.297-306. [*Lecture on the History of the Church According to the Methodology Principles*, RT 43 (1996) b. 4, p.297-306].

Wzór świętej kobiety prezentowany w „Kronice" Jana Długosza, „Studia Warmińskie", 35(1998) cz. 1, s. 129-135. [*The Example of Saint Woman Presented in „The Chronicle" by Jan Dlugosz*, „Studia Warminskie" („Warmia Studies"), 35(1998) part 1, p. 129-135].

Wzór świętej kobiety w średniowieczu na przykładzie wiadomości o życiu bł. Jolanty, w: *Święci nie przemijają*, red. P. Blok, Gdańsk 2002, s. 77-87. [*The Example of Saint Woman in the Middle Ages Based on Information on the Life of Blessed Jolanta*, in: *The Saints Don't Pass Away*, P. Blok, ed., Gdansk 2002, p. 77-87].

Z badań nad reformą Kościoła w średniowiecznym ośrodku krakowskim (w. XIV-XV), w: *Acta Mediaevalia*, t. 4 Lublin 1983, s. 131-146. [*Selected Issues of the Research into the Reform of the Church in Medieval Krakow Centre (14th-15th c.)*, in: *Acta Mediaevalia*, vol. 4 Lublin 1983, p. 131-146].

Z dziejów polskiej myśli reformy Kościoła w pierwszej połowie XV wieku, RTK 24(1977) z. 4, s. 251-262. [*The History of Polish Thought of the Church Reform in the First Half of the 15th Century*, RTK 24(1977) b. 4, p. 251-262].

Z dziejów polskiej teologii pastoralnej w okresie przedtrydenckim, „Sprawozdanie z czynności wydawniczej i posiedzeń naukowych TN KUL", Lublin 1969, s. 125-128. [*The History of Polish Pastoral Theology in the Pre-Trent Period, „Report on Editorial Activity and Academic Meetings of the Academic Association of the Catholic University of Lublin"*, Lublin 1969, s. 125-128].

Zagadnienie gromadzenia dokumentacji źródłowej do badań nad dziejami Kościoła łacińskiego na wschodnich ziemiach kresowych dawnej Polski, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 63(1994), s. 489-490. [*Collection of Source Documentation for Research into the History of the Latin Church in the Eastern Borderlands of the II Polish Republic*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 63(1994), p. 489-490].

Zarys dziejów benedyktynów w średniowiecznej Polsce, w: *Z przeszłości opactwa łysogórskiego*, Poznań 1995, s. 5-19. [*An Outline of the History of the Benedictines in Medieval Poland*, in: *The Past of the Abbey on Lysa Gora*, Poznan 1995, p. 5-19].

Zarys dziejów i znaczenie Bibliotek kościelnych, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 56(1988), s. 133-138. [*An Outline of the History and Significance of Church Libraries*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 56(1988), p. 133-138].

Zarys historii archidiecezji lubelskiej, w: *Archidiecezja lubelska. Historia i administracja*, Lublin 2000, s. 101-116. [*An Outline of the History of the Archdiocese of Lublin*, in: *The Archdiocese of Lublin. History and Administration*, Lublin 2000, p. 101-116].

Zarys historii liturgii, w: *Liturgika ogólna*, Lublin 1973, s. 281-315 i przypisy, s. 337-341. [*An Outline of the History of Liturgy*, in: *General Liturgics*, Lublin 1973, p. 281-315 and endnotes, p. 337-341].

Zarys historii liturgiki, w: *Liturgika ogólna*, Lublin 1973, s. 8-12 i przypisy, s. 317-318. [*An Outline of the History of Liturgics*, in: *General Liturgics*, Lublin 1973, p. 8-12 and endnotes, p. 317-318].

Zasady misji wśród pogan w świetle polskiej średniowiecznej myśli teologiczno-prawniczej, w: *Chrześcijaństwo a kultura polska. V Kongres Teologów Polskich, Lublin 14-16 IX 1983*, red. M. Jaworski, A. Kubiś, Lublin 1988, s. 207-209. [*The Principles of Mission Among Pagans According to Polish Medieval Theological and Legal Thought*, in: *Christianity versus Polish Culture. The 5th Congress of Polish Theologians, Lublin 14-16 09 1983*, M. Jaworski, A. Kubis, eds., Lublin 1988, p. 207-209].

Zbiory kościelne. Wartości znane i nieznane, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 73(2000), s. 461-470. [*Church Collections. Known and Unknown Values*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 73(2000), p. 461-470].

Zjawisko szybkiego narastania materiału archiwalnego, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 75(2001), s. 91-99. [*The Phenomenon of Archival Material Growing Fast*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 75(2001), p. 91-99].

Znaczenie wydawania źródeł dla poznania przeszłości Kościoła katolickiego na dawnych Kresach Rzeczypospolitej, w: S. Tylus, *Fundacje kościołów parafialnych w średniowiecznej archidiecezji lwowskiej*, Lublin 1999, s. 29-31. [*The Significance of Publishing Source Material for Discovering the Past of the Catholic Church in the Borderlands of the II Polish Republic*, in: S. Tylus, *Foundation of Parish Churches in the Medieval Archdiocese of Lvov*, Lublin 1999, p. 29-31].

Źródła i badania dziejów średniowiecznej liturgii w Polsce, „Studia Warmińskie", 27(1990), s. 67-88. [*Sources and Research into the History of Medieval Liturgy in Poland*, „Studia Warminskie" („Warmia Studies"), 27(1990), p. 67-88].

Źródła i kierunki badań nad przeszłością łacińskiej archidiecezji lwowskiej, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", 62(1993), s. 7-26. [*Sources and Trends in Research on the Past of the Archdiocese of Lvov*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscielne" („Library, Archives and Church Museums"), 62(1993), p. 7-26].

Życie i działalność prof. dr hab. Grażyny Karolewicz, RT 50(2003) z. 4, s. 5-10. [*Life and Activity of Prof. PhD Hab. Grazyna Karolewicz*, RT 50(2003) b. 4, p. 5-10].

Życie i działalność prof. dr hab. Henryka Damiana Wojtyski CP, RT 46(1999) z. 4, s. 7-14. [*Life and Activity of Prof. PhD Hab. Henryk Damian Wojtyska CP*, RT 46(1999) b. 4, p. 7-14].

Participation in the Editing of Books

Archidiecezja Lubelska. Historia i administracja, red. M. Zahajkiewicz, Lublin 2000. [*The Archdiocese of Lublin. History and Administration*, M. Zahajkiewicz, ed., Lublin 2000].

Chrzest Litwy. Geneza – Przebieg – Konsekwencje, red. M. Zahajkiewicz, Lublin 1990. [*The Christening of Latvia(?). Genesis – Course – Consequences*, M. Zahajkiewicz, ed., Lublin 1990].

Dzieje teologii katolickiej w Polsce, t. 1, t. 2 cz. 1, t. 2 cz. 2, t. 3 cz. 1, t. 3 cz. 2, Lublin 1974-1977 (sekretarz Redakcji). [*The History of Catholic Theology in Poland*, vol. 1, vol. 2 part 1, vol. 2 part 2, vol. 3 part 1, vol. 3 part 2, Lublin 1974-1977 (Secretary)].

Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wybrane zagadnienia z dziejów uczelni, red. G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zieliński, Lublin 1992. [*The Catholic University of Lublin. Selected Issues of the History of the University*, G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zielinski, eds., Lublin 1992].

Średniowieczny Kościół Polski. Z dziejów duszpasterstwa i organizacji kościelnej, red. M. Zahajkiewicz, S. Tylus, Lublin 1999. [*The Medieval Polish Church. The History and Church Organization*, M. Zahajkiewicz, S. Tylus, eds., Lublin 1999].

Participation in the Editing of Magazines

„Acta Mediaevalia” (od 1994 członek Komitetu Redakcyjnego). [*„Acta Mediaevalia”* (Member of Editorial Committee since 1994)].

„Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” (członek Redakcji 1985-1992, od 1993 – przewodniczący Rady Naukowej). [*„Library, Archives and Church Museums”* (Member of Editorial Team 1985-1992, Chairman of the Research Council since 1993].

„Biuletyn Informacyjny KUL” – członek Redakcji (1975-1989). [*„Information Bulletin of the Catholic University of Lublin”* – Member of Editorial Team (1975-1989)].

Kościół w Polsce. Dzieje i Kultura (członek Rady Naukowej od 2002 roku). [*The Church in Poland. The History and Culture* (Member of the Research Council since 2002)].

„Roczniki Teologiczno-Kanoniczne KUL”, nr 4, a od 1991 *„Roczniki Teologiczne”*, nr 4 (od r. 1979 – członek Redakcji, od roku 1984 – sekretarz Redakcji, od roku 1998 – redaktor naczelny). [*„Theological and Canonical annals of the Catholic University of Lublin”*, no. 4, and since 1991 *„Theological Annals”*, no. 4 (from 1979 – Member of Editorial Team, from 1984 – Secretary, since 1998 – Editor in Chief)].

„Studia Polonijne” (członek Komitetu Redakcyjnego od 1998). [*„Studies of the Polish Community Abroad”* (Member of Editorial Committee since 1998)].

To Be Published

Biblioteki kościelne w kulturze Polski średniowiecznej („Kościół w Polsce. Dzieje i kultura”). [*Church Libraries in the Culture of Medieval Poland („The Church in Poland. The History and Culture”)*].

Krzyżowe wyprawy (Encyklopedia Katolicka). [*Crusades* (The Catholic Encyclopedia)].

Laterański sobór I (Encyklopedia Katolicka). [*The Lateran Council I* (The Catholic Encyclopedia)].

Laterański sobór II (Encyklopedia Katolicka). [*The Lateran Council II* (The Catholic Encyclopedia)].

Laterański sobór III (Encyklopedia Katolicka). [*The Lateran Council III* (The Catholic Encyclopedia)].

Laterański sobór IV (Encyklopedia Katolicka). [*The Lateran Council IV* (The Catholic Encyclopedia)].

Librowski Stanisław ks. (Encyklopedia Katolicka). [*Librowski Stanislaw Rev.* (The Catholic Encyclopedia)].

Liturgika, W Kościele katolickim. Dzieje (Encyklopedia Katolicka). [*Liturgics, In the Catholic Church. History* (The Catholic Encyclopedia)].

Lubelska (archi)diecezja (Encyklopedia Katolicka). [*The (Arch)diocese of Lublin* (The Catholic Encyclopedia)].

Lubelska metropolia (Encyklopedia Katolicka). [*Lublin Archdiocese* (The Catholic Encyclopedia)].

Lublin. Dzieje (Encyklopedia Katolicka). [*Lublin. History* (The Catholic Encyclopedia)].

Przedmowa. Katechizm i jego rola na przestrzeni wieków (do książki J. Sławińskiego poświęconej polskim wydaniom katechizmów w okresie staropolskim). [*Preface. Catechism and Its Role Through Centuries* (to the book devoted to Polish editions of catechisms in the Old Polish period by J. Slawinski)].

Wprowadzenie do sympozjum – miejsce bibliotek kościelnych w kulturze („Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne"). [*Introduction to the Symposium – the Place of Church Libraries in Culture* („Library, Archives and Church Museums")].

Wzór świętej osoby prezentowany w średniowiecznym duszpasterstwie polskim (oddano do Wrocławia do książki poświęconej ks. prof. B. Kumorowi – red. ks. J. Swastek). [*The Example of a Saint Person Presented in Medieval Pastoral Work* (sent to Wroclaw to complete the book devoted to Rev. Prof. B. Kumor – Rev. J. Swastek, ed.)].

Marta Ziółkowska USJK, Sister PhD

Born in 1971. She is a teacher at the Department of Latin Patrology. In the years 1992-1997 she studied at the Faculty of Theology of the CUL and graduated as MA in Theology on the basis of the thesis *Mariology of Saint Ambrose According to the Lecture of St. Luke's Gospel,* prepared under the supervision of Rev. Prof. PhD Hab. Franciszek Draczkowski and defended on 10 June 1997. In the period 1994-1996 she studied classical philology at the Faculty of the Humanities of the CUL.

In the period 1997-1999 she did her BA studies at the Institute of the History of the Church at the CUL and in 1999 she obtained the title of BA in Patrology.

In September 1999 she was granted a scholarship in Rome. She studied at Libera Universita Maria SS. Assunta – classical philology (Prof. M. Salanitro) and classical Christian literature (Prof. M.G. Bianco). During her stay in Rome she conducted a library query at Institutum Patristicum Augustinianum.

She gained the title of PHD in Theological Sciences in the field of the history of the Church (patrology) on the basis of the dissertation „Christus Verbum Deus in the Light of *In Iohannis Evangelium Tractatus CXXIV* by St. Augustus' prepared under the supervision of Rev. Prof. PhD Hab. Jezry Palucki and defended on 20 June 2002.

In 2003 she was employed as a teacher at the Department of Latin Patrology at the Institute of the History of the Church of the CUL. She is a member of the Section of Patrologists of the Polish Episcopate's Council for Education in Faith. She actively participates in academic life – she gives lectures, inter alia, *Eccesiology of St. Augustine*at the 7th Congress of Polish Theologians (he Section of Patrologists, the CUL, 13 September 2004), *Revelation Among Ofides et Ratio, The Standpoint of Christian Apologists in the 2nd Century* (at the 3rd National Symposium: *To Philosophize in the Context of Theology,* the CUL, 8 October 2004) and *Women in the Life of St. Augustine*(the International Symposium organized to celebrate the 1.650th birth anniversary of St. Augustine*St. AugustineToday,* Krakow 2 December 2004).

Her research covers mainly the theology of Latin Fathers of the Church.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Articles and papers

Habemus ergo Spiritum Sanctum, si amamus Ecclesiam... Pneumatologiczny rys nauki o Kościele na podstawie „Homilii na Ewangelie i Pierwszy List św. Jana" Biskupa Hippony. (III tom materiałów z VII Kongresu Teologów Polskich, Lublin 2005 – w druku). [*Habemus ergo Spiritum Sanctum, si amamus Ecclesiam... A Pneumatological Outline of the Research into the Church on the Basis of „The Homily on the Gospels and St. John's First Letter" by the Bishop of Hippona*. (3rd volume of the materials from the 7th Congress of Polish Theologians, Lublin 2005 – to be published)].

Kobiety w życiu św. Augustyna (Colloquium Augustinianum I, Krakow 2005 – w druku). [*Women in the Life of St. Augustine* (Colloquium Augustinianum I, Krakow 2005 – to be published)].

Maryja napełniona Duchem Świętym – ideałem cnót w „Wykładzie Ewangelii według św. Łukasza" św. *Ambrożego,* RT 48(2001) z. 4, s. 37- 51. [*Mary filled with the Holy Ghost asthe Ideal of Virtues in the Lecture on the Gospel according to St. Luke by St. Ambrose,* RT 48(2001) b. 4, p. 37- 51].

Nauczanie Biskupa Hippony o Trójcy Świętej (w Księdze Jubileuszowej IHK – w druku). [*The Teaching of the Bishop of Hippona on the Holy Trinity* (in the Jubilee Book of the Institute of the History of the Church – to be published)].

Obraz ludu Hippony na podstawie In Iohannis Evangelium tractatus CXXIV (RT 52 (2005) – w druku). [*The Image of the People of Hippona on the Basis of In Iohannis Evangelium Tractatus CXXIV* (RT 52 (2005) – to be published)].

Św. *Augustyn prekursorem soboru w Chalcedonie (451r.). Zarys doktryny o communicatio idiomatum w dziele In Iohannis tractatus CXXIV*, RT 50(2003), z. 4, s. 269-283. [*St. Augustineas the Precursor of the Council of Chalcedon (451). An Outline of the Doctrine Communicatio Idiomatum in the work In Iohannis Tractatus CXXIV*, RT 50(2003), b. 4, p. 269-283].

Entries for The Catholic Encyclopedia: (to be published)

Martialis, Macrobius, Maunilius of Angers, Maur, Marius Claudius Victorius, Mellitus.

Co-editing of Books:

Polka w Europie – św. Urszula Ledóchowska. Materialy z sesji naukowej (KUL, 21-22 V 2004), red. M. Chmielewski, Z. J. Zdybicka, M. Ziółkowska. [*Polish Woman in Europe – St. Urszula Ledochowska. Materials from the Academic Session (the CUL, 21-22 May 2004)*, M. Chmielewski, Z. J. Zdybicka, M. Ziolkowska, eds.].

Instytut
Liturgiczno-Homiletyczny

Dyrektor

Władysław Głowa,
Rev. Prof. PhD Hab.

Włodzimierz Broński, Rev. PhD

He is a lecturer at the Department of Homiletics at the Faculty of Theology of the Catholic University of Lublin and a teacher at the Faculty of Theology and the Faculty of Law, Canonical Law and Administration. He was born on 21 June 1962 in Gleboka near Biecz. In the period 1981-1987 he studied at the High Seminary in Przemysl, where he obtained the title of MA in theology. In the years 1987-1994 he worked as a curate at the parishes in Rudna Wielka, Trzesnia and Jaroslaw. In 1994 he began specialized studies at the Catholic University of Lublin. In 1998 he gained the title of PhD in theological studies in the field of homiletics. In the years 1995-1997 he completed his studies at the Post-Graduate College of Rhetoric at the Institute of Polish Philology, the Jagiellonian University. From 1998 he worked as a teacher at the Department of Homiletics of the Faculty of Theology of the Catholic University of Lublin and in 2000 he was accepted as a lecturer. In the years 1998-2000 he also gave lectures at Theological Institute in Siedlce (the Papal Faculty of Theology in Warsaw – St. John the Baptist Section). From 15 February 2001 till 15 July 2001 he studied at the University of Vurzburg as part of his scholarship (tutor: Prof. PhD Rolf Zerfass). He is the supervisor of 5 MA theses and Member of the Society of Associates of the Commission on Religious Language of the Committee of the Polish Academy of Sciences (2004-) as well as Member of the Board of the Section of Polish Homiletics Experts. He also holds the position of Deputy Editor-in-Chief of *Przegląd Homiletyczny* (*Homiletical Review*). In the period 2000-2003 he was secretary of the Section of Polish Homiletics Experts. He organized the symposium *Spontaneous Speech. Selected Aspects of Preaching Communication* (Skorzeszyce, 27-28 October 2003) and the workshop *Psychomanipulation in Social Communication* (Lublin, 20 April 1999). He has participated in numerous national and international symposia and conferences.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Homilia w dokumentach Kościoła współczesnego, Lublin 1999, s. 146. [*The Homily in the Documents of the Contemporary Church,* Lublin 1999, p. 146].

Articles and papers

Argumentacja jako element warsztatu komunikacyjnego kaznodziei, „Przegląd Homiletyczny" 5-6(2001-2002), s. 125-132. [*Argumentation as One of the Communication Skills of a Priest,* „Przeglad Homiletyczny" („Homiletic Review"), 5-6(2001-2002), p. 125-132].

Argumentacja w formowaniu postaw religijnych słuchaczy słowa Bożego, „Przegląd Homiletyczny" 7(2003) s. 189-199. [*Argumentation in Shaping Religious Attitudes of Listeners of the Word of God,* „Przeglad Homiletyczny" („Homiletic Review") 7(2003), p. 189-199].

Broński W., Dyk S. *Warsztaty homiletyczne: „Przygotowanie do kaznodziejstwa w szkole Wurzburskiej",* Kraków 3-4 1111995, WA 23(1995) nr 3, s. 163-165. [Bronski W., Dyk S. *Homiletic Workshops: „Preparation for Preaching at the School of Wurzburg",* Krakow 3-4 1111995, WA 23(1995) no. 3, p. 163-165].

Dydaktyka homiletyki w wyższych seminariach duchownych w Polsce w świetle badań empirycznych, RT 50(2003) z. 6, s. 277-289. [*Didactics of Homiletics in Polish High Seminaries in the Light of Empirical Research,* RT 50(2003) b. 6, p. 277-289].

Fallon G. P., Broński W. *Roman Catholic Education in Canada,* „Studia z prawa wyznaniowego" 6(2003) s. 153-159. [Fallon G. P., Bronski W. *Roman Catholic Education in Canada,* „Studia z prawa wyznaniowego" („Law on Religious Denominations Studies") 6(2003), p. 153-159].

Homilia w nauczaniu Kościoła współczesnego, „Resovia sacra", Studia teologiczno-filozoficzne diecezji rzeszowskiej 5(1998) nr 5, s. 179-187. [*The Homily*

in the Teaching of the Contemporary Church, „Resovia sacra", Studia teologiczno-filozoficzne diecezji rzeszowskiej („Resovia sacra", Theological and Philosophical Studies of the Diocese of Rzeszow) 5(1998) no. 5, p. 179-187].

Jolanta Jabłońska-Bonca: *Prawnik a sztuka negocjacji i retoryki,* Warszawa 2002. Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, ss. 326 (recenzja). [*A Lawyer and the Art of Negotiations and Rhetoric,* Warszawa 2002. Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, p. 326 (review).

W. Broński. *Prawo Administracja Kościół* 4: 2003, s. 241-248. [*The Law, Administration, the Church* 4: 2003, p. 241-248].

Kompetencja homiletyczna kaznodziei, w: *Mowa żywa. Wybrane elementy komunikacji kaznodziejskiej,* red. J. Twardy, W. Broński, Kielce 2004 (oddane do druku). *Kontakt homiletyczny* RT 51(2004) z. 8, s. 189-201. [*Homiletic Competences of a Peacher,* in: *Spontaneous Speech. Selected Elements of a Preacher's Communication Skills,* J. Twardy, W. Bronski, eds., Kielce 2004 (to be published). *Homiletic Contact* RT 51(2004) b. 8, p. 189-201].

Recepcja nauczania Kościoła współczesnego na temat doświadczenia życiowego słuchaczy jako źródła homilii w przepowiadaniu niedzielnym dla dorosłych, „Biblioteki Kaznodziejskiej" i „Współczesnej Ambony", RT 49(2002) z. 6, s. 111-128. [*Reception of the Contemporary Church's Teaching on the Life Experience of Listeners as the Source of Homilies in Sunday Preaching for Adults, „Biblioteka Kaznodziejska" („The Preaching Library") and „Wspolczesna Ambona" („The Contemporary Pulpit"),* RT 49(2002) b. 6, p. 111-128].

Recepcja nauczania Kościoła współczesnego na temat liturgii jako źrodła homilii w kazaniach niedzielnych dla dorosłych, „Biblioteki Kaznodziejskiej" i „Współczesnej Ambony", RT 48(2001) z. 6, s. 203-224. [*Reception of the Contemporary Church's Teaching on the Liturgy as the Source of Homilies in Sunday Preaching for Adults, „Biblioteka Kaznodziejska" („The Preaching Library") and „Wspolczesna Ambona" („The Contemporary Pulpit"),* RT 48(2001) b. 6, p. 203-224].

Recepcja nauczania Kościoła współczesnego na temat Tradycji i dokumentów Urzędu Nauczycielskiego Kościoła jako źródła homilii w przepowiadaniu niedziel-

nym dla dorosłych „Biblioteki Kaznodziejskiej" i „Współczesnej Ambony", „Resovia sacra". Studia teologiczno-filozoficzne diecezji rzeszowskiej 7(2000) nr 7. [*Reception of the Contemporary Church's Teaching on the Tradition and the Documents of the Church Teaching Office as the Source of Homilies in Sunday Preaching for Adults, „Biblioteka Kaznodziejska" („The Preaching Library") and „Wspolczesna Ambona" („The Contemporary Pulpit"),* „Resovia sacra". Studia teologiczno-filozoficzne diecezji rzeszowskiej („Resovia sacra". Theological and Philosophical Studies of the Diocese of Rzeszow) 7(2000*)* no 7.

Recepcja Pisma św. jako źródła homilii w kazaniach niedzielnych dla dorosłych „Biblioteki Kaznodziejskiej" i „Współczesnej Ambony", RT 47(2000) z. 6, s. 59-74. [*Reception of the Bible as the Source of Homilies in Sunday Preaching for Adults, „Biblioteka Kaznodziejska" („The Preaching Library") and „Wspolczesna Ambona" („The Contemporary Pulpit"),* RT 47(2000) b. 6, p. 59-74].

Stan aktualny wykładów i *ćwiczeń z homiletyki w wyższych seminariach duchownych w Polsce,* w: *Dydaktyka homiletyki,* red. J. Twardy, Katowice 2001, s. 24-39. [*The Current State of Lectures and Classes on Homiletics in Polish High Seminaries,* in: *Didactics of Homiletics,* J. Twardy, ed., Katowice 2001, p. 24-39].

Style retoryczne jako środki kaznodziejskiej perswazji, „Przegląd homiletyczny" 8(2004) s. 127-135. [*Rhetorical Styles as the Tools of a Preacher's Persuasion,* „Przeglad homiletyczny" („Homiletic Review") 8(2004) p. 127-135].

Teksty kazań niedzielnych dla dorosłych „Biblioteki Kaznodziejskiej" i „Współczesnej Ambony" jako źródło przepowiadania homilijnego, w: *Kościół i historia. Drogi i wzajemne powiązania. Księga Pamiątkowa ku czci Ks. prof. A. Weissa,* Lublin 2001, s. 71-88. [*Texts of Sunday Sermons for Adults in „Biblioteka Kaznodziejska" („The Preaching Library") and „Wspolczesna Ambona" („The Contemporary Pulpit") as the Source of Homily Preaching. Ways and Connections. Commemorative Book for Rev. Professor A. Weiss,* Lublin 2001, p. 71-88].

Znaczenie formacji homiletycznej w przygotowaniu kandydatów do kapłaństwa, RTK 60 (2004) z. 6, s. 217-232. [*The Significance of Homiletic Formation in the Preparation of Candidates for Priesthood,* RTK 60 (2004) b. 6, p. 217-232].

The author of 3 entires in Lexicon of Fundamental Theology, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002.

Translations

J. A. Wallace. *Preaching the Feasts of the Lord and the Hunger for Wholeness*, s. 36-68. (*Preaching to the hungers of the heart*). „Przegląd Homiletyczny" 8: 2004 s. 59-85 (W. Broński, M. Bulera). [J. A. Wallace. *Preaching the Feasts of the Lord and the Hunger for Wholeness*, s. 36-68. (*Preaching to the hungers of the heart*). „Przeglad homiletyczny" („Homiletic Review") 8: 2004 p. 59-85 *(*W. Bronski, M. Bulera).

Stanisław Dyk, Rev. PhD

Lectuerer at the Chair of Homiletics (Liturgical-Homiletic Institute). Born on 11th May 1967 in Bodzentyn. In 1986 he completed the Józef Szermentowski secondary school in Bodzentyn and was admitted to the theological seminary in Kielce. In 1992 he defended a master's thesis on biblical theology „The First Pascha. A Historical-Biblical-Theological Study" at the Papal Academy in Kraków under the supervision of Bp dr. Piotr Skucha.

After his ordination (6th June 1992) he worked at a parish in Kielce. In 1994 he started specialist studies in homiletics at the Catholic University of Lublin, where he obtained the degree of divinity doctor (1998) in pastoral theology for his dissertation „The Pentecostal Event (Acts 2:1-47) in the Postcouncillor Polish Preaching. A Biblical-Homiletic Study."

In the years of 1995-1997 he attended classes at the Post-graduate Studies of Rhetoric of the Faculty of Polish Filology of Jagiellonian University in Kraków, and obtained a diploma in rhetoric in 1997. From 1998 on he attended a language course in Italy, and then, from 1999 on, worked at the Holy Cross Elevation parish in Kazimierza Wielka (the Kielce diocese).

Since 1st October 2001 he has been employed as a junior lecturer at the Chair of Homiletics at the Faculty of Theology KUL, and since 1st April 2003 as a lecturer.

Ha has published many papers on biblical theology, theology of evangelisation, and homiletics. He is an author of reports, reviews, interviews, and translations, participated in many symposiums at home and abroad. Since 27th February 2002 he has been the editor-in-chief of the „Przegląd Homiletyczny" [Homiletics Review].

ACADEMIC PUBL ICATIONS

Papers

[*The Evangelisational Character of Preaching the Word of God*, „Przegląd Homiletyczny" 5-6(2001-2002), p. 25-32].

[*Proclaming the Kerygma of the Salvific Dimension of the Word of God (Acts 2:14-36) in Polish Post-councillor Preaching*, RT (2005), fasc. 8].

[*Proclaiming the Kerygma about the Descent of the Holy Spirit (Acts 2:1-11) in Polish Post-councillor Preaching*, RT 51(2004), fasc. 8, p. 167-187].

[*A Model of Homiletic Preaching*, „Przegląd Homiletyczny" 7(2003), p. 143-152].

[*The Primitive Fellowship of the Faithful (Acts 2:42-47; 4:32-37; 5:12-16) as a Model of the Pre-evangelising Church*, „Kieleckie Studia Teologiczne" 3(2004)].

[*Pre-evangelisation as „opening the door" for the Gospel*, „Kieleckie Studia Teologiczne" 2(2003), p. 102-111].

Review: [*The Servant of the Word*, W. Przyczyna (ed.), Kraków 1997, p. 248, „Przegląd Pastoralno-Homiletyczny" 2(1998), p. 2001-2004].

[*A Report of the Academic Activity of the Liturgical-Homiletic Institute in the Academic Year 2002/2003*, RT 51(2004), fasc. 8, p. 207-215].

[*A Report of the Academic Activity of the Liturgical-Homiletic Institute in the Academic Year 2003/2004*, RT (2005), fasc. 8].

[*A Report: New Evangelisation as a Way of the Church in the Third Millennium. A Report of an Evangelisational Conference*, PH 5-6 (2001-2002), p. 149-151].

[*A Report: Preparation for Preaching in the Wurzburg School (Homiletic Workshops), Kraków 3-4 March 1995*, WA 1995, p. 163-165].

[*Theology of the Holy Spirit According to Acts 2:1-47*, „Kieleckie Studia Teologiczne" 1(2002), fasc. 1, p. 76-95].

[*Theology of Preaching the Word of God According to Acts 2*, RT 49(2002), fasc. 6, p. 149-169].

[*An Interview with the Rev. Prof. Józef Kudasiewicz: the State of the Ministry of the Word of God in the Polish Church*, PH 5-6(2001-2002), p. 95-102].

Władysław Głowa, Rev. Prof. PhD Hab.

Head of the Chair of Homiletics and director of the Liturgical-Homiletic Institute; born on 15th February 1940 in Kobylany in the Karpaty region. In the years of 1957-1964 he studied philosophy and theology at the Theological Institute in Przemyśl. From 1960 to 1962 he was in the army, and in 1964 was ordained to the priesthood. Then he studied theology (the homiletic-liturgical field of study) at the Catholic University of Lublin and here was habilitated for his dissertation „The Sunday Divine Ministry in the Parochial Churches of the Przemyśl Diocese in the First Half of the 18th Century in the Light of Episcopal Visitations." In 2001 he was made professor of theological sciences, and in June 2002 full professor. Simultaneously he has been professor at the Theological Institute since 1970. Moreover, he is a member of the Learned Society of KUL, the Polish Theological Society

in Kraków, the Polish Mariological Society, and vice-chairman of the Society of Polish Liturgists. He is an author of numerous papers and nine books. Rev. Prof. W. Głowa is also promoter of 107 master's theses and 9 doctoral dissertations.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

[*The Eucharist. The Holy Mass and Cult of the Eucharistic Mystery outside the Holy Mass*, Publishing House of the Przemyśl Archdiocese, Przemyśl 1997, pp. 319].

[*The Liturgy as a Source and Place of Preaching*, Publishing House of the Przemyśl Archdiocese, Przemyśl 1999, pp. 382].

[*The Liturgical Prayer – The Liturgy of the Hours*, Publishing House of the Przemyśl Archdiocese, Przemyśl 1996, pp. 245].

[*The Holy Mass – my Greatest Treasure*, Lublin 2003, pp. 132].

[*The Sunday Divine Ministry in the Parochial Churches of the Przemyśl Diocese in the First Half of the 18th Century in the Light of Episcopal Visitations*, Publishing House of the Przemyśl Archdiocese, Przemyśl 1993, pp. 464].

[*Signs and Symbols in the Liturgy*, House of the Przemyśl Archdiocese, Przemyśl 1995, pp. 219.

Papers

[*God the Father and Mary in the Homilies of the Liturgy of the Hours*, „Salvatoris Mater", „Mariological Quarterly" Year 1(1999) no 3(3), p. 67-80].

[*God the Father in the Homilies of the Liturgy of the Hours in the Easter Period*, CT 70(2000), fasc. 3, p. 191-197].

[*God the Only One in the Holy Trinity: the Father, the Son, and the Holy Spirit in the Lenten Homilies of the Liturgy of the Hours*, RT 47(2000), fasc. 6, p. 205-221].

[*Celebration of the Liturgy of the Hours and their Placement in Time („veritas horarum")*, „Anamnesis" 2/1999/2000, Year VI, p. 68-84].

[A Selection of Songs at the Holy Mass, CT 55(1985), fasc. 1, p. 77-92].

[*The Eucharist a School of Prayer*, CT 57(1987), fasc. 1, p. 70-77].

[*The Eucharist with Children*, CT 58(1988), fasc. 2, p. 63-70; KDP 73(1988), fasc. 1-2, p. 38-46].

[*The Homily as a Form of Liturgical Preaching*, RT 50(2003), fasc. 8, p. 179-198].

[*Matins and Vespers – a Particular Prayer of the People of God*, CT 55(1985), fasc. 3, p. 69-76].

[*The Necessity of the Liturgical Prayer in Sunday and Holiday Services*, in: *„Praemislia Christiana"*, T. Śliwa (ed.), Publishing House of the Przemyśl Archdiocese, vol. VI, Przemyśl 1994, p. 75-85].

[*The Necessity of Penance and Formation for It*, „Liturgia Sacra" 2(1996), no 1-2, p. 59-70].

[*„Laudes matutinae" – a Morning Prayer of the People of God*, KDP 68(1982), fasc. 1-2, p. 17-18; fasc. 3-4, p. 58-89].

[*The Liturgy of the Hours – the Lirugical Prayer of the People of God (KKK 1174-11-78; 1437; 2698)*, in: [*Confessing Faith Today. The Religious Instruction for Adults on the Basis of the Catechism of the Catholic Church*, S. Łabendowicz (ed.), Sandomierz 1999, p. 314-320].

[*The Liturgy of the Hours in the Holy Paschal Triduum of the Passion and Resurrection of the Lord*, „Liturgia Sacra" 1(1995), no 1-2, p. 37-44].

[*Our Lady in the „Homilies" of the Liturgy of the Hours*, in: [*Tradition and Opennes. A Jubillee Book Dedicated to Fr. Prof. Stanisław Celestyn Napiórkowski*, Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 1999, p. 201-250].

[*Sunday – the Day of the Christian*, RT 47(2000), fasc. 8, p. 91-108].

[*Sunday – the Day of Fellowship*, in: *Sympozja no 8: The Mystery of the Liturgy in the Catechism of the Catholic Church*, Opole 1995, p. 171-184].

[*The Rite of Blessing Objects of the Religious Cult*, RT 45(1998), fasc. 8, p. 249-266].

[*Expectations at the Threshold of the Third Millennium in Relation to the Sacerdotal Ministry of the Word of God*, RT 48(2001), fasc. 6, p. 33-49].

[*The Regeneration of the Liturgy in Theological Seminaries*, RBL 38(1985), no 4-5, p. 331-338].

[*Pilgrimages to Marian Sanctuaries in the Przemyśl Diocese as a Manifestation of the Cult of the Mother of God*, in: *„Praemislia Christiana"*, Publishing House of the Przemyśl Archdiocese, T. Śliwa (ed.), vol. III, Przemyśl 1989-1990, p. 175-184].

[*Pilgrimages to Marian Sanctuary in South-East Poland as a Manifestation of the Cult of the Mother of God*, in: *„Liturgia Domus Carissima"*, A. Durak (ed.), Publishing House of the Academy of Catholic Theology, Warszawa 1998, p. 385-408].

[*Fifteen Years of Liturgical Regeneration in Polish Dioceses (1964-1979)*, RBL 36(1989), no 3, p. 223-230].

[*Popular Piety of the Christmas Period*, in: [*The Liturgy and Popular Piety*, W. Nowak (ed.), Olsztyn 2003, p. 78-103].

[*Non-liturgical Forms of the Cult of God's Sepulchre in the Przemyśl Diocese Practiced by the Fraternity of the Sepulchre of Christ*, KDP 79(1994), fasc. 1, p. 68-84].

[*Preaching in the Liturgy of the Sacrament of Baptism*, in: *„Ecclesiae Premisliensi serviens". A Jubillee Book Dedicated the Rev. Infulate Stanisław Zygarowicz*, Przemyśl 2001, p. 281-307].

[*Homiletic Preaching as a Liturgical Activity*, in: *The Church and History. Ways and Mutual Bonds. A Jubillee Book Dedicated to the Rev. Prof. Anzelm Weiss*, Lublin 2001, p. 165-184].

[*Preaching – a Priority of Pastoral Care. On the Basis of the Apostolical Letter of John Paul II „Novo Millennio ineunte"*, „Liturgia Sacra" 7(2001), no 2, p. 203-215].

[*The Role of Homily in the Work of New Evangelisation*, in: Studia Catholica Podoliae 1(2002), no 1, p. 335-351].

[*The Role and Place of the Liturgy in the Priest's Living Through his own Identity which is the Simplest Way to Holiness*, in: *Religious Education in the Service of Faith. A Jubillee Book Dedicated to the Rev. Prelate Dr. B. Twardzicki*, W. Janiga, T. Kocór (eds.), Przemyśl 2004, p. 465-493].

[*The Listener of the Word of God in the Light of the Bible*, in: *The Church on the Ways of History. A Jubillee Book Dedicated to the Rev. Prof. Dr. Tadeusz Śliwa*, Publishing House of Bl. Jakub Strzemię of the Lvov Archdiocese of the Latin Rite, Lwów-Kraków 1999, p. 501-534].

[*The Listeners of the Word of God Preached by John Paul II During His Prilgrimages to Homeland*, RT 51(2004), fasc. 8, p. 151-165].

[*Saints and their Teaching in the „Homilies" of the Hour of Reading in the Liturgy of the Hours*, RT 46(1999), fasc. 6, p. 251-300].

[*Polish Saints as „Signs of Time" for the Church in Poland in the Preaching of John Paul II During His Prilgrimages to Homeland*, RT 49(2002), fasc. 6, p. 37-52].

[*Texts of Missal Formularies as a Source of Homiletic Preaching*, in: *„Diligis me? Pace". A Jubillee Book Dedicated to Sandomierz Bishop Wacław Józef*

Świerzawski on the 50th Anniversary of his Ordination 1949-1999, Diocesan Publishing House in Sandomierz, vol. 1, Sandomierz 1999, p. 346-380].

[*Permanent Texts of the Holy Mass („Ordo Missae") as a Source of Homilies*, in: Z. Janiec, *The Liturgy on the Pulpit*, Sandomierz 2002, p. 319-399].

[*The Topic of Advent „Homilies" in the Breviary Hour of Reading*, in: *In the Service of Values. A Jubillee Book Dedicated to Bishop Prof. Kazimierz Ryczan on the Occassion of 60th Anniversary of his Birthday*, R. Kamiński et al. (eds.), „Jedność" Publishing House, Kielce 1999, p. 172-190].

[*Theological-Homiletic Contents of the Liturgy of the Word in the Blessings of Persons*, in: *„Ante Deum stantes. Analecta Reverendissimo Stanislao Czerwik oblata"*, Kraków 2002, p. 545-575].

[*Lent in the Light of Lenten Homilies from the Liturgy of the Hours*, „Liturgia Sacra," 5(1999), no 1, (13), p. 55-65].

[*The Interior of the Church and Liturgical Paraments in Legal Terms*, KDP 78(1993), fasc. 2, p. 160-165; fasc. 3, p. 311-330; fasc. 4, p. 480-489].

[*Co-operation of the Clergy with the Laity in the Evangelisation of the Parish Through the Liturgy*, „Liturgia Sacra" Year 4(1998), no 2(12), p. 227-247].

[*An Outline of the Pre-Tridentine Cult of St. Adalbert in the Kraków Diocese in the Light of Hitherto Research*, in: *„Premislia Christiana"*, T. Śliwa (ed.), vol. I, Publishing House of the Przemyśl Diocese, Przemyśl 1987-1988, p. 127-139].

[*Basic Reasons for Listening to the Word of God*, in: *„Premislia Christiana"*, T. Śliwa (ed.), vol. IX, Publishing House of the Przemyśl Diocese, Przemyśl 2001, p. 217-229.

Czesław Krakowiak, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Head of the Chair of the Theology of the Liturgy at the Liturgical-Homiletic Institute. Born on 16th June 1944; in the years of 1962-1968 studied at the Theological Seminary in Lublin where he obtained the title of divinity master at the Faculty of Theology KUL. He was ordained to the priesthood on 16th June 1968. In the years of 1970-1973 he continued post-graduate studies at the Institute of Pastoral Theology of KUL (Liturgics), obtained licentiate in pastoral theology (1973), divinity doctor in 1978, and habilitation at the Faculty of Theology of KUL in 2003 on the basis of his scientific output and the dissertation entitled „Baptismal Catechumenate of Adults in the Post-councillor Church," Lublin 2003. Since 2004 he has been head of the Chair of the Theology of the Liturgy at the Liturgical-Homiletic Institute and professor of KUL.

Didactic work: lectures on Liturgics at the Theology Faculty and sacramentology at the Institute of Pastoral Theology, then at the Liturgical-Homiletic Institute KUL for liturgical specialisation, at the Institute of Pastoral-Liturgical Formation, at the Institute of Higher Religious Culture KUL (in Lublin and in Lvov), and at the College of the Lublin Archdiocese; lectures and seminars at the Institute of Pastoral Theology KUL for priests in the Spisz Chapter and at the Theology Faculty of the University in Trnava in Slovakia; since 1992 editor of the liturgical section of the Catholic Encyclopaedia KUL; member of the Learned Society of KUL; chairman of the Archdiocesan Liturgical Commission; author of numerous learned papers, entries for the Catholic Encyclopaedia KUL (over 30) and academic (over 40) on the theology of the liturgy of the sacraments, the liturgical year of the Liturgy of the Hours, published in Polish and foreign theological magazines; he is permanently collaborating with such learned magazines as: „Roczniki Teologiczne" KUL; „Ateneum Kapłańskie"; „Collectanea Theologica"; „Ruch Biblijny i Liturgiczny"; „Homo Dei"; „Liturgica Sacra"; „Anamnesis."

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

[*Baptismal Catechumenate in the Post-councillor Church*, Lublin 2003, pp. 470].

[*Anointing of the Sick – the Sacrament of Healing*, Lublin 2004, pp. 114].

[*The Holy Sacraments and Sacramentals, (Aid Materials for Lecture on Liturgics)*, Lublin 1994, pp. 212].

Papers

[*Theological Aspects of the New „Ordo Confirmationis"*, CT 44(1974), fasc. 2, p. 82-89].

[*Confirmation in the Catechism of the Catholic Church*, in: *The Mystery of the Liturgy in the Catechism of the Catholic Church*, J. Kopeć (ed.), Opole 1995, p. 63-92. (The same text was published in Ukrainian, Lvov 1998)].

[*Confirmation in the Context of Christian Initiation*, AK 88(1977), p. 242-256].

[*Blessing the Baptismal Font*, RT 45(1998), fasc. 8, p. 1-10].

[*Celebrating the Liturgy in the Spirit of the Catechism of the Catholic Church*, RT 50(2003), fasc. 8, p. 223-245].

[*Penitential Celebrations in the Light of the Ritual „Penitential Rites"*, „Anamnesis" 6:1999/2000 no 20, p. 81-101. (The same text in Slovakian, „Liturgia. Casopis pre liturgicku obnovu" 12(2002), p. 53-71; 246-251)].

[*Baptism of Children and Adults at the Parish*, „Studia Catholica Podoliae" 1(2002) no 1, p. 353-382].

[*Frequency of Performing the Eucharist*, CT 56(1986), fasc. 1, p. 60-70].

[*Dedication of the Altar According to the New Roman Pontifical of 1977*, RBL 34(1981), p. 361-372].

[*Pastoral Experiences from the Regeneration of the Liturgy of Children's Baptism in France*, AK 88(1977), p. 232-241].

[*The Ways of the Reconciliation of Sinners in the Church: Sacramental and Non-sacramental Penitence of the Christian*, RT 48(2001), fasc. 6, p. 89-119].

[*The Directory on Popular Piety and the Liturgy. The Most Important Contents of the „Introduction"*, „Anamnesis" 9(2003), no 33, p. 73-77].

[*The Ecclesial Character of the Concern about the Sick*, „Homo Dei" 48(1979), p. 264-274].

[*The Eucharist and the Day of the Lord*, in: [*Eucharistic Jesus*, M. Rusecki, M. Cisło (eds.), Lublin 1997, p. 201-212].

[*The Formation of the Catechised for a Conscious and Active Participation in the Holy Mass*, RT 46(1999), fasc. 6, p. 303-314].

[*The Main Theological Contents of the Liturgy of Lent*, „Liturgia Sacra" 2(1996) no 1-2, p. 47-58].

[*The Leading Ideas of the Introduction to the Directory on Popular Piety*, in: *The Liturgy and Popular Piety*, W. Nowak (ed.), Olsztyn 2003, p. 11-24].

[*How Many Holy Masses on Sunday in a Parish?*, CT 64(1994), fasc. 1, p. 106-114].

[*Mattins and Vespers in Sunday Celebrations*, in: *Sunday in Pluralistic Society*, E. Mateja, R. Pierskała (eds.), Opole 2001, p. 53-77].

[*The Priest Represents, that is Makes Present Christ the Head of the Church*, in: *Ante Deum stantes*, S. Koperek (ed.), Kraków 2002, p. 301-316].

[*Common and Ancillary Priesthood According to the Liturgical Books*, RBL 36(1983), p. 297-306].

[*Catechumenate – Catechumens – the Church in the Teaching of Vaticanum II*, in: *Diliges me? Pasce*, S. Czerwik (ed.), Sandomierz 2000, vol. 2, p. 430-453].

[*Catechumenate of Children and Adolescents at School Age*, „Anamensis" 3(1996), no 8, p. 67-87].

[*Catechumenate of Children at School Age*, in: *The Sacrament of Initiation in the Liturgy and Pastoral Practice*, R. Pierskała, H. Sobeczko (eds.), Opole 1996, p. 77-98].

[*Catechumenate of Children According to the French and German „Ritual"*, „Studia Catholica Podoliae" 1(2002), no 1, p. 431-442].

[*The Holy Communion of the Faithful and the Sacrament of Penitence*, CT 56(1986), fasc. 3, p. 47-57].

[*Rev. Wojciech Danielski's Directions of Research on the Liturgy*, RBL 39(1986), p. 389-399].

[*Rev. Prof. Franciszek Greniuk's Contribution to the Regeneration of the Liturgy after Vatican Council II*, in: *Veritates facientes*, J. Nagórny, J. Wróbel (eds.), Lublin 1997, p. 45-56].

[*The Cult of the Eucharist Beyond the Holy Mass after Vatican Council II*, „Premislia christiana," T. Śliwa (ed.), vol. VI, Przemyśl 1993/1995, p. 47-61].

[*The Cult of the Holy Relics*, „Przegląd Powszechny" 117:2000 no 11, p. 167-176].

[*The Cult of the Saints in the Liturgy of the Church*, in: Z. Janiec, *Saints in the Mystery of the Church*, Sandomierz 2002, p. 131-143].

[*The Liturgy of the Christian Initiation of Adults*, CT 60(1990), fasc. 3, p. 122-134].

[*The Liturgy of the Hours in the Lives and Ministry of Priests*, „Homo Dei" 47(1978), p. 223-229].

[*The Liturgy of the Holy Mass with Children*, RTK 31(1984), fasc. 6, p. 47-58].

[*Mary the Pattern of Trinitarian Christian Piety*, „Salvatoris Mater" 2(2000), no 3, p. 130-154].

[*Divine Mercy in the Liturgy of the Sacrament of Reconciliation*, in: John Paul II, *„Dives in misericordia". Text and Commentary*, S. Nagy (ed.), Lublin 1983, p. 205-213].

[*Eucharistic Prayers in the Holy Masses with Children*, „Anamnesis" 5:1998/99, no 17, p. 61-75].

[*Prayers for Healing of the Sick in the Church*, „Anamnesis" 7:2000/2001, no 27, p. 45-54].

[*Intercessory Prayers and Orations in the Liturgy of the Hours*, AK 101(1983)].

[*Votive Masses in Various Needs*, „Liturgia Sacra" 7(2001) no 2, p. 217-228].

[*The Name of the Sacrament of Confirmation*, RBL 28(1975), p. 61-66].

[*Sunday as the Day of the Church*, RT 57(2000), fasc. 8, p. 57-73].

[*The Sunday Eucharist in the Parish*, in: *The Eucharist. Mystery – Offering – Cult*, J. Kopeć (ed.), Lublin 1997, p. 91-106].

[*Sunday Vespers – Theory and Practice*, „Liturgia sacra" 7(2001) no 1, p. 23-43].

[*On the Appropriate Understanding of the Viaticum*, CT 44(1974), fasc. 3, p. 58-63].

[*The Regenerated Liturgy of the Sacrament of Confirmation*, RBL 28(1975), p. 66-71].

[*Visit and the Holy Communion for the Sick*, CT 50(1980), fasc. 2, p. 107-112].

[*Parish as a Centre of the Liturgical Life*, in: *Veritatem facientes*, J. Nagórny, J. Wróbel (eds.), Lublin 1997, p. 425-441].

[*Parish as a Centre of the Liturgical Life*, RT 49(2002), fasc. 6, p. 53-77].

[*The Ministry of the Church to the Dying Man*, AK 95(1978) p. 171-182].

[*Liturgical Ministries and Functions: Theory and Practice*, in: [*The Concern about the Church*, A. Jarząbek (ed.), Lublin 1999, p. 193-203].

[*Church Ministries in the Teaching of the Universal Church and the Practice of the Church in Poland*, „Diakon" 1(2004), p. 27-54].

[*The Ministry of the Clergy and Laity in the Church*, in: *In the Service of Values*, R. Kamiński et al. (eds.), Kielce 1999, p. 272-292].

[*Preparation for the Sacrament of Christian Initiation of the Children at the Age of Religious Education. (Baptismal Catechumenate of Children)*, in: [*Out of Heartfelt Need...*, S. Sieczka et al. (eds.), Lublin 2004, p. 336-349].

[*The Reform of the Baptism of Adults of 1962*, in: *The Liturgy of „domus carissima"*, A. Durak (ed.), Warszawa 1998, p. 236-258].

[*The Rite and Ambrosian Liturgy*, „Vox Patrum" 18(1998), vol. 34-35, p. 155-166].

[*The Sacrament of the Anointing of the Sick in the Theological and Pastoral Aspects*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne" 12(1979), p. 71-95].

[*The Sense of Suffering and Death in the Light of the Liturgy of the Sacrament of the Anointing of the Sick and the Viaticum*, in: *Suffering and Death, „Homo meditans XIII"*, A. J. Nowak (ed.), Lublin 1992, p. 85-97].

[*Ordaining Priests in the Roman Pontifical of 1990*, in: *The Priest Among the Sacerdotal People, „Homo meditans XIV"*, W. Słomka, J. Misiurek (eds.), Lublin 1993, p. 87-98].

[*The Paschal Mystery of Christ. The Holy Spirit and the Sacrament of the Anointing of the Sick*, RTK 30(1983), fasc. 6, p. 145-151].

[*Theological and Normative Principles of the Collaboration of the Laity in the Ministry of Priests*, RT 47(2000), fasc. 8, p. 35-76].

[*The Laying of Hands in the Liturgy of the Sacrament of Confirmation*, „Anamnesis" 9(2003) no 36, p. 56-65].

[*On the Mystagogy of the Celebration of Children's Baptism in the Light of the Catechism of the Catholic Church*, RT 45(1998), fasc. 6, p. 129-150].

[*On the Theological Problems of Confirmation*, RTK 21:1974, fasc. 6, p. 37-58].

[*On the Theology of Christian Initiation*, RBL 45(1992), p. 65-74].

[*Pastoral Tasks that Emerge from the New Ritual of the „Sacrament of the Sick"*, „Homo Dei" 49(1980), p. 278-286].

[*Theological and Pastoral Assumptions of the Circular Letter of the Congregation of Divine Cult on the Preparation and Celebration of Paschal Holidays*, in: [*„In the domine speravi"*, Cz. Bartnik (ed.), Lublin 1996, p. 105-121].

[*Theological Assumptions of the Rites of Christian Initiation of Adults*, RT 43(1996), fasc. 6, p. 5-20. (The same text in Slovakian in: „Duchovny pastier" 78(1997), p. 104-108; 2nd edition „Duchovny pastier" 78(1997), p. 171-175)].

[*An Outline of the Theology of the Sacrament of Penance in the New „Ordo Paenitentiae" of 1974*, CT 45(1975), fasc. 3, p. 49-55].

[*The Liturgical Congregation as a Subject of Celebration*, RBL 42(1989), p. 168-178].

[*The Importance of Liturgical Celebrations in the Catechesis of Children and Adolescents*, in: *Celebrations in Catechesis*, S. Kulpaczyński (ed.), Lublin 1999, p. 29-54].

[*The Sacramental Sign of Confirmation*, „Liturgia Sacra" 9(2003) no 2, p. 321-330].

[*The Sacramental Life of the Christian*, in: *To Be a Christian Today. Theology for Secondary Schools*, M. Rusecki (ed.), Lublin 1992, p. 438-490.

Bogusław Migut, Rev. PhD

Lecturer in the Department of Liturgy of Theology in the Liturgic-Theological Institute of the Department of Theology at the Catholic University of Lublin, born on 20 October 1960 in Lublin.

He graduated from secondary school in Wysokie (near Lublin) in 1979. In the same year he started studies in the Department of Theology at the Catholic University of Lublin, which he completed in 1984 defending his master's dissertation on dogmatic theology *The Anthropology of Roman Ingarden*, written under the supervision of the Rev. Prof. PhD Hab. Czesław Bartnik. In the years 1988-1994 he completed undergdaduate and postgraduate studies in liturgics in the Institute of Pastoral Theology at the Faculty of Theology, at the CUL with a doctoral dissertation *Historico-Redemptive Approach to Sacraments According to Salvatore Marsile (1910-1983),* written under the supervision of Rev. Prof. PhD Hab. Jerzy Kopec.

In the years 1994-1998 he worked as a junior lecturer and lecturer in the Interdepartamantal Institute of Lexicography of the CUL. In the academic year 1997/98 he was on scholarship in Deutsches Liturgisches Institut in Trevir (Germany).

In the years 1998-2002 he was an academic secretary in the Interdisciplinary Institute of Lexicography of the CUL and the editor-in-chief of The Catholic Encyclopedia.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Znaki misterium Chrystusa, Lublin 1996. [*The Signs of Christ's Mystery*, Lublin 1996].

Editions

Encyklopedia Katolicka, t. 8, Lublin 2000. [*The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, Lublin 2000].

Encyklopedia Katolicka, t. 9, 2002, Lublin 2002. [*The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002].

Leksykografia chrześcijańska na progu trzeciego tysiąclecia, Lublin 2002. [*Christian Lexicography On the Threshold of the Third Millenium*, Lublin 2002].

Skauting katolicki. Idea o. Jakuba Sevina SJ, Tarnów 2002. [*Catholic Scaouting. The Idea of Father Jacob Sevin, SJ*, Tarnow 2002].

Kościół – naród – rodzina. Nauczanie Jana Pawła II w praktyce duszpasterskiej, Lublin 2004. [*The Church – the Nation – the Family. The Teaching of the Pope John Paul II in Pastoral Practice*, Lublin 2004].

Articles and papers

Niedziela dniem człowieka, RTK 47(2000) z. 8, s. 111-122. [*Sunday – the Day of the Man*, RTK(2000) b. 8, p. 111-122].

Encyklopedia Katolicka – opus magnum Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, w: *Leksykografia chrześcijańska na progu trzeciego tysiąclecia,* red. B. Migut Lublin 2002, s. 67-81. [*The Catholic Encyclopedia – Opus Magnum of the Catholic University of Lublin*, in: *Christian Lexicography on the Threshold of The Third Millenium*, B. Migut, ed., Lublin 2002, p. 67-81].

Skauting katolicki narzędziem ewangelizacji, w: *Skauting katolicki. Idea o. Jakuba Sevina SJ*, red. B. Migut, Tarnów 2002, s. 43-58. [*Catholic Scouting as a Tool of Evangelization*, in: *Catholic Scaouting. The Idea of Father Jacob Sevin SJ,* B. Migut, ed., Tarnów 2001, p. 43-58].

Antropologia teologiczna w odpowiedzi na współczesne wyzwania wychowawcze, w: *Kościół – naród – rodzina. Nauczanie Jana Pawła II w praktyce duszpasterskiej*, red. B. Migut, Lublin 2004, s. 187-204. [*Theological Anthropology as the Answer to Contemporary Challenges of Upbringing and Education*, in: *The Church – the Nation – the Family. The Teaching of the Pope John Paul II in Pastoral Practice*, B. Migut, ed., Lublin 2004, p. 187-204]. (The same text was published in Italian as a brochure: *Le sfide educative della nuova Europa*, Roma 2003).

Theological entries in Encyklopedia Katolicka, t. 7-10.
[The Catholic Encyclopedia, vol. 7-10].

Leksykon Teologii Fundamentalnej, red. M Rusecki i inni, Lublin-Kraków 2002, s. 182-184. [*Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki and others, eds., Lublin- Krakow, p. 182-184].

Katoliczieskaja Encykłopedia, red. G. Cioroch, W. Zadwornyj, I. Baranow i inni, t. 2, Moskwa 2004. [*Katoliczieskaja Encyllopedia,* G. Cioroch, W. Zadwornyj, I. Baranow and others, eds., vol.2, Moscow 2004].

Piotr Petryk, Rev. PhD

Born on 20th June 1961 in Zamosc. In the years 1980-85 he studied at the CUL and got a MA degree in the theology of spirituality. In 1985 he took presbiteriate holy orders. In the years 1988-1992 he completed doctoral studies on liturgics at the Catholic University of Lublin. In 1996 he obtained the title of a PhD in liturgics at the CUL. He has been employed as a liturgics lecturer since 1994.

In the years 1989- 1992 he was an academic priest in Lublin and in 1993-2000 a spiritual father in the Metropolitan High Seminary in Lublin.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Ku wspólnocie życia i miłości, Lublin 1998.[*Towards the Community of Life and Love*, Lublin 1998].

Articles and papers

Eucharystia – centrum życia chrześcijańskiego, w: *Jezus Eucharystyczny*, red. M. Rusecki, M. Cisło, Lublin 1977, s. 131-144. [*The Eucharist – the Centre of Christian Life*, in: *Eucharistic Jesus*, M. Rusecki, M. Cislo eds., Lublin 1977, p. 131-144].

Misja ewangelizacyjna prezbiterów w katechezie Jana Pawla II, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" 72(1998) nr 1, s. 171-174. [*The Evangelical Mission of Presbyters in John Paul II's Teachings*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („The Lublin Archdiocese News") 72(1998) no.1, p. 171-174

Nowe tajemnice Różańca, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej", 77(2003) nr 1, s. 228-234. [*New Mysteries of the Rosary*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („The Lublin Archdiocese News") 77(2003) no.1, p. 228-234].

Parafia w nauczaniu Jana Pawla II, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" 73(1999) nr 1, s. 177-180. [*The Parish in John Paul II's Teaching*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" (The Lublin Archdiocese News) 73(1999) no. 1, p. 177-180].

Prezbiter – człowiekiem wspólnoty w nauczaniu Jana Pawła II, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" 62(1988) nr 4, s. 810-803. [*A Presbyter – A Man of a Community in John Paul II's Teaching*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („The Lublin Archdiocese News") 62(1988) no. 4, p. 810-803].

Prezbiter a dobra doczesne w nauczaniu Jana Pawła II, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" 72(1998) nr 2, s. 123-125. [*A Presbyter and Earthly Goods in John Paul II's Teaching*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („ The Lublin Archdiocese News") 72(1998) no. 2, p. 123-125].

Prezbiter wobec wspólnoty świeckiej w nauczaniu Jana Pawła II, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" 62(1988) nr 3, s. 350-354. [*A Presbyter and Secular Communities in John Paul II's Teaching*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („The Lublin Archdiocese News") 62(1988) no. 3, p. 350-354].

Przygotowanie bezpośrednie do małżeństwa a oczekiwania nupturientów, RT 43(1996) z.6, s. 137-148. [*Direct Preparation to Marriage and Expectations of the Affianced*, RT 43(1996) b. 6, p. 137-148].

Przygotowanie do małżeństwa w grupie ewangelizacyjnej, RT 46(1999) z. 8, s. 181-196. [*Preparation to Marriage in an Evangelized Group*, RT 46(1999) b. 8, p. 181-196].

Reforma liturgiczna w diecezji lubelskiej, RT 50(2003) z. 8, s. 326-334. [*The Liturgical Reform in the Lublin Archdiocese*, RT 50(2003) b. 8, p. 326-334].

Święcenia diakonatu według nowego Pontyfikatu, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" 45 (2001) s. 391-408. [*The Deaconate Holy Orders According to the New Pontificate,* „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („The Lublin Archdiocese News") 45 (2001) p. 391-408].

Święcenia diakonów, RT 49(2002) z. 8, s. 146-164. [*Holy Orders of the Deacons,* RT 49(2002) b. 8, p. 146-164].

Zespół liturgiczny w parafii, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej"45(2001) nr 3, s. 787-789. [The *Liturgical Group in the Parish*, „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („The Lublin Archdiocese News") 45(2001) no. 3, p. 787-789].

Andrzej Jan Rutkowski, Rev. PhD

Born on 5th October 1966 in Nowe Miasto Lubawskie. In the years 1985-1990 studied philosophy and theology in the High Seminary in Pelpin, defended MA dissertation *The Eucharistic Prayers in Masses Attended by Children in Polish Literature (1973-1990)* then completed doctoral postgraduate studies in liturgics in the Faculty of Theology at the CUL (1991-1995). In 1993 he was employed in the Department of Liturgics (at present: Department of The Liturgy Theory) as a junior lecturer. In the years 1999-2002 and in 2004 he was the Secretary of the eighth issue of „Roczniki Liturgiczne KUL- Liturgika" periodical (The CUL Liturgical Annuals – Liturgics). In 2000 he defended doctoral thesis The Realization of the Liturgical Reform of the Second Vatican Council in the Light of Resolutions of Polish Synods in the Years 1967-1994 written under the supervision of prof. PhD Hab Jerzy Kopec CP. In 2002 he was ordained a priest in Pelpin. He works as a Pelpin diocese priest. In his academic research he concentrates on the reception of liturgical restoration after the Second Vatican Council in Poland, the influence of the Liturgical year on comtemporary culture and liturgical language.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Papers

Natura liturgii, jej reforma i odnowa oraz duszpasterstwo liturgiczne w świetle uchwał wybranych synodów polskich po II soborze watykańskim, RT 50(2003) z. 8, s. 199-221. [*The Nature of Liturgy, Its Reform and Liturgical Pastoral Work in The Light of Resolutions of Selected Polish Synods after the 2nd Vatican Council*, RT 50(2003) b. 8, p. 199-221].

Uporządkowanie w Kościele w Polsce dni świątecznych, RT 50(2003), z. 8, s. 355-368. [*The Order of Holidays in the Church in Poland*, RT 50(2003), b. 8, p. 355-368].

And many entries in *the Catholic Encyclopedia.*

Józef Marian Szczypa, Rev. PhD

Lecturer in the Department of Homiletics, born on 2nd December 1939 in Pulawy where he graduated from secondary school. In the years 1957-1963 he studied in the High Seminary in Lublin and he attended a seminar held by the rev. prof. M. Zywczynski. In 1963 was ordained a priest. And for 12 years he worked as a curate in St Thomas Apostle's Parish in Zamosc and in 1975 in St Nicholas's Parish in Lublin. In the years 1969-1971 attended lectures in Pastoral College belonging to the CUL and wrote the MA dissertation *Social and Political Structure of Wlostowice Parish* under the supervision of the rev. prof. W. Piwowarski. In 1975 he started work in Diocesal Retreat House in Lublin. In 1983 he took up specialistic studies on homiletics in the Institute of Pastoral Theology at the CUL. In the same time he was an educator in the High Seminary in Lublin, first as a catechist, then deputy headmaster and finally a spiritual father. He wrote the doctoral

thesis Patriotic Issues in Jan Pawel Woronicz's Preaching under the supervision of rev. prof. Mieczyslaw Brzozowski. Since 1985 he has been holding commissioned classes in the Department of Theology at the CUL. In 1991 he started lecturing on homiletics. In 1994 he was employed as a junior lecturer and in 1997 as a lecturer in the Department of Homiletics. He is a member of The Learned Society of the CUL.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books and Articles

Monografia parafii św. Józefa w Puławach-Włostowicach, Puka [*A Monograph of St Joseph's Parish in Pulawy-Wlostowice,* Puka].

Króluj nam Chryste – materiały pomocnicze do pracy z ministrantami, t. 1 i 2. Sandomierz 1998. [*Reign, Christ – supplementary Materials from educating altar boys*, vol. 1 and 2, Sandomierz 1998].

Jan Paweł Woronicz – kerygmat narodowy i patriotyczny, Lublin 1999. [*Jan Pawel Woronicz – National and Patriotic Kerygma*, Lublin 1999].

Articles in: *„Studia Puławskie"* (*„Pulawy Studies"*), *„Redemptoris missio"* – a series devoted to preaching, *„Memoranda" – Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej* (*Lublin Archdiocese News*), *„Notitiae"* – a periodical of Priests' Apostolic Union, 1992.

Jarosław Woźniak, Rev. PhD

Born on 13th August 1964 in Lublin. He passed his secondary school leaving examinations at Maria Sklodowska-Curie Secondary School in Lublin in 1984. In the same year he started his theological studies at the High Seminary of Lublin. In

1990 he obtained the title of MA on the basis of thesis entitled *Christiological Interpretation of Death in Contemporary Polish Theology.* In the period 1990-1993 he worked as a curate at the Saint Jerzy Parish in Bilgoraj and then at the Saint John Parish in Naleczow. In the years 1993-1994 he was a chaplain of Agricultural Academy in Lublin.

In 1993 he started his doctoral studies in pastoral theology at the Department of Contemporary Forms of Communication of Faith. In the years 1993-1996 he was a correspondent for the Catholic Information Agency. At the same time (1994-1995) he held the position of vice editor-in-chief of the Lublin edition of the „Niedziela" („Sunday") Catholic weekly and also the position of vice director of Lublin Catholic Radio.

Since 1997 he has been employed at the Catholic University of Lublin at the Institute of Pastoral Theology. In the period 1999-2001 he was a secretary of the Institute of Pastoral Theology and the Liturgical and Homiletic Institute. In 2003 he obtained the title of PhD in the area of pastoral theology.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books and papers

Wielki Jubileusz Zbawienia – czas wyzwań duszpasterskich i nowej nadziei. „Abyście na próżno łaski Bożej nie przyjmowali" (2 Kor 6,1), red. J. Woźniak, Lublin 2001. [*The Great Jubilee of Salvation – the Age of Pastoral Challenges and New Hope. „We urge you not to receive God's grace in vain" (2 Cor 6,1),* J. Wozniak, ed., Lublin 2001.

Articles and Papers

Participation in Organizing Academic Pastoral Lectures in 2000.

Tadeusz Zasępa, Rev. Prof. PhD Hab.

Head of the Department of Contemporary Forms of Communication of Faith. He was born on 23 April 1946 in Radziechowice. In 1965 he passed secondary school leaving examinations and then he began his philosophical and theological studies at the High Seminary of the Czestochowa Diocese in Krakow. From 1974 he continued specialised studies at the Catholic University of Lublin and in 1977 he obtained the title of MA. In the years 1971-1974 he worked as a currate at Holy Spirit Parish in Wieruszow. He was a university chaplain at the Student Hostel of the Catholic University of Lublin.

In the period 1981-1984 he studied in Washington, Geneva and Milan. In 1983 he defended his doctoral dissertation in the area of pastoral theology and in 1987 he obtained the title of Doctor Habilitatus in the field of pastoral theology – media education. In 1991 he took the chair in Contemporary Forms of Communication of Faith. In the years 1976-1992 he was in charge of the Bureau for International Cooperation of the Catholic University of Lublin. Furthermore, he was the founder and the first director of Catholic Radio Lublin (1993-1995) and the founder and the first editor of the Lublin edition of the „Niedziela" („Sunday") weekly. In 1999 he established Lublin Business School – School of Higher Learning and became its vice-chancellor; he is a teacher at the Department of Theology in Spisska Kapitula and Trnava University, the Catholic Univeristy of Ruzomberok and Presov University in Slovakia.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Przed wielkanocnym porankiem – Wielkanocne przepowiadanie Chrystusa, Częstochowa 1998, s. 127. [*Before Easter Morning – Easter Expectation of Christ's Return*, Czestochowa 1998, p. 127].

Pred Vel'konocnym Ranom, Presov 1998, ss. 96. [*Pred Vel'konocnym Ranom*, Presov 1998, p. 96].

Media, człowiek, społeczeństwo, Częstochowa 2000, s. 360. [*Media, Man, Society*, Czestochowa 2000, p. 360].

Internet – fenomen społeczeństwa informacyjnego, Częstochowa 2001, s. 630. [*The Internet – the Phenomenon of the Information Society*, Czestochowa 2001, p. 630].

Media v case globalizacie, Bratislava 2002, ss. 425. [*Media v case globalizacie*, Bratislava 2002, p. 425].

Edukacja medialna, praca zbiorowa, red. T. Zasępa, Lublin 2002, s. 63. [*Media Education*, collective study, T. Zasepa, ed., Lublin 2002, p. 63].

Internet i nowe technologie – ku społeczeństwu przyszłości, praca zbiorowa, red. T. Zasępa, Częstochowa 2003, s. 650. [*The Internet and New Technologies – Towards the Generation of the Future,* collective study, T. Zasepa, ed., Czestochowa 2003, p. 650].

Moc a nemoc medii (autorzy T. Zasępa, M. Iłowiecki), Bratislava 2003, ss. 183. [*Moc a nemoc medii* (authors T. Zasepa, M. Ilowiecki), Bratislava 2003, p. 183].

Catholic School in the 21st Century, collective study, T. Zasepa, ed., Lublin 2003, p. 84].

Rev. Zasępa is also the author of over 155 Articles and papers (in Polish, English, French, German, Slovak, Italian and Latvian), 3 course books for students.

He has taken part in the organization of numerous symposia at the Catholic University of Lublin, has participated in national and international conferences as well as in the execution of 6 international research projects. He is the author of over 100 radio lectures in Poland and abroad. He has supervised 23 doctoral dissertations and 83 MA theses.

He is a member of many international and Polish academic institutions, inter alia, the Programme Committee of the Forum Scientiae et Sapientiae quarterly, Trnava University, (since 20 January 1999); the Research Council of the Faculty of Philosophy at the Catholic University of Ruzomberok; the Research Council of the Faculty of Greek Catholic Theology, University in Presov; the Programme Committee of Orbis Communicationis, Presov; Gorres – Gesellschaft (full member since 19 April 1990); „Forum" – the Association of Managers Education in Warsaw (full member since 1995).

Instytut Muzykologii

Dyrektor

Antoni Zoła,
PhD Hab., Prof. of the CUL

Miłosz Aleksandrowicz, MA

Born on 24 January 1978 in Lublin. He is a teacher at the Department of Music Hermeneutics of the Catholic University of Lublin. He began his musical education at the T. Szeligowski State School of Music Grade 1 and 2 in Lublin in the class of the theory of music (diploma in 2000). In the years 1997-2002 he studied at the Institute of Musicology of the Catholic University of Lublin. In the period 2001-2002 he completed his post-graduate studies in pedagogy. As a PhD student he was granted a scholarship at the Institure of Musicologu of the Catholic University of Lublin for the years 2002-2004. Since October 2004 he has been holding the position of a teacher at the Department of Music Hermeneutics of the CUL. Since 2004 he is a tutor of student training. His interests are the history and theory of music (particularly theoretical treatises on music), music hermeneutics, musical practice in the light of the theory of music, composing.

LIST OF COMPOSITIONS
(only those published or recorded)

1. a) *Mateczko Boża* (2003) – na chór 3-gł. i organy; wyd.: w: *Muzyka w liturgii* Rok VIII, nr 4 (29) 2003, s. 5-6.[*O Thou, Mother of God* (2003) – for 3-voice choir and organs; in: *Muzyka w liturgii* (*Music in Liturgy)* Year 8, no. 4 (29) 2003, p. 5-6].

b) *Mateczko Boża* (2004) – na 4-gł. chór mieszany; wyd.: w: *Muzyka w liturgii* Rok IX, nr 1 (30) 2003; nagranie: Plyta CD: *Jasnogórskiej Pani śpiewamy,* wyk. chór *Musica Mundana,* dyr. Jacek Piech. [*O Thou, Mother of God* (2004) – for 4-voice mixed choir; in: *Muzyka w liturgii (Music in Liturgy)* Year 9, no. 1 (30) 2003; recorded: CD: *Jasnogorskiej Pani spiewamy (We Sing for Our Lady of Jasna Gora),* performed by *Musica Mundana* choir, cond. Jacek Piech].

2. *Do Twej dążym kaplicy* (2004) – na 4-gł. chór mieszany; nagranie: Płyta CD: *Jasnogórskiej Pani śpiewamy,* wyk. chór *Musica Mundana,* dyr. Jacek Piech. [*We Are Going to Your Shrine* (2004) – for 4-voice mixed choir; recorded: CD:

Jasnogorskiej Pani spiewamy We Sing for Our Lady of Jasna Gora), performed by *Musica Mundana* choir*,* cond. Jacek Piech].

3. *Ludu, mój ludu* (2002) – na 4-gł. chór mieszany; wyd.: *w: Muzyka w liturgii* Rok VII, nr 4 (25) 2002, s.18-19. [*My people, what have I done to thee?* (2002) – for 4-voice mixed choir; in*: Muzyka w liturgii (Music in Liturgy)* Year 7, no. 4 (25) 2002, p.18-19].

4. *Wstał Pan Chrystus* (2003) – na 4-gł. chór mieszany; wyd.: w: *Muzyka w liturgii* Rok VII, nr 1 (26) 2003, s.15-16. [*Lord Has Resuscitated* (2003) – for 4-voice mixed choir; in: *Muzyka w liturgii (Music in Liturgy)* Year 7, no. 1 (26) 2003, p.15-16].

LIST OF ALL COMPOSITIONS

I. Vocal and instrumental music

1. Ad te levavi (2002) – kantata na sopran solo, chór, organy i wielką orkiestrę symfoniczną (wyk.: podczas koncertu z okazji akredytacji Instytutu Muzykologii KUL, pod dyr. kompozytora). [*Ad te levavi* (2002) – cantata for soprano solo, choir, organs amd great symphonic orchestra (performed.: at the concert organized to celebrate the accreditation of the Institute of Musicology of the CUL, cond. by the composer)].

2. *Akatystos* (2003) – kantata na baryton solo, chór i orkiestrę – opracowana, przeinstrumentowana i rozbudowana wersja utworu ks. Z. Bernata. Utwór dedykowany s. Ewie Keffer (wyk.: pod dyr. s. Ewy Keffer, czerwiec 2002). [*Akatystos* (2003) – cantata for baritone solo, choir and orchestra – prepared, reinstrumented and extended version of the work by Rev. Z. Bernat. The composition dedicated to Sister Ewa Keffer (performed: cond. By Sister Ewa Keffer, June 2002)].

3. *Serca ludzkie się radują* (2004) – kolęda na chór i wielką orkiestrę symfoniczną. [*People's Hearts Rejoice* (2004) – Christmas carol for choir and great symphonic orchestra].

II. Motets

5. *Siedząc po niskich brzegach – Psalm 137* (2003) na 4-gł. chór mieszany [*By the rivers of Babylon we sat and wept – Psalm 137* (2003) for 4-voice mixed choir].

6. *Vulnerasti cor meum* (2003) – na 4-gł. chór mieszany. [*Vulnerasti cor meum* (2003) – for 4-voice mixed choir].

7. *Veni Creator* (2004) na 4-gł. chór mieszany (Wyroznienie na IX Konkursie *Musica Sacra* w Częstochowie). [*Veni Creator* (2004) for 4-voice mixed choir (Honourable Mention at the 9th *Musica Sacra* Contest in Czestochowa].

8. *Ave Maria* (2004) na 4-gł. chór mieszany. [*Ave Maria* (2004) for 4-voice mixed choir].

III. Organ music

1. *Wariacje chorałowe na temat pieśni Placzcie anieli* (1999). [*Chorale Variations on the song Cry Angels* (1999)].

2. *Preludium i Fuga* c-moll na temat pieśni *Jezu, Jezu do mnie przyjdź* (2000). [*Prelude and Fugue c-moll on the song Jesus, Jesus, Come to Me* (2000)].

IV. Chamber Music

1. *Święte Anioły* (1999) – poemat na sopran i fortepian do słów A. Szklarczyka. [*Saint Angels* (1999) – poem for soprano and piano written by A. Szklarczyk].

V. Liturgical music

a) Marian songs

1. *Ave Maria* (2003) – na 4-gł. chór mieszany. [*Ave Maria* (2003) – for 4-voice choir].

2. *Bogarodzico, przeczysta Panno* (2003) – na chór 3-gł. i organy. [*Mother of God, Immaculate Virgin* (2003) – for 3-voice choir and organs].

3. a) *Mateczko Boża* (2003) – na chór 3-gł. i organy; wyd.: w: *Muzyka w liturgii* Rok VIII, nr 4 (29) 2003, s. 5-6. [*O Thou, Mother of God* (2003) – for 3-voice choir and organs; in: *Muzyka w liturgii* (*Music in Liturgy)* Year 8, no. 4 (29) 2003, p. 5-6].

b) *Mateczko Boża* (2004) – na 4-gł. chór mieszany; wyd.: w: *Muzyka w liturgii* Rok IX, nr 1 (30) 2003; nagranie: Płyta CD: *Jasnogórskiej Pani śpiewamy,* wyk. chór *Musica Mundana,* dyr. Jacek Piech. [*O Thou, Mother of God* (2004) – for 4-voice mixed choir; in: *Muzyka w liturgii (Music in Liturgy)* Year 9, no. 1 (30) 2003; recorded: CD: *Jasnogorskiej Pani spiewamy (We Sing for Our Lady of Jasna Gora),* performed by *Musica Mundana* choir, cond. Jacek Piech].

4. *O Maryjo, Matko Boga* (2003) – na 4-gł. chór mieszany. [*Oh, Mary, Mother of God* (2003) – for 4-voice mixed choir].

5. *Do Twej dążym kaplicy* (2004) – na 4-gł. chór mieszany; nagranie: Płyta CD: *Jasnogórskiej Pani śpiewamy,* wyk. chór *Musica Mundana,* dyr. Jacek Piech. [*We Are Going to Your Shrine* (2004) – for 4-voice mixed choir; recorded: CD: *Jasnogorskiej Pani spiewamy (We Sing for Our Lady of Jasna Gora),* performed by *Musica Mundana* choir, cond. Jacek Piech].

b) Christmas carols

1. *Ach, ubogi żłobie* – na 4-gł. chór mieszany (praw.: 21.XII 2003 – chór *Musica Mundana* dyr. J. Piech, Kawiarnia artystyczna Hades). [*Oh, Thou Poor Crib* – for 4-voice mixed choir (performed: 21.December 2003 – *Musica Mundana* choir cond. J. Piech, Hades artistic cafe].

2. *Cicha noc* (2002) – na 4-gł. chór mieszany. [*Silent Night* (2002) – for 4-voice mixed choir].

3. *Dziwne rzeczy anieli* (2002) – na 4-gł chór mieszany. [*Angels Saw Bizarre Things* (2002) – for 4-voice mixed choir].

4. *Wśród nocnej ciszy* (2002) – na 5-gł. chor mieszany. [*In the Silence of the Night* (2002) – for 5-voice mixed choir].

5. *Wśród nocnej ciszy* (2003) – kolęda jazzowa. **[***In the Silence of the Night* (2003) – jazz Christmas carol].

6. *Cicha noc* (2003) – na 4-gł. chór mieszany. [*Silent Night* (2003) – for 4-voice mixed choir].

7. *W żłobie leży* (2002) – na 4-gł. chór mieszany [*Lying in the Manger* (2002) – for 4-voice mixed choir].

c) Lent songs

1. *Ludu, moj ludu* (2002) – na 4-gł. chór mieszany; wyd.: w: *Muzyka w liturgii* Rok VII, nr 4 (25) 2002, s.18-19. [*My people, what have I done to thee?* (2002) for 4-voice mixed choir; in*: Muzyka w liturgii (Music in Liturgy)* Year 7, no. 4 (25) 2002, p.18-19].

d) Easter songs

1. *Alleluja* (2003) – na 4-gl chor mieszany. [*Hallelujah* (2003) – for 4-voice mixed choir].

2. *Wstał Pan Chrystus* (2003) – na 4-gł. chór mieszany; wyd.: w: Muzyka w liturgii Rok VII, nr 1 (26) 2003, s.15-16. [*Lord Has Resuscitated* (2003) – for 4-voice mixed choir; in: *Muzyka w liturgii (Music in Liturgy)* Year 7, no. 1 (26) 2003, p.15-16].

3. *Otrzyjcie już łzy, płaczący* (2003) – na 4-gł. chór mieszany. [*Wipe Away Your Tears, Mourners* (2003) – for 4-voice mixed choir].

4. *Powstał z martwych nasz Zbawiciel* (2003) – na 4-gł. chór mieszany. [*Our Saviour Has Resurrected isen from the Deadcted* (2003) – for 4-voice mixed choir].

5. *Z martwych powstał prawdziwie Pan* (2003) – na chór 4-gł. i organy. [*Lord Has Risen from the Dead* (2003) – for 4-voice choir and organs].

6. *Zwycięzca śmierci* (2003) – na chór 4-gł. i organy. [*Prevailer of Death* (2003) – for 4-voice choir and organs].

Robert Bernagiewicz, Rev. PhD

Doctor at the Chair of History and Theory of Medieval Music, in the years of 1995-1999 studied musicology at the Institute of Musicology at KUL under the supervision of Fr. Prof. Józef Ścibora at the Chair of the History and Theory of Medieval Music. On 16th Nov. 1999 he obtained the title of doctor of divinity in musicology, on the basis of his dissertation „The Reception of Neumatic Traditions in the Notation of Wiślica Gradual in the Light of Neum *liquescentes*". In the same year the dissertation was published, and on 29th March 2000 rewarded at the Reverend Hieronim Feitcht National Competion, organised by the Society of Polish Composers.

In 1998 he was employed as assistant, and in 2000 he was made adjunct at the Chair of the History and Theory of Medieval Music.

He has been conducting scientific research at this Chair since 1999 and concentrated on semiology and modality of the Gregorian chant.

He is member of the Italian section of "Associazione Internazionale Studi di canto Gregorian" and collaborates with the Pontifico de Musica Sacra in Rome. He is also member of the Society of Polish Church Musicians.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

[*The Reception of Neumatic Traditions in the Notation of Wiślica Gradual in the Light of Neum „liquescentes"*, Zabki 1999.

Papers

[*Communio* or *responsorium*, in: Liturgia Sacra 9(2003)1, p. 93-108].

[*Defferences from the „Missal Tonary" by Aurelian of Réôme. An Attempt at Reconstruction*, in: Studia Loviciensia 4(2002), p. 1-25].

[*Esiste la liquescenza diminutiva di un neuma monosonico?*, Studi Gregoriani 18(2002), p. 167-192].

[*The Problem of Diminutive B Graduals of the 2nd mode (protus plagalis) in the Light of Palaeographic Data*, in: Liturgia Sacra 8(2002)2, p. 307-324].

[*The Modal System of the Medieval Liturgical Monody*, in: Studia Loviciensia 1(1999), p. 4-10].

[*The Oral Tradition of the Gregorian Chant vs Gvidonian Linear Diastemy*, in: Liturgia Sacra 6(2000), p. 99-106].

[*The Issue of Quarta and Qvinta Transpositional Notation in the Anonymous Tract „De cantibus quae supra modum intenduntur vel remittuntur"*, in: Studia Loviciensia 5(2003), p. 35-55].

Beata Bodzioch, MA

Born on 10 February 1964 in Kielce, where she finished primary and secondary school as well as the State School of Music (1st and 2nd grade). In 1989 she began studies at the Institute of Musicology of the Catholic University of Lublin and in 1994 she obtained the title of MA. She worked as an organist for several years. since 1999 she is a teacher at the Department of Liturgical Monody of the Institute of Musicology of the Catholic University of Lublin. She is the author of Articles and papers on the revival of liturgical music in Poland after the 2nd Vatican Coun-

cil. In her research she concentrates on post-Trent breviary liturgical singing. She is a member of the Association of Polish Church Musicians.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Articles and papers

Antyfonarze piotrkowskie z lat 1600-1645 jako źródła do badań nad chorałem gregoriańskim w Polsce, ABMK 77, s. 117-147. [*Antiphons of Piotrkow from the Period 1600-1645 as Sources of Research into the Gregorian Chorale in Poland,* ABMK 77, p. 117-147].

Druki i rękopisy muzyczno-liturgiczne od XVI-XIX wieku w archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie – Katalog, B. Bodzioch, T. Jasiński, I. Pawlak, „Studia Gnesnensia", t. 11, Gniezno 1997, s. 337-392. [*Musical and Liturgical Print Collections and Manuscripts from the 16th to the 19th Century in the Archdiocesan Archive of Gniezno – Catalogue,* B. Bodzioch, T. Jasinski, I. Pawlak, „Studia Gnesnensia", vol. 11, Gniezno 1997, p. 337-392].

Muzyka w liturgii Triduum Paschalnego, „Kielecki Przegląd Diecezjalny", r.: LXXII nr 3-4, 1996, s. 241-248. [*Music in the Paschal Triduum Liturgy,* „Kielecki Przegląd Diecezjalny" („The Diocesan Overview of Kielce"), year LXXII no. 3-4, 1996, p. 241-248].

Muzyka w mszach za zmarłych, „Liturgia Sacra" 4(1998), nr 2, s. 257-270. [*Music in Memorial Masses,* „Liturgia Sacra" 4(1998), no. 2, p. 257-270].

Polskie śpiewy Liturgii godzin Triduum Paschalnego (zarys problematyki), „Liturgia Sacra" 7(2001), nr 1, s. 81-93. [*Polish Songs of the Liturgy of the Hours of the Paschal Triduum (an Outline of the Issues), „*Liturgia Sacra" 7(2001), no. 1, p. 81-93].

„Proprium de sanctis" w antyfonarzach Andrzeja Piotrkowczyka z pierwszej połowy XVII wieku, „Disputationes scientifice Universitatis Catholicae in Ruzomberok, 3(2003), nr 2, s. 29-46. [*„Proprium de sanctis" in the Antiphons by*

Andrzej of Piotrkow from the First Hlaf of the 17th Century, Disputationes scientifice Universitatis Catholicae in Ruzomberok, 3(2003), no. 2, p. 29-46].

Śpiewy liturgii Adwentu, „Liturgia Sacra" 5(1999), nr 2, s. 345-364. [*Songs of the Advent Liturgy,* „Liturgia Sacra" 5(1999), no. 2, p. 345-364].

Encyclopedia Entries

Chorał gregoriański, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 115-118. [*Gregorian Chorale,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 115-118].

Muzyka kościelna, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 551-552. [*Church Music,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 551-552].

Muzyka liturgiczna, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 552-554. [*Liturgical Music,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 552-554].

Muzyka religijna, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 554-555. [*Religious Music,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 554-555].

Muzyka sakralna, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 555. *[Sacred Music,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 555].

Jan Chwałek, Rev. Prof. PhD Hab.

Head of the Chair of Instrumentology at the Institute of Musicology of KUL; born on 7th January 1930 in Wola Baranowska, now the Subkarpatian region, gra-

duated from secondary school in 1951 in Sandomierz. In the years of 1951-56 he studied at the Theological Seminary in Sandomierz, was ordained to the priesthood on 17th June 1956. In the period of 1956-60 he studied musicology at the Catholic University of Lublin, where he obtained the degree of master of divinity in 1960, divinity doctor in 1964, habilitation in 1981 in musicology. In 1974 he obtained the diploma of journeyman, and master in the organs. In 1975 he practiced in the Company of H. Hillebrand in Hanover.

In the years of 1963-1972 he was professor of singing at the Theological Seminary in Sandomierz, and since 1992 he has conducted classes at this university.

Since 1960 he has been working at the Institute of Musicology of KUL, in 1961 freelance classes, 1968 as junior lecturer, in 1970 as lecturer, in 1980 habilitation, in 1981 assistant professor, and in 1992 he was made extraordinary professor.

Since 1982 he has been head of the Chair of Instrumentology at the Institute of Musicology of KUL. 5 doctoral disserations and 106 master's theses have been written under his supervision.

He is a member of the Learned Society of KUL, of the Musicology Section of the Association of Polish Composers, of the Polish Society of Ancient Music, International Musicological Society, and Gesellschaft der Orgelfreunde. Since 1997 he has been an Expert of the Ministry of Culture and Art with respect to the conservation of historic organs. Since 1998 he has been a member of the Examination Journeyman-Master Commission with regard to organ playing at the Craft Chamber in Kraków. Since 2000 he has been chairperson of this Commission.

In 1969 he initiated co-operation with the Centre for Documentation of Souvenirs of the Ministry of Culture and Art in Warsaw with respect to inventory and documentation of historic organs. He has made numerous documentations of historic organs, among others, in the parochial church in Kazimierz Dolny, F. Ladegasta in the music school in Moscow, D. Casparini in the Holy Spirit Church in Vilnius, F. Ladegasta in the parochial church in Poznań, and movable: from the Diocesan Museum in Sandomierz, from the National Museum in Kraków, from the Museum of Instruments in Poznań, from the clarissan monastry in Stary Sącz, from St. Leonard Church in Lipnica Murowana.

In the years of 1970-1983 he worked half hours as a senior consultant in the State Workshop for the Conservation of Souvenirs in Kraków in the Workshop for the Conservation of Ancient Organs (Pol. PKOZ). He took part in organising PKOZ, collaborated in conserving ancient organs and propagated the idea of protecting historic instruments in the sacral objects in Poland.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

[*The Construction of Organs. An Introduction to Inventorying and Documentation of Historic Organs in Poland*, Warsaw 1971, p. 224 + figs. 274, A-4: Second Edition, Lublin 1973. (This is the first study on the construction of organs written in the Polish language. It is an orginal approach to the topic, and presents in an accessible way the issues with regard to the construction of organs)].

Collected works

[*Studia Organologica*, vol. 1, Lublin 1994, p. 120, A-4. (Co-author, redaction and graphic design)].

[*Studia Organologica*. vol. 2, Lublin 1998, p. 160, A-4. (Co-author, redaction and graphic design)].

(The *Studia Organologica* is an editorial series. Its principal goal is to present the results of studies conducted by the staff and graduates of the Chair of Instrumentology, and includes a current list of publications, master's theses and doctoral dissertations).

Preparing for Edition

[Arias from Various Authors Collected AD 1768, Lublin 1994, p. 150, A-4]
(This is an author's transcription of 102 works for spinet or positive from the manuscript of 1768 found in the Archives of the Clarssan Monastery in Stary Sącz).

Antoni Sapalski, [A Guidebook for Organs Players], Kraków 1880 (Introduction, preparation of the second edition for the hundreth anniversary, Lublin 1980)
(A Guidebook for Organ Players, written by the Kraków organ player A. Sapalski was the first book in Polish that gave a concise descritpion of the construction, history, and conservation of organs).

Articles and papers

(The learned papers address various issues: Gregorian choral, construction and conservation of historic organs, musical systems. They are all the author's approaches based on the outcome of his own research).

I. Gregorian chant

[*Cheironomic Souvernis from the Library of Wrocław University*, in: *History of Medieval Culture in Poland*, vol. 2, ed. A. Gieysztor, Warsaw 1964, p. 203-214].

[*Two Cheironomic Passages from the Diocesan Museum in Sandomierz*, in: *Studia Hieronymo Feicht septuagenario dedicata*, ed. Z. Liss. Kraków 1967, pp. 77-88].

[*Palimpsest IIF 81 from the Library of Wrocław University as the Oldest Choral Souvenir in Poland*], in: Materials from the 7th National Musicological Conference in Brzeg, Brzeg 1973 (no ed.), p. 104-110].

[*Cheironomic Souvenirs in Poland*, in: *Acta Medievalia of the Learned Society of KUL*, ed. M. Szafarkiewicz, Lublin 1973, p. 11-24].

II. Construction and conservation of historic organs

[*Features and Criteria of Assessment of Historic Organs*, in: *Historic Organs*, ed. A. Michałowski, Warsaw 1972, p. 5-13].

[*Conservatory Documentation of Historic Organs*, in: *Conservatory Documentation of Movable Souvenirs*, ed. M. Charytańska, Warszawa 1973, p. 161-167].

[*Problems of the Conservation of Historic Organs as the Ones from Orawka*, in: *Materials and Reports*, ed. M. Kornecki, Kraków 1975, p. 13-30].

[*For and Against Ancient Organs*, in: *Information Buletin of PKZ*, no 30, ed. W. Karczmarzyk, Warsaw 1975, p. 59-68].

[*The Protection of Monumental Organs in Poland in the Years of 1967-1977*, in: Organs and Organ Music, vol. 1, J. Krassowski (ed.), Gdańsk 1977, p. 99-112].

[*Condition of Organs from the Parish Church in Kazimierz upon the Vistula*, in: The Symposium on Antique Organs – Materials] Kraków 1978, p. 5-25].

[*Constructive Solutions in the Seventeenth-Century Organs from the Parish Church in Kazimierz upon the Vistula*, in: *Organs and Organ Music*, vol. 2, J. Krassowski (ed.), Gdańsk 1978, p. 75-88].

[*On the Studies of Movable Organs in Poland*, in: *Theology and Anthropology. The Congress of Polish Theologians 21-23 September 1971*, M. Jaworski (ed.), Cracow (no date of publication), p. 348-351].

[*A Seventeenth-Century Scatular Positive from the Diocesan Museum in Sandomierz*, in: *Summarium. Reports of the Learned Society of KUL for 1974*, M. Maciejewski (ed.), Lublin 1978, p. 258-269].

[*Organum scriniale de Cracovia*, in: *Organs and Organ Music*, vol. 6, J. Krassowski (ed.), Gdańsk 1986, p. 231-247].

[*Positivum scriniale de Posnania*, in: *Studia Organologica*, vol. 1, J. Chwałek (ed.), Lublin 1994, p. 93-120].

[*Positivum scriniale de Sandecz Antiqua*, in: *Complexus Efectuum Musicologiae Studia Miroslao Perz Dedicata*, Z. Helman, . Zwolińska, S. Żerańska, T. Jeż (eds.), Warsaw 2003, p.99-106].

[*Positivum scriniale de Lipnica Murata*, in: Cantate Domino canticum novum, S. Garnczarski (ed.), Tarnów 2004, p. 35-47].

[*The Resolution to Make Organs (Contract of 1618 to Make Organs in the Clarissian Church in Stary Sącz*, in: *Studia Organologica*, vol. 2, J. Chwałek (ed.), Lublin 1998, p. 7-32].

[*The Influence of Organ Voices of the Repetitive Scale on the Melodic Picture and Tone of Organs*, in: *Learned Fascicles of the Medical Academy in Warsaw*, vol. 14, A. Rakowski (ed.), Warszawa 1986, p. 104-114].

[*Notes of the Horizontal and Vertical Scale in Organs*, in: *Organs and Organ Music*, vol. 7, J. Krassowski (ed.), Gdańsk 1988, p. 273-290].

[*Sonoristic Dissonances in the Tone of Organs*, in: *Organs and Organ Music*, vol. 8, J. Krassowski (ed.), Gdańsk 1991, p. 63-77].

[*Tonal Volumen of the Big Organs in Leżajsk Basilica*, in: *Organs and Organ Music*, vol. 10, J. Krassowski (ed.), Gdańsk 1997, p. 77-90

III. Interval and Musical Systems

[*The Tract „Ad faciendam corecturam" from the Organ Tabular of Jan of Lublin (1540)*, in: *Organs and Organ Music*, vol. 5, J. Krassowski (ed.), Gdańsk 1984, p. 19-40].

[*Theory and Practice of the Pythagorean System*, in: *Organs and Organ Music*, vol. 11, J. Krassowski (ed.), Gdańsk 2000, p. 113-123].

[*Musical Intervals*, in: *Studia Organologica*, vol. 1, J. Chwałek (ed.), Lublin 1994, p. 15-56].

[*Musical Aliquots*, in: *Studia Organologica*, vol. 2, J. Chwałek (ed.), Lublin 1998, p. 109-152].

[*Intervals in the Pythagorean System*, in: *Arcana musicae*, M. Szoka (ed.), Lodz 1999, p. 25-38].

[*Reflections at Tuning the Organs – Theoretical Grounds of the Natural System*, RTK 34 (1987), fasc. 7, p. 409-437].

[*The Foundations of the Mid-tonal System*, in: *Organs and Organ Music*, vol. 9, J. Krassowski (ed.), Gdańsk 1994, p. 173-187

Entries for the Catholic Encyclopaedia [EK]

[*Ars antiqua*, in: EK, vol. 1, Lublin 1985].

[*Ars nova*, in: EK, vol. 1, Lublin 1985].

[*Biernacki Michał Marian*, in: EK, vol. 2, Lublin 1985].

[*Bukofzer Manfred*, in: EK, vol. 2, Lublin 1985].

[*Buxtehude Dietrich*, in: EK, vol. 2, Lublin 1985].

[*Carillon*, in: EK, vol. 2, Lublin 1985].

[*Cavaille-Coll Aristide*, in: EK, vol. 2, Lublin 1985].

[*Charpentier Marc Antoine*, in: EK, vol. 3, Lublin 1985].

[*Gregorian Chant – Notation*, in: EK, vol. 3, Lublin 1985].

[*Croce Giovanni,* in: EK, vol. 3, Lublin 1985].

[*Dumont Henry*, in: EK, vol. 4, Lublin 1985].

[*The Bell – History, Structure*, in: EK, vol. 4, Lublin 1985].

[*Eybler Joseph Leopold*, in: EK, vol. 4, Lublin 1985].

[*Frescobaldi Girolamo*, in: EK, vol. 5, Lublin 1989].

[*Froberger Johann Jakob*, in: EK, vol. 5, Lublin 1989].

[*Gevaert Francois Auguste*, in: EK, vol. 5, Lublin 1989].

[*Gibbons Orlando*, in: EK, vol. 5, Lublin 1989].

[*Goudimel Claude*, in: EK, vol. 5, Lublin 1989].

[*Haller Michael*, in: EK, vol. 6, Lublin 1993].

[*Hammerschmidt Andreas*, in: EK, vol. 6, Lublin 1993].

[*Hassler Hans Leo* in: EK, vol. 6, Lublin 1993].

[*Hermańczyk Oskar* in: EK, vol. 6, Lublin 1993].

[*Hofhaimer Paul*, in: EK, vol. 6, Lublin 1993].

[*Katski Apolinary*, in: EK, vol. 8, Lublin 2000].

[*Kerle Jacobus*, in: EK, vol. 8, Lublin 2000].

[*Kerll Johan Kaspar*, in: EK, vol. 8, Lublin 2000].

Documentation of Antique Organs

[*The Organs of 1620 in the Parish Church in Kazimierz Dolny. Technical-Conservatory Documentation*, Lublin 1981, p. 403, photo 220, fig. 126, co-author. (On behalf of the Ministry of Culture and Art by mediation of the Conserver of Monuments of Kazimierz)].

[*Friedrich Ladegasto's Organs in Moscow. Technical-Conservatory Documentation*, Lublin 1988, text in English, p. 31, photo 86, fig. 13, tab. 22 (On behalf of the Ministry of Culture and Art of the Soviet Union by mediation of the State Enterprise EXBUD in Kielce)].

[*Friedrich Ladegasto's Organs in the Parish Church in Poznań. Technical Conservatory Documentation*, Lublin 1991, p. 31, photo 31, fig. 23 (On behalf of the District Conservatory in Poznań)].

[*D. A. Csparini's Organs in the Holy Ghost Church in Vilnius. An Introductory Technical-Conservatory Documentation*, Lublin 1990 (On behalf of the Parochial Committee and the Parish Priest A. Kaszkiewicz)].

Documentation of Antique Positives

[*Movable Positive from the Diocesan Museum in Sandomierz. Technical-Conservatory Documentation*, Lublin 1974, p. 35, photo 24, fig. 51 (On behalf of the Monuments Documentation Centre of the Ministry of Culture and Art in Warsaw)].

[*Movable Positive from the National Museum in Cracow. Technical-Conservatory Documentation*, Lublin 1975, p. 39, photo 20, fig. 19 (On behalf of the Monuments Documentation Centre in Warsaw)].

[*Movable Positive from the Musical Instruments Museum in Poznań. Technical-Conservatory Documentation*, Lublin 1976, p. 38, photo 24, fig. 21 (On behalf of the Monuments Documentation Centre in Warsaw)].

Jarosław Kisieliński, Rev. M.A

Musicologist, born in 1968. He completed studies on philosophy and theology in Siedlce and in the Department of Theology at the Catholic University of Lublin (in the years 1987-1993), and in the years 1994-1999 he studied musicology in the Musicology Institute of the CUL. He works as a junior lecturer in the Department of Instrumentology at the CUL. He is presently preparing a doctoral dissertation on the history of the organ *The Tonal Structure of the 17th and 18th Century Organ in North-West Germany* under the supervision of The Rev. Prof. PhD Hab. Jan Chwałek.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Articles and papers

Arp Schnitger jako czołowa postać budownictwa organowego na Północy Niemiec w XVII-XVIII w., w: „Organy i muzyka organowa" 58 (2000), red. J. Krassowski i inni, PWSM Gdańsk 2000, t. XI, s. 124-135. [*Arp Schnitger as the Leading Figure of the Organ Construction in North Germany in the 17th and 18th Century*, in: „Organy i muzyka organowa", (The Organ and Organ Music) 58 (2000), J. Krassowski and others, eds., PWSM Gdansk 2000, vol. XI, p. 124-135].

Wygląd zewnetrzny organów – szafa organowa i prospekt, w: „Studia Sandomierskie" 8(2001) Sandomierz 2001, s. 58-72. [*The Appearance of the Organ – the Box And The Prospect*, in: „Studia Sandomierskie" („Sandomierz Studies") 8(2001) Sandomierz 2001, p. 58-72].

Wolumen brzmieniowy organów Arpa Schnitgera w kościele St. Jacobi w Hamburgu, w: „Organy i muzyka organowa" 61(2003), red. J. Krassowski i inni, PWSM Gdańsk 2003, t. XII, s. 113-124. [*The Tonal Volume of Arp Schnitger's Organ in St. Jacobi Church in Hamburg*, in: „Organy i muzyka organowa" („The Organ and Organ Music") 61(2003), J. Krassowski and others, eds., PWSM Gdansk 2003, vol. XII, p. 113-124].

Schnitger – rodzina, w: *Encyklopedia Muzyczna PWN*, t. IX., Kraków (Oddane do druku). [*Schnitger – the Family*, in: *The PWN Encyclopedia of Music*, vol. IX, Krakow (in print)].

Piotr Paćkowski, Rev. M.A.

Born on 7 June 1964, priest of the Siedlce diocese, ordained on 24 June 1989. He completed musicological studies at the Institute of Musicology at the Catholic University of Lublin in 1996. He worked as a teacher of sacred music in the High Seminary in Siedlce. He established and conducted the Boys' and Men's Choir of the Siedlce Cathedral. He re-established and directed Siedlce Diocese School of the Organ. Since the academic year 2001-2002 he held commissioned classes on Gregorian chant in the Institute of Musicology at the CUL. He has worked as a lecturer in the Department of Liturgical Monodia Music of the Institute of Musicology at the CUL since the academic year 2003-2004. He conducts a group CUL Schola Gregoriana. In his academic work he focuses on researches of the vocals published by Andrzej Piotrowczyk of Krakow Publishing House in 16th and 17th century.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Articles and papers

Nieszpory o Najświetszej Maryi Pannie w XIX I XX wieku na podstawie śpiewników katolickich, „Liturgia Sacra" 7 (2001), nr 2, s. 311-344. [*Vespers on Holy Virgin Mary in the 19th and 20th Century in Catholic Songbooks*, „Liturgia Sacra" 7 (2001), no. 2, p. 311-344].

Ireneusz Pawlak, Rev. Prof. PhD Hab.

Born on 22 March 1935, ordained a priest in 1960. He completed musicological studies at the Catholic University of Lublin in 1965. Till the year 1970 he worked as a director of Cathedral Choir of the Primate Basilica and as a lecturer in

the High Seminary in Gniezno. He has been working at the CUL since 1970. He was apponted full professor. He holds the chair of the Department of Liturgical Monodia (originally the Department of Gregorian Chant) and the director of the Institute of Musicology at the CUL. He also holds the function of the chairman of Polish Church Musicians Association. He wrote many press articles on sacred music and liturgy. He is an author of numerous church songs.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Graduały piotrkowskie jako przekaz chorału gregoriańskiego po Soborze Trydenckim, Lublin 1988. [*Piotrkow Graduals as an Expression of Gregorian Chant After the Council of Trident*, Lublin 1988].

Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II w świetle dokumentów Kościoła, Lublin 2000 (wyd. I), 2001 (wyd. II). [*Liturgical Music after the Second Vatican Council in the Light of Church Documents*, Lublin 2000 (1st edition), 2001 (2nd edition)].

Articles and papers

Alleluja z wersetem w liturgii mszalnej, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" 30 (1977) nr 5, s. 245-253. [*Halleluyah with a Verse in Mass Liturgy*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" 30 („Biblical and Liturgical Movement") (1977) no. 5, p. 245-253].

Beat w liturgii w świetle przepisów liturgiczno prawnych, „Znak" 192 (1970) s. 749-753. [*Beat Music in Liturgy in the Light of Liturgical and Legal Regulations*, „Znak" 192 (1970) p. 749-753].

Bibliografia prac księdza profesora dra hab. Karola Mrowca, RTK 34 (1987) z. 7, s. 9-17. [A *Bibliography of Works by the Rev. PhD. Prof. Karol Mrowiec*, RTK 34 (1987) b. 7, p. 9-17].

Bibliografia publikacji dotyczących chorału gregoriańskiego drukowanych w Polsce do 1990 r. Uzupełnienie do „Beitrage zur Gregorianik" 9/10 (Bibliographie). „Beitrage zur Gregorianik". Bibliographie. Addenda I. 15/16 (1993). Zawiera 230 zebranych polskich pozycji. [*A Bibliography of Publications on Gregorian Chant Printed in Poland till 1990*. A Supplement to „Beitrage zur Gregorianik" 9/10 (Bibliographie). „Beitrage zur Gregorianik". Bibliographie. Addenda I. 15/16 (1993). Contains 230 Polish titles].

Chorał gregoriański jako źródło melodyki polskich śpiewów mszalnych po Soborze Watykanskim II, w: Complexus effectuum musicologiae. Studia Miroslao Perz septuagenario dedicata, red. T. Jeż, Kraków 2003, s. 449-454. [*Gregorian Chant as a Source of Melodics of Polish Mass Chanting after the Second Vatican Council*, in: Complexus effectuum musicologiae. Studia Miroslao Perz septuagenario dedicata, T. Jez, ed., Krakow 2003, p. 449-454.

Chorał gregoriański w posoborowej liturgii, „Collectanea Theologica" 46 (1976) nr 1, s. 103-105. [*Gregorian Chant in the Postconciliar Liturgy*, „Collectanea Theologica" 46 (1976) no. 1, p. 103-105].

Druki i rękopisy muzyczno-liturgiczne od XVI do XIX wieku w Archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie. Katalog, „Studia Gnesnensia" 11(1997) s. 373-392. (Wspólnie z B. Bodzioch i T. Jasińskim). [*Musical and Liturgical Prints and Manuscripts from 16th to 19th Centuries in the Archdiocesal Archives in Gniezno. The Catalogue.* „Studia Gnesnensia" 11(1997) p. 373-392, (With B. Bodzioch and T. Jasinski)].

Dzieje organów katedralnych w Gnieźnie, „Roczniki Humanistyczne" 27 (1979) z. 2, s. 39-56. [*The History of the Cathedral Organ in Gniezno*, „Roczniki Humanistyczne" („Humanistic Annuals") 27 (1979) b. 2, s. 39-56.].

Epitafium dla big-beatu, „Collectanea Theologica" 44 (1974) nr l, s. 96-98. [*An Epitaph for Beat Music*, „Collectanea Theologica" 44 (1974) no. l, p. 96-98].

Formy chorału gregoriańskiego w polskojęzycznych obrzędach po Soborze Watykańskim II, „Liturgia Sacra" 4(1998) nr 1, s. 73-88. [*Forms of Gregorian Chant in Polish Language Rites After the Second Vatican Council,* „Liturgia Sacra" 4(1998) no.1, p. 73-88].

Funkcje muzyki w liturgii, „Homo Dei" 61 (1992) nr 4 s. 61-70. [*The Functions of Music in Liturgy*, „Homo Dei" 61 (1992) no. 4, p. 61-70].

Gnieźnieńska szkoła katedralna w I połowie XVI w., „Studia Gnesnensia" 5 (1979-1980) s. 311-321. [*The Gniezno Cathedral School in the First Half of the 16th Century*, „Studia Gnesnensia" 5 (1979-1980) p. 311-321].

Gra na instrumentach – muzyką liturgiczną? „Liturgia Sacra" 1(1995) nr 3-4, s. 185_190. [*Is Playing an Instrument Liturgical Music?* „Liturgia Sacra" 1(1995) no. 3-4, p. 185-190].

Graduale Romanum 1974, „Collectanea Theologica" 45 (1975) no. 4, p. 100-102.

Gradual klarysek gnieźnienskich z 1418 r. jako dokument kultury muzycznej Gniezna, „Nasza Przeszłość" 24 (1966) s. 135-141. [*The Gradual of Sisters of St Clare in Gniezno from the year 1418 as A Document of Gniezno's Musical Culture*, „Nasza Przeszłość" („Our Past") 24 (1966) p. 135-141].

Graduał Macieja Drzewickiego z 1536 r. Dzieje i zawartość, „Studia Gnesnensia" 3 (1977) s. 229-252. [*Maciej Drzewicki's Gradual of 1536. The History and Contents*, „Studia Gnesnensia" 3 (1977) p. 229-252].

Graduały piotrkowskie jako księgi przeznaczone dla diecezji polskich, w: *Tradycje muzyczne katedry wawelskiej*, Kraków 1985, s. 68-80. [*Piotrkow Graduals as Books Donated to Polish Dioceses*, in: *Musical Traditions of the Wawel Cathedral*, Krakow 1985, p. 68-80].

Graduały piotrkowskie z 1651 r., „Studia Gnesnensia" 7 (1982-1983) s. 381-396. [*Piotrkow Graduals of 1651*, „Studia Gnesnensia" 7 (1982-1983) p. 381-396].

Instytut Muzykologii, w: *Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wkład w kulturę polską w latach 1968-1993*, red. M. Rusecki, Lublin 1994, s. 244-256 (wspólnie z T. Jasińskim). [*The Institute of Musicology*, in: *Commemorative Book for the 75th Anniversary of the Catholic University of*

Lublin. The Contribution to the Polish Culture in the years 1968-1993, M. Rusecki, ed. Lublin 1994, p. 244-256 (with T. Jasinski)].

Jaka muzyka w katechezie, RT 48(2001) z. 6, s. 69-89. [*What Kind of Music in Religious Education?*, RT 48(2001) b. 6, p. 69-89].

Jaka muzyka w Triduum Paschale? „Liturgia Sacra" 1(1995) nr 1-2, s. 131-134. [*What Kind Of Music in Easter Triduum?*, „Liturgia Sacra" 1(1995) no.1-2, p. 131-134].

Jednogłosowe śpiewy liturgiczne po Soborze Watykańskim II, w: *Współczesna polska religijna kultura muzyczna*, red. B. Bartkowski i in., Lublin 1992, s. 91-94. [*Monodic Liturgical Chanting after the Second Vatican Council*, in: *The Contemporary Polish Religious Musical Culture*, B. Bartkowski and others, eds., Lublin 1992, p. 91-94].

Kalendarz graduału Macieja Drzewickiego z 1536 r., „Summarium. Sprawozdania Towarzystwa Naukowego KUL za rok 1975", t. 4, Lublin 1978, s. 147-153. [*Calendar of Maciej Drzewicki's Gradual of 1536*, „Summarium. Reports of the Learned Society of the Catholic University of Lublin for the year 1975", vol. 4, Lublin 1978, p. 147-153].

Kalendarz katedry gnieźnienskiej w I poł. XVI w., „Studia Gnesnensia" 2 (1976) s. 265-279. [A *Calendar of the Gniezno Cathedral in the First Half of the 16th Century*, „Studia Gnesnensia" 2 (1976) p. 265-279].

Kolegium mansjonarzy katedry gnieźnieńskiej, „Summarium. Sprawozdania Towarzystwa Naukowego KUL" 10 (1981) s. 331-350. [*The College of Mansioners of the Gniezno Cathedral,* „Summarium. Reports of the Learned Society of the CUL" 10 (1981) p. 331-350].

Kształcenie organistów, „Collectanea Theologica" 43 (1973) nr2, s. 91-93. [*Training of Organists,* „Collectanea Theologica" 43 (1973) no.2, p. 91-93].

Liturgicka hudba – služobnička kerygmy, „Disputationes Scientificae Universitatis Catholicae in Ružomberok" 2(2002) no.2, p. 72-81.

Mansjonarze katedry gnieźnieńskiej, „Muzyka” 3-4 (1981) s. 121-126. [*The Mansioners of the Gniezno Cathedral*, „Muzyka” („Music”) 3-4 (1981) p. 121-126].

Muzyka jako niezbędny element pracy duszpasterskiej, w: *Muzyka i śpiew liturgiczny*, red. J. Zimny, Sandomierz 2002, s. 51-67. [*Music as An Indispensable Component of Pastoral Work*, in: *Liturgical Music and Chant*, J. Zimny, ed., Sandomierz 2002, p. 51-67].

Muzyka liturgiczna i jej walor duszpasterski, w: *Papieski Instytut Polski w Rzymie. Historia i współczesność,* t. 2, Sympozjum 1995, red. Z. Kiernikowski i in., Rzym 2000, s. 97-108. [*Liturgical Music and Its Pastoral Value,* in: *The Polish Papal Institute in Rome*, vol. 2, Symposium 1995, Z. Kiernikowski and others, eds., Rzym 2000, p. 97-108].

Muzyka liturgiczna w polskim czasopiśmiennictwie katolickim po Soborze Watykanskim II, w: *Prasa i książka katolicka. Materiały z IV Warmińskich Dni Duszpasterskich, Olsztyn 27-29.08.1987*. Olsztyn 1990, s. 93-106. [*Liturgical Music in Polish Catholic Press after the Second Vatican Council*, in: *Catholic Press and Books. Materials from the 4th Warmian Pastoral Days, Olsztyn 27-29 August 1987*, Olsztyn 1990, p. 93-106.].

Nieszpory maryjne w polskich śpiewnikach katolickich II poł. XX wieku, w: *Muzyka sakralna. Materiały seminariów „Gaude Mater”*, red. J. Masłowska, Warszawa 1998, s. 31-55. [*Marian Vespers in Polish Catholic Church Songbooks of the second Half of the 20th Century*, in: *Church Music. Materials from the „Gaude Mater” symposia*, J. Maslowska,ed., Warszawa 1998, p. 31-55].

Nowe śpiewy pogrzebowe, „Collectanea Theologica” 49 (1979) nr 2, s. 76-77. [*New Funeral Chants*, „Collectanea Theologica” 49 (1979) no. 2, p. 76-77].

Nowe wydanie „Śpiewnika parafialnego”, „Collectanea Theologica” 44 (1974) nr 4, s. 83-85. [*New Edition of „Parish Songbook”*, „Collectanea Theologica” 44 (1974) no. 4, p. 83-85].

O pozycję organisty w parafii, „Collectanea Theologica" 43 (1973) nr 1, s. 66-71. [*The Place of an Organist in a Parish*, „Collectanea Theologica" 43 (1973) no. 1, p. 66-71].

Odnowa muzyki liturgicznej w Polsce po Soborze Watykańskim II (uwagi dla kompozytorów), w: *Muzyka sakralna*, cz. 2, red. J. Masłowska, Warszawa 2004, s. 37-53. [*The Revival of Liturgical Music in Poland after the Second Vatican Council (notes for composers)*, in: *Church Music*, part 2, J. Masłowska ed., Warszawa 2004, p. 37-53].

Ordo Cantus Missae, „Collectanea Theologica" 43 (1973) no. 3, p. 75-76.

Organy – instrument liturgiczny, „Liturgia Sacra" 2(1996) nr 1-2, s. 79-85. [*Organ – a Liturgical Instrument*, „Liturgia Sacra" 2(1996) no. 1-2, p. 79-85].

Organy i organiści katedry gnieźnienskiej do połowy XVI w., „Muzyka" 23 (1978) z. 2, s. 7680. [*Organs and Organists of the Gniezno Cathedral till mid 16th Century*, „Muzyka" („Music") 23 (1978) b. 2, p. 76-80].

Piotrkowczykowie jako wydawcy graduałów przeznaczonych dla diecezji polskich, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" 49 (1984) s. 245-259. [*The Piotrkowczyks – Publishers of Graduals for Polish Dioceses*, „Biblioteki i Muzea Koscielne" („Church Libraries and Museums") 49 (1984) p. 245-259].

Polskie zwyczaje liturgiczne zachowane w graduałach piotrkowskich, RTK 34 (1987) z. 7, s. 69-79. [*Polish Liturgical Customs in Piotrkow Graduals*, RTK 34 (1987) b. 7, p. 69-79].

Potrzeba odnowy muzyki liturgicznej, „Collectanea Theologica" 42 (1972) nr 4, s. 95-98. [*The Need of Revival of Liturgical Music,* „Collectanea Theologica" 42 (1972) no. 4, p. 95-98].

Prawda o „polskim tonie" Ewangelii, w: *Ante Deum santes*, red. S. Koperek, R. Tyraka, Krakow 2002, s. 693-696.[*The Truth about „the Polish Tone" of the Gospels*, in: *Ante Deum santes,* S. Koperek, R. Tyraka eds., Krakow 2002, p. 693-696].

Program nauczania muzyki kościelnej w seminariach duchownych w Polsce, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" 25 (1972) nr 4/5, s. 257-264. [*The Curriculum of Teaching Church Music in Seminaries in Poland*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" („The Biblical and Liturgical Movement") 25 (1972) no. 4/5, p. 257-264].

Psałterzyści katedry gnieźnieńskiej pierwszej połowy XVI wieku i ich wkład w rozwój monodii diecezjalnej. „Summarium. Sprawozdania Towarzystwa Naukowego KUL za rok 1978", t. 7, Lublin 1978, s. 191-192. [*Psalm Book Writers of the Gniezno Cathedral in the First half of the 16th Century and Their Contribution to the Development of Diocesan Monodia*, „Summarium. Reports of the Learned Society of the CUL for the year 1978", vol. 7, Lublin 1978, p. 191-192.].

Repertuar śpiewów łacińskich w polskich obrzędach i zwyczajach liturgicznych zachowany w księgach piotrkowskich, „Zeszyty Naukowe KUL" 41(1998) nr 12, s. 119-131. [*The Repertoire of Latin Songs in Polish Liturgical Rites and Customs Preserved in the Piotrkow Books*, „Zeszyty Naukowe KUL" („The CUL Academic Books") 41(1998) no. 12, p. 119-131].

Repertuar spiewów o Męce i Zmartwychwstaniu Pańskim w graduałach piotrkowskichi jego związek z Editio Medicaea, w: Musica antiqua. Acta scientifica, red. E. Harendarska, Bydgoszcz 1985, s. 349-359. [*The Repertoire of the Passion and Resurrection Songs in Piotrkow Graduals and Its Relation with Editio Medicea*, in: *Musica antiqua. Acta scientifica*, E. Harendarska, ed., Bydgoszcz 1985, p. 349-359].

Rękopisy liturgiczno-muzyczne Panien Klarysek w polskiej literaturze muzykologicznej, w: *Święta Klara z Asyżu. W 800-lecie urodzin*, red. C. Napiórkowski, W. Koc, Niepokalanów 1995, s. 290-294. [*Litugical-Musical Manuals of the Sisters of the St Clare in Polish Musicological Publications*, in: *St Clare of Assisi. For the 800th Birth Anniversary*, C. Napiórkowski, W. Koc, eds., Niepokalanow 1995, p. 290-294].

Schola, w: *Chrześcijańskie dziedzictwo bizantyjsko-słowiańskie*, red. A. Kubiś i M. Rusecki, Lublin 1994, s. 336-337. *[Schola*, in: *Christian Byzantine and Slavic Heritage,* A. Kubis and M. Rusecki,eds., Lublin 1994, p. 336-337].

Sekwencje w liturgii mszalnej po Soborze Watykańskim II, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" 47 (1994) nr 4, s. 262-267. [*Sequences in Mass Liturgy after the Second Vatican Council*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" („The Liturgical and Biblical Movement") 47 (1994) no. 4, p. 262-267].

Śpiew i muzyka kościelna, w: *Liturgia ogólna*, red. R. Zielasko, Lublin 1973, s. 139-169 (wspólnie z ks. Z. Bernatem). [*Church Music and Singing*, in: *General Liturgy*, R. Zielasko ed., Lublin 1973, p. 139-169 (with rev. Z. Bernat).

Śpiew i muzyka w obrzędach chrztu dzieci, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" 25(1972) nr 2, s. 117-125. [*Singing and Music in the Ceremonies of Children Baptism*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" („Biblical and Liturgical Movement") 25(1972) no 2, p. 117-125].

Śpiew psalmow w Liturgii Godzin, „Anamnesis" 6(1999/2000) nr 21 (numer specjalny) s.96-103. [*Psalm Singing in the Liturgy of the Hours*, „Anamnesis" 6(1999/2000) no. 21 (special issue) p. 96-103].

Śpiewy Alleluja w graduale Macieja Drzewickiego z 1536 roku, w: *Musica medii aevi*, t. 7, red. J. Morawski, Kraków 1986, s. 117-183. [*Helleluyah Singing in Maciej Drzewicki's Gradual of 1536*, in: *Musica medii aevi*, vol. 7, J. Morawski ed., Krakow 1986, p. 117-183].

Śpiewy allelujatyczne o Św. Stanisławie w krakowskich przedtrydenckich graduałach diecezjalnych, „Summarium. Sprawozdania Towarzystwa Naukowego KUL za rok 1978", t. 7, Lublin 1978, s. 85-94. [*Halleluyah Singing on St Stanislaw in Krakow Pre-trident Diocesan Graduals*, „Summarium. Reports of the Learned Society of the CUL for the Year 1978), vol. 7, Lublin 1978, p. 85-94].

Śpiewy Ordinarium Missae w świetle odnowy liturgicznej, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" 20 (1967) nr 3, s. 161-168. [*Ordinarium Missae Singing in the Light of Liturgical Revival*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" („Biblical and Liturgical Movement") 20 (1967) no. 3, p. 161-168].

Uwagi o wkładce ze śpiewami do „Obrzędów chrztu dzieci", „Collectanea Theologica" 43 (1973) nr 4, s. 64-67. [*Notes on the Inset with Singings „Ceremonies of Children Baptism",* „Collectanea Theologica" 43 (1973) no. 4, p. 64-67].

Wielogłosowe kompozycje mszalne w języku polskim, „Collectanea Theologica" 45(1975) nr 1,s.71-74. [*Polyphonic Mass Compositions in Polish*, „Collectanea Theologica" 45(1975) no. 1, p. 71-74].

Wrocławski graduał ms 3 – zabytkiem gnieźnienskim? „Studia Gnesnensia" 10(1995) s. 281-285. [*Wroclaw Gradual ms3 – a Relict of Gniezo?,* „Studia Gnesnensia" 10(1995) p. 281-285].

Wykonawcy jednogłosowych śpiewów liturgicznych w katedrze gnieźnieńskiej od XIV do początków XIX wieku i ich kształcenie, w: *Kształcenie muzyków kościelnych na Ślasku. Sympozja 23*, red. R. Pośpiech, P. Tarliński, Opole 1997, s. 43-56. [*Performers of Monodic Liturgical Chants in the Gniezno Cathedral from the 16th to Early 19th Century and Their Education*, in: *The Education of Church in Silesia. Symposia 23*, R. Pospiech, P. Tarlinski, eds., Opole 1997, p. 43-56].

XX-wieczne pieśni w „Śpiewniku Liturgicznym" i ich inspiracje, w: *Inspiracje w muzyce XX wieku. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji Muzykologicznej. 1-3 X 1993*, Warszawa 1993, s. 151-156. [*20th Century Church Songs in „The Liturgical Songbook" and Their Source of Inspiration*, in: *The Sources of Inspiration in 20th Century Music. Materials from an All-Poland Musicological Conference, 1-3rd October 1993*, Warszawa 1993, p. 151-156].

Z problematyki związku między chorałem gregoriańskim a pieśnią religijną, „Studia Gnesnensia" 5 (1979-1980) s. 327-330. [*The Relations Between the Gregorial Chant and the Religious Song*, „Studia Gnesnensia" 5 (1979-1980) p. 327-330].

Z zagadnień terminologii dotyczącej muzyki związanej z kultem, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" 36 (1983) nr 1, s. 26-33. [*Of The Terminology Connected With Cult-Related Music*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny" („The Biblical and Liturgical Movement") 36 (1983) no.1, p. 26-33].

Zespoły muzyczne Instytutu Muzykologii, w: *Księga pamiątkowa w 75 lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wkład w kulturę polską w latach 1968-1993*, Lublin 1994, s. 729-731. [*Musical Groups of the Institute of Musicology*, in: *A Commemorative Book for the 75th Anniversary of the Catholic Univer-*

sity of Lublin. The Contribution to the Polish Culture in the Years 1968-1993, Lublin 1994, p. 729-731].

Encyclopedic entries

Agnus Dei, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 1, Warszawa 2001, s. 96. [*Agnus Dei*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, vol. 1, Warszawa 2001, p. 96].

Alleluja, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 1, Warszawa 2001, s. 160-161. [*Halleluyah*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, vol. 1, Warszawa 2001, p. 160-161].

Antyfona, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. l, Warszawa 2001, s. 264. [*Antiphon*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, vol. 1, Warszawa 2001, p. 264].

Antyfonalny śpiew, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 1, Warszawa 2001, s. 265. [*Antiphonal Singing*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, vol. 1, Warszawa 2001, p. 265].

Benedicamus Domino, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 2, Warszawa 2001 [*Benedicamus Domino*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, vol. 2, Warszawa 2001, p. 9].

Big-bit, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 2, Lublin 1976, kol. 555-556. [*Big-beat*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 2, Lublin 1976, col. 555-556].

Chlondowski Antoni, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 2, Warszawa 2001, s. 444-445. [*Chlondowski Antoni*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, vol. 2, Warszawa 2001, p. 444-445].

Chorał gregoriański, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 2, Warszawa 2001, s. 450-451. [*Gregorian Chant*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, vol. 2, Warszawa 2001, P. 450-451].

Chorał gregoriański. Źródła, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 2, Lublin 1979, kol. 223-224. [*Gregorian Chant. Sources*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 2, Lublin 1979, col. 223-224].

Chór w aspekcie muzycznym, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 3, Lublin 1979, kol. 263-265. [*Choir from ten Musical Perspective*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 3, Lublin 1979, col. 263-265].

Credo, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 3, Warszawa 2001, s. 57. [*Creed, The*, in: The PWN Encyclopedia, vol. 3, Warszawa 2001, p. 57].

Dembinski Bolesław, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 3, Warszawa 2001, s. 182-183. [*Dembinski Boleslaw*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, vol. 3, Warszawa 2001, p. 182-183].

Deszczyński Józef, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 3, Lublin 1979, kol. 1204. [*Deszczynski Jozef*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 3, Lublin 1979, col. 1204].

Dobrzyński Ignacy Feliks, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 3, Lublin 1979, kol. 1408. [*Dobrzynski Ignacy Feliks, in: The Catholic Encyclopedia*, vol. 3, Lublin 1979, col. 1408].

Gabriel, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 5, Lublin 1989, kol. 789. [*Gabriel*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 5, Lublin 1989, col. 789].

Galijski śpiew, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 5, Lublin 1989, kol. 823-824. [*Gallic Singing*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 5, Lublin 1989, col. 823-824].

Graduał, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 6, Lublin 1993, kol. 24-25. [*Gradual*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, Lublin 1993, col. 24-25].

Graduały polskie, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 6, Lublin 1993, kol. 26-28 (z M. Straszewicz). [*Polish Graduals, the, in: The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, Lublin 1993, col. 26-28].

Gwidon z Arezzo, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 6, Lublin 1993, kol. 429. [*Gwido of Arezzo*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol.6, Lublin 1993, col. 429].

Hymnarz, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 6, Lublin 1993, kol. 1364-1365. [*Hymn Book*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, Lublin 1993, col. 1364-1365].

Instrumenty muzyczne, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 7, Lublin 1997, kol. 285-286. [*Musical Instruments*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, Lublin 1997, col. 285-286].

Invitatorium, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 7, Lublin 1997, kol. 422-423. [*Invitatiorium*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, Lublin 1997, col. 422-423].

Ite, missa est, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 7, Lublin 1997, kol. 550. [*Ite, missa est*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, Lublin 1997, col. 550].

Jubilate Deo (incipit ps. 100), w: *Encyklopedia katolicka*, t. 8, Lublin 2000, kol. 192-193. [*Jubilate Deo* (incipit ps.100), in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, Lublin 2000, col. 192-193].

Jubilate Deo (śpiewnik), w: *Encyklopedia katolicka*, t. 8, Lublin 2000, kol. 192. [*Jubilate Deo* (songbook), in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, Lublin 2000, col. 192].

Kantatorium, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 8, Lublin 2000, kol. 627. [*Cantatorium*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, Lublin 2000, col. 627].

Kantor, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 8, Lublin 2000, kol. 630-631. [*Kantor,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, Lublin 2000, col. 630-631].

Muzyka liturgiczna, w: *Katolicyzm A-Z*, red. Z. Pawlak, Poznań 1982, s. 278-280. [*Liturgic Music*, in: *Catholicism A-Z*, Z. Pawlak, ed., Poznań 1992, p. 278-280].

Nieszpory, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 7, Warszawa 2001, s. 306-307. [*Vespers,* in: *Religion, The PWN Encyclopedia*, vol. 7, Warszawa 2001, p. 306-307].

Ofertorium, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 7, Warszawa 2001, s. 392-393. [*Offertory*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, Warszawa 2001, p. 392-393].

Ordinarium Missae, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 7, Warszawa 2001, s. 433-434. [*Ordinarium Missae*, in: *Religion, The PWN Encyclopedia*, vol. 7, Warszawa 2001, p. 433-434].

Pawlak Ireneusz, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 8, Warszawa 2001, s. 45-46. [*Pawlak Ireneusz*, in: *Religion, The PWN Encyclopedia*, vol. 8, Warszawa 2001, p. 45-46].

Proprium Missae, w: *Religia. Encyklopedia PWN*, t. 8, Warszawa 2001, s. 271-272. [*Proprium Missae*, in: *Religion, The PWN Encyclopedia*, vol. 8, Warszawa 2001, p. 271-272].

Jacek Piech, PhD

Lecturer in the Department of the Theory and the History of Medieval Music at the Institute of Musicology of the CUL, born on 30th July 1967 in Miedzyzdroje, (Szczecin district). In the years 1987-1992 he completed specialized studies at the Institute of Musicology of the CUL. He also deepened his education at the Choirmaster College at the Music Academy in Bydgoszcz (1994-1996) and attended master conductorship courses (1999) at Bach Academie in Stuttgart under the tuition of Helmuth Riling, fast-reading and memorizing techniques course at the Acedemy of Sciences in Poznan (2001) and a course for fast reading course according to R. Buszra's method (2003).

Since 1989 he has been teaching music at the Marian Fathers's High Seminary in Lublin. In the years 1993-2001 he was a junior lecturer in the Department of the Theory and the History of Medieval Music st the Institute of Musicology of the CUL. In 2001 he defended his doctoral thesis *Antiphons of the Kielce Antiphonary of 1372 in the Context of Tonaries* and was given the post of a lecturer in the Department of the Theory and the History of Medieval Music.

In 1996 he founded the magazine „ Muzyka w liturgii" („Music in Liturgy") and became its editor-in-chief. Since 1996 he has been the conductor of the Choir of the Institute of Musicology at the CUL. In 2000 he established the choir *Musica*

Mundana at the Association „Pro musica antiqua" in Lublin. He released with the choir two records with Passion and Marian songs. With the Choir of the Institute of Musicology „Cantores Ecclesiae" he performed namy times in Lublin Philharmony and twice at the International Festival of Religious Music in Czestochowa „Gaude Mater" and in numerous places in Poland. Together with hid group he is takes active part in the cultural and religious life of the Catholic University of Lublin. In 2004 he took up the function of a Coordinator of Artistic and Cultural Activity at the CUL on behalf of the Pro-vice chancellor for the Academic and Educational Matters of the CUL.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Antyfony w Antyfonarzu kieleckim z 1372 roku w świetle tonariuszy, Lublin 2001. [*Antiphons of the Kielce Antiphonary of 1372 in the Context of Tonaries,* Lublin 2001].

Articles and papers

[*„Musica Sacra" and Mind. Looking for Relationship,* in: Musica Antiqua XIII. Acta Musicolo Bydgoszcz 2005 (in print)].

[*Music and Dance As the Basis of Spiritual Transformation in the Musical Culture of Turkish Dervishes*. (The publication planned for the year 2005 by the Institute of Ethnology and Folklor Research using Materials from the *Third Meeting of the Study Group „Music and minorities" of the International Council for Traditional Music,* which took place in Roc (Croatia) at 27th of August to 3rd of September 2004)].

Muzyka sfer w kosmologii Platona, w: „Muzyka w Liturgii" 22 (2002). [*Music of the Spheres in Platon's Cosmology*, in: „Muzyka w Liturgii" („Music in Liturgy") 22 (2002)].

Pitagorejska „muzyka kosmosu”, w: „Muzyka w Liturgii” 21 (2001). [Pitagors's „Music of the Universe”, in: „Muzyka w Liturgii” („Music in Liturgy”) 21 (2001)].

Zapomniana muzyka – harmonia sfer, w: „Muzyka w Liturgii” 20 (2001). [*The Forgotten Music – the Harmony of the Spheres*, in: „Muzyka w Liturgii” („Music in Liturgy”) 20 (2001)].

Encyclopedical entries

Kyrie Eleison, EK, t. 9. [*Kyrie Eleison*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9].

Lewkowicz Wojciech, EK, t. 9. [*Lewkowicz Wojciech*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9].

Loretańska litania (w muzyce), EK, t. 9. [*Litany of Loreto (in music),* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9].

Maria Piotrowska, PhD Hab., Prof. of the CUL

The Institute of Musicology at the Catholic University of Lublin, born on 3rd February 1941 in Warsaw. She studied theory of music at the State High School of Music (at present: the Academy of Music) in Warsaw, which she finished in 1968. In the years 1968-1972 she was on a placement as a junior lecturer and entered postgraduate studies at the University of Warsaw. In the years 1972-1979 she worked as an assistant lecturer and then a lecturer in the Musicology Departement at the Academy of Catholic Theology (ATK) in Warsaw. In 1979 she obtained the title of PhD at the Department of History of University of Warsaw. In 1991 he obtained the title of Doctor Habilitatus at the Academy of Catholic Theology (thesis on musical hermeneutics)). In 1994/95 he became an associate professor at the Chair of Cultural Studies at Wroclaw University. In the years 1995-2001 she took up the same function at the Department of Composition, Conductorship and

Theory of Music at the Acedemy of Music in Warsaw. In October 2001 she was appointed associate professor in the Institute of Musicology at the CUL.

Her main fields of interest include: theory of music, general and musical hermeneutics in historical and systematic perspective, sacred dimension of high classical music, historical research with the consideration for spiritual and cultural context of styles and directions in 18th and 19th century music.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Neoklasycyzm w muzyce XX wieku, Warszawa, ATK 1982. [*Neo-classicism in the 20th Century Music*, Warszawa, ATK 1982].

Tezy o możliwości hermeneutyki muzycznej w świetle stu lat jej historii, Warszawa ATK 1990 (rozprawa habilitacyjna). [*Theses on the Possiblity of Music Hermeneutics in the Light of Its Hundred Years History*, Warszawa ATK 1990 (habilitation dissertation)].

Articles and papers

Aleatoryzm Witolda Lutosławskiego na tle genezy tego kierunku w muzyce europejskiej, „Muzyka" 19(1969) nr 3.[*Witold Lutoslawski's Aleatorism and the Origins of the Trend in European Music*, „Muzyka" (Music) 19(1969) no. 3].

Ars interpretandi. Uwagi w sprawie hermeneutyki muzycznej, w: *Analiza i interpretacja dzieła muzycznego,* wybór metod. red. T. Małecka, Kraków 1990. [*Ars interpretandi. Notes on Musical Hermeneutics*, in: *The Analysis and Interpretation of a Musical Work, the selection of methods*, T. Malecka,ed., Krakow 1990].

Beethoven und die Grundideen der Hochklassik oraz Beethoven und die Ideen von Victor Hugo, in: *Beethoven. Zur Geschichte der Rezeption. Struktur und Expression. Beethoven und die Europaische romantische Bewegung. Materials from I-III International Conferences connected with Easter Beethoven Fastivals in Krakow*, Krakow 2000].

Chopin i Uhland, w: *Dzieło Chopina jako źródło inspiracji wykonawczych. Księga międzynarodowej konferencji naukowej,* red. M. Demska-Trębacz i in., Warszawa 1999. [*Chopin and Uhland*, in: *The Works of Chopin as the Source of Performing Inspirations. The Book of International Academic Conference*, M. Demska-Trebacz and others, eds., Warszawa 1999].

„De oro y nieve". Poezja G. A. Becquera w pieśniach Isaaca Albeniza, w: *Muzyka w kontekście kultury. Studia dedykowane Prof. Mieczyslawowi Tomaszewskiemu,* red. M. Janicka-Skysz, Krakow 2001. [*„De oro y nieve". The Poetry of G. A. Becquer in Isaac Albeniz's Songs*, in: *??????????????????????. Studies dedicated to prof. Mieczyslaw Tomaszewski,* M. Janicka-Skysz, ed., Krakow 2001].

Dzieło muzyczne – duch czasu – biografia w perspektywie hermeneutycznej, w: *Muzyka źle obecna,* red. K. Tarnawska-Kaczorowska, Warszawa 1989. [*A Musical Work – the Spirit of Time – A Biography from the Hermeneutical Perspective*, in: *The Badly Presented Music*, K. Tarnawska-Kaczorowska, ed., Warszawa 1989].

Hermeneutyka muzyczna Kretzschmara i Scheringa, w: *Analiza i interpretacja dzieła muzycznego,* wybór metod. red. T. Małecka, Kraków 1990. [*Kretzschmar and Schering's Musical Hermeneutics*, in: *The Analysis and Interpretaton of a Musical Work*, T. Malecka, ed., Krakow 1990].

Hermeneutyka muzyczna: teoria i praxis, „Studia Theologica Varsoviensia" 25(1987) nr 2. [*Musical Hermeneutics: theory and praxis*, „Studia Theologica Varsoviensia" 25(1987) no. 2].

Hope against Hope: The European Mind in the Fifties and Sixties, w: *Studies in Pendereci*, vol. II. R. Robinson and others eds., Princeton, Prestige Publication 2003.

„Kennst du das Land" Goethego w pieśniach Schuberta i Wolfa, w: *Wiersz i jego pieśniowe interpretacje,* red. M. Tomaszewski, Kraków 1991. [*Goethe's „Kennst du das Land" in the Songs of Schubert and Wolf*, in: *The Poem and Its Song Interpretations*, M. Tomaszewski, ed., Kraków 1991].

Kanon i postmodernizm, „Muzyka" 42(1997) nr 1. [*The Canon and Postmodernism*, „Muzyka" (Music) 42(1997) no. 1].

Karol Szymanowski's Religious Music, „Polish Music" 17(1982) no. 1.

Muzyka i epifania. Fragmenty hermeneutyczne. Księga pamiątkowa Ks. Prof. Karola Mrowca, RTK 34(1987) nr 7, red. S. Dąbek, I. Pawlak, Lublin 1987. [*Music and Epiphany. Hermeneutical Excerpts. Commemorative Book for the Rev. Prof. Karol Mrowiec*, RTK 34(1987) no. 7, S. Dabek, I. Pawlak, eds., Lublin 1987].

O niektórych przejawach klasyczności w Muzyce polskiej, w: *Dziedzictwo europejskie a polska kultura muzyczna w dobie przemian,* red. A. Czekanowska, Kraków, Musica Iagiallonica 1995. [*Selected Classical Expressions in Polish Music*, in: *The European Legacy and Polish Musical Culture in the Times of Transformation*, A. Czekanowska, ed., Krakow, Musica Iagiallonica 1995

O pieśni Johannesa Brahmsa „In stiller Nacht" ze zbioru „Deutsche Volkslieder" (1894), w: *W kręgu muzyki i myśli humanistycznej*, cz. 10. Warszawa 2003. *[On Johannes Brahms's Song „In Stiller Nacht from the Volume „Deutsche Volkslieder" (1894*), in: *Around Music and Humanistic Thought*, part 10, Warszawa 2003].

O regułach hermeneutycznych, w: *Muzyka sztuką przezwyciężania czasu. Księga pamiątkowa Prof. Witolda Rudzińskiego,* red. M. Demska-Trębacz i in., Warszawa 2003. [*On the Rules of Hermeneutics*, in: *Music as the Art. Of Overcoming the Passage of Time. Commemorative Book of Prof. Witold Rudzinski*, M. Demska-Trebacz and others eds., Warszawa 2003].

Od przeżycia do wyrazu. Z zagadnień Diltheyowskiej teorii twórczości, w: *W kręgu muzyki i myśli humanistycznej*, cz. 8, Warszawa 2000. [*From Experience to Expression. Of Dilthey's Theory of Creation*, in: *Around Music and Humanistic Thought*, part 8, Warszawa 2000].

Paradygmat europejskiej muzyki klasycznej, w: *Dziedzictwo europejskie a polska kultura muzyczna w dobie przemian,* red. A. Czekanowska, Kraków, Musica Iagiallonica 1995. [*The Paradigm of European Classical Music*, in: *The European*

Legacy and Polish Musical Culture in the Times of Transition, A. Czekanowska, ed., Krakow, Musica Iagiallonica 1995].

Perspektywy teorii muzyki, w: *Muzykologia u progu trzeciego tysiąclecia. Materiały z 29 Ogólnokrajowej Konferencji Muzykologicznej,* red. L. Bielawski i in., Warszawa, AMFC/IS PAN 2000. [*The Perspectives of the Theory of Music,* in: *Musicology on the Threshold of the Third Millenium. Materials from the 29th All-Poland Musicological Conference*, L. Bielawski and others, eds., Warszawa, AMFC/IS PAN 2000].

„Późny" Chopin. Uwagi o dziełach ostatnich, w: *Przemiany stylu Chopina,* red. M. Gołąb, Kraków, Musica Iagiallonica 1993. [*„Late" Chopin. Notes on his Last Works*, in: *Changes of Chopin's Style*, M. Golab, ed., Krakow, Musica Iagiallonica 1993].

Schiller i muzyka w kręgu idealizmu wolności, w: Poeci i ich muzyczny rezonans, red. M. Tomaszewski, Krakow 1994. [*Shiller and the Music in the Context of the Idealism of Freedom,* in: *Poets and Their Musical Resonance*, M. Tomaszewski, ed., Krakow 1994].

Maria Szymanowicz, PhD

Born in 1955 r., musicologist. In the years she 1976-1982 studied in the Institute of Church Musicology of the CUL. In 1982 she was employed in the Department of Instrumentology of the Institute of Church Musicology, the CUL. In 1991 she obtained PhD degree with the dissertation *The Organ in Churches of Jedlin and Radom Decanates (A Historical- Instrumentologic study)* written under the supervision of rev. prof. PhD Jan Chwalek. She became a lecturer in 1999.

She is a member of the Learned Society of Radom, the co-editor of a publishing series *Studia Organologica*, a teacher in the School of Organ in Radom and a member of A committee for Church Music of Radom Diocese. In the years 1987-2000 she co-operated with the Centre of Documentation of Monuments

at the Ministry of Culture and national Heritage in Warsaw and with Dicstrict Restorer of Monuments in Lublin on inventory of historic organs. In the years 1996-2000 she was the chairwoman of the Commission for granting degrees and specializations to teachers of music in District Methodological Centre in Radom. She is preparing her habilitation thesis on instrumentology.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Organy w kościołach Radomia, Lublin 1997. [*Organs in Churches in Radom*, Lublin 1997].

Zabytkowe organy w województwie radomskim, Warszawa 1999. [*Historic Organs in Radom District*, Warszawa 1999].

Articles and papers

Inwentaryzacja zabytkowych organów w Polsce. Cel i dokonania, „Liturgia Sacra" 1996, nr 1-2, s. 87-94. [*Inventory of Historic Organs in Poland. The Purpose and Achievements*, „Liturgia Sacra" 1996, no. 1-2, p. 87-94].

Organy Friedricha Ladegasta nr 50 z 1868 r. w Moskwie, w: *Organy i muzyka organowa*, t. 8, red. J. Krassowski, Gdańsk 1991, s. 121-128. [*Friedrich Ladegast's Organ no.50 of 1868 in Moscow in: The Organ and Organ Music*, vol. 8, J. Krassowski, ed., Gdansk 1991, p. 121-128].

„Organy" ks. Roberta Gajdy (w pięćdziesiątą rocznicę wydania), w: *Organy i muzyka organowa*, t. 5, red. J. Krassowski, Gdańsk 1984, s. 401-411. [*„The Organ" of rev. Robert Gajda (at the 50th Anniversary of Publication)*, in: *The Organ and Organ Music*, vol. 5, J. Krassowski, ed., Gdansk 1984, p. 401-411].

Organy w kościołach dekanatu radomskiego i jedlińskiego w XIX wieku, RTK 34(1987) z. 7, s. 439-453. [*Organs in Churches of Jedlin and Radom Decanate in the 19th C*, RTK 34(1987) b. 7, p. 439-453].

Organy w kościołach dziekanii kieleckiej w I poł XVIII wieku (na podstawie akt wizytacyjnych), w: *Studia Organologica*, t. 2, red. J. Chwałek, Lublin 1998, s. 33-48. [*The Organ in the Churches of Kielce Deanery in the First Half of the 18th C (on the basis of visitation records*), in: *Studia Organologica,* vol. 2, J. Chwalek, ed., Lublin 1998, p. 33-48].

Wiadomości o organach w Inwentarzach zachowanych w Archiwum Państwowym w Radomiu (1806-1866), w: *Organy i muzyka organowa,* t. 6, red. J. Krassowski, Gdańsk 1986, s. 295-308. [*Information on the Organs in Preserved Inventories in the State Archive in Radom (1806-1866)*, in: *The Organs and Organ Music, vol.6*, J. Krassowski, ed., Gdansk 1986, p.295-308].

Z działalności Wytwórni organów Stanisława Jagodzińskiego (1900-1949), w: *Studia Organologica*, t. 1, red. J. Chwałek, Lublin 1994, s. 71-84. [*About the Activity of Stanislaw Jagodzinski's Manufacture of Organs (1900-1949*), in: *Studia Organologica*, vol.1, J. Chwalek, ed., Lublin 1994, p. 71-84].

Z dziejów organów w kościele parafialnym w Iłży, w: *Organy i muzyka organowa*, t. 12, red. J. Krassowski, Gdańsk 2003, s. 88-98. [*From the History of the Organ in the Parish Church in Ilza*, in: *The Organs and Organ Music*, vol. 12, J. Krassowski, ed., Gdansk 2003, p. 88-98].

Zabytkowe organy w kościele parafialnym w Szydłowcu, w: *Organy i muzyka organowa*, t. 11, red. J. Krassowski, Gdańsk 2000, s. 254-264. [*Historic Organ in the Parish Church in Szydlowiec*, in: *The Organ and Organ Music,* J. Krassowski, ed., Gdansk 2000, p. 254-264].

Zarys biografii i działalności organmistrzowskiej Józefa Wójcika z Garbatki (1904-1979), w: *Studia Sandomierskie*, t. 8, red. B. Stanaszek, Sandomierz 2001, s. 85-104. [*An Outline of a Biography and Organ Mastery of Jozef Wojcik of Garbatka (1904-1979),* in: *Sandomierz Studies,* vol. 8, B. Stanaszek, ed., Sandomierz 2001, p. 85-104].

Mieczysław Julian Śmierciak OFM, MA, BA

Lecturer in the Department of Instrumentology of the Institute of Musicology, the CUL, born on 29th December 1965 in Swidnik (Malopolska District). He graduated from Lower Seminary (secondary school education) in Kalwaria Zebrzydowska in 1984 and in the same year he entered the Bernardine order. After a year of novitiate in Lezajsk he completed six-year philosophical and theological studies in Father Bernardines' High Seminary in Kalwaria Zebrzydowska (belonging to the Papal Theological Academy in Krakow) and he obtained MA degree with the dissertation on moral theology *The Christian Idea of Mass Media on the Basis of the Holy See and the Polish Eposcopate Documents*. He took holy vows in 1991.

In the years 1994-1999 he studied musicology at the CUL and he got a MA degree in musicology with the dissertation *The Organ in the Basilica of Bernardine Fathers in Kalwaria Zebrzydowska written* under the supervision of Rev. prof. PhD Hab Jan Chwalek. On 18th June 1999 he passed a BA examination on musicology. Continuing this field of education, he started postgraduate doctoral studies in the year 1999/2000 and was employed as a lecturer and a research worker in the Department of Instrumentology at the Institute of Musicology, the CUL. In the years 1999-2002 he was a lecturer on church music in the High Seminary in Kalwaria Zebrzydowska In 1999 he was a vice-director director of a monastic publishing house „Calvarianum". In the years 2000-2002 he carried the function of the secretary of the Institute of Musicology, the CUL.

Presently, he is preparing a doctoral thesis on organs in Father Bernardines's churches in Poland and he carries related historical researches and acoustic examinations of the instruments. He cooperates with the Department of Multimedia Systems of Gdansk Politechnics and the Department of Mechanics and Vibroacoustics of the School of Mining Engeneering and Metallurgy in Krakow. He has been working on an electronic database of organs in Poland for four years and he plans to place it on the Internet as part of an international programme of documentation of historic organs and for that purpose he co-operates with the centre of Monument Documentation in Poland and Goteborg Organ Art Center (GOArt) in Sweden.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Johann Sebastian Bach, Pasja według św. Mateusza BWV244 – tłumaczenie tekstu, w: *7 Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena*, Kraków 2003, s. 28-35. [*Johann Sebastian Bach*, *St Matthew Passion BWV244 – translation of the text*, in: *The 7th Easter Festivl of Ludvig van Beethoven,* Krakow 2003, p. 28-35.]

Organy na terenie sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej, w: *Organy i muzyka organowa*, t. XI, prace specjale nr 58, Gdańsk 2000, s. 265-279. [*The Organ in the Kalwaria Zebrzydowska Sanctuary*, in: *The Organ and Organ Music*, special Works no. 58, Gdansk 2000, p. 265-279.]

Organy w kościele o. Bernardynów w Krakowie na Stradomiu, „Studia Sandomierskie", 8 (2201) s. 105-123. [*The Organ in Father Barnabites's Church in Stradom*, Krakow, „Studia Sandomierskie", („Sandomierz Studies"), 8 (2201) p. 105-123.]

Organy w sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej-charakterystyka i dzieje instrumentów, w: *Kalwaria Zebrzydowska – polska Jerozolima skarbem Kościoła i Narodu Polskiego*, red. Czesław Gniecki, Calvarianum 2002, s. 287-307. [*The Organ in Kalwaria Zebrzydowska Sanctuary – The Characteristics and History of Instruments*, in: *Kalwaria Zebrzydowska – the Polish Jerusalem as a Treasure of the Church and Polish Nation*, Czesław Gniecki, ed., Calvarianum 2002, p. 287-307.]

Active part in the symposia

1st European Organ Congress „Orgel als Europaisches Kulturgut", Varazdin (Chorwacja) 10th-16th September 2000 r. Paper: „*The activities of Institute of Musicology at The Catholic University of Lublin in Poland"*.

11th International Scholarly Session „The Organ and Organ Music", Gdańsk 25th-26th September 2000 r. Paper: *The Organ of Kalwaria Zebrzydowska Sanctuary*.

Antoni Zoła, PhD Hab., Prof. of the CUL

Born on 15 December 1948 in Zaleze (the Podkarpacie region). He is head of the Department of Ethnomusicology and Anthematology. He completed his secondary school education in 1969. In 1972 he began studies at the Institute of Church Music of the CUL. During his studies he participated in collecting folk religious songs in Poland. In 1977 he defended his MA thesis *The Problem of Interstrophic Variability of Religious Songs in the Lasting Tradition* prepared under the supervision of Rev. Prof. PhD Hab. Boleslaw Bartkowski. In the same year he was employed at the Institute of Church Music at the CUL as a teacher of theoretical harmony. From 1980 he was delegated by the Polish Episcopate to work as an editor responsible for preparing the Liturgical Songbook. After he had worked in the position for four years, he was appointed a teacher at the Department of Ethnomusicology and Anthematology. In 1992 he defended his doctoral dissertation *The Problem of Tonality in Polish Religious Songs in the Lasting Tradition.* He was employed in the position of lecturer in 1997. After the death of Rev. Prof. B. Bartkowski he was in charge of academic and research work of the department. The research was continued under the supervision of Prof. PhD Hab. Anna Czekanowska. He was also a chief education officer of the Association of Students of the Institute of Musicology at the CUL. He obtained the title of Doctor Habilitatus in 2004. Since October 2004 he has been head of the Department of Ethnomusicology and Anthematology.

From 1973 he was involved in the research into folk religious songs conducted systematically all over Poland. The field work led to the creation of the collection of over 20 thousand folk songs. It serves as a basis for extensive research work.

He has presented his achievements at numerous national and international conferences and symposia, giving lectures and participating in discussions. He has

also co-organized several academic conferences at the Institute of Musicology of the CUL and co-edited materials from the conference for publication.

As part of his cooperation with national academic institutions, he particpates in research into history, the lasting tradition and the practice of religious singing in Poland. The effects of the cooperation are editions of several songbooks, collections of songs and organ accompaniment to religious songs.

He is a member of the Learned Society of Lublin.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books and papers

Archetypy modalne w polskich śpiewach religijnych w żywej tradycji, w: *Staropolszczyzna muzyczna*, red. M. Perz, Warszawa 1988, s. 171-174. [*Modal Archetypes in Polish Religious Songs in the Lasting Tradition*, in: *Old-Polish Music*, M. Perz, Warsaw 1988, p. 171-174].

Badania nad ludowym śpiewem religijnym w Instytucie Muzykologii KUL (1970-1991), „Twórczość Ludowa" r. VI nr 2/19. red. J. Adamowski, Lublin 1991, s. 43-45. [*Research into Folk Religious Songs at the Institute of Musicology of the CUL (1970-1991)*, „Tworczosc Ludowa" („Folk Singing"), year 6 no. 2/19. J. Adamowski, ed., Lublin 1991, p. 43-45].

Bogactwo kultury muzycznej. Ludowe pieśni religijne z perspektywy 30 lat badań, „Czas kultury" 5/6 (2001) red. J. Żmidziński, Poznań 2001, s. 208-213. [*Variety of Musical Culture. Folk Religious Songs from the Perspective of 30 Years of Research*, „Czas kultury" („Time of Culture") 5/6 (2001) J. Zmidzinski, ed., Poznan 2001, p. 208-213].

Ludowe pieśni religijne w Polsce w dobie kulturowych transformacji, „Studia Sandomierskie" 8 (2001) s. 124-128. [*Folk Religious Songs in Poland in the Age of Cultural Transformation*, „Studia Sandomierskie" („Sandomierz Studies") 8 (2001) p. 124-128].

Melodyka ludowych śpiewow religijnych w Polsce, Lublin 2003. [*Melodic Pattern of Polish Folk Religious Songs*, Lublin 2003].

Pastorałki i kolędy w żywej tradycji polskich śpiewow religijnych, „Muzyka w liturgii" nr 2 r. IV, red. R. Pośpiech, Opole 1989. s. 3-6. [*Pastorales and Christmas Carols in the Lasting Tradition of Religious Singing*, „Muzyka w liturgii" („Music in Liturgy") no. 2 year 4, R. Pospiech, ed., Opole 1989. p. 3-6].

Pieśni maryjne w żywej tradycji. Typologia i charakterystyka, w: *Muzyka Sakralna. Materiały z seminariów „Gaude Mater"*, red. J. Masłowska, Warszawa 1998, s. 63-72. [*Marian Songs in the Lasting Tradition. Typology and Characteristics*, in: *Sacred Music. Materials from the seminars „Gaude Mater"*, J. Maslowska, ed., Warsaw 1998, p. 63-72].

Polski Śpiewnik Popularny, red. A. Zoła, Lublin 1997. [*Polish Popular Songbook*, A. Zola, ed., Lublin 1997].

Problem autentycznosci żywej tradycji polskich śpiewów religijnych, w: Współczesna polska religijna kultura muzyczna, red. B. Bartkowski, S. Dąbek, A. Zoła, Lublin 1992, s. 85-89. [*The Problem of Authenticity of the Lasting Tradition of Polish Religious Songs*, in: *Polish Contemporary Religious Musical Culture*, B. Bartkowski, S. Dabek, A. Zola, Lublin 1992, p. 85-89].

Struktury harmoniczne w towarzyszeniu organowym do polskich pieśni religijnych, „Zeszyty Naukowe KUL" 41(1998) nr 1-2, s. 109-117. [*Harmonic Structures in the Organ Accompaniment to Polish Religious Songs*, „Zeszyty Naukowe KUL" („Academic Booklets of the CUL" 41(1998) no. 1-2, p. 109-117].

Śpiewnik Kresowy, red. A. Zoła, Lublin 1993. [*Songbook of the Borderland*, A. Zola, Lublin 1993].

Śpiewnik Liturgiczny, red. B. Bartkowski, Z. Bernat, K. Mrowiec, I. Pawlak, Z. Rogala, A. Zoła, Lublin 1991. [*Liturgical Songbook*, B. Bartkowski, Z. Bernat, K. Mrowiec, I. Pawlak, Z. Rogala, A. Zola, eds., Lublin 1991].

Śpiewy za zmarłych w źródłach fonograficznych Instytutu Muzykologii KUL, „Etnolingwistyka" 9/10 (1997/98) s. 365-366. [*Memorial Songs in Phonographic Sources of the Institute of Musicology of the CUL*, „Etnolingwistyka" („Ethnolinguistics") 9/10 (1997/98) p. 365-366].

Z badań nad muzycznym folklorem religijnym w Polsce, „Literatura Ludowa" Dwumiesięcznik naukowo-literacki 4/ 6, red. J. Bartmiński, Warszawa-Wrocław 1987. s. 11-26. (współautorstwo z ks. B. Bartkowskim). [*Research into Polish Folk Religious Music*, „Literatura Ludowa" („Folk Literature") academic and literary bimonthly 4/6, J. Bartminski, ed., Warsaw-Wroclaw 1987, p. 11-26 (prepared in cooperation with Rev. B. Bartkowski)].

Z problematyki badań nad tonalnością polskich śpiewow religijnych z żywej tradycji, RTK 34 (1987) s. 89-102. [*Selected Issues Related to the Research into the Tonality of Polish Religious Songs in the Lasting Tradition*, RTK 34 (1987) p. 89-102].

Instytut
Nauk Biblijnych

Dyrektor

Ryszard Rubinkiewicz,
Rev. Prof. PhD Hab.

Dariusz Dziadosz, Rev. PhD

Born on 26 November 1968 in Lidzbark Warminski. In 1987 he started his theological education in the High Seminary of Przemysl. He was odrained a priest on 19 June 1993 and he completed his theological studies in Lublin with the MA. degree on the basis of thesis titled: *Man created on God's image,* directed by Rev. Prof. Stanislaw Potocki. After sevral years of pastoral work (1993-1995) he continued his postgraduate biblical studies at the Pontifical Biblical Institute in Rome till 1999. His doctoral dissertation: Gli *oracoli divini in Sam 8 – 2Re 25* was accepted at the same Institute in 2002. The supervisors of the paper were Stephen'a Pisano, SJ and Maurice'a Gilbert, SJ. The first year of his work in Poland was devoted to pastoral work in the Archdiocese of Przemysl.

In 2003 he became an assistant in the Department of Exegesis of Old Testament Historical and Didactic Books led by Rev. Prof. Antoni Tronina (the Institute of Biblical Studies of the CUL). He also teaches at the High Seminary of Przemysl seminary, where he carries some official responsibilities.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Gli oracoli divini in]Sam 8 – 2Re 25. Redazione e teologia nella storia deuteronomistica dei re. [*The Divine Oracles in I Sam 8 – 2Kings 25. Redaction and Theology in the Deuteronomistic History of the Kings,* Roma 2002].

Articles

2Sm 21-24 kluczem teologicznym w interpretacji początków monarchii w Izraelu, Theologica Thorunensia 3 (2002), s. 348. [2*Sam 21-24 as the Theological Key in the Interpretation of the Beginnings of the Monarchy in Israel*, Theologica Thorunensia 3 (2002), p. 348].

Przymierze Dawidowe w deuteronomistycznej historii Izraela, „Verbum vitae" 4 (2003) s. 29-52. [*David's Covenant in the Deuteronomistic History of Israel*, „Verbum vitae" 4 (2003) p. 29-52].

Eliasz jako starotestamentalny typ obrońcy wiary w jedynego Boga Jahwe i Jego prawa, CT 74(2004) nr 1, s. 5-20. [*Elijah as the Old Testament Type of the Faith Defender in the Only One Lord God and His Law*, CT 74(2004) no. 1, p. 5-20].

Andrzej Kiejza OFMCap, PhD

Born on 25 Apri 1963. In 1982 entered the Capuchin Order. In 1988 made his vows and was ordained a priest. He completed his postgraduate biblical studies at the Pontifical Biblical Institute in Rome with the degree of Bachelor of biblical studies (1989-1993). Directed by Fr. Prof. Ugo Vanni S.J., he became interested in the Book of Revelation as well as in hermeneutics. For the next few years he was responsible for many offices of his province. He defended doctoral dissertation titled: *Nominal designations of Christians in the Book of Revelation. The image of believers in Christ* in 1998 under supervision of Fr. Prof. H. Langkammer. In the same year he obtained a position of a lecturer at the Chair of Exegesis of New Testament Apostolic Writings (The Institute of Biblical Studies of the CUL). At present he is an lecturer in the Department of Exegesis of New Testament Narrative Books, chaired by the Rev. Prof. A. Paciorek. He teaches Introduction to the Holy Scripture, Synoptic Gospels and Johannine Tradition.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Articles and papers

Abba, w: *Leksykon teologii fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń. J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 27-28. [*Abba*, in: *Lexicon of*

Fundamental Theology, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon. J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 27-28].

Bóg jako Ojciec według Apokalipsy św. Jana, RT 49 (2002) z. 1, s. 129-146. [*God as the Father According to the St John's Apocalypse*, RT 49 (2002) b. 1, p. 129-146].

Charakter obecności Chrystusa w Kościele według Ap 1,12-20, CT 65 (1995) nr 4, s. 21-37. [*The Character of Christ's Presence According to John 1:12-20*, CT 65 (1995) no. 4, p. 21-37].

Ewangelia, in: *Leksykon teologii fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń. J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 378-383. [*The Gospel*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon. J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 378-383].

Hermeneutyka Apokalipsy. Kilka przydatnych uściśleń, CT 69 (1999) nr 4, s. 23-38. [*The Hermeneutics of the Apocalypse. Few Useful Specifying Remarks*, CT 69 (1999) no. 4, p. 23-38].

Ikona Apokalipsy – wezwanie dla współczesnego Kościoła Europy, w: *Opoka Kościoła Chrystusowego*, red. S. Szymik, H. Ordon, Lublin 2004, s. 179-191. [*The Icone of Apocalypse – a Call for the Contemporary European Church*, in: *The Rock of Christ's Church*, S. Szymik, H. Ordon,eds., Lublin 2004, p. 179-191].

Ikona krzyża z kościoła św. Damiana w Asyżu: lektura misterium zbawienia, *Quaestiones Selectae 10,17 (2003)*, s. 85-104. [*The Icon of the Cross from St Damian's Church in Assissi: a Reading on the Mystery of Redemption, Quaestiones Selectae 10,17 (2003)*, p. 85-104].

Królestwo i królowanie według księgi Apokalipsy, RT 48 (2001) z. 1, s. 145-157. [*Kingdom and Reign According to the Book of Apocalypse*, RT 48 (2001) b. 1, p. 145-157].

Postać Baranka w Ap 6,1 i 6,16-17 na tle antropomorficznego obrazu gniewu Boga w Nowym Testamencie, CT 66 (1996) nr 3, s. 31-41. [*The Figure of the*

Lamb in John 6:1 and 6:16-17 at the Background of Antropomorphic Image of God's Wrath in the New Testament, CT 66 (1996) no. 3, p. 31-41].

Sąd Boży według Apokalipsy, w: *Stworzył Bóg człowieka na swój obraz. Księga pamiątkowa dla Biskupa Profesora Mariana Gołębiewskiego w 65. rocznicę urodzin,* red. W. Chrostowski, Warszawa 2002, s. 175-194. [*Divine Judgement According to The Apocalypse*, in: *God Created Man For His Image. Commemorative Book for Bishop Prof. Marian Golebiewski on his 65th Birth Anniversary,* W. Chrostowski, ed., Warszawa 2002, p. 175-194].

Sytuacja ludu Bożego według Apokalipsy. Studium rzeczownika 00000 z uwzględnieniem szerszego tła znaczeniowego, w: *Wszystko czynią dla Ewangelii. Księga pamiątkowa ku czci O. Prof. Hugolina Langkammera OFM,* red. G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, Lublin 2000, s. 157-169. [*The Situation of God's People According to the Apocalypse. A Study of the Noun 00000 with the Consideration for a Broader Meaning, in: They Do It All for the Gospel. Commemorative Book for Father Prof. Hugolin Langkammer OFM,* G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, eds., Lublin 2000, p. 157-169].

Zbawienie w ujęciu Ap 7,9-17, RT 47 (2000) z. 1, s. 167-184. [*Salvation from the Perspective of John 7:9-17*, RT 47 (2000) b. 1, p. 167-184].

A000000, 000000000 i 000000000 jako trzy formy chrześcijańskiego świadectwa według Apokalipsy, „Studia Franciszkańskie" 10 (1999) s. 77-94. [*A000000, 00000, 00000000 as Three Forms of Christian Testimony According to John*, „Studia Franciszkańskie" („Franciscan Studies") 10 (1999) p. 77-94].

Krzysztof Mielcarek, PhD

Born on 25 September 1963 in Elblag near Gdansk. In the years 1983-1987 he studied on the Faculty of Theology at the Catholic University of Lublin. He obtained a diploma with distinction and a title of Master of Art. In 1989 he com-

pleted postgraduate studies in the Institute of Biblical Studies at the CUL. In 1994 he defended his doctoral dissertation *Jesus – Evengelizer of the Poor. Exegetical-Theological Study of St. Luke's 4:16-30*, written under supervision of the Rev. Prof. J. Kudasiewicz in the Department of New Testamental Theology at the CUL. In 1997 he took up two-year postgraduate studies in the Pontifical Biblical Institute in Rome.

He worked as a teacher and lecturer in the Institute of Higher Religious Education at the CUL (1991-1997), at the Marians's High Seminary in Lublin (1993-1997) and since 1999 he has been employed at the Faculty of Theology at the CUL and the Dominican Theological Institute in Krakow.

He is a junior lecturer (since 1999) in the Department of New Testamental Theology at the CUL (chaired by the Rev. Prof. H. Witczyk) and a member of the Editorial Committee of the Old Testament Books for the Polish *Ecumenical Bible* edited by the Bible Society in Poland.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Jezus – Ewangelizator ubogich. Studium egzagetyczno-teologiczne Łk 4,16-30, Lublin 1994. [*Jesus – Evengelizer of the Poor. Exegetical-Theological Study of St. Luke's 4:16-30,* Lublin 1994].

Articles and papers

„Tak samo czynili prorokom ich ojcowie" (Łk 6,23). Odrzucenie proroków w trzeciej Ewangelii w perspektywie Błogosławieństw., RT 51(2004) z. 1, s. 39-53. [*„So Their Fathers Did To The Prophets" (Luke 6:23). Rejecting Prophets In The Third Gospel in the Perspective of Beatitudes*, RT 51(2004) b. 1, p. 39-53].

Demitologizacja, in: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki i inn., Lublin-Kraków 2002, s. 303-305. [*Demythologization*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki and others, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 303-305].

Drewno 1°p,gO (Rdz 6,14) – wróćmy do św. Hieronima, w: *„Czyn człowieka odda mu zapłatę" (Prz 12,14). Księga pamiątkowa ku czci ks. prof. Józefa Homerskiego,* red. U. Szwarc; G. i I. Pindur, Tarnów l999. [*The Wood 1°p,gO (Gen 6:14) – Let Us Come Back to Saint Hieronimus*, in: *„ And the work of a man's hand comes back to him" (Proverbs 12:14), Commemorative Book for the Rev. Prof. Jozef Homerski,* U. Szwarc, G. and I. Pindur eds., Tarnow l999],

Duch Święty Nauczyciel według trzeciego ewangelisty w: *Uważajcie jak słuchacie. Teoria i praktyka lectio divina,* Studia Biblica 8, red. H. Witczyk, S. Haręzga, s. 19-31. [The *Holy Spirit the Teacher According to the Third Evangelist,* in: *Mind The Way You Listen, The Theory and Practice of lectio divina*, H. Witczyk, S. Harezga, eds., p. 19-31, series: Studia Biblica 8].

Interpretacja frazy „bogami jesteście" (J 10,34) w świetle tradycji ST i literatury międzytestamentalnej – próba oceny współczesnych rozwiązań, CT 70 (2000) nr 1, s. 63-85. [The *Interpretation of the Phrase „You Are Gods" (John 10:34) In the Light of the OT Traditions and Rabbinic Literature. An Assessment Attempt of Contemporary Solutions*, CT 70 (2000) no. 1, p. 63-85].

Język Septuaginty i jego wpływ na autora Trzeciej Ewangelii, RT 49 (2002) z. l, s. 33-47. [*The Language of the Septuagint and Its Impact on the Author of the Third Gospel*, RT 49 (2002) z. l, p. 33-47].

Komputer w służbie Ewangelii w: *„Biada mi, gdybym nie głosił Ewangelii" (1 Kor 9,16),* red. H. Witczyk, K. Mielcarek, Kielce 2002, s. 99-109. [*Computer In the Service of the Gospel*, in: *„Woe to me if I do not preach the gospel,* H. Witczyk, K. Mielcarek, eds., Kielce 2002].

Specyfika polskiej duchowości katolickiej, w: *Nova et vetera polskiej duchowości,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 51-66. [The *Specifics Of Polish Catholic Spirituality*, in: *Nova Et Vetera Of Polish Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 51-66].

Średniowieczny obraz Chrystusa, w: *„Do kogóż pójdziemy? Ty masz słowa życia wiecznego",* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1998, s. 127-145. [*Medieval Picture Of Chris,* in: *Lord, to whom shall we go? You have*

the words of Eternal Life, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka eds., Lublin 1998, p. 127-145].

Św. Jan Apostoł Ewangelista – pierwszy mistyk chrześcijański, RT 45(1998) z. 5, s. 19-29. [*St. John Apostle the Evengelist – The First Christian Mystic*, RT 45(1998) z. 5, p. 19-29].

Św. Jozef w świetle polskiej teologii duchowości, w*: Duchowość św. Jozefa z Nazaretu,* red. M. Chmielewski, Lublin 2003, s. 219-237. [*St Joseph in the Light pf Polish Theology of Spirituality*, in: *The Spirituality of st. Joseph of Nazareth*, M. Chmielewski ed., Lublin 2003, p. 219-237].

Św. Klara z Asyżu wśród wielkich mistyczek średniowiecza, w*:* Św. *Klara – zwierciadło franciszkanizmu. Zajaśniała w życiu, promieniuje po śmierci,* red. Z. J. Kijas, S. Mazgaj, Kraków 2004, s. 133-150. [*St Clare of Assissi Among Great Mistics of Medieval Times*, in: *St. Clare – the Mirror of Franciscanism. She Shone In Her Lifetime, She Radiates After Her Death,* Z. J. Kijas, S. Mazgaj, eds., Krakow 2004, p. 133-150].

Św. Teresa od Jezusa – mistyk i doktor Kościoła, w*: Mistrzynie świętości i prawdy. Katarzyna ze Sieny, Teresa z Avila,* red. J, Misiurek, A. J. Nowak, J. M. Popkawski, Lublin 1997, s. 101-118. [*Saint Theresa of Jesus – A Mystic And A Doctor Of Chuch,* in: *The Mistresses Of Saintness And Truth. Catherine of Sienna, Theresa of Avila*, J. Misiurek, A. J. Nowak, J. M. Popkawski, eds., Lublin 1997, p. 101-118].

Święci polscy w życiu narodu, w*: Tertio millennio adveniente. U progu trzeciego tysiąclecia,* red. G. Witaszek, Lublin 2000, s. 179-195. [*Polish Saints in The Life of the Nation,* in: *Tertio millennio adveniente. On The Threshold of The Third Millenium,* G. Witaszek, ed., Lublin 2000, p. 179-195].

Tajemnica Bożej Opatrzności w piśmiennictwie filozoficzno-teologicznym doby baroku, w*: Patrimonium Marianorum. Ojciec Kazimierz Wyszyński (1700-1755) w kontekście swej epoki,* red. K. Pek, Warszawa-Lublin 2003, s. 25-39. [*The Mystery of God's Providence in Philosophic and theological Writing of the Baroque*, in: *Patrimonium Marianorum. Father Kazimierz Wyszynski (1700-1755) in the Context of His Times*, K. Pek, ed., Warszawa-Lublin 2003, p. 25-39].

Uwarunkowania życia i duchowości bl. Elżbiety od Trójcy Przenajświętszej, w*: Uwielbienie chwały,* red. J. W. Gogola, Kraków 2004, s. 15-31. [*The Conditions of Life and Spirituality of the Blessed Elizabeth of the Trinity,* in: *The Adoration of Glory*, J. W. Gogola, ed., Krakow 2004, p. 15-31].

Vita consecrata w świetle nauczania Soboru Watykańskiego II o życiu zakonnym, w*: Vita consecrata. Adhortacja. Tekst i komentarze,* red. A. J. Nowak, Lublin 1998, s. 159-178. [*Vita consecrata in the Light of the Teachings of the Second Vatican Council on the Monastic Life*, in: *Vita consecrata. The Adhortation,* A. J. Nowak, ed., Lublin 1998, p. 159-178].

W poszukiwaniu tożsamości polskiej teologii, RTK 34 (1987), z. 2, s. 99-110. [*In Search of the Identity of Polish Theology*, RTK 34 (1987), z. 2, p. 99-110].

Wieki męczeństwa, w*: Tertio millennio adveniente. U progu trzeciego tysiąclecia,* red. G. Witaszek, Lublin 2000, s. 157-178. [*Centuries of Martyrdom*, in: *Tertio millennio advenient. On The Threshold of the Third Millenium,* G. Witaszek, ed., Lublin 2000, p. 157-178].

Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego, w*: Abba, Ojcze!,* red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 35-47. [*I Believe in God Almighty*, in: *Abba, Father!,* A. J. Nowak, ed., Lublin 2000, p. 35-47].

Wierzę w grzechów odpuszczenie, w*: Miłość większa niż grzech,* red. A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 45-59. [*I Believe in the forgivness of sins,* in: *Love Bigger Than A Sin*, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1996, p. 45-59].

Wierzę w Jezusa Chrystusa, Syna Bożego Jednorodzonego, w*: Do kogóż pójdziemy? Ty masz słowa życia wiecznego,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1998, s. 17-30. [*I Believe In Jesus Christ, God's only Son,* in: *Lord, to whom shall we go? You Have Words Of Eternal Life*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1998, p. 17-30].

Wierzę w Kościół święty, w*: Kościół – na upadek i powstanie wielu,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 17-30. [*I Believe In Holy*

Church, in: *Church – for the Decline And Rise Of Many* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka eds., Lublin 1996, p. 17-30].

Wokół „sprawy Husa” w*: Veritatem facientes. Księga pamiątkowa ku czci księdza prof. Franciszka Greniuka,* red. J. Nagórny, J. Wróbel, Lublin 1997, s. 413-423. [*Around „Hus's Problem”*, in: *Veritatem facientes. Commemorative Book for the Rev. Prof Franciszek Greniuk,* J. Nagorny, J. Wrobel, eds., Lublin 1997, p. 413-423].

Wprowadzenie, w*: Kapłan pośród ludu kapłańskiego,* red. W. Słomka, J. Misiurek, Lublin 1993, s. 7-8. [*Introduction*, in: *A Priest Among Pastoral People,* W. Slomka, J. Misiurek, eds., Lublin 1993, p. 7-8].

Wspólnoty zakonne w kształtowaniu duchowości i pobożności maryjnej na przestrzeni wieków, RT 41 (1994) z. 5, s. 5-26. [*Monastic Communities in Shaping the Marian Spirituality and Piety Through Centuries*, RT 41 (1994) b. 5, p. 5-26].

Z dziejów medytacji chrześcijańskiej w*: Homo orans*, t. 2, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 95-109. [*From the History of Christian Meditation*, in: *Homo orans*, vol. 2, J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2001, p. 95-109].

Z teologii kultu Serca Jezusowego w Polsce XIX wieku, AK 75(1983) t. 101, s. 266-273. [*From The Theology Of Jesus' Heart Cult In Poland In the 19th Century*, AK 75 (1983) vol. 101, p. 266-273].

Zarys dziejów praktyki kierownictwa duchowego, w*: Najważniejsza jest miłość. Księga pamiątkowa ku czci księdza prof. Waleriana Słomki,* red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 427-441. [*A Historical Outline of Spiritual Guidance*, in: *Love is Most Important. Commemorative Book for the Rev. Prof. Walerian Slomka,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 427-441].

Zesłał Bóg Syna swego zrodzonego z Niewiasty (Ga 4, 4), w*: Gdy nastała pełnia czasu,* red. A. J. Nowak, Lublin 2001, s. 125-139. [*God sent forth his Son, born of woman (Galatians 4:4)*, in: *When The Fullness of Time Had Come*, A. J. Nowak, ed., Lublin 2001, p. 125-139].

Zgorszenia wprawdzie przyjść muszą... (Mt 18,7), w*: Duchowość bezdroży,* red. J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1995, s. 289-303. [*For it is necessary that temptations come… (Matthew 18:7),* in*: The Spirituality of Wilderness,* J. Misiurek, W. Słomka, eds., Lublin 1995, p. 289-303].

Zur „Rechtssache Hus", RT 42(1995) b. 5, p. 121-133.

Zur „Rechtssache Hus", in: *Jan Hus. Zwischen Zeiten, Volkern, Konfessionen. hortrdge des internationalen Symposions in Bayreuth vom 22. bis 26. September 1993,* F. Seibt, ed., Munchen *1997, p. 243-252.*

Życie duchowe kapłanów w ujęciu Sługi Bożego Bernarda Lubieńskiego CSSR († 1933), w: *Tradycja i otwartość. Księga pamiątkowa poświęcona o. profesorowi dr hab. Stanisławowi Celestynowi Napiórkowskiemu,* Lublin 1999, s. 193-199. [*The Spiritual Life of Priests According to the God's Servant Bernard Lubienski CSSR (†1933)*, in: *Tradition and Openess. Commemorative Book for Father Prof. PhD. Hab. Stanislaw Celestyn Napiorkowski*, Lublin 1999, p. 193-199].

Hubert Ordon, Rev. PhD

Born on 14 January 1939 r. in Babienica near Lubliniec. On 7 September 1955 he entered the Congregation of Divine Saviour (Salvatorians). In the years 1957-1963 he studied philosophy and theology at the Salvatiorians' High Seminary in Bagno, he was ordained a priest on 29 June 1963. After two years of pastoral work in Zakopane he started his postgraduate education in Holy Scripture in the Department of Theology of the CUL (1965-1972). In 1972 he defended his Ph.D. dissertation: *Theology of Lucan Composition Luke 1:5-56 and Acts 10* directed by The Rev. Prof. J. Grylewicz. He contunued biblical studies at the Pontifical Biblical Institute in Rome (1974-1976), obtaining in 1977 a Bachelor degree with the thesis written under the supervision of Fr. Prof. K. Stock: *Jesus bei Mk 6,14-16 und Mk 8,27-30 als Prophet gemeint und genannt*.

Since 1970 he has been holding biblical courses in Salvatorians' seminary in Bagno. In 1978 accepted the post of a fulltime research worker in the Department of Theology of the Catholic University of Lublin. He is at present he is a senior lecturer in the Institute for Biblical Studies of the CUL. In his researches he focuses mainly on two volume Lucan work and on Corpus *Paulinum.*

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Articles and papers

„A był im poddany..." (Łk 2, 51), w: *Biblia o rodzinie*, red. G. Witaszek, Lublin 1995, s. 13-24. [*„And he was submissive to them…" (Luke 2:51),* in: *The Bible on Family*, G. Witaszek, ed., Lublin 1995, p. 13-24].

„A coż to jest prawda?..." (J 18, 38), w: *Codzienne pytania Antygony*. Księga *pamiątkowa ku czci Ks. Prof. Tadeusza Stycznia z okazji 70. urodzin*, red. A. Szostek, A. M. Wierzbicki, Lublin 2001, s. 195-204. [*„What is truth?" (John 18:38)*, in: *Antygone's Everyday Questions. Commemorative Book for the 70th Birthday Anniversary of Rev.Prof. Tadeusz Styczen*, A. Szostek, A. M. Wierzbicki, eds., Lublin 2001, p. 195-204].

Badania literacko-egzegetyczne nad perykopą o Jezusie proroku (Mk 6, 14-16), w: *Materiały pomocnicze do wykładów z biblistyki*, red. L. Stachowiak, R. Rubinkiewicz, t. 6, Lublin 1983, s. 129-136. [*Literery- Egsegesial Researches on the Pericope about Jesus the Prophet (Matthew 6:14-16),* in: *Auxiliary Materials to Lectures on Biblical Studies*, L. Stachowiak, R. Rubinkiewicz, eds., vol. 6, Lublin 1983, p. 129-136].

Cezarejska katecheza Piotra (Dz 10, 34-43), RTK 33 (1986) z. 1, s. 101-115. [*Peter's Caesarenian Catechesis (Acts 10:34-43*), RTK 33 (1986) b. 1, p. 101-115].

Dawca Ducha Bożego w Nowym Testamencie, RT 43 (1996) z. 1, s. 127-137. [*The Giver of God's Spirit in the New Testament*, RT 43 (1996) b. 1, p. 127-137].

Duch Święty w NT jako moc i osoba, w: *Duch Swięty – Duch Boży*, red. L. Stachowiak, R. Rubinkiewicz, Lublin 1985, s. 81-88. MPWB 7. [*Holy Spirit in the New Testament as Power and Person*, in: *Holy Spirit – God's Spirit*, L. Stachowiak, R. Rubinkiewicz,eds., Lublin 1985, p. 81-88. MPWB 7].

Dzieło odkupienia w nauczaniu św. Pawła, w: *Biblia o odkupieniu*, red. R. Rubinkiewicz, Lublin 2000, s. 177-185. [*The Redeeming Work in St Paul's Teaching*, in: *The Bible on Redemption*, R. Rubinkiewicz,ed., Lublin 2000, p. 177-185].

Eschatologia czwartej Ewangelii, w: *Biblia o przyszłości*, red. L. Stachowiak, R. Rubinkiewicz, Lublin 1987, s. 127-140 MPWB 8. [*Eschatology of the Fourth Gospel*, in: *The Bible on the Future*, L. Stachowiak, R. Rubinkiewicz, eds., Lublin 1987, p. 127-140 MPWB 8].

Eschatologia, w: *Egzegeza Ewangelii św. Jana. Kluczowe teksty i tematy teologiczne*, red. F. Gryglewicz, Lublin 1992, s. 369-382. [*Eschatology*, in: *The Egsegesis of the Gospel According to St. John. Key Texts and Theological Topics*, F. Gryglewicz, ed., Lublin 1992, p. 369-382].

Eschatologiczne wylanie Ducha w Iz 32, 15-20, RT 38- 39(1991-1992) z. l, s. 27-34. [*Eschatological Pouring out of the Holy Spirit, in Isaiah 32: 15-20*, RT 38-39(1991-1992) b. l, p. 27-34].

Eschatologiczny dar Ducha Bożego (Jl 3, 1-5), RT 41(1994) z. 1, s. 45-53. [*Eschatological Gift of the God's Spirit (Joel 3:1-5),* RT 41(1994) b. 1, p. 45-53].

Historiozbawcza perspektywa św. Łukasza. Struktura i teologia Łk 1, 5-56 oraz Dz 10, w: *Chrystus i Kościół. Wybrane teksty NT*, red. F. Gryglewicz, Lublin 1979, s. 101-110. [*History of Redemption Perspective of st. Luke. The Structure and Theology of Luke 1:5-56 and Acts 10*, in: *Christ and the Church. Selected New Testamental Texts*, F. Gryglewicz, ed., Lublin 1979, p. 101-110].

Jezus – „namaszczony" i „chrzczący" Duchem Świętym, w: *Jan Paweł II. Dominum et Vivificantem. Tekst i komentarze*, red. A. L. Szafrański, Lublin 1994, s. 103-118. [*Jesus „Anointed" and „Baptizing" with the Holy Ghost*, in: *John*

Paul II. Dominum et Vivificatem. Text and Commentaries, A. L. Szafrański,ed., Lublin 1994, p. 103-118].

Jezus jako nosiciel i dawca Ducha Świętego, „Studia Gnesnensia" 12(1998) s. 11-21.[*Jesus as the Carrier and the Giver and the Holy Spirit*, „Studia Gnesnensia" 12(1998) p. 11-21].

Jezusowa interpretacja zakazu cudzołóstwa (Mt 5, 27-28), RTK 31(1984) z. 1, s. 81-90. [*Jesus's Interpretation of the Adultery Forbiddance (Matthew 5:27-28),* RTK 31(1984) b. 1, p. 81-90].

„Kiedy zaś nadeszła pełnia czasu" (Ga 4, 4), RT 48 (2001) z. 1, s. 105-119. [*„When the time had fully come…" (Galatians 4:4)*, RT 48 (2001) b. 1, p. 105-119.

Kuszenie Jezusa w świątyni w relacji Łk 4, 9-12 (por. Mt 4, 5-7) a śmierć Jakuba, brata Pańskiego, RTK 37 (1990) z. 1, s. 63-75. [*The Temptation of Christ in the Temple in the Account of Luke 4:9-12 and the Death of James, Lord's Brother*, RTK 37 (1990) b. 1, p. 63-75].

Literacko-teologiczne przygotowanie perykopy o wyznaniu Piotra (Mk 8, 27-30), RTK 29 (1982) z. 1, s. 97-109. [*Literary and Theological Preparation of Pericope about Peter's Confession (Mk 8:27-30*), RTK 29 (1982) b. 1, p. 97-109].

Matka Jezusa w Ga 4, 4 – 5, CzST 19-20 (1991/1992) s. 37-46. [*The Mother of Jesus in Galatians 4:4-5*, CzST 19-20 (1991/1992) p. 37-46].

Nauka św. Pawła o śmierci Jezusa i jej skutkach, w: *Męka Jezusa Chrystusa*, red. F. Gryglewicz, Lublin 1986, s. 229-236. [*The Teachings of st Paul on the Death of Jesus and Its Consequences*, in: *The Passion of Jesus Christ*, F. Gryglewicz, ed., Lublin 1986, p. 229-236].

Od Ducha świętości do Ducha Jezusa Chrystusa, „Studia Sandomierskie" 6(1990-1996) (wyd. 1999) s. 465-470. [*From the Spirit of Holiness to the Spirit of Jesus Christ*, „Studia Sandomierskie" („Sandomierz Studies") 6(1990-1996) (publ. 1999) p. 465-470].

Ostatnie przemówienie zmartwychwstałego Chrystusa (Łk 24, 44-48), RTK 34 (1987) z. 1, s. 87-100. [*The Last Address of Christ Arisen (Luke 24:44-48),* RTK 34 (1987) b. 1, p. 87-100].

Pawłowa argumentacja na rzecz niesienia pomocy potrzebującym, „Vox Patrum" 16 (1996) z. 30-31, s. 75-83. [*St Paul's Reasoning for Helping the Needy*, „Vox Patrum" 16 (1996) b. 30-31, p. 75-83].

Pneumatologia qumrańska, RT 40 (1993) z. 1, s. 69-78. [*Qumran Pneumatology*, RT 40 (1993) b. 1, p. 69-78].

Powstanie królestwa i jego administracja, w: *Życie społeczne w Biblii,* red. G. Witaszek, Lublin 1997, s. 113-123. [*The Rise of Kingdom and Its Administration,* in: *Social Life in the Bible*, G. Witaszek, ed. Lublin 1997, p. 113-123].

Stosunek człowieka do świata zwierząt w świetle Pisma św., ZN KUL 36 (1993) nr 1-4 (141-144) s. 25-32. [*The Attitude of the Man to the Animal World in the Bible*, ZN KUL 36 (1993) no. 1-4 (141-144) p. 25-32].

Teologia św. Pawła w zarysie, w: *Wstęp do NT*, red. R. Rubinkiewicz, Poznań 1996, s. 404-425. [*An Outline of st. Paul's Theology*, in: *Introduction to the New Testament*, R. Rubinkiewicz, ed., Poznań 1996, p. 404-425].

„To jest moja Krew Przymierza" (Mk 14, 24), w: *Biblia o Eucharystii*, red. S. Szymik, Lublin 1997, s. 83-95. [*„This is my blood of the covenant" (Mark 14: 24),* in: *The Bible on Eucharist*, S. Szymik, ed., Lublin 1997, p. 83-95].

U progu uniwersalizmu Kościoła. Rola perykopy o chrzcie pierwszych pogan (Dz 10, 1 – 11, 18) w historiozbawczej perspektywie Łukasza, w: *Kościół w świetle Biblii*, red. J. Szlaga, Lublin 1984, s. 73-81. [*On the Threshold of the Universalism of the Church. The Role of Pericope about the Baptism of First Pagans (Acts 10:1-11:18) in Luke's History-redeeming Perspective*, in: *The Church in the Biblical Light*, J. Szlaga, ed., Lublin 1984, p. 73-81].

W posłudze Słowa Pańskiego. Księga pamiątkowa poświęcona Ks. Prof. Dr. Hab. J. Kudasiewiczowi z okazji 70-lecia urodzin, red. S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, Kielce 1997. [*Serving God's Word. Commemorative Book for the*

70th Birthday Anniversary of The Rev. Prof. PhD Hab J. Kudasiewicz, S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, eds., Kielce 1997].

Znaczenie określenia „Duch Jezusa" w Dz 16, 7, w: *Studia z teologii św. Łukasza*, red. F. Gryglewicz, Poznań 1973, s. 72-79. [*The Meaning of the Expression „Spirit of Jesus" in Acts 16:7*, in: *Studies on st. Luke's Theology*, F. Gryglewicz, ed., Poznań 1973, p. 72-79].

Zwiastowanie Zachariaszowi i Maryi (Łk 1, 5-38) na tle starotestamentalnych schematów literackich, RTK 27(1980) z. 1, s. 71-80. [*The Annunciation to Zechariah and Mary (Luke 1:5-38) Against the Background of Old Testamental Literary Schemes*, RTK 27(1980) b. 1, p. 71-80].

Encyclopaedic entries:

Efrema Kodeks, EK t. 4, (1983) kol. 685. [*The Ephrem's Code*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 4, (1983) col. 685].

Filakterie, EK t. 5, (1989) kol. 188. [*Phylacteries*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 5, (1989) col. 188].

George A., EK t. 5, (1989) kol. 987. [*George A.,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 5, (1989) col. 987].

Hagiograf, EK t. 6, (1993) kol. 474-475. [*Hagiographer*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6 (1993), col. 474-4750].

Hakeldama, EK t. 6, (1993) kol. 499-500. [*Haceldama*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, (1993) col. 499-500].

Herodianie, EK t. 6, (1993) kol. 796. [*Herodians*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, (1993) col. 796].

Hetzenauer M., EK t. 6, (1993) kol. 824. [*Hetzenauer M.*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, (1993) col. 824].

Hosanna, EK t. 6, (1993) kol. 1242-1243.[*Hosanna*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 6, (1993) col. 1242-1243].

Imię Jezus, EK t. 7, (1997) kol. 634. [*The Name Jesus*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, (1997) col. 634].

Itala, EK t. 7, (1997) kol. 547-548. [*Itala*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, (1997) col. 547-548].

Językoznawstwo statyst. a Biblia, EK t. 8, (2000) kol. 15. [*Statisc. Linguistics and the Bible*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, (2000) col. 15].

Joannici, EK t. 8, kol. 37-38. [*??????????????*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, (2000) col. 37-38.

Juda Tadeusz, EK t.8, (2000) kol. 195-196. [*Jude Thaddeus*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, (2000) col. 195-196].

Judasz Iskariota, EK t. 8, (2000) kol. 207-208. [*Judas Iscariot*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8 (2000) col. 207-208].

Kara Boża, EK t. 8, (2000) kol. 751-753. [*God's Punishment*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, (2000) col.751-753].

Knabenbauer, EK t. 9, (2002) kol. 198. [*Knabenbauer*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, (2002) col. 198].

Antoni Paciorek, Rev. Prof. PhD Hab.

Born on 24 December 1945 in Trzciana near Bochnia. He completed philosophical theological studies in High Seminary in Tarnow (1963-1969). He was ordained on 25 May 1969, next two years he devoted to pastoral work in Tuchow

and Krynica Zdroj. His postgraduate education at the Catholic University of Lublin continued in two directions: classical studies and biblical studies (1971-1975); obtained both M.A. in Classics and Ph.D. in biblical theology. In the years 1975-77 he studied at the Pontifical Biblical Institute in Rome and received a title of bachelor biblical studies. Since 1978 he has taught biblical courses in Tarnow seminary. After defending his postdoctoral thesis (1996) titled: *The Man Without Christ in the Soteriology of Paul's Letter to Romans,* he was given the chair of Exegesis of New Testament Narrative Books in the Institute of Biblical Studies. In 1999 accepted as an Associate Professor of the CUL. His research focuses mainly on Gospels and patristic exegesis. He has also served as a consultant of the Biblical Section in the Polish Episcopate's Commission of Doctrine.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Arystoteles. Meteorologica. O świecie (przełożył, wstępem i komentarzem opatrzył Antoni Paciorek), Warszawa 1982, s. 274+XLVI. [*Aristotle. Meteorologica. On the World*. (Translation, introduction and commentaries), Warszawa 1982, p. 274+XLVI].

Arystoteles. Położenie i nazwy wiatrów (przełożył i komentarzem opatrzył Antoni Paciorek), w: *Arystoteles. Pisma różne,* Warszawa 1978, s. 382-396. [*Aristotle. The Location and Names of Winds* (translation and commentaries), in: *Aristotle. Miscellaneous Writtings*, Warszawa 1978, p. 382-396].

Człowiek bez Chrystusa w soteriologii Listu św *Pawła do Rzymian,* Rozprawy naukowe Instytutu Teologicznego w Tarnowie, Tarnów 1995, s. 315. [*The Man Without Christ in the Soteriology of st. Paul's Letter to Romans*, Academic Dissertations of the Theological Institute in Tarnow, Tarnow 1995, p. 315].

Elementy składniowe biblijnego języka greckiego (Studia Biblica 2), Kielce 2001. [*The Syntax of Biblical Greek* (Studia Biblica 2), Kielce 2001].

Ewangelia Umiłowanego Ucznia, Lublin 2000. [*The Gospel of the Beloved Disciple,* Lublin 2000].

Ewangelia według św. *Jana. Biblia Lubelska.* (Wstęp, przekład, komentarz), Lublin 2000. [*The Gospel According to st. John. Lublin Bible*. (Intruduction, translation, commentary), Lublin 2000].

Ewangelia według św. *Mateusza.* (Przekład, wstęp, komentarz) (NKB NT I/1), Częstochowa 2005. [*The Gospel According to st. Matthew*. (Translation, introduction, commentary), (NKB NT I/1), Czestochowa 2005].

List do Hebrajczyków. Biblia Lubelska. Wstęp, przekład, komentarz, Lublin 1998. [*The Letter to Hebrews. Lublin Bible*. (Introduction, translation, commentary), Lublin 1998].

Q – Ewangelia Galilejska, Lublin 2001. [*Q – the Galilean Gospel*, Lublin 2001].

Translations of source texts

Paralipomena Jeremiasza (z jez. greckiego przełożył A. Paciorek), w: R. Rubinkiewicz, *Apokryfy Starego Testamentu*, Warszawa 1999, s 5-11. [*Jeremiah's Paralipomena* (Translation from Greek), in: R. Rubinkiewicz, *Old Testament Apocrypha*, Warszawa 1999, p. 5-11].

Psalmy Salomona (z jęz. greckiego przełożył A. Paciorek), w: R. Rubinkiewicz, *Apokryfy Starego Testamentu*, Warszawa 1999, s. 112-127. [*Salomon's Psalms* (translation from Greek), in: R. Rubinkiewicz, *Old Testament Apocrypha*, Warszawa 1999, p. 112-127].

Testament XII Patriarchów (z jez. greckiego przełożył A. Paciorek), w: R. Rubinkiewicz, *Apokryfy Starego Testamentu*, Warszawa 1999, s.46-81. [*The Testament of XII Patriarchs*, (translation from Greek), in: R. Rubinkiewicz, *Old Testament Apocrypha*, Warszawa 1999, p. 46-81].

Trzecia Księga Sybilli (z jez. greckiego przełożył A. Paciorek), w: R. Rubinkiewicz, *Apokryfy Starego Testamentu*, Warszawa 1999, s. 346-371. [*The Third Sibilla's Book* (translation from Greek), R. Rubinkiewicz, *Old Testament Apocrypha*, Warszawa 1999, p. 346-371].

Articles and papers

Alegoria i teoria w egzegezie starożytnego Kościoła, CT 67 (1997) nr 1, s. 57-78. [*Allegory and Theory in the Ancient Church Egsegesis*, CT 67 (1997) no. 1, p. 57-78].

Ambrozjanskie inspiracje egzegezy biblijnej, VoxP 34-35(1999) s. 95-105. [*Ambrosian Inspirations of Biblical Egsegesis*, VoxP 34-35(1999) p. 95-105].

„Błogoslawieni...". Etyczne wymogi ośmiu błogosławieństw (Mt 5,3-12), RT 51(2004) z. 1, s. 57-77. *[„Blessed…". Ethical Demands of the Eight Blessings (Matthew 5:3-12),* RT 51(2004) b. 1, p. 57-77].

Duch Święty jako dar wg Listu do Hebrajczyków, RT 46(1999) z. 1, s. 93-109. [*Holy Spirit as a Gift According to The Letter to Hebrews*, RT 46(1999) b. 1, p. 93-109].

Duch Święty kontynuatorem obecności Jezusa wśród uczniów, RBL 44,1 (2001) s. 13-24. [*Holy Spirit as the Continuator of the Presence of Jesus Among His Disciples*, RBL 44,1 (2001) p. 13-24].

Egzegeza IV Ewangelii w pismach Ojców Apostolskich, VoxP 12.13(1987) s. 325-336. [*Egsegesis of the 4th Gospel in the Apostolic Fathers's Writings*, VoxP 12.13(1987) p. 325-336].

Eucharystia jako ofiara, w: *Jezus Eucharystyczny*, red. M. Rusecki, M. Cisło, Lublin 1997,s. 115-130. [*The Eucharist as A Sacrifice*, in: *Eucharistic Jesus*, M. Rusecki, M. Cislo, ed., Lublin 1997, p. 115-130].

Galilejskie pochodzenie synoptycznego źródła Q, RT 49(2002) z. 1, s. 65-75. [*Gelilean Origin of The Synoptic Source Q,* RT 49(2002), b. 1, p. 65-75].

Gatunek literacki wczesnochrześcijańskiego dokumentu Q, TarnStTeol 21(2002), s. 63-76. [*Literary Genre of the Early Christian Document Q*, TarnSt-Teol 21(2002), p. 63-76].

Jeszcze o autorstwie IV Ewangelii, RT 47 (2000) z. 1, s. 129-152. [*More on the Authorship of the 4th Gospel*, RT 47 (2000) b. 1, p. 129-152].

„Jezus Chrystus wczoraj i dziś, ten sam także na wieki" (Hbr 13,8), RT 45(1998) z. 1, s. 1-19. [*„Jesus Christ is the same yesterday, today and forever" (Hebrews 13:8)*, RT 45(1998) b. 1, p. 1-19].

„Miłujcie swych nieprzyjaciół..." (Mt 5,43-48), RBL 56(2003), nr 4, s. 263-271. *[„Love your enemies…" (Matthew 5:43-48),* RBL 56(2003), no. 4, p. 263-271].

Motyw manny w mowie eucharystycznej Jezusa (J 6,26-58), w: *Biblia o Eucharystii*, red. J. Szymik, Lublin 1997, s. 151-172. [*The Motif of Manna in the Eucharistic Address of Jesus (John 6:26-58)*, in: *The Bible on Eucharist*, J. Szymik, ed., Lublin 1997, p. 151-172].

Mt 16,17-19 przedredakcyjną jednostką literacką, RTK 20 (1973) z. 1, s. 59-67. [*Matthew 16:17-19 as a Pre-reactionary Literary Item*, *RTK* 20 (1973) b. 1, p. 59-67].

Najstarsze święta Izraela, w: *Życie religijne w Biblii*, red. G. Witaszek, Lublin 1999, s. 307-345. [*The Oldest Holidays of Israel*, in: *Religious Life in the Bible*, G. Witaszek, ed., Lublin 1999, p. 307-345].

Obraz Jezusa w Logiach (Q), w: *Homo Novus*, red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin, 2002, s. 57-68. [*The Image of Jesus in Logia*, in: *Homo Novus*, A. J. Nowak, T. Paszkowska, eds., Lublin, 2002, p. 57-68].

Obraz Piotra w pierwotnej gminie, STV 14,2(1976), s. 85-98. [*The Image of Peter in the Original Community*, STV 14,2(1976), p. 85-98].

Obyczajowość życia wspólnotowego, w: *Życie społeczne w Biblii*, red. G. Witaszek, Lublin1997, s. 291-334. [*The Customs of Community Life*, in: *Social Life in the Bible*, G. Witaszek, red., Lublin 1997, p. 291-334].

„Patrzmy na Jezusa, (...) który przecierpiał krzyż" (Hbr 12, 2), w: *Biblia o Odkupieniu*, red. R. Rubinkiewicz, Lublin 1999, s. 187-200. [*We are Looking at*

Christ, (...) who endured the cross" (Hebrews 12:2), in: *The Bible on Redemption*, R. Rubinkiewicz, ed., Lublin 1999, p. 187-200].

Poganie „przed Chrystusem" wg Rz 1-2, TarnStTeol 13 (1995), s. ????, [*Pagans „Before Christ" According to Romans 1:2*, TarnStTeol 13 (1995), p. ????.

„Przywołał do siebie dwunastu (...) pierwszy Szymon" Mt 10, 2, w: *Opoka Kościoła Chrystusowego,* red. S. Szymik, H. Ordon, Lublin 2003, s. 27-37. [*These are the names of the twelve apostles (...) first Simon (Matthew 10:2*), in: *The Rock of Christ's Church,* S. Szymik, H. Ordon, ed., Lublin 2003, p. 27-37].

Starotestamentalne cytaty w Janowych przemówieniach Jezusa, w: *Wszystko czynią dla Ewangelii. Księga Pamiątkowa dla O. Prof. H. Langkammera*, red. G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, Lublin 2000, s. 331-343. [*Old Testamental Quotes in Jesus's Johannine Addresses*, in: *They Do All For the Gospels. Commemorative Book for Father Prof H. Langkemmer*, G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, eds., Lublin 2000, p. 331-343].

„Syn Boży" i „Syn Człowieczy" w chrystologii źródła Q, RT 48 (2001) z. 1, s. 81-104. [*„Son of Man" and „Son of God" in the Christology of the Source Q*, RT 48 (2001) b. 1, p. 81-104].

Św. *Augustyn egzegeta*, TarnStTeol 12(1993) s. 175-189. [*Saint Augustine The Egseget*, TarnStTeol 12(1993) p. 175-189].

Tajemnica Chrystusa w egzegezie św. *Cyryla z Aleksandrii*, w: *Miłość jest z Boga. Studium ofiarowane Ks. Prof. J. Lachowi*, Warszawa 1997, s. 287-302. [*Christs's Mystery in St. Cyril of Alexandria's Egsegesis,* in*: Love is From God. Study Devoted to The Rev. Prof. J. Lach*, Warszawa 1997, p. 287-302].

Troska o zmarłych w modlitwach i obrzędach starożytnych Greków, TarnStTeol 8(1981), s. 63-65. [*The Care About the Dead in Prayers and Ceremonies of Ancient Greeks*, TarnStTeol 8(1981), p. 63-65].

Wydarzenie pod Damaszkiem w świetle nowotestamentowych wypowiedzi, w: *Mów, Panie, bo słucha sługa Twój. Księga Pamiątkowa dla Ks. Prof. R. Rubinkiewicza*, red. W. Chrostowski, Warszawa 1999, s. 163-175. [*The Event*

near Damascus in The Light of New Testamental Words, in: *Speak, My Lord, for your Servant is listening. Commemoriative Book for the Rev Prof. R. Rubinkiewicz*, W. Chrostowski, ed., Warszawa 1999, p. 163-175].

„Zobaczcie lilie na polu..." (Mt 6,28 par.). Jezusowy zakaz troszczenia się o pokarm i odzienie w tradycji synoptycznej, RBL 55(2002), s. 133-146. [*See how the lilies of the field grow (Matthew 6:28). Jesus's Forbiddance to Care About Food and Clothes in Synoptic Tradition*, RBL 55(2002), p. 133-146].

Wojciech Pikor, Rev. PhD

Born on 31st of October 1969 in Gdansk. 1988 he entered Pelplin High Seminary, where he studied philosophy and theology. He was ordained on 29th of May 1994. In the years 1994-1996 he continued his biblical education at the Institute of Biblical Studies (CUL), in the years 1996-1999 at the Pontifical Biblical Institute (where he obtained a BA degree in biblical studies), and 1999-2001 at the Pontifical Gregorian University, where on 18th December 2001 he defended his Ph.D. thesis titled *La comunicazione profetica alla luce di Ez* 2-3, directed by Fr. Prof. Pietro Bovati SJ. In the same year he started teaching Old Testament exegesis, biblical theology and biblical Hebrew at the Pelplin High Seminary, and at the Theological Institute of St. Hedwig in Tczew. In the years 2001-2003 he devoted himself to pastoral work in Starogard Gdanski, and in 2003/2004 he was a prefect in Pelplin High Seminary. In October 2003 he was given a position of a junior lecturer in the Chair of Exegesis of Old Testament Prophetic Books in the Institute of Biblical Studies at the CUL in Lublin.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

La comunicazione profetica alla luce di Ez 2-3. [*The Prophetic Communication in the Light of Ez* 2-3, Tesi Gregoriana. Serie Teologia 88, Roma: Editrice PUG 2002.

Biblijne pytania o Boże miłosierdzie. [*Biblical Questions Qbout God's Mercy,* Pelplin 2004].

Articles

Bóg wobec przemocy człowieka w Rdz 1-11, CT 73 (2003) nr3, s.11-31. [*God and the Human Violence in Gen 1-11* CT 73 (2003) no. 3, p. 11-31].

„I będziesz niemy" (Ez 3,26). Milczenie Ezechiela jako Boże Słowo, CT 72(2002) nr 1, s. 57-68 [*„And You shall be mute" (Ez 3,26). Ezekiel's Silence as the Word of God*, CT 72(2002) no. 1, p. 57-68].

Spór o tytuł własności do ziemi Izraela podczas wygnania babilońskiego w świetle Księgi Ezechiela, CT 74(2004) nr 2, s. 97-120 [*Dispute Over the Right of Property to the Israel Land During the Exile in the Light of the Book of Ezekiel*, CT 74(2004) no. 2, p. 97-120].

Waldemar Rakocy, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Born on 11th December 1960 in Glucholazy (near Opole); ordained 1985 in the Congregation of the Mission. He completed biblical studies at the Pontifical Biblical Institute in Rome (1985-1991), in Ecole Biblique et Archeologique Française in Jerusalem (1988 and 1990) and at the Pontifical Gregorian University

in Rome. In 1991 he defended his Ph.D. thesis *Storia della liberazione di Pietro e della punizione di Erode. Studio letterario della narrativita di Atti* 12,1-24. In 1991 he started to teach biblical subjects in the Thelogical Institute of Congregation of the Mission in Krakow. In 1994 was accepted as a junior lecturer in the Institute of Biblical Studies at the CUL. After defending his postdoctoral dissertation (2001) he became a holder of the Chair of Hermeneutics. In 2004 as an associated Professor of KUL (2003) he took up the Chair of Exegesis of the New Testament Apostolic Writings; he is also the-editor-in-chief of the biblical periodical „Roczniki Teologiczne KUL" [the CUL Theological Annuals]. In his research he focuses mainly on the Lukan work (Luke-Acts) and Corpus Paulinum.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

„A słowo Boże rozszerzało się i rosło". Programowa funkcja Dz 12, 1-24 w kompozycji księgi, Lublin 1995. [*„But the word of God increased and multiplied". The Programme Function of Acts 12: 1-24 in the Composition of the Book*, Lublin 1995].

Faryzeusze. Historia – Ewangelie, Lublin 2002. [*Pharisees. The History – the Gospels*, Lublin 2002].

Obraz i funkcja faryzeuszy w dziele Łukaszowym (Łk-Dz). Studium literacko-teologiczne, Lublin 2000. [*The Image and the Function of Pharisees in Lukan Work (Luke-Acts). A Literary and Theological Study,* Lublin 2000].

Paweł – apostoł Żydów i pogan. Łukaszowy obraz powstania i rozwoju Pawłowych wspólnot, Kraków 1997 [*Paul – the Apostle of Jews and Pagans. The Lucan Image of the Rise and Growth of Pauls' Communities*, Krakow 1997].

Paweł Apostoł. Chronologia życia i pism, Częstochowa 2003. [*Apostle Paul. The Chronology of His Life and Writings,* Czestochowa 2003].

Articles and papers

Antypawłowa opozycja w Liście do Galatów, RT 44 (1997) z. 1, s. 117-127. [*Anti-Paul Attitude in Galatians*, RT 44 (1997) b. 1, p. 117-127].

Autentyczność, czas i miejsce napisania Listu do Kolosan i Listu do Filemona, w: *Miłość wytrwa do końca. Księga Pamiątkowa dla ks. prof. S Pisarka,* red. W. Chrostowski, Warszawa 2004, s. 348-366. [*The Authencity, Place and Time of the Epistle to Collosians and to Philemon, in: Love Will Persist. Commemorative Book for the Rev. Prof. Pisarek*, W. Chrostowski, ed., Warszawa 2004, p. 348-366].

„Będziecie moimi świadkami..." (Dz 1, 8), w: *Dzieje Apostolskie, Listy św. Pawła* [WMWKB 9], red. J. Frankowski, S. Mędala, Warszawa 1997, s. 13-81. [*„You will be my witnesses…" (Acts 1:8)*, in: *„Acts of Apostles, st Paul's Epistles* (WMWKB 9), J. Frankowski, S. Medala, eds.,Warszawa 1997, s. 13-81].

Czas powstania Drugiego Listu do Koryntian, CT 73 (2003) fasc. l, s. 33-39. [*The Time When The Second Epistle to Corinthians Was Written*, CT 73 (2003) fasc. l, p. 33-39].

Data narodzin apostoła Pawła, w: *Stworzył Bóg człowieka na swój obraz. Księga Pamiątkowa dla bpa prof. M. Gołębiewskiego,* red. W. Chrostowski, Warszawa 2002, s.364-372. [*The Date of Birth of Apostle Paul*, in: *God Created Man in His Image. Commemorative Book for Bishop Rev. Prof. M. Golebiewski*, W. Chrostowski, ed., Warszawa 2002, p. 364-372].

Datacja pierwszej misji Pawła w Koryncie, RT 49 (2002) z.l, s. 93-110. [*The Date of Origin of Paul's First Mission in Corinth*, RT 49 (2002) b. l, p. 93-110].

Duch Święty w początkach Kościoła (od proroków do nauczycieli), w: *Duch i Oblubienica mowią: Przyjdź. Księga Pamiątkowa dla O. A. Jankowskiego*, red. W. Chrostowski, Warszawa 2001, s. 383-393.[*The Holy Spirit in the Early Days of the Church (from the Prophets to Teachers)*, in: *The Spirit and the Bride Say: Come. Commemorative Book for Father A. Jankowski*, W. Chrostowski, ed., Warszawa 2001, p. 383-393].

Dzień i rok Ostatniej Wieczerzy i śmierci Jezusa, w: *Mów, Panie, bo słucha sługa Twój. Księga Pamiątkowa dla ks. Prof. R. Rubinkiewicza*, red. W. Chrostowski, Warszawa 1999, p. 176-187. [*The Day and Year of the Last Supper and the Death of Jusus, In: Speak, Lord, for your servant is listening. Commemorative Book for the Rev. Prof. R. Rubinkiewicz*, W. Chrostowski, ed., Warszawa 1999, p. 176-187].

Elementy argumentacji rabinackiej w Rz 9, 6-29, CT 63 (1993) fasc. 3, s. 97-102. [The *Elements of the Rabbinic Argumentation in Romans 9:6-29*, CT 63 (1993) fasc. 3, p. 97-102].

ENTOS HYMON (Łk 17,21): Królestwo Boże „w was" czy „pośród was"?, CT 71 (2001) fasc. l, s. 31-40. [*ENTOS HYMON (Luke 17:21): The Kingdom of God is „within you" or „among you"?*, CT 71 (2001) fasc. l, p. 31-40].

Kolejność, liczba i kształt „biada" w Q. Próba rekonstrukcji na bazie Mt 23 i Łk 11, RT 47 (2000) z. l, s. 115-128. [*The Order, the Number and the Shape of „woe" in Q. An Attempt of Reconstruction on the Basis of Matthew 23 and Luke 11*, RT 47 (2000) b. l, p. 115-128].

2 Kor 1, 15-16: Pawłowy plan wizyt w Koryncie i jego realizacja, RT 48 (2001) z. l, s. 133-143. [*2 Corinthaians 1:15-16: Paul's Agenda of Visits to Corinth and Its Realisation*, RT 48 (2001) b. l, p. 133-143].

2 Kor 10-13: „List we łzach?, RT 48 (2001) z. l, s. 121-132. [*2 Corinthians 10:13: An Epistle full of Tears?,* RT48 (2001) b. l, p. 121-132].

Lata pobytu apostoła Pawła w więzieniu w Cezarei, w: *Pieśniami dla mnie Twoje przykazania. Księga Pamiątkowa dla ks. prof. J. Frankowskiego,* red. W. Chrostowski, Warszawa 2003, s. 290-301. [T*he Years of Paul's Imprisonment in Caesarea*, in: *Your Commandments Are Like Songs To Me. Commemorative Book for the Rev. Prof. J. Frankowski*, W. Chrostowski ed., Warszawa 2003, p. 290-301].

Lata wizyt Pawła w Jerozolimie po nawróceniu i rok ucieczki z Damaszku, CT 72 (2002) fasc. l, s. 89-98. [*The years of Paul's Visits in Jerusalem after his*

Conversion and the Year of his Escape from Damascus, CT 72 (2002) fasc. l, p. 89-98].

List do Filipian a Pawłowe więzienie w Efezie, RT 50 (2003) z. 1, s. 79-96. [*The Epistle to Philippians and Paul's Imprisonment in Ephesus*, RT 50 (2003) b. 1, p. 79-96].

Metoda narracyjna w interpretacji tekstu biblijnego, RBL 48(1995) nr 3, s. 161-168. [*The Narrative Method in Interpretation of Biblical Text*, RBL 48(1995) no 3, p. 161-168].

Mowa Piotra w dniu Pięćdziesiątnicy: model pierwotnego kerygmatu, RT 45 (1998) z. 1, s. 111-122. [*Peter's Address on the day of Pentecost: The Model of Original Kerygmate*, RT 45 (1998) b. 1, p. 111-122].

Nowe metody analizy literackiej w egzegezie Nowego Testamentu, w: *Wstęp do Nowego Testamentu,* red. R. Rubinkiewicz, Poznań 1996, p. 539-557. [*New Methods of Literary Analysis in the New Testament Egzegesis*, in: *Introduction to the New Testament*, R. Rubinkiewicz, ed., Poznań 1996, p. 539-557].

Problem datacji i kolokacji w misji Pawła tzw. Soboru Jerozolimskiego, CT 72 (2002) fasc. 2,s.31-44.[*The Problem of Dating and Collocating in Paul's Mission of the so-called Jerusalem Council,* CT 72 (2002) fasc. 2, p. 31-44].

Przyczynek do dyskusji na temat kompozycji Dziejów Apostolskich, RT 42 (1995) z. 1, s. 103-110. [*The Contribution to the Discussion on the Composition of the Acts*, RT 42 (1995) b. 1, p. 103-110].

Przyczynek do dyskusji na temat powstania 1 Kor na wiosnę, RT 49 (2002) z. l, s. 111-122. [*Contribution to the Discusion about 1 Corinthians Having Been Written in Spring*, RT 49 (2002) b. l, p. 111-122].

Pytanie o ofiarność Filipian. Interpretacja feministyczna, *RBL* 55 (2002) nr 2, s. 152-159. [*The Question about Philippians'a Devotion. A Feministic Interpretation*, *RBL* 55 (2002) no. 2, p. 152-159].

Retoryczny schemat argumentacji w 1 Kor 1-4, RBL 48 (1995) nr 4, s. 131-142. [*Rhetorical Scheme of Argumenting in 1 Corinthians 1:4*, RBL 48 (1995) no. 4, p. 131-142].

Rok przybycia Pawła ze składką do Jerozolimy (Rz 15, 25), w: *Żywe jest słowo Boże i skuteczne. Księga Pamiątkowa dla ks. Prof. B. Wodeckiego*, red. W. Chrostowski, Warszawa 2001, s. 285-291. [*The Year of Paul's Coming to Jerusalem With the Aid (Romans 15:25),* in: *The Word of God is Living and Effective. Commemorative Book for the Rev. Prof. B. Wodecki*, W. Chrostowski, ed., Warszawa 2001, p. 285-291].

Struktura literacka Dz 12, 1-19, CT 64 (1994) fasc. 4, s. 39-45. [*The Literary Structure od Acts 12:1-19*, CT 64 (1994) fasc. 4, p. 39-45].

Studium gatunku literackiego opowiadania o uwolnieniu Piotra z więzienia (Dz 12, 7-10), RT 41(1994) z. l, s. 85-97. [*The Story of Peter's Release from Prison (Acts 12:7-10) – The Study of Literary Genre*, RT 41(1994) b. l, p. 85-97].

Tak zwany Sobór Jerozolimski wyrazem troski o jedność pierwotnego Kościoła, RT 43 (1996) z. 1, s. 139-148. [*The So-Called Jerusalem Council As the Expression of the Consideration for the unity of the Original Church*, RT 43 (1996) b. 1, p. 139-148].

Tradycja i redakcja przekazu o pośpiechu Pawła na święta Pięćdziesiątnicy, RT 46 (1999) z. l, s. 149-169. [*The Tradition and Edition of the Account of Paul's Hurry in Coming for the Pentecoste*, RT 46 (1999) b. l, p. 149-169].

Tytus krewnym Lukasza?, RT 51 (2004) z. 1, s. 115-125. [*Was Titus Luke's Relative?*, RT 51 (2004) b. 1, p. 115-125].

W obronie prawdy Ewangelii (List do Galatów), w: *Dzieje Apostolskie, Listy św. Pawła* [WMWKB 9], red. J. Frankowski, S. Mędala, Warszawa 1997, s. 264-289. [*In Defence of the Truth of the Gospel (The Epistle to Galatians)*, in: *Acts of Apostles. The Epistles of St. Paul*, J. Frankowski, S. Medala, eds., Warszawa 1997, p. 264-289].

Ryszard Rubinkiewicz, Rev. Prof. PhD Hab.

Born on 6th March 1939 in Kielce. In he 1956 entered the order of the Salesian Congregation. In the years 1957-59 he went in for didactic training in Kopiec and Cieszkow. In 1959-65 he studied philosophy and theology in Oswiecim and Krakow and was ordained on 25th June 1965 in Krakow. In the years 1965-70 he continued his postgraduate biblical studies at the CUL and in 1970 obtained his Ph.D. degree in biblical theology. In the years 1970-1972 he studied at the Pontifical Biblical Institute in Rome, and 1972-1973 at the Ecole Biblique et Archeologique Française in Jerusalem (Eleve titulaire de 1'Ecole Biblique). In 1978 he was given his Ph.D. in biblical studies, afterdefending his thesis titled: *L' Apocalypse d'Abraham (en vieux slave).* In 1969 he began to hold biblical courses in various theology faculties: the Salesian High Seminary in Krakow, in the Cremnisan Hign Seminary and others. Since 1977 he has worked as a full-time research and didactic member of the Department of Theology at the CUL. In 1981 defended his postdoctoral thesis *(Eschatology Hen 9-11 and the New Testament.* Lublin 1984) and became a holder of the newly-established Chair of Intertestamental Literature and Auxiliary Biblical Sciences. In 1991 was given the title of professor of theology.

He is a member of many international academic and scholarly bodies and holds many significant functions: he is a member of the Pontifical Biblical Commission, the director of the Institute of Biblical Studies, he was the chairman of the Polish Biblical Scholars Association (till 2003), a member of Polish Episcopate Commission for the Dialog with Judaism, member of the Central Commission for Academic Titles and Degrees (till 2002), a member of the Catholic Biblical Association, Associazione Biblica Italiana, Asociazione Biblica Salesiana, Studiorum Novi Testamenti Societas, The Learned Society of the CUL (In the years 1981-86 he was its General Secretary).

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Apokryfy Starego Testamentu, (red. i opracowanie R. Rubinkiewicz), Warszawa 1999. [*The Old Testament Apocrypha*, (R. Rubinkiewicz, ed.), Warszawa 1999.

Die Eschatologie von Henoch 9-11 und das Neue Testament, Klosterneuburg 1984.

Eschatologia Hen 9-11 a Nowy Testament, Lublin 1984. [*Eschatology of Henoch 9:11 and the New Testament*, Lublin 1984].

Geografia ed archeologia biblica (Flora e fauna biblica), Cremisan 1987. *L'Apocalypse d Abraham (en vieux slave),* Lublin 1987.

Articles and papers

Apocalypse of Abraham. A New Translation and Introduction, w: J. H. Charlesworth, *The Old Testament Pseudepigrapha*, New York 1983.

Apokalipsa Abrahama 1-6. Propozycja interpretacji symbolicznej, RTK 29(1982) z. 1, s. 79-69. [*Apocalypse of Abraham 1:6. A Suggestion of Symbolical Interpretation*, RTK 29(1982) b. 1, p. 79-69].

Apokalipsa Abrahama, RBL 27(1974) s. 230-237. [*Apocalypse of Abraham*, RBL 27(1974) p. 230-237].

Apokaliptyka u progu ery chrześcijańskiej, RBL 41(1988) nr 1, s. 51-59. [*Apocalyptics On the Threshold of Christian Era*, RBL 41(1988) no. 1, p. 51-59].

Apokryf Ezechiela, RTK 31(1984) z.l, s. 119-125. [*Apocryphon of Ezekiel*, RTK 31(1984) b. l, p. 119-125].

Badania nad literaturą apokryficzną Starego Testamentu w wersji starocerkiewnosłowiańskiej na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat, RBL 29(1976)

s. 235-238. [*Research on the Apocriphic Writings of the Old Testament in the Old Church Slavonic Version in the Last Decade*, RBL 29(1976) p. 235-238].

Biblijne podstawy Eucharystii, w: *Jezus Eucharystyczny,* red. M. Rusecki, M. Cisło, Lublin 1997, s. 49-60. [*The Biblical Basis of the Eucharist*, in: *Eucharistic Jesus,* M. Rusecki, M. Cislo, eds, Lublin 1997, p. 49-60].

Biblijno-teologiczna wizja nadziei, w: *Nadzieja chrześcijańska a nadzieje ludzkie*, red. J. Nagórny, M. Pokrywka, Lublin 1993, s. 51-61. [*Biblical and Theological Vision of Hope*, in: *Christian Hope and Human Hopes*, J. Nagorny, M. Pokrywka, ed., Lublin 1993, p. 51-61].

Bóg Ojciec, w: *Tertio Millennio Adveniente. U progu Trzeciego Tysiąclecia*, red. G. Witaszek, Lublin 2000, s. 303-314. [*God the Father,* in: *Tertio Millennio Adveniente. On The Threshold of the Third Millenium,* G. Witaszek, ed., Lublin 2000, p. 303-314].

Chrystus centrum historii zbawienia, w: *Katechizm Kościoła Katolickiego. Wprowadzenie,* red. M. Rusecki, E. Pudełko, Lublin 1995, s. 69-78. [*Christ – The Centre of the History of Salvation*, in: *Catechism of the Catholic Church, Introduction*, M. Rusecki, E. Pudelko, ed., Lublin 1995, p. 69-78].

Chrystus w pierwszych dwóch mowach misyjnych św. Piotra (Dz 2,14-36; 3,12-26), w: *Opoka Kościoła Chrystusowego*, red. S. Szymik, H. Ordon, Lublin 2004, s. 99-128. [*Christ in the First Two st Peter's Missionary Addresses, (Acts 2:14-36; 3:12-26),* in: *The Rock of Christ's Church*, S. Szymik, H. Ordon, eds., Lublin 2004, p. 99-128].

„Duch Boży" w tekstach mesjańskich literatury międzytestamentalnej, w: *Duch Święty – Duch Boży,* Lublin 1985, s. 39-48. *[„The Divine Spirit" in Messianic Texts of Intertestamental Writings*, in: *The Holy Spirit – The Divine Spirit,* Lublin 1985, p. 39-48].

„Duchy zamknięte w więzieniu". Interpretacja 1P 3,19 w świetle Hen 10,4.12, RTK 28(1981) z. l, s. 77-86. [*„The Spirits in Prison". The Interpretation of 1Peter 3:18 in the Context of Henoch 10:4.12*, RTK 28(1981) b. l, p. 77-86].

Eschatologia Księgi Apokalipsy, RTK 30(1983) z. 1, s. 85-94. [*The Eschatology of the Book of Revelation*, RTK 30(1983) b. 1, p. 85-94].

Eschatologia księgi Apokalipsy, w: *Biblia o przyszłości*, Lublin 1987, s. 141-151.[*The Eschatology of the Book of revelation, in: The Bible About the Future*, Lublin 1987, p. 141-151].

Eucharystia – źródłem jedności, w: *Biblia o Eucharystii*, red. S. Szymik, Lublin 1997, s. 51-61. [*Eucharist – the Source of Unity*, in: *The Bible About Eucharist*, S. Szymik, ed., Lublin 1997, p. 51-61].

H. Levine, *Economic Origins of Antisemitism. Poland and Its Jews in the Early Modern Period.* New Haven 1991, Rec. w: *Principia* 5(1992) p. 139-143.

Interpretacja Pisma świętego w Kościele, (red. i współautor R. Rubinkiewicz SDB), Warszawa 1999. [*The Interpretation of the Holy Scripture in the Church,* (with R. Rubinkiewicz SDB), Warszawa 1999].

Jezus Archgoj w Liście do Hebrajczyków, „Studia Teologiczne", Lublin 1976, s. 61 -89. [*Jesus Archgoi in the Epistle to Hebrews*, „Studia Teologiczne" („Theological Studies"), Lublin 1976, p. 61 -89].

Judaizm, „Communio" 15(1995) nr 4, s. 3-20. [*Judaism*, „Communio" 15(1995) no. 4, p. 3-20].

Judaizm, w: *Religia w świecie wspólczesnym*, red. H. Zimoń. „Studia religiologiczne 1". Lublin 2000, s.349-378. [*Judaism*, in: *Religion in the Contemporary World*, H. Zimon, ed., „Studia religiologiczne 1" („Religiological Studies 1") Lublin 2000, p. 349-378].

Judaizm, w: *Religioznawstwo w katechezie*, red. M. Majewski, H. Zimoń, Kraków 1987, s. 150-162. [*Judaism*, in: *Religious Studies in Catechetics*, M. Majewski, H. Zimon, eds., Kraków 1987, p. 150-162].

Kapłaństwo Chrystusa według Hbr 5,1-10, „Seminare" 1(1975) s. 7-26. [*The Priesthood of Christ According to Hebrews 5:1-10*, „Seminare" 1(1975) p. 7-26].

Katichiziz Katoliczeskoj Cerkwi o jewrejach i judaizme, RT 43(1996) b. 7, p. 112-124.

Królestwo Boże a społeczność Izraela w literaturze apokryficznej Starego Testamentu, w: *Królestwo Boże w Piśmie św.,* Lublin 1976, s. 123-134. [*Kingdom of God and the Israelic Society in Apocryphic Writings of the Old Testament*, in: *Kingdom of God in the Holy Scripture*, Lublin 1976, p. 123-134].

Królestwo Boże w literaturze apokryficznej Starego Testamentu, RTK 38-39 (1991-1992) z. l, s.59-74. [*Kingdom of God in Apocryphic Writings of the Old Testament*, RTK 38-39 (1991-1992) b. l, p. 59-74].

Królestwo Syna Człowieczego, w: *Kościół w świetle Biblii*, Lublin 1984, s. 21-36. [*The Kingdom of the Son of Man*, in: *The Church in the Light of the Bible*, Lublin 1984, p. 21-36].

Kulturotwórcza rola Biblii w historii Europy, w: *Idee chrześcijańskie w życiu Europejczyka,* cz. 1, F,6d2 2001, s. 17-28. [*Culture-Creating Role of The Bible in the History of Europe*, in: *Christian Ideas in the Life of an European*, part 1, F,6d2 2001, s. 17-28].

Kwestia cierpienia w apokaliptyce żydowskiej Starego Testamentu, RT 44(1997) z. 1, s. 79-88. [*The Problem of Suffering in Jewish Apocalyptics of the Old Testament,* RT 44(1997) b. 1, p. 79-88].

La responsabilita morale della comunita alla luce della Bibbia, w: *Parola di Dio e comunita religiosa*, (A cura di Andrzej Strus e Rafael Vicent). Elledici, Torino 2002, s. 169-176.

La vision de 1'historie dans 1'Apocalpyse d'Abraham. ANRW 11, 19.1 (Berlin 1979) s. 137-151.

Les semitismes dans 1'Apocalypse d'Abraham, FO 21(1980) s. 141-148.

Lewici, w: *Życie religijne w Biblii,* red. G. Witaszek, Lublin 1999, s. 157-165. [*Levites*, in: *Religious Life in the Bible*, G. Witaszek, ed., Lublin 1999, p. 157-165].

Listy pasterskie, w: *Wstęp do Nowego Testamentu*, red. R. Rubinkiewicz, Poznań 1996, s. 381-388. [*Apostolic Epistles*, in: *Introduction to the New Testament*, R. Rubinkiewicz, ed., Poznań 1996, p. 381-388].

Małżeństwo i dziewictwo w nauce św. Pawła (1 Kor 7,1-40), ZN KUL 23 (1980) nr 3, s. 43-48. [*Marriage and Virginity in st Paul's Teaching (1 Corinthians 7:1-40*), ZN KUL 23 (1980) no. 3, p. 43-48].

Maryja w świątyni, RTK 40(1993) z. 1, s. 97-107. [*Mary in the Temple*, RTK 40(1993) b. 1, p. 97-107].

Midrasz jako zjawisko egzegetyczne, CT 53(1993) nr 3, s. 11-26. [*Midrash as an Egzegetic Phenomenon,* CT 53(1993) no. 3, p. 11-26].

Mk 14,34 i Hbr 1,8-9 w świetle tradycji Mk targumicznej, RTK 25(1978) z. l, s. 59-67. [*Mark 14:34 and Hebrews 1:8-9 in the Context of Targumic Tradition*, RTK 25(1978) b. l, p. 59-67].

Nawrócenie i pokuta w Księdze Apokalipsy św. Jana, RT 43(1996) z. 1, s. 129-140. [*Conversion and Penance in the Apocalypse of St John,* RT 43(1996) b. 1, p. 129-140].

Nowe aspekty egzegezy biblijnej w świetle dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej o interpretacji Biblii w Kościele, CT 66(1996) nr l, s. 9-24. [*New Aspects of Biblical Egzegesis in the Light of the Document of the Papal Biblical Commission on Bible Interpretation in the Church*, CT 66(1996) no. l, p. 9-24].

„Pan zaś jest Duchem" (2 Kor 3,17), RBL 35(1982) nr l, s. 36-42. [*„Now The Lord Is The Spirit" (2 Corinthians 3:17),* RBL 35(1982) no. l, p. 36-42].

Postać Jezusa w drugiej mowie Piotra (Dz 3,12-26), MPWB 5(1980) s. 109-134. [*The Figure of Christ in Peter's Second Address (Acts 3:12-26),* MPWB 5(1980) p. 109-134].

Powstanie Pięcioksięgu w świetle najnowszych badań, RT 46(1999) z. 1, s. 111-124. [*The Origins of Pentateuch in the Context of the Newest Findings*, RT 46(1999) b. 1, p. 111-124].

Pozycja społeczna kobiety w świetle Ewangelii, „Zeszyty Naukowe KUL" 38(1995) nr 1-2, s. 55-65. [*Social Position of a Woman in the Light of the Gospels*, „Zeszyty Naukowe KUL" („Academic Books of the CUL") 38(1995) no.1-2, p. 55-65].

Praca a oczekiwanie na lepsze jutro, RT 45(1998) z. 1, s. 101-109. [*Work and the Anticipation of a Better Future*, RT 45(1998) b. 1, p. 101-109].

Praca a oczekiwanie na lepsze jutro, RT 45(1998) z. 1, s. 17-25. [*Work and the Anticipation of a Better Future*, RT 45(1998) b. 1, p. 17-25)

Prorocza wizja odnowionego świata, „Zeszyty Naukowe KUL" 36(1993) nr 1-4, s. 33-42. [*Prophetic Vision of the Improved World,* „Zeszyty Naukowe KUL" („Academic Books of the CUL") 36(1993) no. 1-4, p. 33-42].

Przypowieść o szacie godowej (Mt 22,11-13) w świetle Hen 10,4, RTK 27(1980) z. 1, s. 53-69. [*The Parable about Wedding Garment (Matthew 22:11-13) in the Context of Henoch 10:4,* RTK 27(1980) b. 1, p. 53-69].

Ps 2, 8 i 110 w interpretacji wczesnego judaizmu, w: *W posłudze Słowa Pańskiego,* red. S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, Kielce 1997, s. 94-103. [*Psalm 2:8 and 110 as Interpreted by Early Judaism*, in: *Serving to the Word of the Lord*, S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, eds., Kielce 1997, p. 94-103].

Ps LXVIII 19 (=Eph IV 8) Another Textual Tradition or Targum?, NT 17(1975) p. 219-224.

Reich Gottes im fruhjudischen Schrifttum als Hintergrund der ntl. Basileialß Verkündigung, CT 64(1994) fasc. specialis p. 19-32.

Rodzina jako środowisko wychowawcze, w: *Biblia o rodzinie*, red. G. Witaszek, Lublin 1995, s.37-46. [*Family as Educational Envoromnent*, in: *The Bible on Family*, G. Witaszek, ed., Lublin 1995, p. 37-46].

Sara – matka Izaaka, Maryja – matka Jezusa, „Seminare" 6(1983) s. 231-243, oraz w: *U boku Syna* (red. J. Szlaga), Lublin 1984, s. 139-149. [*Sarah – the Mo-*

ther of Isaac, Mary – the Mother of Jesus, „Seminare" 6(1983) p. 231-243 and in: *By the Son's Side* (J. Szlaga, ed.,) Lublin 1984, p. 139-149].

Skarga człowieka cierpiącego niewinnie, w: *Verbo Domini servire. Opuscula Ioanni Cantio Pytel septuagenario dedicata,* Poznań 2000, s. 43-50. [*Complaints of a Man Suffering Innocently*, in: *Verbo Domini servire. Opuscula Ioanni Cantio Pytel septuagenario dedicata*, Poznan 2000, p. 43-50].

Starożytne kalendarze Bliskiego Wschodu, w: *Życie religijne w Biblii,* red. G. Witaszek, Lublin 1999, s. 257-266. [*Ancient Calendars of the Middle East*, in: *Religious Life in the Bible*, G. Witaszek, ed., Lublin 1999, s. 257-266].

Starożytne prawa Izraela a współczesna kultura jurydyczna judaizmu, w: *Starożytne kodyfikacje prawa*, red. Antoni Dębinski, Lublin 2000, s. 63-74. [*The Ancient Israelic Law and the Contemporary Jurisdictional Culture of Judaism*, in: *The Ancient Legal Codifications*, Antoni Dębinski, ed., Lublin 2000, p. 63-74].

Sytuacja prawna imigranta w świetle Starego Testamentu, w: *U źródeł mądrości,* red. S. Haręzga, Rzeszów 1997, s. 293-303. [*Legal Situation of an Emigrant in the Light of the Old Testament*, in: *At the Spring of Wisdom*, S. Harezga, Rzeszow 1997, p. 293-303].

Święty Paweł, (wespół z J. W. Rosłonem) w: *Wstęp do Nowego Testamentu,* red. R. Rubinkiewicz, Poznań 1996, s. 299-374. [Saint Paul, (with J. Roslon), in: *Introduction to the New Testament*, R. Rubinkiewicz, Poznań 1996, s. 299-374].

Teologiczne aspekty modlitwy Abrahama w Apokalipsie Abrahama, „Summarium" 4(1975) s. 133-143. [*Theological Aspects of Abraham's Prayer in the Apocalypse of Abraham*, „Summarium" 4(1975) p. 133-143].

Teologiczne podstawy dialogu katolicko-żydowskiego, w: *Biblia podstawą jedności*, red. R. A. Sikora, Lublin 1996, s. 27-38. [*Theological basis of Catholic-Judaistic Dialogue*, in: *The Bible as the Basis of Unity*, R. A. Sikora, ed., Lublin 1996, p. 27-38].

The Book of Noah (1 Enoch 6-11) and Ezra's Reform, FO 25(1989) p. 151-155.

Treści religijne i ogólnoludzkie dialogu żydowsko-katolickiego, Analecta Cracoviensia 37 (1995) s. 1-12. [*Religious and Human Meaning of the Catholic-Judaistic Dialogue,* Analecta Cracoviensia 37 (1995) p. 1-12].

Troska narodu wybranego o kulturę narodowo-religijną, w: *Życie społeczne w Biblii,* red. G. Witaszek, Lublin 1997, s. 159-174. [*The Consideration of the Chosen Nation about Its National Religious Culture*, in: *Social Life in the Bible*, G. Witaszek, ed., Lublin 1997, p. 159-174].

Ukrzyżowanie Jezusa w świetle 4QpNa 11-12 i Zwoju Świątyni 64,6-13, RTK 32(1985) z. 1, s. 63-73. [*The Crucifiction of Christ in the Light of 4QpNa 11-12 and the Temple Scroll 64,6-13*, RTK 32(1985) b. 1, p. 63-73].

Un fragment grec du IV Livre d'Esdras (chapitres XI et XII), Le Museon 89(1976) s. 75-87.

Wprowadzenie do apokryfów Starego Testamentu, Lublin 1987. [*Introduction to the Old Testament Apocripha,* Lublin 1987].

Wyzwalająca siła Prawdy (J 8,32), w: *Ja jestem Józef, brat wasz (Rdz 45,4). Księga pamiątkowa ku czci Arcybiskupa Józefa Muszyńskiego Metropolity Gnieźnieńskiego w* 65 *rocznicę urodzin*, red. W. Chrostowski, Warszawa 1998, s. 285-295. [*The Releasing Power of Truth (John 8:32),* in*: I am your bother, Joseph (Genesis 45:4). Commemorative Book for the Archbshp Rev. Jozef Muszynski, The Metropolitan Bishop of Gniezno at the 65th Birth Anniversary*, W. Chrostowski, ed., Warszawa 1998, p. 285-295].

Z badań nad literaturą pseudoepigraficzną Starego Testamentu, RBL 32(1979) nr 1, s. 47-42. [*Of the Researches Over the Pseudo-epigraphical Writings of the Old Testament, RBL* 32(1979) no. 1, p. 47-42].

Z doświadczeń dialogu międzyreligijnego w USA, CT 67(1997) nr 2, s. 105-113. [*Of the Interreligious Dialogue in the USA*, CT 67(1997) no. 2, p. 105-113].

Zmartwychwstanie Chrystusa – zmartwychwskrzeszenie nasze, RT 42(1995) z. 1, s. 85-93. [*The Resurrection of Christ – Our Rising from the Dead*, RT 42(1995) b. 1, p. 85-93].

Znaczenie otwarcia oczu u Łk 24,31, w: *Studia z teologii św. Lukasza*, red. F. Gryglewicz, Poznań 1973, s. 179-189. [*The Significance of Eyes Opening in Luke 24:31,* in: *St Luke's Theology Studies*, F. Gryglewicz, ed., Poznan 1973, p. 179-189].

Życie publiczne w dialogu z judaizmem, w: *Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec wyzwań*, red. K. Góźdz, K. Klauza, C. Rychlicki i in., Lublin 2004, t. 1, s. 295-301. [*Public Life in the Dialogue with Judaism*, in: *The Church in Public Life. Polish and European Theology in the Face of Challenges*, K. Gozdz, K. Klauza, C. Rychlicki and others, eds., Lublin 2004, vol. 1, p. 295 – 301].

Żydzi i judaizm w dokumentach Kościoła i nauczaniu Jana Pawła II (1969-1989), red. W. Chrostowski, R. Rubinkiewicz, Warszawa 1990. *[Jews and Judaism in the Document of the Church and John Paul II's Teaching (1969-1989*), W. Chrostowski, R. Rubinkiewicz, eds., Warszawa 1990].

Żydzi i judaizm w nauczaniu Jana Pawła II, CT 60(1990) nr 3, s. 11-18. [*Jews and Judaism in John Paul II's Teaching*, CT 60(1990) no. 3, p. 11-18].

Encyclopedical Entries

Agrafon, EK t. 1, kol. 190-191. [*Agraphon*, in: *the Catholic Encyclopedia*, vol. 1, col. 190-191].

Eichhorn Johann Gottfried, EK t. 4, kol. 756-757.[*Eichhorn Johann Gottfried*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 4, col. 756-757].

Eissfeldt O, EK t. 4, kol. 1139. [*Eissfeldt O*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 4, col. 1139].

Estery Księga, EK t. 4, kol. 1140-1141. [*The Book of Esther*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 4, col. 1140-1141].

Ezechiasz, EK t. 4, kol. 1479-1480. [*Esechiah*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 4, col. 1479-1480].

Fouard C.H., EK t. 5, kol. 417. [*Fouard C.H., in: The Catholic Encyclopedia*, vol. 5, col. 417].

Gamaliel, EK t. 5, kol. 845-846. [*Gamaliel*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 5, col. 845-846].

Góra Oliwna, EK t. 5, kol. 1372-1373. [*Mount of Olives*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 5, col. 1372-1373].

Grzech w Nowym Testamencie, EK t. 6, kol. 267-269. [*Sin in the New Testament*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 6, col. 267-269].

Grzech pierworodny. Nowy Testament, EK t. 6, kol. 282-284. [*Original Sin. New Testament,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 6, col. 282-284].

Henoch, EK t. 6, kol. 681-682. [*Henoch*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 6, col. 681-682].

Hillel, EK t. 6, kol. 883-884. [*Hillel*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 6, col. 883-884].

Jabne, EK t. 7, kol. 638-639. [*Jabne*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 638-639].

Jan Hirkan I, EK t. 7, kol. 899-900 [*Jonan Hirkan I*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 899-900].

Jerozolima, EK t. 7, kol. 1185-1193. [*Jerusalem*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1185-1193].

Jezus Chrystus (Apokalipsa), EK t. 7, kol. 1298. [*Jesus Christ (Apocalypse),* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1298].

Judaizm, EK t. 8, kol. 198-207. [*Judaism*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col.198-207].

Judea, EK t. 8, k.213-214. [*Judea*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col. 213-214].

Kenoza, EK t. 8, k. 1345-1347. [*Kenosis,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col. 1345-1347].

Kittel Gerhard, EK t. 9, kol. 20 [*Kittel Gerhard,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col. 20].

Kittel Rudolf, EK t. 9, kol. 20-21. [*Kittel Rudolph*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col. 20-21].

Kłamstwo, EK t. 9, kol. 177-178. [Lie, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 9, col. 177-178].

Kohelet, EK t. 9, kol. 296. [*Kohelet*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 9, col. 296].

Koheleta Księga, EK t. 9, kol. 296-298. [*Kohelet, Book of,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 9, col. 296-298].

Krwawy pot, EK t. 9, kol. 1391-1392. [*Bloody Sweat*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 9, col. 1391-1392].

Abraham, Apocalypse of, w: *The Anchor Bible Dictionary*, vol. I p. 41-43.

Biblia, w: *Wielka Encyklopedia PWN*, t. 111 (2001) s. 566-572. [*Bible*, in: *The PWN Great Encyclopedia*, vol. 111 (2001), p. 566-572].

Urszula Szwarc, PhD Hab., Prof. of the CUL

Born on 28th April 1953 in Przemysl, completed theological studies at the CUL (1972-1977). In 1976 she started to attend postgraduate biblical courses in the Institute of Biblical Studies at the CUL, in 1978 she obtained MA. in theology and in 1979 BA in biblical theology. In 1982 she defended her doctoral thesis *The word of Jahwe in the Oracles About the Chosen People* under the supervision of Rev. Prof. J. Homerski.

In 1983-1985 she studied at the Pontifical Biblical Institute in Rome (BA in biblical studies). She was on a one-year scholarship in Jerusalem. In 1997 she presented her postdoctoral dissertation titled: *The Message of Gen 49 and Dt 33. A Literary, Exegetical and Historical Study* and was offered the Chair of Biblical Philology. In 2000 she was appointed associated professor of the CUL. Her didactic experience with the CUL, however, dates back to 1982 (contract employee) and 1988 (full time post as – junior lecturer and then lecturer).

In her research she focuses mainly on philological exegetical and theological analysis of Pentateuch.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Słowo Jahwe w wyroczniach o narodzie wybranym, Lublin 1985. [*The Word Jahve in Oracles about The Chosen People*, Lublin 1985].

Przesłanie Rdz 49 i Pwt 33. Studium literacko-egzegetyczno-historyczne, Lublin 1997. [*The Message of Gen 49 and Dt 33. A Literary, Exegetical and Historical Study,* Lublin 1997].

Articles and papers

Autorzy Rdz 49,3-17.19-27 i Pwt 33,6-25 w świetle własnych tekstów, RT 44 (1997) z. 1, s. 43-56. [*The Authors of Genesis 49:3-17.19-27 and Deuteronomy 33:6-25 in the Light of Their Texts*, RT 44 (1997) b. 1, p. 43-56].

be rit `olam w wyroczniach proroków niewoli,* RT 38-39(1991-1992) z. 1, s. 35-42. [*be rit `olam in Oracles of the Prophets of Bondage, RT 38-39(1991-1992) b. 1, p. 35-42].

Bóg Ojciec a Maryja „uboga Jhwh", „Salvatoris Mater" 1(1999) nr 2, s. 64-85. [*God the Father and Mary „Poor Jhwh*", „Salvatoris Mater" 1(1999) no. 2, p. 64-85].

Dawny i nowy człowiek w aspekcie biblijnym, w: *Homo novus,* red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin 2002, s. 31-42. [*The Old and New Man in the Biblical Aspect*, in: *Homo novus,* A. J. Nowak, T. Paszkowska, eds., Lublin 2002, p. 31-42].

Duch Święty jako życiodajna zasada (Fundament biblijny), w: *Duch Święty w posłudze Kościoła wobec świata,* red J. Nagórny, J. Gocko, Lublin 1999, s. 33-49. [*The Holy Spirit as A Life-Giving Principle (Biblical Foundation)*, in: *The Holy Spirit in the Church's Service to the World,* J. Nagorny, J. Gocko, eds., Lublin 1999, p. 33-49].

Duchowość Maryjna w świetle natchnionych wypowiedzi staro- i nowotestamentalnych, w: *Signum Magnum,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 35-58. [*Marian Spirituality in the Light of Inspired Old and New Testamental Statements*, in: *Signum Magnum,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 35-58].

Dzieci i ich wychowanie w Starym Testamencie, w: *Życie społeczne w Biblii*, red. G. Witaszek, Lublin 1997, s. 227-247. [*Children and Their Upbringing in the Old Testament,* in: *Social Life in the Bible*, G. Witaszek, ed., Lublin 1997, p. 227-247].

Feministyczna interpretacja Biblii, w: *Czyn człowieka odda mu zapłatą (Prz 12,14b)*, red. G. P. Pindurowie, Tarnów 1999, s. 89-97. [*A Feministic Inter-*

pretation of the Bible, in: *„We are rewarded and punished for what we say or do" (Prov. 12:14b)*, G. P. Pindurowie, eds., Tarnow 1999, p. 89-97].

Funkcja perykop 2,1-5; 2,20-22; 6,8-10; 10,11-16 w Księdze Sędziów (Z zagadnień problematyki religijnej Księgi), RTK 37(1990) z. 1, s. 19-34. [*The Function of Pericopes 2,1-5; 2,20-22; 6,8-10; 10,11-16 in The Book of Judges (Religious Topics of the Book),* RTK 37(1990) z. 1, s. 19-34].

Głód słowa Bożego. Analiza egzegetyczno-teologiczna tekstu Am 8, 11-12, RTK 27(1980) z. 1, s. 43-51. [*Hunger of the Word of God. Egzegetic-Theological Analysis of the Text of Book of Amos 8:11-12*,11-12, RTK 27(1980) z. 1, s. 43-51].

Iść za Panem. Sens teologiczny tekstu 1 Krl 18,21, RBL 31 (1978) s. 184-193. [*To Follow the Lord. Theological Meaning of the Text of the 1Kings 18:21*, RBL 31 (1978) p. 184-193].

Jezus a judaizm, w: *Mów, Panie, bo słucha sługa Twój,* red. W. Chrostowski, Warszawa 1999, s. 198-205. [*Jesus and Judaism, in: „Speak, Lord, for your servant is listening",* W. Chrostowski, ed., Warszawa 1999, p. 198-205].

„Kiedy wypełnią się dni..." Analiza egzegetyczno-teologiczna 2Sm 7,12; Jr 23,5; Iz 11,3-4, RT 48 (2001) z. 1, s. 27-36. [*„When the Days Complete" 2Samuel 7:12; Jeremiah 23:5;Isaiah 11: 3-4,* RT 48 (2001) b. 1, p. 27-36].

Kompozycja literacka Sdz 1, RTK 36(1989) z. 1, s. 5-15. [*Literary Composition of the Book of Judges 1,* RTK 36(1989) b. 1, p. 5-15].

Ludzkie cierpienie w świetle wypowiedzi starotestamentalnych hagiografów, RT 41(1994) z. 1, s.31-43. [*Human Suffering in the Light of Statements of Old Testamental Hagiographers,* RT 41(1994) b.1, p.31-43].

Obraz wspólnoty w Biblii, w: *Wspólnota. Materiały z sympozjum odbytego na Górze św. Anny 11-12 listopada 1998 r.* (Biblioteka Studiów Franciszkańskich 5), Poznań 2000, s. 11-34. [*The Image of Community in the Bible*, in: *Community. Materials from a symposium from St Anne's Mount at 11th-12th November 1998*, Poznan 2000, p. 11-34].

Oczekiwany Odkupiciel. Znaczenie sjlh w Rdz 49,8-12, w: *Biblia o odkupieniu,* red. R. Rubinkiewicz, Lublin 2000, s. 85-97. [*Awaited Saviour. The Meaning of sjlh in gen 49:8-12*, in: *The Bible on Salvation*, R. Rubinkiewicz, ed., Lublin 2000, p. 85-97].

(...) On twoim Ojcem (...)". Idea rodzicielstwa Jhwh w świetle Pwt 32, w: *„Abba, Ojcze!",* red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 103-116. [*(...) He is your father (...). Te Idea of Jhwh's Parenthood in the Light of Deut. 32*, in: *„Abba, Father!",* A. J. Nowak, ed., Lublin 2000, p. 103-116].

Sens wyrażenia haddabar hazzeh w Księdze Jeremiasza, RTK 33(1986) z. 1, s. 47-52. [*The Meaning of the Expression haddabar hazzeh in the Book of Jeremiah*, RTK 33(1986) b. 1, p. 47-52].

Skała Izraela w świetle wiersza Pwt 32,18, RT 49 (2002) z.1, s. 5-13. [*The Rock of Israel in the Light of Deut. 32:18,* RT 49 (2002) b. 1, p. 5-13].

Skała Izraela w świetle wiersza Pwt 32,30, RT 50(2003) z. 1, s. 29-38. [*The Rock of Israel in the Light of Deut. 32:18,* RT 50(2003) b. 1, p. 29-38].

Słowo Boże – znane, czy nie znane? Analiza egzegetyczno-teologiczna wybranych wyroczni prorockich, RTK 31(1984) z. 1, s. 43-59. [*The Word of God – Known or Unknown? An Egzegetic-Theological Analysis of Selected Prophetical Oracles*, RTK 31(1984) b. 1, p. 43-59].

Słowo Jahwe – nakaz Boży, czy wewnętrzna potrzeba człowieka, RTK 28(1981) z. 1, s. 25-34. [*The Word Jahve – God's Imperative or Inner Need of the Man?,* RTK 28(1981) b. 1, p. 25-34].

Starotestamentalne korzenie medytacji różańcowej, w: *Różaniec i kontemplacja,* red. J. Kumala, Licheń 2003, s. 9-37. [*Old-testamental Roots of Rosary Meditation*, in: *The Prayer of the Rosary and Contemplation*, J. Kumala, ed., Lichen 2003, p. 9-37].

Stela z Tel Dan i jej wartość, RT 46(1999) z. 1, s. 139-148. [*The Stele of Tel Dan and Its Value*, RT 46(1999) b. 1, p. 139-148].

Sylwetki niektórych postaci kobiecych w starotestamentalnej wspólnocie ludu Bożego, ZNKUL 38(1995) nr 1-2 (149-150) s. 37-44. [*Portraits of Chosen Women in Old-Testamental Community of God's People*, ZNKUL 38(1995) no. 1-2 (149-150) p. 37-44].

Sytuacja życiowa pokoleń Izraela według Rdz 49, RT 43(1996) z. 1, s. 29-41. [*Life Situation of Israel Generations According to Gen 49,* RT 43(1996) b. 1, p. 29-41].

Świątynia Jerozolimska, w: *Życie religijne w Biblii*, red. G. Witaszek, Lublin 1999, s. 79-92. [*The Temple of Jerusalem*, in: *Religious Life in the Bible*, G. Witaszek, ed., Lublin 1999, p. 79-92].

Tajemnica wcielenia i Maryja. Perspektywa starotestamentowa, „Salvatoris Mater" 2(2000) nr 1, s. 11-27. [*The Mystery of Incarnation and Mary. Old Testamental Perspective*, „Salvatoris Mater" 2(2000) no. 1, p. 11-27].

Ten, który „przyjdzie". Analiza porównawcza tekstów Rdz 49,8-12 oraz Pwt 33,7, RT 45 (1998) z. 1, s. 5-16. [*The One that Will „come". A Comparative Analysis of the Texts Gen 49:8-12 and Deut. 33:7,* RT 45 (1998) b. 1, p. 5-16].

Teologia słowa Bożego w Księdze proroka Izajasza, CT 54 (1984) fasc. 2, s. 51-68. [*The Theology of the Word of God in the Book of Jeremiah*, CT 54 (1984) fasc. 2, p. 51-68].

Teologia słowa Jahwe w Księdze proroka Jeremiasza, RTK 30(1983) z. 1, s. 22-45. [The *Theology of the Word Jahve in the Book of Jeremiah,* RTK 30(1983) b. 1, p. 22-45].

Twoją duszą miecz przeniknie (Łk 2,35). Cierpienie Maryi w świetle starotestamentowego przepowiadania, „Salvatoris Mater" 3(2001) nr3, s. 11-25. [*„As though you had been stabbed with a dagger (Luke 2:35) Suffering of Mary in the Light of Old-testamental Prophesying*, „Salvatoris Mater" 3(2001) no. 3, p. 11-25].

Ubodzy w przepowiadaniu proroka Amosa (Am 2,6b-7a; 4,1b; 5,1 Ia.12b i 8,4.6), RTK 35 (1988) z. 1, s. 5-14. [*The Poor in Amos'a Prophesying (Am 2:6b-7a; 4:1b; 5:1 Ia.12b and 8:4.6),* RTK 35 (1988) b. 1, p. 5-14].

Układ imion w Rdz 49,3-17.19-27 i Pwt 33,6-25 oraz jego znaczenie, RT 42(1995) z. 1, s. 516. [*Order of Names in Gen. 49:3-17.19-27 and Deut 33:6-25 and Its Meaning*, RT 42(1995) b. 1, p. 516].

Ukryją przed nimi swe oblicze. Sens perykopy Pwt 32,19-21, RT 47 (2000) z. 1, s. 27-37. [*They Will Hide Their Faces. The Meaning of Pericope Deut. 32:19-21,* RT 47 (2000) b. 1, p. 27-37].

Warunki bytowe pokoleń Jakubowych (według Pwt 33,6-25), w: *W posłudze Słowa Pańskiego,* red. S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, Kielce 1997, s. 59-70. [*The Living Conditions of Jacob's Generations (According to Deut. 33:6-25)*, in: *Serving to the Word of the Lord*, S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, eds., Kielce 1997, p. 59-70].

„(...) żeby nie widział (...) (nie) słyszał (...) i (nie) nawrócił się (...)". Sens wersetu Iz 6,10b w świetle wypowiedzi synoptyków, RTK 34(1987) z. 1, s. 39-46. [*„Make them stop up their ears, cover their eyes and fail to understand". The Meaning of Isaiah 6:10 in the Light of Synoptic's Words*, RTK 34(1987) b. 1, p. 39-46].

Encyclopedical Entries

Gat, EK t. 5, kol. 881-882. [*Gat*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, col. 881-882].

Glosolalia, EK t. 5, kol. 1119-1122. [*Glosolalia*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, col. 1119-1122].

Głod w NT, EK t. 5, kol. 1147. [*Hunger in the NT*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, col. 1147].

Gog i Magog, EK t. 5, kol. 1252. [*Gog and Magog*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, col. 1252].

Góra w NT, EK t. 5, kol. 1369. [*Mountain in the NT*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, col. 1369].

Gwiazda, EK t. 5, kol. 424-425. [*Star*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 5, col. 424-425].

Jahn Johan, EK t. 7, kol. 679-680. [*Jahn Johan*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 7, col. 679-680].

Jesse, EK t. 7, kol. 1248. [*Jesse*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 7, col. 1248].

Jozue, EK t. 8, kol. 108-109. [*Joshua,* in: The Catholic Encyclopedia, vol. 8, col. 108-109].

Jozuego Księga, EK t. 8, kol. 109-110. [*The Book of Joshua*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 8, col. 109-110].

Judyta, EK t. 8, kol. 218-219. [*Judith*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 8, col. 218-219].

Judyty Księga, EK t. 8, kol. 221-223. [*The Book of Judith*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 8, col. 221-223].

Kahle Paul, EK t. 8, kol. 325-326. [*Kahle Paul*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 8, col. 325-326].

Karmel, EK t. 8, kol. 802-803 [*Carmel*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 8, col. 802-803].

Klostermann August, EK t. 9, kol. 158. [*Klostermann August*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 9, col. 158].

Kobieta (w Biblii), EK t. 9, kol. 231-234. [*Woman in Bible*, in: The Catholic Encyclopedia, vol. 9, col. 231-234].

Konig Eduard, EK t.9, kol. 625. [*Konig Eduard,* in:The Catholic Encyclopedia, vol.9, col. 625].

In *Lexicon of Fundamental Theology*

Holy Scripture, col: 918-920.

Word of God, col: 1106-1114.

Old Testament, col: 1132-1137.

Stefan Szymik, Rev. PhD Hab., Prof of the CUL

Born on 10th January1956 in Jaskowice Slaskie, since 1976 a member of Missionaries of the Holy Family; he completed philosophical and theological studies in the High Seminary of Missionaries in Kazimierz Biskupi near Konin, ordained in 1982. In the years 1982-1987 he studied at the Institute of Biblical Studies of the CUL (BA in biblical theology). In 1988 he defended a Ph.D. thesis directed by Rev. Prof. Bshp Jan Szlaga. In 1991-1994 he completed biblical studies at the Pontifical Biblical Institute in Rome (BA in biblical studies). Since 1984 he has been teaching biblical courses in the High Seminary of Missionaries in Kazimierz Biskupi near Konin. In 1995 he became a full time research worker of the Institute of Biblical Studies. After defending his postdoctoral thesis: *The anti-Epicurean Polemics in the New Testament Writings* he became the head of the Department of Biblical Hermeneutics. He cooperates with the editiroal team of The Catholic Encyclopaedia, and the periodical „International Review of Biblical Studies" in Dusseldorf. In his research he focuses on biblical methodology and hermeneutics as well as relevance of the Bible in the life of the Church.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Problem polemiki antyepikurejskiej w pismach Nowego Testamentu, Wydawnictwo KUL, Lublin 2003. [*The anti-Epicurean Polemics in The New Testament Writings,* Lublin 2003].

Articles and papers

Bezżenność Jezusa Chrystusa jako znak i wezwanie, „Scriptura Sacra" 4 (2000), s. 147-159. [*The Bachelorhood of Jesus Christ as a Sign and Appeal*, „Scriptura Sacra" 4 (2000), p. 147-159].

Biblia podstawą nietolerancji, agresji..? Pokusa fundamentalizmu w życiu chrześcijańskim, w: *Biblia podstawą jedności,* red. R. A. Sikora, Lublin 1996, s. 117-130. [*The Bible as a Basis for Aggression and Intolerance? The Temptation of Fundamentalistic Approach in Christian Life*, in: *The Bible as the Basis for Unity*, R. A. Sikora, ed., Lublin 1996, p. 117-130].

Biblijna idea Boga jako Ojca na tle religijnych wierzeń starożytnego Bliskiego Wschodu, ZN KUL 44 (2001), s. 3-26. [*The Biblical Idea of God as a Father Against the Background of Religious Beliefs of Middle East*, ZN KUL 44 (2001), p. 3-26].

Chrystologiczna perspektywa interpretacji historii Izraela w mowie św. Szczepana (Dz 7, 2-53), w: *Biblia o odkupieniu,* red. R. Rubinkiewicz, Lublin 2000, s. 163-175. [*Christological Perspective of Interpretation of the History of Israel in St. Stephen's Address (Acts 7:2-53),* in: *The Bible on Salvation*, R. Rubinkiewicz, ed., Lublin 2000, p. 163-175].

Dz 6,1-7 w świetle dotychczasowych badań, RBL 39 (1986) s. 477-482. [*Acts 6:1-7 in The Light of Researches to Date*, RBL 39 (1986) p. 477-482].

Imiona „El" oraz „Elohim" jako określenia Boga w Biblii Hebrajskiej, w: *„Mów, Panie, bo słucha sługa twój". Księga pamiątkowa dla ks. prof.*

R. Rubinkiewicza, red. W. Chrostowski, Warszawa 1999, s. 206-218. [*The Names „El" and „Elohim" as the Terms for God in the Hebrew Bible*, in: *„Speak, Lord, for your servant is listening. Commemorative Book for the Rev. Prof. R. Rubinkiewicz*, W. Chrostowski, ed., Warszawa 1999, p. 206-218].

Lektura fundamentalistyczna Biblii i zagrożenia z niej płynące w świetle dokumentu PKB, CT 66 (1996) nr 1, s. 75-83. [*Fundamentalistic Reading of the Bible and Consequent Dangers in the Light of the Document of the Papal Biblical Commission*, CT 66 (1996) no. 1, p. 75-83].

Lektura fundamentalistyczna Biblii i zagrożenia z niej płynące w świetle dokumentu PKB, w: *Interpretacja Biblii w Kościele. Dokument Papieskiej Komisji Biblijnej z komentarzem biblistów polskich,* przekład i red. R. Rubinkiewicz, Warszawa 1999, s. 169-177 (przedruk z CT 66/1996). [*Fundamentalistic Reading of the Bible and Consequent Dangers in the Light of The Document of the papal Commission*, in: *The Document of the Papal Biblical Commission with Commentaries by Polish Biblists*, R. Rubinkiewicz, transl. and ed., Warszawa 1999, p. 169-177 (a reprint from CT 66/1996)].

Literacki gatunek mowy św. Szczepana (Dz 7, 2-53), RT 44 (1997) nr 1, s. 103-115. [*Literary Genra of St Stephen's Address*, *(Acts 7:2-53),* RT 44 (1997) no. 1, p. 103-115].

Małżeństwo i rodzina w Biblii, w: *Życie społeczne w Biblii,* red. G. Witaszek, Lublin 1997, s. 203-225. [*Marriage and Family in the Bible*, in: *Social Life in the Bible*, G. Witaszek, ed., Lublin 1997, p. 203-225].

Misja opętanego z Gerazy (Mk 5,18-20), w: *W posłudze Słowa Pańskiego,* red. S. Bielecki i inni, Kielce 1997, s. 186-197. [*The Mission of the Possessed of Jerash (Mark 5:18-20)*, in: *Serving to the Word of the Lord*, S. Bielecki and others, eds., Kielce 1997, p. 186-197].

Ołtarze izraelskie, w: *Życie religijne w Biblii,* red. G. Witaszek, Lublin 1999, s. 123-137. [*Israelic Altars*, in*: Religious Life in the Bible*, G. Witaszek, ed., Lublin 1999, p. 123-137].

Podejście kanoniczne w interpretacji Pisma Świętego, RT 49 (2002) nr 1, s. 15-31. [*The Cannonic Approach in Interpreting The Holy Scripture*, RT 49 (2002) no. 1, p. 15-31].

Podstawowe aspekty analizy narracyjnej tekstu biblijnego, RBL 49 (1996), s. 90-103. [*Basic Aspects of Narrative Analysis of the Biblical Texts*, RBL 49 (1996), p. 90-103].

Pojmanie Jezusa w relacji św. Jana (J 18, 1-11), w: *Wszystko czynię dla Ewangelii. Księga pamiątkowa ku czci O. prof. H. Langlcammera OFM,* red. G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, Lublin 2000, s. 417-428. [*The Capture of Christ in St John's Account (J 18: 1-11)*, in: *I Do All for the Gospels. Commemoratibe Book for Father Prof. Hugolin Langkammer,* G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, eds., Lublin 2000, p. 417-428].

Rola Ducha Świętego w procesie interpretacji Biblii, RT 46 (1999) nr l, s. 5-21. [*The Role of the Holy Spirit in the Process of Interpreting the Bible*, RT 46 (1999) no. l, p. 5-21].

Sensy biblijne. Podział, charakterystyka, kontrowersje, RT 47 (2000) nr 1, s. 5-25. [*Biblical Meanings. The Divisions, the Characteristics, the Controversy*, RT 47 (2000) no. 1, p. 5-25].

Struktura literacka mowy świętego Szczepana (Dz 7,1-53), RTK 35 (1988) z. 1, s. 101-115. [*Literary Structure of St Stephen's Address (Acts 7:1-53),* RTK 35 (1988) b. 1, p. 101-115].

Symbolika kielicha w tekstach ustanowienia Eucharystii, w: *Biblia o Eucharystii,* red. S. Szymik, Lublin 1997, s. 181-198. [*The Symbolism of the Chalice in the Texts on the Establishment of the Eucharist*, in: *The Bible on the Eucharist*, S. Szymik, ed., Lublin 1997, p. 181-198].

Współczesne metody analizy tekstu biblijnego na przykładzie Mk 5,1-20, RBL 48 (1995), s. 94-100. [*Contemporary Methods of Analysing the Biblical text on the Example of Mark 5:1-20,* RBL 48 (1995), p. 94-100].

Żydowskie święta późniejsze, w: *Życie religijne w Biblii,* red. G. Witaszek, Lublin 1999, s. 331-345. [*Jewish Later Holidays*, in: *Religious Life in the Bible*, G. Witaszek, ed., Lublin 1999, p. 331-345].

Encyclopedical entries

Imię (w Piśmie św.), EK t. 7, kol. 57-58. [*Name (in the Holy Scripture)*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 57-58].

Jezus Chrystus – historyczność (Dzieje Apostolskie), EK t. 7, kol. 1294-95. [*Jesus Christ – historicity (The Acts Of Apostles)*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1294-95].

Jezus Chrystus – historyczność (List do Hebrajczykow), EK t. 7, kol. 1297-98. [*Jesus Christ – historicity (Epistle to the Hebrews),* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1297-98].

Kudasiewicz J., Jezus Chrystus – dzieje, B. Historia zbawcza: 2. Zwiastowanie, EK t. 7, kol. 1327-28. [*Kudasiewicz J., Jesus Christ – History, B. Redemptive History: 2.Annunciation*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1327-28].

Kudasiewicz J., Jezus Chrystus – dzieje, B. Historia zbawcza: 4. Chrzest, EK t. 7, kol. 1330-31. [*Kudasiewicz J., Jesus Christ – History, B. Redemptive History: 4. Baptism*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1330-31].

Kudasiewicz J., Jezus Chrystus – dzieje, B. Historia zbawcza: 5. Kuszenie, EK t. 7, kol. 1331-32. [*Kudasiewicz J., Jesus Christ – History, B. Redemptive History*: 5. *Temptation,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1331-32].

Jezus Chrystus – dzieje, B. Historia zbawcza: 6. Publiczne nauczanie, EK t. 7, kol. 1332-34. [*Jesus Christ – History, B. Redemptive History*: 5. *Public teaching,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1332-34].

Kudasiewicz J., Jezus Chrystus – dzieje, B. Historia zbawcza: 8. Przemienienie, EK t. 7, kol. 1336-37. [*Kudasiewicz J., Jesus Christ – History, B. Redemptive History*: 8. *Transformation,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1336-37].

Józef Oblubieniec, EK t. 8, kol. 124-125. [*Spouse Joseph*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col. 124-125].

Kdsemann Ernst, EK t. 8, kol. 943. [*Kdsemann Ernst*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col. 943].

Kazanie na Górze, EK t. 8, kol. 1268-1271. [*Sermon of the Mount*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col. 1268-1271].

Kielich, EK t. 8, kol. 1399-1400. [*Chalice*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 8, col. 1399-1400].

Królestwo Boże w ST, EK t. 9, kol. 1338-39. [*God's Kingdom in the OT*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 9, col. 1338-39].

Antoni Tronina, Rev. Prof. PhD Hab.

Born on 13th June 1945 in Ostrowce by Oksza. In 1963 he started studies in theology in the High Seminary in Czestochowa and was ordained on 25th May 1969. After four years of pastoral work he continued his postgraduate studies in Lublin (at the CUL), finishing them in 1976. In the same year he was employed as a junior lecturer in the Department of the Old Testament Exegesis lead by Rev. Prof. S. Łach. Under his direction he defended his doctoral thesis in 1977. The next three years of his academic career he devoted to further biblical _studies at the Pontifical Biblical Institute in Rome (1978-80). There, directed by Rev. Prof. R. Le Deaut, he wrote his dissertation: *Il Salmo 67/68 nella tradizione giudaica e nuovotestamentaria).* After spending few weeks in biblical countries he returned to Poland and started a regular didactic work at the CUL, the High Seminary in Lublin and the High Seminary in Czestochowa's diocese in Krakow. Preparing his postdoctoral dissertation *God comes from Sinai. The Old-Israelian theophanic*

formulae and the Rise of Yalwism. he spent four months in Catholic University in Leuven Belgium (1985-86). Since then his researches have focused mainly on biblical and oriental (Ugarit, Qumran) philology. In 1996 he became the head of the Department of Exegesis of Old Testament Historic and Didactic Books (the Department of Theology, the CUL). In 2001 he obtained a professor title. He now he directed four biblical doctoral dissertations, wrote over 200 academic works (including 10 books). Contemporarily he is also a co-editor of a multivolume biblical commentary prepared by Pauline Editions.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Biblia w Qumran. Wprowadzenie w lekturę biblijnych rękopisów znad Morza Martwego Kraków 2001. [*Bible in Qumran. Introduction to the Reading of the Biblical Dead Sea Scrolls,* Krakow 2001].

Bóg przybywa ze Synaju. Staroizraelskie formuły teofanyne a początki religii Izraela Lublin, 1989. [*God Comes from Sinai. The Old-Israelian Theophanic Formulae and the Rise of Yalwism,* Lublin 1989].

Do Hebrajczyków. Słowo zachęty na dni ostatnie. Częstochowa 1998. [*To the Hebrews. The Message of Encouragement for the Last Days,* Czestochowa 1998].

Księga Tobiasza. Księga Judyty. Księga Estery. Tłumaczenie, wstęp i komentarz. Lublin 2001. [*Book of Tobiah. Book of Judith. Book of Esther. Translation, Introduction and Commentary,* Lublin 2001].

Panie, abym przejrzał! Ślepota i niewidomi w Biblii, Lublin 1997. [*Lord, I want to see! Blindness and the Blind in the Bible,* Lublin 1997].

Psałterz Biblii greckiej. Przeł. według wersji Septuaginty, wprowadzenie i komentarz. Lublin 1996. [*The Psalter of the Greek Bibie. Transl. According the Version of Septuagint, Introduction and Commentary,* Lublin 1996].

Teologia Psalmów. Wprowadzenie do lektury Psałterza Lublin 1995.[*Theology of Psalms. Introduction to the Reading of the Psalter.* Lublin 1995].

Wprowadzenie do języka syryjskiego Kielce 2003, s. 159, Studia Biblica 6. [*Introduction to the Syriac Language,* Kielce 2003, Studia Biblica 6].

Articles

Angelologia staroarmeliskiej „Pokuty Adama" w: *Światła Prawdy Bożej. Ks. Prof. Lechowi Stachowiakowi w 70. rocznicę urodzin,* Łódź 1996, s. 229-239. [*Angelology of the Old-Armenian, „Penitence of Adam",* in: *The Lights of God's Truth. To the Rev.Prof.Lech Stachowiak on the 70th Birth Anniversary,* E. Szewc, ed., Lodz 1996, p. 229-239].

...aż do przyjścia proroka i mesjaszy Aarona i Izraela (1QS 9,11), w: *Miłość jest z Boga. Wokół zagadnień biblijno-moralnych. Studium ofiarowane Ks. Prof. Dr hab. Janowi Lachowi,* Warszawa 1997, s. 401-408. [...*until the Prophet comes, and the Messiahs of Aaron and Israel,* in: *Love Comes from God. A Study for the Rev.Prof. PhD Hab Jan Lach*, Warszawa 1997, p.401-408].

*Deus Veritatis. „Prawda" w teologii Psałterz, „*Częstochowskie Studia Teologiczne" 6(1978) s. 221-242. [*Deus Veritatis. „Truth" in the Theology of the Psalms*, „Czestochowskie Studia Teologiczne" („Czestochowa Theological Studies") 6(1978), p.221-242].

Etymologia nazwy „esseńczycy", RT 49 (2002), z. 1, s. 49-55. [The *Etymology of the Name „Essenes"*, RT 49(2002), b.1, p.49-55].

Judaizm a chrześcijaństwo w I wieku. Koegzystencja czy konfrontacja?, CT 73 (2003) nr l, s. 117-137. [*Judaism and Christianity in the First Century. Coexistence or Confrontation?* CT 73(2003) no.1, p.117-137].

Najstarsze tłumaczenia Pięcioksięgu, CT 69 (1999) nr l, s. 47-62. [*The Oldest Translations of Pentateuch*, CT 69(1999) no. 1, p.47-62].

Od śmierci do życia. Konstrukcja literacka Księgi Tobiasza w: *U źródeł Mądrości* red. S. Haręzga, Przemyśl 1997, s. 319-334. [*From Death to Life. The*

Literary Construction of the Book of Tobiah, in: *At the Source of Wisdom*, S. Harezga, ed. Przemysl 1997, p.319-334].

Pieśń odnowionej świątyni: Ps 29/30, ZNKUL 38 (1995) nr 1-2, s. 9-26. [*A Song for the Dedication of the Temple: Ps 29/30*, ZNKUL 38(1995), no. 1-2, p.9-26].

Pole semantyczne pojęć „emet" i „emunah" w Psałterzu, RTK 25 (1978) z. 1, s. 37-50. [*Semantic Field of the Concepts „emunah" and „emeth"* RTK 25(1978), b.1, p.37-50].

Ps 110,4 w interpretacji międzytestamentalnej, CT 63 (1993) nr 3, s. 89-95. [*Intertestamental interpretation of Psalms*, 110:4, CT 63(1993), no. 3, p. 89-95].

Psalm 67/68 w tradycji judaistycznej i nowotestamentalnej, RBL 35 (1982) s. 12-27. [*Psalm 67/68 in the Tradition of Judaism and in the NT*, RBL 35 (1982), p. 12-27].

Psalmy Salomona oraz ich echa w pismach Nowego Testamentu, RT 41 (1994) z. 1, s. 65-78; 42(1995) z. 1, s. 45-58. [*Psalms of Solomon and Its Echoes in the New Testament*, RT 41(1994), b. 1, p. 65-78; 42(1995), b .1, p. 45-58].

Rekonstrukcja tekstu Pieśni Debory (Sdz 5), w: *Studium Scripturae anima theologiae. Prace ofiarowane Ks. Prof. S. Grzybkowi,* red. J. Chmiel, Kraków 1990, s. 329-339. [*Textual Reconstruction of the Canticle of Deborah, Judges 5*, in: *Studium Scripturae anima theologiae. The Works Dedicated to the Rev. Prof. S. Grzybek*, J. Chmiel, ed., Krakow 1990, p. 329-339].

Rozgrzeszenie według kapłańskiej „tory ofiar" (Kpk 5.1-6), RT 51 (2004) z. 1, s. 19-28. [*Forgiving of Sis According to the Sacrifical Torah (Lev 5,1-6)*, RT 51 (2004) b. 1, p. 19-28].

Tajemnica Złego. Szatan według apokryficznej „Pokuty Adama", RT 44 (1997) z. 1, s. 89-101. [*The Mystery of the Devil. Satan According the Apocrypha „Penitence of Adam"*, RT 44 (1997) b.1, p. 89-101].

Teologia Tory według targumu do Psalmów, RTK 30(1983) z. 1, s. 47-64. [*Theology of Torah According the Targum to the Psalms*, RTK 30(1983), b. 1, p. 47-64].

Wierność Boga w świetle Psałterza, w: *Obraz Boga w Psałterzu (Studia Teologiczne 3),* red. A. Eckmann, S. Łach, A. Tronina, Lublin 1982, s. 65-83. [*God's Faithfullness in the Psalter* in: *The Image of God in Psalter (Theological Studies 3),* A. Eckmann, S. Lach, A. Tronina,eds., Lublin 1982, p. 65-83].

Henryk Witczyk, Rev. Prof. PhD Hab.

Born on 29 October 1955 in Dankow Duzy near Kielce. In the period 1972-1979 he studied philosophy and theology at the High Seminary of Kielce. He obtained the title of MA at the Catholic University of Lublin. In the years 1980-1984 he did postgraduate studies at the Pontifical Theological Academy in Krakow. He earned the title of PhD in theology on the basis of his doctoral dissertation entitled: *Theophany in the Psalms,* written under the supervision of Rev. Prof. Stanislaw Grzybek. 1985-1991 he completed not only a postgraduate course at the Pontifical Biblical Institute in Rome (1988), but the so-called *annus ad doctoratum* programme with the final result as *candidatus ad lauream.* From 1992 he taught biblical courses at the High Seminary of Kielce and Swietokrzyski Theological Institute (1992-1994). In October 1995 he was given the position of assistant professor at the Institute of Biblical Studies of the CUL. In 1997, after successful defense of his postdoctoral thesis „*The poor man called, and the Lord heard him" (Ps 34, 7a). The Model of Diaphanic Communication in the Psalms,* he was given the Chair of New Testament Biblical Theology at the Institute of Biblical Studies of the CUL. Four years later he became an associated professor of the CUL and in 2004 he was awarded the title of full professor of theology. Up till now he has supervised numerous M.A. theses and two PhD dissertations.

In his research he focuses mainly on the Book of Psalms and the Johannine tradition with special notice given to the following theological fields: the Word of God, biblical images of the Church, God and Christ.

He cooperates with many publishing houses and he used to hold or still holds several important positions: a chief editor of Polish homiletics quarterly „Wspolczesna Ambona" („The Contemporary Pulpit"); 1988-1993 – chief editor of the social-religious quarterly „Znaki Czasu" („Signs of the Times"); founder of JEDNOSC Publishing House and 1994-1995 a chief director of this Publishing House; member of the editorial staff of the „Theological Annals" („Roczniki Teologiczne" – RT KUL); representative of the Department of Theology for the editing staff of „The CUL Scholarly Papers" (ZN KUL); chief editor for the Old Testament entries in Catholic Encyclopedia; editor-in-chief of the biblical-theological semi-annual „Verbum Vitae".

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Psalms. A Dialogue with God, Katowice 1995, p. 255.

Gesu-Giudice con la sua parola e la sua voce (Gv 5, 19-30; 12, 44-SO), Milano 1995, p. 77. [*Jesus-Judge with His Word and His Voice*, Milan 1995, p. 77].

The Mystery of Love. the Prophetic Song of Love (Is 61, 10 – 62, 9) as Interpreted by the Church Fathers, Kielce 1996, p. 117.

The Poor Man Called, and God Heard Him (Ps 34, 7a). The Diaphonical Model of Communication in the Psalms, Lublin 1997, p. 479.

Gesu nel ruolo di Elia, [*Jesus in the role of Elijah*, Edizioni Piemme, Casale Monferrato, eds., 1998, p. 96

The Passover of Jesus as God's Answer to the Sin of the World. The Eschatological Sacrifice of Expiation and the New Covenant, Lublin 2003, p. 452.

Articles and Papers

Covenant – Tie and Responsibility, Tarnow Theological Studies, Tarnow 1995, p. 245-261.

That They May be One". *The Meaning of Jesus' Prayer in J 17, 1-26,* in: *The Bible as the Basis of Unity.* A. R. Sikora ed., Lublin 1996, p. 85-115.

Jesus Christ – The Temple of Praise and Truth (J 1, 14), in: *In Service to the Lord's Work,* S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, eds., Kielce 1997, p.242-268.

This is the Lamb of God Who Overcomes the Sins of the World (J 1, 29). The Eucharist and the Sin of the World, in: *The Bible on the Eucharist*, J. Szymik ed., Lublin 1997, p. 121-143.

Jews and Israel Towards Jesus in the Light of J 8, 12-59, in: *Prophet Mighty in Deed and Word, Commemorative Book for Rev. Professor J. Kudasiewicz*, B. Szier-Kramarek, G. Kramarek, K. Mielcarek eds, Lublin 1997, p.165-187.

The Return to God and the Community. Reparation for Sins According to Deutero-Isaiah and the Book of Psalms, RBL 50,2 (1997), p. 86-104.

The Decalogue Message (*Ex 20, 1-17*), *A Critical Literary Analysis*, ZNKUL 40,1-2 (1997) 41-74.

Il testo ebraico di Sir 4,17-18 e i suoi paralleli, CT 68 (1998) 23-38 (fasc. specialis). [*The Hebrew Text of Sir 4,17-18 and its parallels*, CT 68 (1998), p. 23-38 (fasc. specialis.)].

La missione di Elia nella tradizione dell'Antico Testamento, nella letteratura intertestamentaria ed in Qumran, CT 69 (1999) 25-36 (fasc. specialis). [*The Mission of Elijah in the Tradition of the Old Testament, in the rabbinic literature and in Qumran*, CT 69 (1999), p. 25-36 (fasc. specialis)].

The God-Word in Relation to the World and People (John l, 3-4), in: *Speak Lord, Your Servant is Listening, Commemorative book for Rev. Professor R. Rubinkiewicz*, W. Chrostowski ed., Warsaw: Vocatio 1999, p.256-282.

Paraclet – Spirit of the New Covenant (J 14, 15-17), RT 47,1 (1999), p. 45-58.

God as the Father of Jesus (J 10, 22-42), RT48,1 (2000), p. 38-45.

The Deaconate in the Apostolic Church, RT48,2 (2001), p. 19-32.

The Eucharist – Sacrament of Salvation for Many, Verbum Vitae *1* (2001), p. 123-154.

„Take Your Son, Please, and Go and Offer Him as a Sacrifice" (Gen 22, 2). The Biblical Image of God and Abraham, in: *God Created Man in His Image, Commemorative Book for Rev. Bp. M. Golebiewski*, Vocatio, Warsaw 2002, p. 441-456.

High Priest of the New Covenant – the Crucified and Risen Christ (Heb 1,5-2,18), RT 50,1 (2003), p. 97-115.

The Covenant Made on Sinai and the „New Covenant" in Christ, CT 73,1 (2003), p. 37-72.

Mirosław Wróbel, Rev. PhD

Born on 18 July 1966 in Kedzierzyn-Kozle. In April 1991 he obtained the title of. M.A. in theology at the KUL. He was ordained a priest on 18 May 1991 in Lublin. In the years 1992-1994 he studied at the Biblical Institute of the CUL. 1995-1998 he continued his postgraduate studies at the Pontifical Biblical Institute in Rome, including one semester at Hebrew University in Jerusalem. In 1999 he obtained his Ph.D title in biblical theology at the Theology Department of the CUL on the basis of dissertation *Aposynagogos – Excommunication of Judeo-christians from the Synagogue (John 9:22; 12:42; 16:2),* supervised by Rev. Prof. PhD Hab. H. Langkammer. In the years 1998-2003 he attended biblical courses at *Ecole Biblique et Archeologique Francaise* in Jerusalem and defended his second doctoral thesis: Who *are the Father and His Children in John 8: 44? The literary, historical and theological Analysis of John 8:44 and Its Context,* first supervised by Rev. Prof. M.-E. Boismard, O.P. and then by Rev. Prof. L. Devillers, O.P. In 2000 he became an assistant at the Institute of Biblical Studies of the CUL and

in 2001 he obtained the position of assistant professor at the Department of the Intertestamental Literature and Auxiliary Biblical Sciences directed by Rev. Prof. PhD Hab. R. Rubinkiewicz.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Synagoga a rodzący się Kościół. Studium egzegetyczno-teologiczne Czwartej Ewangelii (J 9,22; 12,42; 16,2). [*T*he *Synagogue and the Growing Church. The Exegetical-Theological Study in the Fourth Gospel (John 9:22; 12:42; 16:2)*, Studia Biblica 3, Kielce 2002].

Articles and Papers

Archeological and Textual Evidence in the Process of Israelite Settlement in Canaan, in: *The Deed of Man Shall Be Rewarded. Commemorative Book for Professor J. Homerski,* Tarnow 1999, p. 98-111.

Bóg w narracji o Józefie (Rdz 37-50), w: *Księga pamiątkowa ku czci Prof. J. Kudasiewicza*, Kieleckie Studia Teologiczne 1, Kielce 2002, s. 386-394. [*God in the Joseph Story (Gen 37-50)*, in: *Commemorative Book for Professor J. Kudasiewicz,* Kieleckie Studia Teologiczne 1 (Kielce Theological Studies), Kielce 2002, p. 386-394].

Jakub, syn Jozefa, brat Jezusa, w: *Ossuarium Jakuba, brata Jezusa. Odkrycie, które podzieliło uczonych,* red. Z. Kapera, Kraków 2003, s. 135-140. [*Jacob, Son of Joseph, Brother of Jesus*, in: *Ossuary of Jacob, Brother of Jesus. The Discovery Which Divided Scholars,* Z. Kapera, ed., Krakow 2003, p. 135-140].

Kim jest antropoktonos w J 8,44?, RT 49 (2002) z. 1, s. 77-92. [*Who is Anthropoktonos in John 8,44*, RT 49 (2002) b. 1, p.77-92].

„Żydzi", którzy uwierzyli Jezusowi, Verbum Vitae 5 (2004) s. 117-126. [*The „Jews" who Believed Jesus*, Verbum Vitae 5 (2004) p. 117-126.

„Żydzi" w Ewangelii Janowej, CT 73 (2003) nr l, s. 19-36. [*The „Jews" in the Gospel of John*, CT 73 (2003) no. l, p. 19-36].

Instytut
Nauk o Rodzinie

Dyrektor

Mirosław Kalinowski,
Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Mirosław Kalinowski, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Born on 14 VII 1962 in Szczytno (archdiocese of Warmia). In 1981-1987 completed philosophical and theological studies in Olsztyn priest seminary. In 1989-1993 he devoted himself to specialistic studies on the Institute Pastoral Theology in the Faculty of Theology CUL. He defendet his thesis *Duszpasterstwo pracowników służby zdrowia* [*Pastoral care the persons in medical services*] in 1993. In 2001 obtained the title of Doctor Habilitatus as result of the scinetific activity and monography: *Duszpasterstwo hispicyjne. Studium pastoralne na podstawie wybranych ośrodków hospicyjnych w Polsce.* [*Pastoral care in hospices. Theologico-pastoral analysis of selected Polish hospices*]. From 2002 chief of education in Department Social Cure, Paliative and Hocpices; also director of Institute of Family Sciences. In 1998-2000 accomplish the scientific program intitled *Ruch hospicyjny w Polsce.* [*Network of hospices in Poland*] sponsored by Polish Government. In 2005 prorector responsable in the field of science, foreign contacts.and promotion. From this year acting chairmen of Polish Network Highs Schools Frees from Drugs.

Is member: Commission on Pastoral Cure of Polish Episcopat (1996-2001) as a consultant; Priests Board of Archdiocese of Warmia (1995-2000); Section of Polish Pastoralists (from 1993), Forum of Polish Hospices Network (from 2000); Scientific Board and Redactional Comitee of Theological Annuals CUL in the field on Family Sciences (since 2003); Comissions of Univeristy for Family Sciences nd International Research Programs.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Duszpasterstwo hospicyjne. Studium pastoralne na podstawie wybranych ośrodków hospicyjnych w Polsce. [*Pastoral care in hospices. Theologico-pastoral analysis of selected Polish hospices.* Lublin 2000 ss. 401.

Towarzyszenie w cierpieniu. Posługa hospicyjna. [*Accompaning to sufferences*] Lublin 2002 ss. 204.

Środowiska Specjalnej Troski. [*Circles of special care*], red. M. Kalinowski. Lublin 2003 ss. 220.

Wzrastanie człowieka w godności, miłości i miłosierdziu. [*Human maturation in dignity, love and charity*], red. M. Kalinowski. Lublin 2005 ss. 340.

Kulty publiczności. [*Public cults*], red. M. Kalinowski i in. Lublin 2005 ss. 205.

Praca. [*Work*], red. M. Kalinowski i in. Lublin 2005 ss. 207.

Articles

Postulowane kierunki odnowy duszpasterstwa pracowników służby zdrowia. [*Postulating main problems of renovation pastoral care of health workers*] „Warmińskie Wiadomości Archidiecezjalne" 1994 nr 10 s. 99-114.

Wskazania Kościoła dotyczące duszpasterstwa pracowników służby zdrowia. [*Church teaching on health workers care*] „Roczniki Teologiczne KUL" 42: 1995 z. 6 s. 27-41.

Formacja religijna pracowników służby zdrowia. [*Religious formation of health workers*] „Studia Warmińskie" 33:1996 s. 103-120.

Formacja do kapłaństwa a duszpasterstwo służby zdrowia. [*Priests formation and health workers pastoral care*] „Warmińskie Wiadomości Archidiecezjalne" 1993 nr 3 s. 106-119.

Duszpasterstwo pracowników służby zdrowia. [*Health workers pastoral care*], in: *Duszpasterstwo specjalne*. [*Special pastoral care*], red. B. Drożdz, R. Kamiński. Lublin 1998 s. 101-112.

Parafia a małe wspólnoty religijne. [*Parish and small religious comunities*]. „Studia Warmińskie" 34:1997 s. 365-373.

Małe wspólnoty religijne Kościołem jutra? [*Yesterdays small comunities?*], in: P*roblemy współczesnego Kościoła*. [*Problems of contemporary Church*], red. M. Rusecki. Lublin 1996 s. 177-186.

Duszpasterstwo młodzieży. [*Young people pastoral care*], in: *Duszpasterstwo specjalne*. [*Special pastoral care*], red. B. Drożdz, R. Kamiński. Lublin 1998 s. 21-38.

Młodzież w nauczaniu Jana Pawła II. [*Young people in the teaching of John Paul II*], in: *W służbie wartości*. [*Service to the values*], red. R. Kamiński, S. Koza, L. Skorupa, K. Święs. Kielce 1999 s. 246-255.

Duszpasterstwo chorych. [*Sick people pastoral care*] „Roczniki Teologiczne KUL" 45: 1998 z. 6 s. 179-191.

Zadania duszpasterskie wobec osób dotkniętych problemem aborcji. [*Pastorals tasks to the people after abortions cases*], in: *Program Duszpasterski na rok 1998/99 Komisji Duszpasterskiej Episkopatu Polski* [*Pastoral Program in the years 1998-1999 of Pastoral Care Comission of Polish Episcopat*]. Katowice 1998 s. 330-348.

Pastoralny aspekt aborcji. [*Pastoral aspect of abortion*] „Studia Warmińskie" 35: 1998 cz. 2 s. 379-395.

Ruch hospicyjny w posłudze umierającym. [*Mouvement of hospices for aid to daying people*], in: *Tradycja i otwartość*. [*Tratidion and frankness*], red. K. Kowalik. Lublin 1999 s. 289-303.

Duszpasterstwo hospicyjne. [*Hospices pastoral care*], in: *Duszpasterstwo specjalne*. [*Special pastoral care*], red. B. Drożdz, R. Kamiński. Lublin 1998 s. 141-156.

Pomoc duchowa w opiece paliatywnej. [*Spiritual aid in palliative care*], in: *Problemy współczesnej tanatologii. Materiały II Krajowej Konferencji Problemy Współczesnej Tanatologii TANATOS 1998 Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego*. [*Contemporary problems of tanatology. Papers of II National Conference Con-*

temporary Tanatology... of Scientific Society in Wrocław], red. J. Kolbuszewski. Wrocław 1998 s. 113 -118.

Opieka paliatywna w hospicjum w opinii chorych i ich rodzin na podstawie badań wybranych ośrodków hospicyjnych w Polsce. [*Palliative care in hospices according relations of sick peoples and families*], in: *Materiały IV Krajowej Konferencji Problemy Współczesnej Tanatologii TANATOS 2000 Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego*. [*Contemporary problems of tanatology. Papers of II National Conference Contemporary Tanatology... of Scientific Society in Wrocław*], red. J. Kolbuszewski. Wrocław: WTN 2000 s. 67-80.

Posługa prezbiterów w parafii. [*Presbiter's service in parishes*] „Warmińskie Wiadomości Archidiecezjalne" 1999 nr 44 s. 73-81.

Posługa kapelanów hospicyjnych wśród chorych w terminalnym stadium choroby nowotworowej. [*Presbiter's palliative care service for terminal phase of cancer*] „Studia Warmińskie" 37:2000 s. 129-143.

Podmiot duszpasterstwa. [*Subject of pastoral care*], in: *Teologia Pastoralna*. [*Pastoral Theology*], red. R. Kamiński. Lublin 2000 s. 355-367.

Zadania pastoralne kapelanów w społeczeństwie pluralistycznym. [*Pastoral tasks of chaplains in the pluralistic society*] „Roczniki Teologiczne KUL" 47:2000 z. 6 s. 123-142.

Udział Maryi w dziele Odkupienia. Aspekt pastoralny. [*Mary's Participation in redemption's mystery*]. „Studia Warmińskie" 31:1994 s. 225-232.

Społeczne uwarunkowania przepowiadania. [*Socials circumstances of preaching*]. „Roczniki Teologiczne KUL" 46:1999 z. 6 s. 131-146.

Służba Zdrowia. Bibliografia wypowiedzi Jana Pawła II (1978-1988). [*Health workers. Bibliography of John Paul II (1978-1988).* „Studia Warmińskie" 28:1991 s. 138-148.

Katolicyzm w Stanach Zjednoczonych. [*Catholicism in United States*]. „Posłaniec Warmiński" Kalendarz Maryjny. 1998 s. 41-50.

Opieka duchowa w ruchu hospicyjnym w opinii terminalnie chorych na podstawie badań wybranych ośrodków hospicyjnych w Polsce. [*Spiritual aid in palliative care according relations of terminal sick peoples from selected Polish hospices*] „Roczniki Teologiczne KUL" 48:2001 z. 6 s. 123-141.

Najbliższe otoczenie wobec terminalnie chorego. [*Terminal sick and his close people*], in: *Materiały z Konferencji „W służbie człowiekowi – hospicjum"* [Lublin 20 kwietnia 2002 r.] [*Papers of Conference „Hospice for aid to man"*] Lublin 2002 s. 1-13.

Wsparcie psychologiczne w opinii chorych terminalnie na podstawie badań wybranych ośrodków hospicyjnych w Polsce. [*Psychological support according relations of terminal sick peoples from selected Polish hospices*], in: *Krajowa Konferencja Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego TANATOS 2002, 7-9 listopada Szklarska Poręba. Wrocław* [*Papers of II National Conference Contemporary Tanatology... of Scientific Society in Wrocław*] Wrocław 2002 s. 94-101.

Rodzina w posłudze choremu terminalnie. [*Family in assistance for terminal sick people*] RT 50:2003 z. 6 s. 119-132.

W służbie życiu. Medyczny aspekt posługi hospicyjnej w nauczaniu Kościoła współczesnego. [*Life's care. Medical aspect of palliative care in teaching of contemporary Church*], in: *Przekonania i odpowiedzialność*. [*Convictions and reponsability*], red. A. Drożdż, M. Drożdż. Kielce 2003 s. 205-219.

Wolontariat w życiu rodziny. [*Volontariat in the family life*] RT 51:2004 s. 151-163.

Duszpasterski Telefon Zaufania. [*Pastoral use of confidence telephone services*] „Efektywne Zarządzanie Parafią" Maj 2004 s. 1-11.

Infrastruktury eklezjalne w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. [*Ecclesial infrastructures against to violence in families*], in: *Rodzina i szkoła wobec przemocy*. [*Family and school against to violence*], red. T. Sakowicz. Kielce 2004 s. 566- 577.

Postawy wolontarystyczne wśród rodzin podopiecznych hospicjum. [*Volontiers activity members of families the sicks peoples from the* hospices], in: *Czynem i prawdą*. [*By act and trouth*], red. C. Rogowski i in. Olsztyn 2004 s. 289-300.

Wspieranie duchowe człowieka chorego terminalnie. [*Spiritual assistance to people terminal sick*], in: *Wzrastanie człowieka w godności, miłości i miłosierdziu*. [*Human maturation in dignity, love and charity*], red. M. Kalinowski. Lublin 2005 s. 317-332.

Wspieranie kobiet doświadczających syndromu postaborcyjnego. [*Assistance to womens with postabortion-symptoms*], in: *Wzrastanie człowieka, w godności, miłości i miłosierdziu*. [*Human maturation in dignity, love and charity*], red. M. Kalinowski. Lublin 2005 s. 247-260.

The up-dating of Health Workers in the Pastorał Aspects of Palliative Care: Medical Doctors. Pontifical Council for Health Pastorał Care. The Nineteenth International Conference „Palliative Care". „Dolentium Hominum" 20:2005 nr 58 s. 135-138.

Renouveau de personnels de la sante dans la pastorale des soins palliatifs: les medecins. „Dolentium Hominum" 20:2005 nr 58 s. 135-138.

Znaczenie resocjalizacji religijnej w kształtowaniu dojrzałych postaw u osób skazanych na karę pozbawienia wolności. [*Significance of religiuos resocialisation for the formation of matures attitudes the prisoniers*], in: *Rola wartości moralnych w procesie socjalizacji i resocjalizacji*. [*Meaning of moral values in the proces of socialisation and resocialisation*], red. J. Switka i in Lublin 2005 s. 147-158.

Etos pracy w resocjalizacji skazanych. [*Ethos of work in the proces of resocialisation*], in: *Osobowość przestępcy a efektywność resocjalizacji*. [*Transgressor's personality and efficiency of resocialisation*], red. J. Switka i in Lublin 2005 s. 163-173.

Zapobieganie angażowaniu się w kulty publiczności – nowe wyzwanie dla rodziny. [*Prevency to public-cults engagement*], in: *Lumen Christi tantum [sic!] in Ecc1esia*, red. T. Paszkowska. Lublin 2005 s. 329-345.

Rola Kościoła w profilaktyce kultów publiczności. [*Church function in profilactic initiatives against to public-cults*], in: *Sekty jako wyzwanie społeczne i religijne*. [*Sects as a social and religious challenge*], red. W. Nowak, S. Ropiak. Olsztyn 2005 s.233-247..

Stanislaw Longosz, Rev. PhD Hab., Prof of the CUL

Born on 14 March 1938 in Brzeziny near Ropczyce (Rzeszow district), graduated from secondary school in Tarnow in 1956. Also in Tarnow he took up studied at High Seminary, and he was ordained a priest on 24 June 1962 by Rev ArchBshp. Jerzy Ablewicz. In 1965, after three-year work as a priest in Szczucin and Mielec, he started specialistic studies on classical philology on the Faculty of Humanities at the Catholic University of Lublin. In 1970 he got the Master of Arts title with the dissertatio*n Insults Aimed at the the Ruling in the Works of Latin Christian Writers of the 4th Century. The Insults of Luciferus of Calaris in the Context of the Tradition of Ancient Invective.* He studied also history of the Church on the Faculty of Theology, majoring in patrology. He obtaind a degree of Bachelor of Theology with the dissertation *The Problem of Arius's Literary Legacy.*

After studies in Lublin he left for Rome, where he contunued his specialistic studies in the Patristic Institite Augustianum at the Lateran Papal University. He graduated in 1976 and obtained the title of the Doctor of Philosophy in Patristic Sciences and Theology with the dissertation *De auctoritate Traditionis apud S. Athanasium Alexandrinum. Synthesis Traditionis primi et secundi momenti controversiae Arianae (318-362).*

After returning to Poland he was a teacher of patrology and Latin in High Seminary in Tarnow for four years (1976-1980) and a teacher of patrology in High Seminary of Redemptorist Fathers in Tuchow. Then in October 1980 he started work as a junior lecturer at the Catholic University of Lublin in the Interdisciplinary Institute of Researches on Christian Antyquity, of which he took the chair in 1991.

During his work in the Institute he organized 14 dwo-day all-Poland patristic symposia, he outlined, the first in the Central-Eastern Europe, patristic periodi-

cal „Vox patrum. Antyk chrześcijanski" („Vox patrum. Christian Antiquity"). In the years 1981-2004 he prepared 45 volumes of the periodical. Since 1994 he has been organizing, as part of the activity of the Learned Society of the Catholic University of Lublin, monthly meetings of the Commission of Researches on Christian Antiquity, which include lectures and discussions. In 1998 he obtained the title of *Doctor Habilitatus*, on the basis of his work and dissertation *The View about Drama and Theater of Early Christian Writers* at the Faculty of Humanities of the Catholic University of Lublin. In 2001 he became an associate professor and chair of the Department of the History of Christian Family in the Institute of Family Sciences at the Faculty of Theology, CUL.

He is an author of 324 academic publications (mainly articles, including 11 in foreing languages). His interests are focused on drama and theatre in Early Christian times (1st to 8th century), theologic and moral issues connected with early Christian writers of the 4th century (arianism, Athanasius of Alexandria, Cappadocian Fathers, John Chrysostom, Luciferius, Augustine), the problems of early Christian family, early Christian invective and patristic Latin, the last century's bibligraphy devoted to Christian antiquity in the Polish language.

He belongs to several scientific organizations, such as: Patristic Section (since 1977) at the Scientific Commission of Episcopate of Poland – as its co-founder and the first chairman (1977-1983), the Learned Society of the CUL (since 1982), Association Internationale des Etudes Patristiques (since 1986), the Commission of Researches on Christian Antiquity at the Learned Society of the CUL (the secretary since 1994), the Byzantine Commission of the Polish Academy of Sciences (since 1997).

He regularly takes active part as a lecturer and speaker in scientific meetings abroad (e.g. Patristic Congress in Oxford in the years 1987, 1991, 1995; in Strasbourg in 1992 and in Rome in 1979) and in Poland. In the years 1979-1988 he gave over 70 lectures on patristics in Vatican Radio. He reviewed three doctoral dissertations on the Faculty of Humanities at the CUL and the University of Maria Skłodowska-Curie and two published habilitation works. He also supervised few master's dissertations.

Instytut
Pastoralno-Katechetyczny

Dyrektor

Stanisław Kulpaczyński,
Rev. Prof. PhD Hab.

Stanisław Bielecki, Rev. PhD Hab., Prof of the CUL

Born in 1947. He is a priest of the Kielce Diocese, professor of pastoral theology and head of the Department of General Pastoral Theology of the Pastoral and Catechetical Institute of the Catholic University of Lublin.

In the years 1966-1972 he studied at the High Seminary of the Kielce Diocese. In 1972 he took holy orders and in 1973 he began extramural biblical studies at the Catholic University of Lublin. In the period 1975-1976 he completed full-time studies at the CUL and in 1976 he defended his MA thesis (*This is a Profound Mystery (Ef 5,32) in the Contemporary Exegesis),* prepared under the supervision of Rev. Prof. J. Kudaszewicz. From 1976 till 1981 he studied at the Papal Theological Institute and in 1980 he obtained the title of BA in Biblical studies (*La pericope Rom 13, 1-10 alla luce di Ef 5, 22-23*). 1981-1984 he continued his studies at the Pontifical Gregorian University and in 1984 he gained the title of PhD in Biblical Theology on the basis of his dissertation *Il cristiano nella comunita civile e matrimoniale secondo Rom 13, 1-10 ed Ef 5, 22-23,* prepared under the supervision of Rev. Prof. S. Lyonnet. In the period 1984-1986 he worked as a curate at the Saint Andrew Parish in Olkusz. He obtained the title of Doctor Habilitatus in the field of pastoral theology on the basis of the dissertation titled *Kairos of a Christian According to St. Paul's Letters* in 1997.

In 1987 he was accepted as a teacher at the Department of Pastoral Dogmatics of the Pastoral Theology Institute of the Catholic University of Lublin, and he became a senior teacher in 1989 and a lecturer in 1991. He was appointed head of the Department of Pastoral Dogmatics in 1987, which was renamed as the Department of General Pastoral Theology in 2000. In the same year he was appointed as full professor of the Catholic University of Lublin. In the period 1988-1990 he was in charge of the College of Working People's Chaplaincy at the Pastoral Theology Institute of the Catholic University of Lublin. From 1997-2000 he held the position of director of the Pastoral Theology Institute of the Catholic University of Lublin, and in 2000, after it was divided into the Pastoral and Catechetical Institute and the Liturgical and Pastoral Institute, he was director of the former for a year.

Since 1985 he has been giving commissioned lectures at the Catholic University of Lublin as well as lectures on the New Testament, the history of salvation

and introduction to the Bible at the High Seminary of the Kielce Diocese. In the years 1986-1998 he was a judge in the Bishop's Court in Kielce. 1986-1991, as part of the 3rd Synod of the Kielce Diocese, he was the chairman of the Commission for Theology and Sociology. He taught Hebrew at the Higher School of Pedagogy in Kielce.

In his academic research he concentrates on the Biblical basis of pastoral work, issues touched upon in St. Paul's writings, the theology of signs of the times, the connection between homily foretelling and Bible issues. The combination of theory and practice has resulted in preparing and publishing 7 collections of homilies and pastoral materials, intended mainly for children. The homilies have also been translated into Slovak and Belorussian.

Rev. Prof. Stanislaw Bielecki is the supervisor of nearly 200 MA theses and 10 doctoral dissertations and the author of 80 academic Articles and papers as well as encyclopedia entries. He has participated in numerous national and international congresses, symposia and conventions of theologians. He cooperates with theological centres in Ukraine and Slovakia, also as a supervisor of MA and PhD dissertations.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Chrześcijanin i czas według listów św. Pawła, Lublin 1999. [*A Christian and Time According to St. Paul's Letters,* Lublin 1999].

Dazwolcie dzetiam prichodzit da mnie, Minsk 2002.

Dovol'te det'om prichadzat ku mne. Rok A. Trnawa 2002.

Dovol'te det'om prichadzat ku mne. Rok B. Trnava 2002.

Kairos chrześcijanina w ujęciu listów św. Pawła, Lublin 1996. [*Kairos of a Christian According to St. Paul's Letters,* Lublin 1996].

Pozwólcie dzieciom przychodzić do mnie. Homilie dla dzieci – rok „C”, Kielce 1987. [*Let the Little Children Come to Me. Homilies for Children – Year „C”,* Kielce 1987].

Pozwólcie dzieciom przychodzić do mnie. Homilie dla dzieci – rok „A”, Kielce 1988. [*Let the Little Children Come to Me. Homilies for Children – Year „A”,* Kielce 1988].

Pozwólcie dzieciom przychodzić do mnie. Homilie dla dzieci – rok „B”, Kielce 1989. [*Let the Little Children Come to Me. Homilies for Children – Year „B”,* Kielce 1989].

Postępujmy w światłosci Pana, Kielce 2001. [*Let's Act in the Light of the Lord,* Kielce 2001].

Ślubuję ci. Homilie ślubne. Częstochowa 2003. [*I Pledge You My Faith. Wedding Homilies,* Czestochowa 2003].

Articles and papers

Chrześcijański keryks. *Der christliche keryks*. „Keryks. Międzynarodowy przegląd katechetyczno-pedagogiczno-religijny. Inetrnationale religionspedagisch-katechetische Rundschau”, 2002 nr 1, s. 37-51. 3-punkty. [*Christian Keryx. Der christliche keryks*, „Keryks. Międzynarodowy przegląd katechetyczno-pedagogiczno-religijny” („Keryx. International Catechetic, Pedagogical and Religious Review”), 2002 no. 1, p. 37-51].

Kairos nowego człowieka, w: *Homo novus*, red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin 2002 s. 91-115. [*Kairos of New Man,* in: *Homo novus*, A. J. Nowak, T. Paszkowska, eds., Lublin 2002, p. 91-115].

Kościół a świat w perspektywie kairos trzeciego tysiąclecia, w: *Duszpasterstwo a wyzwania XXI wieku,* red. J. Ostrowski, Kielce 2001, s. 95-110. [*The Church and the World in the Perspective of the Kairos of the Third Millennium,* in: *Pastoral Work and Challenges of the 21st Century,* J. Ostrowski, ed., Kielce 2001, p. 95-11].

Poglądy Paula Tillicha na temat kairos a współczesne opracowania teologii pastoralnej, RT 47 (2000) z. 6 s. 143-162. [*Paul Tillich's Views on Kairos Versus Contemporary Writings on Pastoral Theology,* RT 47 (2000) b. 6 p. 143-162].

Pogrzeb Jezusa, w: *Miechoviana. Szkice historyczne*, Miechów 2002, s. 79-84. 3-punkty [*The Burial of Jesus,* in: *Miechoviana. Historical Sketches,* Miechow 2002, p. 79-84].

Wkład kieleckiego środowiska teologicznego w rozwój teologii znaków czasu, w: *Kultura teologiczna Seminarium Duchownego w Kielcach 1727-2002. Księga Jubileuszowa*, Kielce 2002, s. 351-368. 3-punkty [*Contribution of the Theological Society of Kielce to the Development of the Theology of Signs of the Times,* in: *Theological Culture of the High Seminary in Kielce 1727-2002. Jubilee Book,* Kielce 2002, p. 351-368].

Zanik sacrum we współczesnym świecie jako problem pastoralny, RT 51(2004) z. 6, s. 41-58. [*The Disappearance of Sacrum as a Pastoral Problem,* RT 51(2004) b. 6, p. 41-58].

Znaki czasu i ich rozpoznawanie, w: *Teologia pastoralna*, red. R. Kamiński, t. 1, *Teologia pastoralna fundamentalna,* Lublin 2000, s. 223-247. [*Signs of the Times and Recognizing Them,* in: *Pastoral Theology,* R. Kaminski, ed., vol. 1, *Pastoral Fundamental Theology*, Lublin 2000, s. 223-247].

Marek Fiałkowski OFMConv, PhD

Born on 11th May 1965; divinity doctor; lecturer at the Chair of Pastoral Particular Theology KUL. He studied philosophy and theology at the Franciscan Theological Seminary in Kraków, and was ordained on 22nd June 1991. In the same year he obtained a master's degree at the Theology Faculty of the Papal Theological Academy in Kraków. In the years of 1991-1993 he taught religion in Dąbrowa Górnicza. He specialised in pastoral theology at the Institute of Pastoral Theology

KUL, where he obtained the title of divinity doctor in pastoral theology for his dissertation „The Relationship Between Christians and the World in the Light of the Polish Councillor Documents after Vatican Council II (A Theological-Pastoral Study).

His research concentrates on the relationship between the Church and the world, the presence of Christians in socio-political life. He is an author of a dozen or so papers published in magazines and collected works.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Papers

„A Report on the Situation of Polish Families" and Pastoral Care, RT 48(2001), fasc. 6, p. 225-248.

Pastoral Care for Drug Addicts, in: *Pastoral Theology*, R. Kamiński (ed.), vol. 2, (Particular Pastoral Theology), Lublin 2002, p. 392-401.

Pastoral Care for the Blind, in: *Special Pastoral Care*, R. Kamiński, B. Drożdż (eds.), Lublin 1998, p. 191-203.

The Ecological Question in the Documents of the 2nd Polish Plenary Synod (1991-1999), RT 49(2002), fasc. 6, p. 99-110.

Sects and New Religious Movements as a Challenge for Pastoral Care in Poland. On the „Report about Some Phenomena Related to Sects in Poland", RT 50(2003), fasc. 6, p. 21-40.

The Relationship Between the Church and the World, in: *Pastoral Theology*, R. Kamiński (ed.), vol. I, (Fundamental Pastoral Theology), Lublin 2000, p. 249-292.

The Participation of Catholics in Political Life and Building Peace, in: *Pastoral Particular Theology*, R. Kamiński (ed.), vol. II, (Pastoral Particular Theology), Lublin 2002, p. 508-513.

Political Comittment of Catholics in the Light of the Doctrinal Note on Some Aspects of the Activity and Behaviour of Catholics in Political Life, RT 51(2004), fasc. 6, p. 81-95.

Pastoral Tasks of the Church in Poland in the Light of John Paul II's Addresses to Polish Bishops who Paid the „ad limina Apostolorum" Visit in 1998, RT 47(2000), fasc. 6, p. 45-58.

Ryszard Kamiński, Rev. Prof. PhD Hab.

Professor of pastoral theology, head of the Chair of Particular Pastoral Theology KUL; born on 7th March 1942, a priest of the Siedlce diocese. Having graduated from a secondary school (1960) he studied philosophy and theology at the Theological Seminary in Siedlce and in 1966 was ordained to the priesthood. After three years of parochial work he was sent in 1969 for further studies in pastoral theology at the Institute of Pastoral Theology KUL, where he obtained the title of master of divinity and licentiate in pastoral theology. In the academic year 1971-1972 he took doctoral studies at KUL and then continued in the years of 1973-1974 at the Pastoral Institute of the Papal Lateran University in Rome. There he obtained the title of divinity doctor in pastoral theology in 1974 on the basis of a dissertation entitled „L'Arcivescov Antonio Giuliano Nowowiejski 1858-1941" nostrificated at KUL in 1976.

He conducted lectures on pastoral theology at the Theological Seminary in Siedlce (1974-1976; since 1996 until now) and the Marian Theological Seminary (1991-1993). In 1975 he was employed at KUL at the Chair of the Organisation of Pastoral Care as a junior lecturer (1975-1978) and then lecturer (1978-1987). In the academic year of 1979/1980 he was granted a scholarship at the Catholic Institute in Paris. He was habilitated at the Faculty of Theology KUL in 1988 on the basis of a dissertation entitled „Being a Member of a Catholic Parish. A Pastoral Study" (for which he was awarded by KUL's rector). In 1989 he was nominated to the position of associate professor. In 1991, as Rev. Prof. Romuald Rak was retired, he was made head of the Chair of the Organisation of Pastoral Care of

KUL. In 1992 he was nominated to the position of KUL professor. In the years of 1995-1998 he was head of the Institute of Pastoral Theology KUL. Since 1998 he has been head of the Chair of Particular Pastoral Theology KUL; since 1997 curator of the Chair of Pastoral Care for Families. He obtained the title of professor of theological sciences on 26th June 1999 and since 1st January 2001 he has been full professor of KUL. Since 2001 he has been director of the Pastoral-Catechetic Institute of KUL.

Since 1980 has been a member of the Learned Society of KUL and since 1999 of the Society of the Sociology of Religion. In 1985 he became a member of the editorial committee of the „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne," the pastoral fascicle, and since 1998 the editor-in-chief of the „Roczniki Naukowe KUL." In 2003 he became a member of the Committee of the Theological Sciences of PAN, and in 2004 was decorated with the Knight of the Polonia Restituta Order.

He is a promoter of 28 doctorates, 60 master's degree and licentiates. He participated in many congresses, symposium and sessions at home and abroad, during which he delivered over 20 papers. He organised many symposiums and learned sessions, five of which had a national character. He conducted lecturers in Spiska Chapter in Slovakia and in the Ukraine, in Lvov.

In his work he concentrates on the methodology of pastoral theology, theological foundations and organisation of pastoral care, the relationship between church theory and practice, regeneration of pastoral care in pluralistic society, traditional functions and new parishes, enhancing the function of diaconate and the role of small religious groups in the Church, making Catholics aware of the need to participate in public life in Poland.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books and papers

Being a Member of a Catholic Parish, Lublin 1987.

Pastoral Care in Pluralistic Society, Lublin 1997.

An Introduction to Pastoral Theology, Kraków 2000.

Special Pastoral Care, R. Kamiński, B. Drożdż (eds.), Lublin 1998.

Pastoral Theology, R. Kamiński (ed.), vol. 1. (Fundamental Pastoral Theology), Lublin 2000.

Pastoral Theology, R. Kamiński (ed.), vol. 2, (Particular Pastoral Theology), Lublin 2002.

The Lexicon of Pastoral Theology, R. Kamiński (ed.) (in print)

Moreover, he published ca. 150 studies, learned papers and encyclopaedic entries in various learned magazines and collective works.

Andrzej Kiciński, Rev. PhD

A priest of the Siedlce diocese, divinity doctor in catechetics. B. on 3rd September 1965 in Łuków, studied theology at the Theological Seminary in Siedlce and obtained the title of divinity master in 1992 at KUL on the basis of a thesis entitled „The Problems of Young People in the Teaching of John Paul II Delivered During his Three Pilgrimages to Poland (1979-1983-1987)". In the years of 1992-98 he specialised at the Papal Salesian University in Rome, where he obtained licentiate in theology on the basis of a dissertation „Tra parrocchia e scuola, L'evoluzione della catechesi in Polonia negli anni 1961-1994; on 8th October 1998 he was conferred the title of divinity doctor on the basis of his dissertation entitled „Linguaggio ed esperienza nell'insegnamento della religione secondo Hubertus Halfbfas".

In the years of 1995-2000 he worked at the National Bureau of the World Youth Days at the Conference of the Polish Episcopate. He collaborated with the Papal Board for the Laity. In the years of 1998-2001 he worked at the Academy of Physical Education in Siedlce, and from 1999 on at the Theological Seminary in Siedlce. In the years of 1999-2001 he held the position of a diocesan visitator for the teaching of religion. Since 2001 he has been working at the Catholic University in Lublin. Since 2002 he has been ?????

ACADEMIC PUBLICATIONS

Papers

Does it Suffice to Put on Jeans and Use Slang? The Problems with Language at Religious Classes, „Catecheta" 2000 no 7-8, p. 97-99.

The Adult as a Subject of Religious Instruction, in: *Religious Instruction for Adults in the Fellowship of the Church*, K. Misiaszek (ed.), Warszawa 2002, p. 141-158.

Catechetic Pastoral Care in the Parish in the Light of the Catechetic Directory for the Catholic Church in Poland, RT 51(2004), fasc. 6, p. 141-156.

The Catechetic Directory of the Catholic Church in Poland – a Discussion of the Most Important Question, „The Affective Management of the Parish" Raabe 9:2004, p. 1-11.

Evangelisation in a Holy Hurry, or Considerations Between the Pedagogy of Going to the Youth and the Pedagogy of Holiness, „The Holiday of the Youth Lasts for Ever" 2001 no 14, p. 29-44.

The Formation of the Youth in the Teaching of John Paul II During his Pilgrimages to Poland, in: *Teaching Religion Today. Problems and Challenges*, J. Stala (ed.), Kielce 2004, p. 177-192.

The Social Formation of Young Poles in the Teaching of John Paul II, in: *Religious Instruction According to John Paul II*, J. Zimny (ed.), Sandomierz 2004, p. 125-135.

The History of the Papal School of Prayer, in: *Prayer at a Religius Class*, S. Kulpaczyński (ed.), Lublin 2002, p. 331-381.

A Special Religious Teacher, in: *Special Religious Instruction Today. Problems and Challenges*, J. Stala (ed.), Kielce 2003, p. 39-53.

Religious Instruction for Groups of Special Concern, RT 50(2003), fasc. 6, p. 121-137.

Correlation at a Religious Class, in: *On the Post-councillor Religious Instruction*, R. Chałupniak, J. Kochel, J. Kostorz, W. Spyra (eds.), Opole 2004, p. 261-264.

The Church – John Paul II – the Youth, in: *Serving God and Homeland*, S. Chodźko (ed.), Siedlce 2000, p. 137-142.

The Chronicle of the Pastoral-Catechetic Institute of KUL for the Academic Year 2002/2003, RT 51(2004), fasc. 6, p. 339-350.

Young People as the Hope of Polish Families in the Teaching of John Paul II, in: *The Youth. History, the Present Time, Future*, J. Zimny (ed.), Sanodmierz 2004, p. 155-163.

The Curriculum of the Catechesis of the Catholic Church in Poland – Goals and Contents, „Effective Management of the Parish" Raabe 9:2004, p. 1-24.

The Bases of Special Catechesis, „Kwartalnik Pasterski Diecezji Siedleckiej" 2:2004, no 2, p. 167-183.

The Laws of the Development of the Person and Human Fellowship in the Context of the Pedagogy and Magisterium of the Church, in: *Pastoral Pedagogy*, M. Marczewski (ed.), Lublin 2003, p. 73-82.

The Curriculum of Religion for the Kindergarten, „Kwartalnik Pasterski Diecezji Siedleckiej" 1:2004, no 4, p. 334-342.

A Transition from the Catechesis for Children to the Catechesis for Adults. A Presentation of the Document „Catechesis for Adults in the Christian Fellowship" of the International Board for Catechesis, „Wiadomości Diecezjalne Siedleckie" 2001, no 7-8, p. 312-324.

Preparation for the Sacrament of Christian Initiation, AK 143:2004, no 573, p. 227-237.

Radio, TV, the Internet, the Press at Religious Classes in the Siedlce Diocese, in: *Audiovisual Media in Religious Instruction*, S. Kulpaczyński, Lublin 2004, p. 173-181.

Movements in the Service of the Church, in: *The New Spring in the Church*, M. Boruc (ed.), Siedlce 1999, p. 87-97.

The Identity of Young People in the Teaching of John Paul II During his Pilgrimages to Poland, in: *Teaching Religion to Young People*, S. Kulpaczyński (ed.), Lublin 2003, p. 271-292.

Some Functions of Symbols in Religious Education, in: *Communication in Religious Education*, J. Zimny (ed.), Sandomierz 2003, p. 55-68.

Challenges of Religious Education for Adolescents in the New Millennium, in: *Teaching Religion Today*, J. Zimny (ed.), Sandomierz 2002, p. 25-41.

The scientific output contains 43 items of pastoral-learned character and 21 reviews of books and manuals for religious education.

Stanisław Kulpaczyński, Rev. Prof. PhD Hab.

Chair of the Departament of Psychological and Pedagogic Catechetics in the Institute of Religious Education of the Catholic University of Lublin, born 17 June 1936 in Letownia near Przemysl; psychologist and Catholic theologian, Salesian. He completed the High Seminary in Przemysl. He was ordained a priest on 16 June 1962 in Krakow. In the years 1967- 1970 he studied psychology at the Catholic University of Lublin. He obtained a doctor's degree with the dissertation *The Experience of Penence among Secondary-School Youth with the Special Consideration for Anxiety Disorders*; later on 12 December 1989 he got the degree of Doctor Habilitatus, after presenting his academic and scientific works and

a dissertation *The Didactics of Prayer in Religious Education*. On 23 May 2003 he was awarded a profesorship.

He started his work as a religious educator in Kielce, Poznan and Lublin. In 1970 he attended lectures on psychology and catechetics classes in salesian High Seminary in Krakow. In 1976 he started his didactic work, first as a junior lecturer, later as a lecturer, in the Department of Religious Education at the Institute of Pastoral Theology at the Catholic University of Lublin. In the same year he commenced co-organizing of All-Poland Catechetics Symposia at the Catholic University of Lublin as well as symposia for students of religious didactics at the CUL and the Academy of Catholic Theology (now the University of Cardinal Stefan Wyszynski). He has been the sole organizer of the symposia since 1994. He took part in the works on religious handbooks for young people under the editorial of Rev Prof M. Majewski.

In 1991 he took the chair of the Departament of Psychological and Pedagogic Catechetics in the Institute of Religious Education of the Catholic University of Lublin, where he holds graduate and postgraduate seminars. Under his supervision, 267 students obtained their master's degree and 35 postgraduate students got the degree of Doctor of Philosophy in catechetics.

From the beginning of his academic and didatic work he was an activist and organizer in many institutions, societies and other organizations devoted to religious education. In the years 1970-1990 he was a member of Salesian Comission of Catechetics of Saint Jacek Province (Karakow). He organized symposia on religious education for catechists from salesian parishes in Krakow and Wroclaw. In the years 1980- 1999 he was the chairman of this commission, in the years 1994-1995 he was a member of Senate Library Commission of the Catholic University of Lublin. He has been cooperating with the Learned Society of the Catholic University of Lublin and since 1995 he kas been a correspondent and a editor of section „Catechetics" in the editorial of the Catholic Encyclopedia.

In the years 1980-1995 he organized annual two-day catechetical meetings for religious instruction teachers from Salesian provinces of Krakow and Wroclaw. In the years 1986-2004 he was a member of German Catechist Association (AKK). Since 1992 he has been a member of European Catechetics Team; since 1996 a consultant in the Commission of Catholic Education of the Conference of Polish Episcopate. He takes part in annual meetings of catechetics lecturers from various theological schools in Poland, in symposia, catechetics conferences and catechetical workshops in many regions of the country.

He specializes in the issues of psychological and didactical aspects of religious education of children and young people (sucha as: the image of a catechist, marking in religious classes, symbols in the eyes of the catechetics listeners, prayer in catechetics, homework in religious education). Since the year 2000 he has been serving as an expert assesing cathechetic curricula and handbooks in the Commission of Catholic Education at the Conference of Polish Episcopate. He is a member of scientific council of the periodicals: „Keryksa", „Roczniki teologiczne", „Studia Koszalinsko-Kolobrzeskie", „Katecheta". He is especially focused on psychological and pedagogical aspects of teaching religion to children and young people, shaping religious attitudes during religion classes, the image of religion classes, symbols used in the education and selected problems concerning stimulating methods and audio-visual aids in the class – and he conducts numerous researches in the enviromnent of schools and parishes, which support his studies.

He is an author of scientific and academic dissertations, mainly on psychology of catechized children and psychological profile of catechists. He published abaout 130 essays, 2 books and edited 10 other publications.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Katechetyczna dydaktyka modlitwy, Lublin 1989. [*Catechetical Didactics of Prayer*, Lublin 1989].

Symbole w obiorze katechizowanych, Kielce 2003. [*Symbols in the Eyes of the Catechized*, Kielce 2003].

Editions

Aktywizowanie katechizowanych, Lublin 1997 [*Motivating the Catechized*, Lublin 1997].

Celebracja w katechezie, Kraków 1999. [*Celebration in Catechization*, Krakow 1999].

Dialog w katechezie, 1998. [*Dialogue in Catecheteics*, 1998].

Jezus Chrystus centrum katechizacji, Lublin 2000. [*Jesus Christ – the Centre of Catechetization*, Lublin 2000].

Katecheci uczą sie oceniać katechizowanych, Lublin 1998. [*Catechists Learn to Mark the Catechized*, Lublin 1998].

Katecheza młodzieży, Lublin 2003. [*The Catechetics of the Young*, Lublin 2003].

Modlitwa w katechezie, Lublin 2002. [*Prayer in Catechetics*, Lublin 2002].

Ocena w katechezie, Lublin 2001. [*Marking in Catechetics*, Lublin 2001].

Środki audiowizualne w katechezie, Lublin 2004. [*Audio-visual Aids in Catechetics*, Lublin 2004].

Articles and papers

Etapy oceniania katechizowanych, RT 49(2002), z. 6, s. 79-97. [*The Stages of Marking the Catechized*, RT 49(2002), b. 6, p. 79-97].

Formy aktywizacji katechezy, RTK 29(1982) z. 6, s. 69-89. [*The Forms of Motivating in Catechetics*, RTK 29(1982) b. 6, p. 69-89].

Katecheta wobec środków audiowizualnych, RTK 25(1978), z. 6, s. 27-43. [*Catechists and Audio-visual Aids*, RTK 25(1978), b. 6, p. 27-43].

Katechetyczne prace domowe w klasach V-VIII w teorii i w praktyce, RTK 34(1987) z. 6, s. 5-24. [*Homeworks in Catechetics for the forms V-VIII – theory and practice*, RTK, 34(1987) b. 6, p. 5-24].

Katechetyczne zadania domowe w teorii, praktyce oraz w ocenie rodziców i katechetów, RT 38-39(1991-1992) z. 6, s. 185-201. [*Homeworks in Catechetics – Theory, Practice and the Views of Parents and Catechists*, RT 38-39(1991-1992) b. 6, p. 185-201].

Pojęcie modlitwy u katechizowanych, RT 47(2000), z. 6, s. 105-122. [*The Catechized's Understanding of Prayer*, RT 47(2000), b. 6, p. 105-122].

Rola katechety w wychowaniu do modlitwy, RTK 36(1989) z. 6, s. 117-127. [*The Role of the Catechist in Prayer Education*, RTK 36(1989) b. 6, p. 117-127].

Współpraca katechetów z rodzicami z uwzględnieniem sytuacji katechizacji w szkole, RT 41 (1994) z. 6, s. 15-31. [*The Cooperation of Catechists and Parents in the Context of Catechization at School*, RT 41 (1994) b. 6, p15-31].

Paweł Michał Mąkosa, Rev. PhD

A priest of the Radom diocese. Born on 24th July 1971 in Radom, graduated from the T. Chałubiński secondary school in Radom. He studied philosophy and theology in Radom and obtained his master's degree on the basis of the thesis entitled „The Idea of Eternal Life in the Psalms" written under the supervision of Rev. Prof. Antoni Tronina. He was ordained to the priesthood in 1996. Immediately after his ordination he was appointed to pastoral work at a parish in Radom. From 1997 on he continued post-graduate studies in catechetic at KUL. In October 2000 he started work at the Curia of the Radom Diocese as a diocesan visitor for catechisation. Simultaneously he continued his doctoral studies at KUL crowned with a doctor's degree on 18th January 2001 on the basis of a dissertation entitled „The Contribution of Rev. Prof. Mieczysław Majewski to the Development of Polish Catechetics" written under the supervision of Rev. Dr. Stanisław Kulpaczyński. In the academic year 2001/2002 Bp Jan Chrapek granted him a year-long scholarship in Milan, during which he worked as a priest at St. Paul's parish in Brugherio (Milan) and attended pedagogic classes at the Catholic University of Sacro Cuore in Milan. After his return to the diocese he resumed his position as a visitor of religious instruction and lecturer at the Theological Faculty of UKSW in Radom. Since 1st October 2003 he has been working as a junior lecturer at the Chair of Psychological-Pedagogical Catechesis of KUL, lecturer at the Theological Insti-

tute of UKSW in Radom and Marian Theological Seminary in Lublin. Since 2002 he has been a member of the editorial board of the quarterly „Zeszyty Formacji Katechetów."

His main directions of research: religious instruction for adolescents, audio-visual media in religious instruction.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

The Contribution of the Rev. Prof. Mieczysław Majewski to the Development of Polish Catechetics, Lublin 2004, pp. 265

Papers

Christ – the Lord and Judge (668-682), in: *Confessing Faith Today. Religious Instruction for Adults on the Basis of KKK*, S. Łabendowicz (ed.), Sanodomierz 1999, p. 164-167.

Is There Only an Anthropological Religious Instruction?, Studia Diecezji Radomskiej, vol. 4, Radom 2002, p. 161-170.

Religious Instructor Toda. The Current State and Challenges, J. Stala (ed.), Kraków 2002 (a review), Zeszyty Formacji Katechetów 1/2003, p. 123.

Emigration of Adolescents as a Challenges for the Religious Instructor, Katecheta 5/2004, p. 62-65.

Computer and the Internet in the Didactics of Religious Instruction, in: *Audio-visual Media in Religious Instruction*, S. Kulpaczyński, Lublin 2004, p. 183-202.

The Conception of an Integral Religious Instruction for Contemporary Adolescents. Sources and Goals, Toruń 2000 (a review), Zeszyty Formacji Katechetów 1/2001, p. 103-106.

The Youth – the Hope of the Church and the World – Papal Guidelines for the Youth, Zeszyty Formacji Katechetów 1/2004, p. 51-56.

The Scriptures – the Book of the Books, in: *The Biblical Week*, A. Odzimek, J. Kucharski, Z. Niemirski (eds.), Radom 1997, p. 92-94.

The Liturgical Year, a Synopsis of a Meeting for KSM, www.ksm.org.pl.

Celebrating Sunday, a Synopsis of a Meeting for KSM, www.ksm.org.pl.

An Outline of the Eschatology of the Old Testament, Studia Diecezji Radomskiej, vol. 2, Radom 1999, p. 155-166

Beata Parysiewicz, PhD

adjunctat the Chair of the Pastoral Care of Families at the Pastoral-Catechetic Institute of KUL. Born on 16th May 1961 in Lublin, graduated the A .J. Vetter Secondary School in 1980 with the diploma of technician economist. From 1980 to 1985 she worked as economist at the Agricultural Equipment Trade Company „Agroma" in Lublin. In the years of 1985-1990 she studied at the Theology Faculty of KUL. From 1990-1993 she worked as religion teacher in the 4th Secondary School in Lublin. In the years of 1991-1993 she took licentiate studies at the Pastoral Care for Families of the Institute of Pastoral Theology of KUL, and from December 1993 worked as assistant at the Chair of the Pedagogic of Family of ITP. KUL. She obtained the title of pastoral theology doctor in 1998 on the basis of her dissertation [The Role of Mother in the Contemporary Polish Family in the Light of the Research of the Chair of the Pedagogic of Family KUL 1972-1994. A Pastoral Study] under the supervision of Rev. Prof. J. Wilk. Since 2000 she has been adjunct at the Chair of Pastoral Care for Families. In 1987 she graduated from a Diocesan Institute of Family Life; from 1987 to 1993 she worked in parochial Counselling Institutes of Family Life.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Articles and papers

Christian Spirituality of Family vs. Paradigm of Modernism, RT 47(2000), fasc. 6, p. 75-86.

The Dialogue in the Family and with the Family, in: *The Protection of Human Environment and the Quality of Life*, Warsaw 1999, p. 202-210.

The Street Child. Selected Issues, in: *The Path as a Human Space*, A. Drożdż, G. Witaszek (eds.), Lublin 2002, p. 239-245.

The Functions and Rank of Love in Formation and Social Life. Selected Issues, RT 50(2004), fasc. 6, p. 107-121.

Maternity and the Teaching of the Polish Church in the Years of 1945-1994. Selected Aspects, RT 46(1999), fasc. 6, p. 399-423.

Marriage and the Idea of Love to One's Neighbour, in: *Who is My Neighbour*, Lublin 2001, p. 57-61.

A Model of Marriage and Family in the Teaching of the Catholic Church vs. Formation and Education of Adolescents, in: *Educational Transformations in Poland and in the World vs. Models of Formation*, W. Korzeniowska (ed.), Cracow 2001, p. 297-315.

The Paradigm of Post-modernism, in: „The Problem of Family", 1999 (227-228), fasc. 5-6, p. 17-24.

The Basic Ways of Conducting Marital-Familial Counselling in the Parish, „Effective Management of the Parish" 2003, no 12, p. 19.

The Need for a Transformation and Asceticism in Human Formation, in: *Forming an Open Man*, A. Rynio (ed.), Kielce 2001, p. 95-99.

The Religious Dimension of Maternity. Selected Aspects, in: *Beliefs and Responsibility*, A. Drożdż, M. Drożdż (eds.), Kielce 2003. p. 181-205.

The Role of Mother in the Pre-Councillor Teaching of the Church, RT 44(1997), fasc. 6, p. 183-199.

Stefan Cardinal Wyszyński About the Child, in: *In the Service of the Child*, J. Wilk (ed.), Lublin 2002, vol. 1, p. 173-189.

Free Unions, in: *In the Service of the Family*, R. Bieleń (ed.), Warsaw 2000, p. 139-147.

Christian Formation in the Epoch of Globalisation, in: *Transformations in the Sciences on Formation – Ideas, Conceptions and Educational Reality*, W. Korzeniowska (ed.), Cracow 2002, p. 145-155.

Formation to Love, in: The Contemporary Polish Family. Its Axiological Dimension and Function, H. Cudak, H. Marzec (eds.), Piotrków Trybunalski 2001, p. 213-222.

Formation as a Path, in: *The Path as a Human Space*, A. Drożdż, G. Witaszek (eds.), Lublin 2002, p. 201-205.

Familial Formation for the Role of Mother, in: *Pro-familial Education*, M. Chymuk, D. Topa (eds.), Cracow 2000, p. 205-213.

The Formative Role of Mother in the Contemporary Polish Family, in: *Partner, Custodian, Mother*, K. Jakubiak (ed.), Bydgoszcz 2000, p. 206-224.

On the Studies on the Development of Polish Pedagogical Thought About Formation in the Family, in: *Formation in the Family from the Ancient Times to the Twentieth Century*, J. Jundziłł (ed.), Bydgoszcz 1994, p. 211-225.

Ryszard Podpora, Rev. PhD

Priest in the Lublin Archdiocese, he was ordained in 1985. He defended his doctoral thesis *John Paul II's Papal Teachings to the Young People During his Apostolic Pilgrimages* in 1992. He is a catechetist, a senior lecturer at the KLJL and a lecturer in the Papal Department of Theology in Warsaw (at the St John the Baptist's Section) and in the Institute of Higher Religious Culture (KLTL). An author of many articles in „Katecheta" (The Catechist) monthly

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Pomoce audiowizualne w katechezie, Lublin 1997. [*Audiovisual Teaching Aids in Religious Education*, Lublin 1997].

Obraz filmowy w katechezie, Lublin 2000. [*Film in Religious Education*, Lublin 2000].

Wiesław Przygoda, Rev. PhD Hab.

Born in 1962; priest of the Radom diocese; adjunct at the Chair of Particular Pastoral Theology KUL; master of divinity at KUL in 1987 (Negation of Love in the Philosophical Thought of Friedrich Nietzsche); doctorate in pastoral theology KUL in 1993 (The Charitable Function of the Church at Vatican Council II. A Pastoral Study); since 2001 member-collaborator of the Learned Society of KUL and consultant of the Charitable Commission of the Conference of Polish

Episcopate; wrote two books and over 70 papers on charitable ministry and pastoral theology.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

The Charitable Function of the Church at Vatican Council II. A Pastoral Study, Lublin 1998.

The Pastoral Ministry of the Church in Poland. A Theological-Pastoral Study, Lublin 2004.

Studies and papers

The Anthropological Attitudes of the Charitable Ministry of the Church, „Theologica Thoruniensa," 3(2002), p. 301-319.

The Apostolate of the Institutes of the Consecrated Life, in: *Pastoral Theology*, R. Kamiński (ed.), vol. 1, Lublin 2000, p. 383-392.

The Christological Foundations of the Charitable Ministry of the Church, „Theologica Thoruniensia," 2(2001), p. 289-306.

The Pastoral Care of Vocations for the Consecrated Life, in: *Special Pastoral Care*, R. Kamiński, B. Drożdż (eds.), Lublin 1998, p. 205-226.

The Pastoral Care for Priests. Forms and Directions of Development, RT 47(2000), fasc. 6, p. 87-104.

The Pastoral Care in the Marian Sanctuary, in: *Special Pastoral Care*, R. Kamiński, B. Drożdż (reds.), Lublin 1998, p. 369-388.

The Charitable Function in the Service of the Church-Fellowship, „Studia Theologica Varsaviensia", 34(1996) no 2, p. 207-220.

The Functions of Making the Church Real, RT 46(1999), fasc. 6, p. 175-198.

The Essence and Mission of the Church, in: *Pastoral Theology*, R. Kamiński (ed.), vol. 1, Lublin 2000, p. 117-149.

The Catechetic Dimension of the Charitable Ministry of the Church, in: *How to Catechise Today. Problems and Challenges*, J. Stala (ed.), Kielce 2004, p. 481-498.

Laity and Forms of Lay Missionary Activity, in: *Pastoral Theology*, R. Kamiński (ed.), vol. 1, Lublin 2000, p. 392-416.

The Church Chooses to Love the Poor and Rejected. A Theological-Pastoral Aspect, „Studia Diecezji Radomskiej" 2003, vol. 5, p. 339-354.

Negating Neighbour's Love in Friedrich Nietzsche's Anthropology, in: *Towards the Truth in the Fellowship of Man and God*, E. Balawajder, P. Nitecki, A. Jabłoński (eds.), Sandomierz 1997, p. 101-114.

The Jubilee Indulgence as a Chance for the Revival of Charitable Works in a Parish, „Studia Diecezji Radomskiej" 2000, vol. 3, p. 189-202.

The Parish as a komunio, „Dobry Pasterz" 2003 no 28, p. 130-144.

The Parochial Charitable Group, RT 45(1998), fasc. 6, p. 223-239.

The Pneumatological Foundations of the Charitable Activity of the Church, RT 50(2003), fasc. 6, p. 41-62.

The Pontificate of John Paul II as a Model and Challenge for Pastors, „Studia Diecezji Radomskiej" 1999, vol. 2, p. 11-28.

The Charitable Ministry of the Church Towards the Disable, „Homo Dei" 73(2004) no 1, p. 59-70.

The Charitable Ministry of the Church, in: *Pastoral Theology*, R. Kamiński (ed.), vol. 2, Lublin 2002, p. 443-505.

The Charitable Ministry in the Awareness of the Faithful and Pastors, RT 51(2004), fasc. 6, p. 123-139.

The Commandment to Love One's Neighbour as a Challenge for the Parochial Fellowship, „Studia Theologica Varsaviensia" 32(1994) no 2, p. 191-205.

The Role and Tasks of Charitable Institutions of the Universal Church, RT 44(1997), fasc. 6, p. 23-38.

The Social Dimension of the Charitable Activity of the Church, „Teologia praktyczna" 3(2002) p. 227-242.

The Theology of Suffering and Disease, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne" 33(2000), p. 257-266.

Pastoral Theology in Poland, in: *Pastoral Theology*, R. Kamiński (ed.), vol. 1, Lublin 2000, p. 100-116.

The Trinitarian Foundations of the Charitable Activity of the Church, RT 49(2002), fasc. 6, p. 5-19.

The Poor as the Object of the Charitable Activity of the Church, „Roczniki Naukowe Caritas" 2(1998), p. 93-114.

The Value of the Charitable Activity in the Life and Activity of the Church, in: *In the Service of Values. A Jubilee Book Dedicated to Bp Prof. Kazimierz Ryczan on the Occasion of His Sixteenth Birthday*, R. Kamiński, S. J. Koza (et al. eds.) Kielce 1999, p. 457-473.

Christian Voluntary Service in the Life and Activity of the Church, „Roczniki Naukowe Caritas" 5(2001) p. 39-58.

The Significance of the Charitable Ministry of the Church in the Light of the Gospel and Testimony of Ancient Christianity, „Studia Sandomierskie" 2002, vol. 9, p. 185-200.

Kazimierz Ryczan, Rev. Bshp PhD Hab., Prof of the CUL

Chairman of the Department of Sociology of Religion in The Pastoral-Catechetical Institute, the CUL, born on 10th February 1939 in Zurawica near Przemysl. In the years 1956-63 he studied in the High Seminary in Przemysl, ordained a priest on 16th Jne 1963 and started pastoral work in Szebnie parish (near Jaslo) and Fara parish in Rzeszow. In the years 1966-69 he studied in the Institute of the Pastoral Theology at the CUL and in 1969 obtained BA degree in theology. In the years 1970-75 he worked as an academic priest in Rzeszow, in 1975 continued his doctoral studies at the CUL and became a junior lecturer at the Faculty of the Sociology of religion. He obtained PhD degree with the dissertation: *The Continuity and Changes in Religious Tradition. A Sociologic Study On the Basis of a Chosen Urban Environment.* He was given *Doctor Habilitatus* degree after presenting the thesis: *Values of the Catholic and Types of Urban Environment.* In the years 1983-1993 he worked as a vice- director and director of the Monastery School for Priests- Students of the CUL. In 11th September 1993 he became a Kielce bishop. He is a member of the Learned Society of the CUL and Polish Sociological Association. In his lectures and works he is focuses on sociology of religion, catholic social studies and pastoral theology.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Dokumenty społeczne Kościoła, Lublin 1984. [*Social Documents of the Church*, Lublin 1984].

Królestwo Boga Ojca, Paryż 2000. [*The Kingdom of God the Father*, Paris 2000].

Śladami Pana. Kazania Pańskie, Kielce 2001. [*In Lord's Footsteps. Lord's Sermons,* Kielce 2001].

Wartości katolików a typ środowiska miejskiego, Lublin 1992. [*Values of the Catholic and Types of Urban Environment,* Lublin 1992].

Wezwani do domu Ojca. Kazania pogrzebowe, Kielce 2002. [*Summoned to the Father's House. Funeral Sermons,* Kielce 2002].

Zauroczeni Panem. Kazania o świętych, Kielce 2000. [*Enthralled by the Lord. Sermons about Saints,* Kielce 2000].

Articles and papers

Badania etosu grup zawodowych, CT 48(1978) fasc. 3, s. 149-152. [*Researches on the Ethos of Professional Groups*, CT 48(1978) fasc. 3, p. 149-152].

Badania powołań kapłanskich, CT 47(1977) fasc. 4, s. 157-163. [*Researches on Priestly Vocations*, *CT* 47(1977) fasc. 4, p. 157-163].

Badania socjologiczne nad religijnością w Polsce, w: *Społeczno-kulturalna działalność Kościoła Katolickiego w Polsce XIX i XX wieku,* red. R. Renz, M. Meducka, Kielce 1994, s. 9-16. [*Sociological Researches on Religiousness in Poland*, in: *Social and Cultural Activity of the catholic Church in Poland in the 19th and 20th centuries*, R. Renz, M. Meducka, eds., Kielce 1994, p. 9-16].

Ciągłość i zmiana tradycji religijnej. Problematyka i hipotezy, „Roczniki Nauk Społecznych" 9(1981) s. 61-80. [*Continuity and Changes in Religious Tradition. Problems and Hipotheses*, „Roczniki Nauk Społecznych" („Social Studies Annuals") 9(1981) p.61-80].

Działalność duszpasterska Kościoła a zaangażowanie polityczne, CT 57(1987) fasc. 3, s. 121-128. [*Pastoral Work of the Church and Political Involvement*, CT 57(1987) fasc. 3, p. 121-128].

Kościół a związki zawodowe, „Premislia Christiana" 2:1988/89 s. 189-195. [*The Church and Trade Unions*, „Premislia Christiana" 2:1988/89 p. 189-195].

Miejsce i rola młodzieży w parafii. „Seminare". Poszukiwania naukowo-pastoralne. Kraków-Ląd 1986, s. 53-62. [*The Place and Role of Young People in the Parish*, „Seminare". Academic-Pastoral Searching. Krakow-Lad 1986, p. 53-62].

Miłość i miłosierdzie w życiu społecznym, w: *Dives in misericordia. Tekst i komentarz,* Lublin 1983, s. 223-233. [*Love and Mercy in Social Life*, in: *Dives in misericordia. Text and Commentary*, Lublin 1983, p. 223-233].

Mojemu Profesorowi, RT 46(1999) z. 6, s. 7-11 [*To My Professor*, RT 46(1999) b. 6, p. 7-11].

Moralne przesłanie Wielkiego Jubileuszu, w: *Wyzwania moralne przełomu tysiącleci,* red. J. Nagórny i A. Derdziuk, Lublin 1999, s. 17 -26. [*Moral Message of the Great Jubilee*, in: *Moral Challenges at the Turn of Millenia*, J. Nagorny and A. Derdziuk, eds., Lublin 1999, p. 17 -26].

O koncepcji współczesnej integracji Akcji Katolickiej, w: *Misja Kościoła w świecie – „Akcja Katolicka" dzisiaj*, red. I. Dec, Wrocław 1995, s. 151-159. [*On the Idea of the Contemporary Integration of the Catholic Action*, in: *The Church's Mission in the World – „The Catholic Action" Today*, I. Dec, ed., Wrocław 1995, p. 151-159].

Opcja preferencyjna dla ubogich, w: *Kompas dla Kościoła trzeciego tysiąclecia,* Wrocław 2002, s. 59-68. [*Preferential Option for the Poor*, in: *A Compass for the Church of the Third Millenium*, Wroclaw 2002, p. 59-68].

Postawy wobec norm regulujących stosunek człowieka do Boga, CT 56(1986) fasc. 3, s. 123-132. [*Attitudes to Norms Determining Relation of the Man to God,* CT 56(1986) fasc. 3, p. 123-132].

Postawy wobec wierzeń religijnych. Studium socjologiczne w świetle badań międzygeneracyjnych, RTK 30(1983) z. 6, s. 239-250. [*Attitudes to Religious Beliefs. A Sociological Study in the Context of Intergenerational Researches*, RTK 30(1983) b. 6, p. 239-250].

Powołania kapłańskie i zakonne w Polsce, w: *Z badań nad religijnością Polski. Studia i materiały,* red. W. Piwowarski, W. Zdaniewicz, Poznań-Warszawa

1986, s. 169-179. [*Priestly and Monastic Vocations in Poland*, in: *Researches on Religiousness in Poland. Studies and materials*, red. W. Piwowarski, W. Zdaniewicz, eds., Poznań-Warszawa 1986, p. 169-179].

Prawa człowieka w jasnogórskiej ewangelizacji Jana Pawła II, w: *Jasna Góra w 20-leciu Pontyfikatu Jana Pawła II,* red. Z. S. Jabłoński, Częstochowa 1999, s. 151-161. [*Human Rights in John Paul II's Evengelization in Jasna Gora*, in: *Jasna Gora in the 20 Years of John Paul II's Pontificate*, Z. S. Jablonski, Czestochowa 1999, p. 151-161].

Przemiany postaw młodzieży wobec religii, CT 51(1981) fasc. 2, s. 143-149. [*Changes in Attitudes of Young People Towards Religion*, CT 51(1981) fasc. 2, p. 143-149].

Przemiany religijności w Republice Federalnej Niemiec, CT 49(1979) fasc. 3, s. 158-163. [*Changes in Religiousness in the Federal Republic of Germany*, CT 49(1979) fasc. 3, p. 158-163].

Przemiany tradycji religijnej, w: *Przemiany religijności społeczeństwa polskiego w świetle badań lubelskiego środowiska naukowego,* red. W. Piwowarski, J. Styk, Warszawa 1993, s. 27-37. [*Changes in Religious Tradition*, in: *Changes in religiousness of Polish Society in the Light of Researches Conducted By Lublin Academic Circles*, W. Piwowarski, J. Styk, eds., Warszawa 1993, p. 27-37].

Religijność Polaków w opinii duszpasterza, AK 95(2003) t. 144, nr 2-3 (567-568), s. 206-217. [*Religiousness of the Polish People As Seen by a Priest*, AK 95(2003) vol. 144, no. 2-3 (567-568), p. 206-217].

Społeczny status kapłana w Polsce w dobie przemian, „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej" 38(1983) nr 4 s. 135-144. [*Social Status of A Priest in Poland in the Period of Transformations,* „Wiadomosci Urzedowe Diecezji Opolskiej" („Opole Diocese Official News") 38(1983) no.4 p. 135-144].

Tradycja religijna w środowisku miejskim, „Chrześcijanin w Świecie" 13(1981) nr 1(97) s. 96-119. [*Religious tradition in Urban Environment,* „Chrzescijanin w Swiecie" („The Christian in the World"), 13(1981) no. 1(97) p. 96-119].

Wartości ostateczne i codzienne – orientacja światopoglądowa i życiowa, CT 59(1989) fasc. 2, s. 111-123. [*Ultimate and Every-Day Values – World View and Life Orientation*, CT 59(1989) fasc. 2, p. 111-123].

Wierzenia ludowe w świetle pism Oscara Kolberga, CT 57(1987) fasc. 3, s. 128-134. [*Folk Beliefs in the Context of Oscar Kolberg's Writings*, CT 57(1987) fasc. 3, p. 128-134].

Zaangażowanie katolików w życie społeczno-polityczne. Próba diagnozy, w: *Zaangażowanie chrześcijan w życiu społecznym,* red. A. Marcol, Opole 1994, s. 9-33. [*The Involvement of the Catholic in Social and Political Life. A Diagnose Attempt*, in: *The Involvement of Christians in Social Life*, A. Marcol, ed., Opole 1994, p. 9-33].

Helena Słotwińska, PhD Hab., Prof of the CUL

Doctor Habilitatus in catechetics, born on 22nd March 1969 in Jaroslaw. After graduating from economic secondary school in Lezajsk, she studied at the Faculty of Theology of the CUL (1988-1993) and obtained MA degree in theology with major catechetics. In

the academic year 1992/1993 she obtained a diploma of pedagogical college at the same university, then continued specialized education in catechetics at post-graduate studies. She was on scholarships in England, Italy and the USA. In 1996 she started work at the CUL as a junior lecturer in the Section of Catechetics, Department of Psychological and Pedagogical Catechetics in the Institute of Pastoral Theology and in the years 1998-1999 she was a junior lecturer in the Department of The Psychology of Inner Life at the Institute of Theology of Spirituality.

In 1998 was given PhD degree in theology with the dissertation *Catechesis at School in the Opinion of Catechised Eight-Graders and Secondary School Graduates*. (A theoretical- empirical study on the basis on researches carried in Lezajsk) In 2000 she became a lecturer. Since 2001 she has been lecturing in the Liturgical-Homiletical Institute, both in Holiletical and Liturgical Section. After defending

her habilitation thesis *Shaping Religious Attitudes With Catechesis* and post-doctoral examination she obtained the title Doctor Habilitatus on 11th May 2004.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Ewangelizacyjna działalność Parafii pod wezwaniem Świętej Trójcy w Leżajsku (1400-2000), Leżajsk 2000. [*Evangelical Activity of The Holy Trinity Parish in Lezajsk (1400-2000*), Lezajsk 2000].

Kształtowanie postaw religijnych na katechezie, Lublin 2004. [*Shaping Religious Attitudes With Catechesis*, Lublin 2004.].

Przepowiadanie o sakramentach w katechezie i w homilii (współautor W. Głowa). Lublin-Przemyś1 2001, s. 384. [*Preaching on the Sacraments on Catechesis and Homilies*, (with W. Glowa), Lublin-Przemys1 2001, p. 384].

Nova et Vetera leżajskiej Fary. Zeszyty historyczno-teologiczne, Lublin 1/2003 s. 77. [*Nova et Vetera of the Parish Church in Lezajsk*. Historical-Theological Books, Lublin 1/2003 p. 77].

Articles and papers

Agresja i przemoc wśród młodzieży, w: *Katecheza młodzieży,* red. S. Kulpaczyński, Lublin 2003, s. 307-333. [*Aggression and Violence Among the Young*, in: Catechesis *of the Young*, S. Kulpaczynski, ed., Lublin 2003, p. 307-333].

Bierzmowanie w diecezji przemyskiej w połowie XVIII wieku, RT 48(2001) z. 6, s.249-261. [*Confirmation in Przemysl Diocese in the Middle of the 18th Century*, RT 48(2001) b. 6, p.249-261].

Błogosławieństwa w Nowym Testamencie, w: *Słowo Boże na ambonie. Materiały i kazania,* red. A. Chmura i inni, Przemyśl 2003 nr 2, s. 110-124. [*Blessings in the New Testament, in: The Word of God at the Pulpit. Materials and Sermons*, A. Chmura and others, eds., Przemysl 2003 no. 2, p. 110-124].

Błogosławieństwa w Starym Testamencie, w: *Słowo Boże na ambonie. Materiały i kazania,* red. A. Chmura i inni, Przemyś1 2002, nr 1 s. 92-113. [*Blessings in the Old Testament*, in: *The Word of God at the Pulpit. Materials and Sermons*, A. Chmura and others, eds., Przemys1 2002, no. 1 p. 92-113].

Chrystoformizacja w katechezie, w: *Homo novus,* red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin 2002, s. 345-355. [*Christoformisation in Catechesis*, in: *Homo novus,* A. J. Nowak, T. Paszkowska, eds., Lublin 2002, p. 345-355].

Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr hab. M. Rusieckiego, w: *Ocena w katechezie,* red. S. Kulpaczyński, Lublin 2001, s. 101-111. [*The Rev. Prof. PhD Hab. M. Rusiecki's Didactic and Academic Activity*, in: *Marking in Catechesis*, S. Kulpaczynski, ed., Lublin 2001, p. 101-111].

Eklezjalno-wspólnotowy charakter formacji katechetów, w: *Materiały i kazania Biblii. Rok „C",* red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2001, s. 122-137. [*Ecclesial- Communal Character of the Catechists Formation, in: Materials and Sermons of the Bible. Year „C",* A. Chmura, F. Rzasa, eds., Jaroslaw 2001, p. 122-137].

Ewangelizacja a edukacja, RT 50(2003) z. 6, s. 139-152. [*Evangelization and Education*, RT 50(2003) b. 6, p. 139-152].

Ewangelizacja na progu trzeciego tysiąclecia, w: *Materiały i kazania Roku Jubileuszowego 2000,* red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2000, s. 169-176. [*Evangelization on the Threshold of the Third Millenium, in: Materials and Sermons of the Jubilee Year 2000*, A. Chmura, F. Rzasa, eds., Jaroslaw 2000, p. 169-176].

Idealny i aktualny obraz katechezy, „Katecheta" 1998 nr 9, s. 69-73. [*The Ideal and Factual Image of Catechesis*, „Katecheta" („The Catechist"),1998 no. 9, p. 69-73].

Katechezy Ojców Kościoła w Godzinie Czytań Liturgii Godzin, RT 47(2000) z. 6, s. 223-236. [*Catechesis of the Church Fathers in the Hour of Reading the Liturgy of The Hours*, RT 47(2000) b. 6, p. 223-236].

Katechizacja w Polsce w okresie przemian społeczno-politycznych (1990-1997). Wybrane aspekty, RT 46(1999) z. 6, s. 379-391. [*Catechising in Po-*

land in the Period of Social and Political Transformations (1990-1997). Selected Aspects, RT 46(1999) b. 6, p. 379-391].

Katechizacja w szkole w opinii młodzieży, po dziesięciu latach nauczania, w: *Katechizacja dzisiaj – problemy prawne i teologiczne,* red. W. Janiga, A. Mezglewski, Krosno-Sandomierz 2000, s. 33-42. [*Catechising at School in the Opinion of the Young, after a Decade of Teaching*, in: *Catechising Today – Legal and Theological Problems*, W. Janiga, A. Mezglewski, eds., Krosno-Sandomierz 2000, p. 33-42].

Katechizm Kościoła Katolickiego drogą do Boga, człowieka i Kościoła, w: *Księga Pamiątkowa poświęcona Ks. prof. A. Wessowi,* Lublin 2001, s. 263-275. [*The Catechism of the Catholic Church as a Way to God, Human and Church*, in: *Commemorative Book for the Rev. Prof. A. Wess*, Lublin 2001, p. 263-275].

Katechizm Kościoła Katolickiego jedną z dróg prowadzących do Boga, w: *Droga jako przestrzeń ludzka,* red. A. Drożdż, G. Witaszek, Lublin 2002, s.123-136. [*The Catechism of the Catholic Church as a Way to God, Human and the Chuch*, in: *The Way as Human Space*, A. Drozdz, G. Witaszek, Lublin 2002, p.123-136].

Katechizm Kościoła Katolickiego o celebracjach, w: *Celebracje w katechezie,* red. S. Kulpaczyński, Kraków 1999, s.171-191. [*The Catechism of the Catholic Church about Celebrations*, in: *Celebrations in Catechesis*, S. Kulpaczynski, ed., Krakow 1999, p.171-191].

Kościół i parafia Leżajska – dzieje i współczesność, w: *Dzieje Leżajska,* red. J. Półćwiartek, Leżajsk 2003, s. 577-614. [*The Lezajsk Church and Parish – the History and Present Times, in: The History of Lezajsk*, J. Polcwiartek, ed., Lezajsk 2003, p. 577-614].

Modlitwa uwielbienia w Katechizmie Kościoła Katolickiego, w: *Modlitwa w katechezie,* red. S. Kulpaczyński, Lublin 2002, s. 315-331. [*Prayer of Admiration in the Catechism of the Catholic Church,* in: *Prayer in Catechesis*, S. Kulpaczynski, Lublin 2002, p. 315-331].

Nauczanie i wychowanie do dialogu, w: *Słowo Boże na ambonie,* red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2001, s. 115-127. [*Teaching and Educating for Dialogue, in: The Word of God on the Pulpit*, A. Chmura, F. Rzasa, eds., Jaroslaw 2001, p. 115-127].

Prawdy religijne zawarte w katechizmie Ks. Biskupa I. K. Szembeka, w: *Księga Pamiątkowa poświęcona Ks. Biskupowi Kazimierzowi Ryczanowi,* Kielce 1999, s. 505-511. [*The Religious Truth In the Catechism by Rev. Bishop I. K. Szembek*, in: *Commemorative Book for the Rev. Bishop Kazimierz Ryczan,* Kielce 1999, p. 505-511].

Program nauczania religii a błogosławieństwa osób, w: *Słowo Boże na ambonie. Materiały i kazania,* red. A. Chmura i in. Przemyśl 2003 nr 3, s. 117-132. [*The Programme of Religious Education and Blessings of People*, in: *The Word of God on the Pulpit*, A. Chmura i inni, eds., Przemysl 2003 no. 3, p. 117-132].

Propozycje katechizowanych dotyczące doskonalenia katechezy, w: *Aktywizowanie katechizowanych,* red. S. Kulpaczyński, Lublin 1997, s. 235-245. [*Suggestions of the Catechized about Improvement of Catechesis*, in: *Activisation of the Catechized*, S. Kulpaczynski, Lublin 1997, p. 235-245].

Przejawy dojrzałości chrześcijańskiej, RT 49(2002) z. 6, s. 182-203. [*Manifestations of Christian Maturity*, RT 49(2002) b. 6, p. 182-203].

Recenzja książki Franciszka Drączkowskiego „Metoda wykresograficzna w katechezie", Katecheta 2002 nr 7-8, s. 134-136. [*A Review of Franciszek Draczkowski's Book „Diagramic-Graphic Method in Catechesis",* „Katecheta" („The Catechist") 2002 no. 7-8, p. 134-136].

Recenzja książki Franciszka Drączkowskiego„Metoda wykresograficzna w katechezie", RT 50(2003) z. 6, s. 330-332. [*A Review of Franciszek Draczkowski's Book „Diagramic-Graphic Method in Catechesis",* RT 50(2003) b. 6, p. 330-332].

Rozwój postaw religijnych, RT 51(2004) z. 6, s. 175-193. [*Development of Religious Attitudes*, RT 51(2004) b. 6, p. 175-193].

Różne oblicza dialogu, w: *Dialog w katechezie,* red. S. Kulpaczyński, Lublin 1998 s. 133-147. [*Various Forms of Dialogue*, in: *Dialogue in Catechesis*, S. Kulpaczynski, ed., Lublin 1998 p.133-147].

Wykaz publikacji ks. prof. dr hab. M. Rusieckiego, w: *Ocena w katechezie,* red. S. Kulpaczyński, Lublin 2001, s. 113-131. [*A List of Publications by the Rev. Prof. PhD M. Rusiecki*, in: *Marking in Catechesis*, S. Kulpaczynski, ed., Lublin 2001, p. 113-131].

Zagrożenia jakie niesie ze sobą współczesna muzyka młodzieżowa, w: *Słowo Boże na ambonie,* red. A. Chmura, F. Rząsa, Jarosław 2002, s.153-164. [*Dangers of the Contemporary Teenage Music*, in: *The Word of God on the Pulpit*, A. Chmura, F. Rzasa, eds., Jaroslaw 2002, p.153-164].

Znaki religijne. Hasło do *Leksykonu Teologii Pastoralnej*. [*Religious signs,* in: *The Lexicon of Pastoral Theology*].

Wiesław Śmigiel, Rev. PhD

Priest of Pelpin Diocese, lecturer in the Department of Pastoral Theology at the Pastoral-Catechetical Institute, the CUL, born on 3rd January 1969 in Swiecie. He graduated from secondary school in Bydgoszcz, in 1988 started studies at the High Seminary in Pelpin. He wrote his MA dissertation Monumental Work of the Sculptor Franciszek Duszerika under the supervision of Rev.Prof.PhD Hab Janusz Pasierb and in 1994 he obtained MA degree at the Academy of Catholic Theology in Warsaw. He was ordained in May 1994.

He worked in Holy Trinity parish in Koscierzyn for two years, in 1996 he took the function of the chaplain and a secretary of Pelpin bishop Jan Szlaga, in the years 1996-1998 he was an editor of Pelpin Diocese biweekly „Pielgrzym" (Pilgrim) and a docesal correspondent of the Catholic Information Agency.

In 1998 he started specialistic studies in pastoral theology in the Institute of pastoral theology at the CUL. In the years 2000-2002 he was an academic priest of

Female Student's House of the CUL in Lublin. In 2000 he got BA degree in pastoral theology and was employed as a junior lecturer in the Department of General Pastoral Theology, the CUL. Since 2001 he has been a teacher of pastoral theology in High Seminary in Pelpin and in Theological Institute of the Pelpin Diocese. In 2003 he defended the doctoral thesis in pastoral theology *Religious Readership as a Means of Religious Formation of the Faithful* directed by Rev.Prof.PhD Hab Ryszard Kaminski. In 2004 he became the secretary of The Pastoral-Catechetical Institute at the CUL.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books and papers

Bazylika Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Chojnicach, Wrocław 2003. [*The Basilica of St John the Baptist's Decapitation in Chojnice*, Wrocław 2003].

Bibliografia Księdza Biskupa Jana Bernarda Szlagi w: *Słowo Boga i drogi człowieka,* red. Z. Machnikowski, Tczew-Pelplin 1998, s. 18-59. [*The Bibliography of the Rev. Bshp. Jan Bernard Szlaga*, in: *The Word of God and Human Ways,* Z. Machnikowski, ed., Tczew-Pelplin 1998, p. 18-59].

Czytelnictwo katolickich stron w Internecie, RT 51(2004) z. 6, s. 233-246. [*The Readership of Catholic Pages in the Internet*, RT 51(2004), b.6, p.233-246].

Czytelnictwo religijne w parafii, „Efektywne zarządzanie parafią" numer z grudnia 2003 J. 1.8, s. 1-17. [*Religious Readership in a Parish,* „Effective Management of a Parish", December 2003 issue, J.1.8, p.1-17].

Duszpasterstwo w parafii Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Chojnicach, w: *Chojnicka bazylika świadectwem wieków,* red. H. Rząska, Chojnice 2003, s. 23-34. [*Pastoral Work in the Parish* of the *The Basilica of St John the Baptist's Decapitation in Chojnice,* in: *The Basilica in Chojnice as the Testimony of Centuries*, H. Rzaska, ed., Chojnice 2003, p. 23-34].

Internet jako narzędzie działalności pastoralnej Kościoła, „Studia Pelplinskie" 33(2002), s. 579-587. [*The Internet as a Tool of Pastoral Activity of the Church*, „Studia Pelpinskie", („Pelpin Studies") 33(2002), p. 579-587].

Małe grupy religijne w parafii, „Efektywne zarządzanie parafią" numer z maja 2004 J. 2.4 s. 1-23. [*Small Religious Groups in a Parish,* „Effective Management of a Parish", May 2004 issue J 2.4, p. 1-23].

Organizacja duszpasterstwa w dekanacie, „Miesięcznik Diecezji Pelplinskiej" 8(1999) z. 11, s.896-903. [*Organization of Pastoral Work in a Decanete*, Miesiecznik Diecezji Pelplinskiej" („Pelpin Diocese Monthly") 8(1999) b. 11, p. 896-903].

Parafia – przeżytek czy wciąż realna szansa?, „Miesięcznik Diecezji Pelplinskiej" 10(2001) z. 3, s. 290-300. [*A Parish – a Relic or Still a real Chance*, „Miesięcznik Diecezji Pelplinskiej" („Pelpin Diocese Monthly") 10(2001) b. 3, p. 290-300].

Przyjaciel młodych, w: *Pomorskie drogi ks. Janusza Pasierba,* red. B. Wiśniewski, Pelplin 1994, s. 142-143. [*The Young's Friend*, in: *Pomerania Ways of rev. Janusz Pasierb*, B. Wisniewski, ed., Pelpin 1994, p. 142-143].

Wskazania Kościoła dotyczące czytelnictwa książek katolickich, RT 50(2003) z. 6, s. 169-187. [*Recommendations of the Church about Catholic Books Readership*, RT 50(2003), b. 6, p. 169-187]

Zarys życia i działalności Księdza Biskupa Jana Bernarda Szlagi, w: *Słowo Boga i drogi człowieka,* red. Z. Machnikowski, Tczew-Pelplin 1998, s. 9-17. [*An Outline of the Life and Activity of the rev.Bshp. Jan Bernard Szlaga,* in: *The Word of God and Human Ways*, Z. Machnikowski, ed., Tczew-Pelpin 1998, p.9-17].

Kazimierz Święs, Rev. PhD

Lecturer in the Department of Sociology of Religion of the Pastoral-Catechetical Institute at the CUL, born on 23rd September 1959 in Grybow. He completed theological studies in the High Seminary in Tarnow in 1979-85 and he obtained MA in theology at the papal Theological Academy in Krakow, he was ordained in May 1985 and started pastoral work in szczawnica Parish (Tarnow Diocese). In the years 1988-92 he studied in the Institute of Sociology of the Faculty of Social Sciences at the CUL and in 1994 he obtained PhD degree in sociology with the dissertation *The Young's Religious and Moral Values On the Example of Selected Secondary Schools in Tarnow Diocese. A Sociological Study.* Since 1994 he has been a didactic and academic worker in the Pastoral-Catechetical Institute of the CUL. He is a member of the Polish Sociological Association in the section of sociology of religion. In his research he focuses on sociology of religion, methodology of sociologic researches, social science of the church.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books and papers

Wartości religijno-moralne młodzieży. Stan badań, w: *Przemiany religijności społeczeństwa polskiego,* red. W. Piwowarski, J. Styk, Warszawa 1993, s. 101-118. [*The Young's Religious and Moral Values. The State of Researches*, in: *Religious Transformations of the Polish Society*, W. Piwowarski, J. Styk eds., Warszawa 1993, p. 101-118].

Czy potrzebne są nowe kościoły?, w: *Problemy współczesnego Kościoła,* red. M. Rusecki, Lublin 1996, s. 235-244. [*Do We Need New Churches?*, in: *Problems of the Contemporary Church*, M. Rusecki, ed., Lublin 1996, p. 235-244].

Religijność żołnierzy w wymiarze wspólnotowym, RT 46(1999) z. 6, s. 105-130. [.*Religiousness of Soldiers in Community Dimension*, RT 46(1999), b. 6, p. 105-130].

Droga powołanych. Społeczne uwarunkowania powołań, w: *Droga jako przestrzeń ludzka,* red. A. Drożdż, G. Witaszek, Lublin 2002, s. 107-121. [*The Way of the Vocated. Social Conditioning of Vocations*, in: *The Way as Human Space*, eds., A. Drozdz, G. Witaszek, Lublin 2002, s. 107-121].

Wkład Księdza Prof. Władysława Piwowarskiego w rozwój katolickiej nauki społecznej, RT 51(2004) z. 6, s. 301-310. [*The Rev. Prof. Wladyslaw Piwowarski's Contribution in the Development of the Catholic Social Science*, RT 51(2004) b. 6, p. 301-310].

Zasady życia społecznego a terytorialne struktury pośrednie, w: *Przekonania i odpowiedzialność,* red. A. Drożdż, M. Drożdż, Kielce 2003, s. 37-56. [*The Principles of Social Life and the Territorial Indirect Structures*, in: *Convictions and Responsiblity*, A. Drozdz, M. Drozdz, eds., Kielce 2003, p. 37-56].

Nauka społeczna Kościoła a teologia praktyczna, RT 51(2004) z. 6, s. 59-68. [*The Social Science of the Church and Practical Theology*, RT 51(2004) b. 6, p. 59-68].

Postawy wobec kościoła i polityki, w: *Postawy społeczno-religijne diecezjan tarnowskich,* red. W. Zdaniewicz, T. Zembrzuski, Warszawa 2001, s. 168-187. [*Attitudes Towards the Church and Politics*, in: *Social and Religious Attitudes of the Faithfull in the Tarnow Diocese,* W. Zdaniewicz, T. Zembrzuski, eds., Warszawa 2001, p.168-187].

Religijna socjalizacja młodzieży, RT 50(2003) z. 6, s. 63-79. [R*eligious Socialization of the Young*, RT 50(2003) b. 6, p. 63-79].

Socjologia religii, w: *Teologia pastoralna*, t. I, *Teologia pastoralna fundamentalna*, red. R. Kamiński, Lublin 2000, s. 450-57. [*Sociology of Religion*, in: *Pastoral Theology*, R. Kaminski, ed., Lublin 2000, p. 45-57].

Społeczno-religijne korelaty powołań. Szkic socjologiczny, AK 95(2003) nr 2-3, s. 313-328. [*Social and Religious Vocational Correlations. A Theological Outline*, AK 95(2003), no.2-3, p. 313-328].

Katolickie Towarzystwo Wydawnicze, EK, t. 8, Lublin 2000, kol. 1136. [*Catholic Publishing Association,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 8, Lublin 2000, col. 1136].

Kościół Ludowy, w: EK, Lublin 2002 t. 9, kol. 1041 – 1042. [*People's Church*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, col. 1041-1042].

Struktury pośrednie w: *Encyklopedia nauczania społecznego Jana Pawła II*, red. A. Zwoliński, Radom 2003, s. 498-504. [*Indirect Structures,* in*: The Encyclopedia of John Paul II's Social Teachings,* A. Zwolinski, ed., Radom 2003, p. 498-504].

Antoni Tomkiewicz, Rev. PhD

Didactic and academic worker of the Department of Family Pastoral Work in the Pastoral-Catechetical Department of the CUL and the vice-director of the Institute of Family Studies at the Faculty of Theology, the CUL, born on 19th March 1944 in Krasnopol in Suwalki region, ordained a priest near Lomza in 1968. In the years 1970-1975 he completed specialistic studies on family pastoral work and psychology at the Faculty of Christian Philosophy, the CUL. In the years 1982-1985 he was trained in transactional analysis in the Federal Republic of Germany. In 1975 he started academic work at the Department of Family Pedagogics in the Institute of Pastoral Theology the CUL as a placement junior lecturer. In 1981 he obtained PhD title on the basis of a dissertation *A Newly-weds' Image of Self and the Partner*. He is a member of the International Pedagogical Society and the Leatned Society of the CUL, a vice-chairman of Polish Association of Transactional Analysis. He is mainly focused on psychology of marriage and family, pastoral psychology and transactional analysis.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Obraz siebie i partnera u małżonków, Lublin 2003. [*Spouses' Image of the Self and the Partner,* Lublin 2003].

Articles

Analiza transakcyjna a doświadczenie religijne, „Sumarium" 11-12(1982-1983) s. 311-321. [*Transactional Analysis and Religious Experiences*, „Sumarium" 11-12(1982-1983), p. 311-321].

Czy można siebie zrozumieć?, „Wiedza i życie" 1(1992) s. 33-37. [*Can You Be Understood?,* „Wiedza i zycie" („Life and Knowledge") 1(1992), p.33-37].

Doświadczenie rodziców a doświadczenie religijne u młodzieży-analiza w świetle analizy transakcyjnej, w: *Badania nad schizofrenią*, t. 5 Lublin 2004 s. 528-539. [*The Experience of Parents and the Young's Religious Experience – an Analysis in the Context of Transactional Analysis*, in: *Researches on Schizophrenia*, vol. 5, Lublin 2004, p. 528-539].

Duszpasterstwo indywidualne, w: *Teologia pastoralna*, red. R. Kamiński, t. 2. *Teologia pastoralna szczegółowa*, Lublin 2002, s. 599-625. [*Individiual Pastoral Work*, in: *Pastoral Theology*, R. Kaminski, ed., vol. 2, *Detailed Pastoral Theology*, Lublin 2002, p.599-625].

Jak przeprowadzić rozmowę duszpasterską, „Efektywne zarządzanie parafią" 2003 nr 8 s. 1-17. [*How to Carry out a Pastoral Coversation*, „Efektywne zarzadzanie parafia" („Effective Management of a Parish") 2003 no. 8, p. 1-17].

Niektóre zagadnienia analizy transakcyjnej, „Roczniki Nauk Społecznych" 12(1984) z. 2, s. 97-108. [*Selected Aspects of Transactional Analysis*, „Roczniki Nauk Społecznych" („Social Science Annuals") 12(1984) b. 2, p. 97-108].

Ogólne zadania psychologii pastoralnej, RTK 30(1983) z. 6, s. 263-274. [*General Tasks of Pastoral Psychology*, RTK 30(1983) b. 6, p. 263-274].

Poziom samoakceptacji a wsparcie otrzymywane w małżeństwie w świetle analizy transakcyjnej, „Studia Teologiczne" Białystok, Łomża, Drohiczyn, 12(1994) s. 333-358. [*The Level of Self-Acceptance and the Support Received in Marriage in the Light of Transactional Analysis*, „Studia Teologiczne" („Theological Studies"), Bialystok, Lomza, Drohiczyn 12(1994), p. 333-358].

Proces kształtowania się pojęcia „Ja" u dziecka w: *Dziecko*, red. W. Piwowarski, W. Zdaniewicz, Warszawa, Poznań 1984, s. 119-130. [*The Process of Child'a Shaping of the Sense of „self"*, in: *Child*, W. Piwowarski, W. Zdaniewicz, eds., Warszawa, Poznan 1984, p. 119-130].

Psychologiczny aspekt alkoholizmu, AK 74(1982) s. 250-260. [*Psychological Aspect of Alcoholism*, AK 74(1982), p. 250-260].

Psychosomatyka – leczenie człowieka, a nie choroby, „Rocznik Żyrardowski" t. II, red. W. Rakowski, Żyrardów 2003, s. 97-113. [*Psychosomatics – to cure a Person, not an Ilness*, „Rocznik Żyrardowski" („The Zyrardow Annual"), vol. II, W. Rakowski, ed., Zyrardow 2003, p.97-113].

Rozmowa duszpasterska i jej uwarunkowania psychologiczne, RTK 33(1986) z. 6, s. 117-134. [*Pastoral Conversation and Its Psychological Conditions*, RTK 33(1986) b. 6, p. 117-134].

Struktura i funkcje małżeństwa i rodziny – zagrożenia i nadzieje, RT 51(2004) z. 10, s. 57-73. [*The Structure and Functions of Marriage and Family – Dangers and Hopes*, RT 51(2004), b. 10, p. 57-73].

Światopogląd w aspekcie psychologicznym w: *Zagadnienia światopoglądu chrześcijańskiego*, red. M. Rusecki, Lublin 1989, s. 95-107. [*World View in Psychological Aspect,* in*: The Problems of Christian World View*, M. Rusecki, ed., Lublin 1989, p. 95-107].

Halina Wrońska, Sister PhD

Sister in the Congregation of the Daughters of Mary Help of Christians (Salesian Sisters), Doctor of Theology in the field of catechetics, a lecturer in catechetics. She was born on 23 October 1946 in Lubola (the Lodz District). In the Congregation of the Daughters of Mary Help of Christians, she entered in 1968, she completed two-year studies at the Religious Education College in Wroclaw in 1973. From 1973 she worked as a catechist in Kielce, Warsaw and Lublin for five years. In 1974 she began studies at the Theology Faculty of the Academy of Catholic Theology in Warsaw, and from 1977 continued at the Catholic University of Lublin and she obtained MA degree in catechetics in 1981. In 1986 she defended doctoral dissertation titled *Religious Education in the Documents of the Congregation of the Daughters of Mary Help of Christians after the Second Vatican Council.*

In 1984-1996 she lectured on catechetics, and religious education methodology at the Salesian Sisters Novitiate. Since 1986 she has been employed at the Theology Faculty at the Department of Catechetics of the Catholic University of Lublin as a junior lecturer, and since 1993 as a lecturer. In 1987-1991 she taught catechetics at the Institute of Higher Religious Culture at the Catholic University of Lublin and in 1995 she delivered similar lectures in Lviv. Since 2000 she has been lecturing on catechetics, didactics, religious education methodology and religious education in the family at the Theology Faculty in Lviv, Tarnopol, Kolomyya (the branch of the Catholic University of Lublin). In 1987 she took part on the International Catechetical Congress in Munich and in 1988 she participated in the International Congress held in Rome to celebrate the 100th anniversary of the death of St. John Bosco.

The core area of her exploration is theoretical research based on the analysis of source material and treatises as well as empirical work concerning contemporary religious education, children's and youth's religious education, religion teachers and religious education societies. The lectures on catechetics cover: didactics religious teaching methodology, Polish religious education after the Second World War, representative catechism models, contemporary trends in religious teaching, moral dimension of religious teaching, religious education in relation to religious

movements, children's and youth's religious education, initiatory religious education and religious teaching in the family.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Katecheza w świetle dokumentów Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki po Soborze Watykańskim II, Kraków 1989. [*Religious Education in the Documents of the Congregation of the Daughters of Mary Help of Christians after the Second Vatican Council,* Krakow 1989].

Articles and papers

Formy oddziaływania wychowawczo-katechetycznego w założeniach i praktyce CMW, w: Seminare, Kraków – Ląd 1981, s. 155-178. [*Forms of educational and religious effects in the assumptions and practice of the Daughters of Mary Help of Christians,* in: Seminare, Krakow – Lad 1981, p. 155-178].

Oryginalność systemu prewencyjnego, w: *Wychowanie chrześcijańskie w duchu św. Jana Bosko,* red. M. Majewski, Kraków 1998, s.25-42. [*The Originality of the Preventive System,* in: *Christian Education According to St. John Bosco,* M. Majewski, ed., Krakow 1998, p. 25-42].

Środowisko oratoryjne św. Jana Bosko inspiracją dla katechezy współczesnej, „Katecheta" 1989 nr 6, s. 245-249. [*St. John Bosco's Oratorian Environment as an Inspiration for Contemporary Religious Education,* „Katecheta" („Catechetist") 1989 no. 6, p. 245-249].

Język totalny katechezy, „Katecheta" 1990 nr 4, s. 198-204. [*The Total Language of Religion Lesson",* „Katecheta" („Catechist") 1990 no. 4, p. 198-204].

Katecheza szkolna i parafialna w kontekście duszpasterstwa Kościoła, RTK 35(1988) z. 6, s. 63-75. [*Religious Education in School and Parish Programmes in the Context of the Church Pastoral Work,* RTK 35(1988) b. 6, p. 63-75].

Problematyka katechetyczna w badaniach prowadzonych pod kierunkiem Ks. Bpa E. Materskiego przy Katedrze Katechetyki KUL, RTK 36(1989) z. 6, s. 59-71. [*Issues Connected with Religious Education in the Research Directed by Rev. Bishop E. Materski at the Department of Catechetics of the Catholic University of Lublin,* RTK 36(1989), b. 6, p. 59-71].

Katecheza podstawowym zadaniem Kościoła, RTK 37(1990) z. 6, s. 43-54. [*Religious Education as a Main Task of the Church,* RTK 37(1990) b. 6, p. 43-54].

Formacja katechetyczna sióstr zakonnych, w: *Formacja katechetów*, red. M. Majewski, Kraków 1990, s. 125-140. [*Catechetical Formation of Sisters,* in: The Formation of Religion Teachers, M. Majewski, ed., Krakow 1990, p. 125-140].

Holenderski Katechizm, w: EK, t. 6, Lublin 1993, kol. 1148-1149. [*The Dutch Catechism,* in: EK, vol. 6, Lublin 1993, col. 1148-1149].

Hospitacja katechetyczna, w: EK, t. 6, Lublin 1993, kol. 1245-1246. [*Inspection of Religion Lesson,* in: EK, vol. 6, Lublin 1993, col. 1245-1246].

Inicjacyjna katecheza, w: EK, t. 7, Lublin 1997, kol. 222. [*Initiatory Religious Education,* in: EK, vol. 7, Lublin 1997, col. 222].

Katecheza jako pogadanka religijna, w: *Katechizacja różnymi metodami*, red. M. Majewski, Kraków 1994, s. 165-176. [*Religious Teaching as a Talk on Religion,* in: Various Methods of Religious Education, M. Majewski, ed., Krakow 1994, p. 165-176].

Sympozjum Sekcji Wykładowców Katechetyki i Pedagogiki. Częstochowa1994, CT 65(1995) nr 1 s. 117-121. [*The Symposium of the Section of Teachers of Catechetics and Pedagogy*. Czestochowa 1994, CT 65(1995) no. 1 p. 117-121].

Kronika Instytutu Teologii Pastoralnej KUL za okres 1989/90 – 1994/95, RT 44(1997) z. 6 s. 209-249. [*The Chronicle of Pastoral Theology of the Catholic University of Lublin for the period 1989/90 – 1994/95,* RT 44(1997) b. 6 p. 209-249

Życie i działalność dydaktyczno-naukowa Profesora Mieczysława Majewskiego SDB, RT 45(1998) z. 6, s. 7-18. [*Life and Teaching and Academic Activity of Prof. PhD Hab. Mieczyslaw Majewski SDB,* RT 45(1998) b. 6, p. 7-18].

Wykaz publikacji Prof. Dr Hab. Mieczysława Majewskiego SDB (Stan z 31 czerwca 1997 r.), RT 45(1998) z. 6, s. 20-25. [*List of Publications by Prof. PhD Hab Mieczysław Majewski SDB (The State as of 31 June 1997),* RT 45(1998) b. 6, p. 20-25

Wykaz prac dyplomowych napisanych pod kierunkiem Prof. Dr Hab. Mieczysława Majewskiego SDB, RT 45(1998) z. 6, s. 27-41. [*List of MA Dissertations Prepared under the Supervision of Prof. PhD Hab Mieczyslaw Majewski SDB*, RT 45(1998) b. 6, p. 27-41].

Ocenianie testem luk, w: *Ocena w katechezie,* red. M. Majewski, Lublin 2001, s. 155-168. [*Assessment by Means of Gap Test,* in: *Assessment in Religious Teaching,* M. Majewski, ed., Lublin 2001, p. 155-168].

Katechizacja, w: *Teologia pastoralna,* t. 2, red. R. Kamiński, Lublin 2002, s. 179-198. [*Catechization,* in: *Pastoral Theology,* vol. 2, R. Kaminski, ed., Lublin 2002, p. 179-198].

Ruchy i grupy rodzinne, w: *Katecheza dziś,* red. J. Zimny, Sandomierz 2002, s. 224-250. [*Family Movements and Groups,* in: *Religious Education Today,* J. Zimny, ed., Sandomierz 2002, p. 224-250].

Ruchy religijne i katecheza, w: *Wokół katechezy posoborowej,* red. R. Chałupniak i in., Opole 2004, s. 372-375. [*Religious Movements and Religious Education,* in: *Around Post-Conciliar Religious Education,* R. Chalupniak and others, eds., Opole 2004, p. 372-375].

Katechetyczny dialog międzyosobowy, w: *Młodzież: historia, teraźniejszość, przyszłość,* red. J. Zimny, Sandomierz 2004, s. 226-243. [*Catechetical Interpersonal Dialogue,* in: *Young People: History, Presence, Future,* J. Zimny, ed., Sandomierz 2004, p. 226-243].

Postawy katechetów, „Przegląd Uniwersytecki" 1996 nr 1 s. 10. [*Attitudes of Catechists,* „Przegląd Uniwersytecki" („University Review") 1996 no. 1 p. 10].

Katecheza młodzieży. Sympozjum katechetyczne, „Przegląd Uniwersytecki" 2003 nr 6 s. 25. [*Religious Education of Young People. Catechetical Symposium*, „Przegląd Uniwersytecki" („University Review") 2003 no. 6 p. 25].

Recenzja wydawnicza artykułu: B. Parysiewicz. *Funkcje i ranga miłości w wychowaniu i życiu społecznym*, RT 50(2003) z. 6, s. 107-121. [Critical Review of the Article: B. Parysewicz. *Functions and Significance of Love in Education and Social Life*, RT 50(2003) b. 6, p. 107-121].

Catecheses

Bóg objawia się człowiekowi, w: *Od religii do wiary. Materiały katechetyczne,* red. M. Majewski, Lublin 1984, s. 37-46. [*God Reveals Himself to Man,* in: *From Religion to Faith. Catechetical Material,* M. Majewski, ed., Lublin 1984, p. 37-46].

Matka Boża – Matką Kościoła, w: *Wspólnota zbawienia. Materiały katechetyczne,* red. M. Majewski, Lublin 1984, s. 203-212. [*Mother of God as Mother of the Church,* in: *The Community of Salvation. Catechetical Material,* M. Majewski, ed., Lublin 1984, p. 203-212].

Bogactwo w rękach chrześcijanina, w: *Świadectwo chrześcijańskie. Materiały katechetyczne,* red. M. Majewski, Lublin 1987, s. 225-233. [*Wealth in the Hands of a Christian,* in: *Christian Testimony. Catechetical Material,* M. Majewski, ed., Lublin 1987, p. 225-233]

Mieć odwagę żyć po chrześcijańsku, w: *Spełnienie obietnicy. Materiały katechetyczne,* red. M. Majewski, Warszawa 1989, s. 71-80. [*To Have Courage to Live as a Christian,* in: *The Fulfilment of the Promise. Catechetical Material,* M. Majewski, ed., Warsaw 1989, p. 71-80].

Matka Chrystusa i Matka nasza, w: *Dar Boży. Materiały do katechizacji młodzieży szkół zawodowych,* red. M. Majewski, Warszawa 1990, s. 132-139.

[*Mother of Christ and Mother of Ours,* in: *God's Gift, Material for Religious Education at Vocational Schools,* M. Majewski, ed., Warsaw 1990, p. 132-139].

Maryjo, jestem przy Tobie, pamiętam, czuwam, w: *Życie Kościoła. Materiały do katechizacji młodzieży szkół zawodowych,* red. M. Majewski, Warszawa 1990, s. 233-243. [*Mary, I Am Beside You, I Remember, I Watch,* in: *Church Life, Material for Religious Education at Vocational Schools,* M. Majewski, ed., Warsaw 1990, p. 233-243].

Sumienność i rzetelność w pracy, w: *Odpowiedzialność chrześcijańska. Materiały do katechizacji młodzieży szkół zawodowych,* red. M. Majewski, Warszawa 1990, s. 57-65. [*Diligence and Reliability at Work,* in: *Christian Responsibility. Material for Religious Education at Vocational Schools,* M. Majewski, ed., Warsaw 1990, p. 57-65].

Wykorzystanie czasu wolnego, w: *Wierność dziedzictwu. Materiały katechetyczne,* red. M. Majewski, M. Rusiecki, Warszawa 1991, s. 238-247. [*Spending Leisure Time,* in: *Being Faithful to the Legacy. Catechetical Material,* M. Majewski, M. Rusiecki, eds., Warsaw 1991, p. 238-247].

Jesteśmy powołani przez Boga, w: *Katechezy na temat powołania,* red. Krajowe Duszpasterstwo Powołań, Legnica 2001, s. 6-9. [*We Are Appointed by God,* in: *Religious Lessons on Vocation,* Krajowe Duszpasterstwo Powolan (National Vocation Chaplaincy), ed., Legnica 2001, p. 6-9].

Katecheza rozmową z Bogiem naszym Ojcem (katecheza dla kl. II szkoły podstawowej), w: *Modlitwa w katechezie,* Lublin 2002, s. 399-402. [*Religious Lesson as a Talk with God Our Father (Religious Lessons for Year 2 of Primary School)*, in: *Prayer in Catechesis,* Lublin 2002, p. 399-402].

Marian Wiesław Zając, Rev. PhD

Born on 15 August 1959 in Nowy Sacz, He is a priest of the diocese of Tarnow, PhD in the field of catechetics, diocesan inspector of religion lessons, diocesan priest of teachers, member of the diocesan commission for the formatio permanens of catechetics. He studied theology at the High Seminary in Tarnow and he obtained the title of MA in 1985. In the years he did specialized studies at the CUL. He gained the title of BA in Theology in 1994. On 16 June 1996 he defended his doctoral dissertation titled *Catechization in the Diocese of Tarnow in the Period of the Bishop's Service of Jerzy Ablewicz 1962-1989.* From 1996 he conducted research work and gave lectures at the Institute of Theology in Tarnow, aggregated to the Pontifical Academy of Theology in Cracow, at the High Seminary in Tarnow and the College of Theology for the Laity. In 2000 he began his research and didactic work at the Catholic University of Lublin. Since 2002 he has been a lecturer at the Department of Integral Catechetics of the Pastoral and Catechetical Institute of the CUL. In 2002 he was appointed an expert for assessment of religious teaching programmes and catechetical handbooks at the Commission of Catholic Education of the Conference of the Polish Episcopate. His academic interests include: theology of catechesis, tradidtion as the source of catechesis, the history of parish catechesis in Poland, reception of the message of the Catechism of the Catholic Church in contemporary catechization.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Katechizacja w diecezji tarnowskiej 1962-1989, Tarnów 2000, s. 317. [*Catechization in the Diocese of Tarnow 1962-1989*, Tarnow 2000, p. 317].

Katechizmus Katolickiej Cirkvi w pat'desiatich temach, preklad a redakcna uprava: J. Jurko a kolektiv, Bardejow 1998, ss. 292. Pol'sky original: *W duchu i prawdzie. Katechizm Kościoła Katolickiego w refleksji i w życiu*, red. Cz. Noworolnik, M. Zając, Tarnów 1997, s. 311. [*Katechizmus Katolickiej Cirkvi w*

pat'desiatich temach, preklad a redakcna uprava: J. Jurko a kolektiv, Bardejow 1998, p. 292. Pol'sky original: *In the Spirit and Truth. The Catechism of the Catholic Church in Reflection and Life*, Cz. Noworolnik, M. Zajac, eds., Tarnow 1997, p. 311].

W duchu i prawdzie. Katechizm Kościoła Katolickiego w refleksji i w życiu, red. Cz. Noworolnik, M. Zając, Tarnów 1997, s. 311. [*In the Spirit and Life. The Catechism of the Catholic Church in Reflection and Life,* Cz. Noworolnik, M. Zajac, eds., Tarnow 1997, p. 311].

Articles and papers

Agresja wśród młodzieży jako problem katechetyczny, w: *Katecheza młodzieży*, red. S. Kulpaczynski, Lublin 2003, s. 335-371. [*Aggression Among Young People as a Catechetical Problem*, in: *Religious Teaching to Young People*, S. Kulpaczynski, ed., Lublin 2003, p. 335-371].

Biblijne inspiracje katechezy szkolnej, TarnStudTeol, 23(2004), s. 211-224. [*Biblical Inspirations for Religious Teaching at School,* TarnStudTeol, 23(2004), p. 211-224].

Cele katechetyczne, w*: Wokół katechezy posoborowej*, red. R. Chałupniak i in., Opole 2004, s. 39-42. [*Catechetical Objectives*, in: *Around the Post-Conciliar Catechesis*, R. Chalupniak, and others, eds., Opole 2004, p. 39-42].

Dekada polskiego wydania Katechizmu Kościoła Katolickiego. Proba oceny konsekwencji dla katechezy, RT 51 (2004) z. 6, s. 159-173. [*The Decade of the Polish Edition of the Catechism of the Catholic Church. An Attempt to Assess the Consequences for Catechesis*, RT 51 (2004) b. 6, p. 159-173].

Droga katechezy do szkoły, w: *Droga jako przestrzeń ludzka*, red. A. Drożdż, G. Witaszek, Lublin 2002, s. 229-237. [*Catechesis's Way Into School*, in: *Way as Human Space*, A. Drozdz, G. Witaszek, Lublin 2002, p. 229-237].

Katecheta w społeczeństwie pluralistycznym, w: *W poszukiwaniu kształtu katechezy*, red. B. Klaus, Tarnów 2000, s. 220-229. [*A Catechis in Pluralist Society*, in: *Seeking a Form of Catechesis*, B. Klaus, Tarnow 2000, p. 220-229].

Katecheza parafialna, w: *Wybrane zagadnienia katechetyki*, red. J. Stala, Tarnów 2003, s. 144-174. [*Parish Catechesis*, in: *Selected Issues of Catechetics*, J. Stala, Tarnow 2003, p. 144-174].

Katecheza przed wizytacją kanoniczną parafii, w: *Przekonania i odpowiedzialność*, red. A. Drożdż, M. Drożdż, Kielce 2003, s. 57-71. [*Catechesis Before Canonical Inspection of the Parish*, in: *Beliefs and Responsibility*, A. Drozdz, M. Drozdz, eds., Kielce 2003, p. 57-71].

Ocena szkolna a dialog katechetyczny, w: *Katecheza dziś*, red. J. Zimny, Sandomierz 2002, s. 151-162. [*School Assessment and Catechetical Dialogue*, in: *Catechesis Today*, J. Zimny, ed., Sandomierz 2002, p. 151-162].

Ocenianie testem wyborów, w: *Ocena w katechezie*, red, S. Kulpaczyński, Lublin 2001, s. 169-205. [*Assessment by Means of Multiple Choice Test*, in: *Assessment in Catechesis*, S. Kulpaczynski, Lublin 2001, p. 169-205].

Odpowiedzialne oswajanie wirtualnego systemu uczestnictwa w realizacji katechezy, w: *Środki audiowizualne w katechezie*, red. S. Kulpaczyński, Lublin 2004, s. 203-220. [*Getting Accustomed to the Virtual System of Participation in Conducting Catechesis*, in: *Audio-Visual Aids in Catechesis*, S. Kulpaczynski, Lublin 2004, p. 203-220].

Pielgrzymka papieska w nurcie katechezy okazjonalnej w Kościele tarnowskim, TarnStudTeol, 18(1999) cz. 2, s. 271-284. [*The Pope's Pilgrimage in the Context of Occassional Catechesis in the Church of Tarnow*, TarnStudTeol, 18(1999) part 2, p. 271-284].

Praktyka katechizacji, w: *Teologia pastoralna*, t. 2. *Teologia pastoralna szczegółowa*, red. R. Kamiński, Lublin 2002, s. 199-221. [*The Practice of Catechization*, in: *Pastoral Theology*, vol. 2. *Detailed Pastoral Theology*, R. Kaminski, ed., Lublin 2002, p. 199-221].

Rola podręcznika w wychowaniu do modlitwy na przykładzie katechizmu Wędrowanie z Bogiem, w: *Modlitwa w katechezie*, red. S. Kulpaczyński, Lublin 2002, s. 383-398. [*The Role of a Handbook in Education for Prayer as Illustrated*

by the Catechism Walking with God, in: *Prayer in Catechesis*, S. Kulpaczynski, ed., Lublin 2002, p. 383-398].

Tradycja źrodłem katechezy, RT 50 (2003) z. 6, s. 81-97. [*Tradition as a Source of Catechesis*, RT 50 (2003) b. 6, p. 81-97].

Troska arcybiskupa Jerzego Ablewicza o duszpasterstwo katechetyczne w Kościele partykularnym, w: *Świadek wierny*, red. J. Stala, Tarnow 2000, s. 176-189. [*Archbishop Jerzy Ablewicz's Concern fo Catechetical Service of the Particularistic Church*, in: *Faithful Witness*, J. Stala, ed., Tarnow 2000, p. 176-189].

Wrażliwość na znaki czasu, w: *Wypłyń na głębię. Wprowadzenie do praktyk chrześcijaństwa w świetle listu apostolskiego Jana Pawla II Novo millenno ineunte,* red. J. Królikowski, J. Stala, Katowice 2001, s. 248-259. [*Sensitivity to the Signs of the times, in: Go into the Depth. Introduction to Christian Practices According to the Pope John Paul II's Apostolic Letter Novo millenno ineunte,* J. Krolikowski, J. Stala, eds., Katowice 2001, p. 248-259].

Wymiar eklezjalny katechezy, w: *Katechetyka materialna*, red. J. Stala, Tarnów 2002, s. 195-233. [*Ecclesiastic Dimension of Catechesis*, in: *Material Catechesis*, J. Stala, ed., Tarnow 2002, p. 195-233].

The works also include 42 academic publications for the general public.

Instytut
Teologii Dogmatycznej

Dyrektor

Karol Klauza,
PhD Hab., Prof. of the CUL

Czesław Stanisław Bartnik, Rev. Prof. PhD Hab.

Born on 9 August 1929 in Zrebce near Szczebrzeszyn. He started his secondary school education at Rzeczypospolita Radecznicka (underground secondary school of AK (the Home Army) and BCH (the Polish Peasants' Battalions), then he attended schools in Szczebrzeszyn and Lublin. He passed his secondary school leaving examinations at the Tadeusz Kosciuszko Secondary School for Adults in 1948. He studied philosophy, history and theology at the Catholic University of Lublin and in 1956 he obtained the title of PhD in the field of religiology; in the years 1967-1968 he studied at the Catholic University of Leuven and then in Rome and Paris. He took holy orders in 1953. In the period 1959-1973 he was pro-vice chancellor of the High Seminary in Lublin. From 1973 till 1975 he was associate dean of the Faculty of Theology of the Catholic University of Lublin. In the period 1956-1970 he was a member of the editorial staff of The Catholic Encyclopedia and from 1970 he was a regular editorial consultant and he was in charge of the dogmatics section. He obtained the title of lecturer in fundamental theology in 1963 and the title of Doctor Habilitatus in 1966 (reader – habilitation in the field of history theology and fundamental theology). He was appointed associate professor in 1974 and full professor in 1979. From 1969 till 1970 he was head of the Department of History Theology and then, in the years 1970-1997 he held the chair of the Department of the History of Dogmas. In the period 1997-2002 he had the position of head of the Department of Historical Theology. From 1990 till 2002 he was member of the Central Commission for Academic Titles and Degrees of the Polish Academy of Sciences. Since 2001 he has been editor-in-chief of the halfyearly „Personalizm" („Personalism"). He retired formally in 2002, but he continues his academic and editorial activity.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Bibliography

The complete bibliography from the years 1937-2004 can be found in: M. Kowalczyk, *Scholarly and Writing Activity of Czeslaw Stanislaw Bartnik*, Lu-

blin 2004. The work presents the scholarly, didactic, social and political, pastoral and editorial achievements of Rev. Prof. Czesław Stanisław Bartnik.

The most significant books

Apologetyka personalistyczna, Lublin 2004. [*Personalistic Apologetics,* Lublin 2004].

Bóg i ateizm, Lublin 2002. [*God and Atheism,* Lublin 2002].

Chleb życia. Rozważania dogmatyczne o Eucharystii, Lublin 1987. [*Bread of Life. Dogmatic Reflections on the Eucharist,* Lublin 1987].

Chrystus – Syn Boga żywego, Lublin 2000. [*Christ – the Son of the Living God,* Lublin 2000].

Chrystus jako sens historii, Wrocław 1987. [*Christ as a Sense of History,* Wroclaw 1987].

Chrześcijanska nauka o narodzie według Prymasa Stefana Wyszyńskiego, Londyn 1982. [*Christian Teaching on the Nation According to Primate Stefan Wyszynski,* Londyn 1982].

Chrześcijaństwo personalistyczne, Lublin 2004. [*Personalistic Christianity,* Lublin 2004].

Dni Anioła Siódmego, Lublin 2002. [*The Days of the Seventh Angel,* Lublin 2002].

Dogmatyka Katolicka, t. 1-2, Lublin 1999 – 2003. [*Catholic Dogmatics,* vol. 1-2, Lublin 1999 – 2003].

Dotknąć Boga Żywego, Lublin 2004. [*To Touch the Living God,* Lublin 2004].

Eklezjologia apologetyczna. Skrypt dla studentow KUL, Lublin 1958. [*Apologetic Eccesiology. Course Book for students of the CUL,* Lublin 1958].

Eseje o historii zbawienia, Lublin 2002. [*Essays on the History of Salvation,* Lublin 2002].

Ewangelia wieczna, Lublin 2001. [*The Everlasting Gospel,* Lublin 2001].

Ewangelia wieczna. Kazania, przemówienia, publicystyka patriotyczna, Lublin 2001. [*The Everlasting Gospel. Sermons, Speeches, Patriotic Publications,* Lublin 2001].

Fenomen Europy, Lublin 1998. (wyd. 2, wyd. 3. Radom 2001). [*The Phenomenon of Europe,* Lublin 1998. (ed. 2, ed. 3. Radom 2001].

Formacja światopoglądowa Niemieckiego Ruchu Młodzieżowego w publikacjach Romano Guardiniego, Lublin 1956 (1992; doktorat). [*The World Outlook Formation of the German Youth Movement in the Publications by Romano Guardini,* Lublin 1956 (1992; doctoral dissertation)].

Formen der politischen Theologie in Polen, Regensburg 1986.

Franciszek Sawicki jako historiozof, Lublin 1954 (1992).

Gorycz proroctwa. Polska a Unia Europejska, Lublin 2003. [*The Bitterness of Prophecy. Poland and the European Union,* Lublin 2003].

Gromy mówiące, Lublin 1999. [*Speaking Thunderbolts,* Lublin 1999].

Hermeneutyka personalistyczna, Lublin 1994. [*Personalistic Hermeneutics,* Lublin 1994].

Historia filozofii, Lublin 2000. (wyd. 2, Lublin 2001). [*The History of Philosophy,* Lublin 2000. (ed. 2, Lublin 2001).

Historia i myśl, Lublin 1995. [*History and Thought,* Lublin 1995].

Historia ludzka i Chrystus, Katowice 1987. [*Human History and Christ,* Katowice 1987].

Historiologia w kulturach starożytnych, Lublin 2000. [*Historiology in Ancient Cultures,* Lublin 2000].

Idea polskości, Lublin 1990, (wyd. 2. Lublin 1996, wyd. 3. Radom 2001). [*The Idea of Polishness,* Lublin 1990, (ed. 2. Lublin 1996, ed. 3. Radom 2001)].

Istota chrześcijaństwa, Lublin 2004. [*The Essence of Christianity,* Lublin 2004].

Kiedy myślę: *Matka*, Radom 2003. [*When I Think: Mother,* Radom 2003].

Kiedy myślę: *Naród*, Radom 2003. [*When I Think: Nation,* Radom 2003].

Kościół Boży, Lublin 1970. [*The Church of God,* Lublin 1970].

Kościół jako sakrament świata, Lublin 1998. [*The Church as the Sacrament of the World,* Lublin 1998].

Kościół jako sakrament świata, Lublin 1999. [*The Church as the Sacrament of the World,* Lublin 1999].

Kościół Jezusa Chrystusa, Wrocław 1982. [*The Church of Jesus Christ,* Wroclaw 1982].

Kościół polski po erze totalitarnej, Lublin 1991. [*The Polish Church in the Post-Totalitarian Age,* Lublin 1991].

Krzak gorejący, Lublin 1992. [*The Burning Bush,* Lublin 1992].

Kultura i świat osoby, Lublin 1999. [*The Culture and World of a Person,* Lublin 1999].

L' Interpretation theologique de la crise de 1'Empire Romain par Leon le Grand, Louvain 1968 (RHE).

L'Universalisme de 1'histoire du salut dans le „De vocatione omnium gentium", Louvain 1973 (RHE).

Łaska drogi, Warszawa 1978. [*The Grace of the Way,* Warsaw 1978].

Matka Boża, Lublin 2003. [*The Mother of God,* Lublin 2003].

Metodologia teologiczna, Lublin 1998. [*Theological Methodology,* Lublin 1998].

Misterium człowieka, Lublin 2004. [*The Mystery of Man,* Lublin 2004].

Mistyka wsi, Radom 2003, wyd. 4. [*The Mysticism of the Countryside,* Radom 2003, ed. 4].

Mistyka wsi. Z autobiografii młodości 1929-1956, Warszawa 1988. [*The Mysticism of the Countryside. The Autobiography of Youth 1929-1956*, Warsaw 1988].

Myśl eschatologiczna, Lublin 2002. [*Eschatological Thought,* Lublin 2002].

Nadzieje upadającego Rzymu. Papieska wizja świata u schyłku Imperium Rzymskiego, Warszawa 1982. [*Hopes of Falling Rome. The Papal Vision of the World in the Declining Years of the Roman Empire,* Warsaw 1982].

Nadzieje upadającego Rzymu. Papieska wizja świata u schyłku Imperium Rzymskiego, Lublin 2002. [*Hopes of Falling Rome. The Papal Vision of the World in the Declining Years of the Roman Empire,* Lublin 2002].

Najnowsze dzieje Kościoła w Polsce w refleksji teologicznej, Lublin 1991. [*Theological Reflections on the Latest History of the Church,* Lublin 1991].

Naród a społeczeństwo, Częstochowa 1990. [*Nation and Society,* Czestochowa 1990].

O polską tożsamość, Gdańsk 1990. [*For Polish Identity,* Gdansk 1990].

Osoba i historia. Szkice z filozofii historii, Lublin 2001. [*Person and History. Sketches of the Philosophy of History,* Lublin 2001].

Oto Polska w was jest. Radom 2003. [*Poland is Inside of You,* Radom 2003].

Pedagogia narodowa prymasa Stefana Wyszyńskiego, Lublin 2001. [*National Pedagogy of Primate Stefan Wyszynski,* Lublin 2001].

Personalistyczna teologia historii, Poznań 1964. [*Personalistic Theology of History,* Poznan 1964].

Personalizm, Lublin 1995. [*Personalism,* Lublin 1995].

Pokój w świetle teilhardyzmu, Lublin 1990. [*Peace in the Light of Teilhardism,* Lublin 1990].

Polska teologia narodu, Lublin 1986, 1988 (red. i współautor). [*The Polish of Nation,* Lublin 1986, 1988 (editor and coauthor)].

Poznanie teologiczne, Lublin 1998. [*Theological Cognition,* Lublin 1998].

Problem historii uniwersalnej w teilhardyzmie, Lublin 1972. [*The Issue of Universal History in Teilhardism,* Lublin 1972].

Prosopopoiesis. Zbiór poetycki, Lublin 2001. [*Prosopopoiesis. A Collection of Poems,* Lublin 2001].

Ręka i myśl. Teologia pracy, odpoczynku i świętowania, Katowice 1982. [*Hand and Thought. The Theology of Work, Relaxation and Celebration,* Katowice 1982].

Romano Guardini. Metoda witalistyczno-fenomenologiczna, Lublin 1954 (1990). [*Romano Guardini. The Vitalistic and Phenomenological Method,* Lublin 1954 (1990)].

Rzym a stosunki czesko-polskie za Władysława Jagiełły (1386-1434), Lublin 1951 (1993). [*Rome and Czech-Polish Relations in the Time of Wladyslaw Jagiello (1386-1434)*, Lublin 1951 (1993)].

Sakramentologia społeczna, Lublin 2000. [*Social Sacramentology,* Lublin 2000].

Spotkać kogoś, Kraków 1977. [*To Meet Someone,* Krakow 1977].

Światło świata, Lublin 1991. [*The Light of the World,* Lublin 1991].

Teilhardowska wizja dziejów, Lublin 1975. [*The Teilhardian Vision of History,* Lublin 1975].

Teilhardyzm jako historia uniwersalna, Lublin 2002. [*Teilhardism as Universal History,* Lublin 2002].

Teologia historii według Leona Wielkiego, (wyd. 2., Lublin 2001). [*The Theology of History According to Leo the Great,* (ed. 2., Lublin 2001)].

Teologia historii według Leona Wielkiego, Lublin 1965 (1972; habilitacja). [*The Theology of History According to Leo the Great,* Lublin 1965 (1972; postdoctoral thesis)].

Teologia historii, Lublin 1999. [*The Theology of History,* Lublin 1999].

Teologia kultury, Lublin 1999. [*The Theology of Culture,* Lublin 1999].

Teologia narodu, Częstochowa 1998. [*The Theology of the Nation,* Czestochowa 1998].

Teologia narodu, Częstochowa 1999. [*The Theology of the Nation,* Czestochowa 1999].

Teologia pracy ludzkiej, Warszawa 1977. [*The Theology of Human Work,* Warsaw 1977].

Teologia społeczno-polityczna, Lublin 1998. [*Social-Political Theology,* Lublin 1998].

Teologiczne rozumienie zbawienia, Lublin 1979 (red. i współautor). [*Theological Understanding of Salvation,* Lublin 1979 (editor and coauthor)].

Walka o Kościół w Polsce, Lublin 1995. [*The Struggle for the Church in Poland,* Lublin 1995].

Z refleksji nad protestantyzmem, Kraków 1959. [*Reflections on Protestantism,* Krakow 1959].

Żyć w Słowie, Warszawa 1983. [*To Live in the Word,* Warsaw 1983].

Andrzej Czaja, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Head of the Chair of Pneumatology and Ecclesiology at the Institute of Dogmatic Theology KUL; head of the Chair of the Principles of Ecumenism at the Institute of Ecumenism and Research on Integration UO; born on 12th December 1963 in Wysoka near Olesno Śląskie; completed a secondary school in Olesno in 1982.

He studied theology at the Theological Seminary of Śląsk Opolski in Nysa in the years of 1982-88 and obtained a master's degree at the Diocesan Pastoral Institute, branch of the Catholic University of Lublin in Opole (the thesis was entitled „The Pneumatological Dimension of Christology in Contemporary Polish Theological Literature," written under the supervision of Abp Prof. Alfons Nossol, and defended on 21st June 1988). In the years of 1988-1989 he worked at St. Joseph parish in Zabrze. In 1989 he took specialist studies in dogmatic theology at the Theology Faculty of the Catholic University of Lublin; he defended his doctoral dissertation entitled „One Person in Many Persons. Heribert Mühlen's Pneumatological Ecclesiology" on 11th March 1994. It was written under the supervision of Fr. Prof. Stanisław Celestyn Napiórkowski. In the years of 1996-1998 he was granted a scholarship at the Johann Adam Möhler Ecumenical Institute in Paderborn in Germany. He was habilitated in 2003 on the basis of his scientific output and a dissertation entitled „*Credo in Spiritum Vivificantem*. The

Pneumatological Interpretation of the Church as a Communion in Post-councillor German Theology".

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

One Person in Many Persons. Heribert Mühlen's Pneumatological Ecclesiology, The Holy Cross Publishing House, Opole 1997, pp. 252.

„Credo in Spiritum Vivificantem". The Pneumatological Interpretation of the Church as a Communion in Post-councillor German Theology, KUL Publishing House, Lublin 2003, pp. 356.

Papers

„The Mother of the Church" in the Perspective of the Ecclesiology of „communio", „Salvatoris Mater" 14(2002), p. 74-88.

„Communio Ecclesiarum" in the Perspective of a Varied Understanding of the Divine Communion, in: *The Sister Churches in Dialogue*, Z. Glaeser (ed.), Opole 2002, p. 185-197.

Diaconate in the Light of the Teaching of the Catechism of the Catholic Church about the Three Degrees of the Sacrament of Ordination, RT 48(2001), fasc. 2, p. 59-66.

The Ecumenical Inspirations of Heribert Mühlen's Ecclesiology, SiDE 40(1997), p. 35-45.

Where is the Church and Its Sense?, in: *The Concern about the Church*, vol. II, K. Kowalik, A. Jarząbek, V. Kmiecik (eds.), Lublin 2001, p. 17-27.

Heribert Mühlen. The Auditor of the Holy Spirit, in: *The Lexicon of Great Theologians of the 20th and 21st Centuries*, vol. II, J. Majewski, J. Makowski (eds.), Warszawa 2004, p. 297-310.

The Idea of the Mission and the Problems of Borders of the Church. An Attempt to Read out the Teaching of Vatican Council II, in: *Ut mysterium paschale vivendo exprimatur*, T. Dola, R. Pierskała (eds.), Opole 2000, p. 347-358.

The Unity of Europe vs. the Salvific Mission of the Church, RT 50(2003), fasc. 2, p. 57-68.

The Unity of the Church – the Uniqueness of the Church, in: *The Perspectives of Ecumenia. Lenten Open Lectures Devoted to th Encyclical „Ut unum sint"*, P. Jaskóła (ed.), Opole 1996, p. 87-102.

The Church – the Sacrament of the Salvific Communion for the World, RT 49(2002), fasc. 2, p. 157-176.

The Church and Religious Education, in: *On the Post-councillor Religious Instruction*, R. Chałupniak, J. Kochel, J. Kostorz, W. Spyra (eds.), Opole 2004, p. 264-266.

The Church as „Communio", „Pastores" 12(2001), p. 12-21.

The Church as a Eucharistic Communion. The Conception of Joseph Cardinal Ratzinger, in: *Ineffabile Eucharistiae Donum*, T. Dola (ed.), Opole 1997, p. 57-70.

The Church as a Communion in the Holy Spirit. The Conception of Joseph Cardinal Ratzinger, in: *Ratio et revelatio.* On the Philosophical-Theological Reflections, J. Cichoń (ed.), Opole 1998, p. 351-368.

The Church... the Fellowship of Fellowships?, in: *The Concern about the Church*, A. Jarząbek (ed.), Lublin 2000, p. 61-75.

Towards a New Dogmatic Formulation: One Person in Many Persons, in: *The Spirit Who Unifies. A Pneumatological Outline*, M. Marczewski (ed.), Lublin 1997, p. 259-293.

Towards a Pneumatological Interpretation of the Church as a Communion. A Presentation of the Contribution of Walter Kasper, in: *Tradition and Openness*, K. Kowalik (ed.), Lublin 1999, p. 65-82.

On the Way of Crisis and Growth. The Situation of Polish Theology on the Threshold of the 21st Century, TwP 75(2004), p. 35-38.

New Evangelisation under the Conditions of Cultural Changes. The Papal Interpretation and Programme, in: *The Church – Nation – Family. The Teaching of John Paul II in Pastoral Practice*, B. Migut, D. Capała (eds.), Lublin 2004, p. 41-46.

Pneumatocentrism – Pneumatisation – Pneuma-mediation, in: *Ad plenum unitatem*, P. Jaskóła, R. Porada (eds.), Opole 2002, p. 261-270.

The Basic Elements of the Ecclesiology of „communio", „Teologia Praktyczna" 3(2002), p. 44-58.

The Problem of the Mediation of the Holy Spirit in Post-councillor Theology, RT 51(2004), fasc. 2, p. 65-77.

The Role of the Holy Spirit in Making Salvation Real in the Church. Heribert Mühlen's Conception, TwP 41(1995), p. 19-25.

The Participation of the Church in the Communion of the Triune God. A Contribution to the Understanding of the Trinitarian Dimension of the Contemporary Ecclesiology of „communio", in: *On the Mystery of the Holy Trinity. Materials of the Seminar of the Lecturers in Dogmatics. Częstochowa 28-29 September 2000*, A. Czaja, P. Jaskóła (eds.), Opole 2000, p. 73-98.

„Una Mystica Persona". The Basic Elements of Heribert Mühlen's Pneumatological Ecclesiology, CT 63(1993), fasc. 4, p. 79-95.

The Incarnate Son of God Annointed by the Holy Spirit. The Pneumatological Dimension of Christology in Post-councillor German Theology, in: *Jesus Christ is the Same Today, Yesterday, and Forever (Hebrew 13:8)*, A. Napiórkowski, Z. Kijas

(eds.), Papal Academy of Theology in Kraków, Studia, vol. VIII, Kraków 2004, p. 91-101.

I Believe in the Spirit Reviver – the Salvific Mystery of the Mission of the Holy Spirit, RT 51(2004), fasc. 2, p. 42-54.

The Significance of Pneumatology for the Ecumenical Opennes of the Chur ches, in: *Ecumenism at the Threshold of the Third Millennium. Materisal from an Ecumenical Symposium Inaugurating the Activity of the Institute of Ecumenism and Research on Integration at the Theology Faculty UO*, P. Jaskóła (ed.), Opole 2000, p. 289-296.

Krzysztof Góźdź, Rev. ThD Hab., Prof. of the CUL

Born on 30. march 1955 in Lubartow near Lublin. Priest of Lublin Archdiocese. Vicedean of Faculty of Theology (1997-2005); head of Institut of Dogmatic Theology (1997-2005); held chair of the Department of History of Dogmas (since 1997); Curator of Department Historical Theology (since 2001); chief redactor of *Roczniki Teologiczne* ser. 2: Dogmatic; Member of Main Redaction of Catholic Encyclopedia CUL; Member of Learned Society of CUL, Learned Society of Lublin, Member of International Institute for Hermeneutics, Toronto, Canada; Expert of Commision for Evaluation and Accreditation of Universities(1999-2002); Head of Section for Theology of Comitee Scientific Researches (2000-2003); 1999-2002 Director of Catholic-Jewish Center of Dialog in Lublin; chief redactor of editorial series „Credo" (CUL).

He obtained A-level certificate at Lubartow in 1974). After studies in Faculty of Theology CUL, he obtained MA degree in 1980 defending dissertation: „Struktura języka wiary według Antona Haidera-Grabnera" [Structure of language of faith in teaching of Anton Haider-Grabner]. In 1981 he studied in Katholische Universiätt Eichstätt and Ludwig Maximilian Universiätt München (1981-1987).

He received the doctorat in 1987 in basis his dissertation *Jesus Christus als Sinn der Geschichte bei Wolfhart Pannenberg.* In the next year he start to specialization studying in Pontificia Facoltá Teologica „Marianum" in Rom. (1988-1989). In 1996 he obtained a title of Doctor Habilitatus with the disertation „Teologia historii zbawienia według Oscara Cullmanna" [Theology of History according to Oscar Cullmann].

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Bóg – Ojciec wszystkich, [*God – Father of All*] (ed.), Lublin 1999, pp. 192.

Bóg i człowiek według Karla Rahnera, [*God and Man according to Karl Rahner*] Lublin 2004, pp. 137 + aneks.

In Te Domine speravi, eds. Cz. S. Bartnik, H. Langkammer, K. Góźdź, Lublin 1996, pp. 310.

Jesus Christus als Sinn der Geschichte bei Wolfhart Panneberg, Regensburg 1988, pp. 284.

Nowa Ewangelizacja odpowiedzią na wyzwania obecnego czasu, [*New Evangelization as answer to actuals chellenges*] (ed). Lublin 1993, pp. 114.

Historia i Logos. Profesorowi Cz. S. Bartnikowi na 60-lecie, [*History and Logos. Commemorative Book for Prof. Cz. S. Bartnik for his 60 Birth Anniversary*] eds. K. Macheta, K. Góźdź, M. Kowalczyk, Lublin 1991, pp. 366.

Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec nowych wyzwań, [*The Church in Public Lif. Polish and European Theology in the Face of New Chalenges*] (ed.), t. 1-2, Lublin 2004, pp. 474 + 576.

Teologia historii zbawienia według Oscara Cullmanna, [*Theology of History according to Oscar Cullmann*] Lublin 1996, pp. 323

Teologia o szatanie, [*Theology about Satan*] (ed.), Lublin 2000, pp. 245.

Zwycięstwo wiary, [*Faith Victory*] Lublin 2002, pp. 215.

Articles

Badania nad strukturą zdania teologicznego, [*Research on structure of theological sentence*] RTK 28 (1981) s. 2, p. 65-77.

Bildung als Weg zum „Menschsein". Ein Plädoyer für Guardinis „Bildungslehre", in: Cz. S. Bartnik, *Kościół jako sakrament świata*, [*Church as Sacrament of World*] Lublin 1999, p. 434-437.

Bóg, Ojciec Jezusa Chrystusa, [*God, Father of Jesus Christ*] in: *Bóg – Ojciec wszystkich*, [*God – Father of All*] Lublin 1999, p. 101-122.

Christ und Poliktik. Soll der Christ sich politisch engagieren?, in: Cz. S. Bartnik, *Teologia społeczno-polityczna*, [*Socio-political Theology*] Lublin 1998, p. 510-514.

Chrystologia „spełnienia osobowego", [*Christology of personal fullfilmment*] in: K. Macheta, K. Góźdź, M. Kowalczyk (esd.), *Historia i Logos*, [*History and Logos*] Lublin 1991, p. 208-215.

Chrystologia zmartwychwstania Jezusa, [*Christology of Jesus Resurection*] RTK 38-39 (1991-1992) s. 2, p. 87-96.

Chrześcijańska wizja Europy według Konrada Adenauera, [*Christian vision of Europe according to Konrad Adenauer*] in: *Konrad Adenauer – Europa chrześcijańska*, [*Konrad Adenauer – Christian Europe*] Lublin 1995, p. 109-124.

Chrześcijaństwo na progu trzeciego tysiąclecia. Uniwersalizm chrześcijaństwa, [*Christianity On threshold of III Millennium.* „Universitas Gedanensis" 13 (2001) nr 1/23, p. 7-17.

CV-Mitgliedschaft als neue Heimat, w: Carl Heinz Jacob (ed.), *Unsere Brüken im Sommersemester* 2002, Heidelberg 2002, s. 21-24.

Człowiek „walki o wiarę". Laudacja wygłoszona na cześć J.E. Gerharda Ludwiga Müllera, Biskupa Regensburga, z okazji nadania tytułu doktora honoris causa KUL, dnia 14 września 2004 w Lublinie, [*Man of „battle for faith". Lauds Preformed in Honour of Bp Gerhard Ludwig Müller from Regensburg on the Occasion of grandting Him the Title of Doctor Honoris Causa CUL*] Lublin 2004, p. 7-21.

Das theologische Verständnis der Geschichte bei Wolfhart Pannenberg, CT 55 (1985) fasc. spec., p. 163-177.

Dawca Życia – główna idea pośrednictwa Ducha Świętego, [*Giver of Life – main idea of Holy Spirit's mediation*] RT 51(2004) s. 2, p. 55-64.

Der Mensch als Geschichte und seine Bestimmung, in: M. Klein (Hrsg.), „*Und es ist allein das Daransetzen des Lebens". Festgabe zum 60. Geburtstag von Philipp Kaiser*, Eichstätt 1989,p. 3-12.

Der polnische Theologiegedanke, „Theologia Bogoslovie" 3 (2002) p. 73-84.

Dialog wiary i rozumu, [*Dialod of Faith and Mind*] in: I. Dec (ed.), *Na skrzydłach wiary i rozumu ku prawdzie*, [*On wings of faith and mind to truth*] Wrocław 1999, p. 183-191.

Die anthropologische Krise und ihre Lösung durch den Personalismus, in: E. Naab (Hrsg.), *Ex latere. Ausfaltungen communialer Theologie*, Eichstätt 1993, p. 247- 258.

Die heilsgeschichtliche Perspektive der Theologie von Oscar Cullmann, in: *Zwycięstwo wiary*, [*Faith Victory*] Lublin 2002, p. 79-105.

Doświadczenie dialogu z judaizmem, [*Dialog experiences with judaism*] in: *Od konfrontacji do dialogu*, [*From Confrontation to Dialog*] Lublin 2003, p. 327-332.

Dyskusja panelowa: Kościół poza Kościołem. Rola teologów, [*Experts discussion: Church outside the Church*] in: *W trosce o Kościół. Tydzień Eklezjolo-*

giczny '99: Kościół poza Kościołem,[*In care about Church. Ecclesiological Week '99. Church outside Church*] Lublin 2001, p. 258-274.

Ecclesia aeterna, „Ethos" 49 (2000) s. 67- 75.

Eklezjologia Prymasa Wyszyńskiego, [*Wyszyński's Primate Ecclesiology*] RT 49 (2002) s. 2. p. 7-29.

Eklezjologiczne znaczenie pielgrzymek Jana Pawła II, [*Ecclesiological meanning John Paul II pilgrimages*] „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej" 7(1998) nr 2 (109), p. 67-73.

Eschatologia w Wydarzeniu Jezusa Chrystusa, [*Eschatology in the event of Jesus Christ*] RTK 33 (1986) s. 2, p. 121-132.

Eschatyczny wymiar Kościoła, [*Eschatological Church Dimension*] w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, [*Lexicon of Fundamental Theology*] Lublin – Kraków 2002, p. 677-680.

Eucharystia a dzieje, [*Eucharist andt History*] „Ethos" 11 (1998) nr 41-42, p. 78-86.

Ewangelia dziecka. Głoszenie „Dobrej Nowiny" o dziecku jako zapowiedź zbawienia: Oblicze „dziecka Bożego", [*Children's Gospel. Preaching of „Gospel" about the children as proclamation of salvation. Face of God's Children*] in: D. Kornas-Biela (ed.), *Oblicza dzieciństwa*, [*Faces of childhood*] Lublin 2001, p. 35-46 (sum.).

Gegenwärtigkeit der Eschatologie im Christusereignis, CT 57 (1987) fasc. spec., p. 71-89.

Historia – Drogą Jezusa Chrystusa, [*History as Way of Jesus Christ*] in: G. Witaszek (ed.), *Tertio Millennio Adveniente. Na progu trzeciego tysiąclecia*, [*Tertio Millennio Adveniente On threshold of III Millennium*] Lublin 2000, p. 133-150.

Historia zbawienia a Kościół, [*History of Salvation and Church*] RT 45 (1998) s. 6, p. 115-129.

Historiozbawcza koncepcja Kościoła, [*Historico-soteriological meanning of Church*] RT 45 (1998) s. 2, p. 35-46.

Jahwe jako Bóg Ojciec, [*Jhw as God Father*] in: *„Abba, Ojcze!”,* [*„Abba-Father*”] ed. A.J. Nowak OFM, (Homo meditans, t. 21), Lublin 2000, p. 117-128.

Jak mówić o aniołach, [*How to say about an angels*] in: W. Przyczyna (ed.), *Prawdy wiary w przepowiadaniu,* [*Creeds in preaching*] Kraków 2002, p. 91-105.

Jaka jedność Europy? Kościół a kulturowa tożsamość Europy, [*What unity of Europe? Church and cultural identity of Europe*] RT 50 (2003) s. 2, p. 43-55.

Jaka jedność Europy? Kościół wobec „nowej” Europy, [*What unity of Europe? Church against to new „Europe”*] RT 50(2003) s. 2, p. 43-55.

Jezus Chrystus – uniwersalny Zbawiciel, [*Jesus Christ – universal Savior*] in: M. Rusecki, E. Pudełko (ed.), *Katechizm Kościoła Katolickiego. Wprowadzenie*, [*Catechism of catholic Church*] Lublin 1994, p. 79-90.

Konrad Adenauer – chadecka koncepcja Europy, [*Konrad Adenauer – christian democracy conceprion of Europe*] in: Cz.S. Bartnik, *Fenomen Europy*, [*Phenomenon of Europe*] Lublin 1998, p. 291-307.

Kościół dla nowej Europy, [*Church for the New Europe*] Częstochowa 2004, p. 175-193.

Kościół w świecie i dla świata, [*Church in the World and for the World*] in: W. Pęcherzewski, *Kościół, w który wierzę*, [*Church of my faith*] Lublin-Mielec 2002, p. 6-8.

Marienverehrung und Dogma, in: *Tradycja i otwartość*, [*Tradition and Openness*] Lublin 1999, p. 25-34.

Miłosierdzie Boże nad światem, [*God's Mercy to World*] in: Z. Morawiec (ed.), *Bóg niestrudzony w swej miłości do człowieka,* [*God unweary in his Love to Man*] „Sympozjum" 7(2003) nr 2(11), p. 93-108.

Nieomylność w nauczaniu Kościoła, [*Infallibility of Church*] in: A. Kaczor (ed.), *Między prawowiernością a swobodą poszukiwań teologicznych,* [*Between orthodoxy and freedom in theological researches*] Lublin 2003, p. 29-42.

Nieśmiertelność czy zmartwychwstanie podstawą zstąpienia Chrystusa do piekieł?, *Immortality or resurection as basis of Christ's descendence in hell*] in: Cz. S. Bartnik, *Myśl eschatologiczna*, [*Eschatological doctrine*] Lublin 2002, p. 238-246.

Objawienie zstępujące i wstępujące, [*Descending and ascending revelation*] „Bobolanum" 11(2000), p. 17-30

Odnowa urzędu diakonatu?, [*Diaconat renovation?*] RT 48 (2001) s. 2, p. 63-73.

„Ojcze nasz" – Ojcze wszystkich, [*Our Father – Father of All*] in: J. Misiurek, J. Popławski (eds.), Homo orans, Lublin 2000, p. 135-146.

„O powołaniu" teologia, [*Theologian's Vocation*] in: *W trosce o Kościół. Tydzień Eklezjologiczny '99: Kościół poza Kościołem*, [*In care about Church. Ecclesiological Week '99. Church outside Church.*] Lublin 2001, p. 211-221.

Paruzja jako „Dzień Jezusa Chrystusa", [*Parousie as „Jesus Christ Day"*] RT 41 (1994) s. 2, p. 83-93.

Personalistyczne rozumienie narodu, [*Personalistic meanning of nation*] „Ethos" 4 (1991) nr 3/4 (15/16) p. 272-277.

Personalizacja przez praksis, [*Personalisation through praxis*] in: *Najważniejsza jest miłość,* [*Most important is Love*] Lublin 1999, p. 417-426.

Perspektywa historiozbawcza teologii Oscara Cullmanna, [*Soteriologico-historical perspective of Oscar Cullmann's Theology*] in: *Zwycięstwo wiary*, [*Faith Victory*] Lublin 2002, p. 53-77.

Podstawowe założenia teologii sakramentów, [*Basic foundations of sacramental theology*] RT 40 (1993) s. 2, p. 15-22.

Posługiwania w Kościele w aspekcie dogmatycznym, [*Attendance*s *in Church in Dogmatic Perspective*] in: *W trosce o Kościół*,,[*In care about Church*] Lublin 2000, s. 97-108.

Potrzeba Prawdy, [*Need of Truth*] in: P. T. Goliszek, *Kerygmat dla nowej Europy*, [*Preaching for the New Europe*] Lublin 2004, p. 15-19.

Powszechność Kościoła Chrystusowego, [*Catholicity of Christ's Church*] in: Cz. S. Bartnik, *Chrześcijaństwo personalistyczne*, [*Personalistic Christianity*] Lublin 2003, p. 286-291.

Prakseologia personalistyczna, [*Personalistic praxeology*] in: Cz. S. Bartnik, *Personalizm*, [*Personalism*] Lublin 1995, p. 417-419.

Problem osoby społecznej, [*Question of social person*] RT 47 (2000) s. 2, p. 13-20.

Problem personalności szatana, [*Question of Satan's Personality*] in: B. Borkowski, A. Pasacki (eds.), *Egzorcyzmy dawniej i dziś. W blasku Chrystusa i cieniu szatana*, [*Exorcismes in past and today. In light of Christ and in darkness of Satan*] Warszawa 2004, p. 81-93.

Problem reformy religii, [*Question of reform of religion*] in: Cz. S. Bartnik, *Istota chrześcijaństwa*, [*Essence of christianity*] Lublin 2004, p. 99-112.

Problematyka Filioque wczoraj i dziś, [*Position of 'Filioque' in past and today*] in: eds. A.J. Nowak, J. Misiurek, W. Słomka *Homo meditans*, t. 20, Lublin 1999, p. 81-90.

Przewrót kopernikański a kryzys teologii, [*Copernic's Turnover and crisis in theology*] in: Cz.S. Bartnik, *Bóg i ateizm*, [*God and Atheism*] Lublin 2002, p. 205-209.

Sakramenty, [*Sacraments*] in: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, [*Lexicon of Fundamental Theology*] Lublin – Kraków 2002, p. 1060-1071.

Society as a Collective Person, „Theologia Bogoslovie" vol. 1 (2001) facs. 1, p. 147-152.

Społeczna misja kapłana, [*Social Mission of Prist*] „Ethos" 10 (1997) nr 2-3 (38-39), p. 191-200.

Społeczność w personalizmie, [*Siciety in Personalism*] in: Cz. S. Bartnik, *Dotknąć Boga żywego,* [*To Touch the Living God*] Lublin 2004, p. 99-102.

Struktura aktu wiary, [*Structure of Act of Faith*] in: Cz. S. Bartnik, *Apologetyka personalistyczna,* [*Personalistic Apologetic*] Lublin 2004, p. 354-361.

Stworzenie jako podstawa myślenia ekologicznego, [*Creation as fundament of ecological doctrine*] „Człowiek i przyroda" 10 (1999) p. 57-69.

Szatan jest osobą, [*Satan is Person*] w: G. Minois, *Diabeł*, [*Evil*] Warszawa 2001, p. 159-174.

Śmierć i życie po śmierci, [*Death and life after death*] w: *„Rozpalcie nowe słońca...",* [*„Switch on a new Suns"*] Lublin 1997, p. 236-249.

Świat aniołów, [*World of Angels*] in: J.M. Popławski (ed.), *In Christo Redemptore*, Lublin 2001, p. 209-218.

Świat jako stworzenie Boga i Bóg jako Stwórca świata, [*World as God's Creation and God as World's Creator*] in: M. Rusecki (ed.), *Być chrześcijaninem dziś*, [*Be a christian today*] Lublin 1992, p. 119-132.

Tajemnica człowieka, [*Mystery of Man*] in: *Bóg i człowiek według K. Rahnera*, [*God and Man accroding to Karl Rahner*] Lublin 2004, p. 33-55.

Teologia a historia, [*Theology and History*] in: G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza (eds.), *Wszystko czynię dla Ewangelii*, [*All I do for the Gospel*] Lublin 2000, p. 107- 120.

Teologia Bożego Miłosierdzia, [Theology of God's Mercy],„Studia Bobolanum" 2(2002) p. 99-115.

Teologia i antropologia: problem antropologii teologicznej, [*Theology and Anthropology – question of antropological theology*] RT 51 (2004) s. 2, p. 173-184.

Teologia jako nauka historiozbawcza, [*Theology as historico-soteriological doctrine*] „Universitas Gedanensis" 14 (2002), nr 1 (25), p. 9-20.

Teologiczne rozumienie historii u Wolfharta Pannenberga, [*Theological Menning of History in Wolfhart Pannenberg*] CT 54 (1984) fasc. 4, p. 70-82.

Teoria stworzenia a teoria ewolucji. Współdziałanie czy alternatywa? [*Theory of Creation and theory of evolution. Coordination or alternative*] in: Cz. S. Bartnik, *Bóg i ateizm*, [*God and Atheism*] Lublin 2002, p. 169-190.

Trzy stany bytowania człowieka po śmierci, [*Tree stages of man after death*] in: Cz.S. Bartnik, *Myśl eschatologiczna*, [*Eschatological Doctrine*] Lublin 2002, p. 201-210.

W poszukiwaniu definicji „osoby", [*Searching of definition of person*] RT 43 (1996) s. 2, p. 211-222.

Witalność Kościoła w papieskim posługiwaniu Wędrownego Misjonarza, [*Dinamism of Church in mission of 'Itinerant Missionary'*] in: S. Tymosz (ed.), *Synodalność Kościoła w nauczaniu i działalności Jana Pawła II*, [*Conciliarity of Church in teaching and activity of John Paul II*] Lublin 2004, p. 139-159.

Współczesne koncepcje Kościoła, [*Actual Interpretations of Church*] in: M. Rusecki (ed.), *Kościół dziś*, [*Church Today*] Lublin 2004, p. 225-239.

Współczesne modele teologii, [*Actual models of theology*] RT 46 (1999) s. 2, p. 5-12.

Wydarzenie biblijne, jego sens i wymiar zbawczy, [*Biblical events and his menning and soteriological dimension*] RT 44 (1997) s. 2, p. 25-39.

Krzysztof Guzowski, Rev. PhD Hab.

Born on 13th January 1962 in Zamość, a priest of the Zamość-Lubaczów diocese. He was ordained to the priesthood by John Paul II in 1987 in Lublin. He studied at the Catholic University of Lublin where he obtained the title of divinity master on the basis of his thesis entitled „A Christian Vision of the World in the Poetry of Rev. Jan Twardowski" (promoter – Rev. Prof. Czesław S. Bartnik), specialised in dogmatic theology at the Theology Faculty of the St. Thomas Aquinas Papal University „Angelicum" in Rome in the years of 1988-1993. There he obtained the title of divinity doctor for his dissertation „Ermeneutica e cristologia in Czesław Stanisław Bartnik." His promoter was Prof. Nella Filippi. Before that, i.e. in 1990, he obtained the licentiate degree at the Papal University for his work „Il cammino di Gesu verso la croce nel „Mysterium Paschale" di Hans Urs von Balthasar," written also under the supervision of Nelli Filippi. He was habilitated in 2004 for his output and the dissertation „The Trinitarian Symbolism of Brunon Forte," KUL Publishing House, Lublin 2004. Since 1994 he has been working at KUL as a lecturer in dogmatics at the Chair of Theological History. His scientific way is determined by personalism, which he popularises in his didactic work and in publications, by participating in the Learned Committee of the University in Padua which is preparing the „Lexicon of 20th-Century Personalists". He is in charge of the Polish edition of the Italian personalist paper „Prospettiva Persona."

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Ermeneutica e cristologia in Czesław Stanisław Bartnik, Angelicum, Rome 1993.

The Trinitarian Symbolism of Brunon Forte, KUL Publishing House, Lublin 2004.

He is an author of four poetic books.

Papers

Hermeneutic Christology, RT 45(1998), fasc. 2, p. 21-34.

The Holy Spirit in the „Prophetic" Sacrament of the Priesthood, RT 48(2001), fasc. 2, p. 133-146.

Entries for the Lexicon of Fundamental Theology, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002.

Bartnik Czesław, p. 142-145.

Monotheism, p. 814-816.

The Music of the Spirit, RT 49(2002), fasc. 2, p. 141-155.

Christic Hermeneia. A Presentation of Czesław S. Bartnik's Hermeneutics and Christology, in: *On the Mystery of Christ. Materials for a Seminar of the Lecturers in Dogmatics*, Gniezno 17-18 September 1997, Opole 1997, p. 49-58.

Personalism as a Perspective of the Mariology of John Paul II, „Salvatoris Mater" 5(2003), no 3, p. 59-89.

The Prophetic Personalism of Primate Stefan Wyszyński, in: *Primate Stefan Wyszyński vs. Catholic Culture*, K. Dybciak (ed.), Warszawa 2002, p. 123-161.

The Prophetic Vocation of the Church to Europe and the World, RT 50(2003), fasc. 2, p. 177-191.

The Prophecy of „New Culture" as a Message of the Pontificate of the Breakthrough of Millennia, ZKK 58/59:1999, p. 25-35.

„Accepting Love" – Teaching about Grace in the Light of Pneumatology and Personalism, RT 47(2000), fasc. 2, p. 119-138.

Theology as Accompanying, Memory, and Prophecy. The Symbolism of the Encounter Between God and Man, in: *Dogmatic Theology and its Message*, S. Kozakiewicz (ed.), Olsztyn 2003, p. 69-88.

Moreover, he is an author of ca. 40 academic papers, reviews, and translations.

Karol Klauza, PhD Hab., Prof of the CUL

Professor of the Catholic University of Lublin, chair of the Icon Theology Department; born on 2 November 1947 in Szczecin. He studied philosophy and theology in Krakow, Warsaw and in Rome at the Gregorian University. He obtained bachelor's and master's degrees in dogmatic theology at the Catholic University of Lublin. In 1981 at the same university he got the title of Doctor of Theological Sciences with the dissertation *The Soteriology of the Latinoamerican Liberation Theory*. He completed specialized studies on theological methodology and Christian iconology at the Catholic University of Louvain-la-Neuve in Belgium. Continuing his interests in Christian post-conciliar soteriologies, he received knowledge on the theology of communication. In 2002 he obtained a doctor habilitatus degree on the basis of his academic achievements and after defending the dissertation titled *Theological Hermeneutics of Icon.* In 2002 he took the chair in a newly created Icon Theology Department on the Faculty of Theology.

He has been carrying out his teaching activity, lectutring on dogmatics on the Faculty of Theology at the Catholic University in Lublin since 1981

And since 1996 at the Jagielonnian University (aesthetics and ethics at a postgraduate school of rhetorics). He is an organizer of journalistic courses, lecturer of press studies and Church teachings on mass media in Postgraduate School of

Social Communication and Journalism on the Social Sciences Department at the Catholic University of Lublin and on Media Education Institute of the Faculty of Theology at the Catholic University of Lublin.

In the years 1987-1993 he was the Sectretary of „Ethos" quarterly and the Secretary of the John Paul II Institute at the Catholic University of Lublin. He worked for many years as a editor in the Catholic weekly „Niedziela", worked with broadcasting stations in Warsaw, Czestochowa, Lodz, Siedlce and Lublin.

He is a scientfic member of the following societies: the Learned Society of the Catholic University of Lublin, the Learned Society of Lublin, The Association of Social Communication Lecturers at the International Union of Catholic Press (ACIESTI), Polish Mariological Association, Ukrainian Theological Learned Society and Polish Theological Society.

He is an author of nearly 80 press articles,a supervisor of about 30 master's dissertations and one doctoral dissertation.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Ikony. Medytacje. Ikona Bożego Narodzenia, Warszawa 2000. [*Icons. Meditations. The Icon of Christmas*, Warszawa 2000].

Ikony. Medytacje. Ikona Chrztu Pańskiego, Warszawa 2000. [*Icons. Meditations. The Icon of the Lord's Baptism*, Warszawa 2000].

Ikony. Medytacje. Ikona Zesłania Ducha Świętego, Warszawa 2001. [*Icons. Meditations. The Icon of Pentecost*, Warszawa 2001.]

Ikony. Medytacje. Ikona Zstąpienia do piekieł, Warszawa 2001. [Icons. *Meditations. The Icon of the Descend of Christ into Hell*, Warszawa 2001].

Ikony. Medytacje. Ikona Ukrzyżowania, Warszawa 2001. [*Icons. Meditations. The Icon of Crucifixion*, Warszawa 2001.]

Ikony. Medytacje. Ikona Zwiastowania, Warszawa 2001. [*Icons. Meditations. The Icon of the Annunciation*, Warszawa 2001].

Media w parafii. Poradnik dla duszpasterzy, Częstochowa 2003. [*Media in Parish. A guide for priests*, Czestochowa 2003].

Prasa, radio, telewizja, film w nauczaniu Kościoła, wyb. i oprac. K. Klauza, Warszawa 1992, s. 82. [*Press, Radio, Televison and Film in Church Teachings*, K. Klauza, ed., Warszawa 1992, p. 82].

Przewodnik po literatrze teologicznej, Katowice 1985, s. 60. [*Guide to Theological Literature*, Katowice 1995, p. 60].

Repetytorium z dogmatyki, Suwałki 1996, s. 109. [*Dogmatics Compendium*, Suwalki 1996, p. 109].

Stefan Wyszyński. Prymas Polski: Kościół i media, Wstęp, wyb. and oprac. K. Klasuza, Warszawa 2002, s. 143. [*Stefan Wyszynski. The Primate of Poland: the Church and the Media*, Introduction and selection K. Klauza, Warszawa 2002, p. 143].

Teologiczna hermeneutyka ikony, Lublin 2000, s. 198+30 (wyd. 2, Lublin 2002). [*Theological Hermeneutics of the Icon,* Lublin 2000, s. 198+30].

Articles and papers

Cień Ojca w ikonie. Św. Józef w ikonologii chrześcijańskiej, w: *Duchowość św. Józefa z Nazaretu,* red. M. Chmielewski, „Homo Meditans" t. 24 (2003), s. 277-288. [*The Father's Shadow. Saint Joseph in Christian Iconology*, in: *The Spirituality of Saint Joseph of Nazareth*, M. Chmielewski, ed., „Homo Meditans" vol. 24 (2003), p. 277-288.

Dehumanizacja, w: *Encyklopedia nauczania społecznego Jana Pawła II,* red. A. Zwoliński, Radom 2003, s. 89-100. [*Dehumanization. Encyclopedia of John Paul II's Social Teachings*, A. Zwolinski, ed., Radom 2003, p. 89-100].

Eklezjogenetyczna funkcja środków społecznego przekazu, w*: Kościół a środki społecznego przekazu*, red. J.Chrapek, Warszawa 1990, s. 160-171. [*Ecclesiogenetical Function of Means of Social Communication*, in: *The Church and Means of Social Communication*, J. Chrapek, ed., Warszawa 1990, p. 160-171].

Etyczne aspekty słowa I obrazu w komunikacji międzyludzkiej. Rys historyczny, w: *Dziennikarski etos. Z wybranych zagadnień deontologii dziennikarskiej*, red. Z. Kobylińska, R. D. Grabowski, Olsztyn 1996, s. 78-101. [*Ethical Aspects of the Word and Image in Interpersonal Communication.A Historical Outline*, in: *The Ethos of Journalism. Selected Problems of Journalistic Deontology*, Z. Kobylinska, R. D. Grabowski, eds., Olsztyn 1996, p. 78-102].

Hermeneutyczna wartość symbolu ikonograficznego, RT 49(2001), z. 2, s. 101-109. [*The Hermeneutical Value of Iconographical Symbol,* RT 49(2001), b. 2, p. 101-109].

Hermeneutyka teologiczna, w: *Leksykon teologii fundamentalnej*, red. M. Rusecki i in., Lublin – Kraków 2001, s. 475-484. [*Theological Hermeneutics*, in: *Lexicon of Fundamantal Theology*, M. Rusecki and others, eds., Lublin – Krakow 2001, p. 475-484].

Iberyjskie ikony Chrystusa Zbawiciela VI-XIII wieku, w: *Chrystus wybawiający. Teologia świętych obrazów*, Kraków 2003, s. 139-160. [*Iberian Icons of Christ The Saviour of the 6-13th Centuries*, in: *Christ the Saviour. The Theology of Holy Images*, Krakow 2003, p. 139-160].

Kontemplacja I działanie w teologii wyzwolenia, w: *Kontemplacja i działanie*, red. W. Słomka, Lublin 1984, s. 117-130. [*Contemplation and Action in the Theology of Liberation*, in: *Contemplation and Action*, W. Slomka, ed., Lublin 1984, p. 117-130].

Kultura a środki społecznego przekazu. Analiza społeczno-pastoralna (Współautor: A. Ruszkowski) w: *Kościol a środki społecznego przekazu*, red. J. Chrapek, Warszawa 1990, s. 88-102. [*Culture and the Means of Social Commu-*

nication. Social-Pastoral Analysis, (with A. Ruszkowski), in: *The Church and the Means of Social Communication*, J. Chrapek, ed., Warszawa 1990, p. 88-102].

Mass media a wychowanie, w: *Wychowanie ku przyszłości. W poszukiwaniu właściwego sensu współczesnego wychowania*, Warszawa 1996, s. 39-48. [*Mass Media and Upbringing*, in: *Upbringing for The Future. In Search of The Right Sense of Contemporary Upbringing*, Warszawa 1996, p. 39-48].

Od blasku Prawdy, drogą sumienia do światłości wiecznej, w: *Wokół encykliki „Veritatis splendor",* Częstochowa 1994, s. 155-170. [*From the Brightness of The Truth, on the Conscience Way to the Light Eternal*, in: *On the Encyclic „Veritatis Splendor*", Czestochowa 1994, p. 155-170].

Odpowiedzialność za słowo i obraz według Magisterium Kościoła, w: *Katolicyzm społeczny a Polska wspólczesna. III Tydzień społeczny*, *13-18 maja 1996. Przemówienia i materiały,* Warszawa 1997, s. 173-187. [*The Responsibility for the Word and Image According to Magisterium of the Church*, in: *Social Catholicism and Contemporary Poland. 3rd Social Week*, *13-18 May 1996. Speeches and materials*, Warszawa 1997, p. 173-187].

Powołanie i rola świeckich w Kościele. Ojciec Święty Jan Paweł II a promocja laikatu, w: Servo Veritatis. Materiały Międzynarodowej Konferencji dla uczczenia 25-lecia pontyfikatu Jego Świątobliwości Jana Pawła II, Kraków 2003, s. 437-464. [*Vocation and the Role of the Lay in the Church. Holy Father John Paul II and the Promotion of the Secular*, in: *Servo Veritatis. The Materials of International Conference celebrating the 25th Years of Pontificate of His Holliness, John Paul II*, Krakow 2003, p. 437-464].

Sens życia, w: *Leksykon teologii fundamentalnej*, red. M. Rusecki i in., Lublin-Kraków 2001, s. 1094-1097. [*Meaning of Life*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki and others, eds., Lublin- Krakow 2001, p. 1094-1097].

Soteriologia pozabizantyjskiego Wschodu. Przegląd źródeł, RT 48(2001), z. 2, s. 105-117. [*Soteriology of the non-Bizantine East. Survey of sources*, RT 48 (2001), b. 2, p. 105-117].

Syryjski „Liber graduum" jako źródło do telogii diakonatu IV/V wieku, „Vox Patrum", t. 17 (1991) s. 690- 983. [*Syrian „Liber graduum" as a Source for the the Theology of Diaconate of the 4-5th Centuries,* „Vox patrum", vol. 17 (1991), p. 690- 983.

Środki masowego przekazu jako narzędzie ewangelizacji, w: *Wobec socjotechniki*. Zeszyt 5 (*W poszukiwamiu prawdy*), Kielce 1998, s. 25-42. [*Mass Media As a Means of Evangelization*, in: *With Regard to Sociotechnics*. Volume 5 (*In Search of the Truth*), Kielce 1998, p. 25-42.

Telewizja jako miejsce teologiczne, w: *Religijny wymiar telewizji.* Materiały z III Warmińskich Dni Duszpasterskich. Olsztyn 1996.08.25-27, Olsztyn 1990, s. 32-46. [*Television as a Theological Site*, in: *The Religious Dimension of Television. Materials from the 3rd Warmia Pastoral Days. Olsztyn 1986.08.25*-27, Olsztyn 1990, p. 32-46.]

Teologia pokoju a teologia wyzwolenia, w: *Teologia pokoju*, red. S. C. Napiórkowski, Niepokalanów 1988, s. 130-140. [*The Theology of Peace and the Theology of Liberation*, in: *The Theology of Peace*, S. C. Napiorkowski, ed., Niepokalanow 1988, p. 130-140.

Teologiczne aspekty komunikowania społecznego, „Chrześcijanin w Świecie" 22(1992) nr 1, s. 153-161. [*Theological Aspects of Social Communication*, „Chrzescijanin w Świecie" 22(1992) no. 1, p. 153-161].

Uniwersalizm chrześcijaństwa, w: *Leksykon teologii fundamentalnej*, red. M. Rusecki i in., Lublin-Kraków 2001, s. 1288-1291. [Universalism of *Christianity*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki and others eds., Lublin-Karakow 2001, p. 1288-1291].

Uobecnienie w ikonie, RT 51(2004) z. 2, s. 157-172. [*God's Presence in the Icon*, RT 51(2004), b. 2, p. 157-172.

W nurcie soteriologii inkarnacyjnej, „Summarium" 10(1981), s. 15-44. [*In Incarnational Soteriology*, „Summarium" 10(1981), p. 15-44].

Zastosowanie analizy personalistycznej w hamartologii na przykładzie ks. Wincentego Granata, „Studia Sandomierskie", t. 5, 1985-1989, s. 187-208. [*The Use of Personalistic Analysis in Hamartology on the Example of Priest Wincenty Granat*, „Studia Sandomierskie", vol. 5, 1985-1989, p. 187-208].

Dlaczego Bóg Ciałem, dlaczego Bóg Chlebem, dlaczego Bóg ikoną? (Granice kenozy Chrystusa), „Ethos" (w druku). [*Why is God Flesh, why is God Bread, why is God the Icon? (The Limits of the Kenosis of Christ)*, „Ethos" (in print)].

Mirosław Kowalczyk, Rev. PhD

Lecturer in the Department of the History of Dogmas, born on 7 July 1957 in Lublin, attended primary school in the years 1964-1972 in Lublin, secondary school in the years 1972-1976, graduated in 1976. In the years 1976- 1982 he studied at High Seminary in Lublin. He obtained a master's degree in dogmatic theology with the thesis *The Theology of the Nation in the Pope John Paul II's Adresses during His Pilgrimage to Poland in 1976.* He was ordained a priest 12 June 1982 in the Cathedral of Lublin. In the years 1985-1987 he completed undergraduate studies in dogmatic theology on the Theology Department at the Catholic University of Lublin. He obtained a bachelor's degree on 1 June 1987. He worked as a notary in Bishop's Curia in Lublin from October 1997 to December 1993 and at the same time completing postgraduate studies at the Catholic University of Lublin. On 26 February he defended doctoral dissertation *Historico- Redemptive Meaning of the Nation in the Light of the Gospel According to Saint Matthew* under the supervison of Rev Prof. PhD. Hab Cz. S. Bartnik. Between October 1991 to 1992 he was appointed to lecturer in the Department of Theology at the CUL, since 1993 has been working as a full-time didactic employee in the Department of Theology at the CUL, in 2000 he was appointed a lecturer in the mentioned department. In the years 1991-1994 he lectured on dogmatic theology on IWKR (The Institute of Higher Religious Culture), in the years 1992- 1997 he was a lecturer in the College of Religious Education of Lublin Archdiocese.

ACADEMIC BIBLIGRAPHY

Books

Historiozbawczy sens narodu w świetle Ewangelii św. Mateusza, Lublin 1991. [*Historico-redemptive Meaning of the Nation in the Light of the Gospel According to Saint Mathew*, Lublin 1991].

Naród w nauce chrześcijańskiej, Lublin 2002. [*The Nation in Christian Teachings*, Lublin 2002].

Articles and papers

Agapeteologiczna struktura chrześcijaństwa, w: Cz. S. Bartnik, *Eseje o historii zbawienia,* Lublin 2002, s. 119-120. [*Agapetheological Structure of Christianity*, in: Cz. S. Bartnik, *Essays on the History of Salvation*, Lublin 2002, p. 119-120.]

„Christos" w świadomości Jezusa?, RTK 35(1988) z. 2, s. 127-142. [*„Christos in Jesus' Consciousness,* RTK 35(1988) b. 2, p. 127-142].

Chrześcijańskie źródła jedności Europy, RT KUL 50(2003) z. 2, s. 69-79. [*Christian Sources of European Unity*, RT KUL, 50(2003), b. 2, p. 69-79].

Człowiek jako historia, w: Cz. S. Bartnik, *Apologetyka personalistyczna,* Lublin 2004. [*The Human as History*, in: Cz. S. Bartnik, *Personalistic Apologetics*, Lublin 2004].

Die Realitat der Partikularkirche, w: Cz. S. Bartnik, *Chrześcijaństwo personalistyczne*, Lublin 2004, s. 313-319. [*Die Realitat der Partikularkirche*, in: Cz. S. Bartnik, *Personalistic Christianity*, Lublin 2004, p. 313-319].

Droga Krzyżowa Narodu Polskiego, w: Cz. S. Bartnik, *Teologia narodu*, Częstochowa 1999, s. 352-356. [*Polish Nation's The Way of the Cross*, in: Cz. S. Bartnik, *The Theology of the Nation*, Czestochowa 1999, p. 352-356].

Duch Święty jako Stwórca, w: Cz. S. Bartnik, *Dotknąć Boga Żywego*, Lublin 2004, s. 50-54. [*The Holy Spirit as the Creator*, in: Cz. S. Bartnik, *To Touch the Living God*, Lublin 2004, p. 50-54].

Duch Święty w wydarzeniu Chrystusa i Kościoła, „Homo Meditans", t. XX, red. A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1999, s. 90-91.[*The Holy Spirit in Christ and Church's Events*, „Homo Meditans", vol.XX, A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1999, p. 90-91.]

Historia zbawienia, w: red. M. Rusecki i inn., *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, Lublin- Kraków 2002, s. 493-497. [*The History of Salvation*, in: M. Rusecki and others, eds., *Lexicon of Fundamental Theology,* Lublin- Krakow 2002, p. 493-497].

Historiozbawcza struktura czasoprzestrzeni w Ewangelii św. Mateusza, w: *In Te Domine speravi. Księga pamiątkowa poświecona Ks. Abp Bolesławowi Pylakowi, Metropolicie Lubelskiemu*, Lublin 1996, s. 97-103. [*Historico-redemptive Structure of Space-time in the Gospel According to Saint Matthew,* in*: In Te Domine speravi. The Celebratory Book for The Rev. Archbishop Boleslaw Pylak, the Metropolitan Bishop of Lublin,* Lublin 1996, p. 97-103].

Historiozofia wesela w Kanie Galilejskiej, w: Cz. S. Bartnik, *Matka Boża*, Lublin 2003, s. 299-305. [*The Historiosophy of the Wedding at Cana*, in: Cz. S. Bartnik, *Divine Mother*, Lublin 2003, p. 299-305].

„Litania Narodu Polskiego" wg bpa Władysława Bandurskiego, w: Cz.S. Bartnik, *Teologia narodu*, Częstochowa 1999, s. 269-275. [„*The Litany of the Polish Nation" According to Archbishop Wladyslaw Bandurski*, in: Cz. S. Bartnik, *The Theology of the Nation*, Czestochowa 1999, p. 269-275].

Myśl historiozoficzna Witolda Nowodworskiego (*1861-1923),* RTK 33 (1986) z. 2, s. 37-53. [*Witold Nowodworski's Historiospohical Thought (1861-1923),* RTK 33, b. 2, p. 37-53].

Naród w diakonii Królestwa Bożego, RT 48 (2001) z. 2, s. 121-132. [*The Nation in the Diacony of the Kingdom of God*, RT 48 (2001) b. 2, p. 121-132].

Naród w Ewangelii św. Mateusza, w: Cz. S. Bartnik, *Teologia narodu*, Częstochowa 1999, s. 133-143. [*The Nation in the Gospel According to Saint Matthew*, in: Cz. S. Bartnik, *The Theology of the Nation*, Czestochowa 1999, p. 133-143].

Oddanie Maryi zbawczemu dziełu Syna. Perspektywa personalistyczna, „Salvatoris Mater" 3(2001) nr 3, s. 109-120. [*To Entrust Mary to the Saving Act of the Son. A personalistic Perspective*, „Salvatoris Mater" 3(2001) no. 3, p. 109-120].

Osoba ludzka, w: Cz. S. Bartnik, *Misterium człowieka*, Lublin 2004, s. 103-108. [*The Human Person*, in: Cz. S. Bartnik, *The Mistery of The Human Being*, Lublin 2004, p. 103-108].

Personalistyczne rozumienie narodu, *rec. zbiorcza prac ks. Prof. Cz. S. Bartnika,* (wspólautor ks. K. Gwóźdź), „Ethos" 3/4 (1991), s. 272-277. [*Personalistic Understanding of the Nation*, *the General review of The Rev. Cz. S. Bartnik's Works* (with rev. K. Gwozdz), „Ethos" 3/4 (1991), p. 272-277].

Personalistyczne rozumienie narodu, w: Cz. S. Bartnik, *Teologia narodu*, Częstochowa 1999, s. 482-490. [*Pesonalistic Understanding of the Nation,* in: Cz. S. Bartnik, *The Theology of the Nation*, Czestochowa 1999, p. 482-490].

Personalizm, w: *Historia i Logos. Księga jubileuszowa na 60-lecie ks. prof. Czesława S. Bartnika*, red. K. Macheta, K. Gwóźdź, M. Kowalczyk, Lublin 1991, s. 168-174. [*Pesonalism*, in: *History and Logos*. *Jubilee Book for the 60th Anniversary of The Rev. Czeslaw S. Bartnik*, K. Macheta, K. Gwozdz, M. Kowalczyk eds., Lublin 1991, p. 168-174].

Problem historii zbawienia narodu w Nowym testamencie, w: Cz. S. Bartnik, *Eseje o historii zbawienia*, Lublin 2002, s. 63-69. [*The Problem of the History of Salvation in the New Testament*, in: Cz. S. Bartnik*, Esseys on the History of Salvation*, Lublin 2002, p. 63-69].

Realizm personalistyczny, w: Cz. S. Bartnik, *Personalizm*, Lublin 1995, s. 419-421. [*Personalistic Realism*, in: Cz. S. Bartnik, *Personalism*, Lublin 1995, p. 419-421].

Sąd szczegółowy, w: Cz. S. Bartnik, *Myśli o eschatologii*, Lublin 2002, s. 23-26. [*Particular Judgement*, in: Cz. S. Bartnik, *Thoughts about Eschatology*, Lublin, 2002, p. 23-26].

Stworzenie świata a historia zbawienia, w: Cz. S. Bartnik, *Eseje o historii zbawienia*, Lublin, 2002, s. 42-48. [*The Creation of the World and the History of Salvation*, in: Cz. S. Bartnik, *Esseys on the History of Salvation*, Lublin 2002, p. 42-48].

Teologia narodu w Ewangelii św Mateusza, „Communio" 9(1994) s. 28-37. [*Theology of the Nation in the Gospel According to Saint Matthew*, „Communio" 9(1994) p. 28-37].

Teologiczny sens „ethnos" w Ewangelii św. Mateusza, RTK 38-39 (1991-1992), z. 2, s. 65-74. [*Theological Meaning of „Ethnos" in the Gospel According to Saint Matthew*, RTK 38-39 (1991-1992), b. 2, p. 65-74].

Unicus Mediator – Chrystus, w: Cz. S. Bartnik, *Istota chrześcijaństwa*, Lublin 2004. *Unicus Mediator – Christ*, in: Cz. S. Bartnik*, The Essence of Christianity,* Lublin 2004].

Z teologii historii narodu Jana Pawła II, w: *Polska Teologia Narodu*, red. Cz. S. Bartnik, Lublin 1986, s. 243-272. [*From John Paul II's Theology of the Nation*, Cz. S. Bartnik ed. *Polish Theology of The Nation*, Lublin 1986, p. 243-272].

Znaki zbawcze inicjacji chrześcijańskiej, w: Cz. S. Bartnik, *Eseje o historii zbawienia*, Lublin 2002, s. 269-270. [*Salvatory Signs of Christian Initiaition,* in: Cz. S. Bartnik, *Esseys on the History of Salvation*, Lublin 2002, p. 269-270].

Janusz Lekan, Rev. PhD

Adjunct at the Chair of the History of Dogmas; born on May 5th, 1962, in Biłgoraj. In this town he attended a primary and secondary schools (matriculation

in 1981). From 1981 onwards an alumnus at the Theological Seminary in Lublin and theology student at KUL; in 1986 he obtained a master's degree in divinity (on the basis of his work: „The Old-Testament Quotations in the First Letter of St. Peter" written under the supervision of Fr. Prof. H. Langkammer); on 13th December 1986 he was ordained to the priesthood and then worked as a priest in the parishes of Puławy and Lublin (Czechów).

In the years of 1990-1994 he attended a licentiate and doctoral course on dogmatic theology at the University of Navarre in Pampeluna (Spain) crowned with a doctor's degree on the basis of a dissertation entitled *Maternidad espiritual de Maria. Aportación de los mariólogos españoles en el útimo siglo (1940-1985)* [*The Spiritual Motherhood of Mary. The Contribution of Spanish Mariologists over the Last Century*], written under the supervision of Rev. Prof. F. L. Mateo-Seco.

From 1st October 1998 on a junior lecturer, and since 1st March 2001 a lecturer at the Chair of the History of Dogmas WT KUL, a member of the Dogmatic Section of Polish Theologians, Learned Society of KUL, Lublin Learned Society, and ordinary member of the Polish Mariological Society. He participated in International Mariological Congresses (Huelva 1992, Częstochowa 1996, Rome 2000), collaborated at the organisation of the 7th Congress of Polish Theologians in Lublin (12-15 September 2004).

In the years of 1994-2003 a prefect and then vice-rector of the Theological Seminary of the Zamość-Lubaczów diocese situated in Lublin.

ACADEMIC BIBLIGRAPHY

Books and papers

God – the Father of All, (ed.). Lublin 1999.

Ephemerides mariologicae, „Salvatoris Mater" 1(1999) no 1, p. 399-406 (presentation).

Estuatos Marianos, „Salvatoris Mater" 1(1999) no 2, p. 473-476 (presentation).

The Eucharist as a Gift of Paschal Offering, RT 51(2004) fasc. 2, p. 185-207.

The Holy Communion in Both Kinds. A Historical-Dogmatic Contribution, „Zamojski Informator Diecezjalny" 12(2003) no 1, p. 80-94.

Concomitance, in: EK, vol. 9, Lublin 2002, col. 636.

Consubstantiation, in: EK, vol. 9, Lublin 2002, col. 737.

The Church in Europe. Some Elements of the Ecclesiology of the Adhortation „Ecclesia in Europa", „Zamojski Informator Diecezjalny" 13(2004) no 1, p. 90-107.

The Kingliness of Mary. The Theology of the Coronation of Marian Icons, „Memoranda" 75(2001) no 1, p. 181-194.

La „Madre del Redentor", „Ephemerides Mariologicae" 44(1994), p. 563-570.

The Spiritual Motherhood of Mary in the Salvific Plan of God the Father, „Salvatoris Mater" 1(1999) no 1, p. 158-176.

Maternidad espiritual de la Virgen Maria y los mariólogos españoles, „Estudios Marianos" 61(1995), p. 259-268.

The New Motherhood of the Mother of the Redeemer, „Salvatoris Mater" 3(2001), no 3, p. 129-148.

Indulgences in the Jubilee Year, „Zamojski Informator Diecezjalny" 9(2000) no 1, p. 80-93.

The Mediator in Christ, „Salvatoris Mater" 4(2002) no 3, p. 86-112

Antoni Nadbrzeżny, Rev. PhD

Priest of the Lublin Archdiocese, born on 29th July 1971 in Stalowa Wola; 1990-96 studied at the Metropolitan Theological Seminary in Lublin; in 1996 obtained master of divinity in dogmatic theology on the basis of the thesis entitled „A Personalistic Dimension of Freedom in St. Thomas Acquinas' *Treaty on Man,*" written at the Chair of the History of Dogmas KUL under the supervision of Rev. Prof. Czesław Bartnik. In the years of 1995-96 took part in a Dutch language course at KUL.

In the years of 1997-2001 doctoral studies at the Institute of Dogmatic Theology KUL, participation in theological consultations at the Catholic University in Nijmegen (Holland) and the Catholic University in Leauven (Belgium), personal consultations with Fr. Prof. E. Schillebeeckx.

2002 – defence of doctoral dissertation entitled „From the Mother of Redemption to the Mother of All Living. Edward Schillebeeckx's Mariology," written at the Chair of Mariology KUL under the supervision of Fr. Prof. Stanisław Celestyn Napiórkowski.

Since 2002 lecture of dogmatic theology at the Metropolitan Theological Seminary in Lublin.

Since 2004 redactor responsible for the Lublin Edition of the Catholic Weekly „Niedziela".

Since 2004 lecturer of ethics at the Agricultural Academy in Lublin. Member of the Polish Mariological Society.

ACADEMIC BIBLIGRAPHY

Books and papers

Main Ideas in Edward Schillebeeckx's Mariology, „Salvatoris Mater" 5(2003) no 4, p. 215-230.

The Church as a Sacrament According to Edward Schillebeeckx, RT 50(2003) fasc. 2, p. 229-242.

Mary, the History of Universal Holiness, „Salvatoris Mater" 5(2003) no 1, p. 32-47.

Presentation of the Doctoral Dissertation, „Teologia w Polsce" 20(2002) no 67, p. 9-22.

Se*lf-Giving of the Holy Trinity in the Mystery of the Immaculate Conception*, in: *The Holy Trinity and Mary. Materials from a Mariological Symposium Organised by the Polish Mariological Society*, Częstochowa 6th-8th September 1999, T. Siudy, K. Pek (eds.), Częstochowa 2000, p. 186-200.

Kazimierz Pek, Rev. PhD

Lecturer in the Department of Mariology at the Faculty of Theology of the Catholic University of Lublin, born in 1964 in Kartuzy. He studied philosophy and theology at the CUL – in 1991 he got a MA degree and in 1993 a BA degree in theology. In 1999 he obtained the title of PhD in theology. In 1991 he took holy orders in the congregation of Marian Fathers, in the years 1993-1995 he was the general director of and the editor-in-chief of Marian's Publishing House (he founded „Oremus" monthly), he was a co-founder and a member of Polish Catholic Publishers' Association, in the years 1994-95 he organized the Catholic Publishers' Bookfairs. Since 1996 he has been a censor of theological books in the Warsaw Archdiocese, in 1998 he co-founded the „Pastores" quaterly and became its vice editior-in-chief, since 1996 he has been a member of Institutum Historicum Marianorum in Rome and since 1996 he has held the function of the vice-chancellor of St Cyril and Methodius's Marian Student House in Lublin, since 1999 the vice-chancellor of Marians' High Seminary in Lublin. In the years 1999-2001 he was a junior lecturer in the Faculty of Theology at the CUL and since 2001 he has been working as a lecturer in the Department of Mariology. In 1999 he co-founded as took up the function of the vice-chairman of the Polish Mariological Association. In 2000 he became a co-operating member of the Learned Society of the Catholic University of Lublin. Since 2001 he has been a member of Pontificia Academia

Mariana Internationalis in Rome and since 2003 of Europaische Gesellschaft fur Katholische Theologie, since 2002 a member of the Learned Society of Lublin. In 2001 he was granted a special award by the Minister of National Education.

In the years 1987-2004 he organises or co-organised all-Poland or international academic symposia devoted to mariology, Central-European theology and the spirituality of Marian Fathers.

Academic Publications

Books

Per Spiritum ad Mariam. Implikacje mariologiczne pneumatologii Y. Congara, Lublin 2000. [*Per Spiritum ad Mariam. Mariological Implications of Y. Congar's Pneumatology,* Lublin 2000].

Editions and co-editions

Chrześcijaństwo a religie. Dokument Międzynarodowej Komisji Teologicznej; tekst, komentarze, studia, Warszawa 1999. [*Christianity and religions. A Document of the International Theological Commission* – the text, the study and the commentaries, Warszawa 1999].

Fraternal life in the experience of Marian commnunities, Rome 1996.

Ikona liturgiczna. Ewangelizacyjne przeslanie ikonografii maryjnej, Warszawa 1999. [*The Lirurgical Icon. Evangelical Message of Marian Iconography*, Warszawa 1999].

Matka Jezusa pośród pielgrzymującego Kościoła, Warszawa 1993. [*The Mother of Jesus in the Pilgrimage-Making Church*, Warszawa 1993].

Niepokalana Matka Chrystusa. Materialy z sympozjum mariologicznego w KUL, Częstochowa-Lublin 2004. [*The Immaculate Mother of Christ. Materials from a Mariological Symposium in the CUL*, Czestochowa-Lublin 2004].

Objawienia Maryjne. Drogi interpretacji, Warszawa 1994.

Patrimonium marianorum. K. Wyszyński w kontekście swej epoki, Warszawa-Lublin 2003. [*Patrimonium marinorum. K. Wyszynski in the Context of His Times*, Warszawa-Lublin 2003].

Przez Jezusa do Maryi. Materialy z sympozjum mariologicznego w Licheniu, Częstochowa-Lublin 2002. [*To Mary Through Jesus. Materials from a mariological symposium in Lichen*, Czestochowa-Lublin 2001].

Trójca Święta a Maryja. Materialy z sympozjum mariologicznego, Częstochowa 2000. [*The Holy Trinity and Mary. Materials from a Mariological symposium*, Czestochowa 2000].

Więksi i mniejsi prorocy Europy środkowo-wschodniej, Lublin 2003. [*Major and Minor Prophets of Central-Eastern Europe*, Lublin 2003].

Życie braterskie w doświadczeniu wspólnot mariańskich, Warszawa 1997. [*Fraternal Life in the Experience of Marian Communities*, Warszawa 1997].

Хрвастос-Марыяяне-Б'еларусь, Минск 2005.

Articles and papers in foreign languages

Christ and the Church according to George Matulewicz-Matulaitis, „Theologia-Bogoslovie" 1(2001)1, p. 45-55.

La mariologia polaca despues del vaticano II, „Ephemerides mariologicae" 54(2004)l, p. 93104.

Pal. Matulacio Kristus-Tarnas, w: *Aliulis V, Palaimintojo J. Matulaicio dvasios sklaida,* Kaunas 2003, p. 271-279a

Per Spiritum ad Mariam. La mariologie pneumatologique d'Yves Congar, „Epemerides mariologicae" 50(2000-2001) 4, p. 391-399.

XXI a. didžausias Baznycios uzdavinys yra suaugusiuju katecheze? „Soter" 1(2005), p. 22-35.

Для Хрвacma На Бенарусі, in: *К Пsx (ред.) Хрвacmoc-Мapbasctce-b'enapycb,* Mxcx 2005, 5-6. *Xeana b'o2a y ae33a2axKbaM3aqalyblyi uaucbaR-mou bazapod3yba,* UapxBa 44(2005) 1, p11.

Jerzy Szymik, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Born in 1953 in Pszow at Upper Silesia, ordained in 1979, a priest of Katowice Archdiocese, Doctor Habilitatus of dogmatic theology, a professor of the CUL, head of the Department of Christology at the Institute of Dogmatic Theology at the Department of Theology, the CUL. He lectures on dogmatic theology – christology, christology of culture, theological topics, eschatology and treaty on Universal God at the CUL. In February 2004 he was appointed as a member of the International Theological Commission by John Paul II.

His publishes works of many genres and styles: theological and academic texts, essays, reviews and reports. He is also a poet – wrote eight volume of verses: *Uczę sie chodzić* (1988) (I Learn How To Walk), translated into Spanish: *Estoy aprendiendo a andar*, Madrid 1998, *Gwiazdy w filiżance* (1989) (Stars in a Teacup), *Zupełnie inaczej* (1991) (Completely Different), *Wstęp wolny* (1992) (Admission Free), *Ziemia niebieska* (1994) (Blue Earth), *Dotyk żrenicy* (1997) (Touch of the Pupil of the Eye) *Śmiech i płacz* (2000) (Laughter and Crying), *Błękit* (2003)(The Blue) and a collection *102 wiersze* (1997) (102 Poems) and *Z każdą sekundą jestem bliżej Domu* (2001) (With Every Second I'm Closer to Home). He is an author of few hundred academic and popular articles, supervised four doctoral theses and 102 MA dissertations.

Academic Publications

Books

W światłach Wcielenia. Chrystologia kultury, Katowice – Ząbki, 2004, s. 269. [*In the Lights of Incarnation. Christology of Culture*, Katowice – Zabki, 2004, p. 269].

W poszukiwaniu teologicznej głębi literatury. Literatura piękna jako locus theologicus, przedm. bp A. Nossol, Katowice 1994.. [*In Search of Theological Depth of Literature. Lelles-lettres as locus theologicus*, intr.: rev. bshp.A. Nossol**,** Katowice 1994].

Problem teologicznego wymiaru dzieła literackiego Czesława Miłosza. Teologia literatury, Katowice 1996. [*The Problem of Theological Dimention of Czeslaw Milosz's Literary Work. Theology of Literature*, Katowice 1996].

Teologia w krainie pepsi-coli. Od teologii-nauki do teologii-mądrości, przedm. bp Alfons Nossol, Biblioteka „Więzi" (tom 114) – seria „Teologia na co dzień", Warszawa 1999. [*Theology in the Pepsi Land. From Theology as Learning to Theology as Wisdom*, intr.: Bshp. Alfred Nossol, The „Wiez" Library (vol.114), „Theology fo Every Day" series, Warszawa 1999].

Teologia na początek wieku, przedm. Abp Alfons Nossol, Katowice – Ząbki 2001. (zbiór 36 rozpraw publikowanych wcześniej w periodykach naukowych). [*Theology for the Beginning of the Century*, intr.: Archbshp. Alfred Nossol, Katowice – Zabki 2001, (A collection of 36 treaties formerly published in scholarly periodicals)].

Wszystko zjednoczyć w Chrystusie. Teologia, poezja, życie, Wrocław 2003, s. 301. (zbiór 17 rozpraw publikowanych wcześniej w periodykach naukowych). [*To Unite All in Christ*, Wroclaw 2003, (A collection of 17 treaties formrrly published in scholarly periodicals].

Articles and papers

Христофорическая лцтература.. Спор о богословских предпоск Нх npeAnocbmxax H sblsoAax, nepeBen c no.abcxoro A. Aoбpoep, „CTpaxnubi" (Mocxsa), 2000, Tom 5, Bbirrycx 3, cTp. 411-421.

Teologia en el pais de la pepsi-cola, „Theologia Bogoslovie" 1 (2001) fasc. 1, p. 175-182.

Sorge um die Synthese im Kirchenverstehen. Ekklesiologie an der Schwelle des dritten Jahrtausend, tłum. R. Rak, w: *In Christo Redemptore. Księga pamiątkowa ku czci Ks. Prof. J. Misiurka,* red. J. Popławski, Lublin 2001, s. 385-396. [*Sorge um die Synthese im Kirchenverstehen. Ekklesiologie an der Schwelle des dritten Jahrtausend,* transl. R. Rak, in: *In Christo Redemptore.Commemorative Book for Rev. Prof. J. Misiurek,* J. Poplawski, ed., Lublin 2001, p. 385-396].

Chrystologia, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin – Kraków 2002, s. 203-209 (współautorstwo: A. Nossol, K. Najman). [*Christology,* in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin – Krakow 2002, p. 203-209 (with A. Nossol, K. Najman)].

Język teologiczny, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin – Kraków 2002, s. 584-589 (współautorstwo: K. Solecka). [*Theological Language*, in: *Lexicon Of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin – Krakow 2002, p. 584-589 (with K. Solecka)].

Loci theologici, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, L.S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin – Kraków 2002, s. 757-761. [*Loci theologici,* in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, L. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin – Krakow 2002, p. 757-761].

Razem przy Pańskim stole? Eucharystia w dialogu anglikańsko-katolickim, „Studia Oecumenica" 2 (2002), s. 43-60 (współautorstwo: T. Jaklewicz). [*Together at the Lord's Table. The Eucharist in the Anglican-Catholic Dialogue*„„Studia Oecumenica" 2 (2002), p. 43-60 (with T. Jaklewicz)].

Vinculum amoris. Duch Święty dogmatu trynitarnego, RT 49 (2002) z. 2, s. 89-99. [*Vinculum amoris. The Holy Spirit of the Trinitarian Dogma*, RT 49 (2002) b. 2, p. 89-99].

Od słowa do Słowa. Teologia a literatura dzisiaj, „Zeszyty Naukowe KLTL" 46 (2003) nr 3-4 (183-184), s. 3-10. [*From the word to the Word. Theology and Literature Today*. „Zeszyty Naukowe KLTL" („Academic Books KLTL") 46 (2003) no. 3-4 (183-184), p. 3-10].

Universale Concretum. Chrystocentryzm jako klucz do jednania różnorodności (wersja podstawowa), RT 50 (2003) z. 2, s. 141-157. [*Universale Concretum. Christocentrism as the Key to Unification of Diversity, (basic version)*, RT 50 (2003) b. 2, p. 141-157].

Przekroczyć próg zdumienia, „Śląsk" 9 (2003) nr 6 (92), s. 74-75 (przedruk w: *Wokół Tryptyku rzymskiego Jana Pawła II,* red. A. M. Wierzbicki, Lublin 2003, s. 77-84). [*To Cross the Threshold of Amazement*, „Slask" 9 (2003) nr 6 (92), s. 74-75 (reprint in: *About John Paul II's Roman Triptych*, A. M. Wierzbicki, ed., Lublin 2003, p. 77-84)].

Instytut
Teologii Duchowości

Dyrektor

Marek Chmielewski,
Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Krzysztof Burski SSP, PhD

Born on 3 July 1966. He is a lecturer at the Department of the History of Spirituality. In 1985 he entered the Society of Saint Paul (the Paulists). He took holy orders on 18 August 1993 in Bochnia.

He studied philosophy and theology at the High Seminary in Czestochowa in the years 1985-1987. He continued his theological studies at the Pontifical Gregorian University in Rome. After he returned to Poland in 1991, he worked as the administrator of the Paulines dormitory in Czestochowa and then as an assistant to the Master of the Juniorat in Lublin, where he completed the 6th year of his theological studies at the Faculty of Theology of the Catholic University of Lublin. After he took holy orders as a priest from the hands of Rev. Bishop J. Zycinski, he was appointed as Master of Postulants and Vocation Animator.

In the years 1994-1996 he studied spirituality theology at the Pontifical Gregorian University in Rome, where he obtained the title of BA on the basis of his thesis titled *„Donec formetur Christus in vobis": Gal 4,19 come principio ispiratore per la formazione paolina in don Giacomo Alberione.* In the period 1996-1999 he was the superior of the Studies House of St. Paul the Apostle in Lublin and a councillor of the Church Board of the Polish Region. From 1997 till 2002 he was the coordinator of the Formation Council.

In 1999 he began his doctoral studies at the Institute of Spirituality Theology of the Catholic University of Lublin. In 2002 he defended his doctoral dissertation *The Essence of Monastic Life According to Rev. Jakub Alberione* prepared at the Department of the History of Spirituality under the supervision of Rev. Prof. PhD Hab. Jerzy Misiurek and he obtained the title of PhD in the field of spirituality theology.

He has been employed at the Department of the History of Spirituality of the Institute of Spirituality Theology of the Catholic University of Lublin. In his research he concentrates on issues connected with the spirituality of the institutes composing St. Paul's Family. He is the coeditor (with J. Misiurek and J. M. Poplawski) of the „Homo orans" series devoted to prayer, the editor of several books and the author of reflections on „The Lord's Day" and „St. Paul's Family" as well as translations. He edited the Polish version of the autobiography of blessed Jakub Alberione, titled *Abundantes divitiae gratiae suae. Charismatic*

History of St. Paul's Family (Czestochowa 2001). He has been a member of the Learned Society of the Catholic University of Lublin since 2004.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Coedited books

(współred. J. Misiurek, J. M. Popławski), *Homo orans,* t. 4 – *Modlitwa różańcowa,* Lublin 2003. [(coedited by J. Misiurek, J.M. Poplawski) *Homo orans,* vol. 4 – *The Rosary,* Lublin 2003].

(współred.) *Duchowość chrześcijańska. Historia dwóch tysięcy lat od Wschodu do Zachodu, Częstochowa 2004.* [(coedited) *Christian Spirituality. The History of Two Thousand Years from the East up to the West,* Czestochowa 2004].

Articles and papers

Świętość, czyli „żyję już nie ja, lecz żyje we mnie Chrystus", w: *Abyś na nowo rozpalił charyzmat Boży... Materiały z I, II i III Forum Rodziny Świętego Pawła,* Częstochowa 2000, s. 71-83. [*Holiness or „It's Not Me Who Lives, but Christ Lives in Me",* in: *May You Fire God's Charisma Again… Materials from the 1st, 2nd, 3rd Forum of St. Paul's Family,* Czestochowa 2000, p. 71-83].

Medytacja według metody „droga-prawda-życie" Sługi Bożego ks. Jakuba Alberione, w: *Homo orans,* t. 2, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 139-157. [*Meditation According to the „Way-Truth-Life" Method of God's Servant Rev. Jakub Alberione,* in: *Homo orans,* vol. 2, J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2001, p. 139-157].

Kontemplacyjny wymiar modlitwy według ks. Jakuba Alberione (1884-1971), w: *Homo orans,* t. 3, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2002, s. 239-256. [*The Contemplative Dimension of Prayer According to Rev. Jakub Alberione (1884-1971),* in: *Homo orans,* vol. 3, J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2002, p. 239-256].

Wstęp, w: J. Lafrance, *Wybierać Boga,* Częstochowa 2002, s. 5-6. [*Introduction,* in: J. Lafrance, *Choosing God,* Czestochowa 2002, p. 5-6].

Potrzeba modlitwy różańcowej według bł. Jakuba Alberione (1884-1971), w: *Homo orans,* t. 4, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2003, s. 149-164. [*The Need for the Rosary According to Blessed Jakub Alberione (1884-1971),* in: *Homo orans,* vol. 4, J. Misiurek, J. M. Poplawski, K. Burski, eds., Lublin 2003, p. 149-164].

Boża nowość w historii, „Dobry Pasterz" 29(2004). [*God's Novelty in History,* „Dobry Pasterz" („Good Shepherd") 29(2004)].

Jezus Chrystus prawdą, „Dobry Pasterz" 29(2004). [*Jesus Christ as the Truth,* „Dobry Pasterz" („Good Shepherd") 29(2004)].

Bł. Jakub Alberione (1884-1971) współczesnym świadkiem Jezusa, w: *Świadek Jezusa,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004. [*Blessed Jakub Alberione (1884-1971) as a Contemporary Witness of Jesus,* in: *The witness of Jesus,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2004].

Siate perfetti. Lettura esegetica di Gc 1, 2-12, RT 51(2004), z. 5. [*Siate perfetti. Lettura esegetica di Gc 1, 2-12,* RT 51(2004), b. 5].

Marek Chmielewski, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Born on 6 May 1959 in Zofiowka. He is the head of the Department of Spirituality Theology of the Catholic University of Lublin and a priest of the diocese of Radom. He took holy orders on 21 May 1983. In the years 1977-1983 he studied philosophy and theology at the High Seminary in Sandomierz and in 1983 obtained the title of MA at the Catholic University of Lublin on the basis of the thesis titled *A Parish as the Community of Communities in Polish Post-Conciliar Publications 1965-1983. Pastoral Study.* In 1984 he took up specialized studies in

spirituality theology at the CUL and graduated in 1987. In 1988 he was employed at the Faculty of Theology of the CUL and he has been holding the position of a lecturer since 1991. In 1990 he defended his doctoral dissertation *Mystical Experience in the Life and Studies of Mother Marcelina Darowska (1827-1911),* prepared under the supervision of Rev. Prof. PhD Hab. W. Slomka. In 1999 he obtained the title of Doctor Habilitatus on the basis of the thesis *Methodological Problems of Post-Conciliar Catholic Spirituality Theology.* He was appointed associate professor in 2002.

He has travelled abroad and has been on placement to Italy (1991, 1994) and Spain (1991).

In the years 1989-2000 he was a secretary of the Spirituality Section of Polish Theologians and since 2000 he has been its chairman. He was a member of the CUL's Senate Commission for Issues Related to Research (2000-2001), and since 2000 he has been the head of the Institute of Spirituality Theology of the CUL. Since 1999 he has been a member of the Polish Mariological Society (since 2002 – a Board Member) and since 2003 – a member of the Learned Society of the CUL. He is also a member of the Research Council of „Roczniki Teologiczne" („Theological Annals"), book 5 – „Teologia duchowosci" („Spirituality Theology"), Mariological quarterly „Salvatoris Mater" and bimonthly „Życie Konsekrowane" („Consecrated Life"). He was an initiator of the series „Duchowosc w Polsce" („Spirituality in Poland") – 10 volumes.

He received Franciszek Skowyra Academic Award in 1993, the Silver Cross of Merit in 2001 and 2nd Degree Award of the CUL Vice-Chancellor for the initiation, preparation and editing of *Lexicon of Catholic Spirituality.*

He has been the supervisor of 110 MA and 4 PhD dissertations. He has participated actively in over 60 national and international academic symposia.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

101 pytań o życie duchowe, Lublin 1999, s. 160. [*101 Questions About Spiritual Life,* Lublin 1999, p. 160].

Doświadczenie mistyczne Marceliny Darowskiej, Niepokalanów 1992, s. 184. [*Mystical Experience of Marcelina Darowska,* Niepokalanow 1992, p. 184].

Metodologiczne problemy posoborowej teologii duchowosci katolickiej, Lublin 1999, s. 344. [*Methodological Problems of Post-Conciliar Catholic Spirituality Theology,* Lublin 1999, p. 344].

Myśli niewypowiedziane. Wybór pomocy homiletycznych, Lublin 2002, s. 298. [*Unspoken Thoughts. Selection of Homiletic Materials,* Lublin 2002, p. 298].

Teologowie duchowości w Polsce 2003, Lublin 2003, s. 409. [*Theologians of Spirituality in Poland 2003,* Lublin 2003, p. 409].

Vademecum duchowości katolickiej. 101 pytań o życie duchowe, Lublin 2004, s. 298. [*Handbook of Catholic Spirituality. 101 Questions About Spiritual Life,* Lublin 2004, p. 298].

(współautor W. Słomka), *Polscy teologowie duchowości,* Lublin 1993, s. 242. [(coauthor W. Slomka), *Polish Theologians of Spirituality,* Lublin 1993, p. 242].

Books edited and coedited

Duchowość na progu trzeciego tysiąclecia, Lublin 1999. [*Spirituality on the Eve of the Third Millennium,* Lublin 1999].

Duchowość św. Józefa z Nazaretu, Lublin 2003. [*Spirituality of St. Joseph of Nazareth,* Lublin 2003].

Kościół w Polsce wobec potrzebujących. Materiały z Duszpasterskich Wykładów Akademickich dla Duchowieństwa i Świeckich. Katolicki Uniwersytet Lubelski 30-31 sierpnia 1993 roku, Lublin 1994. [*The Attitude of the Church Towards the Needy. Materials from the Pastoral Academic Lectures for the Clergy and the Laity. The Catholic University of Lublin 30-31 August 1993,* Lublin 1994].

Ksiądz rektor Antoni Słomkowski. Stulecie urodzin, Lublin 2001. [*Rev. Vice-Chancellor Antoni Slomkowski. The 100th Birth Anniversary,* Lublin 2001].

Leksykon duchowości katolickiej, Lublin-Kraków 2002. [*Lexicon of Catholic Spirituality,* Lublin-Krakow 2002].

Marcelina Darowska – niepokalański charyzmat wychowania, Lublin 1996. [*Marcelina Darowska – Charism of Education According to the Congregation of Sisters of the Immaculate Conception of the Blessed Virgin,* Lublin 1996].

Najważniejsza jest miłość. Księga Pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Waleriana Słomki, Lublin 1999. [*Love is Most Important. Commemorative Book for Rev. Professor Walerian Slomka,* Lublin 1999].

Nova et vetera polskiej duchowosci, Lublin 2004. [*Nova et Vetera of Polish Spirituality,* Lublin 2004].

Oblicza doskonałości chrześcijańskiej, Lublin 1996. [*Faces of Christian Perfrection,* Lublin 1996].

Ojcostwo duchowe – teoria i praktyka, Lublin 2001. [*Spiritual Paternity – Theory and Practice,* Lublin 2001].

Postawy duchowe wobec Boga, Kościoła i człowieka, Lublin 1995. [*Spiritual Attitudes Towards God, Church and Man,* Lublin 1995].

Signum magnum – duchowość maryjna, Lublin 2002. [*Signum Magnum-Marian Spirituality,* Lublin 2002].

Świadek Jezusa, Lublin 2004. [*Jesus's Witness,* Lublin 2004].

*Świeccy konsekrowani w Kościele lokalnym***,** Lublin 2004. [*Consecrated Laity in the Local Church,* Lublin 2004].

Z Chrystusem w świecie. Dokumenty Kościoła odnośnie do świeckich konsekrowanych, Lublin 2003. [*With Christ in the world. Church Documents Concerning Consecrated Laity,* Lublin 2003].

Z Chrystusem w świecie. Wypowiedzi Kościoła na temat instytutów świeckich, Lublin 2003, (opracowanie merytoryczne) ks. Antoni Słomkowski, *Teologia życia duchowego w świetle Soboru Watykańskiego* II, Ząbki 2000. [*With Christ in the Word. The Church's Opinions on Secular Institutes,* Lublin 2003, Rev. Antoni

Slomkowski (content edited), *Theology of Spiritual Life in the Light of the Vatican Council II,* Zabki 2000].

(współred. G. Bartoszewski, H. I. Szumił) *Człowiek wielkiej mądrości i świętości. Błogosławiony Honorat Koźmiński kapucyn,* Lublin 1999. [(współred. G. Bartoszewski, H. I. Szumil) *The Man of Great Wisdom and Holiness. Blessed Honorat Kozminski the Capuchin,* Lublin 1999].

(współred. W. Słomka, Ł. Kasperek) „W *Sercu Kościoła będę Miłością. Materiały z ogólnopolskiego sympozjum z okazji setnej rocznicy śmierci* św. *Teresy od Dzieciątka Jezus, Doktora Kościoła,* Kraków 1998. [(coedit. W. Slomka, L. Kasperek) *„I Will Be Love in the Heart of the Church. Materials from the National Symposium Organized to Celebrate the 100th Death Anniversary of St. Theresa of the Child Jesus, the Doctor of the Church,* Krakow 1998].

(współred. W. Słomka, K. Stawecka) Z *Chrystusem w świecie. Instytuty świeckie w 5O-lecie „Provida Mater Ecclesia". Wypowiedzi Kościoła. Materiały z sympozjum,* Lublin 1997. [(coedit. W. Slomka, K. Stwecka) *With Christ in the World. Secular Institutes in the 50th Anniversary of Establishing „Provida Mater Eccles". The Church's Statements. Materials from the Symposium,*Lublin 1997].

(współred. W. Słomka, J. Misiurek, A. J. Nowak) *Teologia duchowości katolickiej,* Lublin 1993. [(coedit. W. Slomka, J. Misiurek, A. J. Nowak) *Theology of Catholic Spirituality,* Lublin 1993].

Articles and papers

Adoracja, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 35-38. [*Worship,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 35-38].

Akatyst, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 40-42. [*Acatist,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 40-42].

Akt strzelisty, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-*Kraków* 2002, s. 45-46. [*Lofty Act,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 45-46].

Anioł Pański, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 53-54. [*The Angelus,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 53-54].

Argument z doświadczenia mistycznego, w*: Leksykon teologii fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 105-108. [*Argument of Mistical Experience,* in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 105-108].

Asceza w doświadczeniu duchowym bł. Elżbiety od Trójcy Świętej, w*: Uwielbienie chwały,* red. J. W. Gogola, Kraków 2004, s. 139-154. [*Asceticism in Spiritual Experience of Blessed Elizabeth of the Holy Trinity,* in: *Adoration of Glory,* J. W. Gogola, ed., Krakow 2004, p. 139-154].

Benedyktyńska szkoła duchowości (współautor E. Walewander), w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 74-77. [*The Benedictine School of Spirituality* (coauthor E. Walewander), in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 74-77].

„Biblioteka Życia Wewnętrznego”, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 82. [*„Library of Inner Life”,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 82].

Chrystocentryzm duchowości miłosierdzia, w*: Tajemnica Bożego Miłosierdzia w charyzmacie mariańskim,* red. J. Kumala, Licheń 2004, s. 61-77. [*Christocentrism of the Spirituality of Mercy,* in: *The Mistery of God's Mercy in the Marian Charism,* J. Kumala, ed., Lichen 2004, p 61-77].

Chrystocentryzm życia konsekrowanego w instytutach świeckich w świetle dokumentów Kościoła, w*: „Do kogóż pójdziemy? Ty masz słowa życia wiecznego”,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1998, s. 173-187. [*The Christocentrism of Consecrated Life in Secular Institutes in the Light of Church*

Documents, in: *Who will we go to? You Have the Words of Eternal Life",* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1998, p. 173-187].

Chrystocentryzm, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 121-123. [*Christocentrism,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 121-123].

Chrystus w doświadczeniu duchowym Teresy od Jezusa, w*: Święta Teresa od Jezusa mistrzynią życia duchowego,* red. J. W. Gogola, Kraków 2002, s. 33-49. [*Christ in the Spiritual Experience of St. Theresa of Jesus,* in: *Saint Theresa of Jesus as a Mistress of Spiritual Life,* J. W. Gogola, ed., Krakow 2002, p. 33-49].

Chrzest, w: Leksykon duchowosci katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 126-130. [*Baptism,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 126-130].

Cierpienia biernej nocy zmysłów i ducha w doświadczeniu mistycznym Cecylii Działyńskiej, w*: Cierpienie i śmierć,* red. A. J. Nowak, Lublin 1992, s. 115-130. [*Suffering of the Passive Night of the Senses in the Mystical Experience of Cecylia Dzialynska,* in: *Suffering and Death,* A. J. Nowak, ed., Lublin 1992, p. 115-130].

Czterdziestogodzinne nabożeństwo, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 171. [*Forty-hour Service,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 171].

Czytanie Pisma św., w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, LublinKraków 2002, s. 174-178. [*Reading the Bible,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 174-178].

Ćwiczenia pobożności. III. Współczesna klasyfikacja ćwiczeń pobożności, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 189-190. [*Exercising Piety. III. Contemporary Classification of Exercises of Piety,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 189-190].

Devotio moderna, w*: Leksykon duchowosci katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, s. 194-196. [*Devotio moderna, Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 194-196].

Dojrzałość emocjonalna kapłana, „Dobry Pasterz" (1995), nr 17, s. 150-154. [*Emotional Maturity of a Priest,* „Dobry Pasterz" („Good Shepherd"), no. 17, p. 150-154].

Dominikańska szkoła duchowości (współautor W. Kapeć), w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 206-210. [*Dominican School of Spirituality* (coauthor W. Kapec), in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 206-210].

Doświadczenie Chrystusa Światłości w rozwoju duchowym, w*: Światło tajemnic różańcowych w nauczaniu Jana Pawła* II, red. Z. Jabłoński, Częstochowa 2003, s. 141-155. [*Experience of Christ of Light in Spiritual Development,* in: *The Light of the Misteries of the Rosary in Teaching by John Paul II,* Z. Jablonski, ed., Czestochowa 2003, p. 141-155].

Doświadczenie duchowe, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 217-222. [*Spiritual Experience,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 217-222].

Duchowe i mistyczne doświadczenie Maryi zamieszkiwania w Niej Trójcy Świętej, „Salvatoris Mater" 2(2000) nr 3, s. 251-267. [*Spiritual and Mystical Experience of Mary with the Holy Trinity Living Inside of Her, „*Salvatoris Mater" 2(2000) no. 3, p. 251-267].

Duchowość człowieka świeckiego, w*: Chrześcijanie świadkami nadziei. 1 Archidiecezjalny Kongres Akcji katolickiej, Lublin 7-8 czerwca* 2002, red. S. Weremczuk, Lublin 2002, s. 10-20. [*Spirituality of Layman,* in: *Christians as Witnesses of Hope. The 1st Archdiocesan Congress of Catholic Action, Lublin, 7-8 June 2002,* S. Weremczuk, ed., Lublin 2002, p. 10-20].

Duchowość eklezjalna św. Edyty Stein, w*: „Światłość w ciemności”,* red. J. W. Gogola, Kraków 2003, s. 97-113. [*Ecclesial Spirituality of St. Edith Stein,* in: *„The Light in the Darkness”,* J. W. Gogola, Krakow 2003, p. 97-113].

Duchowość jako nauka i sztuka, w*: Ojcostwo duchowe – teoria i praktyka,* red. M. Chmielewski, Lublin 2001, s. 171-188. [*Spirituality as Education and Art,* in: *Spiritual Paternity – Theory and Practice,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2001, p. 171-188].

Duchowość jako życie w Duchu Świętym w wybranych dokumentach Kościoła posoborowego, w*: „Niech zstąpi Duch Twój”,* red. A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1999, s. 157-172. [*Spirituality as Life in the Holy Ghost in Selected Documents of the Post-Conciliar Church,* in: *Descent of Your Holy Spirit,* A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Slomka, Lublin 1999, p. 157-172].

Duchowość kapłana-seniora, w*: Nova et vetera polskiej duchowości,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 246-258. [*Spirituality of a Senior Priest,* in: *Nova et Vetera of the Polish Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 246-258].

Duchowość kobiety w świetle jej zadań małżeńsko-rodzinnych, w*: Małżeństwo – przymierze miłości,* red. J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1995, s. 181-198. [*Spirituality of a Woman in the Light of Her Marital and Family Tasks,* in: *Marriage – the Covenant of Love,* J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1995, p. 181-198].

Duchowość nowego człowieka. (Zarys problematyki), w*: Homo novus,* red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin 2002, s. 217-226. [*Spirituality of a New Man (An Outline of the Issue),* in: *Homo Novus,* A. J. Nowak, T. Paszkowska, eds., Lublin 2002, p. 217-226].

„Duchowość w Polsce”, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 232. [*„Spirituality in Poland,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 232].

Duchowość życia konsekrowanego w instytutach świeckich, „Studia Diecezji Radomskiej” 1 (1998), s. 31-44. [*Spirituality of Consecrated Life in Secular In-*

stitutes, „Studia Diecezji Radomskiej" („Studies of the Archdiocese of Radom") 1 (1998), p. 31-44].

Duchowość życia konsekrowanego, w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 230-249. [*Spirituality of Consecrated Life,* in: *Theology of Catholic Spirituality,* W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, p. 230-249].

Duchowość, duchowość chrześcijańska, duchowości zakonne, w*: Duchowość świętego Franciszka,* red. S. C. Napiórkowski, W. Koc, Niepokalanów 2001, s. 31-48. [*Spirituality, Christian Spirituality, Monastic Spiritualities,* in: *Spirituality of Saint Francis,* S. C. Napiorkowski, W. Koc, Niepokalanow 2001, p. 31-48].

Duchowość, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 226-232. [*Spirituality,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 226-232].

Dzień skupienia, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 233-234. [*Day of Concentration,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 233-234].

Eucharystia – miejsce doświadczenia wolności i wspólnoty osób konsekrowanych, „Życie Konsekrowane" 5(1997) nr 2, s. 13-18. [*The Eucharist – a Place of Experiencing Freedom and Community of Consecrated Persons,* „Życie Konsekrowane" („Consecrated Life") 5(1997) no. 2, p. 13-18].

Eucharystia na drodze świętości św. Rafała Kalinowskiego, w*: Powołani do świętości,* red. J. W. Gogola, Kraków 2002, s. 119-135. [*The Eucharist on St. Rafal Kalinowski's Way to Holiness,* in: *Their Vocation to Holiness,* J.W. Gogola, Krakow 2002, p. 119-135].

Fenomenologia, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 273-274. [*Phenomenology,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, p. 273-274].

Geneza i założenia „Leksykonu duchowości katolickiej”, w*: Nova et vetera polskiej duchowości,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 21-25. [*The Genesis and Assumptions of „Lexicon of Catholic Spirituality”,* in: *Nova et Vetera of the Polish Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 21-25].

„Geniusz kobiety” Maryi jako wzór chrześcijańskiego życia duchowego, w*: Oblicza doskonałości chrześcijańskiej,* red. M. Chmielewski, Lublin 1996, s. 161-174. [*The Mary's „Genius of a Woman” as an Example of Christian Spiritual Life,* in: *Faces of Christian Perfection,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1996, p. 161-174].

Geniusz kobiety, w*: Leksykon duchowości katolickiej***,** red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 295-297. [*The Genius of a Woman* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 295-297].

Globalizacja a duchowość, „Dla Boga i świata”. Biuletyn KKIŚ (2002) nr 3, s. 9-20. [*Globalization and Spirituality,* „Dla Boga i świata” („For God and the World”), KKIS Bulletin (2002) no. 3, p. 9-20].

Globalizacja, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 297-298. [*Globalization,* w: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 297-298].

Grzech. II. Rodzaje i duchowe skutki grzechu, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, s. 304-306. [*Sin. II. Kinds of Sin and Its Spiritual Consequences,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 304-306].

„Homo Meditans”, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 334-335. [„*Homo Meditans”,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 334-335].

Instytut Teologii Duchowości KUL, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 355-357. [*The Institute of Spirituality Theology of the CUL,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 355-357].

Instytuty świeckie, w: *Vita consecrata. Adhortacja. Tekst i komentarze,* red. A. J. Nowak, Lublin 1998, s. 407-427. [*Secular Institutes,* in: *Vita consecrata. Adhortation. Text and Commentiaries,* A. J. Nowak, ed., Lublin 1998, p. 407-427].

Integrujący charakter teologii duchowości, RT 50(2003) z. 5, s. 43-60. [*Integrating Character of Spirituality Theology,* RT 50(2003) b. 5, p. 43-60].

Istotne elementy chrześijańskiej medytacji, w*: Homo orans,* t. 2, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 69-81. [*Significant Elements of Christian Meditation,* in: *Homo orans,* vol. 2, J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2001, p. 69-81].

Jedność życia kapłana w świetle instrukcji Kongregacji ds. Duchowieństwa pt. „Kapłan – pasterz i przewodnik wspólnoty parafialnej", „Dobry Pasterz" 28(2003), s. 117-129. [*The Unity of the Life of a Priest in the Light of the Instructions of the Congregation for the Clergy Titled „A Priest – the Shepherd and Guide of the Parish Community",* „Dobry Pasterz" („Good Shepherd") 28(2003), p. 117-129].

Jezuaci, w*: Encyklopedia katolicka,* t. 7, kol. 1252-1253. [*The Society of Jesus, The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1252-1253].

Jezuatki, w*: Encyklopedia katolicka,* t. 7, kol. 1254. [*Woman's Society of Jesus,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1254].

Jezus Chrystus jako zasada życia i dziejów. 4. W *mistyce,* w*: Jezus Chrystus. Ikona historii i wiary,* red. R. Dziura, Lublin 2004, s. 194-196. [*Jesus Christ as the Principle of Life and History. 4. In Misticism,* in: *Jesus Christ. The Icon of History and Faith,* R. Dziura, ed., Lublin 2004, p. 194-196].

Jezus Chrystus. 4. W mistyce, w*: Encyklopedia katolicka,* t. 7, kol. 1380-1381. [*Jesus Christ. 4. In Misticism,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1380-1381].

Kapłan jako penitent, RT 44(1997) nr 5, s. 85-99. [*A Priest as a Penitent,* RT 44(1997) no. 5, p. 85-99].

Karmelitańska szkoła duchowości. III. Główni przedstawiciele; IV Polski wkład w karmelitańską szkołę duchowości, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 403-406. [*The Carmelitan School of Spirituality. III. Main Representatives; IV Poland's Contribution to the Carmelitan School of Spirituality,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 403-406].

Katechizm Kościoła Katolickiego, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 407-408. [*The Catechism of the Catholic Church,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 407-408].

Katolickie ruchy, w*: Encyklopedia katolicka VIII,* kol. 1091-1093. [*Catholic Movements,* in: *The Catholic Encyclopedia VIII,* col. 1091-1093].

Kierownictwo duchowe we współczesnych zrzeszeniach katolickich, „Życie Duchowe" 2 (1995), nr 1, s. 55-72 [to samo w*: Ewangelizacja i nawrócenie. Program duszpasterski na rok 1995/96,* Katowice 1995, s. 467-478. [*Spiritual Guidance in Contemporary Catholic Associations,* „Zycie Duchowe" („Spiritual Life" 2 (1995), no. 1, p. 55-72 [the same in: *Evangelization and Conversion. Pastoral Programme for the Year 1995/96,,* Katowice 1995, p. 467-478].

Kobieta konsekrowana wobec dehumanizujących procesów globalizacji, „Życie Konsekrowane" 9(2001), nr 31, s. 86-100. [*A Consecrated Woman Versus Dehumanizing Processes of Globalization,* „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 9(2001), no. 31, p. 86-100].

Konsekrowani w świecie i dla świata, „Życie Konsekrowane" 11 (2003), nr 5 s. 26-33. [*Those Consecrated in the World and for the World,* „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 11 (2003), no. 5 p. 26-33].

Kontemplacyjne przejawy doświadczenia mistycznego bł. Marceliny Darowskiej (1827-1911), w: Najważniejsza jest miłość. Księga Pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Waleriana Słomki, red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 187-204. [*Contemplative Manifestations of the Mystical Experience of Blessed Marcelina Darowska (1827-1911)* in: *Love Is Most Important. Commemorative*

Book for Rev. Professor Walerian Slomka, M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 187-204].

Ks. Eugeniusz Weron pierwszy przewodniczący Sekcji Duchowości Teologów Polskich, w*: W służbie prawdzie i miłości. Powołanie do świętości i apostolstwa,* red. P. Góralczyk, F. Mickiewicz, T. Skibiński, Poznań 1998, s. 51-60. [*Rev. Eugeniusz Weron as the First Chairman of the Spirituality Section of Polish Theologians,* in: *Serving the Truth and Love. Vocation to Holiness and Missionary Activity,* P. Goralczyk, F. Mickiewicz, T. Skibinski, Poznan 1998, p. 51-60].

Kwietyzm, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 459-460. [*Quietism,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, s. 459-460].

La lingua mistica della Madre Marcelina Darowska, w*: Semiotica del testo mistico. Atti del Congresso Internazionale. L'Aquila – Forte Spagnolo – 24/30 Giugno 1991***,** red. G. De Gennaro, L'Aquila 1995, s. 400-402. [*La lingua mistica della Madre Marcelina Darowska,* in*: Semiotica del testo mistico. Atti del Congresso Internazionale. L'Aquila – Forte Spagnolo – 24/30 Giugno 1991***,** G. De Gennaro, ed., L'Aquila 1995, p. 400-402].

Las fuentes de la teologia espiritual, w*: Dar razon de la esperanza. Homenaje al prof. dr. Jose Luis Manes,* red. T. Trigo, Pamplona 2004, s. 843-855. [*Las fuentes de la teologia espiritual,* in*: Dar razon de la esperanza. Homenaje al prof. dr. Jose Luis Manes,* T. Trigo, ed., Pamplona 2004, p. 843-855].

Łaska stanu, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s.473. [*The Grace of the State,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 473].

Marcelina Darowska – przykład mistyki kobiecej, w: *Marcelina Darowska – niepokalański charyzmat wychowania,* red. M. Chmielewski, Lublin 1996, s. 37-48. [*Marcelina Darowska – the Example of Woman's Mysiticism,* in: *Marcelina Darowska – Charism of Education According to the Congregation of Sisters of the Immaculate Conception of the Blessed Virgin,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1996, p. 37-48].

Maryjny wymiar duchowości chrześcijańskiej. Kwestie metodologiczne, w*: Signum magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 19-33. [*The Marian Dimension of Christian Spirituality. Methodological Issues,* in: *Signum magnum – Marian Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 19-33].

Maryjny wymiar duchowości w ujęciu Jana Pawła II, „Salvatoris Mater" 5(2003) nr 4, s. 259-277. [*The Marian Dimension of Spirituality According to John Paul II,* „Salvatoris Mater" 5(2003) no. 4, p. 259-277].

Mądrość. III. W mistyce, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, LublinKraków 2002, s. 499-500. [*Wisdom. III. In Mysticism,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, p. 499-500].

Metodologia duchowości katolickiej, w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 49-69. [*Methodology of Catholic Spirituality,* in: *Theology of Catholic Spirituality,* W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, p. 49-69].

Metodologiczne aspekty duchowości maryjnej, „Salvatoris Mater" 1(1999), nr 2, s. 320-336. [*Methodological Aspects of Marian Spirituality,* „Salvatoris Mater" 1(1999), no. 2, p. 320-336].

Metodologiczne podstawy teologii duchowości, w: *Duchowość na progu trzeciego tysiąclecia,* red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 45-85. [*Methodological Basis of the Theology of Spirituality,* in: *Spirituality on the Eve of the Third Millennium,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 45-85].

Mistyczne dojrzewanie Marceliny Darowskiej, w*: Dojrzałość chrześcijańska,* red. A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1994, s. 213-238. [*Mystical Maturing of Marcelina Darowska,* in: *Christian Maturity,* A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1994, p. 213-238].

Mistyka, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 536-542. [*Mysticism,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 536-542].

Misyjny charakter kapłaństwa w świetle programu duszpasterskiego na rok 1994/95, w*: Postawy duchowe wobec Boga, Kościoła i człowieka,* red. M. Chmielewski, Lublin 1995, s. 226-245. [*Missionary Character of the Ministry in the Light of the Pastoral Programme for 1994/95,* in: *Spiritual Attitudes Towards God, the Church and Man,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1995, s. 226-245].

Misyjny charakter kapłaństwa w świetle programu duszpasterskiego na rok 1994/95, „Dobry Pasterz" (1995), nr 17, s. 117-132. [*Missionary Character of the Ministry in the Light of the Pastoral Programme for 1994/95,* „Dobry Pasterz" („Good Shepherd") (1995), no. 17, p. 117-132].

Nurty we współczesnej duchowości polskiej a formacja duchowa w instytutach świeckich, w: *Ku szczęściu – bez oszustwa,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1997, s.277-290. [*Trends in the Contemporary Polish Spirituality and the Spiritual Formation in Secular Institutes,* in: *Towards Happiness – Without Deception,* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1997, p. 277-290].

Obłok II. W mistyce, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, LublinKraków 2002, s. 593-594. [*The Cloud II. In Mysticism,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 593-594].

Od teologii ascetyczno-mistycznej do teologii duchowości, „Studia Diecezji Radomskiej" 2 (1999), s. 89-102. [*From Ascetic and Mystical Theology to the Theology of Spirituality,* „Studia Diecezji Radomskiej" („Studies of the Diocese of Radom") 2(1999), p. 89-102].

Osoba konsekrowana w świecie według myśli bł. Honorata Koźmińskiego, w: *Człowiek wielkiej mądrości* i *świętości. Błogosławiony Honorat Koźmiński kapucyn,* red. G. Bartoszewski, H. I. Szumił, M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 97-117. [*A Consecrated Person in the World According to the Thought of Blessed Honorat Kozminski,* in: *The Man of Great Wisdom and Holiness. Blessed Honorat Kozminski, the Capuchin,* G. Bartoszewski, H. I. Szumił, M. Chmielewski, eds., Lublin 1999, p. 97-117].

Osoba konsekrowana w świecie według myśli bł. Honorata Koźmińskiego, „Dla Boga i świata", Biuletyn KKIŚ (1999) nr 1, s. 4-14. [*A Consecrated Person*

in the World According to the Thought of Blessed Honorat Kozminski, „Dla Boga i Swiata" („For God and the World"), KKIS Bulletin (1999) no. 1, p. 4-14].

Parafia jako wspólnota wspólnot w polskich publikacjach posoborowych, RT 46(1999), z. 5, s. 161-177 [to samo: „Studia Sandomierskie" 6(1990-1996), s. 281-292. [*A Parish as the Community of Communities in Polish Post-Conciliar Publications,* RT 46(1999), b. 5, p. 161-177 [the same: „Studia Sandomierskie" („Sandomierz Studies") 6(1990-1996), p. 281-292].

Płaszczyzna moralno-duchowa przemiany człowieka, „Via Consecrata", 2(1999) nr 5, s. 56. [*The Moral and Spiritual Plane of the Transformation of Man,* „Via Consecrata", 2(1999) no. 5, p. 56].

Pobożność, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 641-645. [*Piety,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 641-645].

Podstawowe zagadnienia metodologiczne teologii duchowości, RT 38-39(1991-1992), z. 5, s. 21-34. [*Basic Methodological Issues of the Theology of Spirituality,* RT 38-39(1991-1992), b. 5, p. 21-34].

Podstawy duchowości Akcji Katolickiej w Polsce, „Biuletyn Akcji Katolickiej Diecezji Radomskiej" 1(1997), s. 42-56. [*The Basis of the Spirituality of the Catholic Action in Poland,* „Biuletyn Akcji Katolickiej Diecezji Radomskiej" („Bulletin of the Catholic Action of the Diocese of Radom") 1(1997), p. 42-56].

Podstawy duchowości Akcji Katolickiej w Polsce, w: *Oblicza doskonałości chrześcijańskiej,* red. M. Chmielewski, Lublin 1996, s. 76-88. [*The Basis of the Spirituality of the Catholic Action in Poland,* in: *The Faces of Christian Perfection,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1996, p. 76-88].

Pokuta. III. Rys historyczny sakramentu pokuty, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 649-652. [*Penance. III. A Historical Outline of the Sacrament of Penance,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, s. 649-652].

Posoborowe koncepcje teologii duchowości, RT 43(1996), z. 5, s. 21-37. [*Post-Conciliar Conceptions of the Theology of Spirituality,* RT 43(1996), b. 5, p. 21-37].

Postmodernizm, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 684-691. [*Postmodernism,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 684-691].

Powołani do życia konsekrowanego w świecie, w*: Z Chrystusem w świecie. Instytuty świeckie w 50-lecie „Provida Mater Ecclesia". Wypowiedzi Kościoła. Materiały z sympozjum,* red. M. Chmielewski, W. Słomka, K. Stawecka, Lublin 1997, s. 216-234. [*Their Vocation to Consecrated Life in the World,* in: *With Christ in the world. Secular Institutes in the 50th Anniversary of Establishing „Provida Mater Ecclesia". The Church's Statements. Materials from the Symposium,* M. Chmielewski, W. Slomka, K. Stawecka, eds., Lublin 1997, p. 216-234].

Propagowane przez prasę laicką postawy względem człowieka a duchowość chrześcijańska, w: *Postawy duchowe wobec Boga, Kościoła i człowieka,* red. M. Chmielewski, Lublin 1995, s. 50-74. [*Attitudes Towards Man Promoted by the Secular Press Versus Christian Spirituality,* in: *Spiritual Attitudes Towards God, the Church and Man,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1995, p. 50-74].

Prymat miłości w doświadczeniu mistycznym Marceliny Darowskiej, w*: Miłość większa niż grzech,* red. A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 159-174. [*The Primacy of Love in the Mystic Experience of Marcelina Darowska,* in: *Love Stronger than Sin,* A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1996, p. 159-174].

Przebóstwienie człowieka według św. Jana od Krzyża, AK 83(1991*)* t. 117, s. 54-67. [*Deification of Man According to St. John of the Cross,* AK 83(1991*)* vol. 117, p. 54-67].

Przemiana człowieka w procesie zjednoczenia z Bogiem według św. Jana od Krzyża, w: *Na drodze zjednoczenia z Bogiem,* red. J. W. Gogola, Kraków 2000, s. 113-131. [*The Transformation of Man in the Process of Unification with God According to St. John of the Cross,* in: *On the Way of Unification with God,* J. W. Gogola, ed., Krakow 2000, p. 113-131].

„Przez Jezusa do Maryi" w duchowości polskiej, w: *Przez Jezusa do Maryi,* red. S. C. Napiórkowski, K. Pek, Częstochowa-Licheń 2002, s. 125-137. [*„Through Jesus to Mary" in Polish Spirituality,* in: *Through Jesus to Mary,* C. Napiorkowski, K. Pek, Czestochowa-Lichen 2002, p. 125-137].

Radość istotnym wymiarem duchowości życia konsekrowanego, „Życie Konsekrowane" 10 (2002) nr 6, s. 30-41. [*Joy As a Significant Dimension of the Spirituality of Consecrated Life, „*Życie Konsekrowane" („Consecrated Life") 10 (2002) no. 6, p. 30-41].

Rekolekcje, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 744-751. [*Retreat,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 744-751].

Relacja człowieka do Boga na modlitwie według kard. Stefana Wyszyńskiego, w: *Duchowość P rymasa Tysiąclecia,* red. J. Machniak, J. W. Gogola, Kraków 2002, s. 63-75. [*Relation Between Man and God in Prayer According to Cardinal Stefan Wyszynski,* in: *The Spirituality of the Primate of the Millennium,* J. Machniak, J. W. Gogola, eds., Krakow 2002, p. 63-75].

Rozeznawanie duchowe [współautor S. Urbański], w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 756-760. [*Spiritual Discerning* [coauthor S. Urbanski], in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 756-760].

Rozwój duchowy. I. Biblijno-teologiczne podstawy rozwoju duchowego; II. Uwarunkowania rozwoju duchowego; III. Etapy rozwoju duchowego, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, s. 763-766. [*Spiritual Development. 1. Biblical and Theological Basis of Spiritual Development. II. The Background of Spiritual Development; III. Stages of Spiritual Development,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 763-766].

Różaniec – maryjna szkoła ascezy i mistyki, w: *Homo orans. Modlitwa różańcowa,* t. 4, red. J. Misiurek. J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2003, s. 191-212. [*The Rosary – the Marian School of Asceticism and Mysticism,* in:

Homo orans. The Rosary, vol. 4, J. Misiurek. J. M. Poplawski, K. Burski, eds., Lublin 2003, p. 191-212].

Różaniec – szkołą życia duchowego na III tysictclecie, w: *Odkrywanie różańca* red. T. Siudy, W. Życiński, Częstochowa-Kraków 2003, s. 119-135. [*The Rosary as the School of Spiritual Life for the 3rd Millennium,* in: *Discovering the Rosary,* T. Siudy, W. Zycinski, Czestochowa-Krakow 2003, p. 119-135].

Sakrament Eucharystii i Pokuty miejscem doświadczenia Miłosierdzia Bożego według św. siostry Faustyny, w: *Być apostołem Bożego Miłłosierdzia,* red. J. Machniak, Kraków 2001, s. 59-68. [*The Sacrament of the Eucharist and Penance as a Place of Experiencing God's Mercy According to St. Sister Faustyna,* in: *To Be an Apostle of God's Mercy,* J. Machniak, Krakow 2001, p. 59-68].

Sekcja Duchowości Teologów Polskich, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 800-802. [*The Spirituality Section of Polish Theologians,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 800-802].

Semiotyka tekstu mistycznego (Podsumowanie Międzynarodowego Kongresu Semiotyki Tekstu Mistycznego), RT 40(1993), z. 5, s. 93-104. [*The Semiotics of the Mystic Text (The Summary of the International Congress of the Semiotics of the Mystic Text),* RT 40(1993), b. 5, p. 93-104].

Spowiedź (współautor W. Zawadzki), w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 834. [*Confession* (coauthor W. Zawadzki), in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 834].

Stygmaty (współautor J. Machniak), w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 836-837. [*Stigmata* (coauthor J. Machniak), in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 836-837].

Sylwetka duchowa św. Józefa z Nazaretu, w: *Duchowość św. Jozefa z Nazaretu,* red. M. Chmielewski, Lublin 2003, s. 21-33. [*The Spiritual Profile of St. Joseph*

of Nazareth, in: *The Spirituality of St. Joseph of Nazareth,* M. Chmielewski, Lublin 2003, p. 21-33].

Szkaplerz, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 850-851. [*The Scapular,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, p. 850-851].

Szkoła duchowości, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, LublinKraków 2002, s. 851-853. [*The School of Spirituality,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, p. 851-853].

Św. Teresa od Jezusa w pismach Marceliny Darowskiej (1827-1911), w: *Mistrzynie świętości i prawdy. Katarzyna ze Sieny. Teresa z Avila,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, J. M. Popławski, Lublin 1997, s. 189-203. [*St. Theresa of Jesus in Marcelina Darowska's Writings (1827-1911),* in: *Mistresses of Holiness and Truth. Catherine of Siena. Theresa of Avila,* J. Misiurek, A. J. Nowak, J. M. Poplawski, eds., Lublin 1997, p. 189-203].

Światowe Dni Młodzieży (współautor E. Weron), w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 860-863. [*The World Youth Day* (coauthor E. Weron), in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 860-863].

Świeccy konsekrowani – dar Ducha Świętego na nasze czasy, w: *„Gdy nastała pełnia czasu",* red. A. J. Nowak, Lublin 2001, s. 287-300. [*Consecrated Laymen – the Gift of the Holy Spirit for Our Times,* in: *„When the Time Had Fully Come",* A. J. Nowak, ed., Lublin 2001, p. 287-300].

Święta Teresa z Lisieux wzorem postawy eklezjalnej, w*: Święta Teresa z Lisieux Słowem Boga dla świata,* red. J. W. Gogola, Kraków 1998, s. 47-63. [*Saint Therese of Lisieux as the Model of the Ecclesial Attitude,* in: *Saint Therese of Lisieux as God's Word for the World,* J. W. Gogola, ed., Kraków 1998, p. 47-63].

Tajemnica Niepokalanego Poczęcia w doświadczeniu mistycznym bł. Marceliny Darowskiej, w*: Niepokalana Matka Chrystusa,* red. K. Kowalik, K. Pek, Częstochowa-Lublin 2004, s. 87-100. [*The Mystery of the Immaculate Conception*

in the Mystic Experience of Blessed Marcelina Darowska, in: *Immaculate Mother of Christ,* K. Kowalik, K. Pek, Częstochowa-Lublin 2004, p. 87-100].

Teologia duchowości w formacji do kapłaństwa, RT 49(2002) z. 5, s. 109-124. [*Theology of Spirituality in the Formation For Priesthood,* RT 49(2002) b. 5, p. 109-124].

Teologia duchowości w wybranych dokumentach Kościoła, RT 47(2000), z. 5, s. 93-101. [*Theology of Spirituality in Selected Documents of the Church,* RT 47(2000), b. 5, p. 93-101].

Teologia duchowości, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 878-883. [*Theology of Spirituality,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, p. 878-883].

Teologia i duchowość apostolstwa, w*: Świeccy konsekrowani w Kościele lokalnym,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 79-113. [*Theology and Spirituality of Missionary Activity,* in: *Consecrated Laymen in the Local Church,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 79-113].

Teologiczne aspekty kierownictwa duchowego, AK 85(1993) t. 120, s. 50-66 (to samo w: *Ewangelizacja i nawrócenie. Program duszpasterski na rok* 1995/96, Katowice 1995, s. 338-354). [*Theological Aspects of Spiritual Guidance,* AK 85(1993) vol. 120, p. 50-66 (the same in: *Evangelization and Conversion. The Pastoral Programme for 1995/96,* Katowice 1995, p. 338-354)].

Walka duchowa, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 907-911. [*The Spiritual Combat,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 907-911].

„Wieczernik" jako forma zaangażowania młodzieży w Ambrozjańskiej Akcji Katolickiej (komunikat), w*: Świeccy w Akcji,* red. W. Słomka, Lublin 1996, s. 73-77. [*„Wieczernik" As a Form of the Youth's Involvement in the Ambrosian Catholic Action (announcement),* in: *Laymen in the Action,* W. Slomka, Lublin 1996, p. 73-77].

„W Sercu Kościoła „- z Kościoła i dla Kościoła, w: *„W Sercu Kościoła będę Miłością”,* red. W. Słomka, M. Chmielewski, Ł. Kasperek, Kraków 1998, s. 53-73. [*„In the Heart of the Church” – from the Church and for the Church,* in: *„I Will Be Love in the Heart of the Church”,* W. Slomka, M. Chmielewski, L. Kasperek, Krakow 1998, p. 53-73].

Wybrane metody modlitwy myślnej, w*: Homo orans,* t. 1, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2000, s. 319-339. [*Selected Methods of Thought Prayer,* in: *Homo orans,* t. 1, red. J. Misiurek, J. M. Poplawski, Lublin 2000, s. 319-339].

Zafalszowania doświadczenia duchowego w sektach, w*: Duchowość bezdroży,* red. J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1995, s. 59-77. [*Distortions of Spiritual Experience in Sects,* in: *The Spirituality of Sideways,* J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1995, p. 59-77].

Zagadnienie duchowości w „Katechizmie Kościoła Katolickiego”, RT 42(1995), z. 5, s. 5-25. [*The Issue of Spirituality in „the Catechism of the Catholic Church”,* RT 42(1995), b. 5, p. 5-25].

Zrzeszenia chrześcijańskie, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 964-973. [*Christian Associations,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 964-973].

Źródła teologii duchowości, RT 48(2001), z. 5, s. 49-69. [*The Sources of the Theology of Spirituality,* RT 48(2001), b. 5, p. 49-69].

Życie duchowe, w*: Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 975-978. [*Spiritual Life,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, p. 975-978].

Życie konsekrowane – znak i manifestacja prorockiej misji Kościoła, „Życie Konsekrowane” 8(2000), nr 4, s. 28-34. [*Consecrated Life – the Sign and Manifestation of the Prophetic Mission of the Church,* „Zycie Konsekrowane” („Consecrated Life”), 8(2000), no. 4, p. 28-34].

Życie konsekrowane awangardą duchowości chrześcijańskiej w Trzecim Tysiącleciu, „Życie Konsekrowane" 9(2001), nr 1, s. 25-34. [*Consecrated Life as the Avant-garde of Christian Spirituality in the Third Millennium,* „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life"), 9(2001), no. 1, p. 25-34].

Życie wewnętrzne. II. Życie wewnętrzne w teologii i nauczaniu Kościoła, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 981-982. [*Inner Life. II. Inner Life in Theology and Teaching of the Church,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, p. 981-982].

(współautor J. Jezierski), *Duchowość współczesnych zrzeszeń chrześcijańskich,* w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 389-402. [(coauthor J. Jezierski), *Spirituality of Contemporary Christian Associations,* in: *Theology of Catholic Spirituality,* W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, p. 389-402].

(współautor L. Bustince), *Duchowość życia teologalnego,* w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 114-123. [(coauthor L. Bustince), *Spirituality of Theologal Life,* in: *Theology of Catholic Spirituality,* W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, s. 114-123].

(współautor L. Bustince), *Misyjny wymiar duchowości chrześcijańskiej,* w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 376-388. [(coauthor L. Bustince), *Missionary Dimension of Christian Spirituality,* in: *Theology of Catholic Spirituality,* W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, p. 376-388].

(współautor M. Krzywicki), *Doskonałość kapłańska w świetle teologii polskiej okresu międzywojennego,* w*: Kapłan pośród ludu kapłańskiego,* red. J. Misiurek, Lublin 1993, s. 109131. [(coauthor M. Krzywicki), *The Perfection of a Priest in the Light of Polish Theology of the interwar period,* in: *A Priest in the Priest Society,* J. Misiurek, ed., Lublin 1993, p. 109-131].

Jerzy Jan Misiurek, Rev. Prof. PhD. Hab.

chair of The Department of the History of Spirituality at the Catholic University of Lublin, born on 7 November 1936 in Klementowice. After finishing Bishop's secondary school in Lublin he entered the High Seminary in 1954 and in the 1960 he took holy orders. In the years 1961-1964 he studied dogmatic theology at the Catholic University of Lublin. In 1970 he got a doctoral degree with the dissertation *The teachings of Polish Catholic Theologians of the 17th and 18th Centuries about the Cult of the Heart of Jesus.* He was employed in the Interdepartamental Institute of Lexicography at the CUL as a junior lecturer and then a lecturer. In the years 1975-1985 he was head of The Institute of Higher Religious Culture, in the years 1985-1990 a Research Secretary of the Editorial Team of the Catholic Encyclopedia.

After obtaining the title of *Doctor Habitatus* in 1983 he took the chair of The Department of the History of Spirituality at the Faculty of Theology of the CUL; in the years 1991-1997 he was the head of the Theology of the Spirituality Section. In 1992 he became an associate professor and in 1998 a full professor. In the years 1993-2002 he was a scientific director of the Theological Body for Catechists in the Archdiocese of Lublin and the Pastoral School for Priests. In the years 1995-1998 he was a chairman of the Senate Library Commission of the Catholic University of Lublin. Since 2001 he has been an active member of the Learned Society of the CUL (since 2004 – chairman of the Faculty of Theology), a member of the Polish Academy of Sciences and the Learned Society of Lublin. In 2001 he was granted a reward of the rector of the Catholic University of Lublin for his scientific activity, in 2002 a reward of the Minister of National Education and the order of the Commission of National Education. He supervised 17 doctoral and 130 master's and bachelor's dissertations, he organized six conventions Week of Spirituality (1992-1997) and academic symposia, he wrote over 550 academic and scientific publications, including 17 books.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Biskup Piotr Kałwa, Notatnik duchowy. Wprowadzenie i opracowanie, Lublin 2000. [*Bishop Piotr Kalwa. Spititual Journal. Introduction and editing*, Lublin 2000].

*Chrystologia Braci Polskich. Okres przedsocyniański***,** Lublin 1983. [*The Chrystiology of Polish Brothers. The Pre-Socinian Period*, Lublin 1983].

Historia i teologia polskiej duchowości katolickiej, t. 1-3, Lublin 1994-2001. [*The History and Theology of Polish Catholic Spirituality*, vol. 1-3, Lublin 1994-2001].

Kierownictwo duchowe w służbie nowej ewangelizacji, Lublin 2000. [*Spiritual Guidance in the Service of the New Evangelization*, Lublin 2000].

Wielkie mistyczki Koscioła, Lublin 1996, 1999. [*The Great Mistics of the Church*, Lublin 1996, 1999].

Wychowawcy i wychowankowie Gimnazjum i Liceum Biskupiego w Lublin (1923-1962), Lublin 2004. [*Teachers and Students of Bishops's Secondary School in Lublin (1923-1962),* Lublin 2004].

Zarys historii duchowości chrześcijańskiej, Lublin 1992, Częstochowa 2003[2]. [*The Historical Ouline of Christian Spitituality,* Lublin 1992, Czestochowa 2003[2]].

Złoty okres „niemieckiej mistyki", Lublin 1992. (współautor J. M. Popławski). [*The Golden Period of „German Misticism",* Lublin 1992, (with J. M. Poplawski)].

Selected articles and papers

Zarys historii duchowości chrzescijańskiej (współautor: E. Walewander), w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 15-48. [*The Historical Ouline of Christian Spitituality* (with E. Walewander), W. Slomka and others, reds., Lublin 1993, p. 15-48].

Ars moriendio – sztuka umierania, w: *Cierpienie* i *smierć*, red. A. J. Nowak, Lublin 1992, s. 231-244. [*Ars moriendio – The Art Of Dying*, A. J. Nowak, ed., Lublin 1992, p. 231-244].

Antytrynitaryzm w Polsce w drugiej połowie XVI wieku, RTK 27(1980), z. 4, s. 77-92. [*Antitrintarism in Poland in the Second Half of the 16th Century*, RTK 27(1980), b. 4, p. 77-92].

Apostolstwo wyrazem dojrzałości chrzescijańskiej, w: Dojrzałość chrześcijańska, red. A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1994, s. 107-122. [*Apostleship as the Expression of Christian Maturity*, in: *Christian Maturity*, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1994, s. 107-122].

Apostoł Paweł – wielki mistyk chrzescijaństwa, RT 47(2000) z. 5, s. 5-18. [*Apostle Paul – the Graet Mistic of Christianity*, RT 47(2000) b. 5, p. 5-18].

„Błogoslawieni, ktorzy się smucą" (Mt 5, 4), w: *Ku szczęsciu – bez oszustwa***,** red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1997, s. 67-76. [*„Blessed Are Those Who Mourn" (Matthew 5:4),* in*: On the Way to Happiness – Without Deception*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1997, p. 67-76].

„Błogoslawieni, którzy wprowadzają pokój" (Mt 5, 9), w: *Ku szczęściu – bez oszustwa,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1997, s. 167-180. [*„Blessed Are Peacemakers" (Matthew 5:9*), in: *On the Way to Happiness – Without Deception*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1997, p. 167-180].

Bracia polscy wobec przykazania milości bliźniego, w: Miłość *w postawie ludzkiej,* red. W. Słomka, Lublin 1993, s. 415-427. [*Polish Brothers and Their At-*

titude Towards the Commandment of Love, in: *Love in Human Attitudes*, W. Slomka, red., Lublin 1993, p. 415-427].

Chrystocentryczno-maryjny wymiar duchowości kapłańskiej w świetle pism Sługi Bożego Zygmunta Łozińskiego (†1932), RT 46(1999) z. 5, s. 85-105. [*Christocentric – Marian Dimension of Priestly Spirituality in the View of the Writings of the God's Servant Zygmunt Lozinski (†1932),* RT 46(1999) b. 5, p. 85-105].

Chrystologiczna doktryna Marcina Czechowicza, RTK 24(1977), z. 2, s. 63-80. [*Christiological Doctrine of Marcin Czechowicz*, RTK 24(1977), b. 2, p. 63-80].

Chrystus czasów św. Franciszka z Asyżu, w: *Chrystus sw. Franciszka z Asyżu,* red. S. C. Napiórkowski, Niepokalanów 2001, s. 23-51. [*Christ in the Times of St. Francis of Assisi,* in: *Christ in the Times of St. Francis of Assisi,* S. C. Napiórkowski ed., Niepokalanow 2001, p. 23-51].

Chrzest – nowe stworzenie w Chrystusie, w: *Chrzest – nowość życia,* red. A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1992, s. 79-91. [*Baptism – New Creation in Christ*, in: *Baptism – The New Life*, A. J. Nowak, W. Slomka eds., Lublin 1992, p. 79-91].

Chrześcijańskie życie duchowe w świetle dogmatu o wniebowzięciu Maryi, „Salvatoris Mater" 3(2001) nr 2, s. 326-334. [*Christian Spiritual Life in the Light of the Dogma about the Mary's Assumption*, „Salvatoris Mater" 3(2001) no.2, p. 326-334].

Die Haltung der romisch-katholischen Kirche gegenuber dem Sozinianismus in Polen des 16. Und 17. Jahrhunderts, w: *Churches and confessions in East Central Europe,* H. Łaszkiewicz ed., Lublin 1999, p. 150-155.

Doskonałość kapłańska w ujęciu Sługi Bożego abpa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, „Życie Duchowe" 1996 z. 3, s. 107-125. [*Priestly Perfection In the Perspective Of God's Sevant Archbshp Zygmunt Szczesny Felinski*, „Zycie Duchowe" („Spiritual Life") 1996, b. 3, p. 107-125].

Doświadczenia mistyczne Maryi, w: *Signum magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 137-147. [The *Mistical Experiences of Mary,* in*: Signum magnum – Marian Spirituality*, M. Chmielewski ed., Lublin 2002, s. 137-147].

Doświadczenia mistyczne Wandy Malczewskiej (†1896), RT 44(1997) z. 5, s. 37-48. [The *Mistical Experiences of Wanda Malczewska (†1896),* RT 44(1997) b. 5, p. 37-48].

Doświadczenia Wydzialu Teologii KUL, w: *Od konfrontacji do dialogu. Doświadczenia Kościoła XX wieku,* Lublin 2003, s. 393-406. [*The Experiences of the Department of Theology of the CUL*, in: *From the Confrontation to the Dialogue. The Experiences of the 20th Century Church*, Lublin 2003, p. 393-406].

Droga do świętości bł. Honorata Koźmińskiego w świetle jego „Notatnika duchowego", w: *Człowiek wielkiej mądrości* i *świętości błogosławiony Honorat Koźmiński, kapucyn,* red. G. Bartoszewski, M. Chmielewski, H. I. Szumil, Lublin 1999, s. 75-96. [*The Way to Holiness of Blessed Honorat Kozminski in The Light of His „Spiritual Journal",* in: *The Man of Great Wisdom and Holiness, blessed Honorat Kozminski*, *Capuchin*, G. Bartoszewski, M. Chmielewski, H. I. Szumil eds., Lublin 1999, p. 75-96].

Drogi człowieka ku poznaniu Boga, w: *Tajemnica człowieka. Wokół osoby i myśli ks. Wincentego Granata,* red. zbior., Lublin 1985, s. 109-126. [*The Man's Ways to Know God*, in: *The Mystery of the Man. The Figure and Thoughts of the Rev. Wincenty Granat,* coll. ed, Lublin 1985, p. 109-126].

Duch Święty źródłem obfitości darów, „Dobry Pasterz" (2002) z. 27, s. 83-89. [*The Holy Ghost – the Generous Giver*, „Dobry Pasterz" („Good Shepherd") (2002) b. 27, p. 83-89

Duchowość chrześcijańska w świetle pism Kardynała Stanisława Hozjusza, RT 38-39(1991-1992), z. 5, s. 75-101. [*Christian Spirituality in the Light of Card. Stanislaw Hozjusz's Writings*, RT 38-39(1991-1992), b. 5, p. 75-101].

Duchowość eucharystyczna, w: *Jezus eucharystyczny,* red. M. Rusecki, M. Cisło, Lublin 1997, s. 277-290. [*Eucharistic Spirituality,* in*: Eucharistic Jesus,* M. Rusecki, ed., Lublin 1997, p. 277-290].

Duchowość pasyjna Sługi Bożego Bernarda Kryszkiewicza (†1945), RT 46(1999) z. 4, s. 171-179. [*The Passion Spirituality of the God's Servant Barnard Kryszkiewicz (†1945),* RT 46(1999) b. 4, p. 171-179].

Duchowość Sługi Bożego ks. Józefa Czesława Chryzostoma Małysiaka SDS (†1966) w świetle jego dzienniczka duchowego i listów do Sióstr Rodziny Betańskiej, w: *Nie wolno ci spocząć. Materiały z III Ogólnopolskiego Sympozjum Prawa Kanonizacyjnego poświęconego ks. Józefowi Małysiakowi,* red. H. Misztal, Lublin 1997, s. 59-78. [*The Spirituality of the God's Servant Rev. Jozef Czesław Chryzostom Malysiak SDS (†1966) in The Light Of His Spiritual Journal and Letters to the Sisters of Bethany Family,* in*: You Cannot Rest. Materials from the 3rd All-Poland Symposium of the Canonization Law Devoted to the Rev. Jozef Malysiak,* H. Misztal ed., Lublin 1997, p. 59-78].

Duchowość w ujęciu Franciszka Przyłęckiego OFM (†1785), RT 43 (1996) z. 5, s. 5-19. [*Spitituality in the View of Franciszek Przylecki OFM*, *(†1785),* RT 43 (1996) b. 5, p. 5-19].

Dziecięctwo w życiu i ojcostwo w działaniu bl. Edmunda Bojanowskiego, w: *Błogoslawiony Edmund Bojanowski. Serdecznie dobry człowiek,* red. S. Wilk, Lublin 2000, s. 85-98. [*Youthfullness in Life and Fatherhood in the Acts of of Blessed Edmund Bojanowski*, in: *Blessed Edmund Bojanowski. A Warmhearted Good Man*, S. Wilk ed., Lublin 2000, p. 85-98].

Główne akcenty soborowej nauki o prezbiteracie, „Wiadomości Diecezji Lubelskiej" 51 (1977), s. 237-249. [*The Main Aspects of the Conciliar Teachings about Presbyteriate,* „Wiadomosci Diecezji Lubelskiej" („Lublin Diocese News") 51 (1977), p. 237-249].

Główne nurty w teologii życia duchowego w XIX i w początkach XX wieku, w: *Dzieło, myśl, duchowość ks. Bronisława Markiewicza (1842-1912),* Marki-Struga 1993, s. 201-218. [*The Main Trends in the Theology of Spititual Life in the*

19th and the Beginning of the 20th Century, in: *The Work, Thoughts and Spitiuality of the Rev. Bronislaw Markiewicz (1842-1912),* Marki-Struga 1993, p. 201-218].

Idea odkupienia w teologii polemicznej z braćmi polskimi w drugiej połowie XVI wieku, AK 72(1980) t. 95, s. 364-371. [*The Idea of Redemption in Polemical Theology with Polish Brothers in the second half of the 16th Century*, AK 72(1980) vol. 95, p. 364-371].

Il Cuore di Gesù e la Santa Trinità nella luce del pensiero di Gasparo Druzbicki SJ (15901662), RT 40(1993) b. 5, p. 87-91.

Il Cuore di Gesù e la Santissima Trinità alla luce del pensiero di Gaspare Druzbicki SI (1590-1662), in: *Semiotica del Testo Mistico. Atti del Congresso Internazionale,* G. De Gennaro ed., L'Aquila 1995, p. 407-410.

Instytut Wyższej Kultury Religijnej przy KUL, w: *Wybrane zagadnienia,* Lublin 1992, s. 208- 219. [*The institute of Higher Religious Culture at the CUL*, in: Selected Topics, Lublin 1992, p. 208- 219].

Jasnogórskie zamyślenia nad życiem zakonnym, Lublin 2004. [*Meditations on Monastic Life from Jasna Gora*, Lublin 2004].

Jezus Chrystus, w: *Być chrześcijaninem dziś. Teologia dla szkół średnich,* red. M. Rusecki, Lublin 1992, s. 132-138, 156-168, 175-180, 655-664. [*Jesus Christ*, in: *To Be a Christian Today. Theology for Secondary School Students*, M. Rusecki, ed., Lublin 1992, p. 132-138, 156-168, 175-180, 655-664.

K Husove „spravedlive pri", in: *Jan Hus. Mezi epochami narody a konfesemi,* Praha 1995, p. 313-319.

Kapłan – zagrożenie czy szansa?, w: *Kapłan pośród ludu kapłanskiego,* red. W. Słomka, J. Misiurek, Lublin 1993, s. 43-56. [The *Priest – A Threat or A Chance?*, in: *A Priest Among Pastoral People*, W. Slomka, J. Misiurek, eds., Lublin 1993, p. 43-56].

Kapłaństwo święceń w świetle dokumentu Kongregacji do spraw Duchowieństwa „Kapłan – pasterz i przewodnik wspólnoty parafialnej", „Dobry Pas-

terz" 28(2003), s. 105-116. [*The Priesthood of Holy Orders in the Light of the Document of the Congregation for Priests's Affairs „The Priest – A Shepherd and The Guide of Spiritual Community",* „Dobry Pasterz" („Good Shepherd") 28(2003), p. 105-116].

Kontemplacja oblicza Chrystusa, w: *Z potrzeby serca,* Lublin 2004, s. 157-165. [*Contemplating Christ's Countenance*, in: *From The Need of the Heart*, Lublin 2004, p. 157-165].

„Kościół – na upadek i na powstanie wielu". Wprowadzenie, w: *Kościół – na upadek i powstanie wielu,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 13-14. [*„The Church – for the Decline and the Rise of Many". Introduction*, in: *The Church – for the Decline and the Rise of Many*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka,eds., Lublin 1996, s. 13-14].

Ks. Jakub Wujek jako obrońca synostwa Bożego Chrystusa, RBL 36(1983), s. 392-400. [The *Rev. Jakub Wujek as a Defender of Christ's Divine Sonship,* RBL 36(1983), p. 392-400].

Kult Matki Bożej Bolesnej i jego duchowe wartości, w: *Dziedzictwo duchowe Córek Matki Bożej Bolesnej,* red. D. Lachowicz, Z. J. Kijas, Oświęcim-Kraków 2000, s. 85-101. [*The Cult of the Our Sorrowful Mother and Its Spiritual Value*, in: *The Spiritual Heritage of the Sisters of Our Sorrowful Mother,* D. Lachowicz, Z. J. Kijas, eds., Oswiecim-Krakow 2000, p. 85-101].

Kult św. *Józefa i jego wartości duchowe,* „Kaliskie Studia Teologiczne" 1(2002), s. 369-381. [*The Cult of Saint Joseph and Its Spiritual Value*, „Kaliskie Studia Teologiczne" („Kalisz Theological Studies") 1(2002), p. 369-381].

Marcin Rubczyński OCarm (†1794) – przedstawiciel duchowości karmelitańskiej w Polsce, RT 43(1996) z. 4, s. 209-220. [*Marcin Rubczynski FCarm (†1794) – An Example of Carmelitan Spirituality in Poland,* RT 43(1996) b. 4, p. 209-220].

Mariologia u schyłku drugiego tysiąclecia, w: *Diligis me? Pasce,* t. 2, red. W. Świerzawski, Sandomierz 2000, s. 462-476. [*Mariology at the End of the Second Millenium*, in: *Diligis me? Pasce*, vol. 2, W. Świerzawski ed., Sandomierz 2000, p. 462-476].

Maryja – „Forma" nowego człowieka, w: *Homo novus,* red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin 2002, s. 129-142. [*Mary – a „Form" of a New Human Being*, in: *Homo novus,* A. J. Nowak, T. Paszkowska,eds., Lublin 2002, p. 129-142].

Maryja a Bóg Ojciec w świetle polskiej teologii duchowości XVI i XVII wieku, „Salvatoris Mater" 1(1999) nr 4, s. 146-161. [*Mary and God Father in the Light of Polish Theology of Spirituality in the 16th and 17th Centuries*, „Salvatoris Mater" 1(1999) no. 4, p. 146-161].

Maryjny wymiar życia duchowego w świetle konferencji św. Maksymiliana Marii Kolbego OFMConv (†1941), w: *W kręgu dziejów Kościoła i rodziny franciszkańskiej,* red. R. Prejs, Warszawa 1999, s. 165-174. [*The Marian Dimension of Spiritual Life in the Light of the Conference of saint Maksymilian Maria Kolbe (†1941),* in: R. Prejs, ed., Warszawa 1999, p. 165-174].

Medytacja chrzescijańska dawniej i dziś, AK 86(1994), s. 241-256. [*Christian Meditation in the Past and Today*, AK 86(1994), p. 241-256].

Medytacja w świetle polskiej teologii duchowości katolickiej w XVIII stuleciu, w: *Homo orans*, t. 2, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 121-137. [*Meditation in The Light of Polish Catholic Theology in the 18th Century*, in: *Homo orans*, vol. 2, J. Misiurek, J. M. Popławski eds., Lublin 2001, p. 121-137].

Medytacje arcybiskupa Mikołaja Popławskiego, w: *Mistrz i Przyjaciel. Księga pamiątkowa ku czci ks. prof. Marka Tomasza Zahajkiewicza,* red. J. Pałucki, Lublin 1997, s. 99-105. [*Meditations of Archbshp. Mikolaj Poplawski*, in: *A Master and a Friend. Celebrative Book for the Rev. Prof. Marek Tomasz Zahajkiewicz*, J. Pałucki eds., Lublin 1997, p. 99-105].

Męczennicy w dziejach Kościoła katolickiego w Polsce, w: *Świadek Jezusa,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 103-118. [*Martyrs in the History of the Catholic Church in Poland*, in: *Jesus's Witness*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 103-118].

Międzywydziałowy Zakład Leksykograficzny, w: *Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego,* Lublin 1994, s. 624-630. [*Interdepar-*

tamental Institute of Lexicography, in: *Commemorative Book for the 75 Years of the Catholic University of Lublin*, Lublin 1994, p. 624-630].

Miłość jako fundament mistycznego zjednoczenia z Bogiem według św. Bernarda z Clairvaux, RT 49(2002), z. 5, s. 53-64. [*Love as the Foundation of Mistical Union With God According St. Bernard of Clairvaux,* RT 49(2002), b. 5, p. 53-64].

Misterium Kościoła, w: *Kościół – na upadek i powstanie wielu,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 9-11. [*Mistery of the Church*, in: *The Church for the Decline and the Rise of Many,* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka,eds., Lublin 1996, p. 9-11].

Mistyczne zjednoczenie z Bogiem według św. Grzegorza z Nysy (†394), RT 48(2001) z. 5, s. 113-123. [*Mistical Unity With God According to Saint Gregory* of Nyssa *(†394),* RT 48(2001) b. 5, p. 113-123].

Mistyka św. Weroniki Guiliani, kapucynki, w: *Mistyka franciszkańska,* Lublin 1999, s. 77-88. [*The Misticism of Saint Veronica Guiliani, capuchin*, in: *Franciscan Misticism*, Lublin 1999, p. 77-88].

Modlitwa Pańska, w: *Homo orans*, t. 1, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2000, s. 147-160. [*Lord's Prayer*, in: *Homo orans*, vol. 1, J. Misiurek, J. M. Popławski, eds., Lublin 2000, p. 147-160].

Modlitwa różańcowa w dziejach polskiej teologii katolickiej, w: *Homo orans,* t. 5, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2004, s. 319-333. [*Prayer of The Rosary in The History of Polish Catholic Theology*, in: *Homo orans*, vol. 5, J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, eds., Lublin 2004, p. 319-333].

Modlitwa uwielbienia w polskiej duchowości katolickiej, w: *Homo orans,* t. 5, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2004, s. 119-130. [*The Prayer of Praise in Polish Catholic Spirituality*, in: *Homo orans,* vol. 5, J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski,eds., Lublin 2004, p. 119-130].

Naśladowanie cnót Maryi w ujęciu Sługi Bożego Kazimierza Wyszyńskiego (†1755), w: *W posłudze Słowa Pańskiego. Księga pamiątkowa poświęcona ks. prof.*

dr. hab. Józefowi Kudasiewiczowi z okazji 70-lecia urodzin, red. S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, Kielce 1997, s. 454-462. [*Following Mary's Virtues According to the God's Servant Kazimierz Wyszynski (†1755)*, in: *Serving God's Word. Commemorative Book for the Rev. Prof. PhD Hab Jozef Kudasiewicz to Celebrate his 70th Birthday,* S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, eds., Kielce 1997, p. 454-462].

Nauka polskich teologów katolickich XVII i XVIII wieku o kulcie Serca Jezusowego, „Studia Theologica Varsaviensia" 12(1974), z. 1, s. 61-78. [*The Teachings of Polish Catholic Theologians of the 17th and the 18th Century on the Cult of the Heart of Jesus*, „Studia Theologica Varsaviensia" 12(1974), b. 1, p. 61-78].

Nauka Soboru Watykańskiego II o prezbiteracie, w: *Kapłan pośród ludu kapłańskiego,* red. W. Słomka, J. Misiurek, Lublin 1993, s. 75-86. [*The Teachings of the Second Vatican Council on Presbyterate*, in: *A Priest Among Pastoral People*, W. Slomka, J. Misiurek, eds., Lublin 1993, p. 75-86].

Obrona boskiej godności Chrystusa w polskiej teologii katolickiej XVI wieku, „Częstochowskie Studia Teologiczne" 7(1979), s. 203-218. [*Defence of the Divine Dignity of Christ in Polish Catholic Theology of the 16th Century*, „Częstochowskie Studia Teologiczne" („Czestochowa Theological Studies"), 7(1979), p. 203-218].

Od Redakcji, RT 38-39(1991-1992), z. 5, s. 5-6. [*Editorial Note*, RT 38-39(1991-1992), b. 5, p. 5-6].

Odkrywać obecność i działanie Ducha Świętego, w: *„Niech zstąpi Duch Twój",* red. A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1999, s. 201-216. [*Discovering the Presence and Acting of the Holy Spirit*, in: *„Let Your Holy Spirit Descend*", A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1999, p. 201-216].

Paschalny wymiar życia konsekrowanego RT 50(2003) z. 5. s. 119-134. [*The Pachal Dimension Of Consecrate Life.* RT 50(2003) b. 5. p. 119-134].

Perspektywy dialogu ekumenicznego z Kościołami przedchalcedońskimi, AK 66(1974) t. 83, s. 87-93. [*The Prospect Of Ecumenical Dialogue With Pre-Chalcedonian Churches,* AK 66(1974) vol. 83, p. 87-93].

Pierwszy polski modlitewnik czcicieli Serca Jezusowego, w: *Postawy duchowe wobec Boga, Kościoła i i człowieka,* red. M. Chmielewski, Lublin 1995, s. 203-220. [*The First Polish Prayer Book For The Worshippers Of The Heart Of Jesus,* in: *Spiritual Attitudes To God, The Church And The Man.* M. Chmielewski ed., Lublin 1995, p. 203-220].

Polska duchowość katolicka pierwszej połowy XVI wieku, w: *Historia i Logos,* red. K. Macheta, K. Góźdź, M. Kowalczyk, Lublin 1991, s. 145-155. [*Polish Catholic Spirituality In The First Half Of The 16th Century,* in: *History And Logos.* K. Macheta, K. Gozdz, M. Kowalczyk eds., Lublin 1991, p. 145-155].

Prekursor kultu Serca Jezusowego, AK 55(1963), t. 66, s. 137-143. [*The Precursor Of The Cult Of The Heart Of Jesus.* AK 55(1963), vol. 66, p. 137-143].

Problematyka duchowości kapłańskiej w Polsce w ostatnim dziesięcioleciu XIX wieku i w *pierwszej połowie XX wieku,* w: *Pasterz według Serca Bożego,* red. S. Haręzga, Przemyśl 1993, s. 15-29. [*The Problems Of Priestly Spirituality In Poland In The Last Decade Of The 19th Century And In The First Half Of The 20th Century,* in: *The Shepherd According To The Heart Of God.* S. Harezga ed., Przemysl 1993, p. 15-29].

Problematyka kontemplacji Boga w okresie średniowiecza, w czasach nowożytnych i najnowszych, w: *Homo orans,* t. 3, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2002, s. 71-81. [*The Problems Of Contemplating God In Medieval Times, Modernity And At Present.* in: *Homo Orans*, vol. 3, J. Misiurek, J. M. Poplawski eds., Lublin 2002, p. 71-81].

Problematyka rekolekcji kapłańskich w ujęciu ks. Michała Ignacego Wicherta, w: *Vivere in Christo. Chrześcijański horyzont moralności,* Lublin 1996, s. 419-430. [*The Problems Of Priestly Retreat According Rew. Michal Ignacy Wichert,* in: *Vivere In Christo. The Christian Horison Of Morality.* Lublin 1996, p. 419-430].

Przedwieczne synostwo Boże Chrystusa w świetle teologii polemicznej z braćmi polskimi w drugiej połowie XVI wieku, „Studia Pelplinskie" 11(1980), s. 102-123. [*The Eternal God's Sonship Of Christ In The Light Of Polemical The-*

ology With Polish Brothers In The Second Half Of The 16th Century. „Studia Pelplinskie" („Pelpin Studies") 11(1980), p. 102-123].

Przywilej Niepokalanego Poczęcia Maryi w świetle polskiej teologii katolickiej II połowy XVI i w XVII wieku, w*: In Te Domine speravi. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Arcybiskupowi Boleslawowi Pylakowi Metropolicie Lubelskiemu,* Lublin 1996, s. 153-164. [*The Privilege Of Marys Immaculate Concepcion In The Light Of Polish Cotholic Theology Of The Second Half Of The 16th And In 17th Century.* in: *In The Domine Speravi. Commemorative Book For Rew. Archbishop Boleslaw Pylak, The Metropolitan Of Lublin.* Lublin 1996, p. 153-164].

Różaniec w polskiej duchowości katolickiej, w: *Homo orans,* t. 4, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2003, s. 165-178. [*The Rosary Prayer In The Polish Catholic Spirituality,* in*: Homo Orans,* vol.4, J. Misiurek, J. M. Poplawski, K. Burski eds., Lublin 2003, p. 165-178].

Sakrament namaszczenia wyrazem duchowej troski Kościoła o człowieka chorego, w: Kościół – *na upadek i powstanie wielu,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 217-226. [*Annointing Of The Sick As The Expression Of The Spiritual Concern Of The Church About The Sick.* in: *The Church – For The Decline And The Rise Of Many.* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka eds., Lublin 1996, p. 217-226].

Sakramentalny wymiar duchowości w świetle Novo millennio ineunte Jana Pawła II, „Teologia i człowiek". Półrocznik Wydziału Teologicznego UMK 1(2003), red. I. Werbinski, Toruń, s. 135-149. [*The Sacramental Dimension Of Spirituality In The Light Of John Paul II's Novo Millenio Ineunte.* „Teologia i człowiek" („Theology And The Man"). Half-Yearly Of The Department Of Theology Of The Mikolaj Kopernik University 1(2003), I. Werbinski ed., Torun, p. 135-149].

Sakramentalny wymiar miłości, w*: Postawy duchowe wobec Boga, Kościoła i człowieka,* red. M. Chmielewski, Lublin 1995, s. 19-37. [*The Sacramental Dimension Of Love;* in: *Spiritual Attitudes To God, The Church And The Man.* M. Chmielewski ed., Lublin 1995, p. 19-37].

Sługa Boży Stanisław Hozjusz w świetle swych listów, RT 40(1993) z. 5, s. 61-86. [*The God's Servant Stanislaw Hozjusz In His Letters.* RT 40(1993) b. 5, p. 61-86].

Soborowa wizja świętości laikatu, RT 51(2004) z. 5, s. 49-58. [*The Conciliar Vision Of Secular Holiness.* RT 51(2004) b. 5, p. 49-58].

Sobór Chalcedoński w aspekcie ekumenizmu, RTK 21(1974), z. 2, s. 91-104. [*Chalcedonian Council In The View Of Ecumenism.* RTK 21(1974), b. 2, p. 91-104].

Specyfika charyzmatu kapłanskiego powołania, RT 48(2001) z. 5, s. 15-27. [*The Specificiy Of Priestly Vocation Charism,.* RT 48(2001) b. 5, p. 15-27].

Antoni Jozafat Nowak OFM, Prof. PhD Hab.

Chair of the Department of Psychology of Internal Life, born on 8 March 1935 in Katowice. In the years 1954-1961 studied philosophy and theology in the Franciscan High Seminary in Opole and Katowice. Then in 1961 he took studies on psychology at the Catholic University of Lublin, completing them in 1964, and in the years 1962-63 he studied psychiatry at the Medical Academy in Lublin. In 1968 he got a doctoral degree at the CUL with the dissertation *Neurosis in the Light of Psychology of the Depth of Igor A. caruso. A Psychological Study*. In the years 1973- 1975 he also studied pastoral psychology, psychology of the depth and psychoanalysis in Salzburg under the direction of G. Griesl and A.I. Caruso. In 1979 he obtained a doctor habilitatus degree at the Catholic University of Lublin on the basis of the dissertation written in Salzburg *Von der Tiefenpsychologie des Gewissens zur Theologie des Gewissens.* In 1993 he left to Pontificio Ateneo „Antonianum" in Rome for scientific purposes. In 1984 he was employed at the Department of Theology at the Catholic University of Lublin. In 1992 he became professor and in 1995 he was given full professorship.

In the years 1987- 1991 and 1997-2000 he was the head of the Theology of Spirituality Section at the CUL, playing a part in transforming it into the Institute of The Theology of Spirituality.

He lectured on history of philosophy in Franciscan High Seminary in Opole (1968-1970), psychology in Franciscan High Seminary in Katowice-Panewniki (1968-73; 1980 -) and since 1984 he has been also a lecturer of anthropology and pastoral medicine. In the years 1975-1978 he lectured on psychology in Sozialakademie in St. Pölten, Austria, in the years 1993- 96 psychology in Franciscan High Seminary in Krakow-Bronowice and also in the years 1987-1995 psychology in the Institute of Higher Religious Culture At the CUL, in Zamosc, Bilgoraj, Parczew, Pulawy, Kazimierz upon Vistula, Pila, Chelm Lubelski; psychology and theology of spirituality in the Institute of Higher Religious Culture in Lvov (1994-1996) and in the academic year 1998-1999 identification of attitudes in Spiska Kapitula, Slovakia.

He is a member of the Psychology of Depth Association in Salzburg (since 1974), he sits on the board of the International Association for the Psychology of Religion in Regensburg (since 1984), he is a member of the Learned Society of the CUL (since 1985), the Spirituality Section of Polish Theologians (since 1990), the Learned Society of Lublin (since 2003) and scientific councils for, among others, „Życie Konsekrowane" („Consecrated Life") periodical and a publishing series „Duchowość w Polsce" (Spirituality in Poland),

He took an active part in over hundred scientific sesions in Poland and abroad. He was a tutor and supervisor to 10 postgraduate students (two with grants given by the Committee for Scientific Researches) and around 300 undergraduate students.

In 1990 he won a competition for a research project „Suffering and Death" sponsored by the Commission of National Education. In 2000 he was given a second degree award for a three-volume monograph *The Consecrated Person* by the rector of the Catholic University of Lublin, in 2002 he received the Order of the Minister of the National Education for special services for Polish education and in 2004 the Golden Cross of Merit.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Bo źle się modlicie, Wrocław 1993. [*Because You Pray Wrong*, Wroclaw 1993].

Człowiek wiary, nadziei, miłości, Katowice 1988. [*A Man of Faith, Hope and Love*, Katowice 1999].

Die Frau als Priester, Abensberg 1993.

Dojrzałość chrześcijańska w życiu kapłańskim, Lublin 1990. [*Christian maturity in Priestly Life*, Lublin 1990].

Doświadczyć Boga w ciele, Wrocław 1994. [*To Experience God in Body*, Wroclaw 1994].

Gewissen und Gewissensbildung heute in tiefenpsychologischer und theologischer Sicht, Wien 1978; 2nd edition – Wien 1981.

Homo consecratus, Lublin 2002.

Homo religiosus. Studium porównawczo-krytyczne, Lublin 2003. [*Homo religiosus. Compatarative and Critical Study,* Lublin 2003].

Identyfikacja postaw, Lublin 2000. [*Identification of Attitudes*, Lublin 2000].

Kapłaństwo kobiety – tak i nie, Lublin 1998. [*The Priesthood of Women – Yes and No*, Lublin 1998].

Kobieta – kapłanem?, Lublin 1993 [*A Woman – Priest?*, Lublin 1993].

Kobieta. Miłość. Życie, Wrocław 1995. [*A Woman. Love. Life*, Wroclaw 1995].

Mann und Frau im Sakrament der Ehe, Kleinzell 1990.

Negatywny i pozytywny aspekt nerwicy w ujęciu Igora A. Caruso, Lublin 1992. [*Negative and Positive Aspect of Neurosis in the View of Igor A. Caruso*, Lublin 1992].

Nowy człowiek, Rybnik 1998; wyd. 2 poszerzone, zmienione – Rybnik 2002. [*The New Man*, Rybnik 1998; 2nd extended and changed edition, Rybnik 2002].

Osoba – unikat w kosmosie, Lublin 2004. [*A Human Person – One of a Kind in The Universe*, Lublin 2004].

Osoba konsekrowana: t. 1 – *Ślub ubóstwa,* Lublin 1992; t. 2 – *Ślub posłuszeństwa,* Lublin 1994; t. 3 – *Ślub czystości,* Lublin 1999. [*A Consecrated Person:* vol. 1 – *the Vow of Poverty*, Lublin 1992; vol. 2 – *The Vow of Obedience*, Lublin 1994; vol. 3 – *The Vow of Chastity*, Lublin 1999].

Osobowość sakramentalna, Lublin 1992; wyd. 2 – Lublin 1997. [*Sacramental Personality*, Lublin 1992; 2nd edition – Lublin 1997].

Osobowy aspekt wartości w procesie rozwoju. Studium porównawcze, Bytom 2004. [*Personal Aspect of The Value in Cognitive Process. A Comparative Study*, Bytom 2004].

Psychologia eklezjalna, Lublin 2005. [*Ecclesial Psychology*, Lublin 2005].

Satanizm, Wrocław 1995. [Satanism, Wroclaw 1995].

Symbol. Znak. Sygnał, Lublin 1994; wyd. 2 – Lublin 2000. [*Symbol. Sign. Signal,* Lublin 1994; 2nd edition – Lublin 2000].

Wolność. Manipulacja. Kierownictwo, Wrocław 1992. (współautor F. Piontek) [*Freedom. Manipulation. Steering*, Wrocław 1992. (with F. Piontek)].

Editions and co-editions

„Abba! Ojcze!”, Lublin 2000. [*„Abba! Father!”,* Lublin 2000].

Cierpienie i śmierć, Lublin 1992. [*Suffering and Death*, Lublin 1992].

Chrzest – nowość życia, (współred. W. Słomka), Lublin 1992. [*Baptism – The New Life*, (W. Slomka, co-ed.), Lublin 1992].

Dojrzalość chrześcijańska, (współred. W. Słomka), Lublin 1994. [*Christian Maturity* (W. Slomka co-ed.), Lublin 1994].

„Do kogóż pojdziemy? Ty masz słowa życia wiecznego”, (współred. W. Słomka, J. Misiurek), Lublin 1998; [*„To whom shall we go? You have the words of eternal life”*, (W. Slomka, J, Misiurek, co-eds.), Lublin 1998].

„*Gdy nastała pełnia czasów”,* Lublin 2001. [*„When the Times Completed”*, Lublin 2001].

Homo novus, (współred. T. Paszkowska), Lublin 2002. [*Homo Novus*, (T. Paszkowska, co-ed.), Lublin 2002].

Katarzyna ze Sieny, Teresa z Avila, (współred.: J. Misiurek, J. M. Popławski), Lublin 1997. [*Catherine of Sienna. Theresa of Avila*, (J. Misiurek, J. M. Popławski, co-eds.) Lublin 1997].

Kościół – na upadek i powstanie wielu, (współred. W Słomka, J. Misiurek), Lublin 1996. [*The Church – for the Decline and Rise of Many*, (W. Slomka, J. Misiurek, co-eds.), Lublin 1996].

Ku szczęściu – bez oszustwa, (wspólred. W. Słomka, J. Misiurek), Lublin 1997. [*Towards Happiness – Without Deception*, (W. Słomka, J. Misiurek, co-eds.), Lublin 1997].

Miłość większa niż grzech, (współred. W Słomka), Lublin 1996. [*Love Bigger Then Sin*, (W. Slomka, co-ed.), Lublin 1996].

„Niech zstąpi Duch Twój”, (współred. W. Słomka, J. Misiurek), Lublin 1999. [*„Let your spirit descend”* (W. Slomka, J. Misiurek, co-eds.), Lublin 1999].

Satanizm. Rock. Narkomania. Seks. Lublin 1998; wyd 2 zmienione – Lublin 2000. [*Satanism. Rock. Drug Addiction. Sex*, Lublin 1998; 2nd edition – Lublin 2000].

Tajemnica snu, Lublin 1997. [*The Mystery of Sleep*, Lublin 1997].

Teologia duchowości katolickiej, (współred.: W. Słomka, J. Misiurek, M. Chmielewski), Lublin 1993. [*The Theology of Catholic Spirituality*, (W. Slomka, J. Misiurek, M. Chmielewski, co-eds., Lublin 1993].

Vita consecrata. Adhortacja. Tekst i komentarze. Lublin 1998. [*Vita consecrata. Adhortation. Text and Commentaries*, Lublin 1998].

Selected articlesand papers

Absolutna wartość osoby ludzkiej w świecie przyrody, w: *Kapitał ludzki w procesie globalizacji w zrownoważonym rozwoju,* red. F. Piontek, Wisła 2002, s. 33-45. [*The Absolute Value of the Human Person in the World of nature,* in*: Human Capital in The Process of Globalization in Balanced Development*, F. Piontek, ed., Wisla 2002, p. 33-45].

Amicus Christi, „Przegląd Uniwersytecki" 11(1999) nr 5, s. 6. [*Amicus Christi,* „Przeglad Uniwersytecki" („University Review") 11(1999) no. 5, p. 6].

Animus-anima, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 51-52. [*Animus-anima*, in: *Lexicon of catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 51-52].

Antropologia ciała i czystość konsekrowana, „Biuletyn Konferencji Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych" 14(2001), s. 28-37. [*Anthropology of the Body and Consecrated Chastity*, „Biuletyn Konferencji Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych" („Bulletine of the Conference for the Superiors of Female Congregations") 14(2001), p. 28-37].

Antropologiczno-teologiczne przesłanki ewangelicznego ducha ubóstwa, „Ethos" 5(1992) nr 2/3, s. 191-199. [*Anthropologic- Theological Reasons of the Evangelical Spirit of Poverty*, „Ethos" 5(1992) no. 2/3, p. 191-199].

Będą przepędzać demony (por Mk 16, 17), RT 43 (1996) z. 2, s. 279-307. [*They Will cast Out Demons (see Mark 16:17)*, RT 43 (1996) b. 2, p. 279-307].

Bogarodzica wzorem życia konsekrowanego, „Życie Konsekrowane" 8(2000) nr 2, s. 40-45. [*Mother of God as the Example of Consecrated Life*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 8(2000) no. 2, p. 40-45].

Boże, czemś mnie opuścił?, „Przegląd Uniwersytecki" 12(2000) nr 1, s. 8. [*God, Why Heve You Forsaken me?*, „Przeglad Uniwersytecki" („University Review") 12(2000) no. 1, p. 8.

Bóg Ojciec, w: *„Wszystko czynię dla Ewangelii". Księga Pamiątkowa H. H. Langkammera OFM,* red. G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, Lublin 2000, s. 311-321. [*God Father* in: *„I Do All for the Gospel". Commemorative Book of H. H. Langkammer OFM*, G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, eds., Lublin 2000, p. 311-321].

Carusos personalistische Tiefenpsychologie, „Archiv für Religionspsychologie" (Gottingen) 18(1988), p. 297-311.

Charakter, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002,s. 111-112. [*Character*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Kraków 2002, p. 111-112].

Chrystus – Centrum Osobowe, RT 45(1998) z. 5, s. 5-18. [*Christ – Personal Centre*, RT 45(1998) b. 5, p. 5-18].

Chrzest źródłem rozwoju sakramentalnej osobowości, w: *Chrzest – nowość życia,* red. A.J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1992, s. 93-122. [*Baptism as the Source of the Development of Sacramental Personality*, in: *Baptism: A New Life*, A. J. Nowak, W Slomka, eds. Lublin 1992, p. 93-122].

Chrześcijańskie sumienie osobowe, „Colloqium Salutis" 9(1977), s. 211-217. [*Christian Personal Conscience*, „Colloqium Salutis" 9(1977), p. 211-217].

Confessio Trinitatis w radach ewangelicznych, w: *Vita consecrata. Adhortacja. Tekst i komentarze,* red. A. J. Nowak, Lublin 1998, s. 247-258. [*Confes-*

sio Trinitatis in Evangelical Councils, in: *Vita consecrata. Adhortation. Text and Commentaries*, A. J. Nowak, ed., Lublin 1998, p. 247-258].

Człowiek religijny. Człowiek nowy. Człowiek sekty, w: *Ogólnopolska Konferencja Szkoleniowa „Kulty i sekty. Zagrożenie i profilaktyka", Katowice, 1-2 marca 2000, s.* 40-55. [*A Religious Person. A New Person. A Person of a Sect*, in: *All-Poland Training Conference „Cults and Sects. The Threat and Prevention". Katowice, 1-2nd March 2000*, p. 40-55].

Człowiek, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 168-171. [*A Human Being*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 168-171].

Czy mistyka jest modlitwą?, w: *Mistrzynie świętości i prawdy. Katarzyna ze Sieny. Teresa z Avila,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, J. Popławski, Lublin 1997, s. 207-212. [*Is Misticism a Prayer?,* in: *The Mistresses of Holiness and Truth. Catherine of Sienna and Theresa of Avila*, J. Misiurek, A. J. Nowak, J. Poplawski, eds., Lublin 1997, p. 207-212].

Dar języków a ksenologia, w: *Z potrzeby serca,* red. Z. Krzyszowski, M. Nowak, S. Sieczka, Lublin 2004, s. 400-409. [*The Gift of Languages and Xenology,* in: *From the Need of the Heart*, Krzyszowski, M. Nowak, S. Sieczka, eds., Lublin 2004, p. 400-409].

Der Tod als psychologischer Vorgang, RT 40(1993) b. 5, p. 30-42.

Die Arbeit als wesentliche Dimension der evangelischen Rat der Armut, „Życie Konsekrowane" („Consecrated Life") 10(2002) no. 4, p. 26.

Die Kirche als Sakrament der Befreiung, „Teologia – Bohoslovie" 1(2001) b. 2, p. 69-75.

Die Sorge der Hl. Kirche um den Menschen, RT 43 (1996), b. 5, p. 93-100.

Dojrzałość chrześcijańska w życiu kapłanskim, w: *Dojrzałość chrześcijańska,* red. A. J. Nowak, W Słomka, Lublin 1994, s. 45-64. [*Christian Maturity in*

Priestly Life, in: *Christian Maturity*, A. J. Nowak, W Slomka,eds., Lublin 1994, p. 45-64].

Dojrzałość chrześcijańska wyrazem wolności wewnętrznej, w: *Dojrzałość chrześcijańska,* red. A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1994, s. 191-211. [*Christian Maturity as An Expression of Internal Freedom*, in: *Christian Maturity*, A. J. Nowak, W. Slomka, eds. Lublin 1994, p. 191-211].

Dojrzałość osobowości i życie zakonne, „Colloqium Salutis" 21-22(1989-1990), s. 161-170. [*The Maturity of Personality and Monastic Life*, „Colloqium Salutis" 21-22(1989-1990), p. 161-170].

Doswiadczyć Boga w ciele, w: *Małżeństwo – przymierze miłości,* red. J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1995, s. 213-239. [*Experiencing God in the Body*, in: *Marriage – the Alliance of Love*, J. Misiurek, W. Słomka, eds., Lublin 1995, p. 213-239].

Duchowość człowieka a środowisko, w: *Z potrzeby serca,* red. Z. Krzyszowski, M. Nowak, S. Sieczka, Lublin 2004, s. 350-359. [*Human Spirituality and Environment*, in: From the Need of the Heart, Z. Krzyszowski, M. Nowak, S. Sieczka,eds., Lublin 2004, p. 350-359].

Duchowość człowieka w świetle psychologii personalistycznej, w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 94-113.

Duchowość dłoni, w: *Nova et vetera polskiej duchowości,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 257-267. [*Spirituality of the Hand, in: Nova et vetera of Polish Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 257-267].

Duchowość hymnu narodowego „Jeszcze Polska Nie zginęła", RT 46(1999), z. 5, s. 179-181. [*Spirituality of the National Anthem „Poland Hasn't Yet Fallen",* RT 46(1999), b. 5, p. 179-181].

Duchowość kościelnego, w: *Dojrzalość chrześcijańska,* red. A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1994, s. 287-297. [*Spirituality of The Sexton*, in: *Christian Maturity*, A. J. Nowak, W. Slomka, ed., Lublin 1994, p. 287-297].

Duchowość mężczyzny, w: *Duchowość* św. *Jozefa z Nazaretu,* red. M. Chmielewski, Lublin 2003, s. 187-201. [*Spirituality of the Man*, in: *Spirituality of St. Joseph of Nazareth*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2003, p. 187-201].

Duchowość osób konsekrowanych, w: *Vita consecrata. Adhortacja. Tekst i komentarze,* red. A. J. Nowak, Lublin 1998, s. 179-189. [*Spirituality of Consecrated Persons, in: Vita consecrata. Adhortation. Text and Commentaries,* A. J. Nowak, eds., Lublin 1998, p. 179-189].

Dziecko: odblaskiem Boga Ducha Świętego, w: *Oblicza dzieciństwa,* red. D. Kornas-Biela, Lublin 2002, s. 47-59. [*A Child: Reflection of God Holy Spirit*, in: *Faces of Childchood*, D. Kornas-Biela, ed., Lublin 2002, p. 47-59].

Egzorcyzm, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 241-242. [*Exorcism, in: Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 241-242].

Egzorcyzm, w: *Leksykon teologii fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Krakow 2002, s. 342-343. [*Exorcism,* in*: Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 342-343].

Ekstrawersja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, s. 244. [*Extraversion*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 244].

Ekstrawersja i introwersja w ujęciu C. G. Junga i R. B. Cattella, „Studia Philosophiae Christiana" 5(1969) nr 5, s. 251-262. [*Extraversion and Introversion According to C.G. Jung and R.B. Cattell*, „Studia Philosophiae Christiana" 5(1969) no. 5, p. 251-262].

Elementy psychoterapeutyczne w kierownictwie duchowym, w: *In Christo Redemptore,* red. J. Popławski, Lublin 2001, s. 281-295. [*Psychotherapeutical Elements in Spiritual Guidance*, in: *In Christo Redemptore,* J. Poplawski,ed., Lublin 2001, p. 281-295].

Etos współczucia, „Przegląd Uniwersytecki" 10(1998) nr 1, s. 5-7. [*The Ethos of Compassion*, „Przeglad Uniwersytecki" (University Review) 10(1998) no. 1, p. 5-7].

Eucharystia znaczy dziękczynienie, w: *Eucharystia – miłość i dziękczynienie,* red. W. Słomka, A. J. Nowak, Lublin 1992, s. 53-74. [*The Eucharist Means Thanksgiving*, in: *The Eucharist – Love and Thanksgiving,* W. Slomka, A. J. Nowak, eds., Lublin 1992, p. 53-74].

Fryderyka Nietzschego negacja Boga – negacją człowieka, w: *Duchowość bezdroży,* red. J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1995, p. 235-254. [*Frideric Nietsche's Negation of God – Negation of the Man*, in: *Spirituality of Wilderness*, J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1995, p. 235-254].

Hierarchia wartości a sumienie w aspekcie psychologii głębi, „Roczniki Filozoficzne" 30 (1982), z. 4, s. 105-124. [*Hierarchy of Values and Consciousness in the View of Psychology of the Depth,* „Roczniki Filozoficzne" („Philosophical Yearbooks") 30 (1982), b. 4, p. 105-124].

Hipokryzja, w: *Encyklopedia katolicka VI,* kol. 916. [*Hypocrisy*, in: *The Catholic Encyclopedia* vol. IV, col. 916].

Homo novus mieszkaniem Ducha Świętego, w: *„Niech zstąpi Duch Twój",* red. A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1999, s. 217-249. [*Homo Novus as the Dwelling Place of the Holy Spirit*, in: *„Let Your Spirit Descend",* A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1999, p. 217-249].

Homo novus, „Przegląd Uniwersytecki" 9(1997), s. 19. [*Homo novus,* „Przeglad Uniwersytecki" (University Review) 9(1997), p. 19].

Homo novus, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 335-336. [*Homo novus*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, Lublin-Kraków 2002, p. 335-336].

Homo religiosus et homo novus, w: *Homo novus,* red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin 2002, s. 11-29. [*Homo religiosus et homo novus*, in: *Homo novus,* A. J. Nowak, T. Paszkowska, eds., Lublin 2002, p. 11-29].

Homo religiosus, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 336-337. [*Homo religiosus*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 336-337].

Ideologia, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, s. 346-347. [*Ideology*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 346-347].

Indywidualizacja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 352. [*Individiualization*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 352].

Instynkt, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, s. 354-355. *[Instinct*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 354-355].

Introwersja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 361-362. [*Introverson*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 361-362].

Jesus – Religion oder Glaube? „Archiv fur Regionspsychologie" (Gottingen) 16(1983), p. 178-256.

Jesus Christus und seine Kirche im Heiligen Geist, RT 46(1999) b. 5, p. 53-69.

Jezus dla współczesnego człowieka w habicie: wyzwanie, problem, przygoda, „Życie Konsekrowane" 5(1997) nr 1, s. 31-34. [*Jesus for The Contemporary Person in Habit: Challenge, Problem, Adventure*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 5(1997) no. 1, p. 31-34].

Język filozofii Bytu i Objawienia, „Przegląd Uniwersytecki" 4(1992) nr 2, s. 7. [*The Language of the Philosophy of Existence and Revelation*, „Przeglad Uniwersytecki" (University Review), 4(1992) no. 2, p. 7].

Kapłan – człowiek miłości, w: *In te speravi Domine. Księga pamiątkowa poswięcona Ks. Abp B. Pylakowi Metropolicie Lubelskiemu,* Lublin 1996,

s. 187-203. [*A Priest – A Man of Love,* in: *In Te Domine speravi. The Celebratory Book for the Rev. Archbishop Boleslaw Pylak, the Metropolitan Bishop of Lublin,* Lublin 1996, p. 187-203].

Kapłan człowiekiem formowanym przez „zmysł Kościoła" i formującym wiernych w duchu „sensus Ecclesiae „, „Dobry Pasterz" 16(1995), s. 46-75. [*A Priest as A Man Shaped by „the Sense of the Church" and Shaping the Faithful in the Spirit of „sensus Ecclesiae", „*Dobry Pasterz" („Good Shepherd") 16(1995), p. 46-75].

Kapłan człowiekiem formowanym przez „zmysł Kościoła", w: *Kościół – na upadek i powstanie wielu,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 55-78. [*A Prest as a Man Shaped by „The Sense of the Church",* in: *The Church – for the Decline and The Rise of Many*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1996, p. 55-78].

Kapłan człowiekiem Kościoła i duszpasterzem świadomości odpowiedzialności wiernych za Kościól, „Dobry Pasterz" 16(1995), s. 76-87. [*A Priest as a Man of the Church and a the Chaplain of Consciousness and Responsibility of the Faithful for the Church*, „Dobry Pasterz" („Good Shepherd") 16(1995), p. 76-87].

Kapłaństwo kobiet, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin – Krakow 2002, s. 398-399. [*Priesthood of Women*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed. Lublin – Krakow 2002, p. 398-399].

Kapłaństwo kobiety, w: Problemy współczesnego Kościoła, red. M. Rusecki, Lublin 1996, s. 187-193. [*Priesthood of Women*, in: *Problems of the Contemporary Church*, M. Rusecki, ed., Lublin 1996, p. 187-193].

Kapłaństwo, III. Stanowisko Kościoła rzym.-kat., w: *Encyklopedia katolicka* VIII, kol. 718-719. [*Priesthood. The 3rd Stand of the Roman-Catholic Church,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. VIII, col. 718-719].

Katecheta – animator wspólnoty, w: *Postawy katechety,* red. M. Majewski, Krakow 1996, s. 87-96. [*The Catechist – The Organizer of the Community*, in: *The Catechist's Attitudes*, M. Majewski, ed., Krakow 1996, p. 87-96].

Kirche und Neurose, „Archiv fiir Religionspsychologie" 20(1992), p. 284-297.

Kirche und Neurose, RT 38-39(1991-1992), b. 5, p. 105-120.

Kobieta – kapłanem?, w: *Kapłan pośród ludu kapłańskiego,* red. W. Słomka, J. Misiurek, Lublin 1993, s. 57-73. [*A Woman – Priest?,* in: *A Priest Among Priestly People*, W Slomka, J. Misiurek, eds., Lublin 1993, p. 57-73].

Koncepcja ascezy w ujęciu Ks. Józefa Pastuszki, w: *Tleritatem facientes. Księga Pamiątkowa ku czci Ks. Prof. Franciszka Greniuka,* red. J. Nagórny, J. Wróbel, Lublin 1997, s. 443- 456. [*The Notion of Ascetism In The View of the the Rev. Jozef Pastuszka*, in: *Tleritatem facientes. Commemorative Book for the Rev. Prof. Franciszek Greniuk,* J. Nagorny, J. Wrobel, eds., Lublin 1997, p. 443-456].

Konsekracja ciała, „Przegląd Uniwersytecki" 7(1995) nr 1, s. 7. [*Consecration of the Body*, „Przeglad Uniwersytecki" („University Review") 7(1995) no. 1, p. 7].

Kościół święty porządkiem łaski i kryterium normy, w: *Kościól – na upadek i powstanie wielu,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 93-128. [*The Holy Church – The Order of Grace and The Determiner of The Norm*, in: *The Church – for The Decline and the Rise of Many*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1996, p. 93-128].

Kościół w ideologicznej i sekularyzacyjnej diasporze – Świadectwa Kościoła Katolickiego w DDR (tłum. referatu L. Ulricha), w: *Świadectwa Kościoła Katolickiego w systemie totalitarnym Europy Środkowo-Wschodniej. Księga Kongresu Teologicznego Europy Środkowo-Wschodniej KUL, 11-15 sierpnia 1991,* Lublin 1994, s. 145-153. [*The Church in an Ideological and Secularizational Diaspora – The Testimony of the Catholic Church in the Democratic Republic of Germany* (Translation of the paper by L. Ulrich), in: *The Testimony of the Catholic Church in Totalitarian System of the Central-Eastern Europe. A Book of Theological Congress on the Central-Eastern Europe of the Catholic University of Lublin, 11-15 August 1991*, Lublin 1994, p. 145-153].

Kretschmer Ernst, w: *Encyklopedia katolicka IX,* kol. 1276-1277. [*Kretschmer Ernst*, in: *the Catholic Encyclopedia*, vol. IX, p. 1276-1277*]*.

Kriterien einer reifen Persönlichkeit und eines Glaubens, „Archiv für Regionspsychologie" (Göttingen) 16(1983), p. 256-268.

Kriterien einer reifen Persönlichkeit und eines mündigen Glaubens, „Christlich Pädagogische Blätter" 100(1987), no. 6, p. 318-321.

Kryteria dojrzałej osobowości i dojrzałej wiary, „Colloqium Salutis" 8(1976), s. 223-231. *[The Criteria of Mature Personality and Mature Faith*, „Colloqium Salutis" 8(1976), p. 223-231].

Kryteria dojrzałej osobowości i dojrzałej wiary, w: *Nova et vetera polskiej duchowości,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 237-245. [*The Criteria of Mature Personality and Mature Faith*, in: *Nova et vetera of Polish Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 237-245].

Kryzys religijny. Kryzys w wierze, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 454-456. [*Religious Crisis. Crisis of Faith,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, Lublin-Krakow 2002, p. 454-456].

Lęk i męstwo świadka wiary, w: *Świadek Jezusa,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 15-28. [*Fear and Bravery of The Witness of Faith*, in: *The Withess of Jesus*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 15-28].

Logos eucharystyczny – JEST, w: *Głosić Jezusa Chrystusa, Drogę, Prawdę, Życie,* red. J. Misiurek, J. Popławski, Lublin 1997, s. 123-164. [*The Eucharistic Logos – IS*, in: *To Propagate Jesus Christ – the Way, The Truth, the Life*, J. Misiurek, J. Poplawski, eds., Lublin 1997, s. 123-164].

Logos eucharystyczny zródłem wolności żywej, w: *Jezus Eucharystyczny,* red. M. Rusecki, Lublin 1997, s. 95-114. [*The Eucharistic Logos as the Source of Living Freedom*, in: *Eucharistic Jesus*, M. Rusecki, ed., Lublin 1997, s. 95-114].

Mała refleksja historyczna, w: *Nie wolno ci spocząć,* red. H. Misztal, Lublin 1997, s. 57-58 [*A Minor Historical Reflection*, in: *„You Cannot Rest",* H. Misztal, ed., Lublin 1997, p. 57-58].

Manipulacja a kierownictwo duchowe, w: Teologia duchowości katolickiej, red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 352-365. [*Manipulation and Spiritual Guidance*, in: *Theology of Catholic Spirituality*, W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, p. 352-365].

Manipulacja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 482-484. [*Manipulation*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski,ed., Lublin-Kraków 2002, p. 482-484].

Maryja – Łaski Pełna, otwarta na Ducha Świętego wzorem osób konsekrowanych, „Życie Konsekrowane" 6(1998) nr 1, s. 35-39. [*Mary – Full of Grace, Open to the Holy Spirit as the Example for The Consecrated*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life"), 6(1998) no. 1, p. 35-39].

Maryja jako Signum Magnum u podstaw antropologii chrześcijańskiej, w: *Signum magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 149-164. [*Mary as Signum Magnum at the Basis of Christian Anthropology*, in: *Signum magnum – Marian Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 149-164].

Maryja w relacji do Trójcy Przenajświętszej, w: *Signum magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 79-100. [*Mary in the Relation to the Holy Trinity*, in: *Signum Magnum – Marian Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 79-100].

Maryja w relacji do Trójcy Świętej, „Salvatoris Mater" 2(2000) nr 3, s. 228-250. [*Mary in Relation to the Holy Trinity*, „Salvatoris Mater" 2(2000) no. 3, p. 228-250].

Medytacja chrześcijańska w aspekcie psychologii eklezjalnej, w: *Homo orans,* t. 2, red. J. Misiurek, J. Popławski, Lublin 2002, s. 37-54. [*Christian Meditation in the View of Ecclesial Psychology*, in: *Homo orans,* vol. 2, J. Misiurek, J. Poplawski, eds., Lublin 2002, p. 37-54].

Medytacja eklezjalna a transcendentalna, w: *Mistrzynie świętości i prawdy. Katarzyna ze Sieny. Teresa z Avila,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, J. Popławski, Lublin 1997, s. 205- 206. [*Ecclesial and Transcendental Meditation,* in: *The Mistresses of Holiness and Truth. Catherine of Sienna. Theresa of Avila,* J. Misiurek, A. J. Nowak, J. Poplawski, eds., Lublin 1997, p. 205- 206].

Mężczyzna, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 516-517. [*The Man,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 516-517].

Miłosierdzie w świetle Katechizmu Koscioła Katolickiego, w: *Ku szczęściu – bez oszustwa,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1997, s. 113-126. [*Mercy in the Light of the Catechism of the Catholic Church,* in: *Towards Happiness – Without Deception,* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1997, p. 113-126].

Miłość. Wolność. Prawo. w: Plenitudo legis – dilectio, red. A. Dąbinski, E. Szczot, Lublin 2000, s. 897-909. [*Love. Freedom. Law,* in: *Plenitudo legis – dilectio*, A. Dabinski, E. Szczot, eds., Lublin 2000, p. 897-909].

Misterium Paschalne, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin – Kraków 2002, s. 531-532. [*Paschal Mistery,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin – Krakow 2002, p. 531-532].

Nerwica a religia w aspekcie psychologii głębi, „Colloqium Salutis" 4(1972), s. 205-227. [*Neurosis and Religion in the View of Psychology of the Depth*, „Colloqium Salutis" 4(1972), p. 205-227].

Nerwica jako problem wychowawczy w domach zakonnych, „Studia Franciszkańskie"" *2* (1986), s. 75-80. [*Neurosis as an Educational Problem in Monastic Houses,* „Studia Franciszkanskie"" („Franciscan Studies") *2* (1986), p. 75-80.

Nikt nie zna Ojca, tylko Syn, i ten, komu Syn zechce objawić (Mt 11, 27), w: *„Abba, Ojcze!",* red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 67-102. [*No one knows the Father except the Son and those to whom the Son chooses to reveal him (Matthew 11: 27),* in: *„Abba! Father!",* A. J. Nowak, ed., Lublin 2000, p. 67-102].

Norma, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 585-587. [*Norm*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 585-587].

Nowy człowiek powołany do życia konsekrowanego, „Życie Konsekrowane" 10(2002) nr 1, s. 20-26. [*A New Man With A Vocation to Consecrated Life*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 10(2002) no. 1, p. 20-26].

O modlitwie trochę inaczej, „Przegląd Uniwersytecki" 6(1994) nr 2, s. 17. [*On Prayer In A Different Way*, „Przeglad Uniwersytecki" („University Review") 6(1994) no. 2, p. 17].

Ojcostwo duchowe w aspekcie psychologicznym, w: *Ojcostwo duchowe – teoria i praktyka,* red. M. Chmielewski, Lublin 2001, s. 25-33. [*Spiritual Fatherhood in the Psychological View,* in: *Spiritual Fatherhood – Theory and Practice,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2001, p. 25-33].

Ontogeneza, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 609-610. [*Ontogenesis*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2001, p. 25-33].

Opętanie, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 612-613. [*Posession,*in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 612-613].

Ora et labora as the Criterion of the New Man, in: *XXVIII Międzynarodowy Kongres Ekumeniczny: Ora et labora w Cieszynie, (27th International Ecumenical Congress: Ora et Labora in Cieszyn)* J. Budniak, ed., Cieszyn-Bytom 1996, p. 54-59.

Ora et labora jako kryterium nowego człowieka, RT 44(1997) z. 5. s. 63-70. [*Ora et labora as the Criterion of the New Man,* RT 44(1997) b. 5. p. 63-70].

Ora et labora jako kryterium nowego człowieka, AK 88(1996) t. 126, s. 172-177. [*Ora et labora as the Criterion of the New Man,* AK 88(1996) vol. 126, p. 172-177*]*.

Osoba zakonna znakiem misji proroczej Chrystusa, „Życie Konsekrowane" 11 (2003) nr 4, s. 20-30. [*The Monastic Person as the Sign of Prophetic Mission of Christ*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 11 (2003) no. 4, p. 20-30].

Osobowość alumnów franciszkańskich i studentów świeckich na podstawie kwestionariusza R. B. Cattella, „Studia Philosophiae Christiana" 8(1972) nr 9, s. 87-97. [*The Personality of Franciscan Alumni and Lay Students on The Basis of R.B. Cattell's Questionnaire*, „Studia Philosophiae Christiana" 8(1972) no. 9, p. 87-97].

Osobowość sakramentalna, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 618. [*Sacramental Personality,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 618].

Osobowość skrupulatna, RTK 37(1990) z. 3, s. 45-51. [*Meticulous Personality,* RTK 37(1990) b. 3, p. 45-51].

Osobowość w ujęciu R. B. Cattella, „Studia Philosophiae Christiana" 10(1974) nr 10, s. 167-182. [*Personality According to R. B. Cattell,* „Studia Philosophiae Christiana" 10(1974) no. 10, p. 167-182].

Panie, do kogóż pójdziemy? (J 6, 68), w: *„Do kogóż pójdziemy? Ty masz słowa życia wiecznego",* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1998, s. 43-69. [*Lord, to whom shall we go? (John 6:68),* in: *Lord, to whom shall we go? You have the words of eternal Life,* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1998, p. 43-69].

Parapsychologia, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 632-634. [*Parapsychology*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, s. 632-634].

Pastoralpsychologische Auffassung des Bussakramentes, „Archiv für Regionspsychologie" (Göttingen) 15(1982), p. 267-276.

Personalistyczna psychologia głębi I. A. Caruso, „Studia Philosophiae Christiana" 6(1970) nr 6, s. 229-242. [*I. A. Caruso's Personalistic Psychology of the Depth*, „Studia Philosophiae Christiana" 6(1970) no. 6, p. 229-242].

Personalistyczna psychoterapia I. A. Caruso, „Colloqium Salutis" 3(1971), s. 187-196. [*I.A. Caruso's Personalistic Psychotherapy,* „Colloqium Salutis" 3(1971), p. 187-196].

Poczucie winy a świadomość grzechu, RTK 34(1987), z. 3, s. 53-63. [*Sense of Guilt and the Awareness of Sin*, RTK 34(1987), b. 3, p. 53-63].

Popęd seksualny z perspektywy personalistycznej psychologii głębi, „Więź" 16(1973) nr 3, s. 53-58. [*Sex Drive from the Perspective of Personalistic Psychology of the Depth*, „Wiez" („The Bond"), 16(1973) no. 3, p. 53-58].

Posłuszeństwo Kościołowi Świętemu fundamentem formacji kapłanskiej w świetle adh. Pastores dabo vobis, „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" 47(1993) nr 12, s. 436 – 447; 48(1994) nr 1, s. 15-23. [*Obedience to the Holy Church as the Foundation of Priestly Formation in the Light of adh. Pastores dabo vobis,* „Wiadomosci Archidiecezji Lubelskiej" („Archdiocese of Lublin News") 47(1993) no.12, p. 436 – 447; 48(1994) no. 1, p. 15-23].

Posłuszeństwo Kościołowi Świętemu fundamentem formacji kapłanskiej w świetle posynodalnej adhortacji „Pastores dabo vobis „, RT 42(1995) z. 5, s. 39-59. [*Obedience to the Holy Church as the Foundation of Priestly Formation in The Light of the Post-Synodal Adhortation „Pastores dabo vobis",* RT 42(1995) b. 5, p. 39-59].

Powołanie do macierzyństwa, jego świętość i godność, w: *Oblicza macierzyństwa,* red. D. Kornas-Biela, Lublin 1999, s. 49-58. [*Maternal Vocation, its Sanctity and Dignity*, D. Kornas-Biela, ed., Lublin 1999, p. 49-58].

Praca istotnym wymiarem ewangelicznej rady ubóstwa, „Życie Konsekrowane" 10(2002) nr 4, s. 21-27. [*Work as an Important Aspect of the Evengelic Advice for Poverty*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 10(2002) no. 4, p. 21-27].

Praca osoby konsekrowanej, „Życie Konsekrowane" 6(1998) nr 4, s. 60-65. [*Work of the Consecrated Person*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 6(1998) no. 4, p. 60-65].

Proces progresywnej personalizacji, w: *Leksykon duchowości katolickiej*, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 716. [*The Process of Progresive Personalization*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 716].

Proces umierania w aspekcie personalistycznej psychologii głębi, w: *Cierpienie i śmierć,* red. A. J. Nowak, Lublin 1992, s. 209-230. [*The Process of Dying in the View of Personalistic Psychology of the Depth*, in: *Suffering and Death*, A. J. Nowak,ed., Lublin 1992, p. 209-230].

Progresywna personalizacja w ujęciu I. A. Caruso, „Znak" 20(1968), s. 1365-1370. [*Progressive Personalization According to I. A. Caruso*, „Znak" 20(1968), p. 1365-1370].

„Przyczyno naszej radości", w: *„Gdy nastała pełnia czasu",* red. A. J. Nowak, Lublin 2001, s. 153-170. [*„The Reason of Our Joy",* in: *„When The Time Had Fully Come",* A. J. Nowak, ed., Lublin 2001, p. 153-170].

Psychogeneza sumienia, RT 41(1994), z. 5, s. 87-102. [*Psychogenesis of Conscience*, RT 41(1994), b. 5, p. 87-102].

Psychogeneza sumienia, w: Miłość *większa niż grzech,* red. A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 113-123. [*Psychogenesis of Conscience*, in: *Love Bigger Than Sin*, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1996, p. 113-123].

Psychologia eklezjalna i chrystoformizacja w „Leksykonie duchowości katolickiej", w: *Nova et vetera polskiej duchowości,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 35-39. [*Ecclesial Psychology and Christomorphization in „Lexicon of Catholic Spirituality",* in: *Nova et vetera of Polish Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 35-39].

Psychologia eklezjalna, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin – Kraków 2002, s. 713. [*Ecclesial Psychology*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski,ed., Lublin – Kraków 2002, p. 713].

Psychologia i psychopedagogika celibatu, „Znak" 23(1971), s. 1626-1637. [*Psychology and Psychopedagogy of Celibacy*, „Znak" 23(1971), p. 1626-1637].

Psychologiczne przesłanki zdrowej ascezy, RT 40(1993) z. 5, s. 1-20. [*Psychological Premises of Healthy Ascetism*, RT 40(1993) b. 5, p. 1-20].

Psychologiczny aspekt nadziei, w: *Nadzieja w postawie ludzkiej,* red. W. Słomka, Lublin 1992, s. 79-94. [*Psychological Aspect of Hope*, in: *Hope in Human Attitude*, W. Slomka, ed., Lublin 1992, p. 79-94].

Psychologiczny aspekt wolności, „Więź" 14(1971) nr 6, s. 62-66. [*Psychological Aspect of Freedom*, „Wiez" („The Bond") 14(1971) no. 6, p. 62-66].

Psychopatologia, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 731-732. [*Psychopathology*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 731-732].

Psychospołeczny aspekt manipulacji, w: Polski Instytut Ericksonowski, *Sekty i psychomanipulacja,* Katowice 2001, s. 9-17. [*Psychosocial Aspect of Manipulation,* in: The Polish Erickson Institute, *Sects and Psychomanipulation*, Katowice 2001, p. 9-17].

Psychospołeczny aspekt satanizmu, w: *Teologia o szatanie,* red. K. Góźdź, Lublin 2000, s. 103-126. [*Psychosocial Aspect of Satanism*, in: *Theology on Satan*, K. Gozdz, ed., Lublin 2000, p. 103-126].

Psychoterapia w duszpasterstwie, „Studia Theologica Varsaviensia" 13(1975), z. 1, s. 143-156. [*Psychotherapy in Pastoral Work*, „Studia Theologica Varsaviensia" 13(1975), b. 1, p. 143-156].

Radość nawracających się, BKaz 145(2001), s. 36-38. [*The Joy of the Converted*, BKaz 145(2001), p. 36-38].

Rady ewangeliczne w świetle adhortacji „Vita consecrata", „Życie Konsekrowane" 4(1996) nr 3, s. 31-36. [*Evengelic Directions on the Light of the Adhortation „Vita consecrata „,* „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life"), 4(1996) no. 3, p. 31-36].

Refleksje końcowe, w: *Tajemnica snu,* red. A. J. Nowak, Lublin 1997, s. 121-127. [*Final reflections*, in: *The Mystery of Dream,* A. J. Nowak, ed., Lublin 1997, p. 121-127].

Relacje interpersonalne w środowisku seminaryjnym, RT 38-39(1991-1992), z. 5, s. 45-63. [*Interpersonal Relations in Seminery Enviromnent*, RT 38-39(1991-1992), b. 5, p. 45-63].

Religia a łaska wiary w życiu społecznym, w: *Kwestie wyznaniowe w społeczeństwach wielokulturowych,* red. T. Lewowicki, W. Różeńska, U. Klajmon, Cieszyn 2002, s. 203-215. [*Religion and the Grace of Faith in Social Life*, in: *Faith Problems in Multicultural Communities*, T. Lewowicki, W. Różeńska, U. Klajmon, eds., Cieszyn 2002, p. 203-215].

Religia a łaska wiary, „Przegląd Uniwersytecki" 5(1993) nr 4, s. 15 i 22. [*Religion and the Grace of Faith*, „Przeglad Uniwersytecki" („University Review"), 5(1993) no. 4, p. 15 and 22].

Religia i wiara w procesie progresywnej personalizacji, w: *Historia i Logos,* red. K. Macheta, K. Góźdź, M. Kowalczyk, Lublin 1991, s. 138-144. [*Religion and Faith in The Process of Progressive Personalization*, in: *History and Logos*, K. Macheta, K. Gozdz, M. Kowalczyk,eds., Lublin 1991, p. 138-144].

Religijność bez Boga, w: *Najważniejsza jest miłość. Księga Pamiątkowa ku czci Ks. Profesora W. Słomki,* red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 327-336. [*Religiousness Without God*, in: *Love is Most Important. Commemorative Book for the Rev. Prof. W. Slomka*, M. Chmielewski,ed., Lublin 1999, p. 327-336].

Ringels Buch ein Durcheinander, „Glaube und Kirche" 2(1886) no. 6, p. 8-9.

Satanizm w świetle parapsychologii, AK 87(1995), s. 186-198. [*Satanism in the Light of Parapsychology*, AK 87(1995), p. 186-198].

Satanizm w świetle parapsychologii, w: *Duchowość bezdroży,* red. J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1995, s. 255- 288. [*Satanism in the Light of Parapsy-*

chology, in: *Spirituality of Wilderness*, J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1995, p. 255- 288].

Satanizm, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 799-800. [*Satanism*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 799-800].

Satanizm, w: *Leksykon teologii fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1072-1073. [*Satanism*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, eds.,Lublin-Kraków 2002, p. 1072-1073].

Sen, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 807- 808. [*Dream*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 807- 808].

Sensus Ecclesiae, „Przegląd Uniwersytecki" 8(1996) nr 2, s. 12 i 22. [*Sensus Ecclesiae,* „Przeglad Uniwersytecki" („University Review") 8(1996) no 2, p. 12 and 22].

Słowo – fakt i tajemnica, RT 49(2002) z. 5, s. 5-20. [*The Word – The Fact and The Mistery*, RT 49(2002) b. 5, p. 5-20].

Służebne powołanie przełożonych rodzin konsekrowanych, „Studia Franciszkańskie" 7(1996), s. 155-165 (to samo w: *W posłudze Słowa Pańskiego,* red. S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk), Kielce 1997, s. 433-452. [*Serving Vocation of the Superiors of The Consecrated's Families*, „Studia Franciszkanskie" („Franciscan Studies") 7(1996), p. 155-165. (The same in: *Serving God's Word*, S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, eds. Kielce 1997, p. 433-452)].

Sublimacja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 838-839. [*Sublimation*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed. Lublin-Kraków 2002, p. 838-839].

Sumienie a nerwica, „Colloqium Salutis" 6(1974), s. 235-146. [*Conscience and Neurosis*, „Colloqium Salutis" 6(1974), p. 235-146].

Sumienie II. Aspekt psychologiczny, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 842-848. [*Conscience II. The Psychological Aspect*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 842-848].

Sumienie miejscem doświadczenia miłości i grzechu, w: *Milość większa niż grzech,* red. A. J. Nowak, W Słomka, Lublin 1996, s. 89-112. [*Conscience as the Place of Experiencing Love and Sin*, in: *Love Bigger Than Sin*, A. J. Nowak, W Slomka,ed., Lublin 1996, p. 89-112].

Sumienie w ujęciu V. E Frankla, „Colloqium Salutis" 13(1981), s. 227-233. [*Conscience According to V. E. Flankl*, „Colloqium Salutis" 13(1981), p. 227-233].

Symbol w ujęciu I. A. Caruso, „Roczniki Filozoficzne" 19(1971), z. 4, s. 175-181. [*Symbol According to I. A. Caruso*, „Roczniki Filozoficzne" („Philosophical Yearbooks") 19(1971), b. 4, p. 175-181].

Symbol, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 848-849. [*Symbol*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, s. 848-849].

Szatan, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 849-850. [*Satan*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 849-850].

Ślub czystśsci czy konsekracja ciała, „Questiones Selectae" 3(1996) nr 4, s. 51-64. [*The Vow of Chastity or Consecration of the Body*, „Questiones Selectae" 3(1996) no. 4, p. 51-64].

Ślub czystości czy konsekracja ciała, w: *Ku szczęściu – bez oszustwa,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1997, s. 151-165. [*The Vow of Chastity or Consecration of the Body*, in: *Towards Happiness – Without Deception*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka,eds., Lublin 1997, p. 151-165].

Teologia duchowości i psychologia eklezjalna, RT 51(2004), z. 5, s. 13-30. [*Theology of Spirituality and Ecclesial Psychology*, RT 51(2004), b. 5, p. 13-30].

Teologia życia konsekrowanego, „Via Consecrata" 1(2000) nr 16, s. 13-22. [*Theology of Consecrated Life*, „Via Consecrata" 1(2000) no. 16, p. 13-22].

Teologia życia konsekrowanego, RT 48(2001), z. 5, s. 71-87. [*Theology of Consecrated Life,* RT 48(2001), b. 5, p. 71-87].

Teologia życia konsekrowanego, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 887. [*Theology of Consecrated Life*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski,ed., Lublin-Kraków 2002, p. 887].

Terapeutyczna moc modlitwy, w: *Homo orans,* t. 1, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2000, s. 265-283. [*Therapeutic Power of Prayer*, in: *Homo orans,* vol. 1, J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2000, p. 265-283].

Totus Tuus, „Przegląd Uniwersytecki" („University Review") 12(2000) no. 3, p. 9. 21.

Trudności psychologiczno-środowiskowe w podejmowaniu decyzji trwałych, w: *Vivere in Christo – Chrzescijański horyzont moralności. Księga pamiątkowa ku czci Ks. prof. Seweryna Rosika w 65 rocznicę urodzin,* red. J. Nagórny, A. Derdziuk, Lublin 1996, s. 269-289. [*Psychological and Enviromnmental Problems With Making Long-lasting Decisions*, in: *Vivere in Christo – The Christian Horizon of Morality. Commemorative Book for The Rev. Prof. Severyn Rosik at 65th Birth Anniversary*, J. Nagorny, A. Derdziuk, eds., Lublin 1996, p. 269-289].

Trynitarny wymiar kapłaństwa, „Dobry Pasterz" 23 (1999), s. 9-26. [*Trinitarian Dimension of Priesthood,* „Dobry Pasterz" („Good Shepherd") 23 (1999), p. 9-26].

Ukochaj Kościół *święty*, w: *Mistrzynie świętości i prawdy. Katarzyna ze Sieny. Teresa z Avila,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, J. Popławski, Lublin 1997, s. 11-14. [*Love the Holy Church,* in*: The Mistresses of Holiness and Truth. Catherine of Sienna. Theresa of Avila*., J. Misiurek, A. J. Nowak, J. Poplawski, eds., Lublin 1997, s. 11-14].

W sprawie książki Louisa Duprego pt. Inny wymiar; RT 40(1993) z. 5, s. 122-124. [*About The Louis Dupre's Book A Different Dimension*, RT 40(1993) b. 5, p. 122-124].

Wartość seksualna w miłości, w: *Miłość w postawie ludzkiej,* red. W. Słomka, Lublin 1993, s. 249-278. [*Sexual Value in Love*, in: *Love in Human Attitude*, W. Slomka, ed., Lublin 1993, p. 249-278].

Wiara, nadzieja, miłość w życiu osoby konsekrowanej, „Życie Konsekrowane" 9(2001) nr 2, s. 24-33. [*Faith, Hope, Love in the Life of a Consecrated Person*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 9(2001) no. 2, p. 24-33].

Wo Gott und Mensch beisammen sind, RT 50(2003) b. 5, p. 61-71.

Wolność w Chrystusie, w: *„Do kogo pójdziemy? Ty masz słowa życia wiecznego",* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1998, s. 83-104. [*Freedom in Chist*, in: *„To whom shall we go? You hav the words of eternal Life",* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1998, s. 83-104].

Wychowanie do celibatu i czystości, „Studia Franciszkańskie" 3(1988), s. 121-130. [*Tutoring for Celibacy and Chastity*, „Studia Franciszkanskie" („Franciscan Studies") 3(1988), p. 121-130].

Wychowanie do celibatu, „Studia Franciszkańskie" 16(1974), s. 67-74. [*Tutoring for Celibacy*, „Studia Franciszkanskie" („Franciscan Studies") 16(1974), p. 67-74].

Zarys psychologii religii XX wieku, RT 47(2000) z. 5, s. 103-122. [*An Outline of 20th Century Psychology*, RT 47(2000) b. 5, p. 103-122].

Zdrowie psychiczne, „Więź" 14(1971) nr 3, s. 91-96. [*Psychical Health*, „Wiez" („The Bond") 14(1971) no. 3, p. 91-96].

Zmysł religijny a łaska wiary, w: *Wychowanie człowieka otwartego,* red. A. Rynio, Kielce 2001, s. 114-117. [*Religious Sense and the Grace of Faith,* in: *Educating an Open Man,* A. Rynio, Kielce 2001, p. 114-117].

Zmysł religijny, RT 49(2002) z. 5, s. 5-10. [*Religious Sense*, RT 49(2002) b. 5, p. 5-10].

Teresa Paszkowska, PhD Hab.

Lecturer at the Faculty of Psychology of Inner Life at the Institute of the Theology of Spirituality, born on 27 February 1959 in Wojnowce. She obtained her M.A. degree at the Catholic University of Lublin in 1988, a B.A degree in the theology of spirituality at the Section of the Theology of Spirituality in 1995 and a PhD degree with the dissertation The *Integrating Role of the Word,* written under the supervision of prof. PhD Hab. A. J. Nowak OFM, in 1998.

Since 1999 she has been employed in the Institute of Theology of Spirituality at the CUL and in 2001 she was given the postion of a lecturer. In 2002 she was on a scholarly placement in Paris.

She has been performing the function of the Secretary of the Polish Theologians' Section of Spirituality. In 2003 she became a corresponding member of the Learned Society of Lublin and in 2004 a corresponding member of the Learned Society of the CUL.

She presented about 20 lectures and papers on numerous all-Poland symposia.

ACADEMIC BIBLIOGRAPHY

Books

Formacja i godność, Kraków 2004. [*Formation and Dignity*, Krakow 2004].

Integrująca rola Słowa, Lublin 2000. (współred. A. J. Nowak). [*The Integrating Role of the Word*, Lublin 2000. (with A.J. Nowak)].

Homo novus, Lublin 2002

Articles and papers

Acedia, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 33-44.[*Acedia*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 33-44].

Apostolstwo konsekrowanych w missio Ecclesiae, RT 49(2002) z. 5, s. 165-186. [*The Apostleship of the Consecrated in Missio Ecclesiae*, RT 49(2002) b. 5, p. 165-186].

Bóg Ojciec nieznany poza Synem, w: *„Abba, Ojcze! „,* red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 49-65. [*God the Father – Unknown Beyond the Son*, in: *„Abba, Father!",* A. J. Nowak, Lublin 2000, p. 49-65].

Charyzmatyczność życia zakonnego, w: *Vita consecrata. Adhortacja. Tekst i komentarze,* red. A. J. Nowak, Lublin 1998, s. 325-342. [*The Charisma of Monastic Life, in: Vita consecrata. The Adhortation. Text and Commentaries*, A. J. Nowak, ed., Lublin 1998, p. 325-342].

Chrystoformizacja, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 123-124. [*Christoformization*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 123-124].

Ciało, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 134-138. [*Body*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 134-138].

Dojrzałość chrześcijańska w postawie zakonnej, w: *Dojrzałość chrzescijańska,* red. A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1994, s. 77-105. [*Christian Maturity and Monastic Attitude*, in: *Christian Maturity*, A. J. Nowak, W. Slomka eds., Lublin 1994, p. 77-105].

Dziewictwo, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s.234-237. [*Virginity*, in*: Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p.234-237].

Ewangeliczna emancypacja kobiet, „Życie Konsekrowane" 9(2001) nr 4, s. 75-86. [*Evangelical Emancipation of Women,* „Zycie Konsekrowane" („Consectated Life") 9(2001) no. 4, p. 75-86].

Feminizm, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s.268-272. [Feminism, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 268-272].

Formacja duchowa i godność osoby, cz. 1, „Via Consecrata" 2004, nr 9, s. 11-16; cz. 2, „Via Consecrata" 2004, nr 10, s. 30-34. [*Spiritual Formation and the Dignity of a Person,* part 1, „Via Consecrata" 2004, no. 9, p. 11-16; part 2„Via Consecrata" 2004, no. 10, p. 30-34].

Formacja kulturowa w służbie godności osoby, cz. 1: „Via Consecrata" 2004, nr 4, s. 30-36; cz. 2: „Via Consecrata" 2004, nr 5, s. 17-24. [*Cultural Formation in Service to the Dignity of a Person*, part 1, „Via Consecrata" 2004, no. 4, p. 30-36, part 2: „Via Consecrata" 2004, no. 5, p. 17-24].

Formacja ludzka i chrześcijńska w służbie „godności" osoby konsekrowanej, „Via Consecrata" 7-8(2003) s. 54-65. [*Human and Christian Formation in Service to the Dignity od a Consecrated Person*, „Via Consecrata" 7-8(2003) p. 54-65].

Franciszkańska szkoła duchowości, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 283-290. [*The Franciscan School of Spirituality*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 283-290].

Homo consecratus, w: Homo novus, red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin 2002, s. 374-394. [*Homo consecratus*, in: *Homo novus,* A. J. Nowak, T. Paszkowska, eds, Lublin 2002, p. 374-394].

Honorackie zgromadzenia ukryte, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, s. 337-339. [*Hidden Congregetions of Sisters Servants of the Immaculate Heart of Mary*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, s. 337-339].

Kobiety duchowość, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 421-422. [*Woman's Spirituality*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 421-422].

Komunikacje mistyczne, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 424-427. [*Mistical Communications*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 424-427].

Konsekracja miłosiernym darem Nowego Przymierza, „Życie Konsekrowane" 12(2004), nr 1, s.21-31. [*Consecration as Mercy Gift of the New Covenant*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 12(2004), no 1, p. 21-31].

Konsekracja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 428-432. [*Consecration*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, p. 428-432].

Macierzyństwo duchowe, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 475-479. [*Spiritual Motherhood*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 475-479].

Medytacje nad literą i duchem Modlitwy Pańskiej, w: „Abba, Ojcze!", red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 345-355. [*Meditations on the Letter and Spirit of the Lord's Prayer*, in: *„Abba, Father!"*, A. J. Nowak, ed., Lublin 2000, p. 345-355].

Miłość *siebie i umilowanie posłuszeństwa w okresie narastającego indywidualizmu i mentalności komputera*, w: *Powołanie franciszkańskie. Przeżywanie charyzmatu w XXI wieku,* red. Z. Kijas, Kraków 2003, s. 83-107. [*Self-love and Love of Obedience in the Times of Increasing Individialism and Computer Mentality*, in: *Franciscan Vocation. Experiencing the Charisma in the 21st Century*, Z. Kijas, ed., Kraków 2003, p. 83-107].

Modlitwa w życiu konsekrowanych, „Życie Konsekrowane" 12(2004) nr 3, s. 94-107. [*Prayer in the Life of the Consecrated*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 12(2004) no.3, p. 94-107].

Niewiasta Pełna Łaski jako „Żywa Forma”, w: *Signum Magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 195-219. [*A Woman Full of Grace as the „Living Form”*, in: *Signum Magnum – Marian spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 195-219].

Nieznany poza Słowem, w: *„Niech zstąpi Duch Twój”,* red. A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1999, s. 101-127. [The *Unknown Beyond the Word*, in: *„Let Your Spirit Descend”,* A. J. Nowak, J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1999, p. 101-127].

Pełna radość w Bogu Zbawcy, w: *„Gdy nastala pełnia czasu”,* red. A. J. Nowak, Lublin 2001, s. 173-193. [*Full Joy for God the Saviour,* in: *„When The Fullness of Time Had Come”,* A. J. Nowak, ed., Lublin 2001, p. 173-193].

Posłuszeństwo, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 678-683. [*Obedience*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, s. 678-683].

Powołanie kobiety do duchowego macierzyństwa, „Życie Konsekrowane” 9(2001) nr 3, s. 51-65. [*Woman's Vocation to Spiritual Motherhood*, „Zycie Konsekrowane” („Consecrated Life”) 9(2001) no. 3, p. 51-65].

Przedmowa do polskiego wydania, w: Bruno Giordani, *Wybrane przez Chrystusa. Kobiety konsekrowane. Studium psychologiczne,* Częstochowa 2004, s. 11-15. [*Foreword to the Polish Edition*, in: Bruno Giordani, *Chosen by Christ. Consecrated Women. A Psychological Study*, Czestochowa 2004, p. 11-15].

Przemienienie w Chrystusie, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 722-724. [*Transformation in Christ*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 722-724].

Radość życia przemienionego w Chrystusie, „Życie Konsekrowane” 10(2002) nr 6, s. 11-29. [*The Joy of Life Transformed in Christ*, „Zycie Konsekrowane” („Consecrated Life”) 10(2002) no 6, p. 11-29].

Sen lunatyków – próba interpretacji, w: *Tajemnica snu,* red. A. J. Nowak, Lublin 1997, s. 81-95. [*The Sleepwalkers' Dream – an Attempt of Interpretation,* in: *The Mystery of Sleep*, A. J. Nowak, ed., Lublin 1997, p. 81-95].

Słowo w modlitwie, w: *In Christo Redemptore. Księga Pamiątkowa Ks. Prof. J. Misiurka,* red. J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 163-176. [*The Word in Prayer*, in: *In Christo Redemptore. Commemorative Book of the Rev. Prof. J. Misiurek*, J. M. Poplawski, Lublin 2001, p. 163-176].

Szczęście w zasięgu wiary. Rozważania o wierze Błogosławionej Dziewicy Maryi, w: *Ku szczęściu – bez oszustwa,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1997, s. 35-43. [*Happiness Within the Reach of Faith. Reflections on the Faith of Blessed Virgin Mary*, in: *Towards Happiness – without Deception*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka,ed., Lublin 1997, s. 35-43].

Św. *Klara – kobieta światła*, w: *„Zajaśniała w życiu, promieniuje po śmierci. Św. Klara – zwierciadło franciszkanizmu,* red. Z. J. Kijas, S. Mazgaj, Krakow 2004, s. 59-72. [*St Clare – a Woman of Light,* in: *„She Shone in Life, She Radiates after Death", St. Clare – the Mirror of Franciscanism*, Z. J. Kijas, S. Mazgaj, eds., Kraków 2004, p. 59-72].

Św. Klara – strażniczka duchowości jasnej, „Śladami Patriarchy" 2004, nr 3, s. 24-26. [*St. Clare – A Guardian of Bright Spirituality,* „Śladami Patriarchy" („Following the Patriarch") 2004, no. 3, p. 24-26].

Tożsamość osoby konsekrowanej dziś, „Życie Konsekrowane" 11 (2003) nr 1, s. 54-66. [*The Identity of a Consecrated Peron Today*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 11 (2003) no. 1, p. 54-66].

Ubóstwo, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 897-899. [*Poverty*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, s. 897-899].

Umiejscowienie życia zakonnego w soborowej konstytucji dogmatycznej o Kościele „Lumen gentium", „Życie Konsekrowane" 10(2002) nr 1, s. 77-89. [*The Place of Monastic Life in Concilar Dogmatic Constitution on the Church*

„Lumen gentium”, „Zycie Konsekrowane” („Consecrated Life”) 10(2002) no 1, p. 77-89].

Uregulowanie i uduchowienie w życiu konsekrowanym, RT 50(2003), z. 5, s. 135-143. *[Regularity and Spirituality in the Consecrated Life*, *RT* 50(2003), b. 5, p. 135-143].

Wierny Prawu i Duchowi – św. Jozef wzorem życia konsekrowanego, w: *Duchowość św. Józefa z Nazaretu,* red. M. Chmielewski, Lublin 2003, s. 113-128. [*Faithful to the Law and the Spirit – St Joseph as the Example of Consecrated Life*, in: *The Spirituality of St Joseph of Nazareth*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2003, p. 113-128].

Wytrwałość, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s.928-930. [*Perseverance,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, s.928-930].

Zazdrość, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 934-936. [*Envy*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* Lublin-Krakow 2002, p. 934-93].

Zwątpienie, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, *s.973-974. [Doubt, in: Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Kraków 2002, p. 973-974].

Życie wspólne a życie wspólnotowe, „Życie Konsekrowane” 10(2002) nr 5, s. 32-43. [*Living Together and Living in Community*, „Zycie Konsekrowane” („Consecrated Life”) 10(2002) nr 5, p. 32-43].

Jaroslaw Maciej Popławski, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Lecturer at the Department of The History of Spirituality, born on 22nd of February 1963 in Poznan. He finished secondary school in Lunaczow in 1992, studied philosophy and theology at the Catholic University of Lublin and obtained a MA degree with the dissertation *Philosophical Determiners of Contemporary Ateism According to Marcel Neusch.* In 1988 he was ordained a priest. In 1992 commenced specialistic studies at the CUL on the theology of spirituality and in 1994 he got a BA degree. In October 1995 he became a junior lecturer in the Department of History of Spirituality at the CUL. In 1996 he obtained a PhD degree with the thesis *Kasper Druzbicki's († 1662) Theology of the Cross*. In 1998 he became a lecturer and in December 2003 he was given a title of Doctor Habilitatus.

He worked as the chairman and since 2002 he has been a member of the Board of the Lublin Department of the Friends of the CUL Association, since 1998 he has been a deputy chairman for the Steady Formation Matters of the Lublin Archdiocese priests. He is a member of the Learned Society of the CUL and the Learned Society of Lublin, organized and co-organized many symposia and academic meetings. Supervisor to 33 MA theses and author of about 50 articles.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Kaspra Drużbickiego SJ (†1662) teologia krzyża, Lublin 1997. [*Kasper Druzbicki's SJ (†1662)Theology of the Cross,* Lublin 1997].

Kierownictwo duchowe w służbie nowej ewangelizacji, (współautor J. Misiurek), Lublin 2000. [*Spiritual Guidance in the Service for New Evangelization* (with J. Misiurek), Lublin 2000].

Confessio Trinitatis jako podstawa życia duchowego w pismach polskich zmartwychwstańców, Lublin 2003. [*Confessio Trinitatis as the Foundation of Spiritual Life in Polish Resurgent's Writings*, Lublin 2003].

Editions and co-editions

Katarzyna ze Sieny. Teresa z Avila, (współred. A. J. Nowak, J. Misiurek), Lublin 1997. [Catherine of Sienna, Theresa of Avila, (A. J. Nowak, J. Misiurek co-eds.), Lublin 1997].

Homo orans (współred. J. Misiurek), t. 1 – Lublin 2000; t. 2 – Lublin 2001; t. 3 – Lublin 2002; t. 4 – (współred. J. Misiurek, K. Burski) – Lublin 2003; t. 5 – Lublin 2004. [*Homo Orans* (J. Misiurek, co-ed.,) vol. 1 – Lublin 2000; vol. 2 – Lublin 2001; vol. 3 – Lublin 2002; vol. 4 (J. Misiurek, K. Burski, co-eds.,) – Lublin 2004; vol. 5 – Lublin 2004].

In Christo Redemptore. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Jerzego Misiurka, Lublin 2001. [*In Christo Redemptore. Commemorative Book for the Rev. Prof. Jerzy Misiurek*, Lublin 2001].

Articles and papers

Bibliografia publikacji ks. prof. dra hab. Jerzego Misiurka, w: *In Christo Redemptore. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Jerzego Misiurka,* red. J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 31-50. [*The Bibliography of Publications by the Rev. Prof. PhD Hab. Jerzy Misiurek*, J. M. Popławski, ed., Lublin 2001, p. 31-50].

Błogosławienstwa ewangeliczne w ujęciu Kaspra Drużbickiego SJ (†1662), w: *Ku szczęściu – bez oszustwa,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1997, s. 225-228. [*Evengelical Blessings According To Kasper Druzbicki SJ (†1662)*, in: *Towards Happiness – Without Deception*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1997, p. 225-228}.

Chrystocentryzm Reguły benedyktyńskiej, RT 46(1999) z. 5, s. 137-143. [*Christocentrism of the Benedictine Rule*, RT 46(1999) b. 5, p. 137-143].

Duch Święty sprawcą modlitwy prezbitera, „Dobry Pasterz" 27(2002), s. 138-145. [*The Holy Spirit As the Originator of the Presbyter's Prayer*, „Dobry Pasterz" („The Good Shepherd") 27(2002), p. 138-145].

Duchowość komunii w świetle nauczania głównych przedstawicieli Zmartwychwstańskiej Szkoły Duchowości, „Zeszyty Historyczno-Teologiczne" 9(2003), s. 47-62. [*The Spirituality of the Communion in the Light of the Ressurective School of Spirituality Main Representatives's Teachings*, „Zeszyty Historyczno-Teologiczne" („Historical and Theological Books") 9(2003), p. 47-62].

Kaspra Drużbickiego medytacja Chrystusowego krzyża, w: *Homo orans,* t. 2, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 111-120. [*Kasper's Druzbicki's Meditation Over the Cross of Christ*, in: *Homo Orans*, vol. 2, J. Misiurek, J. M. Poplawski eds., Lublin 2001, p. 111-120].

Kaspra Drużbickiego obraz Chrystusa, w: *„Do kogóż pójdziemy? Ty masz słowa życia wiecznego",* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1998, s. 149-157. [*Kasper Druzbicki's Image of Christ*, in: *„Lord, to whom shall we go? You Have Words Of Eternal Life",* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1998, p. 149-157].

Koncepcja Ernsta Blocha (1885-1977) filozofii nadziei, RTK 36(1989), z. 6, s. 177-185. [*Ernst Bloch's (1885-1977) Contemplation of the Philosophy of Hope*, RTK 36(1989), b. 6, p. 177-185].

Kontemplacja w życiu zakonnym według nauczania papieża Pawla VI, w: *Homo orans,* t. 3, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2002, s. 175-183. [*Contemplation in Monastic Life According to the Teaching of the Pope Paul IV*, in: *Homo Orans*, vol. 3, J. Misiurek, J. M. Poplawski eds.,, Lublin 2002, p. 175-183].

Krzyż znakiem nadziei nowego człowieka, w: *Homo novus,* red. A. J. Nowak, Lublin 2001, s. 143-156. [*The Cross as The New Human's Sign of Hope*, in: *Homo Novus*, A. J. Nowak, eds., Lublin 2001, p. 143-156].

Magnificat – modlitwa Maryi, w: *Homo orans,* t. 1, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2000, s. 161-171. [*Magnificat- Mary's Prayer*, in: *Homo orans,* vol. 1, J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2000, p. 161-171].

Maryja w tajemnicy zbawienia w świetle kazań ks. Hieronima Kajsiewicza (†1873), w: *Signum magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 389-398. [*Mary in the Mystery of Salvation in the Light of Hieronim Kajsiewicz's (†1873) Sermons*, in: *Signum Magnum – Marian Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 389-398].

Miejsce modlitwy uwielbienia w Ćwiczeniach św. Gertrudy z Helfty, w: *Homo orans,* red. J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, t. 5, Lublin 2003, s. 321-334. [*The Meaning of the Prayer of Praise in the Excercises of st Gertrude of Helft*, in: *Homo Orans,* J. Misiurek, J. M. Poplawski, K. Burski, eds., vol. 5, Lublin 2003, p. 321-334].

Misja ewangelizacyjna i prorocka wspólnoty zakonnej, RT 50(2003) z. 5, s. 155-166. [*Evengelical and Prophetical Mission of a Monastic Community,* RT 50(2003) b. 5, p. 155-166].

Na „bezdrożach" myśli F. Nietzschego i J. P. Sartre'a, w: *Duchowość bezdroży,* red. J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1995, s. 185-198. [*The Wilderness of F. Nietsche and J. P. Sartre's Thoughts*, in: *The Spirituality of Wilderness,* J. Misiurek, W. Slomka, ed., Lublin 1995, p. 185-198].

Ojcostwo Boga w świetle nauczania ks. Piotra Semenenki (†1886), w: *„Abba, Ojcze!",* red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 323-332. [*The Fatherhood of God in the Light of the rev.Piotr Semeneka'a (†1886) Teaching*, in: *„Abba! Father!",* A. J. Nowak, ed., Lublin 2000, p. 323-332].

Potrzeba i rodzaje modlitwy według K. Rahnera, RT 40(1993), z. 5, s. 53-60. [*The Need of Praying and Types of Prayers According to K. Rahner,* RT 40(1993), b. 5, p. 53-60].

Reguła św. *Augustyna i jej główne przesłanie,* RT 47(2000) z. 5, s. 19-25. [*St Augustine's Rule and Its Main Message,* RT 47(2000) b. 5, p. 19-25].

Tajemnica odkupienia w świetle nauczania ks. Piotra Semenenki, RT 48(2001) z. 5, s. 125-137. [*The Mystery of Redemption in the Light of Piotr Semeneka's Teaching,* RT 48(2001) b. 5, p. 125-137].

Teologiczne podstawy działalności pomocników Maryi Matki Kościoła, w: *Kościół – na upadek i powstanie wielu,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 227-234. [*Theological Foundations of Mary The Mother of the Church's Helpers's Activity*, in: *Church – for the Decline And Rise Of Many,* J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1996, p. 227-234].

Trójca Swięta fundamentem chrześcijańskiej duchowości według Piotra Semenenki, RT 49 (2002) z. 5, s. 65-87. [*The Holy Trinity as the Foundation of Christian Spirituality According to Piotr Semeneka,* RT 49 (2002) b. 5, p. 65-87].

Wartości duchowe modlitwy różańcowej według św. Ludwika Marii Grignionа de Montforta, w: *Homo orans,* red. J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, t. 4, Lublin 2003, s. 125-134. [*Spiritual Value of the Rosary According to saint Ludwik Maria Grignion de Montfort*, in: *Homo Orans,* J. Misiurek, J. M. Poplawski, K. Burski, eds., vol. 4, Lublin 2003, p. 125-134].

Wspólne kapłaństwo w świetle instrukcji Kongregacji ds. Duchowieństwa Kapłan – pasterz i przewodnik wspólnoty parafialnej, „Dobry Pasterz" 28(2003), s. 91-104. [*Shared Priesthood in the Light of the Instruction of the Priesthood Congregation – a Priest as a Shepherd and Guide in the Parish Community,* Dobry Pasterz" („The Good Shepherd") 28(2003), p. 91-104].

Zbawczy wymiar tajemnicy Wcielenia w świetle nauczania ks. Piotra Semenenki, w: *„Gdy nastała pełnia czasu",* red. A. J. Nowak, Lublin 2001, s. 239-251. [*The R edemptive Dimension of the Mystery of Incarnation in the Light of the Rev. Piotr Semeneka's Teaching*, in: *„When The Fullness Of Time Has Come",* A. J. Nowak, ed., Lublin 2001, p. 239-251].

Znaczenie modlitwy w życiu zakonnym, w: *Vita consecrata. Adhortacja. Tekst i komentarz,* red. A. J. Nowak, Lublin 1998, s. 343-353. [*The Meaning of Prayer in Monastic Life*, in: *Vita consecrata. The Adhortation. Text and Commentaries,* A. J. Nowak, ed., Lublin 1998, p. 343-353].

Życie i działalność ks. prof. Jerzego Misiurka, w: *In Christo Redemptore. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Jerzego Misiurka,* red. J. M. Popławski,

Lublin 2001, s. 15-30. [*The Life and Work of the Rev. Prof. Jerzy Misiurek*, in: *In Christo Redemptore. Commemorative Book for the Rev. Prof. Jerzy Misiurek,* J. M. Poplawski, ed., Lublin 2001, p. 15-30].

Adam Witold Rybicki, Rev. PhD

Lecturer in the Department of the Theology of Spirituality at the CUL, born on 30th January 1967 in Dzierzgon. He was ordained a priest in 1991 after completing studies in philosophy and and theology at the Papal Faculty of Theology (PWT) in Poznan where he obtained MA degree with the dissertation *The Influence of Belonging to Prayer Groups on Feeling of Guilt;* a priest of Koszalin-Kolobrzeg Diocese.

In the years 1997-1999 undertook specialistic studies on spirituality at the CUL and in 2001 was given PhD degree with the dissertation *Christian Perfection in Life, Work and Thought of the Bshp Czeslaw Domin*, wriiten under the supervision of rev. prof. phD W. Slomka. In the same year he graduated from Postgraduate College of Psychological Counselling and Psychotherapy for Clergy, associated with the CUL.

In 2001 he was employed in the Institute of the Spiritual Theology, the CUL and since 2003 he has been working as a lecturer. He is a member of the The Section of Spirituality of Polish Theologians and in 2002 he became a member of the Polish Mariological Association.

He hepled organize the Italian community Cenacolo in Poland. In 2004 organized the first edition of lecture series *Christian Spirituality Today* in Slupsk.

He is mainly interested in Marian spirituality, the issues of personal and spiritual development.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Uzdrowienie przez Maryję, Kraków 2004, s. 94. [*To be Healed by Mary*, Krakow 2004].

Zaufajcie miłosierdziu! Biskup Czesław Domin (1929-1996), Katowice 2002, ss. 228. [*Trust God's Mercy! The Bishop Czeslaw Domin* (1929-1996), Katowice 2002].

Articles and papers

„Misterium mortis „Maryi – ostatnim aktem Jej ziemskiej kontemplacji, w: *Homo orans,* t. 3, red. J. Misiurek, J. Popławski, Lublin 2002, s. 15-27. [*Mary's „Misterium mortis" as the Lst Act of her Worldly Contemplation*, in: *Homo orans,* vol. 3, J. Misiurek, J. Poplawski, eds., Lublin 2002, p. 15-27].

Chrystocentryczny i aretologiczny rys duchowości maryjnej w życiu i myśli biskupa Czesława Domina (1929-1996), w: *Signum magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 425-439. [*Christocentrical and Aretological Character of Marian Spirituality in the Life and Thoughts of the Bshp Czeslaw Domin (1929-1996),* in: *Signum magnum – Marian Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 425-439].

Duchowy wymiar działalności charytatywnej w życiu i myśli biskupa Czesława Domina (1929-1996), RT 49(2002) z. 5, s. 187-203. [*The Spiritual Dimension of Charity Work in the Life and Thoughts of the Bshp Czeslaw Domin (1929-1996),* RT 49(2002) b. 5, p. 187-203].

Korzenie, pień i korona – próba integralnej koncepcji duchowości maryjnej, RT 50(2003), z. 5, s. 89-99.[*The Roots, the Trunk and the Crown – An Attempt of Formulation of An Integrated Concept of Marian Spirituality*, RT 50(2003), b. 5, p. 89-99].

Maryja świadkiem Jezusa, w: *Świadek Jezusa,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 39-58. [*Mary as a Witness of Jesus*, in: *A Witness of Jesus*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 39-58].

Maryja wzorem naszej modlitwy, „Salvatoris Mater" 5(2003), nr 2, s. 104-119. [*Mary as an Example for Our Prayers, „*Salvatoris Mater" 5(2003), no. 2, p. 104-119].

Maryjna duchowość adwentu, „Salvatoris Mater" 5(2003), nr 4, s. 139-156. [*Marian Spirituality of Advent,* „Salvatoris Mater" 5(2003), no. 4, p. 139-156].

Maryjna duchowość, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 493-496. [*Marian Spirituality, in: Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 493-496].

Maryjne wezwania do różańca, w: *Homo orans. Modlitwa różańcowa,* t. 4, red. J. Misiurek. J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2003, s. 43-54. [*Mary's Appeal for the Prayer of the Rosary*, in: *Homo orans. The Prayer of the Rosary*, vol. 4, J. Misiurek. J. M. Poplawski, K. Burski, eds., Lublin 2003, p. 43-54].

Modlitwa uwielbienia w duchowości Maryi, w: *Homo orans,* t. 5, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2004, s. 85-100. [*The Prayer of Adoration in Mary's Spirituality*, in: *Homo orans*, vol. 5, J. Misiurek, J. M. Poplawski, K. Burski, eds., Lublin 2004, p. 85-100].

Rola pracy i wypoczynku w duchowości chrześcijańskiej w ujęciu biskupa Czesława Domina (1929-1996), „Studia koszalińsko-kołobrzeskie" 7(2002), s. 89-100. [*The Role of Work and rest in Christian Spirituality According to the Bshp Czeslaw Domin (1926-1996),* „Studia koszalińsko-kołobrzeskie" (Koszalin-Kolobrzeg Studies) 7(2002), p. 89-100].

Święty Józef jako przykład twórczego cierpienia mężczyzny, w: *Duchowość św. Józefa z Nazaretu,* red. M. Chmielewski, Lublin 2003, s. 203-217. [*St Joseph as an Example of Creative Suffering of a Man*, in: *The Spirituality of St Joseph of Nazareth*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2003, p. 203-217].

W poszukiwaniu duchowości praktycznej. Studium teologiczno-duchowe na kanwie życia biskupa Czeslawa Domina, RT 51(2004), z. 5, s. 113-131. *[In Search of Practical Spirituality. A Theological – Spiritual Study Based on the Life of the Bshp Czeslaw Domin*, RT 51(2004), b. 5, p. 113-131].

Wizja doskonałości chrześcijańskiej w ujęciu biskupa Czesława Domina (1929-1996), w: Ojcostwo duchowe – teoria i praktyka, red. M. Chmielewski, Lublin 2001, s. 253-262. [*The Vision of Christian Perfection According to the Bshp Czeslaw Domin (1926-1996), in Spiritual Fatherhood – Theory and Practice*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2001, p. 253-262].

Waldemar Stanislaw Seremak SAC, PhD

Lecturer in the Department of Spirituality of the Catholic Action, the CUL, born on 4th May 1953 in Radom. In the years 1972-1977 studied Polish philology in the Faculty of Humanistic Studies, at the CUL and he obtained MA degree with the dissertation *Time and Space Relation in Juliusz Slowacki's „Viper".* In the years 1977-1980 he studied law in the Faculty of Law and Administration at Jagiellonian University in Krakow and got MA degree with the dissertation *Citizen Laws in the Bill to March Constitution of 1921.* In 1982 took up philosophical and theological studies in the High Seminary of Pallotine Fathers in Oltarzewo and after the graduation in 1986 he was ordained a priest (he belongs to the Association of Catholic Apostleship). In the years 1988-1991 he studied the theology of Catholic apostleships at the Faculty of Theology at the Academy of Catholic Theology in Warsaw. In 1990 obtained both BA and MA degrees on the basis of the dissertation *The Relevance of Sister Faustine Kowalska's Address of God's Mercy in the Light of John Paul II'sEncyclical „Dives in misericordia"*;in the years 1993-1997 he continued his studies on theology of spirituality at the CUL and in 1997 was given PhD degree with the thesis *The Idea of God's Mercy and the New Evangelisation.. A Staudy Based on „The Journal" by Blessed Faustyna Kowalska and John Paul II's Teachings*, written under the supervision of Rev. Prof. PhD W. Slomka.

He works in the Institute of Theology of Spirituality, the CUL (since 1998) and as lecturer (since 2001) In 1994, 1996 and 1998 he was on Italian language courses in Rome and Perrugia at Universita per Stranieri.

In the years 1997-1998 he was an editor of „Pallotinum" Publishing House in Poznan. He belongs to the editing team preparing new second edition of the 2nd Vatican Council documents, he is a member of the Polish Theologians' Section of Spirituality and a corresponding member of the Learned Society of Lublin.

He co-organized three Congresses of God's Mercy and seven symposia devoted to God's Mercy in the Valley of God's Mercy in Czestochowa. He focuses his interests on spirituality of the secular and Catholic associations, in particular Catholic Action, priestly spirituality, theology of the prayer, spirituality and apostleship of God's Mercy and theology of the new evengelization.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Miłosierdzie Boże a nowa ewangelizacja. Znaki czasu, Lublin 2001, s. 400. [*God's Mercy and The New Evangelization*. *Signs of the Time*, Lublin 2001].

Editions

„Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 16(1992), nr 30, s. 118. [„The Bulletine of God's Mercy" 16(1992), nr 30, p. 118].

„Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 16(1992), nr 31, s. 120. [„The Bulletine of God's Mercy" 16(1992), nr 31, p. 120].

K. Romaniuk, *Przykłady na ambonę. Rok C,* Poznań 1997, s. 128. [K. Romaniuk, *Examples for the Pulpit,* Poznan 1997, p. 128].

Jan Paweł II, *Zakonnicy i życie konsekrowane we wspólnocie chrześcijańskiej,* oprac. E. Weron, Poznań 1998, s. 118. [John Paul II*, The Religious and Consecrated Life in Christian Community,* E. Weron, ed., Poznan 1998, p. 118].

Jan Paweł II, *Posługa prezbiterów i diakonów,* oprac. E. Weron, Poznań 1998, s. 129. [John Paul II, *The Service of Presbyters and Deacons,* E. Weron, ed., Poznan 1998, s. 129].

Articles and papers

„*Tuiim, aby bol sviatok milosrdenstva" (Den. 49),* „Apostol Bozieho Milosrdenstva" 2(1998), cislo 5, p. 13-14.

Akcja Katolicka a przygotowania do obchodu Wielkiego Jubileuszu Roku 2000, RT 47(2000), z. 5, s. 53-65. [*The Catholic Action and Preparations for the Celebration of The Great Jobilee of 2000*, RT 47(2000), b. 5, p. 53-65].

Akcja Katolicka, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 42-45. [*The Catholic Action*, in:*Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 42-45].

Apostolstwo, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 59-60. [Apostleship, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 59-60].

Budowa cywilizacji miłości, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 13(1989), nr 25, s. 68-86. [*Building the Civilisation of Love*, „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy"), 13(1989), no. 25, p. 68-86].

Cel nauki o miłosierdziu Bożym, zawartej w encyklice „Dives in misericordia" papieża Jana Pawła II, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 14(1990) nr 28, s. 57-70. [*The Meaning of the Teaching on God's Mercy in the Encyclical „Dives in misericordia" of the Pope John Paul II,* „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy"), 14(1990) no. 28, p. 57-70].

Charakterystyka IV pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny widzianej na tle poprzednich jego pielgrzymek do Polski, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 16(1992), nr 30, s. 19-41. [*A Characteristics of John Paul II's 4th Pilgrimage to his Homeland as Seen in the Context of his Former Visits to Poland*, „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy"),16(1992), no. 30, p. 19-41].

Chrystoformizacyjny wymiar modlitwy różańcowej, w: *Homo orans*, t. 4 – *Modlitwa różańcowa,* red. J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2003, s. 287-305. [*Christoformizational Dimention of the Prayer of the Rosary*, in: *Homo orans*, vol. 4 – *The prayer of the Rosary,* J. Misiurek, J. M. Poplawski, K. Burski, eds., Lublin 2003, p. 287-305].

Cywilizacja miłości w aspekcie Bożego Miłosierdzia, „Wiadomości SAC" 1985, nr 9, s. 510-514. [*The Civilisation of Love in the Aspect of God's Mercy*, 1985, no. 9, p. 510-514].

Cywilizacja miłości, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, LublinKraków 2002, s. 154-156. [*Civilisation of Love, in: Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 154-156].

Czciciele Miłosierdzia Bożego wobec potrzeby przebudowy współczesnego świata, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 16(1992) nr 31, s. 21-26. [*Worshippers of God's Mercy and the Need of Reconstruction of the Contemporary World*, „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy"),16(1992) no. 31, p. 21-26].

Czwarty Kongres ku czci Miłosierdzia Bożego, CT 63(1993), t. 4, s. 139-145. [The *4th Convention in Honour of God's Mercy*, CT 63(1993), vol. 4, p. 139-145].

Dokumenty papieskie o życiu duchowym, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 199-202. [*Papal Documents on Spiritual Life*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 199-202].

Dolina Miłosierdzia, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, LublinKraków 2002, s. 202-203. [*The Valley of God's Mercy*, in: *Lexicone of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 202-203].

Droga do urzeczywistnienia się w życiu poszczególnych wiernych i całego Kościoła „poddanego owocu Jubileuszu Roku 2000" (NMI 59) w świetle listów apostolskich „Tertio millennio adveniente" i „Novo millennio ineunte". RT 50(2003) z. 5, s. 21-41. [*The Way to Realisation of „the given fruit of the Jubilee*

2000" (NMI 59) in the Life of the Faithful and the Whole Church in the Light of the Apostolic Epistles„Tertio millennio adveniente" and „Novo millennio ineunte". RT 50(2003) b. 5, p. 21-41].

Duch Święty a działalność ewangelizacyjna Kościoła w ujęciu Encykliki „Redemptoris missio" Jana Pawła II, „Horyzonty Misyjne" 2(1998) nr 3(4), s. 4. [*The Holy Spirit and the Evangelical Work of the Church in John Paul II's Encyclical„Redemptoris missio",* „Horyzonty Misyjne" („The Missionary Horizons") 2(1998) no. 3(4), p. 4].

Dzieje Doliny Miłosierdzia w Częstochowie i jej wkład w rozwój kultu Miłosierdzia Bożego w Polsce i zagranicą, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 16(1992) nr 31, s. 94-99. [*The History of the Valley of Mercy in Czestochowa and Its Contribution to the Growth of the God's Mercy Cult in Poland and Abroad*, „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy"),16(1992) no. 31, p. 94-99].

Echa encykliki „Dives in misericordia" w piśmiennictwie polskim, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 14(1990) nr 28, s. 38-56. [*Traces of the Encyclical„Dives in misericordia" in Polish Writings,* „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy") 14(1990) no. 28, p. 38-56].

Ewangelizacja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 260-263. [*Evangelization*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 260-263].

Formy zbawczej działalności według encykliki „Redemptoris missio" Jana Pawła II, „Horyzonty Misyjne" 2(1998) nr 1(2), s. 4. [*The Forms of Salutory Work According to John Paul II's Encyclical „Redemptoris missio",* „Horyzonty Misyjne" („The Missionary Horizons") 2(1998) no. 1(2), p. 4].

Humanizm, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s.341-342. [*Humanism, in: Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p.341-342].

Idea Miłosierdzia Bożego a nowa ewangelizacja, w: *Najważniejsza jest miłość. Księga Pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Waleriana Słomki,* red.

M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 157-161. [*The Idea of God's Mercy and the New Evangelisation*, in: *Love is Most Important. Commemorative Book for the Rev. Prof. Walerian Slomka*, M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 157-161].

III Kongres ku czci Miłosierdzia Bożego, „Wiadomości SAC" 1988, nr 10, s. 455-460. [*The 3rd Congress in the Honour of God's Mercy*, „Wiadomosci SAC" („The SAC News"),1988, no. 10, p. 455-460].

IV Kongres ku czci Miłosierdzia Bożego, „Wiadomości SAC" 1992 nr 11, s. 537-548. [*The 4th Congress in the Honour of God's Mercy*, „Wiadomosci SAC" („The SAC News"),1992, no. 11, p. 537-548].

Kapłan jako świadek wiary w swoim środowisku, „Dobry Pasterz" 27(2002), s. 272-278. [*A Priest as a Witness of Faith in His Environment*, „Dobry Pasterz" („The Good Shepherd"), 27(2002), p. 272-278].

Kongresy Miłosierdzia Bożego, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 427-428. [*Congresses of the God's Mercy*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 427-428].

Kościół szafarzem Miłosierdzia Bożego, RT 46(1999) z. 46, s. 71-85. [*The Church as the Dispenser of God's Mercy*, RT 46(1999) b. 46, p. 71-85].

L'histoire du culte de la Misericorde Divine, „Mesager" 1993 nr 1, s. 9-12. [*L'histoire du culte de la Misericorde Divine,* „Mesager" 1993 no. 1, p. 9-12].

Laikatu duchowość, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 461-462. [*Spirituality of the Lay*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 461-462].

Maryja a misje, „Horyzonty Misyjne" 3(1999) nr 3(8), s. 4. [*Mary and Missions*, „Horyzonty Misyjne" („The Missionary Horizons"), 3(1999) no. 3(8), p. 4].

Maryja przywołuje do miłości Ojca, „Salvatoris Mater" 5(2003) nr 2, s. 71-89. [*Mary Calls for Love for the Father*, „Salvatoris Mater" 5(2003) no. 2, p. 71-89].

Maryjny rys duchowości św. Faustyny Kowalskiej, w: *Signum Magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 399-423. [*St Faustyna Kowalska's Marian Spirituality*, in: *Signum Magnum – Marian spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 399-423].

Miłosierdzie Boże wobec całej ludzkości, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 15(1991) nr 29, s. 38-43. [*God's Mercy and the Whole Humanity*, „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy"), 15(1991) no. 29, p. 38-43].

Miłosierdzie Boże źródłem pojednania i pokoju, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 16(1992) nr 30, s. 78-87. [*God's Mercy as The Source of Reconciliation and Peace*, „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy"), 16(1992) no. 30, p. 78-87].

Misja w Kościele i w świecie apostołów świeckich, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 13(1989), nr 26, s. 100-105. [*The Mission in the Church and in The World of Secular Apostles*, „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy"), 13(1989), no. 26, p. 100-105].

Motywy dążenia Jana Pawła II do ożywienia działalności misyjnej Kościoła, „Horyzonty Misyjne" 3(1999) nr 1(6), s. 4. [The Motives of John Paul II's Aspiration to Revive the Missionary Activity of the Church, „Horyzonty Misyjne" („The Missionary Horizons"), 3(1999) no. 1(6), p. 4].

Nadzieja a miłosierdzie Boże, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 14(1990) nr 27, s. 78-94. [*Hope and God's Mercy*, „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy") 14(1990) no. 27, p. 78-94].

Odrodzenie narodu w świetle II Kongresu Bożego Miłosierdzia z VI 1984, „Wiadomości SAC" 1985, nr 9, s. 514-519. [*Restoration of the Nation in the Light of the 2nd Congress of God's Mercy in June 1984*, „Wiadomości SAC" („The SAC News) 1985, no. 9, p. 514-519].

Papieskie pielgrzymki do Polski, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 630-632. [*Papal Pilgrimages to Po-*

land, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 630-632].

Patriotyzm nowego człowieka, w: *Homo novus,* red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin 2002, s. 325-344. [*Patriotism of the New Man*, in: *Homo novus,* A. J. Nowak, T. Paszkowska, eds., Lublin 2002, p. 325-344].

Pontyfikat Jana Pawła II, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, LublinKraków 2002, s. 675-678. [*John Paul II's Pontificat*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 675-678].

Powołani do świętości, „Dobry Pasterz" 26(2001), s. 133-147. [*Vocation to Sainthood*, „Dobry Pasterz" („The Good Shepherd"), 26(2001), p. 133-147].

Powołanie, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002,s. 691-693. [*Vocation*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 691-693].

Praktyka codziennej medytacji, w: *Homo orans*, t. 2, red. J. Misiurek. J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 197-209. [*The Practice of Every day Meditation*, in: *Homo orans*, vol. 2, J. Misiurek. J. M. Poplawski, eds., Lublin 2001, p. 197-209].

Praktyka i rozszerzanie nabożeństwa do Miłosierdzia Bożego środkiem do uzyskania łaski przebaczenia i błogosławieństwa Bożego, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 16(1992) nr 31, s.43-61. [*The Practice and Expansion of the Service for the God's Mercy as the Means of Obtaining the Grace of Forgiveness and God's Blessing*, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" („The Bulletin of God's Mercy"), 16(1992) no. 31, p.43-61].

Problematyka pojednania według „Dzienniczka" bł. Faustyny Kowalskiej i nauczania Jana Pawła II, w: *Miłosierdzie źródłem nadziei,* red. J. Oleszko, Ząbki 1998, s. 113-122. [*Reconciliation According to the Blessed Faustyna Kowalska's „Journal" and John Paul II's Teachings*, in: *Mercy as The Source of Hope*, J. Oleszko, ed., Zabki 1998, p. 113-122].

Przygotowanie Kościoła do obchodu Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 kluczem do zrozumienia pontyfikatu Jana Pawła II, w: *„Gdy nastała pełnia czasu”,* red. A. J. Nowak, Lublin 2001, s. 269-285. [*Preparation of the Church to Celebration of the Great Jubilee 2000 As The Key to Understanding John Paul II's Pontificat*, in: *„When The Fullness of Time Has Come”,* A. J. Nowak, ed., Lublin 2001, p. 269-285].

Rachunek sumienia kapłana, „Dobry Pasterz” 27(2002), s. 163-166. [*The Priest's Examination of Conscience*, „Dobry Pasterz” („The Good Shepherd”) 27(2002), p. 163-166].

Rola życia konsekrowanego w Kościele w perspektywie Jubileuszu Roku 2000, w: *Duchowość na progu trzeciego tysiąclecia,* red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 151-156. [*The Role of Consecrated Life in the Church in the Perspective of Jubilee 2000*, in: *Spirituality on the Threshold of the Third Millenium*, M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 151-156].

Sakrament pokuty – podstawowe narzędzie uświęcenia kapłana, „Dobry Pasterz” 27(2002), s. 156-162. [*The Sacrament of Penance – the Basic Tool of Priest's Sanctification*, „Dobry Pasterz” („The Good Shepherd”) 27(2002), p. 156-162].

Soeur Faustine et la devotion a la Misericorde Divine, „Mesager” 1993 nr 1, s. 7-9. [*Soeur Faustine et la devotion a la Misericorde Divine,* „Mesager” 1993 no. 1, p. 7-9].

Sposoby realizacji nowej ewangelizacji wynikające z recepcji idei Miłosierdzia Bożego, RT 48 (2001), z. 5, s.139-161. [*Ways of Realisation of the New Evangelization Resulting from God's Mercy Reception*, RT 48 (2001), b. 5, p.139-161].

Sprawozdanie z 52 Sympozjum dla animatorów ruchu czcicieli Miłosierdzia Bożego zorganizowanego w Dolinie Miłosierdzia w Częstochowie, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego” 16(1992) nr 31, s. 13-20. [*A Report from the 52nd Symposium for the Organizers of the God's Mercy Worshippers Movement in The Valley of God's Mercy in Czestochowa*, „Biuletyn Milosierdzia Bozego” („The Bulletine of God's Mercy”), 16(1992) no. 31, p. 13-20].

Sprawozdanie z III Kongresu ku czci Bożego Miłosierdzia, „Biuletyn Miłosierdzia Bożego" 13 (1989) nr 23, s. 4-7. [*A Report from the 3rd Congress in Honour for God's Mercy,* „Biuletyn Milosierdzia Bozego" („The Bulletine of God's Mercy"), 13 (1989) no. 23, p. 4-7].

Sprawozdanie z przebiegu 53 sympozjum dla animatorów Ruchu Czcicieli Miłosierdzia Bożego. Dolina Miłosierdzia Bożego 1-3 maja 1993 r., „Wiadomości SAC" 1993 nr 2, s. 28-34. [*A Report from the 53rd Symposium for the Organizers of the God's Mercy Worshippers Movement. The Valley of God's Mercy, 1st to 3rd May 1993*, „Wiadomosci SAC" („The SAC News") no. 2, p. 28-34].

Sympozjum dla animatorów ruchu czcicieli Miłosierdzia Bożego, „Wiadomości SAC" 1992 nr 7, s. 358-362. [*A Symposium for the Organizers of the God's Mercy Worshippers Movement*, „Wiadomosci SAC" („The SAC News"),1992 no. 7, p. 358-362].

Sympozjum ku czci Miłosierdzia Bożego, „Wiadomości SAC" 1990 nr 11, s. 421-427. [*A Symposium for the Organizers of the God's Mercy Worshippers Movement*, „Wiadomosci SAC" („The SAC News"),1990 no. 11, p. 421-427].

Sympozjum na temat apostolstwa miłosierdzia, „Wiadomości SAC" 1989, nr 10, s. 382-385. [*A Symposium on Apostleship of God's Mercy* „Wiadomosci SAC" („The SAC News"),1989, no. 10, p. 382-385].

Sympozjum na temat: Cywilizacja miłości miłosiernej, „Wiadomości SAC" 1989, nr 5, s. 184-186. [*A Symposium on Civilisation of Merciful Love*, „Wiadomosci SAC" („The SAC News"),1989, no. 5, p. 184-186].

Św. Faustyna – wybrane narzędzie Bożego Miłosierdzia, w: *Archidiecezjalny Kongres o Miłosierdziu Bożym. Jezu ufam Tobie. Wąwolnica 16-17 czerwca 2001 r.,* red. R. Podpora, Lublin-Wąwolnica 2001, s. 79-107. [*St Faustine – The Chosen Tool of God's Mercy, in: An Archidiocesal Congress On God's Mercy. I Trust You, Jesus. Wawolnica 16th-17th June 2001*, R. Podpora, ed., Lublin-Wawolnica 2001, s. 79-107].

Św. Jozef – szczególny nauczyciel uczestnictwa w mesjańskiej misji Chrystusa, w: *Duchowość św. Jozefa z Nazaretu,* red. M. Chmielewski, Lublin 2003,

s. 59-72. [*St Joseph – An Extraordinary Teacher of Participation in Messianic Mission of Christ*, in: *Spirituality of St Joseph of Nazareth*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2003, p. 59-72].

Świadczenie miłosierdzia przez modlitwę według „Dzienniczka" św. Faustyny Kowalskiej, w: *Homo orans,* t. 1, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2000, s. 249-263. [*Rendering Mercy Through Prayer According to St Faustyna Kowalska's „The Journal*", in: *Homo orans,* vol. 1, red. J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2000, p. 249-263].

Świadectwo miłosierdzia jako droga ewangelizacji, w: *Tajemnica Bożego Miłosierdzia w charyzmacie mariańskim,* red. J. Kumala, Licheń 2004, s. 215-242. [*Testimony of Mercy as a Way of Evangelization*, in: *The Mystery of God's Mercy in Marian Charisma*, J. Kumala, ed., Lichen 2004, p. 215-242].

Świadectwo życia chrześcijańskiego a działalność misyjna Kościoła, „Horyzonty Misyjne", 2 (1998) nr 3(3), s. 4. [*Testimony of Christian Life anad Missionary Work of the Church,* „Horyzonty Misyjne", („Missionary Horizons") 2 (1998) no. 3(3), p. 4].

Świecki, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 865-866. [*Secular, in: Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 865-866].

Tajemnica Boga jako „Ojca Miłosierdzia" według encykliki „Dives in misericordia" Jana Pawła II, w: *„Abba, Ojcze!",* red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 277-285. [*The Mystery of God as of „Father of Mercy" According to John Paul II's Encyclical „Dives in misericordia"*, in: *„Abba Father!",* A. J. Nowak, ed., Lublin 2000, p. 277-285].

Trzeci Kongres ku czci Miłosierdzia Bożego, CT 59(1989), f. 3, s. 68-72. [*The 3rd Congress in Honor for God's Mercy*, CT 59(1989), f. 3, p. 68-72].

Uczestnictwo młodzieży i dzieci w działalności misyjnej Kościoła, „Horyzonty Misyjne" 3 (1999) nr 2(7), s. 4. [*Participation of Young People and Children in*

Missionary Work of the Church, „Horyzonty Misyjne" („Missionary Horizons") 3 (1999) no. 2(7), p. 4].

Współczesne polskie książki i czasopisma z zakresu duchowości, w: *„Nova et vetera" polskiej duchowości,* red. M. Chmielewski, Lublin 2004, s. 130-144. [*Contemporary Polish Books and Magazines on Spirituality*, in: *„Nova et vetera" of Polish Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2004, p. 130-144].

Zagadnienie Miłosierdzia Bożego i ludzkiego w przemówieniach i homiliach Jana Pawła II wygłoszonych podczas VII pielgrzymki do Ojczyzny, w: *In Christo Redemptore. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Jerzego Misiurka,* red. J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 113-128. [*The Problem of God's and Human Mercy in John Paul II's Speeches and Homilies Delivered During the 7th Pilgrimage to His Homeland*, in: *In Christo Redemptore. Commemorative for the Rev. Prof. Jerzy Misiurek*, J. M. Poplawski, ed., Lublin 2001, p. 113-128].

Zarys duchowości Instytutu Miłosierdzia Bożego, w: *I nic nad Boga. Apostolski wymiar życia konsekrowanego,* red. A. Dyr, P. Góralczyk, Ząbki 1999, s. 215-229. [*An Outline of Spirituality of the Institute of God's Spirituality*, in: *And Nothing Above God. The Apostolic Dimension of Consecrated Life*, A. Dyr, P. Goralczyk, eds., Zabki 1999, p. 215-229].

Znaczenie Mszy św. *dla duchowego życia kapłana,* „Dobry Pasterz" 23(1999), s. 151-161. [*The Meaning of Holy Mass for Priest's Spiritual Life*, „Dobry Pasterz" (The Good Shepherd) 23(1999), p. 151-161].

Znaczenie uaktualnienia się w świetle Listu apostolskiego „Novo millennio ineunte" zasadniczego celu Wielkiego Jubileuszu Roku 2000, RT 49(2002) z. 5, s. 125-143. [*The Meaning of Relevance in the Light of the Apostolic Epistle „Novo millenio ineunte", the Fundamental Aim of the Great Jubilee of 2000*, RT 49(2002) b. 5, p. 125-143].

Walerian Słomka, Rev. Prof. PhD Hab.

Retired professor in the Department of Theology of Spirituality, born on 13th September 1933 in Lad. He was ordained a priest on 22nd December 1956, a priest of Lublin Archdiocese. In the years 1956-1959 odbywał completed secialistic studies on dogmatic theology at the CUL. In 1957 he obtained MA degree after defending the dissertation *Chelm-Lublin Diocese*, in 1958 BA degree with the dissertation *St Thomas Aquinas's Teachings about Internal God's Glory* and in 1959 was given PhD degree with the dissertation *St Thomas Aquinas's Teachings on God's Glory.*

In the years 1961-1963 he held commissioned lectures in the Department of Ascetic and Mistical Theology at the faculty of Theology, the CUL and in The Primate's School of Inner Life. In 1965 he became a junior lecturer of second degree in the Department of Ascetic and Mistical Theology at the CUL, in 1966 a lecturer. After obtaining Doctor Habilitatus degree at the CUL with the dissertation *Christian Experience and Its Role in Cognition of God. A Study in the Context of Husserl's Phenomenological Method,* he became a reader. In 1984 he was granted the title of professor and in 1990 full professor. In 1999 he retired.

As a CUL worker he held many functions and positions, among others: 1979-1980 – he was the chairman of the Department of Theology of the Learned Society of the CUL; 1981-1983 – the chairman of the Senate Commission of the CUL for Academic Matters; 1982 the chairman of Rector's Commission of the CUL for the Matters of Academic-Didactic Staff; 1989-2000 the chairman of the Polish Theologians's Spirituality Section. Since 1962 he has been a member of the Learned Society of the Catholic University of Lublin and since 1998 of the Learned Society of Sandomierz.

He made many journeys abroad to Italy (1962-1965, 1989), the USA (1975-1977, 1979, 1983, 1988) and Spain (1991).

He organized the Section of Spiritual Theology of the CUL, in 2000 transformed into the Institute of Theology of Spirituality. In 1976 he initiated Week of Spirituality events and started the publishing series „Homo meditans". He was an expert and assistant to the Special Secretary for the 8th Ordinary General Assembly of th Synod of Bishops in Rome in 1990.

He took part in many symposia in Poland and abroad on which he held lectures and participated in discussions.

In 1995 he was granted the Irena and Franciszek Skowyrowie Academic Award; in 1998 – The Cross of the Fight for Independence of Polish Veterans of War „Antique" in Krakow and in 2002 the Medal of the Commission of National Education and the Medal of the President of Lublin.

He supervised about 150 MA and BA dissertations on theology and 30 PhD theses.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Doświadczenie chrześcijańskie i jego rola w poznaniu Boga. Studium w świetle fenomenologicznej metody Husserla, Lublin 1972. [*Christian Experience and Its Role in Cognition of God. A Study in the Context of Husserl's Phenomenological Method*, Lublin 1972].

Duchowość kapłańska, Lublin 1996. [*Priestly Spirityality*, Lublin 1996].

Dwudziestolecie Solidarności w kontekście Wielkiego Jubileuszu, Toruń 2000. [*20 Years of Solidarnosc in the Context of the Great Jubilee*, Torun 2000].

Freedom and enslavement, London 1994.

Historia ascezy i mistyki chrześcijańskiej, t. 1, Warszawa 1962, s. 173 (mps pow.) [*The History of Ascetics and Christian Misticism*, vol. 1, Warszawa 1962, p. 173].

Historia ascezy i mistyki chrześcijańskiej, t. 2, Warszawa 1963, s. 168 (mps pow.) [*The History of Ascetics and Christian Misticism*, vol. 2, Warszawa 1963, p. 168].

La spiritualite du clerge. Synodus Episcoporum. VIII Coetus Generalis Ordinarius. Auditio (II), n. 7, E Civitate Vaticano 1990.

Medytuję więc jestem, Łódź 1992. [*I Pray Therefore I Am*, Lodz 1992].

Ojcze Nasz. Najdoskonalsza z modlitw, Częstochowa 2001, s. 140. [*Our Father. The Most Perfect of Prayers*, Czestochowa 2001, s.140].

Polscy teologowie duchowości (współautor ks. M. Chmielewski), Lublin 1993. [*Polish Theologians of Spirituality*,(with rev. M. Chmielewski), Lublin 1993].

Rekolekcje Atlantyckie, Częstochowa 2000. [*The Atlantic Retreat*, Czestochowa 2000].

Świętość na świeckiej drodze życia, Poznań, Warszawa 1981. [*Sainthood on The Secular Way of Life*, Poznan, Warszawa 1981].

The Formation of Human Attitudes Through Christian Faith, Hope and Charity in Poland, McAfee N. J. 1985 (mps pow.).

Uczestniczyć i świadczyć, Częstochowa 1999. [*To Participate and Serve*, Czestochowa 1999].

Wartość światopoglądu chrześcijańskiego, Warszawa 1987. [*The Value of Christian View of the World*, Warszawa 1987].

Wolność i zniewolenie, Wallington N.J. 1988. [*Freedom and Enslavement*, Wellington N.Y. 1988].

Źródła postaw i życia chrześcijańskiego, Lublin 1996. [*Source of Christian Attitudes and Life*, Lublin 1996].

Editions and co-editions

Asceza – odczłowieczenie czy uczłowieczenie, Lublin 1985. [*The Ascetics – Dehumanization or Humanization*, Lublin 1985].

Bóg i człowiek w doświadczeniu religijnym, Lublin 1986. [*God And Human in Religious Experience*, Lublin 1986].

Drogi świętości, Lublin 1981. [*The Ways of Sainthood*, Lublin 1981].

Kontemplacja i działanie, Lublin 1984. [*Contemplation and Action*, Lublin 1984].

Medytacja, Lublin 1984. [*Meditation*, Lublin 1984].

Miłosierdzie w postawie ludzkiej, Lublin 1989. [*Mercy in Human Attitude,* Lublin 1989].

Miłość w postawie ludzkiej, Lublin 1993. [*Love in Human Attitude*, Lublin 1993].

Mistyka w życiu człowieka, Lublin 1980. [*Misticism in Human Life*, Lublin 1980].

Nadzieja w postawie ludzkiej, Lublin 1992. [*Hope in Human Attitude*, Lublin 1992].

Świeccy w Akcji, Lublin 1996. [*The Lay in Action*, Lublin 1996].

Wiara w postawie ludzkiej, Lublin 1991. współred. M. Chmielewski, J. Misiurek, A. J. Nowak. [*Faith in Human Attitude*, M. Chmielewski, J. Misiurek, A. J. Nowak, co-eds., Lublin 1991].

Teologia duchowości katolickiej, Lublin 1993. współred. M. Chmielewski, K. Stawecka. [*Theology of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, K. Stawecka, co-eds., Lublin 1993].

Z Chrystusem w świecie. Instytuty świeckie w 50-lecie „Provida Mater Ecclesia". Wypowiedzi Kościoła. Materiały z sympozjum, Lublin 1997. współred. M. Chmielewski, K. Kasperek. [*With Christ in The World. Secular Institutes at the 50 Years Anniversary of „Provida Mater Ecclesia". Statements of the Church*, M. Chmielewski, K. Kasperek, co-eds., Lublin 1997].

„W sercu Kościoła będą Miłością”, Kraków 1998. współred. J. Misiurek. [*„In The Heart of the Church They Will Be Love”,* J. Misiurek, co-ed., Krakow 1998].

Duchowość bezdroży, Lublin 1995. współred. J. Misiurek. [*The Spirituality of Wilderness*, J. Misiurek, co-ed., Lublin 1995].

Kapłan pośród ludu kapłańskiego, Lublin 1993. współred. J. Misiurek. [*The Priest Among Priestly People*, J. Misiurek, co-ed., Lublin 1993].

Małżeństwo -przymierze miłości, Lublin 1995. współred. A. J. Nowak. [*Marriage – the Covenant of Love,* A. J. Nowak, co-ed., Lublin 1995].

Chrzest – nowość życia, Lublin 1992. współred. A. J. Nowak. [*Baptism – The New Life*, A. J. Nowak, co-ed., Lublin 1992,].

Dojrzałość chrześcijańska, Lublin 1994. współred. A. J. Nowak. [*Christian Maturity*, A. J. Nowak, co-ed., Lublin 1994].

Eucharystia – miłość i dziękczynienie, Lublin 1992. współred. A. J. Nowak. [*The Eucharist – Love and Thanksgiving,* A. J. Nowak, co-ed., Lublin 1992,].

Miłość większa niż grzech, Lublin 1996. współred. J. Misiurek, A. J. Nowak. [*Love Bigger Than Sin*, J. Misiurek, A. J. Nowak, co-eds., Lublin 1996].

Kościół – na upadek i na powstanie wielu, Lublin 1996. współredaktorzy: J. Misiurek, A. J. Nowak. [*The Church – for the Rise and Decline of Many*, J. Misiurek, A. J. Nowak, co-eds., Lublin 1996].

Ku szczęściu – bez oszustwa, Lublin 1997. [*Towards Happiness Without Deception*, Lublin 1997].

Do kogóż pójdziemy? Ty masz słowa życia wiecznego, Lublin 1998. współredaktorzy: J. Misiurek, A. J. Nowak. [*„Lord, to whom shall we go? You Have Words Of Eternal Life*, J. Misiurek, A. J. Nowak, co-eds., Lublin 1998].

Articles and papers

Ćwiczenia duchowne św. Ignacego Loyoli, w: *Encyklopedia katolicka III,* kol. 962-964. Współautor ks. J. Misiurek. [*Spiritual Exercises of St Iganatius Loyola*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 3, col. 962-964, with J. Misiurek].

Apofatyka jako metoda doświadczenia mistycznego, w: *św. Bonawentura. Życie i myśl,* red. S. C. Napiórkowski, Niepokalanów-Warszawa 1976, s. 404-406. [*Apophatics as a Method of Mistical Experience in: St Bonaventure The Life and Thoughts*, S. C. Napiorkowski, ed., Niepokalanow-Warszawa 1976, p. 404-406].

Ascetyczny wymiar duchowości chrześcijańskiej, w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 306-315. [*Ascetic Dimention of Christian Spirituality, in: Theology of Christian Spirituality*, W. Slomka, ed., Lublin 1993, p.306-315].

Asceza we współczesnym świecie konsumpcji, użycia i permisywizmu, RTK 37(1990), z. 3, s. 5-12. [*Ascetics in the Contemporary World of Consumption, Pleasure and Permisivism*, RTK 37(1990), b.3, p.5-12].

Autorytet kapłana Chrystusowego, „Cywilizacja" 2002 nr 2, s. 169-172. [*The Authority of a Christ's Priest*, „Cywilizacja" („Civilisation") 2002 no. 2, p. 169-172].

Baker David Augustine, w: *Encyclopedia katolicka I,* kol. 1269. [*Baker David Augustine* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. I, col. 1269].

Baker Eddy Mary, w: *Encyklopedia katolicka I,* kol. 1269. [*Baker Eddy Mary*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 1, col. 1269].

Beze Theodore, w: *Encyklopedia katolicka II,* k. 343. [*Beze Theodore,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol.2, col.343].

Błogosławieni Miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią (Mt 5, 7), w: *Archidiecezjalny Kongres o Miłosierdziu Bożym. Jezu Ufam Tobie, Wąwolnica 16-17 VI 2001*, Lublin 2001, p. 71-74. [„*Blessed are the merciful, for they shall*

receive mercy" (Matthew 5:7), in: *The Archiciocesal Congress On God's Mercy. I Trust You, Jesus, Wawolnica 16-17 VI 2001*, Lublin 2001, s. 71-74].

Błogosławiony Rafał Kalinowski jako wychowawca i przewodnik w życiu duchowo-religijnym, w: *W bliskości Boga. Modlitwa dziś. Święci polscy naszych czasów,* red. S. Olejnik, Kraków 1986, s. 224-247. [*Blessed Rafal Kalinowski as an Educator and Guide in Religious and Spiritual Life*, in: *Close to God. Prayer Today. Polish Saints of Our Times*, S. Olejnik, ed., Krakow 1986, p. 224-247].

Bogu i ludziom, w: *Bogu i ludziom. 25 lat kapłaństwa Ks. Waleriana Słomki,* red. F. R. Marciniak i J. Woźniak, Wallington N.J. 1981, s. 14-15. [*To God and to People*, in: *To God and To People. 25 Years of Priesthood of the Rev. Walerian Slomka,* F. R. Marciniak i J. Wozniak, eds., Wallington N.Y. 1981, p. 14-15].

Bohme Jakob, w: *Encyklopedia katolicka II,* kol. 732-733. [*Boheme Jakob,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 2, col. 732-733].

Boskie i ludzkie uwarunkowania aktu wiary chrześcijańskiej, „Communio" 1(1981), nr 4, s. 32-39. [*God's and Human Condintioning of the Act of Christian Faith*, „Communio" 1(1981), no. 4, p. 32-39].

Bóg i człowiek w doświadczeniu chrześcijańskim, w: *Bóg i człowiek w doświadczeniu religijnym,* red. W. Słomka, Lublin 1986, s. 215-225. [*God and Human in Christian Experience*, in: *God and Human in Religious Experience*, W. Slomka, ed., Lublin 1986, p. 215-225].

Bóg Ojciec, bogaty w miłosierdzie, w: *„Abba", Ojcze. W stronę wielkiego jubileuszu roku 2000,* red. I. Dec, Wrocław 1998, s. 103-111. [*God The Father, Rich in Mercy*, in: *„Abba" Father. Towards the Great Jubilee 2000*, I. Dec, ed., Wroclaw 1998, p.103-111].

Bóg, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 97-98. [*God,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 97-98].

Brown Wiliam Adams, w: *Encyklopedia katolicka II,* kol. 1095. [*Brown Wiliam Adams,* in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 2, col. 1095].

Bugenhagen Johannes, w: *Encyklopedia katolicka II,* kol. 1184. [*Bugenhagen Johannes,* in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 2, col. 1184].

Bullinger Heinrich, w: *Encyklopedia katolicka II,* kol. 1195-1196. [*Bullinger Heinrich*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 2, col. 1195-1196].

Celibat a doskonałość życia kapłańskiego, RTK 26(1979), z. 3, s. 107-117. [*Celibacy and the Perfection of Priestly Life*, RTK 26(1979), b. 3, p. 107-117].

Charakterystyczne rysy duchowości fokolarynów, w: *Drogi świętości,* red. W. Słomka, Lublin 1981, s. 97-102. [*Characteristic Features of Focolarinis*, in: *The Ways of Sainthood*, W.Slomka, ed., Lublin 1981, p. 97-102].

Charyzmat św. Teresy z Lisieux a powszechne powołanie do świętości, w: *„Abba", Ojcze. W stronę wielkiego jubileuszu roku 2000,* red. I. Dec, Wrocław 1998, s. 17-32. [*The Charisma of St Therese of Lisieux and Universal Vocation to Sainthood*, in: *„Abba" Father. Towards the Great Jubilee 2000*, I. Dec, ed., Wroclaw 1998, p. 17-32].

Charyzmat św. Teresy z Lisieux a powszechne powołanie do świętości, w: *„W Sercu Kościoła będą miłością",* red. W. Słomka, M. Chmielewski, L. Kasperek, Kraków 1998, s. 17-32. [*The Charisma of St Theresa of Lisieux and Universal Vocation to Sainthood, in: „I Will Be Love in the Heart of the Church,* W.Slomka, M. Chmielewski, L. Kasperek, eds., Krakow 1998, p. 17-32].

Chrzest jako podstawa duchowości chrześcijańskiej, w: *Chrzest – nowość życia,* red. W. Słomka, A. J. Nowak, Lublin 1992, s. 13-22. [*Baptism as the Basis of Christian Spirituality,* in: *Baptism – the New Life*, W. Slomka, A. J. Nowak, eds., Lublin 1992, p. 13-22].

Chrześcijańska wiara w Trójcę Świętą w postawie ludzkiej, w: *Wiara w postawie ludzkiej,* red. W. Słomka, Lublin 1991, s. 79-92. [Christian Belief in the Holy Trinity, in: *Faith in Human Attitude,* W. Slomka, ed., Lublin 1991, p. 79-92].

Chrześcijański sens ascezy, w: *Asceza odczłowieczenie czy uczłowieczenie,* red. W. Słomka, Lublin 1985, s. 161-173. [*Christian Meaning of Ascetism*, in:

Ascetism – Dehumanization or Humanization?, W. Slomka, ed., Lublin 1985, p. 161-173].

Chrześcijańskie doświadczenie i jego rola w poznaniu Boga, „Summarium". Sprawozdania Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego 19(1972), s. 62. [*Christian Experience and Its Role in Cognition of God*, „Summarium". Reports of the Learned Society of the Catholic University of Lublin 19(1972), p.62].

Chwała Boża, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 130-133. [*God's Glory*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 130-133].

Co klęską, a co wielkością człowieka?, w: *Bogu i ludziom. 25 lat kapłaństwa Ks. Waleriana Słomki,* red. F. R. Marciniak i J. Woźniak, Wallington N.J. 1981, s. 15. [*What is a Man's Defeat and what is His Greatness?*, in: *To God and To People. 25 Years of Priesthood of Rev. Walerian Slomka*, F. R. Marciniak i J. Wozniak, eds., Wallington N.Y. 1981, p. 15].

Cywilizacja miłości w życiu małżeńskim i rodzinnym według „Listu do Rodzin" Ojca Świętego Jana Pawła II, RT 42(1995) z. 5, s. 27-38. [*Civilsation of Love in Marital and Family Life According to the Holy Father John Paul II's „Letter to Families",* RT 42(1995) b. 5, p. 27-38].

Czyn owocem modlitwy, RT 38-39(1991-1992) z. 3, s. 73-81. [*Deed as the Fruit of Prayer*,RT 38-39(1991-1992) b. 3, p. 73-81].

Czyn owocem modlitwy, w: *„Wszystko, co ludzkie jest nam bliskie". Materiały XXXN modlitw Ruchu Kultury Chrześcijańskiej „Odrodzenie" na Jasnej Górze 20-22 IX 1990*, zeszyt 9, Poznań 1991, s. 52-60. [*Deed as the Fruit of Prayer*, in: *„Everything That's Human is Close to Us",* 1990, b. 9, Poznan 1991, p. 52-60].

Czytanie duchowne, w: *Encyklopedia katolicka III,* kol. 951-952. [*Spiritual Reading*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 3, col. 951-952].

Ćwiczenia duchowne, w: *Encyklopedia katolicka III,* kol. 961-962. [*Spiritual Exercises*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 3, col. 961-962].

Dobrosielski Stefan OFMRef., imię zak. Chryzostom, w: *Encyklopedia katolicka III,* kol. 1395-1396. [*Dobrosielski Stefan OFM Ref, monastic name: Chrisostom*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 3, col. 1395-1396].

Dojrzałość chrześcijańska a struktury kościelne, w: *Kościół i prawo. Osoba ludzka a struktury kościelne,* red. J. Krukowski, Lublin 1982, s. 123-149. [*Christian Maturity and Church Structures*, in: *The Church and the Law. A Human Person and the Church Structures*, J. Krukowski, ed., Lublin 1982, p. 123-149].

Doskonałość, w: *Encyklopedia katolicka IV*, kol. 148-149. [*Perfection*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 4, col. 148-149].

Doskonałość, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 213-217. [*Perfection*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 213-217].

Doświadczenie mistyczne w ujęciu J. Maritain, w: *Jacques Maritai, prekursor soborowego humanizmu. Myśl filozoficzno-teologiczna Jacquesa Maritaina,* red. S. Kowalczyk, E. Balawajder, Lublin 1992, s. 193-202. [*Mistical Experience According to J. Maritain, in: Jacques Maritai, the Precursor of Conciliar Humanism. Jacques Maritain's Philosophic and Theologic Thought*, S. Kowalczyk, E. Balawajder, eds., Lublin 1992, p. 193-202].

Doświadczenie mistyczne w ujęciu J. Maritaina, „Chrześcijanin w świecie" 13(1981), nr 3, s. 62-71. [*Mistical Experience According to J. Maritain*, 13(1981), no. 3, p. 62-71].

Duch Święty a dojrzałość chrześcijańska, RTK 28(1981), z. 3, s. 53-66. [*The Holy Spirit and Christian Maturity,* RTK 28(1981), b. 3, p. 53-66].

Duch Święty a życie chrześcijańskie, „Summarium". Sprawozdania Towarzystwa Naukowego KUL za rok 1976, Lublin 1978, s. 39-40. [*The Holy Spirit and Christian Life,* „Summarum" Reports of The Learned Society of the CUL, Lublin 1978, p. 39-40].

Duch Święty a życie konsekrowane, „Życie Konsekrowane" 1998, nr 1, s. 19-23. [The *Holy Spirit and Consecrated Life*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 1998, no. 1, p. 19-23].

Duchowości szkoły, w: *Encyklopedia katolicka IV*, kol. 316-317. [*Schools of Spirituality*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 4, col. 316-317].

Duchowość kapłańska, AK 83(1991), t. 116, s. 109-113. [*Priestly Spirituality*, AK 83(1991), vol. 116, p. 109-113].

Duchowość katechetów, w: *Formacja katechetów,* red. M. Majewski, Kraków 1990, s. 45-57. [*Spirituality of Religious Educators*, in: *The Formation of Religious Educators*, M. Majewski, ed., Krakow 1990, p. 45-57].

Duchowość niedzieli, RT 47(2000), z. 5, s. 43-51. [*Spirituality of Sunday*, RT 47(2000), b. 5, p. 43-51].

Duchowość pracy ludzkiej, WDr 11(1982), nr 5, s. 35-39. [*Spirituality of Human Labour*,WDr 11(1982), no. 5, p. 35-39].

Duchowość sakramentu chorych, w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 187-195. [*Spirituality of the Sacrament of the Sick*, in: *Theology of Catholic Spirituality,* W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, p. 187-195].

Duchowość sakramentu pokuty i pojednania, w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 178-186. [*The Spirituality of the Sacrament of Penance and Reconciliation*, in: *Theology of Catholic Spirituality*, W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, p.178-186].

„Duszo Chrystusowa, uświęć mnie", w: *Encyklopedia katolicka IV,* kol. 386. [*„Soul of Christ, Sanctify Me"*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 4., col. 386].

Dziecięctwo duchowe, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, LublinKraków 2002, s. 233. [*Spiritual Childhood*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, p. 233].

Dziewictwo, w: *Encyklopedia katolicka IV*, kol. 611-612. [*Virginity, in: The Catholic Encyclopedia,* vol. 4, col. 611-612].

Dziękczynienie, w: *Encyklopedia katolicka IV*, kol. 615-616. [*Thanksgiving*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 4, col. 615-616].

Earnest Larsen, „Spiritual Renewal of the American Parish", Liguori Mission 1975, RTK 23 (1976), b. 3, p. 77-79.

Ecclesia orans, w: *Sobór bliski – Sobór daleki,* red. A. Czaja, Lublin 2003, s. 179-186. [*Ecclesia orans*, in: *A Close Council – A Distant Council*, A. Czaja, ed., Lublin 2003, p. 179-186].

Eklezjalne oblicze duchowości Jubileuszu 2000, w: *Wielki Jubileusz Zbawienia. Czas wyzwań duszpasterskich i nowej nadziei,* red. J. P. Woźniak, Lublin 2001, s. 65-74. [*The Ecclesiastic Face of the Spirituality of 2000*, in: *The Great Jubilee of Salvation,* J. P. Wozniak, ed., Lublin 2001, p. 65-74].

Eklezjalne przesłanki duchowości Akcji Katolickiej, w: *Świeccy w Akcji,* red. W. Słomka, Lublin 1996, s. 50-63. [*Ecclesiastic Reasons of the Catholic Action*, in: *The Lay in Action*, W. Slomka, ed., Lublin 1996, p. 50-63].

Eklezjalny charakter życia konsekrowanego według obrad IX Zwyczajnego Synodu Biskupów (2-29 X 1994), RT 43 (1996) z. 5, s. 101-109. [*Ecclesiastic Character of Consecrated Life According to the the 9th Ordinary Synod of Bishops (2nd-29th October 1994)*, RT 43 (1996), b. 5, p. 101-109].

Eklezjalny rys życia konsekrowanego, w: *Vita Consecrata. Adhortacja. Tekst i Komentarze,* red. A. J. Nowak, Lublin 1988, s, 213-224. [*The Ecclesiastic Feature of Consecrated Life*, in: *Vita Consecrata. Adhortation. Text and Commentaries*, A. J. Nowak, ed., Lublin 1988, p. 213-224].

Ekstaza, w: *Encyklopedia katolicka IV*, kol. 823-825. [*Ecstasy*, w: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 4, col. 823-825].

Emmons Nathanael, w: *Encyklopedia katolicka IV*, kol. 955. [*Emmons Nathanael*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 4, col. 955].

Encyklika „Dominum et Vivificantem" – pokarm życia wewnętrznego, RTK 34(1987), z. 3, s. 23-33. [*The Encyclical „Dominum et Vivificantem" – the Food of Inner Life*, RTK 34(1987), b. 3, p. 23-33].

Eucharystia – wyzwalający dar prawdy i miłości, w: *Jezus Eucharystyczny,* red. M. Rusecki, M. Cisło, Lublin 1997, s. 249-262. [*The Eucharist – a Liberating Gift of Truth and Love, in: Eucharistic Jesus*, M.Rusecki, M.Cislo, eds., Lublin 1997, p. 249-262].

Eucharystia źródłem solidarności międzyludzkiej, w: *Eucharystia – miłość i dziękczynienie,* red. W. Słomka, A. J. Nowak, Lublin 1992, s. 109-121. [*The Eucharist as the Source of Human Solidarity*, in: *The Eucharist – Love and Thanksgiving*, W. Slomka, A. J.Nowak, eds., Lublin 1992, p. 109-121].

Eucharystyczny rys duchowości kapłańskiej, w: *Eucharystia – miłość i dziękczynienie,* red. W. Słomka, A. J. Nowak, Lublin 1992, s. 193-203. [*The Eucharistic Feature of Priestly Spiritality, in:The Eucharist – Love and Thanksgiving*, W. Slomka, A. J. Nowak, eds., Lublin 1992, s. 193-203].

Formacja kapłańska w Wyższych Seminariach Duchownych w obradach VIII Zwyczajnego Synodu Biskupów, AK 83(1991), t. 116, s. 24-33. [*Priestly Formation in High Seminaries in the Deliberations of the 8th Ordinary Synod of Bishops*, AK 83(1991), vol. 116, p. 24-33].

„Gdzie Duch Pański – tam wolność" (2 Kor 3. 17), w: *„Niech zstąpi Duch Twój",* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1999, s. 129-141. [*„Where the Spirit of the Lord is, there is freedom" (2 Corinthians 3:17)*, in: *„Let Your Holy Spirit Descend"*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1999, p. 129-141].

Hierarchia wartości ludzkich, RTK 36(1989), z. 3, s. 77-84. [*The Hierarchy of Human Values*, RTK 36(1989), b. 3, p. 77-84].

Idea pokoju w encyklice Jana XXIII „Pacem in terris", RT 41(1994), z. 5, s. 67-76. [*The Idea of Peace in John XXIII"s Encyclical „Pacem in terris",* RT 41(1994), b. 5, p. 67-76].

Idea pokoju w encyklice Jana XXIII „Pacem in Terris”, w: *Religie i pokój,* red. E. Sakowicz, Lublin 1994, s. 47-58. [*Idea of Peace in John XXIII”s Encyclical „Pacem in terris”*, in: *Religions and Peace*, E. Sakowicz, ed., Lublin 1994, p. 47-58].

Interpretacja doświadczenia mistycznego u J. Maritaina i Jana Pawła II, tamże, s. 203-209. [*Interpretation of Mistical Experience in the Works of J. Maritain and John Paul II*, ibid, p. 203-209].

Interpretacja doświadczenia mistycznego u Jacquesa Maritaina i Jana Pawła II, „Chrześcijanin w świecie” 16(1984), nr 6, s. 83-93. [*Interpretation of Mistical Experience in the Works of J. Maritain and John Paul II*, „Chrześcijanin w świecie” („Christian in the World”) 16(1984), no. 6, p. 83-93].

Jasna Góra szkołą duchowości Narodu Polskiego, „Chrześcijanin w świecie” 15(1983), nr 6, s. 9-22. [*Jasna Gora as a School of Spirituality of the Polish Nation*, „Chrześcijanin w świecie” („Christian in the World”) 15(1983), no. 6, p. 9-22].

Jedność antropocentryzmu i teocentryzmu w nauczaniu Jana Pawła II, „Przegląd Uniwersytecki” (numer specjalny 1918-1998), s. 13-14. [*Unity of Anthropocentrism and Teocentrism in John Paul II’s Teachings*, „Przeglad Uniwersytecki” („The University Review”), (special issue 1918-1998), p. 13-14].

Jezus Chrystus. S. W duchowości, w: *Encyklopedia katolicka VII,* kol. 1381-1383. [*Jesus Christ*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 1381-1383].

Jogistyczne techniki medytacyjne w kontemplacji chrześcijańskiej, w: *Kontemplacja i działanie,* red. W. Słomka, Lublin 1984, s. 165-175. [*Yoginic Technics of Meditation in Christian Contemplation*, in: *Contemplation and Action,* W. Slomka, ed., Lublin 1984, p.165-175].

Jubileuszowe przesłanie Jana Pawła II do kapłanów, RT 48(2001), z. 5, s. 5-13. [*The Jubilee Message of John Paul II to Priests*,RT 48(2001), b. 5, p. 5-13].

Kapłan Chrystusowy według S. Kard. Wyszyńskiego, w: *Duchowość Prymasa Tysiąclecia,* red. J. Machniak, J. W. Gogola, Kraków 2002, s. 49-61. [*Christ’s*

Priest According to the Cardinal S. Wyszynski, in: *The Spirituality of the Primate of the Millenium*, J. Machniak, J. W. Gogola, eds., Krakow 2002, p. 49-61].

Kapłaństwo epoki przemian, w: *Bogu i ludziom. 25 lat kapłaństwa Ks. Waleriana Słomki,* red. F. R. Marciniak, J. Woźniak, Wallington N.J. 1981, s. 13. [*Priesthood of the Times of Transformations*, in: *To God and To People*, F. R. Marciniak, J. Wozniak, eds., Wallington N.Y. 1981, p. 13].

Kapłaństwo laikatu a świecka droga świętości według dokumentów II Soboru Watykańskiego, RTK 20(1973), z. 3, s. 53-70. [*Priesthood of the Lay and Secular Way to Sainthood According to the Documents of the 2nd Vatican Council*, RTK 20(1973), b. 3, p. 53-70].

Kapłaństwo, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s.394-398. [*Priesthood*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 394-398].

Kierunki formacji duchowej i apostolskiej, w: *Duchowość na progu trzeciego tysiąclecia,* red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 157-169. [*Directions of Spiritual and Apostolic Formation* in:*Spirituality on the Threshold of the Third Millenium*, M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 157-169].

Komunijny rys duchowości kapłańskiej według „Dyrektorium o posłudze i życiu kapłańskim", w: *Oblicza doskonałości,* red. M. Chmielewski, Lublin 1996, s. 56-64. [*Communion Feature of Priestly Spirituality According to „Directorium on Priestly Service and Life*, in: *Images of Perfection*, M. Chmielewski, ed., Lublin 1996, p. 56-64].

Konstytutywne czynniki duchowości instytutów świeckich, RT 45(1998) z. 5, s. 49-61. [*Constitutive Factors of Spirituality of Secular Institutes,* RT 45(1998) b. 5, p. 49-61].

Kontemplacja i jej rola w życiu chrześcijańskim według św. Jana od Krzyża, AK 83(1991), t. 117, s. 12-20. [*Contemplation and Its Role in Christian Life According to St John of the Cross*, AK 83(1991), vol. 117, p. 12-20].

Kontemplacja, działanie, apostolstwo, w: Kontemplacja i działanie, red. W. Słomka, Lublin 1984, s. 79-95. [*Contemplation, Action, Apostleship*, in: *Contemplation and Action*, W. Slomka, ed., Lublin 1984, p. 79-95].

Kościół Chrystusowy w Europie, w: *Służcie Panu z weselem,* red. I. Dec, Wrocław 2000, s. 357-364. [*The Christ's Church in Europe*, in: *Serve the Lord With Joy*, I. Dec, ed., Wroclaw 2000, p. 357-364].

Kościół, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 446-448. [*Church, in: Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 446-448].

Kryteria identyfikacji duchowości bezdroży, AK 87(1995) t. 125, s. 165-174. [*The Criteria of Identification of the Spirituality of Wilderness*, AK 87(1995) vol. 125, p. 165-174].

Kryteria identyfikacji duchowości bezdroży, w: *Duchowość bezdroży,* red. J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1995, s. 17-28. [*The Criteria of Identification of the Spirituality of Wilderness*, in: *The Spirituality of Wilderness*, J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1995, p. 17-28].

Ks. K. Romaniuk „Powołanie w Biblii", Katowice 1975, RTK 24(1977) z. 3, s. 73-75. [*Rev. K. Romaniuk, „Vocation in the Bible",* Katowice 1975, RTK 24(1977) b. 3, p. 73-75].

Ks. St. Olejnik, „W odpowiedzi na dar i powołanie Boże. Zarys teologii moralnej", Warszawa 1979, RTK 27(1980), z. 3, s. 84-87. [*Rev. St. Olejnik, „In response to God's Gift and Vocation. An Outline of Moral Theology",* Warszawa 1979, RTK 27(1980), b. 3, p. 84-87].

Kształtowanie postaw ludzkich przez wiarę, nadzieję i miłość chrześcijańską w Polsce, w: *Życie wedle Ducha,* red. E. Weron, Poznań 1987, s. 101-106. [*Shaping of Human Attitudes With Faith, Hope and Christian Love*, in: *Life According to the Spirit*, E. Weron, ed., Poznan 1987, p. 101-106].

Kształtowanie postaw ludzkich przez wiarę, nadzieję i miłość chrześcijańską w Polsce, w: *Miłość w postawie ludzkiej,* red. W. Słomka, Lublin 1993, s. 429-435.

[*Shaping of Human Attitudes With Faith, Hope and Christian Love*, in: *Love in Human Attitude*, W. Slomka, ed., Lublin 1993, p. 429-435].

Ku dojrzałości laikatu w Kościele i w świecie. Studium według adhortacji Jana Pawła II „Christifideles laici", w: *Dojrzałość chrześcijańska,* red. A. Nowak, W. Słomka, Lublin 1994, s. 123-135. [*Towards the Maturity of the Lay in the Church and the World*, in: *A Study Based on John Paul II's Adhortation „Christifideles Laici*", A. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1994, p. 123-135].

„Ku wolności wyswobodził nas Chrystus (Ga 5, 1)", w: *Do kogóż pójdziemy? Ty masz słowa życia wiecznego,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1998, s. 71-82a. [*„For freedom Christ set us free". (Galatians 5:1)*, in : *Lord, to whom shall we go? You Have Words Of Eternal Life*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1998, p. 71-82a*]*.

L'Amour chretienne du point de vue de l'anthropologie de W. Sedlak, „Science et Espirit" 32 (1980), f. 1, p. 35-50.

La speranza nella spiritualita polacca in discorsi di Giovanni Paolo II pronunziati in Polonia, w: *Geist und Erkenntnis,* red. K. Macha, Munchen 1985, p. 229-251.

Laudacja wygłoszona na cześć Jeana Galota SJ z okazji nadania tytułu doktora honoris causa KUL dnia 14 IX 2004 w Lublinie, w: *Prof. Jean Galot SJ Doktor Honoris Causa KUL,* Lublin 2004, s. 7-12. [*Lauds Performed in Honour of Jean Galot SJ on the Occasion of Granting Him the Title of Doctor Honoris Causa of the CUL, on 14th September 2004 in Lublin in: Prof. jean Galot SJ, Doctor Honoris Causa of thr CUL*, Lublin 2004, p. 7-12].

Liturgia a duchowość chrześcijańska według Konstytucji II Soboru Watykańskiego o liturgii, RBL 22(1969), s. 239-248. [*Liturgy and Christian Spirituality According to the Constitution of the 2nd Vatican Council on Liturgy,* RBL 22(1969), p. 239-248].

Małżeństwo – duchowość w cielesności, w: *Małżeństwo – przymierze miłości,* red. J. Misiurek, W. Słomka, Lublin 1995, s. 57-69. [*Marriage – Spirituality in*

Corporality, in: *Marriage – the Covenant of Lov*e, J. Misiurek, W. Slomka, eds., Lublin 1995, p. 57-69].

Maryja – Matka miłosierdzia i Matka miłosierna, „Życie Konsekrowane" 2004, nr 1, s. 15-20. [*Mary – the Mother of Mercy and Merciful Mother*, „Zycie Konsekrowane" („Consecrated Life") 2004, no. 1, p. 15-20].

Maryja w Tajemnicy Chrystusa i Kościoła, w: *Signum magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 127-135. [*Mary in the Mystery of Christ and the Church*, in: *Signum magnum – Marian Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 127-135].

Medytacja chrześcijańska, AK 86(1994), t. 122, s. 257-268. [*Christian Meditation*, AK 86(1994), v. 122, p. 257-268].

Medytacja chrześcijańska, w: *Homo orans,* t. 2, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 23-35. [*Christian Meditation, in: Homo Orans*, vol. 2, J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2001, p. 23-35].

Metoda w teologii, w: *Teologia nauką o Bogu,* red. M. Jaworski, A. Skubis, Kraków 1977, s. 264-266. [*A Method in Theology*, in: *Theology as the Learning about God*, M. Jaworski, A. Skubis, eds., Krakow 1977, p. 264-266].

Miłosierdzie w chrześcijańskiej wizji człowieka, „Chrześcijanin w świecie" 15(1983), nr 11, s. 60-68. [*Mercy in Christian Vision of A Human*, „Chrześcijanin w świecie", („The Christian in the World") 15(1983), no. 11, p. 60-68].

Miłosierdzie w chrześcijańskiej wizji człowieka, w: *Jezu, ufam Tobie. Biuletyn Miłosierdzia Bożego,* Częstochowa 1984, nr 14, s. 85-99 (mps pow.). [*Mercy in Christian Vision of a Human*, in: *I Trust You, Jesus. The Bulletine of God's Merc*y, Czestochowa 1984, no. 14, p. 85-99 (mps pow.)].

Miłosierdzie w chrześcijańskiej wizji człowieka, w: *Miłosierdzie w postawie ludzkiej,* red. W. Słomka, Lublin 1989, s. 65-77. [*Mercy in Christian Vision of a Human*, in: *Mercy in Human Attitude*, W. Slomka, ed., Lublin 1989, p. 65-77].

Miłość – spełnienie i uszczęśliwienie, „Chrześcijanin w świecie" 18(1986), nr 11-12, s. 113126. [*Love – Fulfillment and Happiness*, „Chrześcijanin w świecie" („The Christian in the World") 18(1986), no. 11-12, p. 113-126].

Miłość – spełnienie i uszczęśliwienie, w: *Miłość w postawie ludzkiej,* red. W. Słomka, Lublin 1993, s. 181-194. [*Love – Fulfillment and Happiness*, in: *Love in Human Attitude*, W. Slomka, ed., Lublin 1993, p. 181-194].

Miłość chrześcijańska w bioelektronicznej wizji antropologicznej, ZM 28(1978), nr 12, s. 78-91. [*Christian Love in Bioelectronic Anthropological Vision*, ZM 28(1978), no. 12, p. 78-91].

Miłość, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 524-526. [*Love*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 524-526].

Mistyczne doświadczenie naturalne?, w: *Mistyka w życiu człowieka,* red. W. Słomka, Lublin 1980, s. 9-27. [*A Natural Mistical Experience?*, in: *Misticism in Human Life*, W. Slomka, ed., Lublin 1980, p. 9-27].

Mistyczne doświadczenie religijne, w: *Bóg i człowiek w doświadczeniu religijnym,* red. W. Słomka, Lublin 1986, s. 101-113. [*Mistical Religious Experience*, in: *God and Human in Religious Experience,* W. Slomka, ed., Lublin 1986, p. 101-113].

Mistyka, w: *Katolicyzm A-Z,* red. Z. Pawlak, Poznań 1982, s. 266-268. [*Misticism*, in: *Catholicism A-Z*, Z. Pawlak, ed., Poznan 1982, p. 266-268].

Modlitwa przedchrześcijańska a chrześcijańska, AK 88(1996) t. 126, s. 21-28. [*Pre-chistian and Christian Prayer*, AK 88(1996) vol. 126, p. 21-28].

Nadzieja chrześcijańska, „Chrześcijanin w świecie" 17(1985), nr 12, s. 51-64. [*Christian Hope*, „Chrześcijanin w świecie" („The Christian in the World"), 17(1985), no. 12, p. 51-64].

Nadzieja chrześcijańska, w: *Nadzieja w postawie ludzkiej,* red. W. Słomka, Lublin 1992, s. 131-144. [*Non-Christian Hope,* in: *Hope in Human Attitude*:, W. Slomka, ed., Lublin 1992, p. 131-144].

Nadzieja w duchowości polskiej według przemówień Jana Pawła II wygłoszonych w Polsce, w: *Nadzieja w postawie ludzkiej,* red. W. Słomka, Lublin 1992, s. 299-310. [*Hope in Polish Spirituality According to John Paul II's Addresses Delivered in Poland,* in: *Hope in Human Attitude*, W. Slomka, ed., Lublin 1992, p. 299-310].

Nadzieja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 561-563. [*Hope*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 561-563].

Natura i misja służebnego kapłaństwa, AK 85(1993) t. 120, s. 210-222. [*Nature and Mission of Serving Priesthood*, AK 85(1993) v. 120, p. 210-222].

Nauka o modlitwie i życiu wewnętrznym, w: *Dzieje teologii katolickiej w Polsce*, t. 1, red. M. Rechowicz, Lublin 1974, s. 311-336. [*The Learning on Prayer and Internal*, in: A *History of Catholic Theology in Poland*, M. Rechowicz, ed., Lublin 1974, p. 311-336].

Nauka, kultura, religia, w: *Chrześcijaństwo a kultura polska,* red. M. Jaworski, A. Kubis, Lublin 1988, s. 182-184. [*Knowledge, Culture, Religion*, in: *Christianity and Polish Culture,* M. Jaworski, A. Kubis, eds., Lublin 1988, p. 182-184].

Nawracanie się rysem duchowości kapłańskiej, „Ateneum Kapłańskie" 68(1976), t. 86, s. 345-357. [*Conversion as a Feature of Priestly Spirituality,* „Ateneum Kaplanskie" („Priestly Ateneum") 68(1976), vol. 86, p. 345-357].

Nawrócenie w życiu duchowym kapłana, „Dobry Pasterz" 23 (1999), s. 53-61. [*Conversion in the Spiritual Life of a Priest*, „Dobry Pasterz" („The Good Shepherd"), 23 (1999), p. 53-61].

Nowość kapłaństwa Chrystusowego, w: *Homo novus,* red. A. J. Nowak, T. Paszowska, Lublin 2002, s. 169-176. [*Novelty of Priesthood, in: Homo novus*, A. J. Nowak, T. Paszowska, eds., Lublin 2002, p. 169-176].

O doświadczeniu religijnym. Z ks. prof. dr hab. Walerianem Słomką (KUL) rozmawia Cezary Zechowski, w: *Albo Albo. Inspiracje jungowskie* („Problemy psychologii i kultury") 1992 nr 4/5, s. 62-69. [*On Religious Experience. Cezary Zechowski talks to the Rev. prof. PhdHab Walerian Slomka (CUL)*, in: *Or, Or. Jungian Inspirations* („ The Problems of Inspiration and Culture"), 1992 nr 4/5, p. 62-69].

Oblicza kapłańskiej miłości, w: *Kapłan pośród ludu kapłańskiego,* red. W. Słomka, J. Misiurek, Lublin 1993, s. 33-41. [*Images of Priestly Love*, in: *A Priest Among Priestly People*, W. Slomka, J. Misiurek, eds., Lublin 1993, p. 33-41].

Od teologii ascetyczno-mistycznej do teologii wychowania, „Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych oraz Kronika Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego za okres od 1 stycznia 1962 do 31 grudnia 1962", Lublin 1963, s. 81-82. [*From Ascetic-Mistical Theology to the Theology of Education, „Reports from Publishing Work and Scholarly Sessions and The Chronicle of the Learned Society of the CUL for the Period 1st January 1962 to 31st December 1962*, Lublin 1963, p.81-82].

Opatrzność, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s.610-612. [*Providence*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 610-612].

Orędzie Jana Pawła II do kapłanów w roku Ducha Świętego, RT 46(1999), z. 5, s. 107-120. [*John Paul II's Address to Priests in the Year of the Holy Spirit*, RT 46(1999), b. 5, p. 107-120].

„Pacem in terris" jako podstawa aggiornamento duchowości chrześcijańskiej, „Więź" 11 (1967), nr 5, s. 27-35. [*„Pacem in terris" as the Basis for aggiornamento of Christian Spirituality*, „Wiez" („The Bond") 11 (1967), no. 5, p. 27-35].

Pastoralne zadania Kościoła w Polsce w świetle III Pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II do Ojczyzny (1987), w: *Problemy duszpasterskie.* Komisja Episkopatu Polski do spraw Duszpasterstwa Ogólnego, Warszawa 1988, nr 11, s. 82-94. [*Pastoral Tasks of the Church in Poland in the Light of Holy Father John Paul II's*

3rd Pilgrimage to His Homeland (!987), in: *Pastoral Problems*, Warszawa 1988, no. 11, p. 82-94].

Pastoralne zadania Kościoła w Polsce w świetle III Pielgrzymki Ojca Św. Jana Pawła II do Ojczyzny (8-14 VI 1987), w: *Świeccy w Akcji,* red. W. Słomka, Lublin 1996, s. 159-169. [*Pastoral Tasks of the Church in Poland in the Light of Holy Father John Paul II's 3rd Pilgrimage to His Homeland (8th-14th June 1987)*, in: *The Lay in Action*, W. Slomka, ed., Lublin 1996, p. 159-169].

Pierwotne – zwykle doświadczenie religijne, w: *Bóg i człowiek w doświadczeniu religijnym,* red. W. Słomka, Lublin 1986, s. 79-101. [*Primitive – A Commonplace Religious Experience*, in: *God and Human in religious Experience,* W. Slomka, ed., Lublin 1986, p. 79-101].

Podmiotowy charakter osoby – godność człowieka, w: *Być człowiekiem,* red. L. Balter, Poznań-Warszawa 1974, s. 81-102. [*Subjective Character of a Person – the Dignity of a Human, in: To Be a Human*, L. Balter, Poznan-Warszawa 1974, p. 81-102].

Pokuta jako kontestacja w życiu chrześcijańskim, w: *Miłość większa niż grzech,* red. W. Słomka, A. J. Nowak, Lublin 1996, s. 77-88. [*Penence as Defiance in Christian Life, in: Love Bgger Than Sin*, W. Slomka, A. J. Nowak, eds., Lublin 1996, p. 77-88].

Polska specyfika duchowości chrześcijańskiej, w: *W bliskości Boga. Modlitwa dziś. Święci polscy naszych czasów,* red. S. Olejnik, Kraków 1986, s. 181-193. [*Polish Specificity of Christian Spirituality, in: Close to God. Prayer Today. Polish Saints of Our Times,* S. Olejnik, ed., Krakow 1986, p. 181-193].

Pośród ciekawego czasu, w: *„Abba, Ojcze!",* red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 29-33. [*In Fascinating Times*, in: *„Abba, Father!"*, A. J. Nowak, ed. Lublin 2000, p. 29-33].

Powitanie i wprowadzenie do sympozjum, w: *W sercu Kościoła będą Miłością,* red. W. Słomka, M. Chmielewski, L. Kasperek, Kraków 1998, s. 7-8. [*Welcoming and Introduction to the Symposium*, in: *In the Heart of the Church They Will Be Love*, W. Slomka, M. Chmielewski, L. Kasperek, eds., Krakow 1998, p. 7-8].

Powszechny udział w królewskiej godności i funkcji Chrystusa a świętość ludzi świeckich, RTK 22(1975), z. 3, s. 45-66. [*Universal Participation in King Dignity and Function of Christ and Sainthood of the Lay*, RTK 22(1975), b. 3, p. 45-66].

Prawda, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 700-701. [*Truth*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 700-701].

Proces jednoczenia się Europy a Polska w nauczaniu Jana Pawła II, RT 50(2003) z. 5, s. 5-20. [*The Process of Unification of Europe and Poland in John Paul II's Teachings*, RT 50(2003) b. 5, p. 5-20].

Profetyczna funkcja laikatu a świecka droga świętości, RTK 21(1974), z. 3, s. 21-36. [*Prophetic Function of the Lay and the Lay Way to Sainthood*, RTK 21(1974), b. 3, p. 21-36].

Profetyczne posłannictwo duchowości katolickiej wobec „społeczeństwa chorego na horyzontalizm", w: *Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec nowych wyzwań. VII Kongres teologów polskich,* red. K. Klauza, Lublin 2004, t. 2, s. 189-200. [*Prophetic Mission of Catholic Spirituality Among the „Society Suffering from Horizontalism"*, in: *The Church in Public Life. Polish and European Theology in the Face of New Challenges*, K. Klauza, ed., Lublin 2004, v. 2, p. 189-200].

Profetyczne posłannictwo Kościoła, w: *Kościół – na upadek i na powstanie wielu,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1996, s. 31-43. [*Prophetic Mission of the Church*, in: *The Church – for the Rise and Decline of Many*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1996, p. 31-43].

Profetyzm a świętość laikatu według Vaticanum II, „Summarium". Sprawozdania Towarzystwa Naukowego KUL za rok 1972, Lublin 1974, s. 104-106. [*Prophetism and Sainthood of the Lay According to Vaticanum II*, „Summarium" Reports of the Learned Society of the CUL for the Year 1972, Lublin 1974, p. 104-106].

Próba ujęcia teologii ascetyczno-mistycznej jako teologii wychowania, „Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych oraz Kronika

Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego za okres od 1 stycznia 1962 do 31 grudnia 1962", Lublin 1963, s. 8-10. [?????????????????? ??????????????????, Lublin 1963, p. 8-10].

Próba ujęcia teologii ascetyczno-mistycznej jako teologii wychowania, w: *Studia i materiały Instytutu Studiów Kościelnych w Rzymie,* b. red., Rzym 1972, s. 97-131. [*An Attempt to Present the Ascetic-Mistical Theology as Theology of Education in: Studies and Materals of the Institute of Church Studies in Rome*, no ed., Rzym 1972, p. 97-131].

Przebaczenie bliźniemu warunkiem Bożego przebaczenia, w: *In Christo Redemptore,* red. J. M. Popkawski, Lublin 2001, s. 297-303. [*Forgiveness to the Fellowman as the Condition of God's Forgiveness*, in: *Christo Redemptore,* J. M. Poplawski, ed., Lublin 2001, p. 297-303].

Przemówienia Jana Pawła II w czasie VII Pielgrzymki do Ojczyzny jako przesłanka formacji duchownych, „Częstochowskie Studia Teologiczne" 27(1999), s. 95-101. [*John Paul II's Addresses During his 7th Pilgrimage to His Homeland as the Condition of Spiritual Formations*, „Częstochowskie Studia Teologiczne" („Czestochowa Theological Studies"), 27(1999), p. 95-101].

Radykalizm ewangeliczny a świecka konsekracja, „Anamnesis" 2000, nr 23, s. 14-20. [*The Evangelical Radicalism and Secular Consecration*, „Anamnesis" 2000, no. 23, p. 14-20].

Radykalizm ewangeliczny życia konsekrowanego w świecie, w: *Z Chrystusem w świecie. Instytuty świeckie w 5O-lecie „Provida Mater Ecclesia". Wypowiedzi Kościoła. Materiały z sympozjum,* red. M. Chmielewski, W. Słomka, K. Stawecka, Lublin 1997, s. 205-215. [T*he Evangelical Radicalism of Consecrated Life in the World*, in: *In the World With Christ. Secular Institutes at the 50th Anniversary of „Provida Mater Ecclesia". Church Statements. Materials from symposia*, M. Chmielewski, W. Slomka, K. Stawecka, eds., Lublin 1997, p. 205-215].

Realizacja świętości w Kościele, RTK 29(1982), z. 3, s. 57-67. [*Realisation of Sainthood in the Church*, RTK 29(1982), b. 3, p. 57-67].

Religijna wartość zaangażowania doczesnego, „Zeszyty Naukowe KUL" 10(1967), z. 4, s. 55-62. [*Religious Value of Wordly Involvement*, „Zeszyty Naukowe KUL" („Academic Booklets of the CUL") 10(1967), b. 4, p. 55-62].

Religijne doświadczenie alfą i omegą naszej drogi ku Bogu, w: *Bóg i człowiek w doświadczeniu religijnym,* red. W. Słomka, Lublin 1986, s. 113-145. [*Religious Experience as the Alpha and Omega of Our Way to God*, in: *God and Human in Religious Experience*, W. Slomka, ed., Lublin 1986, p. 113-145].

Religijne doświadczenie jako podstawa i kres poznania Boga, CT 37(1967), t. 2, s. 126-155. [*Religious Experience as The Basic and Final Cognition of God*, CT 37(1967), vol. 2, p. 126-155].

Rola doświadczenia w uprawianiu teologii, w: *Tradycja i otwartość. Księga pamiątkowa poświęcona O. Profesorowi dr hab. Stanisławowi Celestynowi Napiórkowskiemu,* Lublin 1999, s. 169-176. [*The Role of Experience in Practising Theology, in: Tradition and Openess. Commemorative Book for Father Prof. PhD Hab. Stanislaw Celestyn Napiorkowski*, Lublin 1999, p. 169-176].

Rola Ducha Świętego w życiu chrześcijańskim, RTK 24(1977) z. 4, s. 199-209. [*The Role of The Holy Spirit in Christian Life,* RTK 24(1977) b. 4, p. 199-209].

Rola intuicji i doświadczenia w poznaniu Boga, „Studia Sandomierskie" 2(1981), s. 73-81. [*The Role of Intuition and Experience in Cognition*, „Studia Sandomierskie" („Sandomierz Studies"), 2(1981), p. 73-81].

Rola intuicji i doświadczenia w poznaniu Boga, w: *Tajemnica człowieka. Wokół osoby i myśli Ks. Wincentego Granata,* red. zbiór, Lublin 1985, s. 169-179. [*Rola intuicji i doświadczenia w poznaniu Boga*, in: *The Mystery of the Man. On the Figure and Thoughts of the rev. Wincenty Granat*, coll. ed., Lublin 1985, p. 169-179].

Rola medytacji w chrześcijańskim życiu duchowym, w: *Medytacja,* red. W. Słomka, Lublin 1984, s. 43-55. [*The Role of Meditation in Christian Spiritual Life*, in: *Meditation*, W. Slomka, ed., Lublin 1984, p. 43-55].

Różaniec szkołą modlitwy i życia, w: *Archidiecezjalny Kongres Różańcowy (Wąwolnica, Lublin, 17-18 VI 2000)*, red. R. Podpora, Lublin 2000, s. 23-37. [*The Prayer of the Rosary as A School of Prayer and Life*, in: *The Archidiocesal Congress of The Prayer of the Rosary (Wawolnica, Lublin, 17th-18th June 2000),* R. Podpora, ed., Lublin 2000, p. 23-37].

Różaniec szkołą życia chrześcijańskiego, w: *Homo orans. Modlitwa różańcowa*, t. 4, red. J. Misiurek. J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2003, s. 179-190. [*The Prayer of the Rosary as the School of Christian Life, in: Homo orans. The Prayer of the Rosary*, vol. 4, J. Misiurek. J. M. Poplawski, K. Burski, eds., Lublin 2003, p. 179-190].

Sakrament kapłaństwa jako podstawa duchowości kapłańskiej, w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 212-229. [*The Sacrament of Priesthood as the Basis of Priestly Spirituality*, in: *Theolgy of Priestly Spirituality*, W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, p. 212-229].

Sakrament małżeństwa jako podstawa duchowości małżeńskiej i rodzinnej, w: *Teologia duchowości katolickiej,* red. W. Słomka i inni, Lublin 1993, s. 196-211. [*The Sacrament of Marriage as the Basis of Marital and Family Spirituality*, in: *Theology of Catholic Spirituality,* W. Slomka and others, eds., Lublin 1993, p.196-211].

Sakrament pojednania a kierownictwo duchowe, RTK 29(1982), z. 2, s. 233-244. [*The Sacrament of Reconcilliation and Spiritual Guidance*, RTK 29(1982), b. 2, p. 233-244].

Sekcja Teologii Duchowości KUL (1961-1991), RT 38-39(1991-1992), z. 5, s. 7-20. [*The Section of Theology of Spirituality of the CUL (1961-1991),* RT 38-39(1991-1992), b.5, p.7-20].

Sekcja Teologii Duchowości, w: *Księga Pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego,* red. M. Rusecki, Lublin 1994, s. 206-212. [*The Section of Theology of Spirituality,* in: *Commemorative Book for the 75 Years of the Catholic University of Lublin*, M. Rusecki, ed., Lublin 1994, p. 206-212].

Sekcja Teologii Duchowości, w: *W dwudziestolecie Soboru Watykańskiego II. Recepcja. Doświadczenia. Perspektywy,* red. J. Homerski, F. Szulc, Lublin 1987, s. 184-191. [The Section of theology of Spirituality, in: *20 Years of the 2nd Vatican Council. The Reception. Experiences. Perspectives*, J. Homerski, F. Szulc, eds., Lublin 1987, p. 184-191].

Seminarium duchowne jako środowisko formacji kapłańskiej według adhortacji Jana Pawła II „Pastores dabo vobis", RT 40(1993) z. 5, s. 21-30. [*Seminary as the Envoronment of Priestly Formation According to John Paul II's Adhortation „Pastores dabo vobis*", RT 40(1993) b. 5, p. 21-30].

Seminarium oczekuje reformy, „Homo Dei" 31(1962), s. 324-327. [*Seminary Awaits the „Homo dei" Reform,* 31(1962), p.324-327].

Słowo wprowadzające, w: *Postawy duchowe wobec Boga, Kościoła i człowieka,* red. M. Chmielewski, Lublin 1995, s. 77-78. [*A Word of Introduction*, in: *Spiritual Attitudes to God, the Church and the Human*, M. Chmielewski, ed., Lublin 1995, p. 77-78].

Solidarność, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 828-830. [*Solidarity*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 828-830].

Spór o nową teologię, „Więź" 12(1968), nr 9, s. 65-70. [A *Controversy about New Theology*, „Wiez" („The Bond") 12(1968), no. 9, p. 65-70].

Spor wokół wydania i treści „Summarium Asceticae et Mysticae Theologiae „Chryzostoma Dobrosielskiego OFM, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" 21(1970), s. 247-254. [*A Controversy about Publishing and Contents of Chryzostom Dobrosielski's „Summarium Asceticae et Mysticae Theologiae", „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne" (The Church Archives, Libraries and Museums",* 21(1970), p. 247-254].

Szczęśliwi prześladowani za sprawiedliwość, w: *Ku szczęściu – bez oszustwa,* red. J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Słomka, Lublin 1997, s. 211-223. [*Happy Those Persecuted for Their Justice*, in: *Towards happiness Without Deception*, J. Misiurek, A. J. Nowak, W. Slomka, eds., Lublin 1997, p. 211-223].

Szczęśliwość istot rozumnych jako udział w chwale Bożej, RTK 9(1962), z. 3, s. 29-44. [*Happiness of Rational Beings as Their Participation in God's Glory*, RTK 9(1962), b. 3, p. 29-44].

Śmierć pokonana, w: *Cierpienie i śmierć,* red. A. J. Nowak, Lublin 1992, s. 49-60. [*Death Defeated*, in: *Suffering and Death*, A. J. Nowak, ed., Lublin 1992, p. 49-60].

Św. Augustyn jako Mistrz kontemplacji, „Vox Patrum" 8(1988), s. 207-218. [*St Augustine as the Master of Contemplation,* „Vox Patrum" 8(1988), p. 207-218].

Św. Rafał Kalinowski jako wzór chrześcijańskiego wychowawcy, w: *Powołani do świętości,* red. J. W. Gogola, Kraków 2002, s. 211-226. [*St Rafal Kalinowski as an Example of a Christian Educator*, in: *Vocation to Sainthood*, J. W. Gogola, ed., Krakow 2002, p. 211-226].

Świecka droga świętości, w: *Drogi świętości,* red. W. Słomka, Lublin 1981, s. 67-78. [*Secular Way to Sainthood*, in: *Ways of Sainthood*, W. Slomka, ed., Lublin 1981, p. 67-78].

Świętość a zaangażowanie świeckie według Konstytucji „Lumen gentium", RTK 19(1972), z. 3, s. 15-27. [*Sainthood and Secular Involvement According to the Constitution „Lumen gentium",* RTK 19(1972), b. 3, p. 15-27].

Świętość i świeckość, „Relacje" 2(1990), nr 19, s. 4-5. [*Sainthood and Laity*, 2(1990), no. 19, p. 4-5].

Świętość jako powołanie świeckich, „Annales Universitatis M. C. Skłodowskiej. Lublin-Polonia", 34(2000), s. 261-267. [*Sainthood as The Vocation of the Lay*, „Annales Universitatis M. C. Skłodowskiej. Lublin-Polonia", 34(2000), p. 261-267].

Świętość ludzi świeckich według Orędzia Synodu Biskupów do ludu Bożego (1987), RTK 35 (1988), z. 3, s. 63-69. [*Sainthood of the Lay According to The Address of the Synode of Bishops to God's People* (1987), RTK 35 (1988), b. 3, p. 63-69].

Świętość w życiu ludzkim i chrześcijańskim, w: *Świętość we współczesności. Materiały z V Forum Młodych* (16-18 XI 1989), red. I. Dec, Wrocław 1990, s. 85-99. [*Sainthood in Human and Christian Life, in: Sainthood in the Present, Materials from the 5th Forum of the Young (16th-18th November 1989),* I. Dec, ed., Wrocław 1990, p. 85-99].

Świętość, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 866-868. [*Sainthood*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 866-868].

Świętość, w: *Leksykon teologii fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1205-1208. [*Sainthood*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 1205-1208].

Święty Józef – Opiekun Kościoła świętego, w: *Duchowość św. Józefa z Nazaretu,* red. M. Chmielewski, Lublin 2003, s. 73-80. [*St Joseph – the Carer of the Holy Church*, in: *Spirituality of St Joseph of Nazareth,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2003, p. 73-80].

Tajemnica Jezusa Chrystusa w obliczu 2000 Roku, w: *Ku Prawdzie we wspólnocie człowieka i Boga,* red. E. Balawajder, P. Nitecki, A. Jabłoński, Sandomierz 1997, s. 524-530. [*The Mystery of Hesus Christ in the Face of the Year 2000*, in: *Towards the Truth in the Unity of Human and God*, E. Balawajder, P. Nitecki, A. Jabłonski, eds., Sandomierz 1997, p. 524-530].

Tajemnica Trójcy Przenajświętszej a życie konsekrowane według posynodalnej adhortacji Jana Pawła II „Vita consecrata", RT 44(1997) z. 5, s. 73-83. [*The Mystery of The Holy Trinity and Consecrated Life According to John Paul II's Post-synodal Adhortation „Vita consecrata",*RT 44(1997) b. 5, p. 73-83].

Teologia duchowości pośród innych dyscyplin teologicznych, w: *Veritatem facientes,* red. J. Nagórny, Lublin 1997, s. 405-412. [*Theology of Spirituality Among Other Theological Branches*, in: *Veritatem fecientes*, J. Nagorny, ed., Lublin 1997, p. 405-412].

Teologia duchowości, w: *Ks. M. Chmielewski, ks. W. Słomka. Polscy teologowie duchowości,* Lublin 1993, s. 231-241. [*Theology of Spirituality*, in: *Rev. M. Chmielewski, rev. W. Slomka. Polish Theologians of Spirituality*, Lublin 1993, p. 231-241].

Teologia jako refleksja nad doświadczeniem chrześcijańskim, „Studia Theologica Varsaviensia" 12(1974) nr 1, s. 45-60. [*Theology as a Reflection Over Christian Experience*, 12(1974) no. 1, p. 45-60].

Teologia miłości bliźniego, w: *Kościół w Polsce wobec potrzebujących. Materiały z duszpasterskich wykładów akademickich dla duchowieństwa i świeckich – KUL, 30-31 sierpnia 1993 roku,* red. M. Chmielewski, Lublin 1994, s. 37-51. [*Theology of the Love for the Fellowmen, in: The Church in Poland fot the Needy. Materials from Pastoral Academic Lectures for the religious and the Lay, the CUL 30th-31st August 1993,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1994, p. 37-51].

Teologia modlitwy, w: *Modlitwa w katechezie,* red. S. Kulpaczyński, Lublin 2002, s. 15-26. [*Theology of Prayer*, in: *Prayer in Religious Education*, S. Kulpaczyński, ed., Lublin 2002, p. 15-26].

Teologia ojcostwa duchowego, w: *Ojcostwo duchowe – teoria i praktyka,* red. M. Chmielewski. Lublin 2001, s. 17-24. [*Theology of Spiritual Fatherhood*, in: *Spiritual Fatherhood – Theory and Practice,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2001, p. 17-24].

Teologiczna koncepcja życia mistycznego w chrześcijaństwie, „Roczniki TeologicznoKanoniczne" 26(1979), z. 3, s. 57-68. [*Theological Concept of Mistical life in Christianity,* „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne" („Theological-Cannonic Annuals") 26(1979), b. 3, p. 57-68].

Teologiczne i kulturotwórcze znaczenie kanonizacji, w: *Będziecie dawać świadectwo. Świadectwo życia Sł. B. Matki Kolumby Białeckiej,* Kraków 1999, s. 61-71. [*Theological and Culture-Shaping Meaning of Canonization*, in: *You Will Bear Testimony. The Testimony of Blessed B. Mother Kolumba Bialecka's Life*, Krakow 1999, p. 61-71].

The Hierarchy of Human Values, RT 38-39(1991-1992) b. 3, p. 35-43.

The Hierarchy of Human Values, in: *Urbanisation and Values,* G. F. Mc Lean, J. Kromkowski, eds., Washington 1991, p. 353-359.

The Polish Specificity of Christian Spirituality, w: *The Common Christian Roots of the European Nations,* joined edition, Florence 1982, p. 333-341.

Theorie de la vie interieure en Pologne a l'epoque du Moyen Age, in: *Bulletin de recherches de l'Institut de la Culture Medievale,* Lublin 1971, p. 75-77.

Trójca Przenajświętsza, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 892-894. [*The Holy Trinity*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 892-894].

Trynitarny kształt duchowości chrześcijańskiej według encyklik Jana Pawła II: „Redemptor hominis", „Dives in misericordia" i „Dominum et Vivificantem", w: *„Żeby nie ustala wiara". Katolicki Uniwersytet Lubelski przed wizytą Ojca Świętego Jana Pawła II,* red. zbior., Lublin 1989, s. 93-100. [*The Trinitarian Shape of Christian Spirituality According to John Paul II's Enciclicals „Redemptor hominis", „Dives in misericordia" and „Dominum et Vivificantem"*, in: *„So That Faith Does Not Cease". The CUL Before Holy Father John Paul II's Visit,* joined edition, Lublin 1989, p. 93-100].

Trzeźwość i abstynencja od napojów alkoholowych. Kazanie wprowadzające w sprawy Ruchu Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego, w: *Ruch Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego nadzieją ratowania Narodu,* Komisja Episkopatu Polski do Spraw Trzeźwości (1984), s. 21-25. [*Sobriety and Abstinence from Alcoholic Drinks. A Sermon Leading to the Matters of St Maksymilian Kolbe's Sobriety Movement*, in: *St Maksymilian Kolbe's Sobriety Movement as the Rescue for the Nation* (1984), p. 21-25].

Uczłowieczenie przez modlitwę, w: *Homo orans,* red J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2000, s. 285-293. [*Humanization With Prayer,* in: *Homo orans*, J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2000, p. 285-293].

Uczony – mistyk – pasterz Kościoła, w: *Obecność. Karol Wojtyła w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim,* red. M. Filipiak, A. Szostek, Lublin 1987, s. 152-154. [*A Scholar-A Mistic-The Shepherd of the Church*, in: *Presence. Karol Wojtyla*

at the Catholic University of Lublin, M. Filipiak, A. Szostek, eds., Lublin 1987, p. 152-154].

Umiał odkrywać prawdę, w: *Tajemnica człowieka. Wokół osoby i myśli Ks. Wincentego Granata,* red. zbiór., Lublin 1985, s. 492-494. [*He Knew How To Discover the Truth*, in: *The Mystery of Human. On the Figure and Thoughts of Rev. Wincenty Granat*, joined ed., Lublin 1985, p. 492-494].

Urzeczywistnianie doskonałości chrześcijańskiej przez pracę, RTK 27(1980), z. 3, s. 69-80. [*Realisation of Christian Perfection Through Work*, RTK 27(1980), b. 3, p. 69-80].

Visio beatifica, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 905-906. [*Visio beatifica,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 905-906].

Wiara, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 913-914. [*Faith*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 913-914].

Wieczna wartość zaangażowania doczesnego według „Gaudium et spes”, „Znak” 21(1969), s. 319-334. [*Eternal Value of Worldly Involvement According to „Gaudium et spes”,* „Znak” („The Sign”) 21(1969), p. 319-334].

Wielkie rzeczy, które uczynił Bóg Maryi, „Salvatoris Mater” 2(2000), nr 1, s. 259-271. [*The Great Things That God Did To Mary*, „Salvatoris Mater” 2(2000), no. 1, p. 259-271].

Wizja świętości w dokumentach II Soboru Watykańskiego, w: *Duchowość na progu trzeciego tysiąclecia,* red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 87-100. [*The Vision of Sainthood in the Documents of 2nd Vatican Council*, in: *Spirituality on the Threshold of the Third Millenium*, M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 87-100].

Wkład Ks. A. Słomkowskiego w polską teologię duchowości, w: *Ksiądz rektor Antoni Słomkowski. Stulecie urodzin,* red. M. Chmielewski, Lublin 2001, s. 105-115. [*The Contribution of the Rev. A. Slomkowski into Polish theol-*

ogy of Spirituality, in: *Rev. rec. Antoni Slomkowski. 100th Birth Anniversary*, M. Chmielewski, ed., Lublin 2001, p. 105-115].

Wolność i jej granice w życiu społecznym i kulturalnym, RT 40(1993) z. 5, s. 43-52. [*Freedom and Its Limits i Social and Cultural Life*, RT 40(1993) b. 5, p. 43-52].

Wolność najdoskonalej spełnia się w miłości, RT 49(2002) z. 5, s. 39-51. [*Freedeom Fullfills Itself Best in Love*, RT 49(2002) b. 5, p. 39-51].

Wolność, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 917-920. [*Freeedom*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 917-920].

Wprowadzenie do Sympozjum, w: *Postawy duchowe wobec Boga, Kościoła i człowieka,* red. M. Chmielewski, Lublin 1995, s. 15-16. [*Introduction to the Symposium*, in: *Spiritual Attitudes Towards God, Church and Human*, M. Chmielewski, ed., Lublin 1995, p. 15-16].

Wprowadzenie, w: *Drogi świętości,* red. W. Słomka, Lublin 1981, s. 5-7. [I*ntroduction*, in: *The Ways of Sainthood*, W. Slomka, ed., Lublin 1981, p. 5-7].

Wyzwania czasu starości, w: *Gdy nastała pełnia czasu,* red. A. J. Nowak, Lublin 2001, s. 319-328. [*The Challenges of the Old Age Time*, in: *When The Fullness Of Time Has Come,* A. J. Nowak, ed., Lublin 2001, p. 319-328].

Zadania Kościoła w Polsce w świetle przemówień Ojca świętego Jana Pawła II do polskich biskupów w czasie ich pielgrzymowania ad limina w 1998 r., w: *Diligis Me? Pasce,* red. W. Świerzawski, Sandomierz 1999, s. 733-738. [*The Tasks of the Church in Poland in the Light of Holy Father John Paul II's Addresses to Polish Bishops During Their Pilgrimage ad limina in 1998*, in: *Diligis Me? Pasce*, W. Świerzawski, ed., Sandomierz 1999, p. 733-738].

Zagadnienie duchowej formacji kleryków w amerykańskim i polskim programie wychowania w Wyższych Seminariach Duchownych, RTK 23(1976), z. 3, s. 51-60. [*The Problem of Spiritual Formation of Clergy in American and Polish Programme of Education in High Seminaries*,RTK 23(1976), b. 3, p. 51-60].

Zagadnienie nadziei w przemówieniach Ojca Świętego Jana Pawła II podczas pielgrzymki do Polski w 1979 r., RTK 30(1983), z. 3, s. 49-58. [*The Problem of Hope in Holy Father John Paul II's Addresses During His Pilgrimage to Poland in 1979*, RTK 30(1983), b. 3, p. 49-58].

Zagadnienie odnowy życia chrześcijańskiego w nauczaniu Ojca św. Pawła VI na temat Roku Świętego, „Wiadomości Diecezji Lubelskiej" 48(1974), s. 136-148. [*The Problem of Restoration of Christian Life in Holy Father Paul IV's teachings on the Sacred Year*, „Wiadomosci Diecezji Lubelskiej" („Lublin Diocese News") 48(1974), p. 136-148].

Zagadnienie odnowy życia chrześcijańskiego w nauczaniu Pawła VI na temat Roku Świętego, „Summarium". Sprawozdania Towarzystwa Naukowego KUL za rok 1974, Lublin 1978, s. 275-277. [*The Problem of Restoration of Christian Life in Holy Father Paul IV's Teachings on the Sacred Year*, Summarium" Reports of the Learned Society of the CUL for the Year 1978, Lublin 1978, p. 275-277].

Zagubiona tożsamość kobiety i mężczyzny, w: *Wychowanie do życia w rodzinie,* red. G. Witaszek, R. Podpora, Lublin 1996, s. 43-58. [*Lost Identity of The Man and the Woman*, in: *Educating to the Life in a Family*, G. Witaszek, R. Podpora, eds., Lublin 1996, p. 43-58].

Zanikanie wyczucia sacrum i grzechu?, w: *Materiały Sympozjum KUL 1985*, b. red., Lublin 1985, s. 20 (mps pow.). [*Vanishing of the Sense of Sacrum and Sin?,* in: *Materials from the Symposium of the CUL 1985*, no ed., Lublin 1985, p. 20 (mps pow.)].

Zasada pomocniczości w chrześcijańskim życiu religijnym, RTK 24(1977) z. 3, s. 51-60. [*The Principle of Helpfullness In Christian Religious Life*, RTK 24(1977) z. 3, p. 51-60].

Zasada pomocniczości w kierownictwie duchowym, RTK 25(1978), z. 3, s. 39-50. [*The Principle of Helpfullness in Spiritual Guidance,*RTK 25(1978), b. 3, p. 39-50].

Znaczenie prawa – przykazań w życiu moralnym, w: *W służbie Ludowi Bożemu,* red. B. Bejze, Poznań-Warszawa 1983, s. 192-207. [*The Meaning of Law*

– *The Commandments in Moral Life,* in: *Serving to God's People*, B. Bejze, ed., Poznan-Warszawa 1983, p. 192-207].

Zobowiązujące dziedzictwo, „Studia Sandomierskie" 2(1981), s. 47-48. [*A Binding Legacy,* „Studia Sandomierskie" („Sandomierz Studies") 2(1981), p. 47-48].

Życie duchowo-religijne w stanie życia konsekrowanego według Nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego, RTK 32(1985), z. 3, s. 103-117. [*Spiritual-religious Life in the State of Consecration According to the New Code of Cannon Law*, RTK 32(1985), b. 3, p. 103-117].

Życie w mocy Ducha Świętego, w: *W Służbie prawdzie i miłości. Powołanie do świętości i apostolstwa,* red. P. Góralczyk, F. Mickiewicz, T. Skibiński, Poznań 1998, s. 265-273. [*Life With the Power of the Holy Spirit*, in: *Serving to the Truth and Love. Vocation to Sainthood and Apostleship*, P. Goralczyk, F. Mickiewicz, T. Skibinski, eds., Poznan 1998, p. 265-273].

Stanisław T. Zarzycki SAC, PhD

He is a lecturer at the Department of Catholic Spirituality Theology of the Catholic University of Lublin. He was born on 27 October 1955 in Trzebieszow. He was ordained a priest on 1. 05. 1982. In the years 1976-1982 he studied philosophy and theology at the High Seminary in Ozarow Mazowiecki, and in the period 1983-1987 he continued his specialised studies in the field of Spirituality theology at Ponificia Universita Gregoriana in Rome. In 1995 he obtained the title of PhD at the Catholic University of Lublin on the basis of the dissertation *The Role of the Heart in Shaping Man's Attitudes and in Fulfilling His Vocation to Holiness According to Dietrich von Hildebrand* prepared under the supervision of Rev. Prof. PhD Hab. W. Slomka.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Dietricha von Hildebranda filozoficzno-teologiczne podstawy duchowości serca, Lublin 1997. [*Dietrich von Hildebrand's Philosophical and Theological Basis of the Spirituality of the Heart,* Lublin 1997].

Duchowość pallotyńska a duchowość chrześcijańska, Ząbki 1996. [*Pallotine Spirituality versus Christian Spirituality,* Zabki 1996].

Articles and papers

Abba, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 31. [*Abba*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 31].

Aktywność ludzka w świetle teologalnym – o integrację działania z życiem moralnoduchowym, „Communio" 18(1998), nr 6, s. 113-131. [??????????????????, „Communio" 18(1998), n 6, p. 113-131].

Apostolski charakter modlitwy, w: *Homo orans,* t. 1, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2000, s. 199-226. [*Apostolic Character of Prayer*, in: *Homo orans,* vol. 1, J. Misiurek, J. M. Poplawski, ed., Lublin 2000, p. 199-226].

Apostolski charakter życia zakonnego, w: *Vita consecrata. Adhortacja. Tekst i komentarze,* red. A. J. Nowak, Lublin 1998, s. 383-406. [*Apostolic Character of Monastic Life*, in: *Vita consecrata. Adhortation. Text and Commentaries,* A. J. Nowak, ed., Lublin 1998, p. 383-406].

Błogosławieństwa ewangeliczne wezwaniem do uczestnictwa w postawie i życiu Jezusa Chrystusa, w: Ku szczęściu bez oszustwa, red. J. Misiurek, Lublin 1997, s. 229-263. [*Evangelical Blessing as a Call for Participation in the Conduct and Life of Jesus, in: Towards Happiness without Deception,* J. Misiurek, ed., Lublin 1997, p. 229-263].

Buddyzm, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 99-107. [*Buddhism*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 99-107].

Chrześcijańskie przekonanie o „pełni czasów" a odczucie czasu w ezoteryzmie i apokaliptyce, w: *„Gdy nastała pełnia czasów",* red. A. J. Nowak, Lublin 2001, s. 301-318. [*Christian Belief in „time which has fully come" versus Perception of Time in Esotericism and Apocalyptics*, in: *„When the Time Had Fully Come",* A. J. Nowak, ed., Lublin 2001, p. 301-318].

Czynnik czasu w chrześcijańskim doświadczeniu duchowym, w: *In Christo Redemptore. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Jerzego Misiurka,* red. J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 189-207. [*The Factor of Time in Christian Spiritual Experience*, in: *Christo Redemptore. Commemorative Book for Rev. Prof. Jerzy Misirek,* J. M. Poplawski, ed., Lublin 2001, p. 189-207].

Ćwiczenia duchowne, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 179-182. [??????????????????????????????????????? ????????, M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 179-182].

Ćwiczenia pobożności, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 182-189. [*Exercising Piety*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 182-189].

Duch Boży w Starym Testamencie – różne znaczenia i sposoby działania, RT 49(2002), z. 5, s.21-38. [*The Spirit of God in the Old Testament – Various Meanings and Ways of Action*, RT 49(2002), b. 5, p.21-38].

Duch Święty źródłem żywotności posługi pasterskiej kapłana, „Dobry Pasterz" 27(2002), s. 80-97. [*The Holy Spirit as a Source of the Permanence of Pastoral Work of a Priest,* „Dobry Pasterz" („Good Shepherd"), 27(2002), p. 80-97].

Elementy kształtujące medytacyjny charakter modlitwy różańcowej, w: *Homo orans,* t. 4 – *Modlitwa różańcowa,* red. J. Misiurek, J. M. Popławski, K. Burski, Lublin 2003, s. 265-286. [*Elements Shaping the Contamplative Character of the Rosary,* J. Misiurek, J. M. Poplawski, K. Burski, eds., Lublin 2003, p. 265-286].

Hinduizm, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 310-321. [*Hinduism*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 310-321].

Hiszpańska duchowość, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 323-333. [*Spanish Spirituality*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 323-333].

Islam, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 362-372. [*Islam*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 362-372].

Joga, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 379-388. [*Yoga*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 379-388].

Koan, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 418-421. [*Koan,* in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 418-421].

Kontemplacja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 432-446. [*Contemplation*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 432-446].

Królowa Apostołów, w: *Encyklopedia Katolicka, IX,* s. 1361-1362. [*Queen of Apostles*, in: *The Catholic Encyclopedia, IX*, p. 1361-1362].

Królowa Apostołów, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 450-453. [*The Queen of Apostles, in: Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow, p. 450-453].

Ku pełnemu przemienieniu w Chrystusie według Dietricha von Hildebranda, w: *Homo novus,* red. A. J. Nowak, T. Paszkowska, Lublin 2002, s. 355-380. [*Towards the Full Transfiguration in Christ According to Dietrich von Hildebrand,* in: *Homo novus,* A. J. Nowak, T. Paszkowska, eds., Lublin 2002, p. 355-380].

Ku zrozumieniu istoty serca, w: *Najważniejsza jest miłość. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Waleriana Słomki,* red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 131-142. [*Towards the Understanding of the Essence of the Heart*, in: *Love Is Most Important. Commemorative Book for Rev. Prof Walerian Slomka,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 131-142].

Mantra, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 484-487. [*Mantra*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 484-487].

Medytacja w judaizmie – tradycje przedchrześcijanskie, w: *Homo orans,* t. 2, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 9-21. [*Meditation in Judaism – Pre-Christian Traditions*, in: *Homo orans,* vol. 2, J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2001, p. 9-21].

Medytacja, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 501-515. [*Meditation*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 501-515].

Messalianie, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 515-516. [*Messalians, in: Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 515-516].

Miłosierdzie w działalności apostolskiej św. Wincentego Pallottiego, w: *Oblicza doskonałości chrześcijańskiej,* red. M. Chmielewski, Lublin 1996, s. 191-205. [*Mercy in the Apostle Work of St. Vincent Pallotti, in: Faces of Christian Perfection,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1996, p. 191-205].

Moralno-duchowa sylwetka św. Józefa z Nazaretu wedlug św. Franciszka Salezego, w: *Duchowość św. Józefa z Nazaretu,* red. M. Chmielewski, Lublin 2003, s. 35-58. [*Moral and Spiritual Profile of St. Joseph of Nazareth According to St. Francis of Sales*, in: *The Spirituality of St. Joseph of Nazareth,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2003, p. 35-58].

O jedność kontemplacji i działania – św. Augustyn i Mistrz Eckhart, RT 47(2000) z. 5, s. 67-92. [*For Unity of Contemplation and Action – St. Augustine- and Master Eckhart*, RT 47(2000) b. 5, p. 67-92].

Pallotyńska szkoła duchowości, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 619-625. [*The Pallotine School of Spirituality*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 619-625].

Progresywny sposób objawienia się Boga jako Ojca, w: *„Abba Ojcze",* red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 235-248. [*The Progressive Way of the Revelation of God as Father*, in: *„Abba Father",* A. J. Nowak, ed., Lublin 2000, p. 235-248].

Prorockie świadectwo życia konsekrowanego a „znaki czasu", „Via Consecrata" 2(2000) nr 17, s. 48-63. [*Prophetic Testimony of Consecrated Life versus „Signs of the Times", „*Via Consecrata" 2(2000) no. 17, p. 48-63].

Receptywny udział w świecie wartości jako podstawa rozumienia przeżycia modlitwy. Studium w świetle fenomenologii Dietricha von Hildebranda, AK 86(1996), t. 126, s. 5-20. [*Receptive Participation in the World of Values as a Basis for the Understanding of Experiencing Prayer. Study in the Light of Phenomenology of Dietrich von Hildebrand,* AK 86(1996), vol. 126, p. 5-20].

Rola wiary w procesie pierwszej transformacji duchowej ks. Wincentego Pallottiego, w: *I nic nad Boga. Apostolski wymiar życia konsekrowanego. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Franciszkowi Bogdanowi SAC z okazji dziewięćdziesiątej rocznicy urodzin i sześćdziesięciopięciolecia święceń kapłańskich,* red. A. Dyr, P. Góralczyk, Ząbki 1999, s. 137-148. [*The Role of Faith in the Process of the First Spiritual Transformation of Rev. Vincent Pallotti,* in: *And There Is Nothing Above God. Commemorative Book for Rev. Franciszek Bogdan SAC to Celebrate His 90th Birthday Anniversary and the 65th Anniversary of His Taking Holy Orders, A.* Dyr, P. Goralczyk, Ząbki 1999, p. 137-148].

Serce, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Krakow 2002, s. 808-814. [*The Heart*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 808-814].

Sposób rozeznania autentycznego doświadczenia chrześcijańskiego w świetle Pierwszego Listu św. Jana, RT 48(2001), z. 5, s. 89-112. [*The Way of Discerning Authentic Christian Experience According to the First Letter of St. John,* RT 48(2001), b. 5, p. 89-112].

Św. Wincenty Pallotti jako prekursor Akcji Katolickiej i inspirator duchowości apostolskiej, w: *Duchowość na progu trzeciego tysiąclecia,* red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 170-190. [*St. Vincent Pallotti as the Precursor of the Catholic Action and the Initiator of Apostolic Spirituality*, in: *Spirituality on the Eve of the Third Millennium,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 170-190].

Teologia afektywna, w: Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 870-877. [*Affective Theology, in: Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, p. 870-877].

Wartości chrześcijańskie a uczucia religijne, RT 43(1996), z. 5, s. 55-75. [*Christian Values versus Religious Feelings,* RT 43(1996), b. 5, p. 55-75].

Wpływ „Walki duchowej" Wawrzyńca Scupolego na doktrynę duchową św. Franciszka Salezego, RT 50(2003), z. 5, s. 187-212. [*Influence of „The Spiritual Combat" by Lawrence Scupoli on the Spiritual Doctrine of St. Francis of Sales*, RT 50(2003), b. 5, p. 187-212].

Współdziałanie Maryi z Osobami Boskimi w dziele odkupienia i uświęcenia świata według św. W. Pallottiego, w: *Signum Magnum – duchowość maryjna,* red. M. Chmielewski, Lublin 2002, s. 103-125. [*Cooperation Between Mary and the Divine Persons in the Act of Redemption and Sanctification of the World According to St. V. Pallotti*, in: *Signum Magnum – Marian Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin 2002, p. 103-125].

Zagadnienie kontemplacji według Katechizmu Kościoła Katolickiego, w: *Homo orans*, t. 3, red. J. Misiurek, J. Popławski, Lublin 2002, s. 279-302. [*The Issue of Contemplation According to the Catechism of the Catholic Church*, in: *Homo orans*, vol. 3, J. Misiurek, J. Poplawski, eds., Lublin 2002, p. 279-302].

Zen, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 936-942. [*Zen*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, s. 936-942].

Zmysły, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 951-954. [*The Senses*, in: *Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow 2002, s. 951-954].

Znaki czasu, w: *Leksykon duchowości katolickiej,* red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków 2002, s. 959-963. [*Signs of the Times, in: Lexicon of Catholic Spirituality,* M. Chmielewski, ed., Lublin-Krakow *2002,* p. 959-963.

Instytut
Teologii Fundamentalnej

Dyrektor

Marian Rusecki,
Rev. Prof. PhD Hab.

Stanisław Grodź SVD, PhD

Divinity doctor, master degree in Islamic studies, junior lecturer at the Chair of the History and Ethnology of Religion, Institute of Fundamental Theology. Born on 23rd October 1964 in Mikołajki, the Varmia-Mazury Region. Since 1984 he has been a member of the Congregation of the Word of God (SVD), studied philosophy and theology at the Theological Seminary of Verbist Fathers (philosophy in Nysa, 1985-1987, theology in Pieniężno, 1990-1994). In the years of 1987-1990 he completed an intensive English course in Liverpool and pastoral practice (OTP – Overseas Training Programme) in Ghana. He obtained a master's degree (1994) and licentiate in theology in religious studies (1997) at the Catholic University of Lublin at the Faculty of Theology, a freelance student at the School of Oriental and African Studies in London (1997/1998). He continued Islamic studies (specialised in the area of Christian-Muslim relation) at the Center for the Study of Islam and Christian-Muslim Relation, the University of Birmingham (MA with Distinction in Islamic Studies 1999). Divinity doctor at the Catholic University of Lublin (2003). Since 1st October 2003 he has been working as lecturer at the Chair of the History and Ethnology of Religion, Institute of Fundamental Theology. He is an author of 17 learned papers, 8 encyclopaedic entries, 3 reviews (in English), 8 academic papers.

Directions of research: Christian-Muslim relations – history and the present time (with particular emphasis on the situation in Africa and Europe), directions of the development of African Christian theology (especially Christology).

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books and papers

(with Agata S. Nalborczyk) *Islam and Christianity – Going Towards Dialogue?*, in: *Islam and Terrorism*, A. Parzymies (ed.), Warszawa 2003, p. 143-166.

Amadou Hampate Ba – a Witness to Christian-Muslim Relations in West Africa, in: *The Interreligious Dialogue*, H. Zimoń (ed.), Lublin 2004, p. 339-352.

Christ the King or Christ the Ancestor? Christological Search for African Christians, „Znak" 50(1998), no 521, p. 103-112.

Christians and Muslims. Attempts at Mutual Understanding and Co-operation, „Studia Bobolanum" 2003, no 1, p. 15-28.

Islam, in: *Religion in the Contemporary World. An Outline of Religiological Problems*, H. Zimoń (ed.), Lublin 2000, p. 403-427.

Between Searching for Mutual Understanding and Falling Back into the Vicious Circle of Conflict. Christians and Muslims in Interreligious Dialogue, „Teologia praktyczna" 4(2003), p. 33-48.

Healers, Diviners, Sorcerers – the Problem of an Adequate Description of Africans' Contacts with the Supernatural World, „Przegląd religioznawczy" 2003, no 4, p. 117-127.

Great Healer is this Jesus, the Child of God. African Christological Search, „Nurt SVD" 37(2003), no 4, p. 103-125.

Krzysztof Cezary Kaucha, Rev. PhD

Lecturer at the Chair of Fundamental Ecclesiology at the Institute of Fundamental Theology of KUL; born on 22nd February 1968, a priest of the Lublin archdiocese, divinity doctor in fundamental theology, lecturer at the Chair of Fundamental Ecclesiology at the Institute of Fundamental Theology of KUL. He studied at the Faculty of Theology KUL and obtained a master's degree in divinity (1993) on the basis of his thesis „The Theology of Revelation and its Ecclesiological Consequences in the Writings of Avery Dulles" and doctor of divinity (1998) on the basis of a dissertation entitled „The Agapetological Reliability of Christianity According to Battista Mondin." He deals with fundamental ecclesiology, mainly the reliability of the Church in the context of the European present day,

methodology of fundamental theology, and the borderline between philosophy and theology.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Love for Love. The Reliability of Christianity According to Battista Mondin, Lublin 2000.

Papers

The Agapetological Argument in the Era of Globalisation. The Encounter of Fundamental Theology, Sociology, and Philosophy of Culture, in: J. Cuda (ed.), *Social Actualisation of Man's Identity. Fundamental Theology in the Interdisciplinary Dialogue. Studies and Materials of the Theology Faculty of Silesian University in Katowice*, vol. 20, Rev. Jan Górski (ed.), Katowice 2004, p. 171-182.

The Christian Towards the Plurality of Religions, „Więź" 2001, no 5, p. 59-69.

Christianity, (co-editor with M. Rusecki), in: H. Zimoń (ed.), *Religion in the Contemporary World. An Outline of Religiological Problems*, Lublin 2000, p. 489-510.

The Christianity of Tomorrow, „Więź" 2002, no 3, p. 42-52.

What is the Theology I Pursue?, Znak 2003, no 6, p. 55-57.

„There is no salvation through anyone else (...)". The Contemporary Interpretations of the Salvific Uniqueness and Universality of Jesus Christ in the Context of the Plurality of Religions, in: M. Rusecki (ed.), *On the Declaration „Dominus Iesus"*, Lublin 2001, p. 143-167.

The Contextual-European Fundamental Ecclesiology, RT 48-49 (2001-2002), fasc. 9, p. 29-52.

J. Hick's and P.F. Knitter's Pluralistic-Relativistic Theology of Religion, in: I. S. Ledwoń, K. Pek (eds.), *Christianity and Religions*, Lublin-Warszawa 1999, p. 123-135.

Theological-Fundamental Problems in the Encyclical „Fides et ratio", RT 47(2000), fasc. 9, p. 31-48.

The Theology of Revelation and its Ecclesiological Consequences in the Writings of Avery Dulles, ZN KUL 37(1994), no 3-4 (147-148), p. 3-11.

Peter van Inwagen's Theologising Philosophy vs. Fundamental Theology, CT 71(2001), fasc. 4, p. 59-77.

The Trinitarian Foundation of the Theology of Religion According to Battista Mondin, RT 45(1998), fasc. 2, p. 79-91.

The Justification of Religious Beliefs: Peter van Inwagen vs. Fundamental Theology, RF 48-49 (2000-2001), fasc. 2, p. 23-45.

The Principle „extra Ecclesiam salus nulla" in the Light of the Document Christianity and Religions, in: I. S. Ledwoń, K. Pek (eds.), *Christianity and Religions*, Lublin-Warszawa 1999, p. 147-155.

48 entries (as author or co-author) in *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, Ireneusz S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), „M" Publishing House, Lublin-Kraków 2002.

Zbigniew Krzyszowski, Rev. PhD

Born on 3rd May 1954 in Lesko, a priest of the Tarnów diocese, studied philosophy and theology at the Theological Institute in Tarnów in the years of 1973-1980 (interrupted by a military service 1973-1975) crowned with the master of divinity

in dogmatic theology on the basis of his work entitled „The Theology of the Word of God in the Light of Polish Post-councillor Theological Literature." After ordination in 1980 he worked at a parish in Ropczyce (1980-1982) and at the cathedral parish in Tarnów (1982-1984). Then he was sent to a post-graduate course in fundamental theology at the Faculty of Theology KUL, where he obtained licentiate on the basis of a thesis entitled „The Ecclesiological Character of the Word of God in the Light of Polish Post-councillor Theological Literature" (1986). In the years of 1990-1992 he conducted lectures on fundamental theology and religiology at the Catechetic Institute in Tarnów and Nowy Sącz; in the years of 1991-1992 he was a head of Caritas of the Tarnów diocese.

In 1992 he obtained the title of divinity doctor in fundamental theology on the basis of a dissertation entitled „The Reliability of the Church in the Teaching of John Paul II." Since 1992 he has been working at KUL as a junior lecture, then lecturer (1996) at the Institute of Fundamental Theology KUL. In the years of 1994-1997 he held the position of a spiritual father for students-priests of KUL. Since 1997 he has been a co-ordinator of extern studies for students from Lvov, Kołomyja, Łuck, and Tarnopol.

He specialises in ecclesiology and conducts research on the reliability of the contemporary Church.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books and papers

Africa Calls for Help, Co-operation and Solidarity. John Paul II in Africa for the Seventh Time, „Ethos" 8(1995) no 4, p. 309-315.

The Apostolic Church, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 94-97.

The Apostle, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 102-105.

Atheism, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 122-130.

Atheism, in: *Religion in the Contemporary World. Religiological Problems in Outline*, H. Zimoń SVD (ed.), Lublin 2000, p. 153-168 (Studia Religiologiczne 1).

The Bonative Function of the Church and Contemporary Culture, RT 50(2003), fasc. 9, p. 31-52.

Man as the Way of the Church – the Church as the Way of Man in the Teaching of John Paul II, RT 43(1996), p. 129-143.

The Way of the Cross, in: *The Way as a Human Space*, A. Drożdż, G. Witaszek (eds.), Lublin 2002, p. 79-92.

The Twelve, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 337-339.

The Encyclical, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 374-376.

The Hierarchic Structure of the Church, in: *Confessing Faith Today. Religious Instruction for Adults on the Basis of the Catechism of the Catholic Church*, S. Łabendowicz (ed.), Sandomierz 1999, p. 218-228.

The Church Institutions, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 540-543.

Uniqueness, Universality, and Unity of the Church, in: On the Declaration of „Dominus Iesus”, M. Rusecki (ed.), Lublin 2001, p. 113-125.

Priesthood According to Max Thurian, „Ethos" 10(1997) no 2-3(38-39), p. 284-286.

The Church – One, Universal, Holy and Apostolic, in: *Confessing Faith Today. The Religious Instruction for Adults on the Basis of the Catechism of the Catholic Church*, S. Łabendowicz (ed.), Sandomierz 1999, p. 207-217.

The Church and Culture in the First Centuries of Christianity, RT 48/49(2001/2002), fasc. 9, p. 51-66.

The Church as a Way, in: *The Way as a Human Space*, A. Drożdż, G. Witaszek (eds.), Lublin 2002, p. 65-78.

The Church as the People of God, the Body of Christ, the Sacrament, the Fellowship, in: *Confessing Faith Today. The Religious Instruction for Adults on the Basis of the Catechism of the Catholic Church*, S. Łabendowicz (ed.), Sandomierz 1999, p. 188-197.

The Church as an Object of Contemplation, in: *Homo orans III*, J. Misiurek, J. Popławski (eds.), Lublin 2002, p. 329-340.

The Church in the Culture-making Function, RT 45(1998), fasc. 2, p. 47-67.

The Church in God's Plan, in: *Confessing Faith Today. The Religious Instruction for Adults on the Basis of the Catechism of the Catholic Church*, S. Łabendowicz (ed.), Sandomierz 1999, p. 175-180.

The Reliable Church Today in the Teaching of John Paul II, RT 41(1994), fasc. 2, p. 95-111.

The Church Rooted in the Bible. An Attempt to Grasp the Main Trends of the Ecclesiology of Fr. Prof. Hugolin Langkammer OFM, in: *I am Doing Everything for the Gospel. A Jubilee Book in Honour of Fr. Prof. Hugolin Langkammer OFM*, G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza (eds.), Lublin 2000, p. 181-203.

The Spiritual Culture as a Human Expression of the Quest After God. Conference Materials of the Society of Christ, Sterling Hights, 13-17 September 2004, Lublin 2004.

Culture as a Factor of Forming National Identity in the Kerygma of Cardinal Stefan Wyszyński. Beliefs and Responsibility, A. Drożdż, M. Drożdż (eds.), Kielce 2003, p. 73-95.

The Cultural Aspects of Building the Conception of the Sense of Life, in: *Out of Heartfelt Need...*, Z. Krzyszowski, M. Nowak, S. Sieczka (eds.), Lublin 2004, p. 44-53.

Cultural Conditions of John Paul II's Apostolic Adhortation „Ecclesia in Europa", RT 51(2004), p. 139-168.

Cultural Conditions Pastoral Missiology, RT 50(2003), fasc. 6, p. 65-74.

Cultural Conditions of Marian Piety in the Process of the Formation of the New Man, „Redemptoris Mater," 3(2001), no 1, p. 179-198.

The Holy Places, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 789-792.

The Mystery of the Church. The Stages of Building the Church by Christ, in: *Confessing Faith Today. The Religious Instruction for Adults on the Basis of the Catechism of the Catholic Church*, S. Łabendowicz (ed.), Sandomierz 1999, p. 181-187.

The Doctrine about the Church in the Catechism of the Catholic Church, „Currenda" 144:1994 no 4, p. 578-587.

Infallibility – a Charisma or Usurpation?, in: *The Problems of the Contemporary Church*, M. Rusecki (ed.), Lublin 1996, p. 153-158; p. 130-143.

There is no Consecration Outside the Church, in: *„Vita consecrata". Adhortation, Text and Commentaries*, A. J. Nowak OFM (ed.), Lublin 1998, p. 225-245.

The Primacy of the Pope in the Light of the Report of the International Anglican-Catholic Commission (ARCIC II)*, „Le don de l'Autorité"*, RT 47(2000), fasc. 9, p. 93-106.

Passing on the Divine Revelation, in: *Confessing Faith Today. The Religious Instruction for Adults on the Basis of the Catechism of the Catholic Church*, S. Łabendowicz (ed.), Sandomierz 1999, p. 58-65

Belonging to the Catholic Church, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 984-987.

The Apostolic See, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 1137-1141.

Worldview, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 1195-1200 (co-author).

Tradition as a Value in the Church, in: *In the Service of Values*, R. Kamiński, S. Koza, L. Skorupa, K. Święs (eds.), Kielce 1999.

Incarnation as the Ecclesia-making Fact in the Teaching of John Paul II, RT 42(1995), fasc. 2, p. 81-90.

Reliability of the Church Carrying out the Missionary Order of Christ in the Light of the Teaching of John Paul II, RT 46(1999), fasc. 2, p. 29-42.

To Believe the Church – to Believe in the Church, in: *Philosophising in the Context of Theology. The Problem of a True Religion*, Rev. P. Moskal (ed.), Lublin: KUL Publishing House 2004, p. 111-128.

The Resurrection versus Ecclesiology, „Resovia sacra," 6(1999), no 6, p. 55-80.

The Doctrinal Significance of the Declaration „Dominu Iesus", Soprtchastya 2002, no, p. 17-25.

The Consecrated Life. Orders in the Church, in: *Confessing Faith Today. The Religious Instruction for Adults on the Basis of the Catechism of the Catholic Church*, S. Łabendowicz (ed.), Sandomierz 1999, p. 239-245.

Zdzisław Kupisiński SVD, PhD

Adjunct at the Chair of the History of Religion and Ethnology of Religion, the Institute of Fundamental Theology, Theology Faculty KUL.

Born on 2nd Ocober 1955 in Białaczowa, studied philosophy and theology at the Missionary Seminar of the Verbists (SVD) in Pieniężno (1976-1984), where he obtained Master of Divinity (1984). In the years of 1986-1988 he worked as a missionary in Australia and Papua New Guinea; in the years of 1990-1994 studied at Theology Faculty KUL at the specialisation of religion science and obtained doctorate. From 1st October 1994 he worked as assistant at the Chair of the History and Ethnology of Religion of Theology Faculty KUL, since 1st May 1998 as adjunct. He supervised 15 master's theses. His main field of research is folk religiousness, thanatology, religious science, and ethnology of religion. He conducted ethnographic field research in the regions of Opoczno and Radom (in total 643 days). He is member of the Theology Faculty of the Learned Society of KUL, Anthropos Institute in Sankt Augustin in Germany, Polish Folk Society, Lublin Learned Society, and Polish Society of Religious Science.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Advent and Christmas in the Opoczno Region. A Study in Folk Religion, Warsaw 1997.

Lent and Easter in the Opoczno Region. A Study in Folk Religion, Warsaw 2000.

Papers

Axiological and Biblical Image of Death, in: S. Kasprzak (ed.), *Legal and Canonical Problems*, Lublin 2002, p. 127-142.

All Souls Day Elements During Advent and Christmas in Folk Beliefs and Rites in the Opoczno Region, RT 51(2004), fasc. 9, p. 181-197.

Leaders in Funeral Rites and their Significance in Maintaining Tradition on the Borderline of the Ethnographic Regions of Opoczno and Radom, in: I. Bukowska-Floreńska (ed.), *Ethnological and Anthropological Studies*, vol. 7, *Cultural Activity and Creative Attitudes of the Border Local Communities*, Katowice 2003, p. 203-216.

The Liturgy of the Church and Annual Folk Rites and Universal Values, in: M. Marczuk (ed.), *Universal Values and Specific Traits of National Traditional European Cultures*, Lublin 2004, p. 241-249.

The Role of All Souls Day Rituals in the Opoczno Region as the Indicator of Local Identity, in: M. Trojan (ed.), *Their Small Homelands. Local Specificity, Roots and Identity in Transformations*, Wrocław 2003, p. 425-436.

Folk Ceremonial Singers at Funerals in the Opoczno Region, RT 50(2003), fasc. 9, p. 139-153.

Folk Rites and Beliefs of the Holy Week in the Opoczno Region, in: H. Zimoń (ed.), *Studies on Religion and Popular Religiosity*, Warsaw 1988, p. 116-131.

Transformations in the Folk Culture of the Opoczno Region as Instanced in Christmas Customs, RT 44(1997) fasc. 2, p. 87-100.

Folk Religiousness at Lent in the Opoczno Region, *Ethnological and Anthropological Studies*, vol. 3, *Cultural Religiousness at Cultural and Ethnic Borderlines*, I. Bukowska-Floreńska (ed.), Katowice 1999, p. 37-50.

Death as a Continuation of Life in the Folk Tradition of the Opoczno Region, in: J. Kolbuszewski (ed.), *Problems of Contemporary Thanatology. Medicine – Anthropology of Culture – the Humanisties*, vol. 5, Wrocław 2001, p. 331-340.

Death in the Tradition of the Radom Region Inhabitants against the Background of European Thanatology, in: H. Rusek (ed.), *Ethnological and Anthropological Studies*, vol. 6, *Ancient and Contemporary Images of European Culture – Unity in Plurality*, Katowice 2002, p. 207-221.

Springtime Agrarian Rites and Customs in the Opoczno Region, „Lud" 82(1998), p. 177-192.

Matrimonial Springtime Customs in the Opoczno Region, in; M. Haponiuk, M. Rajewski (ed.), On Cultural Anthropology, Lublin 1999, p. 247-257.

Images of Death and its Axiology in the Folk Tradition of the Opoczno Region, in: J. Kolbuszewski (ed.), *Problems of Contemporary Thanatology. Medicine – Anthropology – Culture – the Humanities*, vol. 6, Wrocław 2002, p. 626-633.

Heralds of Death in Folk Tradition of the Opoczno and Radom Regions, in: J. Kolbuszewski (ed.), *Problems of Contemporary Thanatology. Medicine – Anthropology of Culture – the Humanities*, vol. 7, Wrocław 2003, p. 285-292.

Ireneusz Sławomir Ledwoń OFM, PhD

Born in 1961, doctor of fundamental theology, lecturer at the Chair of Fundamental Christology KUL; in 1980 he joined the Order of the Minor Brothers of the Province of the Assumption in Katowice-Panewniki; 1981-87 studies philosophy and theology at the Franciscan Seminary there; 1987 – master of divinity at PAT in Kraków and is ordained to the priesthood; 1988-92 specialist studies in fundamental theology at KUL; 1990 – master of divinity on the basis of a study entitled „Christocentrism of St. Francis of Assisi in the Light of his Writings and Early

Franciscan Sources" and licentiate in fundamental theology; 1995 – doctor of divinity in fundamental theology on the basis of a dissertation entitled „The Concept of Christian Revelation and the Motives for its Reliability According to René Latourelle" written under the supervision of the Rev. Prof. Marian Rusecki. Since 1991 lecturer of the propedeuctics of fundamental theology and religiology at the Theological Seminary of the Order of Minor Brothers in Katowice-Panewniki; 1992 junior lecturer at the Institute of Fundamental Theology KUL, 1992 lecturer; 1999 member collaborator of TN KUL; co-organiser of the 2nd International Congress of Fundamental Theology „Christianity of Tomorrow" (18-21 September 2001) at KUL; Secretary of the Polish Section of Fundamental Theology at the Commission of Episcopate for the Catholic Doctrine.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Book

Christian Revelation and its Reliability According to René Latourelle, Lublin 1996, pp. 272.

At the Sources of Christocentrism in Theology. St. Francis of Assisi, Kraków 2004, pp. 176.

Papers

Christianity Among Religions. On the Book „The Essence and Genesis of Religion", RT 48-49(2001-2002) fasc. 9, p. 89-120.

Are Sermons a Doctrine of the Church?, in: *The Problems of the Contemporary Church*, M. Rusecki (ed.), Lublin 1996, p. 173-176.

The Genesis of Non-Christian Religions According to Vatican Council II, RT 47(2000), fasc. 9, p. 71-91.

The Historical Character of the Event of the Cross, „Studia Paradyskie" 8(1998), p. 203-226.

The Church and Salvation in Religions, in: *On the Declaration „Dominus Iesus"*, M. Rusecki (ed.), Lublin 2001, p. 127-147.

The Church of Hope or Fear?, in: *The Problems of the Contemporary Church*, M. Rusecki (ed.), Lublin 1996, p. 133-140.

Who is a Christian?, in: *The Problems of the Contemporary Church*, M. Rusecki (ed.), Lublin 1996, p. 117-126.

From Apologetics to Fundamental Theology in the Writings of René Latourelle, RT 41(1994), fasc. 2, p. 49-68.

The Fullness and Finality of the Revelation in Jesus Christ, in: *On the Declaration „Dominus Iesus"*, M. Rusecki (ed.), Lublin 2001, p. 57-71.

A Testimony of the Consecrated Life, in: *„Vita consecrata". Adhortation, Text and Commentaries*, A. J. Nowak (ed.), Lublin 1998, p. 295-309.

The Theological Value of Non-Christian Religions in the Teaching of John Paul II, STHSO 22(2002), p. 159-183.

The Exceptional Character of Christianity, in: I. S. Ledwoń, K. Pek (eds.), *Christianity and Religions*, Lublin-Warszawa 1999, p. 81-100.

The Exceptional Character of Christianity, in: *Religion in the Contemporary World. An Outline of the Religiological Problems*, H. Zimoń (ed.), „Studia religiologiczne," 1, Lublin 2000, p. 511-530.

Co-redactor

Christianity and Religions, I. S. Ledwoń, K. Pek (eds.), Lublin-Warszawa 1999, pp. 160.

Christianity of Tomorrow, M. Rusecki, K. Kaucha, Z. Krzyszowski, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin 2001, pp. 823.

The Lexicon of Fundamental Theology, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, pp. 1429.

Author of seven entries for *the Catholic Encyclopedia*. Author and Co-author of 24 entries for *the Lexicon of Fundamental Theology*.

Author of 3 entries for *the Lexicon of Catholic Spirituality*, M. Chmielewski (ed.), Lublin-Kraków 2002.

Jacenty Mastej, Rev. PhD

Born in 1967, doctor of divinity, lecturer at the Chair of Fundamental Christology of KUL. In the years of 1986-92 he studied philosophy and theology at the Theological Institute in Przemyśl and obtained a master's degree at the Faculty of Theology of KUL; in the same year he was ordained to the priesthood; in the years of 1992-94 worked as a priest and religious instructor in Rzeszów; in the years 1994-99 specialised in fundamental theology at KUL, where he obtained a doctor's degree (1999) on the basis of a dissertation entitled „The Personalistic Conception of an Act of Christian Faith in the Light of Polish Post-councillor Literature, written under the supervision of the Rev. Prof. Marian Rusecki; since 1998 he has been working at the Institute of Fundamental Theology of KUL as junior lecturer, and since 2001 as lecturer. He belonged to a group of co-organisers of the 2nd International Congress of Fundamental Theology „Christianity of Tomorrow" (Lublin, 18-21 September 2001), the International Symposium „Europe, Be Yourself" (17-19 May 2004), the 2nd Congress of Christian Culture „Europe of Common Values" (Lublin, 24-26 September 2004). He is a member of the Editorial Board of Theological Annuals, fascicle 9: fundamental theology and religiology; secretary of the Institute of Fundamental Theology; vice-secretary of the Faculty of the Humanities of the Lublin Learned Society; member-collaborator of TN KUL.

He deals with the issues related to faith and unfaith, the reliability of the Revelation (especially the staurological argumentation).

ACADEMIC PUBLICATIONS

Book

From the Revelation to Faith. A Personalistic Conception of the Act of Christian Faith, Lublin 2001, pp. 284.

Papers

(together with M. Rusecki), *The Ecclesiological Dimension of Prayer in the Light of the Catechism of the Catholic Church*, in: *Homo orans*, J. Misiurek, J. M. Popławski (eds.), Lublin 2000, p. 115-133.

The Ecclesia-making Dimension of Love, „Zwiastowanie," the Magazine of the Rzeszów Diocese, 12(2003) no 3, p. 109-117.

The Ecclesia-making Dimension of Christian Faith, RT 50(2003), fasc. 9, p. 15-30.

The Personal Character of the Revealed Object of Christian Faith, „Resovia Sacra," Philosophical-Theological Studies of the Rzeszów Diocese 7(2000), no 7, p. 45-71.

The Paschal Genesis of Christian Faith, RT 51(2004), fasc. 9, p. 97-113.

The Pisteological Dimension of a Miracle in the Light of Polish Post-councillor Literature, in: *The Church and History. Ways and Interconnections. A Jubilee Book in Honour of the Rev. Prof. Anzelm Weiss*, S. Tylus, J. Walkusz (eds.), Lublin 2001, p. 213-231.

The Problem of Faith in the Declaration „Dominus Iesus", in: *On the Declaration „Dominus Iesus"*, M. Rusecki (ed.), Lublin 2001, p. 169-186.

The Testimony of Christian Faith in the Context of Contemporary Unfaith, „Zwiastowanie," the Magazine of the Rzeszów Diocese, 12(2003) no 2, p. 118-125.

A Sign of the Sanctity of Life as a Motive of Faith in the Light of the Polish Post-councillor Theological Literature, „Resovia Sacra," Philosophical-Theological Studies of the Rzeszów Diocese 5(1998) no 5, p. 105-119.

Some more important entries in the Lexicon of Fundamental Theology

Indifference, in: the Lexicon of Fundamental Theology, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 535-536.

Unfaith, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 841-842.

Sensus fidei, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 1097-1099.

Faith, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 1323-1328.

Co-author

The Historical-Religious School, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 496-499.

The Historical Character of the Gospels, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 499-504.

The Historical Character of Jesus Christ, III. The Christian Testimony, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 507-509.

Ipsissima verba et facta Iesu, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 543-546.

Jesus-logy, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 559-561.

Jesus of History – Christ of Faith, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 567-572.

The Cross, V. As a Motif of the Reliability of the Revelation, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 718-722.

The Covenant, 2. Theology of the New Covenant, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 982-984.

The Resurrection, in: *the Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (editor-in-chief), K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej (eds.), Lublin-Kraków 2002, p. 1367-1375.

Co-redactor

Christianity of Tomorrow. Materials of the 2nd International Congress of Fundamental Theology, Lublin 18-21 September 2001, Lublin 2001

The Lexicon of Fundamental Theology, Lublin-Kraków 2002

Marian Rusecki, Rev. Prof. PhD Hab.

Priest of the Lublin Diocese, professor of fundamental theology, born on 22nd March 1942 in Janow Lubelski, where he completed primary and secondary education. In the years 1960-1966 he studied philosophy and theology in the Department of Theology at the CUL. In 1966 obtained a MA degree in theology with the dissertation *Elements of Personalistic Apologtics in Jean Mouroux's Works* and was ordained a priest. In the years 1967-70 he completed postgraduate studies in fundamental theology in the Department of Theology at the CUL. In 1974 got PhD degree with the dissertation *Contemporary Discussion on the Theory of Apologetics* written under the supervision of rev. prof. E. Kopec. In 1974 he was employed at the CUL, in 1884 defended his postdoctoral thesis Motivative Function of Miracle in the 20th Century Theology (thesis awarded by the vice-chancellor of the CUL). In 1986 he became a reader, in 1991 he obtained a professorial post and the title of an associate professor and in 1994 he was appointed full professor. In the years 1986-89 he was a depty dean of the Department of Theology at the CUL. In 1991 he introduced pedagogization at the Department of Theology. He carried out far-reaching reforms of studies in this department (1995-96).

In 1976 he was granted scholarschip in Institut Catholique in Paris and in 1983 and 1989 of the Catholic University in Louvain-la-Neuve. In the years 1990-96 he was a member of the Main Editorial Team of the Catholic Encyclopedia, the head of „Fundamental Theology „Section in the editorial of the Catholic Encyclopedia. In 1989 he became the Secretary of the 4th Congress of Polish Theologians. He is a member and the chairman of the section of Theology of the Learned Society of the CUL, a member of Polish Authors Association, the director of the Departmant of Fundamental Theology of the CUL, he holds the chair Fundamental Christology and he is the chief education officer of the Department of the Fundamental Ecclesiology of this institute,;since many years he has been the chairman of the editorial team of „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne' (Theological-Canonical Annuals), book 2 and „Roczniki teologiczne" (Theological Annuals) book 9. Since 1989 he has been the chairman of the All-Poland Section of the Fundamental Theology at the Episcopate Commission for Catholic Sciences. He is a prizewinner of a prize of the Ministy of National Education for hids book *Miracle in Christian Thought* (1995), Wlodzimierz Pietrzak prize (2000), Lublin Academic Prize granted by

The Learned Society of Lublin for *Lexicon of Fundamental Theology (*2002) and he is a knight of the Polonia Restituta Order (2002).

He supervised over 200 MA theses and 28 PhD Theses, wrote over 400 articles and academic papers and encyclopedical entries. He participated in many domestic and foreign congresses, symposia and conventions on which presented over 50 papers. He organized many foreign and Polish symposia, he was the initiator and co-organizer of the Second International Congress of Fundamental Theology (at the CUL, Lublin, 18-21 September 2001). He is the director and co-ordinator of the pastoral work of Lublin academic staff. Since 2003 he is a vice-chairman of the Humanistic Department of the Learned Society of Lublin and a vice-chancellor of the Committee for Theological Studies at the Polish Academy of Sciences (PAN). In 2004 he became a corresponding member of Pontificia Academia Theologica in Vatican.

In his work he concentrates on methodology of fundamental theology, the theory of theological fundamental substantiation, the theory of revelationa and miracle and the attitude of christianity towards non-christian religions

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Cud w chrześcijaństwie, Lublin 1996. [*Miracle in Christianity,* Lublin 1996].

Cud w myśli chrześcijańskiej, Lublin 1991.[*Miracle in Christian Thought*, Lublin 1991].

Prace Wydziału Teologiczno-Kanonicznego, TN KUL nr 93. [*The Works of Theological Canonical Department*, TN KUL no. 93].

Fenomen chrześcijaństwa. Wkład w kulturę, Lublin 2001. [*The Phenomenon of Christianity. Contribution to the Culture,* Lublin 2001].

Funkcje cudu, Lublin – Sandomierz 1996. [*The Functions of Miracle*, Sandomierz 1996].

Funkcje cudu, Lublin – Sandomierz 1997. [*The Functions of Miracle*, Lublin-Sandomierz 1997].

Gottes Wirken in der Welt. Dimensionen und Funktionen biblischen Wunderbegriffs. Peter Lang Europaischer Verlag der Wissenschaften Frankfurt a. M. 2001.

Istota i geneza religii, Warszawa 1989.[*The Essence and Origins of Religion*, Warszawa 1989].

Istota i geneza religii, wyd. 2 poprawione i rozszerzone, Lublin – Sandomierz 1997.

Problem cudu w religiach pozachrześcijańskich, Lublin 2001. [*The Problem of Miracle in non-Christian Religions*, Lublin 2001].

Wiarygodność chrześcijaństwa, t. 1, *Z teorii teologii fundamentalnej*, Lublin 1994. [*The Credibility of Christianity*, vol. 1, *Of the Theory of Fundamental Theology*, Lublin 1994].

Prace Wydziału Teologicznego, TN KUL nr 106. [*The Works of the Theological Department*, TN KUL no.106].

Wierzcie moim dziełom. Funkcja motywacyjna cudu w teologii XX wieku, Katowice 1988. [*Believe My Acts. The Motivative Function of Miracle in the 20th Century Theology*, Katowice 1988].

Editions and co-editions

Być chrześcijaninem dziś. Teologia dla szkól średnich, Lublin 1992. [*To Be a Christian Today. Theology for Secondary Schools*, Lublin 1992].

Być chrześcijaninem dziś. Teologia dla szkól średnich, Lublin 2003. [*To Be a Christian Today. Theology for Secondary Schools*, Lublin 2003].

Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wkład w kulturę polską w latach 1968-1993, Lublin 1994. [*Commemorative Book for the*

75th Anniversary of the Catholic University of Lublin. Contribution to the Polish Culture in the Years 1968-199, Lublin 1994].

Leksykon Teologii Fundamentalnej, red. M. Rusecki (red. naczelny), K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002. [*Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki (ed.in-chief) K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej eds., Lublin-Krakow 2002].

Problemy współczesnego Kościoła, Lublin 1996. [*Problems of the Contemporary Church*, Lublin 1996].

Problemy współczesnego Kościoła, Lublin 1997[2]. [*Problems of the Contemporary Church*, Lublin 1997].

Wokół deklaracji „Dominus Iesus", Lublin 2001. [*About the Declaration „Dominus Iesus",* Lublin 2001].

Wiarygodność Kościoła wobec przemian w Polsce. Quo vadis Ecclesia Polonorum? Pelplin-Lublin 1994. [*The Credibility of the Church in the Face of Transformations in Poland Quo vadis Ecclesia Polonorum?* Pelplin-Lublin 1994].

Z zagadnień światopoglądu chrześcijańskiego, Lublin 1989. [*Christian Outlook Problems*, Lublin 1989].

Chrześcijańskie dziedzictwo bizantyjsko-słowiańskie. VI Kongres Teologów Polskich. Lublin. 12-14 IX 1989, (współredaktor A. Kubis) Lublin 1994. [*Christian Byzantine Christian Legacy. 4th Congress of Polish Theologians. Lublin 12th-14th September 1989* (A. Kubis, co-ed.) Lublin 1994].

Jezus Eucharystyczny, (współred. M. Cisło) Lublin 1997. [*Eucharistic Jesus*, (M. Cislo, co-ed), Lublin 1997].

Chrześcijaństwo jutra. Materiały II Międzynarodowego Kongresu Teologii Fundamentalnej. Lublin. 18 – 21 września 2001, Lublin 2001.[*The Christianity of Tomorrow. Materials from the Second International Congress of Fundamental Theology. Lublin 18th-21st September 2001*, Lublin 2001].

EK, t. 7, Lublin 1997. [*The Catholic Encyclopedia*, vol. 7 (co-ed), Lublin 1997].

Katechizm Kościoła katolickiego. Wprowadzenie, Lublin 1995. [*The Catechism of the Catholic Church. Foreword*, (E. Pudelko, co-ed.), Lublin 1995].

Studia teologiczne, t. 2, Lublin 1979 Wydział Teologiczny KUL – rozprawy doktorskie. [*Theological Studies*, vol. 2, (E. Kopec, co-ed.,) Lublin 1979, The Faculty of Theology, CUL – doctoral dissertations].

Articles and papers

„Ku wolności wyzwolił nas Chrystus". XXII Tydzień Eklezjologiczny w KUL, „Zeszyty Naukowe KUL" 30(1987) nr 1, s. 67-71. [*„Christ Set Us Free" 22nd Ecclesiological Week at the CUL*, „Zeszyty Naukowe KUL" („Academic Books of the CUL") 30(1987) no. 1, p. 67-71].

Apologetyczne postulaty wobec prasy katolickiej, w: *Prasa i książka katolicka. Materiały z IV Warmińskich Dni Duszpasterskich. Olsztyn 27-29.08.1987*, Olsztyn 1990, s. 26-39. [*Apologetic Demands to the Catholic Press*, in: *Catholic Press and Books. Materials from the 4th Warmia Pastoral Days. Olsztyn 27th-29th August 1990*, Olsztyn 1990, p. 26-39].

Argumentacja prakseologiczna w teologii fundamentalnej, RTK 34(1987) z. 2, s. 111-139. [*Praxeological Reasoning in Fundamental Theology*, RTK 34(1987) b. 2, p. 111-139].

Argumentacja w teologii fundamentalnej, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 109-110. [*Reasoning in Fundamental Theology*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 109-110].

Begründungsmodelle der Glaubwürdigkeit des Christentums, w: *Chrześcijaństwo jutra. Materiały II Międzynarodowego Kongresu Teologii Fundamentalnej. Lublin. 18-21 września 2001,* Lublin 2001, s. 356-402.[*Begründungsmodelle der Glaubwürdigkeit des Christentums*, in: *The Christianity of Tomorrow. Materials*

from the 2nd International Congress of Fundamental Theology, Lublin 18th-21st September 2001, Lublin 2001, p. 356-402].

Bonatywny argument, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 152-155. [*Bonative Argument,* in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 152-155].

Bonatywny wymiar cudu, w: *Z zagadnień dobra i zła według Biblii. O. prof. Hugolinowi Langkammerowi,* red. J. Flis, Lublin 1994, s. 65-88. [*Bonative Dimension of Miracle,* in: *Problems of Good and Evil According to the Bible. To Father Hugolin Langkammer*, J. Flis, ed., Lublin 1994, p. 65-88].

Bóg objawiający się w dziejach, w: *Katechizm Kościoła katolickiego. Wprowadzenie,* Lublin 1995, s. 21-28. [*God Revealing Himself in History*, in: *Catechism of the Catholic Church. Foreword*, Lublin 1995, p. 21-28].

Bóg objawiający się w dziełach, AK 84(1992) t. 118, s. 448-459. [*God Revealing Himself Through Acts*, AK 84(1992) vol. 118, p. 448-459].

Chrystofanie paschalne znakiem zmartwychwstania, w: *Z potrzeby serca... Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu doktorowi Edwardowi Pohoreckiemu dyrektorowi Instytutu Wyższej Kultury Religijnej przy KUL*, red. Z. Krzyszowski, M. Nowak, S. Sieczka, Lublin 2004, s. 178-187. [*Paschal Christophanies as The Sign of Resurrection*, in: *From the Need of the Heart… Jubilee Book for the Rev. PhD Edward Pohorecki, the Director of the Institute of Higher Religious Culture at the CUL*, Z. Krzyszowski, M. Nowak, S. Sieczka, eds., Lublin 2004, p. 178-187].

Chrystofanie paschalne, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 198-203. [*Paschal Christophanies, in: Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Kraków 2002, p. 198-203].

Chrystologiczne podstawy duszpasterstwa, w: *Teologia pastoralna*, t. 1, *Teologia pastoralna fundamentalna*, red. R. Kamiński, Lublin 2000, s. 293-322.

[*Christological Basis of Pastoral* Work, in: *Pastoral theology*, vol. 1, *Fundamental Pastoral Theology*, R. Kaminski, ed., Lublin 2000, p. 293- 322].

Chrystus ostateczną podstawą dialogu interreligijnego, w: *Servo Veritatis. Materiały międzynarodowej konferencji dla uczczenia 25-lecia pontyfikatu Jego Świątobliwości Jana Pawła II*, red. S. Koperek, S. Szczur, Kraków 2003, s. 887-912. [*Christ – The Ultimate Basis for Interreligious Dialogue*, in: *Servo Veritatis. Materials from the international conference to celebrate 25 Years of Pontificate of His Holiness John Paul II*, S. Koperek, S. Szczur, eds., Krakow 2003, p. 887-912].

Chrześcijańska interpretacja genezy religii, AK 79(1987) t. 108, s. 234-252. [*Christian Interpretation of the Origins of Religion*, AK 79(1987) vol. 108, p. 234-252].

Chrześcijaństwo a kultura polska. V Kongres Teologów Polskich. Lublin 14-16 IX 1983, red. M. Jaworski, A. Kubiś, M. Rusecki, Lublin 1988, s. 128-130. [*Christianity and the Polish Culture. 5th Congress of Polish Theologians. Lublin 14th-16th September 1983*, M. Jaworski, A. Kubis, M. Rusecki, eds., Lublin 1988, p. 128-130].

Chrześcijaństwo a religie niechrześcijanskie w świetle teologii biblijnej. Zarys problematyki, w: *Religioznawstwo w katechezie. Materiały katechetyczne z religioznawstwa*, red. M. Majewski SDB, H. Zimoń SVD, Kraków 1987, s. 212-224. [*Christianity and Non-christian Religions in the Context of Biblical theory. An Outline*, in: *Religious Studies in Religious Education. Catechetical Materials on Religious Studies*, M. Majewski SDB, H. Zimon SVD, Krakow 1987, p. 212-224].

Chrześcijaństwo a religie. Analiza krytyczna, w: *Chrześcijaństwo a religie*, red. I. S. Ledwoń, K. Pek, Lublin-Warszawa 1999, s. 69-80. [*Christianity and Other Religions. A Critical Analysis*, in: *Christianity and Other Religions,* I. S. Ledwon, K. Pek, eds., Lublin-Warszawa 1999, p. 69-80].

Chrześcijaństwo pełnią zbawienia, w: *Filozofować w kontekście teologii. Problem religii prawdziwej*, red. P. Moskal, Lublin 2004, s. 51-93.[*Christianity as*

the Fullness of Salvation, in: *Philosophizing in Theological Context. The Problem of Genuine Religion*, P. Moskal, ed., Lublin 2004, p. 51-93].

Chrześcijaństwo, w: *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, red. T. Pilch, t. 1, Warszawa 2003, s. 515-525. [*Christianity, in: The Pedagogical Encyclopedia of the 21st Century*, T. Pilch, ed., vol. 1, Warszawa 2003, p. 515-525].

Chrześcijanńtwo, w: *Religia. Encyklopedia PWN,* t. 1, Warszawa 2001, s. 484-498. [*Christianity*, in: *Religion. The PWN Encyclopedia*, vol. 1,Warszawa 2001, p. 484-498].

Chrześcijaństwo, w: *Wielka Encyklopedia PWN*, t. 5, Warszawa 2001, s. 565-572. [*Christianity*, in: *the Great PWN Encyclopedia*, vol. 5, Warszawa 2001, p. 565-572].

Cud a słowo, RTK 30(1983) z. 6, s. 229-238. [*Miracle and the Word*, RTK 30(1983) b. 6, p. 229-238].

Cud jako znak i symbol, RTK 28(1981) z. 2, s. 79-95. [*Miracle as a Sing and a Symbol,* RTK 28(1981) b. 2, p. 79-95].

Cud w apologetyce F. D. E. Schleiermachera, RTK 35(1988) z. 2, s. 83-94. [*Miracle in F.D. Schleiermacher's Apologetics*, RTK 35(1988) b. 2, p. 83-94].

Cud w apologetycznej myśli Błażeja Pascala, RTK 37(1990) z. 2, s. 5-24. [*Miracle in Blaise Pascal's Apologetical Thought*, RTK 37(1990) b. 2, p. 5-24].

Cud w nauczaniu Marcina Lutra, „Z problemów Reformacji" 6(1993) s. 79-87. [*Miracle in Martin Luther's Teaching*, „Z problemów Reformacji" („Problems of Reformation") 6(1993) p. 79-87].

Cud w nauczaniu Marcina Lutra, RTK 38-39(1991-1992) z. 2, s. 27-40. [*Miracle in Martin Luther's Teaching*, RTK 38-39(1991-1992) b. 2, p. 27-40].

Cud w religiach pozachrześcijanskich, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 283-288. [*Miracle in Non-Christian Religions*, in: *Lexicon of Fundamental*

Theology, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 283-288].

Cud, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 271-283. [*Miracle*, in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 271-283].

Cud, w: *Wielka Encyklopedia PWN*, Warszawa 2002, t. 6, s. 206-207. [*Miracle*, in: *The Great PWN Encyclopedia,* vol. 6, Warszawa 2002, p. 206-207].

Cud, w: *Katolicyzm A-Z*, red. Z. Pawlak, Poznań 1982 (1989^{Z}) s. 57-59. [*Miracle,* in: *Catholicism A-Z*, Z. Pawlak, ed., Poznań 1982 (1989^{Z}) p. 57-59].

Człowiek w świecie współczesnym, w: *Arytmia egzystencji społecznej a wychowanie*, T. Frąckowiak, Warszawa 2001, s. 111-128. [*The Man in the Contemporary World*, in: *Irregularity of the Social Existence and Education*, T. Frackowiak, Warszawa 2001, p. 111-128].

Czy Kościół w Polsce jest wiarygodny?, w: *Wiarygodność Kościoła wobec przemian w Polsce. Quo vadis Ecclesia Polonorum?* Pelplin-Lublin 1994, s. 143-156. [*Is the Church in Poland Credible?*, in: *Credibility of the Church in the Face of Transformations in Poland. Quo vadis Ecclesia Polonorum?* Pelplin-Lublin 1994, p. 143-156].

Czy nauka zastąpi religię? AK 85(1993) t. 120, s. 475-488. [*Will Science Replace Religion?,* AK 85(1993) vol. 120, p. 475-488].

Czy zmartwychwstanie jest cudem? w: *In Te Domine Speravi. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Arcybiskupowi Bolesławowi Pylakowi Metropolicie Lubelskiemu*, Lublin 1996, s. 219-233. [*Is Resurrection a Miracle?*, in: *In te Domine Speravi. Commemorative Book for the Rev. Archbshp Boleslaw Pylak, The Metropolitan Bishop of Lublin*, Lublin 1996, p. 219-233].

Demonstratio christiana jako przedmiot wspólczesnej apologetyki, w: Studia teologiczne, t. 2, Lublin 1979, s. 59-75. [*Demonstratio christiana as the Sub-*

ject of Contemporary Apologetics, in: Theological Studies, vol. 2, Lublin 1979, p. 59-75].

Eklezjotwórczy charakter Eucharystii, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Krakow 2002, s. 361-365. [*Ecclesia-creating Nature of the Eucharist*, in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 361-365].

Eklezjotwórczy wymiar Eucharystii, w: *Jezus Eucharystyczny*, Lublin 1997, s. 167-175. [*Ecclesia-creating Dimension of the Eucharist*, in: *Eucharistic Jesus,* Lublin 1997, p. 167-175].

Elementy personalistycznej teologii fundamentalnej w ujęciu Edwarda Kopcia, RTK 32(1985) z. 2, s. 23-37. [*The Elements of Personalistic Fundamental Theology According to Edward Kopec*, RTK 32(1985) b. 2, p. 23-37].

Elementy zbawcze w religiach pozachrześcijańskich, w: *Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej,* red. H. Zimoń, Studia religiologiczne, t. 1, Lublin 2000, s. 531-562. [*Redemptive Elements in Non-Christian Religions,* in: *Religion in the Contemporary World*. *A Religiological Outline*, H. Zimon, ed., Religiological Studies, vol. 1, Lublin 2000, p. 531-562].

Eschatologia na linii zainteresowań człowieka współczesnego? AK 74(1982) t. 98, s. 67-76. [*Eschatology – Within the Scope of Interest of the Contemporary Man?* AK 74(1982) vol. 98, p. 67-76].

Ewolucja argumentacji w teologii fundamentalnej, RT 41(1994) z. 2, s. 37-48. [The *Evolution of Reasoning in Fundamental Theology*, RT 41(1994) b. 2, p. 37-48].

Ewolucja funkcji motywacyjnej cudu w genezie aktu wiary, RTK 33(1986) z. 2, s. 95-120. [*Evolution of Motive Function of Miracle in the Origins of the Act of Faith*, RTK 33(1986) b. 2, p. 95-120].

Fundamentalizm, EK t. 5, ko1. 763.[*Fundamentalism*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 5, col. 763].

Fundamentalna teologia w Polsce, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 423-426. [*Fundamental Theology in Poland,* in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, s. 423-426].

Fundamentalna teologia, EK t. 5, ko1.7 64-772. [*Fundamental Theology*, in: *the Catholic Encyclopedia*, vol. 5, col. 764-772].

Fundamentalna teologia, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 415-422. [*Fundamental Theology,* in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 415-422].

Funkcja argumentacyjna cudu w pierwszych trzech wiekach Kościoła, RTK 26(1979) z. 2, s. 29-40. [*Argumentative Function of Miracle in the First Three Centuries of the Church*, RTK 26(1979) b. 2, p. 29-40].

Funkcje cudu jako znaku, RTK 27(1980) z. 2, s. 51-70. [*Functions of Miracle as Sign,* RTK 27(1980) b. 2, p. 51-70].

Geneza religii, w: *Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej,* red. H. Zimoń, Studia religiologiczne, t. 1, Lublin 2000, s. 71-88. [*The Origin of Religion*, in: *Religion in the Contemporary World. An Religiological Outline,* H. Zimon, Studia religiologiczne, vol. 1, Lublin 2000, p. 71-88].

Geneza religii, w: Religioznawstwo w katechezie. Materiały katechetyczne z religioznawstwa, red. M. Majewski, H. Zimoń, Krakow 1987, s. 30-42. [*The Origin of Religion, in: Religious Studies in Religious Education. Catechetical Materials on Religious Studies*, M. Majewski, H. Zimoń, eds., Krakow 1987, p. 30-42].

Imię Boga „Ja jestem”, „Communio” 14(1994) nr 1, s. 3-14. [*The Name of God: „I am”,* „Communio” 14(1994) no. 1, p. 3-14].

Immanentyzm, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 531-535. [*Immanen-*

tism, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 531-535].

Irracjonalizm, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 547-550. [*Irrationalism, in: Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 547-550].

J. H. Newmana religijne rozumienie cudu, w: *Historia i Logos. Księga pamiątkowa ku czci ks. Prof. Czesława S. Bartnika*, red. K. Macheta, K. Góźdź, M. Kowalczyk, Lublin 1991, s. 116-129. [*J. H. Newman's Religious Understanding of Miracle, in: History and Logos. Commemorative Book for the Rev. Prof. Czeslaw Bartnik*, K. Macheta, K. Gozdz, M. Kowalczyk, eds., Lublin 1991, p. 116-129].

Jeana Mouroux osobowe ujęcie cudu, w: *Wszystko czynię dla Ewangelii. Księga Pamiątkowa ku czci O. Prof Hugolina Langkammera OFM*, red. G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, Lublin 2000, s. 373-384. [*Jean Mouroux's Personificated Understanding of Miracle,* in: *I Do All for the Gospels. Commemorative Book for Father Prof. Hugolin Langkammer OFM*, G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza,eds., Lublin 2000, p. 373-384].

Jezus Chrystus, 2. Autoapologia, EK, t. 7, kol. 1365-1367. [*Jesus Christ, 2. Autoapology,* in: *the Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 1365-1367].

Jezus Chrystus, *3. Świadectwa pozachrześcijanskie,* EK, t. 7, kol. 1303-1308. [*Jesus Christ, 3. Non-Christian Testimonies*, in: *the Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 1303-1308].

Jezus Chrystus, 7. Cuda, EK, t. 7, kol. 1334-1336. [*Jesus Christ, 7. Miracles,* in: *the Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1334-1336].

Jezus Chrystus, B. Zakwestionowanie współczesne, EK, t. 7, kol. 1308-1312. [*Jesus Christ, B, Contemporary Questioning*, in: *The Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1308-1312].

Jezus Chrystus, IX. Oryginalność osoby i nauki Jezusa Chrystusa, EK, t. 7, kol. 1386-1388. [*Jesus Christ, IX The Originality of Jesus's Personality and Teaching*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 7, col. 1386-1388].

Jezus Chrystus, VII. Dzieło Jezusa Chrystusa, EK, t. 7, kol. 1362-1365. [*Jesus Christ, VII The Work of Jesus Christ*, in: *the Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1362-1365].

Jezus Chrystus, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 561-562. [*Jesus Christ*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 561-562].

Jezus Chrystus, X. Obraz Chrystusa. C. W religiach pozachrześcijańskich. 1. W judaiźmie, EK, t. 7, kol. 1395-1397.[*Jesus Christ, X, The Image of Christ. C. In Non-Christian Religions. 1. In Judaism*, in: *the Catholic Encyclopedia,* vol. 7, col. 1395-1397].

Katechezy paschalne, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 606-609. [*Paschal Catechetics*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 606-609].

Kontekstualna teologia, EK, t. 9, kol. 747-748. [*Contextual Theology*, in: *the Catholic Encyclopedia*, vol. 9, col. 747-748].

Kontekstualna teologia, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 643-644. [*Contextual Theology, in: Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, s. 643-644].

Konwergencji argument, EK, t. 9, kol. 782-784. [*The Argument of Convergention*, in: *the Catholic Encyclopedia*, vol. 9, col. 782-784].

Konwergencji argument, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 647-648. [*The Argument of Convergention,* in: *Lexicon of Fundamental Theo-*

logy, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 647-648].

Kościół wobec nowych ruchów religijnych i sekt, w: *Nowe religie i sekty wyzwaniem dla Kosciola? Materiały z sesji misyjno-pastoralnej. Pieniężno, 26-28 listopada 1993*, Pieniężno 1994, s. 168-175. [*The Church's Response to New Religious Movements and Sects*, in: *New Religions and Faiths – a Challenge for the Church? Materials from a missionary-pastoral session. Pieniezno, 26th-28th November 1993*, Pieniezno 1994, p. 168-175].

Kościół. VI. Znaki wiarygodności, EK t. 9, co1. s. 1019-1020. [C*hurch. VI. Signs of Credibility*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, col. 1019 – 1020].

Kryteria „objawień prywatnych", w: *Objawienia maryjne. Drogi interpretacji,* red. K. Pęk, Warszawa 1994, s. 35-51, THEOTOKOS. Seria mariologiczna 6. [*The Criteria of „Private Revelations"*, in: *Marian revelations. The Ways of Interpretation*, K. Pek, ed., Warszawa 1994, p. 35-51, THEOTOKOS. Mariological Series 6].

Krzyż w wydarzeniach Paschalnych. Aspekt teologiczno-fundamentalny, w: *Diligis Me? Pasce. Księga Jubileuszowa dedykowana biskupowi sandomierskiemu Wacławowi Józefowi Świerzawskiemu na pięćdziesięciolecie święceń kapłańkich 1949-1999,* t. 2, red. S. Czerwik, M. Mierzwa, R. Majkowska, Sandomierz 2000, s. 511-227.[*The Cross in Paschal Events. Theological-Fundamental Aspect*, in: *Diligis me? Pasce. Jubilee Book for the Bishop of sandomierz Waclaw Jozef Swierzawski for 50th Anniversary of His Vows 1949-1999,* vol. 2, S. Czerwik, M. Mierzwa, R. Majkowska, eds., Sandomierz 2000, p. 511-227].

Ksiądz prof. dr hab. Edward Kopeć. Życie i działalność naukowo-dydaktyczna, RTK 32 (1985) z. 2, s. 7-22. [*The Rev. Prof. PhD Edward Kopec. Life and Academic- Pedagogical Work*, RTK 32 (1985) b. 2, p. 7-22].

Ku pojęciu światopoglądu, w: *Z zagadnień światopoglądu chrześcijańskiego*, Lublin 1989, s. 11-33. [*Towards The Notion of Outlook, in: Some Christian Outlook Problems,* Lublin 1989, p. 11-33].

Kulturotwórczy argument, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 730-742. [*Culture-Making Argument*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 730-742].

Manualistyka teologicznofundamentalna, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 766-771. [*Theological-Fundamental Manualistics*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 766-771].

Maryjny aspekt cudu, RT 40(1993) z. 2, s. 97-102. [*Marian Aspect of Miracle*, RT 40(1993) b. 2, p. 97-102].

Metoda historiozbawcza w teologii fundamentalnej, RT 44(1997) z. 2, s. 101-112. [*Historic-Salutory Method in Fundamental Theology*, RT 44(1997) b. 2, p. 101-112].

Metody typu podmiotowego w apologetyce współczesnej, RTK 22(1975) z. 2, s. 19-36. [*Subject-Type Method in the Contemporary Apologetics*, RTK 22(1975) b. 2, p. 19-36].

Miłość jako motyw wiarygodności chrześcijaństwa, w: *Miłość w postawie ludzkiej*, red. W. Słomka, Lublin 1993, s. 229-247. Homo meditans 8. [*Love as a Motive of Credibility of Christianity, in: Love in Human Attitude*, W. Slomka, ed., Lublin 1993, p. 229-247. Homo meditans 8].

Modele uzasadnień wiarygodności chrześcijaństwa, w: *Chrześcijaństwo jutra. Materiały II Międzynarodowego Kongresu Teologii Fundamentalnej. Lublin. 18-21 września 2001*, Lublin 2001, s. 351-397. [*Models of Credibility of Christianity Substantiation, in: Christianity of Tomorrow. Materials from the 2nd International Congress of Fundamental Theology. Lublin 18th-21st September 2001*, Lublin 2001, p. 351-397].

Możliwość pluralizmu w teologii fundamentalnej, RTK 25(1978) z. 2, s. 31-54. [*The Possiblity of Pluralism in Fundamental Theology*, RTK 25(1978) b. 2, p. 31-54].

Naturalistyczne i ewolucjonistyczne teorie genezy religii, AK 79(1987) t. 108, s. 214-233. [*Naturalistic and Evolutionistic Theories of the Religion Origins*, AK 79(1987) vol. 108, p. 214-233].

Nowy podręcznik teologii fundamentalnej, CT 57(1987) nr 1, s. 159-166. [*New Handbook of Fundamental Theology*, CT 57(1987) no. 1, p. 159-166].

Objawienia prywatne, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 853-859. [*Private Revelations*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 853-859].

Objawienie Boże, w: *Bóg – człowiek – świat. Ilustrowana Encyklopedia dla Młodzieży*, red. A. Konopczyna, I. Mierzwa, Katowice 1991, s. 189-190. [*God's Revelation,* in: *God – Man – World. An Illustrated Encyclopedia for Young Readers*, A. Konopczyna, I. Mierzwa, eds., Katowice 1991, p. 189-190].

Objawieniowa geneza religii, w: *Plenitudo legis dilectio. Księga pamiątkowa dedykowana prof. dr. hab. Bronisławowi W. Zubertowi OFM z okazji 65. rocznicy urodzin*, Lublin 2000, s. 789-799. [*Revelationary Origins of Religion*, in: *Plenitudo legis dilection. Commemorative Book for the Rev. Prof. PhD Hab Bronislaw W. Zubert OFM on his 65th Birth Anniversary*, Lublin 2000, p. 789-799].

Od apologetyki do teologii fundamentalnej. Rozwój myśli ks. Władysława Hładowskiego w badaniach nad wiarygodnością objawienia chrześcijańskiego, „Studia Teologiczne" 8 (1990) s. 13-23. [*From Apologetics to Fundamental Theology. The Progress of rev. Wladyslaw Hladowski's Thought in his Studies on Credibility of Christian Revelation,* „Studia Teologiczne" („Theological Studies") 8 (1990) p. 13-23].

Paciorkowski Ryszard, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 889. [*Paciorkowski Ryszard*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 889].

Papież – świadek i znak jedności Kościoła, RT 43(1996) z. 2, s. 145-157.[*The Pope – A Witness and A Sign of the Unity of the Church*, RT 43(1996) b. 2, p. 145-157].

Papież – świadek i znak jedności, w: *Duch, który jednoczy. Zarys pneumatologii*, red. M. Marczewski, Lublin 1998, s. 339-448. [*The Pope – A Witness and A Sign of Unity*, in: *The Spirit That Unites. An Outline of Pneumatology*. M. Marczewski, ed., Lublin 1998, p. 339-448].

Pedagogiczne funkcje cudu według św. Grzegorza Wielkiego, RTK 30(1983) z. 2, s. 33-49. [*Pedagogical Functions of Miracle According to St Gregory the Great*, RTK 30(1983) b. 2, p. 33-49].

Personalistyczna koncepcja aktu wiary według Jeana Mouroux, w: *In Christo Redemptore. Księga pamiątkowa ku czci ks. Profesora Jerzego Misiurka*, red. J. Popławski, Lublin 2001, s. 265-279. [P*ersonalistic Concept of the Act of Faith According to Jean Mouroux*, in: *In Christo redemptore. Commemorative Book for Rev. Prof. Jerzy Misurek*, J. Poplawski, ed., Lublin 2001, p. 265-279].

Personalistyczna koncepcja Objawienia Jeana Mouroux, RT 47(2000) z. 9, s. 13-29. [*Jean Jean Mouroux's Personalistic Concept of Revelation*, RT 47(2000) b. 9, p. 13-29].

Pneumatologiczne podstawy duszpasterstwa, w: *Teologia pastoralna*, t. 1, *Teologia pastoralna fundamentalna*, red. R. Kamiński, Lublin 2000, s. 323- 340. [*Pneumatological Grounds of Rastoral Work*, in: *Pastoral Theology,* vol. 1, *Fundamental Pastoral Theology,* R. Kaminski, ed., Lublin 2000, p. 323- 340].

Pochodzenie chrześcijanstwa, w: *Religioznawstwo w katechezie. Materiały katechetyczne z religioznawstwa*, red. M. Majewski, H. Zimoń, Kraków 1987, s. 195-211. [*The Origins of Christianity*, in: *Religious Studies in Religious Education. Catechetical Materials on Religious Studies,* M. Majewski, H. Zimoń, eds., Krakow 1987, p. 195-211].

Pojęcie Objawienia Bożego w religiach, RT 46(1999) z. 2, s. 13-27. [*The Notion of Divine Revelation in Religions*, RT 46(1999) z. 2, s. 13-27].

Pojęcie symbolu religijnego a możliwość zastosowania go w teologii, „Studia Paradyskie" 4 (1994) s. 89-130. [*The Notion of Religious Symbol and Possibility of Its Usage in Theology,* „Studia Paradyskie" 4 (1994) p. 89-130].

Posłowie, w: *Wiarygodność Kościoła wobec przemian w Polsce. Quo vadis Ecclesia Polonorum?* Pelplin-Lublin 1994, s. 173-174. [*Afterword*, in: *Credibility of the Church in the Face of Transformations in Poland. Quo vadis Ecclesia Polonorum?* Pelplin-Lublin 1994, p. 173-174].

Potrzeba badań interdyscyplinarnych w teologii fundamentalnej, w: *Społeczna aktualizacja tożsamosci człowieka. Teologia fundamentalna w interdyscyplinarnym dialogu,* red. J. Cuda, Katowice 2004, s. 72-84. [*The Need for Interdisciplinary Studies in Fundamental Theology*, in: *Social Revision of Human Identity. Fundamental theology in Interdisciplinary Dialogue,* J. Cuda, ed., Katowice 2004, p. 72-84].

Pozachrześcijańskie świadectwa o historycznym istnieniu Jezusa, w: *Najważniejsza jest miłość. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Waleriana Słomki*, red. M. Chmielewski, Lublin 1999, s. 361-375. [*Non-Christian Testimonies on Historical Existence of Jesus*, in: *Love is Most Important. Commemorative Book for the Rev. Prof. Walerian Slomka,* M. Chmielewski, ed., Lublin 1999, p. 361-375].

Pozateologiczne zadania apologetyki, CT 45(1975) fasc. 4, s. 57-66. [*Extratheological Tasks for Apologetics*, CT 45(1975) fasc. 4, p. 57-66].

Prakseologiczny argument, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 950-953. [*Praxeological Argument*, in: *Lexicon Of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds.,Lublin-Krakow 2002, s. 950-953].

Problem cudów w buddyzmie, w: Dni Buddyjskie. Materiały z sesji naukowej. V Pieniężnieńskie Spotkania z Religiami, red. E. Śliwka, M. Brzescinski, Pieniężno 1990, s. 103-120. Materialy i Studia Księży Werbistów 35. [*The Problem of Miracles in Buddhism, in: Buddhist days. Materials from Academic Session. 5th Pieniezno Religions Meetings*, E. Sliwka, M. Brzescinski, eds., Pieniezno 1990, p. 103-120].

Problem dowodzenia z cudu w „drugiej szkole augustyńskiej", RTK 35(1988) z. 2, s. 65-82. {*The Problem of Miracle Proving in the „second Augustine School*", RTK 35(1988) b. 2, p. 65-82].

Problem wiarogodności „objawień prywatnych", AK 78(1986) t. 106, s. 34-50. [*The Problem of Credibility of „Private Revelations",* AK 78(1986) vol. 106, p. 34-50].

Problem wiarygodności chrześcijaństwa w Katechiźmie Kościoła katolickiego, „Ethos" 6 (1993) nr 4, s. 186-198. [*The Problem of Credibility od Christianity in The Catechism of the Catholic Church*, Ethos" 6 (1993) no. 4, p. 186-198].

Problem wyboru światopoglądu, RTK 36(1989) z. 6, s. 161-176. [*The Problem of the Chioce of World View*, RTK 36(1989) b. 6, p. 161-176].

Problem wyboru swiatopoglądu. AK 84(1992) t. 119, s. 227-242. [*The Problem of The Chioce of World View*, AK 84(1992) vol. 119, p. 227-242].

Problemy posoborowej dyskusji nad urzędem w Kościele, RBL 36(1983) nr 4, s. 321-329.[*The Problem of Post-concilar Discussion on the Office-Holding in the Church,* RBL 36(1983) no.4, p. 321-329].

Przyczyny kryzysu apologetyki, RTK 20(1973) z. 2, s. 41-63. [*The Reasons for the Crisis of Apologetics*, RTK 20(1973) b. 2, p. 41-63].

Pusty grób i chrystofanie znakami Zmartwychwstania. Aspekt metodologiczny, „Resovia sacra" 6(1999) s. 27-37. [*The Empty Tomb and Christophanies as the Signs of Resurrection. The Methodological Aspect.* „Resovia sacra" 6(1999) p. 27-37].

Pusty grób, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 987-990. [*Empty Tomb*, in: *Lexiocon of Fundamental Theology*,. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 987-990].

Redukcjonistyczne teorie religii, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002,

s. 1004-1008. [*The Reductionistic Theories of Religion*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 1004-1008].

Religia, w: *Bóg – człowiek – świat. Ilustrowana Encyklopedia dla Młodzieży*, red. A. Konopczyna, I. Mierzwa. Katowice 1991, s. 239-240. [*Religion*, in: *God – Man – World. An Illustrated Young Reader's Encyclopedia*, A. Konopczyna, I. Mierzwa, eds., Katowice 1991, p. 239-240].

Religia, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1013-1027. [*Religion,* in*: Lexixon of Fundamental* Theology, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Kraków 2002, p. 1013-1027].

Religioznawstwo czy religiologia, „Homo Dei" 56(1987) nr 2, s. 107-116. [*Religious Studies or Religiology*, „Homo Dei" 56(1987) no. 2, p. 107-116].

Rola Ducha Świętego w Kościele według encykliki „Dominum et Vivificantem" Jana Pawła II, RT 45(1998) z. 2, s. 5-19. [*The Role of the Holy Spirit in the Church According to John Paul II's Encyclical „Dominum et Vivificantem"*, RT 45(1998) b. 2, p. 5-19].

Rola motywacyjna cudu według św. Tomasza z Akwinu, RTK 26(1979) z. 3, s. 93-106. [*The Motivating Role of Miracle According to St Thomas Aquinas*, RTK 26(1979) b. 3, p. 93-106].

Rola podmiotu w uzasadnieniu z cudu w apologetyce Maurice Blondela, AK 82(1990) t. 115, s.48-57. [*The Role of Subject in Miracle Substantiation in Maurice Blondel's Apologetics,* AK 82(1990) vol. 115, p. 48-57].

Rozpoznanie Objawienia Bożego (cz. II). Rozpoznanie Objawienia w Jezusie Chrystusie, RT 50(2003) z. 9, s. 5-13. [*Recognition of God's Revelation (part 2) Recognition of Revelation in Jesus Christ*, RT 50(2003) b. 9, p. 5-13].

Rozpoznanie Objawienia Bożego, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1046-1051. [*Recognition of God's Revelation*, in: *Lexicon of Fundamental*

Theology, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 1046-1051].

Rozpoznawanie Objawienia Bożego, RT 48-49(2001-2002) z. 9, s. 17-27. [*Recognizing God's Revelation*, RT 48-49(2001-2002) b. 9, p. 17-27].

Rozum i wiara z perspektywy teologii fundamentalnej w świetle encykliki Fides et ratio. Analecta Cracoviensia 34(2002) z. 9, s. 241-261 [*Reason and Faith in the Perspective of Fundamental Theology in the Light of the Enciclics Fides et ratio*, Analecta Cracoviensia 34(2002) b. 9, p. 241-261].

Rozumienie cudu w religiach pozachrześcijańskich i w chrześcijaństwie, w: *Słowo Boga i drogi człowieka. Ksiega pamiątkowa ku czci Księdza Biskupa Pelplińskiego prof. dr. hab. Jana Bernarda Szlagi,* red. Z. Machnikowski, Tczew – Pelplin 1998, s. 272-288. [*The Understanding of Miracle in Non-Christian Religions and in Christianity*, in: *The Word of God and the Ways of the Man. Commemorative Book for the Pelpin Bishop Rev. Prof. PhD Hab. Jan Bernard Szlaga*, Z. Machnikowski, eds., Tczew – Pelplin 1998, p. 272-288].

Rozwój refleksji eklezjologicznej księdza Kardynała Stanisława Nagy'ego, RT 51(2004) z. 9, s. 5-14. [*The Progress of the rev. Cardinal Stanislaw Nagy's Ecclesiological Reflection,* RT 51(2004) b. 9, p. 5-14].

Seminarium Sekcji Teologii Fundamentalnej (29 11 11978), STV 17(1979) nr 1, s. 275-278. [*A Seminar of Fundamental Theology Section*, *29th of November 1978*, STV 17(1979) no. 1, p. 275-278].

Soteryczny wymiar cudu, CT 58(1988) fasc. 1, s. 71-87. [*Soteric Dimension of Miracle*, CT 58(1988) fasc. 1, p. 71-87].

Sperancyjny argument, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1126-1132. [*Sperantic Argument*, in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, s. 1126-1132].

Struktura naukowa teologii fundamentalnej, STV 22(1984) nr 1, s. 35-69. [*Scientific Structure of Fundamental Theology,* STV 22(1984) no. 1, p. 35-69].

Symbol, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1153-1159. [*Symbol*, in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 1153-1159].

Sympozjum teologicznofundamentalne, CT 58(1988) fasc. 2, s. 167-173. [*Fundamental Theology Symposium*, CT 58(1988) fasc. 2, p. 167-173].

Świętego Augustyna teologiczne rozumienie cudu i jego funkcji, RTK 31(1984) z. 2, s. 107-124. [*St Augustine's Theological Understanding of Miracle and Its Function,* RTK 31(1984) b. 2, p. 107-124].

Tendencje irracjonalistyczne i ich przezwyciężanie w teologii, RT 40(1993) z. 2, s. 41-52. [*Irrationalistic Tendencies and Overcoming Them in Theology*, RT 40(1993) b. 2, p. 41-52].

Teofanijny charakter cudu, CT 57(1987) fasc. 4, s. 39-54. [*Teophanic Nature of Miracle,* CT 57(1987) fasc. 4, p. 39-54].

Teologia nadziei według Jurgena Moltmanna, w: *Nadzieja w postawie ludzkiej*, red. W. Słomka, Lublin 1992, s. 41-67. Homo meditans 7. [*Theology of Hope According to Jurgen Moltmann*, in: *Hope in Human Attitude*, W. Slomka, ed., Lublin 1992, p. 41-67. Homo meditans 7].

Teologiczna interpretacja religii niechrześcijańskich w nauczaniu katechetycznym, „Homo Dei" 55(1986) nr 3, s. 193-205. [*Theological Interpretation of Non-Christian Religions in Religious Education*, „Homo Dei" 55(1986) no. 3, p. 193-205].

Teologiczna interpretacja religii niechrześcijańskich w nauczaniu katechetycznym, w: *Z problematyki religioznawczej. Materiały duszpastersko-katechetyczne*, Gorzów 1986, s. 34-49. [*Theological Interpretation of Non-Christian Religions in Religious Education,* in: *Religious Studies Problems. Catechetical and Pastoral Materials*, Gorzow 1986, p. 34-49].

Teologiczne podstawy Jubileuszu 2000 w świetle „Tertio millennio adveniente", w: *Tertio millennio adveniente. U progu trzeciego tysiąclecia*, red.

G. Witaszek, Lublin 2000, s. 17-29. [*Theological Grounds of the Jubilee 2000 in the Light of „Tertio millennio adveniente", in: Tertio millennio adveniente. On the Threshold of the Third Millenium*, G. Witaszek, ed., Lublin 2000, p. 17-29].

Teologicznofundamentalna myśl Ks. J. Kudasiewicza, w: *Posługa słowa Pańskiego*, red. S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, Kielce 1997, s. 23-32. [*Rev. J. Kudasiewicz's Fundamental Theology Thought, in: The Service of the Word of God*, S. Bielecki, H. Ordon, H. Witczyk, eds., Kielce 1997, p. 23-32].

Tło i okoliczności powstania deklaracji „Dominus Iesus", w: *Wokół deklaracji „Dominus Iesus",* Lublin 2001, s. 35-55. [*The Background and Creation Circumstances of the Declaration „Dominus Iesus"*, in: *Around „Dominus Iesus" Declaration,* Lublin 2001, p. 35-55].

Tolerancja doktrynalna, AK 86(1994) t. 122, s. 453-466. [*Doctrinal Toleration*, AK 86(1994) vol. 122, p. 453-466].

Traktat chrystologiczno-apologetyczny w kontekście polskich uwarunkowań religioznawczych, „Zeszyty Naukowe KUL" 30(1987) nr 3-4, s. 51-65. [*Christological- Apologetical Treatise in the Context of Polish Religious Studies,* „Zeszyty Naukowe KUL" („The CUL Academic Books") 30(1987) no. 3-4, p. 51-65

Uniwersalizm zbawienia w Jezusie Chrystusie w nauce Vaticanum II, w: *Uniwersalizm chrześcijaństwa a pluralizm religii*, red. S. Budzik, Z. Kijas, Tarnów 2000, s. 52-71. [*The Universalism of Salvation in Jesus Christ in Vaticanum II Teaching*, in: *The Universalism of Christianity and the Pluralism of Religion*, S. Budzik, Z. Kijas,eds.,Tarnow 2000, p. 52-71].

Urzeczywistnianie się Kościoła dziś, „Universitas Gedanensis" 1994 nr 10, s. 5-14. [*The Realization of the Church Today,* „Universitas Gedanensis" 1994 no. 10, p. 5-14].

Uwagi o metodzie historycznej w apologetyce, RTK 23(1976) z. 2, s. 37-58. [*Notes on the Historical Method in Apologetics,* RTK 23(1976) b. 2, p. 37-58].

Uwagi o metodzie w apologetyce, CT 46(1976) fasc. 1, s. 79-87. [*Notes on the Method in Apologetics,* CT 46(1976) fasc. 1, p. 79-87].

Wiara jako odpowiedź człowieka na Boże objawienie, w: *Katechizm Kościoła katolickiego. Wprowadzenie*, Lublin 1995, s. 43-54. [*Faith as Human's Answer to God's Revelation*, in: *The Catechism of the Catholic Church. Foreword*, Lublin 1995, p. 43-54].

Wiarygodność posłannictwa Jezusa Chrystusa, w: *Jezus Chrystus jedyny i uniwersalny Zbawiciel. Sympozjum*, red. Z. Morawiec, Kraków 2001, s. 19-35. [*The Credibility of The Mission of Jesus Christ*, in: *Jesus Christ – the Only Saviour. A Symposium*, Z. Morawiec, Krakow 2001, p. 19-35].

Wiarygodność, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1328-1334. [*Credibility, in: Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, s. 1328-1334].

Wprowadzenie, RT 47(2000) z. 9, s. 5-7. [*Introduction*, RT 47(2000) b. 9, p. 5-7].

Współczesne teorie apologetyczne, CT 51(1981) fasc. 4, s. 5-42. [*Contemporary Apologetical Theories*, CT 51(1981) fasc. 4, p. 5-42].

Zadania apologetyki wobec teologii, CT 45(1975) fasc. 3, s. 5-17. [*The Obligations of Apologetics to Theology*, CT 45(1975) fasc. 3, p. 5-17].

Zagadnienie personalizmu w pracach badawczych Wydziału Teologii KUL (1968-1993) RT 43(1996) z. 4, s. 249-263. [*The Problem of Personalism in the Researches and Studies of the Faculty of Theology, the CUL (1968-1993*), RT 43(1996) b. 4, p. 249-263].

Zagadnienie sprawdzalności w apologetyce, STV 14(1976) nr 1, s. 218-226. [*The Problem of Verifiability in Apologetics*, STV 14(1976) no. 1, p. 218-226].

Zbawczy wymiar Objawienia, w: *Vivere in Christo. Chrześcijański horyzont moralności,* red. J. Nagórny, A. Derdziuk, Lublin 1996, s. 409-418. [*The Redemptive Dimention of Revelation*, in: *Vivere in Christo. The Christian Horizon of Morality,* J. Nagorny, A. Derdziuk, eds., Lublin 1996, p. 409-418].

Ze współczesnej dyskusji nad przedmiotem apologetyki, STV 13(1975) nr 2, s. 35-45. [*Some Aspects of the Contemporary Discussion on Apologetics*, STV 13(1975) no. 2, p. 35-45].

Znak, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1375-1378.[*Sign*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, Lublin-Krakow 2002, p. 1375-1378].

Znakowa koncepcja prymatu. Summarium, 32(2003) s. 51-63. [*The Sign Concept of Primacy*. Summarium, 32(2003) p. 51-63].

Co-author

Eklezjotwórczy wymiar modlitwy w świetle Katechizmu Kościola Katolickiego (współautor J. Mastej), w: *Homo orans*, red. J. Misiurek, J. M. Popławski, Lublin 2000, s. 115133. [*Ecclesia- Creating Dimention of Prayer in the Light of the Catechism of the Catholic Church* (with J. Mastej), in: *Homo orans*, red. J. Misiurek, J. M. Poplawski, eds., Lublin 2000, p. 115-133].

Chrześcijaństwo, w: *Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej, (*współautor K. Kaucha) red. H. Zimoń. „Studia religiologiczne", t. 1, Lublin 2000, s.489-510. [*Christianity*, in: *Religion in the Contemporary World. A Religiological Outline*, (with K. Kaucha), H. Zimon.ed., „Studia religiologiczne", („Religiological Studies") vol. 1, Lublin 2000, p.489-510].

Historyczność Jezusa Chrystusa, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 504-506, 509-521. [*The Historicity of Jesus Christ, in: Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 504-506, 509-521].

Kościól – geneza, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 662-667. [*Chuch – the Origins*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 662-667].

Krzyż, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 699-700, 715-718. [*Cross*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 699-700, 715-718].

Mesjańska świadomość Jezusa, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 780-786. [*Messianistic Awareness of Jesus,* in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 780-786].

Objawienie Boże, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 859-865. [*God's Revelation*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, Lublin-Krakow 2002, p. 859-865].

Personalistyczny argument, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 907-911. [*Personalistic Argument,* in: *Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Kraków 2002, p. 907-911].

Światopogląd, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1195-1200. [*World View*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 1195-1200].

Zmartwychwstanie, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*, red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1367-1375. [*Resurrection, in: Lexicon of Fundamental Theology,* M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 1367-1375].

Znaki wiarygodności Kościoła, w: *Leksykon Teologii Fundamentalnej,* red. M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwoń, J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 1381-1384, 1386-1387, 1390, 1392-1393. [*The Signs of Credibility of the Church*, in: *Lexicon of Fundamental Theology*, M. Rusecki, K. Kaucha, I. S. Ledwon, J. Mastej, eds., Lublin-Krakow 2002, p. 1381-1384, 1386-1387, 1390, 1392-1393].

Henryk Zimoń SVD, Prof. PhD Hab.

Since 1985 he has been the head of the Department of History and Ethnology of the Religion, the Institute of Fundamental Theology, the Faculty of Theology.

He was born on 4 May 1940 in Wodzislaw Slaski. He studied philosophy and theology at the High Seminary of the Priests of the Verbum Order (SVD) in Pieniezno (1958-1965), then he took up ethnology, religious studies and Indology at the Faculty of Philosophy of the University of Freiburg in Switzerland (1965-1973), where he obtained the titles of MA (1971) and PhD (1973). Since 1973 he has been employed at the Catholic University of Lublin: in 1975 he took the position of senior teacher; in 1975 – the position of lecturer; he gained the title of Doctor Habilitatus in 1983 and Reader in 1985. In 1992 he was appointed associate professor, obtained the title of professor in 1994 and in 2000 he was accepted as full professor. He has been the supervisor of 11 doctoral dissertations, 18 BA theses and 123 MA theses. The main subjects of his research include: primitive peoples religions, African religions and cultures, Indian Buddhism, cultural and historical ethnology, interreligious dialogue. His field research in Africa covers: Tanzania (1968), Ghana (1984-1985, 1990-1991), India (1987). He gave lectures at Catholic Theological Academy in Chicago (1987) and the Catholic University of Leuven (2003) as a visiting professor. He is a member of the Faculty of Theology of the Learned Society of the Catholic University of Lublin, the international Anthropos Institute, the Polish Ethnological Society, the Polish Society of African Studies, the Learned Society of Lublin and the Committee of Ethnological Sciences of the Polish Academy of Sciences (since 1991).

Rev. H. Zimon is the author of 103 Articles and papers, 55 encyclopedia entries, 18 reviews and 24 academic publications (total of 244 titles).

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Afrykańskie rytuały agrarne na przykładzie ludu Konkomba, Warszawa 1992. [*African Agrarian Rituals as Illustrated by the Konkomba People*, Warsaw 1992].

Dialog międzyreligijny, red. H. Zimoń, Lublin 2004. [*Interreligious Dialogue*, H. Zimon, ed., Lublin 2004].

Działalność Instytutu Anthropos w dziedzinie lingwistyki, etnologii i religioznawstwa red. H. Zimoń, Pieniężno 1980. [*Scientific Activity of the Anthropos Institute in the Fields of Linguistics, Ethnology, and Study of Religion*, H. Zimon, ed., Pieniezno 1980].

Kultury i religie Afryki a ewangelizacja, red. Henryk Zimoń, Lublin 1995. [*African Cultures and Religions versus Evangelization*, Henryk Zimon, ed., Lublin 1995].

Monoteizm pierwotny. Teoria Wilhelma Schmidta i jej krytyka w wiedeńskiej szkole etnologicznej, Katowice 1989. [*Primitive Monotheism. Wilhelm Schmidt's Theory and its Critique within the Vienna School of Ethnology*, Katowice 1989].

Monoteizm pierwotny. Wilhelma Schmidta teoria i jej krytyka w wiedeńskiej szkole etnologicznej, wyd. 2 poprawione i zmienione, Lublin 2001. [*The Primitive Monotheism. Wilhelm Schmidt's Theory and Its Critique within the Vienna School of Ethnology,* edition changed and improved, Lublin 2001].

Regenriten auf der Insel Bukerebe (Tanzania), Freiburg Schweiz 1974.

Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej, red. H. Zimoń, Lublin 2000, 2001 (dodruk) [*Religion in the Contemporary World. A Compendium of the Religiological Issues,* H. Zimon, ed., Lublin 2000, 2001 (reprint)].

Religie pozachrześcijańskie w procesie przemian, red. H. Zimoń, Warszawa 1990. [*Non-Christian Religions in the Process of Transition*, H. Zimon, ed., Warsaw 1990].

Religioznawstwo w katechezie. Materiały katechetyczne z religioznawstwa, M. Majewski, H. Zimoń, Kraków 1987. [*Study of Religion in the Catechesis. Religiological Catechetical Materials*, M. Majewski, H. Zimon, eds., Krakow 1987].

S*akralność ziemi u ludu Konkomba z Afryki Zachodniej*, Lublin 1998. [*The Sacredness of the Earth among the Konkomba People in West Africa,* Lublin 1998].

Z badań nad religią i religijnością ludową, red. H. Zimoń, Warszawa 1988. [*Studies on Religion and Folk Religiousness,* H. Zimon, ed., Warsaw 1988].

Z zagadnień etnologii i religioznawstwa, red. H. Zimoń, Warszawa 1986. [*Issues of Anthropology and Religious Studies*, H. Zimon, ed., Warsaw 1986].

Articles and papers

Afrykańskie wartości duchowe i religijne jako podstawa dialogu międzyreligijnego, w: H. Zimoń (red.), *Dialog międzyreligijny*, Lublin 2004, s. 159-183. [*African Spiritual and Religious Values as the Basis for the Interreligious Dialogue*, in: H. Zimon, ed., Interreligious Dialogue, Lublin 2004, p. 159-183].

Buddyzm, w: H. Zimoń SVD (red.), *Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej,* Lublin 2000, s. 379-402. [*Buddhism*, in: H. Zimon SVD, ed., *Religion in the Contemporary World. An Outline of Religiological Issues*, Lublin 2000, p. 379-402].

Dialog chrześcijaństwa z tradycyjnymi religiami Afryki, w: W. Kłuj (red.), *Odkupienie a dialog miqdzyreligijny. Materialy z sympozjum w Obrze 20-21 kwietnia 1998 r.*, Poznań 1999, s. 63-79. [*The Dialogue between Christianity and African Traditional Religions,* in: W. Kluj, ed., *Redemption and Interreligious Dialogue. Materials from the Symposium in Obra held on 20-21 April 1998*, Poznan 1999, p. 63-79].

Dialog międzyreligijny w świetle współczesnego nauczania Kościoła, „Nurt SVD" 32(1998) nr 2 s. 23-39. [*Interreligious Dialogue in the Contemporary Church's Teaching*, „Nurt SVD" („SVD Trend") 32(1998) no. 2 p. 23-39].

Die Evangelisierung herausgefordert durch die afrikanischen Agrarrituale, w: K. Muller (Hrsg.). *Naturwissenschaftliches Weltbild und Evangelisierung,* Nettetal 1993, s. 137-153. [*Die Evangelisierung herausgefordert durch die afri-*

kanischen Agrarrituale, w: K. Muller (Hrsg.). *Naturwissenschaftliches Weltbild und Evangelisierung*, Nettetal 1993, p. 137-153].

Działalność misyjna buddyzmu na przestrzeni wieków, „Zeszyty Misjologiczne ATK" 2(1979) cz. 2 s. 86-116. [*Mission Activity of Buddhism in the Past and Today*, „Zeszyty Misjologiczne ATK" („Missionary Booklets of the Academy of Catholic Theology"), 2(1979) part 2 p. 86-116].

Dziecko w kontekście kultury afrykańskiej, CT 64 (1994) nr 4 s. 69-80. [*Child in the Context of African Culture*, CT 64 (1994) no. 4 p. 69-80].

Geschichte des Herrscher-Klans Abasiranga auf der Insel Bukerebe (Tanzania) bis 1895. „Anthropos" 66(1971) s. 321-372, 719-752. [*Geschichte des Herrscher-Klans Abasiranga auf der Insel Bukerebe* (Tanzania) bis 1895. „Anthropos" 66(1971) p. 321-372, 719-752].

Guinea Corn Harvest Rituals among the Konkomba of Northern Ghana, „Anthropos" 84 (1989) s. 447-458. [*Guinea Corn Harvest Rituals among the Konkomba of Northern Ghana,* „Anthropos" 84 (1989) p. 447-458].

Kobiety w tradycyjnych religiach afrykańskich, RT 47(2000) z. 9, s. 125-142. [*Women in African Traditional Religions*, RT 47(2000) b. 9, p. 125-142].

Koncepcja Istoty Najwyższej u wybranych ludów afrykańskich, „Studia Religiologica" 2000 z. 33 s. 173-186. [*The Concept of the Supreme Being among the Chosen African Peoples*, „Studia Religiologica" 2000 b. 33 p. 173-186].

Kulty agrarne u ludów Afryki Wschodniej i Południowej, „Zeszyty Naukowe KUL" 18(1975) nr 3, s. 57-75. [*Agrarian Rituals among the Peoples of East and South Africa*, „Zeszyty Naukowe KUL" („Academic Booklets of the Catholic University of Lublin") 18(1975) no. 3, p. 57-75].

Modlitwa u ludów afrykańskich, RT 43(1996) z. 2, s. 333-345. [*Prayer Among the African Peoples*], RT 43(1996) b. 2, p. 333-345].

Pojęcie i klasyfikacja rytuałów, w: K. Kowalik SDB (red.), *Tradycja i otwartość. Księga pamiątkowa poświęcona o. Profesorowi dr hab. Stanisławowi*

Celestynowi Napiórkowskiemu, Lublin 1999, s. 111-124., [*The Notion and the Classification of Rituals*, in: Rev. K. Kowalik SDB, ed., *Tradition and Openness. Commemorative Book for Father Professor PhD Hab. Stanislaw Celestyn Napiorkowski*, Lublin 1999, p. 111-124].

Problem monoteizmu ludów pierwotnych w świetle współczesnych badań etnologicznoreligioznawczych, w: H. Zimoń (red.), *Działalność Instytutu Anthropos w dziedzinie lingwistyki, etnologii i religioznawstwa*, Pieniężno 1980, s. 25-60. [*Problem of Monotheism of the Primitive Peoples According to Present Ethnological and Religious Studies*], in: H. Zimon, ed., *Activity of the Anthropos Institute in the Field of Linguistics, Ethnology and Religious Studies*, Pieniezno 1980, p. 25-60].

Regenmacher und Regenzeremonien in Uganda, w: *Anthropica*. Gedenkschrift zum 100. Geburtstag von P. Wilhelm Schmidt. Gesammelte Aufsatze herausgegeben vom Anthropos-Institut, Sankt Augustin bei Bonn 1968 s. 429-452. [*Regenmacher und Regenzeremonien in Uganda,* w: *Anthropica*. Gedenkschrift zum 100. Geburtstag von P. Wilhelm Schmidt. Gesammelte Aufsatze herausgegeben vom Anthropos-Institut, Sankt Augustin bei Bonn 1968 p. 429-452].

Religie ludów pierwotnych, w: H. Zimoń SVD (red.), *Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej,* Lublin 2000, s. 207-244. [*Religions of Primitive Peoples*, in: H. Zimon SVD, ed., *Religion in the Contemporary World. An Outline of Religiological Issues,* Lublin 2000, p. 207-244].

Rytuały pochówkowe starszych mężczyzn u ludu Konkomba z północnej Ghany, RT 45 (1998) z. 2, s. 137-154. [*Burial Rituals of Elderly Men among the Konkomba People of Northern Ghana*, RT 45 (1998) b. 2, p. 137-154].

Sanktuarium ziemi – centrum kultowe ludu Konkomba w północnej Ghanie, RT 40 (1993) z. 2, s. 23-40. [*The Earth Shrine – the Cult Centre among the Konkomba People of Northern Ghana*, RT 40 (1993) b. 2, p. 23-40].

Społeczny wymiar wybranych rytuałów u ludu Konkomba z północnej Ghany, w: J. Lapott (red.), *Afryka. 40 lat penetracji oraz poznawania ludów i ich kultur. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej przez Muzeum Narodowe w Szczecinie 18-19 kwietnia 2002 roku*, Szczecin 2004, s. 110-122. [*Social Dimension of the*

Chosen Rituals among the Konkomba People of Northern Ghana, in: J. Lapott, ed., *Africa. 40 Years of Penetration and Discovering Peoples and Their Cultures. Materials from the Academic Session Organized by National Museum in Szczecin on 18-19 April 2002*, Szczecin 2004, p. 110-122].

Struktura rytuałów pogrzebowych u ludu Konkomba z północnej Ghany, RT 51(2004) z. 9, s. 199-214. [*The Structure of Funeral Rituals among the Konkomba People of Northern Ghana*, RT 51(2004) b. 9, p. 199-214].

Symbolika afrykańskich rytuałów agrarnych na przykładzie ludu Konkomba, w: H. Zimoń (red.), *Kultury i religie Afryki a ewangelizacja*, Lublin 1995, s. 119-148. [*Symbolism of the African Agrarian Rituals as Illustrated by the Konkomba People* in: H. Zimon, ed., *African Cultures and Religions versus Evangelization, Lublin* 1995, p. 119-148].

The Image of Jesus Christ in the African Religious Tradition, w: M. Rusecki i in. (red.), *Chrześcijaństwo jutra. Materiały II Międzynarodowego Kongresu Teologii Fundamentalnej, Lublin, 18-21 września 2001*, Lublin 2001, s. 634-664. [*The Image of Jesus Christ in the African Religious Tradition,* in: M. Rusecki and others, eds., *Christianity of Tomorrow. Materials from the 2nd International Congress of Fundamental Theology, Lublin, 18-21 September 2001*, Lublin 2001, p. 634-664].

The Sacredness of the Earth among the Konkomba of Northern Ghana, „Anthropos" 98(2003) s. 421-443. [*The Sacredness of the Earth Among the Konkomba of Northern Ghana*, „Anthropos" 98(2003), p.421-443].

Traditional Yam Feasts among the Konkomba of Northern Ghana, „Ethnologia Polona" 17 (1992), s. 111-127. [*Traditional Yam Feasts among the Konkomba of Northern Ghana*, „Ethnologia Polona" 17 (1992), p. 111-127].

Wierzenia o ziemi. Analiza religioznawcza i afrykanistyczna, RT 46(1999) z. 4, s. 379-395. [*Earth Beliefs. Religiological and African Analysis*, RT 46(1999) b. 4, p. 379-395].

Wilhelm Schmidt's Theory of Primitive Monotheism and Its Critique within the Vienna School of Ethnology. „Anthropos" 81-1986 p. 243-260.

Zła śmierć i puryfikacja u ludu Konkomba z północnej Ghany, RT 50(2003) z. 9, s. 421-443. [*Bad Death and Purification among the Konkomba People of Northern Ghana*, RT 50(2003) b. 9, p. 421-443]

Znaczenie religijne rytuałów dorocznych u ludu Konkomba z północnej Ghany, w: M. Chmielewski (red.), *Najważniejsza jest miłość. Księga Pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Waleriana Słomki,* Lublin 1999, s. 311-325. [*Religious Meaning of the Annual Rituals among the Konkomba People of Northern Ghana*, in: M. Chmielewski, ed., *Love Is Most Important. Commemorative Book for Rev. Prof. Walerian Slomka*, Lublin 1999, p. 311-325].

Instytut
Teologii Moralnej

Dyrektor

Janusz Nagórny,
Rev. Prof. PhD Hab.

Andrzej Derdziuk OFMCap., PhD Hab., Prof of the CUL

Born on 24 I 1962 in Skierbieszów, (Lublin region). Priest in Capucin's Order in Warsaw Province. He completed theological studies at Catholic University of Lublin. In 1993 obtained the title PhD in moral theology. Since 1994 became a didactic worker in Faculty of Theology CUL. In 2001 obtained the title of Doctor habilitatus and since 2003 he was appointed associate professor. He is the head of Department of History Moral Theology. The subjects of his reflection as well as detailed reserches of history moral theology and monastic life. He wrote 5 books and more then 80 scientific publications, 20 articles in encyclopaedias, and dictionaries. He was the redactor of 14 books including 2 editorial series. Authors more then 20 recensions and 30 reports. In 1996-2001 he has been a secretary Association Moral Theologist in Polnad and vice-president of Conference of Rectors Priest's Seminaries in Poland. At present is rector High Priest Seminary's Capucin Order in Lublin and vicarius monastic province in Warsaw. Since 2005 he's prodean Faculty of Theology CUL.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Grzech w wieku XVIII. Nurty w polskiej teologii moralnej. [*Sin in XVIII c. Currents in Polish moral theology*] Lublin 1996.

A. Derdziuk, M. Stopikowska. *Moraliści polscy. Informator*. [*Polish moral theologists. Guide-book*] Lublin 1999.

Aretologia w podręcznikach moralistów kapucyńskich w okresie między Soborem Watykańskim I a Watykańskim II. [*Aretology in manuals of copucin moralist's in period since Vatican Council I to Vatican Council II*] Lublin 2001.

Aretologia konsekrowana, czyli cnoty zakonne. [*Aretology consacrated that is monastics virtues*] Kraków 2003.

Szata świadectwa. [*Testimony vestment*]. Kraków 2003.

Articles

Formacja do modlitwy. [*Formation to prayer*] „Homo Dei" 62:1993 nr 4 s. 24-34.

Będziesz miłował Pana Boga swego... I tablica Dekalogu. [*Thou shalt love the Lord thy God... I Decalog's table*], w: *Katechizm Kościoła Katolickiego. Przesłanie moralne Kościoła Materiały z sympozjum KUL 5-6 grudnia 1994 r.* [*Cathehism of Catholic Church. Moral Teaching of Church. Papers of Conference CUL 5-6 December 1994*], red. J. Nagórny. A. Derdziuk. Lublin 1995 s. 96-111.

Rodzina w służbie budzenia powołań zakonnych. [*Family in service to initialising monastic vocation's*] „Życie konsekrowane" 3:1995 nr 2 s. 38-43.

Problematyka pracy w Zakonie Braci Mniejszych Kapucynów. [*Problem's of labour in Capucin's Order*], w: *Vivere in Christo. Chrześcijański horyzont moralności. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Seweryna Rosika w 65 rocznicę urodzin*.[*Vivere in Christo. Christian Context of Morality*], red. J. Nagórny. A. Derdziuk. Lublin 1996 s. 311-321.

Sprawowanie Sakramentu Pojednania wobec sióstr zakonnych. [*Penitence sacrament in women's orders*]. „Życie duchowe" 3:1996 z. 3 s. 49-68.

Sakrament Pojednania – wyzwaniem duszpasterskim. [*Penitence sacrament – pastoral challenge*] „Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej" 69:1995 nr 6 s. 179-186.

Szkoła franciszkańska w polskiej teologii moralnej XVIII wieku. [*Franciscan school in Polish moral theology XVIII c.*] „Studia Franciszkańskie" 7:1996 s. 255-268.

Sakrament Pojednania – darem dla Kościoła. [*Penitence Sacrament – the gift to the Church*] „Homo Dei" 45:1996 nr 1 s. 14-24.

Życie konsekrowane w świetle IX Zgromadzenia Zwyczajnego Synodu Biskupów. [*Monastic life according to IX Ordinary Bishop's Synod*] „Roczniki Teologiczne" 43:1996 z. 3 s. 83-96.

Określenia i rozróżnienia grzechów w podręcznikach polskich teologów moralistów XVIII wieku. [*Descriptions and typology of sins in Polish moralist's manuals from XVIII c.*] , w: *Veritatem facientes. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Franciszka Greniuka.* [*Veritatem facientes. Memorial Book to Rev. Prof. Franciszek Greniuk*], red. J. Nagórny. J. Wróbel. Lublin 1997 s. 151-183.

Wartości w projekcie Konstytucji RP. [*Values in Polish Constitutional Project*], w: *Człowiek – Sumienie – Wartości. Materiały z sympozjum KUL 2-3 XII 1996 r*. [*Man – Conscience – Walues. Papers of Scientific Conference at CUL 2-3 December* 1996], red. J. Nagórny. A. Derdziuk. Lublin 1997 s. 157-176.

Teologiczny wymiar braterstwa osób konsekrowanych. [*Theological dimnsion of frternity monastic people*] „Roczniki Teologiczne" 44:1997 z. 3 s. 93-106.

Modlitwa jako postawa służenia Ewangelii życia. [*Prayer as basis to serve to Life's Gospel.*], w: Jan Paweł II. *Evangelium vitae. Tekst i komentarze*. [*Evangelium vitae. Text and Commentaries*], red. T. Styczeń. J. Nagórny. Lublin 1997 s. 401-415.

Rozeznawanie powołania. [*Vocations investigation*] „Życie konsekrowane" 5:1997 nr 4 s. 19-25.

Osoba wychowawcy zakonnego. [*Personality of monastic educator*] „Homo Dei" 58:1998 nr 1 s. 74-82.

Syndromy początków życia zakonnego. [*Syndroms of begining monastic life*] „Życie konsekrowane" 6:1998 nr 2 s. 45-53.

Współczesne uwarunkowania sprawowania Sakramentu Pokuty. [*Presents conditions of penitence sacrament*] „Roczniki Teologiczne" 45:1998 z. 3 s. 91-108.

Obecność kapucynów na Łotwie. [*Capucins in Latvia*] „Studia Polonijne" 19:1998 s. 117-129.

Teologia radości. [*Joy's Theology*], w: *Radość chrześcijańska*. [*Christian Joy*], red. A. Derdziuk. Lublin 1999 s. 13-40.

Współczesny kryzys moralny. [*Present Moral Cirisis*], w: *Wyznawać wiarę dzisiaj. Katechezy dla dorosłych na podstawie Katechizmu Kościoła katolickiego*. [*To confess Faith Today. Catechesis for adolescents peoples according to Catechism of Catholic Church*], red. E. Labendowicz. Sandomierz 1999 s. 448-452.

Kapucyni w służbie pojednania. [*Capucins in service of reconciliation*], w: *Franciszkańskie kierownictwo duchowe*. [*Franciscan spiritual guidance*], red. A. Derdziuk. Lublin 2000 s. 119-135.

Przebaczenie i pojednanie w Pismach św. Franciszka. [*Forgiveness and Reconciliations accrding to Saint. Francis Writings*] „Quaestiones selectae" 7:2000 nr 10 s. 21-44.

Teologia moralna w Polsce w XVII wieku. [*Moral Theology of XVII c. in Poland*] „Roczniki Teologiczne" 48:2001 z. 3 s. 5-19.

Wierność i niewierność w życiu konsekrowanym. [*Fidelity and infidelity in monastic life*] „Życie konsekrowane" 8:2001 nr 2 s. 53-62.

Argument ekologiczny w bioetyce. [*Ecological argument in bioetica*], w: *Przykazania kościelne dzisiaj. Przesłanie moralne Kościoła*. [*Ecclesiastical Comendements at present*], red. J. Nagórny, J. Gocko. Lublin 2001 s. 193-208.

Odpowiedzialność. [*Responsability*] „Kontrola Państwowa". 46:2001 nr 3 s. 69-78.

Modlitwa rozumiana jako rozmowa z Bogiem według pism Bł. Pio z Pietrelciny. [*Prayer as the with God conversation*], w: *W Kościele, z Kościołem i za Kościół*. [*In Church, with Church and beyond Church*]., red. J. Marecki. Kraków 2001 s. 85-112.

Ćwiczenia pokutne w nowicjacie kapucynów w XIX wieku. [*Penitencial exercises in noviciate capuncins order in XIX c.*] „Studia Franciszkańskie" 11:2001 s. 213-221.

Ojcostwo kapłana. [*Priest's Paternity*], w: *Oblicza ojcostwa*. [*Paternity forms*], red. D. Kornas-Biela. Lublin 2001 s. 155-168.

Teologia wspólnoty. [*Theology of Community*], w: *Communio consecrata*, red. K. Wójtowicz. Kraków 2002 s. 37-50.

O. Albin Szymański. [*Fr. Albin Szymański*], w: *W służbie pokoju i dobra. Jubileusz pięćdziesięciolecia odrodzenia Warszawskiej Prowincji Kapucynów. Księga pamiątkowa.* [*In service to peace and right. 50th jubileum Warsaw Capucins Province. Memorial Book*], red. R. Prejs. Warszawa 2002 s. 453-455.

Dobro wspólne. [*Common Property*] „Kontrola Państwowa" 47:2002 nr 3 s. 17-25.

Wspólnotowy i wspólnototwórczy charakter pracy osób konsekrowanych. [*Communities and giving communities character monastic activities*] „Życie konsekrowane". 2002 nr 3 s. 28-37.

Działanie Ducha Świętego w nowym człowieku. [*Holy Spirit Activity in new man*], w: *Homo novus*., red. A. J. Nowak, T. Paszkowska. Lublin 2002 s. 277-286.

Św. Franciszek z Asyżu – patron ekologów. [*Saint Francis as a Patron of Ecologists*], w: *Ekologia. Przesłanie moralne Kościoła*. [*Ecology. Moral Chellenge of Church Teaching*], red. J. Nagórny, J. Gocko. Lublin 2002 s. 205-219.

Tajemnica prawdy i miłosierdzia. [*Mystery of truth and mercy*], w: *Światło tajemnic różańcowych w nauczaniu Jana Pawła II*. [*Light of Rosary Mysteries in John Paul II Teaching*], red. Z. Jabłoński. Jasna Góra 2003 s. 93-105.

Franciszkańska teologia moralna (Zarys problematyki). [*Franciscan moral theology. Outline of problematic*] „Roczniki Teologiczne" 50:2003 z. 3 s. 69-81.

Moralny wymiar abstynencji od napojów alkoholowych. [*Moral dimension of the alcoholic abstination*], w: *Etyczne aspekty choroby alkoholowej i profilaktyki*. [*Etical aspects of alcoholic disease and prophylaxis*], red. A. Derdziuk, J. Karczewski. Zakroczym 2003 s. 71-84.

Nadzieja jako owoc głoszenia miłosierdzia. [*Hope as an effect of mercy gospel*], w: *Nadzieje ludzkie i nadzieja chrześcijańska*. [*Humans Hopes and christian hope*], red. J. Nagórny, M. Pokrywka. Lublin 2003 ss. 167-186.

Posłuszeństwo konsekrowane. [*Monastic Obedience*] „Sosnowieckie Studia Teologiczne" 6:2003 s. 53-66.

Wyobraźnia miłosierdzia. [*Imagination of mercy*] „Ethos" 17:2004 nr 1-2 s. 381-395.

74. *Banki zastawne*. [*Deposit Banks*] RT 51:2004 z. 3 s. 189-198.

Adwentowa radość Maryi. [*Advent's Joy of Mary*] „Salvatoris Mater" 5:2003 nr 4 s. 157-167.

Uniwersalizm powołania osób konsekrowanych. [*Universalism of monastic vocations*] „Forum Teologiczne" 5:2004 s. 55-65

Bibliografie autorów kapucyńskich. [*Bibpliographies of capucins authors*] „Studia Franciszkańskie" 14:2004 s. 197-210.

Cnoty Europejczyka. [*Virtues of European People*], w: *Pytania o wartości. U podstaw integracji europejskiej*. [*Questions about values*], red. T. Syczewski, S. Mazur. Drohiczyn 2004 s. 45-58.

Miłosierdzie we wspólnocie zakonnej. [*Mercy in monastic comunity*], w: *Tajemnica Bożego Miłosierdzia w charyzmacie mariańskim*. [*Mystery of Divine Mercy in charismatic condition of Marian Congregation*], red. J. Kumala. Licheń 2004 s. 197-214.

Zagrożenia pobożności eucharystycznej. [*Difficulties of eucharistic piety*], w: *Eucharystia skarbem Rodziny Honorackiej*. [*Eucharisty as tresure of Honorat's Congregations*], red. A. Baran. Zakroczym 2005 s. 186-199.

Eucharystia w tajemnicy Trójcy Świętej. [*Eucharisty in Holy Trinity Mestery*], w: *Odnowi oblicze ziemi. Konferencje*. [*He Restore the Face of World. Conferences*], red. W. Pęcherzewski. Lublin 2005 s. 49-55.

Trynitarny fundament życia moralnego. [*Trinitarian basis of moral life*] RT 52:2005 z. 3 s. 19-32.

Wada główna nieczystości. [*Main Fault of Impurity*], w: *Płciowość ludzka w kontekście miłości. Przesłanie moralne Kościoła*. [*Human sexuality in context of love. Moral chellenge of Church teaching.*], red. J. Nagórny, M. Pokrywka. Lublin Wydawnictwo KUL 2005 s. 323-336.

Jerzy Gocko SDB, PhD Hab., Prof. of the CUL

Head of the Chair of Moral Social Theology of the Faculty of Theology KUL, born on 17th May 1965 in Przemyśl, studied philosophy and theology at the Salesian Theological Seminary in Kraków (1984-1993), specialised in moral theology and Catholic social doctrine at the Catholic University of Lublin (1993-1996) and the Papal Gregorian University and Alfonsian Academy in Rome (1996-1997). He obtained a doctor's degree in divinity on 18th April 1996, habilitation on 13th January 2004. He is a member of the Learned Society of KUL, a secretary of the „Seminare," a secretary of the Sectional of Polish

Moral Theologians, promoter of 65 master's theses, author of 50 learned publications and encyclopaedic entries.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Economy and Morality. Theological-Moral Quests, Lublin 1996.

The Church Present in the World and Sent to the World. Theological-Social Aspects of the Church's Mission in the World After Vatican Council II, Lublin 2003.

Papers

The Doctrine of Liberalism, „Seminare" 17(2001), p. 369-392.

Evolution of the Economic Order in the Liberal Conception, „Seminare" 16(2000), p. 389-419.

The Integral Character of the Church's Mission, „Seminare" 18(2002), p. 203-219.

The Conceptions of Economic Morality in the Post-councillor Moral Theology, RT 48(2001), fasc. 3, p. 169-192.

The Place and Tasks of the Laity in Carrying out the Mission of the Church in the World, „Seminare" 20(2004), p. 331-341.

The Moral-Social Aspects of Consumerism in the Light of the Social Teaching of the Church, „Saeculum Christianum" 6(1999), no 2, p. 173-196.

The Moral-Social Aspects of the Ecological Question, „Człowiek i przyroda" 1999 no 10, p. 71-84.

The Social Doctrine of the Church Towards the Principles of Economic Liberalism, „Seminare" 10(1994), p. 137-158.

Economics in the Service of the Family, in: *Man – Love – Family. „Humanae vitae" after Thirty Years. Materials from a KUL Symposium, 3-4 December 1998*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1999, p. 317-345.

The Faces of Contemporary Democracy – Economy, in: *Values at the Grounds of Democracy*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 2002, p. 73-81.

The Fifth Church Commandment: the Concern about the Needs of the Church, in: *The Church Commandments Today. The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2001, p. 159-175.

Attitudes and Forming Ecological Responsibility, „Seminare" 19(2003), p. 247-259.

The Order of Property in the Context of the Universal Destiny of Goods, in: *The Catholic Social Doctrine. The Basic Issues of Social Life*, J. Kupny, S. Fel (eds.), Katowice 2003, p. 103-118.

The Need of a New Solidarity. The Moral-Social Implications of Globalisation, in: *The Call for Reconciliation in the Perspective of the Jubilee of the Year 2000. Materials from a Symposium of KUL, 6-7 December 1999*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 2000, p. 237-250.

The Ethical Problems of Economic Systems in the Encyclical „Centesimus annus", „Seminare" 12(1996), p. 167-184.

The Moral Problems of the Principle of Autonomy of Earthly Realities, RT 51(2004), fasc. 3, p. 107-121.

The Joy of Consecration – the Gift and Task of the Consecrated Persons, „Życie konsekrowane" 9(2002) no 6, p. 54-63,

The Jubillee Year – the Year of Forgiving Debts, „Homo Dei" 70(2000) no 3, p. 60-75.

Evangelical Discernment as a Method of Reading and Interpreting the Signs of Time, RT 47(2000), fasc. 3, p. 159-187.

Salesians at the Catholic University of Lublin. The Historical Perspective, in: *The 75th Anniversary of Salesians at Kalinowszczyzna in Lublin (1927-2002)*, J. Gocko, A. Paszek (eds.), Lublin 2002, p. 69-84.

The Social Re-orientation of Catholic Moral Theology after Vatican Council II, in: *Moral Theology in the End of the Second Millennium, Materials from a Symposium (KUL, 1-2 December 1997)*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1998, p. 123-150.

Sport in the Perspective of the Integral Vision of Human Corporeality, in: *Anthropology vs. Sport*, Z. Dziubiński (ed.), Warszawa 2002, p. 118-127.

Subsidiarity as a Criterion of the Unity of Europe, in: *Natural Law. In the Quest of the Foundation of European Unity*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2002, p. 191-214.

The Difficulty of Reading the Contemporary Challenges in the Life of the Consecrated Persons, „Życie konsekrowane" 9(2002), no 4, p. 72-86.

The Third Sector vs. the Basic Principles of Social Life, RT 50(2003), fasc. 3, p. 145-158.

Contemporary Threats Towards Faithfulness in the Vow of Poverty in the Beginning of Formation, „Życie konsekrowane" 7(2000), no 1, p. 48-63.

Formation to Faith – Formation to Social Life, Freedom, and Justice. Some Reflections on the Encyclical „Centesimus annus" and the „Document of the 23rd General Chapter of Salesians", „Seminare" 14(1998), p. 140-152.

The Economic-Social Dimension of the Ecological Question, in: *The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2002, p. 169-185.

With the Spirituality of Communion in the New Millennium. Some Reflections on the „Novo millennio ineunte", „Homo Dei" 71(2001) no 4, p. 11-19.

The Threats of Economic-Social Life, in: *Moral Theology Towards Contemporary Threats. (Materials of an Academic Encounter of the Section of Polish Moral Theologians, Konstancin 7-9 June 1998)*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1999, p. 117-138.

The Significance of the Prophetic Dimension of the Consecrated Life in the New Evangelisation, „Życie konsekrowane" 7(2000) no 4, p. 5-16.

The Signs of Time as the locus theologicus in Post-councillor Moral Theology, RT 46(1999) fasc. 3, p. 81-106.

The Signs of Time as the locus theologicus of Today and the „Call" of God (PDV 10), Życie konsekrowane" 7(2000) no 4, p. 67-78.

The Economic-Social Life at the Third Threshold. An Analysis in the Perspective of John Paul II's „Novo millennio ineunte", RT 49(2002), fasc. 2, p. 135-154.

Editing of collective works

The 75th Anniversary of Salesians at Kalinowszczyzna in Lublin (1927-2002), J. Gocko, A. Paszek (eds.), Lublin 2002

The Holy Spirit in the Ministry of the Church to the World. (Materials from the Pastoral Academic Lectures at the Catholic University of Lublin 27-28 August 1998), J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 1999

Ecology. The Moral Mission of the Church, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2002 (pp. 219)

Natural Law. In the Quest of the Foundation of European Unity, Lublin 2002

The Church Commandments Today. The Moral Message of the Church, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2001

The Debate about Man – the Debate about the World. From Bl. John XXIII to John Paul II, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2004

Piotr Kieniewicz, PhD

He comes from Warszawa. Since 1986 he has been member of the Congregation of Marians of the Immaculate Conception of Our Lady. In the years of 1987-1993 he studied theology at KUL and obtained a master's degree in moral theology („The Conception of Sin in the Theology of Bernard Häring"), written under the supervision of the Rev. Prof. Janusz Nagórny. He was ordained to the priesthood by Bishop Marian Duś in Warszawa, on 20th May 1993. In the years of 1993-1995 he taught religion at a parish in Licheń Stary. In 1995 he started a licentiate-doctoral course in moral theology at KUL under the supervision of the Rev. Prof. Nagórny, completed with a doctoral degree on 23rd February 2000 („A Calling to Responsibility for the Common Good in the Social Teaching of the Catholic Episcopate of the United Nations after Vatican Council II"). Since 1st October 1999 he has been working at the Institute (previously section) of Moral Theology at the Faculty of Theology KUL. Now he specialises in bio-ethical issues and is lecturer at the Chair of the Theology of Life, whose head is Bishop Prof. Józef Wróbel, the Ordinary Bishop of Helsinki. He is a tutor of the fourth-year students of the Institute of the Sciences about Family and the Regional Council of Theology Students. He also fulfils the function of Co-ordinator of the Curriculum of Prevention for Self-government.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books and papers

Christ the Master, „Immaculata" 40:2002, no 456(12), p. 30-37.

The Common Good in the Teaching of the American Episcopate, RT 48(2001), fasc. 3, p. 193-208.

Ecology – a Chance or Threat, in: *Ecology. The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2002, p. 39-56.

Ethical Ambivalence of the European Law in Bioethics, RT 51(2004), fasc. 3, p. 139-148.

When the Conscience's Sight is Failing, „Pastores" 7(2004), fasc. 4 (25), p. 109-116.

The Dignity of the Person and Human Rights in the Context of the Common Good in the Social Teaching of the Catholic Episcopate of the United States, RT 47(2000), fasc. 3, p. 229-247.

The Second Church Commandment: the Calling to Frequent Confession, in: *The Church Commandments Today. The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2001, p. 139-144.

Man and Woman Chatting on the Web, (in the series „The Spirituality of Man and Woman"). An audio cassette, Kraków: „Rhetos" 2004.

The Media Towards the Plot Against Life, RT 50(2003), fasc. 3, p. 159-170.

Peace and Safety in the Context of the Common Good in the Teaching of American Bishops, RT 49(2002), fasc. 3, p. 155-171.

Politics – Morality – Peace, in: *„Pacem in Terris" – The Gift Given to People*, J. Kumala (ed.), Licheń 2003, p. 59-80.

The Family as the Place of Education for Responsible Love, in: *The Family – Thought and Action*, G. Soszyńska (ed.), Lublin 2004, p. 165-174.

The Debate about Life, in: *The Debate about Man – the Debate about the Future of the World*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2004, p. 127-137.

Justice in the Social Teaching of the American Episcopate, in: *The Call for Reconciliation in the Perspective of the Jubilee of the Year 2000*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 2000, p. 264-294.

William May's Vision of the Marital Fellowship against the Background of the Teaching of John Paul II, in: *Man – Love – Family. „Humanae vitae after Thirty Years*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1999, p. 365-377.

Janusz Nagórny, Rev. Prof. PhD Hab.

Born on 1st January 1950 in Korczów; ordained to the priesthood on 12th June 1973, studied at Theological Faculty of KUL 1967-1973, master's thesis on 21st May 1973 [Christ – the New Adam in the Context of the Parallel Death – Life], specialist studies in moral theology also at KUL (1976 – 1979); obtained the degree of divinity doctor on the basis of the dissertation [The Ethics of the Covenant of the Old Testament. An Attempt to Settle Principal Moral Problems, Lublin 1980], (19th March 1980 – supervisor Rev. Prof. F. Greniuk). Since the academic year 1979-1980 he has been working at Theological Faculty of KUL (Section of Moral Theology). On 13th October 1989 he defended his habilitation on the basis of his scientific output and his written dissertation [A Theological Interpretation of the Morality of the New Covenant, Lublin 1989].

He has been head of the Institute (former Section) of Moral Theology since 1992. In the years of 1990-2004 head of the Chair of Particular Moral Theology, since 1st October 2004 head of the Chair of Moral Theology. Supervisor of 20 doctorates and over 200 master's degrees. He has been a chairman of Polish Moral Theologians (since 1996), member of the State Accreditation Commission, member of the Central Commission for Scientific Titles and Degrees, active member of the Learned Society of KUL. Apart from learned publications, he has written numerous studies of pastoral or popular character (collections of sermons, several volumes of radio features etc.)

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

The Child Amidst Media. Formation in the Family for the Use of the Mass Media, Częstochowa 2004 (pp. 45).

Economics and Ethics from the Christian Perspective, Zamość 2002 (pp. 56).

The Mission of Christians in the World, vol. 1: *The World and Fellowship*, Lublin 1997 (pp. 440).

A Theological Interpretation of the Morality of the New Covenant, Lublin 1989 (pp. 511).

A Calling to Solidarity, Lublin 2001 (pp. 56).

Formation for Moral Values. A Christian Perspective, Lublin 1993 (brochure pp. 32)

Papers

Man – Love – Family. „Humanae vitae" after Thirty Years, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1999.

Man – Conscience – Values, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.) Lublin 1997.

The Holy Spirit in the Ministry of the Church Towards the World. Materials from pastoral academic lectures at the Catholic University of Lublin 27-28 August 1998, J. Nagórny, J. Gocko (eds.) Lublin 1999, p. 7-12.

Ecology. The Moral Message of the Church, J. Nagórny, J. Gocko (eds.) Lublin 2002.

John Paul II, „Evangelium vitae". Text and Commentaries, T. Styczeń, J. Nagórny (eds.) Lublin 1997.

The Catechism of the Catholic Church. The Moral Message of the Church, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1995.

Moral Aspects of Civilisation Transformations, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.) Lublin 2001.

Christian Hope and Human Hopes, J. Nagórny, M. Pokrywka (eds.) Lublin 2003.

Natural Law. In the Quest of the Foundation of European Unity, Lublin 2002.

The Church Commandments Today. The Moral Message of the Church, J. Nagórny, J. Gocko (eds.) Lublin 2001.

The Debate about Man – the Debate about the World. From Bl. John XXIII to John Paul II, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2004.

The Testimony of the Catholic Church in the Totalitarian System of Middle-East Europe, J. Nagórny et al. (eds), Lublin 1994 (J. Nagórny, author of introduction).

Moral Theology in the End of the Second Millennium. Materials from a Symposium (KUL, 1-2 December 1997), J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1998.

Moral Theology Towards Contemporary Threats, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1999.

Identity and Methodology of the Teaching of Moral Theology, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1997.

„Veritatem facientes". A Commemorative Book to Rev. Prof. Franciszek Greniuk, J. Nagórny, J. Wróbel (eds.), Lublin 1997.

„Vivere in Christo". The Christian Horizon of Morality, J. Nagórny, A Derdziuk (eds.), Lublin 1996.

Values at the Grounds of Democracy, J. Nagórny, A Derdziuk (eds.), Lublin 2002.

The Call for Reconciliation in the Perspective of the Jubilee Year 2000, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 2000.

A Just War? The Moral Message of the Church, J. Nagórny, M. Pokrywka (eds.), Lublin 2003.

Moral Challenges of the Turn of the Millennia, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1999.

„The Gospel of Life" Towards the „Culture of Death", in: *Life – an Inviolable Gift*, A. Młotek, T. Reroń (eds.), Wrocław 1995, p. 167-184.

Agape and Ethos. The Central Character of Love in Christian Morality, in: *Love in Human Attitude*, (Homo meditans, vol. 13), W. Słomka (ed.), Lublin 1993, p. 159-180.

The Axiological Model of Particular Moral Theology in the Projects of Rev. Prof. Stanisław Witek, RTK 36(1989), fasc. 3, p. 46-57.

The Apostleship of Laity via Work, „Chrześcijanin w świecie" 21(1989) no 3(186), p. 1-15.

Christ the Sense of the History of Man and the World, in: *The Debate about Man – the Debate about the Future of the World. From Bl. John XXIII to John Paul II*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2004, p. 97-126.

Baptism – a New Life in the Morality of the New Covenant, in: *Baptism – the Novelty of Life*, A. J. Nowak, W. Słomka (eds.) (Homo meditans, vol. 10), Lublin 1992, p. 123-137.

The Christian Vision of Liberation, in: *Religion and the Sense of Being Man*, Z. J. Zdybicka (eds.), Lublin 1994, p. 51-80.

Christian Ethical Situationism? Rev. Prof. Seweryn Rosik's Attempt at an Answer, RT 50(2003) fasc. 3, p. 17-29.

Christian Education for Moral Values, „Seminare" 10(1994), p. 69-92.

What Does the Church Have to Say to the Man of the Turn of the Millennia (in the Perspective of the Great Jubilee of the Year 2000), in: *Jesus Christ Yesterday and Today, Now and For Ever*, I. Dec, Wrocław 1999, p. 147-191.

The Civilisation of Love in View of Contemporary Civilisation Threats, in: *The Future of Western Civilisation*, P. Jaroszyński (ed. et al.), Lublin 2003, p. 57-89.

Free Time in Theological-Moral Perspective, RT 48(2001), fasc. 3, p. 133-150.

Die europaische Dimension christlicher Spiritualitat, in: *Europa imaginieren*, P. Koslowski (ed.), Berlin 1992, p. 251-270.

The Holy Spirit – the Life-Giving Principle of the Church, in: *We are the Church in the Holy Spirit*, F. Mrowiec (ed.), Wurzburg 1999, p. 51-68.

The Holy Spirit „faces resistance and revolt" in the Contemporary World, in: *The Holy Spirit in the Ministry of the Church Towards the World. Materials from the Pastoral Academic Lectures at the Catholic University of Lublin 27-28 August 1998*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 1999, p. 97-130.

The Holy Spirit in Christian Conscience, in: John Paul II, „*Dominum et Vivificantem". Text and Comments*, A. L. Szafrański (ed.), Lublin 1994, p. 193-213.

The Holy Spirit Persuades in Conscience About Sin, Justice and Judgement, (DeV 27), in: *We are the Church in the Holy Spirit*, F. Mrowiec (ed.), Würzburg 1999, p. 69-89.

The Holy Spirit as a New Principle of Life, in: *We are the Church in the Holy Spirit*, F. Mrowiec (ed.), Würzburg 1999, p. 34-50.

The Holy Spirit as a New Principle of Life. The Teaching of John Paul's Encyclical „Dominum et Vivificantem" in the Light of the Idea of the New Covenant, RTK 34(1987), fasc. 3, p. 35-51.

The Dilemmas of Conscience in the Professional Life of the Christian, „Chrześcijanin w świecie 14(1982) no 111, p. 32-48.

The Ecological Level of the Concern About Life and Health, RT 47(2000), fasc. 3, p. 121-138.

The Eucharist – in the Fellowship and for the Fellowship, in: *The Eucharist – Love and Thanks-Giving*, Homo meditans, vol. IX, W. Słomka, A. J. Nowak (eds.), Lublin 1992, p. 123-140.

The Eucharist as a Source of Social Love, „Ethos" 11(1998) no 41-42, p. 63-77.

The European Dimension of Christian Spirituality, in: *The Europe of Tomorrow*, P. Koslowski (ed.), Lublin 1994, p. 219-234.

The Christian Formation of Spouses' Consciences in the Perspective of the Sacrament of Penance and Reconciliation, in: *Marriage – the Covenant of Love*, J. Misiurek, W. Słomka (eds.), „Homo meditans," vol. XV, Lublin 1995, p. 101-127.

The Fundamental Principles of Christian Life, in: *To Be a Christian Today. Theology for Secondary Schools*, M. Rusecki (ed.), Lublin 1992, p. 321-334.

The Fundamental Principles of Christian Life, in: *To Be a Christian Today. Theology for Secondary Schools*, M. Rusecki (ed.), Lublin 1992, p. 381-396.

The Fundamental Moral Obligations of Israel within the Framework of the Ethics of the Covenant, RTK 27(1980) fasc. 3, p. 5-20.

The Dignity of Medical Vocation, RT 44(1997) fasc. 3, p. 5-25.

Sin, in: *The Encyclopædia of Blank Pages*, vol. VII, Radom 2002, p. 164-169.

The Historical-Salvific Foundation of Christian Morality, in: *Moral Theology at the End of the Second Millennium. Materials from a Symposium (KUL 1-2 December 1997)*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1998, p. 153-170.

The Interpretation of the Concepts: the Criterion of Legality, Economy, Finality and Reliability, as Contained in art. 203 of the Polish Constitution and in art. 5 of the Law of the Supreme Chamber of Control, „Kontrola Państwowa" 47:2002 no 4 special issue, p. 12-17 a comment in a discussion: p. 70-73 and 74].

The Essence of Responsible Parenthood. A Reflection of a Moral Theologian on the 25th Anniversary of the Publication of the Encyclical „Humanae vitae", in: *Responsible for Life and Love*, E. Burzyk (ed.), Bielsko-Biała 1994, p. 27-57.

How to Proclaim the Evangelical Message of Freedom to the Contemporary Man?, in: *The Prophetic Activity of the Church in the Service of Freedom*, F. Mrowiec (ed.), Würzburg 1997, p. 42-61.

The Priest – a Servant of the New Covenant, RTK 33(1986), fasc. 3, p. 55-71.

Priesthood in the Service to the People of God, in: *Servo veritatis. Materials from an International Conference to Commemorate the 25th Anniversary of the Pontificate of Holy Father John Paul II, Jagiellonian University 9-11 October 2003*, Cracow 2003, p. 715-730.

The Sermon on Mount (Mt 5:7) as a Moral Message of the New Covenant, RTK 32(1985), fasc. 3, p. 6-21.

Womanhood and Manhood in the Perspective of Christian Vocation. Are Tensions and Conflicts Inevitable?, in: *„Tertio millennio adveniente". At the Threshold of the Third Millennium*, G. Witaszek (ed.), Lublin 2000, p. 419-440.

The Church of Orders and Prohibitions. The Contemporary Questioning of the „Morality of the Commandments", in: *The Church Commandments Today. The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2001, p. 23-59.

The Church Towards Contemporary Moral Problems, in: *The Prophetic Activity of the Church in the Service of Freedom*, F. Mrowiec (ed.), Würzburg 1997, p. 73-92.

The Demographic Crisis of Man's Faith in the Future, „Ethos" 14(2001) no 3(55), p. 71-85.

Rev. Professor Franciszek Greniuk – a Moral Theologian, in: *Moral Theology at the End of the Second Millennium. Materials from a symposium (KUL 1-2 December 1997)*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1998, p. 15-40.

Rev. Professor Franciszek Greniuk. A Moral Theologian, Researcher of the History of Moral Theology, in: *„Veritatem facientes". A Commemorative Book Dedicated to Rev. Prof. Franciszek Greniuk*, J. Nagórny, J. Wróbel (eds.), Lublin 1997, p. 29-44.

Rev. Prof. Seweryn Rosik – a Moral Theologian, in: *„Vivere in Christo". The Christian Horizon of Morality*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1996, p. 13-26.

Questioning Christian Faith Today, RT 41(1994) fasc. 3, p. 19-40.

Laudation: Rev. Professor Seweryn Rosik – „the Theologian of Conscience", in: *Man – Conscience – Values*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1997, p. 11-30.

Libertinism, in: *The Encyclopaedia of Blank Pages*, vol. 9, Radom 2003, p. 129-132.

Marital Examination of Conscience. On the Basis of John Paul II' Teaching, in: *Evangelisation of Marital and Familial Fellowships. The Pastoral Agenda for the Year 1993/94*, Katowice 1993, p. 256-287.

Marital Covenant of Love, in: *John Paul II, He Created Them to Be Men and Women. The Sacrament. On John Paul II' Theology of the Body*, T. Styczeń (ed.), Lublin 1998, p. 207-230.

Marriage and Family as communio personarum, in: *Man – Love – Family. „Humanae vitae" after Thirty Years*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1999, p. 85-116.

The Marian Dimension of the Moral Lives of Christ's Disciples. A Theological and Moral Reflection on the Basis of John Paul II's Encyclical „Redemptoris Mater", in: *The Mother of Jesus Among the Church on Pilgrimage*, J. S. Gajek. K. Pek (eds.), Warsaw 1993, p. 291-303.

The Place of Law in the New Covenant in St. Paul's Parenesis, RTK 30(1983), fasc. 3, p. 37-48.

Between the „Culture of Death" and the „Culture of Life" – the Challenges of the Present Day, in: *John Paul II, „Evangelium vitae". Text and Comments*, T. Styczeń, J. Nagórny (eds.), Lublin 1997, p. 135-158.

My Homeland – the Homeland of John Paul II, „Ethos" 12(1999) no 45-46, p. 383-392.

Moral Aspects of in vitro Insemination, „Medicus" 1996, part 1 – no 4; part 2 – no 5 (p. 8.13.16); part 3 – no 6.

Christian Morality – Living with Christ and in Christ in the Fellowship of the Church, in: *The Catechism of the Catholic Church. Introduction*, M. Rusecki, E. Pudełko (eds.), Lublin 1995, p. 177-203.

Christian Morality as the Morality of the New Life in Christ, in: *„Vivere in Christo". The Christian Horizon of Morality*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1996, p. 87-116.

Christian Morality in the Light of the Catechism of the Catholic Church, in: *Confessing Faith Today. The Religious Instruction for Adults on the Basis of*

the Catechism of the Catholic Church, S. Łabendowicz (ed.), Sandomierz 1999, p. 437-447.

Morality of Social Life According to the Catechism of the Catholic Church, in: *The Catechism of the Catholic Church. A Moral Message of the Church*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1995, p. 169-182.

The Moral Sense of Celebration, RT 49(2002) fasc. 3, p. 83-98.

The Moral Dimension of Religious Instruction. From the Perspective of the Moral Theologian, in: *The Fundamental Dimension of Religious Instruction*, M. Majewski (ed.), Kraków 1991, p. 77-101.

Christian Hope Towards Contemporary Challenges, in: *Christian Hope versus Human Hopes*, J. Nagórny, M. Pokrywka (eds.), Lublin 2003, p. 63-100.

The Most Important Contemporary Moral Problems in the Light of the Catechism of the Catholic Church, in: *What the Church Believes in and on What She Lives. On the 10th Anniversary of the Publication of the Catechism of the Catholic Church (Kraków – Łagiewniki, 28th October 2003)*, T. Panuś (ed.), Kraków 2004, p. 99-152.

Conversion According to the Prophets, RTK 28(1981), fasc. 3, p. 5-18.

Some Problems of the Education for Love. (In the Margins of the 4th Part of the „Educational Instructions with Regard to Human Love"), „Sprawy Rodziny" (Bulletin of the Episcopate of Poland for Families) 1986 no 5, p. 20-33.

The New Man in Politics, in: *Homo novus*, J. Nowak, T. Paszkowska (eds.), Lublin 2002, p. 303-324.

Nudism, in: *The Encyclopaedia of Blank Pages*, vol. 13, Radom 2004, p. 163-167.

On the Theology of Occupational Life, RT 43(1996), p. 49-70.

Conscience Objections with Regard to Military Service. A Perspective of the Biblical and Moral Theologian, in: *Put Your Sword Back. Conscience Objections with Regard to Military Service*, C. Napiórkowski, W. Kos (eds.), Niepokalanów 1993, p. 45-69.

The Ritual of Penance and Regeneration of the Covenant in the Old Testament, RBL 37(1984), p. 476-483.

The Priest's Responsibility for the Word, „Dobry Pasterz" 1995, fasc. 17, p. 73-108.

Responsibility for the World as a Gift of the Father, in: *„Abba, Ojcze!"*, Homo meditans, vol. XXI, A. J. Nowak (ed.), Lublin 2000, p. 287-301.

An Eye for an Eye? Some Aspects for the Permissibility of Force, in: *Aggression and Violence in the Light of the Natural Science and the Humanities*, M. Machinek (ed.), Olsztyn 2002, p. 225-257.

The Fundamental Option in the Practice of Christian Life, in: *„Veritatis splendor". The Moral Message of the Church*, B. Jurczyk (ed.) Lublin 1994, p. 75-98.

The Personalistic Vision of Sexuality, in: *Formation for Life in Family*, Lublin 1993, p. 4-24.

Reconciliation of Poles: Whether and How is it Possible?, „Ethos" 13(2000) no 3(51), p. 155-168.

The Moral Order and the Legal Order in the Context of Social Life, in: *In the Service of Truth and Love. A Calling to Holiness and Apostleship. A Jubilee Book Dedicated to Rev. Professor Eugeniusz Wrona SAC on the Occasion of 85th Birthday Anniversary and 60th Anniversary of the Priesthood*, P. Góralczyk, F. Mickiewicz, T. Skibiński (eds.), Poznań 1998, p. 357-378.

A Quest within the Ethics of the New Testament, RTK 35(1988), fasc. 3, p. 5-27.

The Calling and Mission of the Journalist in the Present World, „Ethos" 6(1993) no 24, p. 52-71.

The Right to Dignified Death versus Euthanasia, in: *Death. The Fascicles of Spiritual Formation*, Kraków 2004, p. 52-62.

The Right to a Just Defence, in: *War – Justice? The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, M. Pokrywka (ed.), Lublin 2003, p. 53-102.

The Problems of Moral Law in the Post-conciliar Manuals of Moral Theology, RTK 31(1984), fasc. 3, p. 37-53.

Forgiveness and Absolution of Sins as a Condition of the Regeneration of the Covenant in the Old Testament, RBL 35(1982), p. 411-415.

The Biblical Premises of Christian Morality, in: *„Veritatis splendor". The Moral Message of the Church*, B. Jurczyk (ed.), Lublin 1994, p. 101-109.

Overcoming Obstacles on the Ways of Interpersonal Reconciliation, in: *The Call for Reconciliation in the Perspective of the Jubilee Year 2000*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 2000, p. 143-160.

The Future of Europe from the Perspective of the „Centesimus annus", in: *Europe – a Christian Task. The Jubilee Book on the Occasion of the 65th Anniversary of Rev. Professor Helmut Juros's Birthday*, A. Dylus (ed.), Warsaw 1998, p. 334-342.

The Future Comes Trhough the Family – the Family as a Foundation of Social Life in the Light of the Chart of Family Rights and the Teaching of John Paul II, „Sprawy Rodziny" 2004 no 65, p. 47-68.

The Role of the Leading Biblical Figures in Moral Theology, in: *„Veritatem facientes". The Jubilee Book Dedicated to Rev. Prof. Franciszek Greniuk*, J. Nagórny, J. Wróbel (eds.), Lublin 1997, p. 259-292.

The Sacrament of Penance – the Way to Inner Harmony, „Pastores" 1999 no 4, p. 139-149.

The Sacrament of Penance in the Context of Mercy, in: *I Believe in God the Father. The Pastoral Agenda for the Year 1998/99 (The Pastoral Commission of the Episcopate of Poland)*, Katowice 1998, p. 210-244.

A Foreword, in: *The Catechism of the Catholic Church. A Moral Message of the Church*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1995, p. 7-10.

A Foreword, in: *„Veritatem facientes". The Jubilee Book Dedicated to Rev. Prof. Franciszek Greniuk*, J. Nagórny, J. Wróbel (eds.), Lublin 1997, p. 9-11.

A Foreword, in: *„Veritatis splendor". A Moral Message of the Church*, B. Jurczyk (ed.), Lublin 1994, p. 5-7.

Solidarity and Protest at the Grounds of Participation in Social Life, RTK 38-39(1991-1992), fasc. 3, p. 7-23.

The Social Character of the Concern about Health, RT 46(1999), fasc. 3, p. 5-23.

Protest Against the „Right" to Kill. The Participation of Catholics in Political Life in the Context of the Legal Obligation to Protect the Life of the Unborn, „Ethos" 16(2003) no 1-2 (61-62), p. 235-250.

The World of the Turn of the Millennia – Educational Challenges, in: *Towards Educational Challenges of the Turn of the Millennia*, W. Stępniewski (ed.), Lublin 1998, p. 7-48.

Technicization of Human Procreation, in: *Theology and Life. The Jubilee Book Dedicated to Rev. Prof. Jan Kowalski*, Częstochowa 1994, p. 339-365.

Theology of Ecology. On Behalf of a Truly Christian Perspective of Ecological Questions, in: *Ecology. A Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2002, p. 187-203.

Moral Theology as an Ecclesial Teaching of Faith in the Light of „Veritatis splendor", in: *John Paul II, „Veritatis splendor". Text and Comments*, A. Szostek (ed.), Lublin 1994, p. 275-294.

The Theological Foundations of Responsible Parenthood. On the Basis of John Paul II's Teaching, in: *Man – Love – Family. „Humanae vitae" after Thirty Years*, J. Nagórny. K. Jeżyna (eds.), Lublin 1999, p. 223-246.

The Theological Foundations of Responsible Parenthood. On the Basis of John Paul II's Teaching, in: *Family – the Source of Life and Love*, D. Kornas-Biela (ed.), Lublin 1999, p. 137-157.

The Theological Foundations of the Participation of Christians in Social Life, in: *Christian Commitment to Social Life*, A. Marcol (ed.), Opole 1994, p. 75-129.

The Theological Character of the Social Teaching of the Church, RT 42(1995), fasc. 3, p. 17-35.

The Trinitarian Character of Moral Life According to St. Paul, RTK 29(1982), fasc. 3, p. 47-56.

The Quest after the Christian Foundation of the Occupational Ethics of Teachers, RTK 37(1990), fasc. 3, p. 53-71.

In the Service of Man – for the Common Good of the Nation. The Address of the Holy Father John Paul II to the Parliament and Senate of the Polish Republic in the Perspective of the Great Jubilee of the Year 2000, in: *Parliamentary Members for the Jubilee Year 2000. The Chancellery of the Senate*, Warsaw 2001, p. 16-21.

The Value of Human Life from the Perspective of the Encyclical „Evangelium vitae", RT 55(1998), fasc. 3, p. 13-38.

A Calling to Responsibility, in: *Man – Conscience – Values*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1997, p. 137-155.

Faith as the Foundation of the Participation of Christians in Social Life. A Reflection on the Basis of the Teaching of John Paul II, in: *By Deed and Truth. The Jubilee Book on the Occasion of the 70th Birthday Anniversary of the Varmia Archbishop Edmund Piszcz*, C. Rogowski et al. (eds.), Olsztyn 2004, p. 243-260.

Faith and Reason in Theological Reflection, in: *Faith and Reason. Reflections on John Paul II's Encyclical „Fides et ratio"*, G. Witaszek (ed.), Lublin 1999, p. 35-59.

Faithfulness to God as a Safeguard of Forgiveness and Permanence of the Covenant in the Old Testament, RBL 36(1983), p. 9-12.

To Believe, is it Useful?, in: *Reading the „Crossing the Threshold of Hope"*, T. Styczeń, Z. Zdybicka (eds.), Lublin 1995, p. 165-186.

A Vision of Morality in the Catechism of the Catholic Church, „Zamojski Informator Diecezjalny" 4(1995) no 2, p. 140-164.

Freedom of Choice, in: *The State Ombudsman for Families. The Youth towards the Challenges of a Profamilial Policy*, Warsaw 2001, p. 99-120.

Introduction, (J. Gocko, co-author), in: *The Holy Spirit in the Ministry of the Church Towards the World. Materials from the Pastoral Academic Lectures at the Catholic University of Lublin, 27-28 August 1998*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 1999, p. 7-12.

Introduction, in: *Man – Love – Family. „Humanae vitae" After Thirty Years*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1999, p. 5-9.

Introduction, in: *Ecology. The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2002, p. 7-9.

Introduction, in: *John Paul II, „Evangelium vitae". Text and Comments*, T. Styczeń, J. Nagórny (eds.), Lublin 1997, p. 111-114.

Introduction, in: *Moral Aspects of the Civilisation Transformations*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 2001, p. 9-19.

Introduction, in: *Christian Hope versus Human Hopes*, J. Nagórny, M. Pokrywka (eds.), Lublin 2003, p. 9-14.

Introduction, in: *Natural Law. The Quest after the Foundation of European Union*, Lublin 2002, p. 7-19.

Introduction, in: *The Church Commandments Today. The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2001, p. 7-14.

Introduction, in: *A Debate about Man – a Debate about the Future of the World. Since Bl. John XXIII to John Paul II*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2004, p. 9-17.

Introduction, in: *Conscience as the Determinant of Human Morality*, W. Bołoz (ed.), Warsaw 1997, p. 7-11.

Introduction, in: *Moral Theology at the End of the Second Millennium. Materials from a Symposium (KUL 1-2 December 1997)*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1998, p. 5-8.

Introduction, in: *Moral Theology toward the Contemporary Threats*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1999, p. 11-15.

Introduction, in: *Identity and Methods of Teaching Moral Theology*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1997, p. 11-15.

Introduction, in: *„Vivere in Christo". The Christian Horizon of Morality*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1996, p. 9-10.

Introduction, in: *Values at the Basis of Democracy*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 2002, p. 7-11.

Introduction, in: *The Call for Reconciliation in the Perspective of the Jubilee Year 2000*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 2000, p. 5-9.

Introduction, in: *A Just War? The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, M. Pokrywka (eds.), Lublin 2003, p. 9-13.

Introduction, in: *Moral Challenges of the Turn of the Millennia*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1999, p. 11-16.

Introduction, in: *The Contemporary Man – the Way of the Church. Reflections of the Teaching of John Paul II*, RT 40(1993), fasc. 3, p. 95-118.

The Basic Choice versus Concrete Moral Decisions, „Studia Theologica Varsaviensa" 32(1994) no 1, p. 61-83.

A Challenge to Mature Love, in: *Love is the Most Important. A Jubilee Book Dedicated to Rev. Professor Walerian Słomka*, M. Chmielewski (ed.), Lublin 1999, p. 389-415.

Moral-Social Challenges at the Threshold of the Third Millennium, in: *Prayer – Labour – Service to the Sick. Twenty Years after the Holy Father John Paul II's Visit to Katowice*, A. Bartoszek (ed.), Katowice – Piekary Śląskie 2003, p. 105-141.

Contemporary Challenges or the Calling of Christ?, in: *The Prophetic Activity of the Church in the Service of Freedom*, F. Mrowiec (ed.), Würzburg 1997, p. 11-26.

With Christ in the Third Millennium, in: *Moral Challenges of the Turn of the Millennia*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1999, p. 163-175.

With John Paul II in the Third Millennium, in: *Antigona's Everyday Questions. A Jubilee Book Dedicated to Rev. Professor Tadeusz Styczeń on the Occasion of his 70th Birthday*, A. Szostek, A. Wierzbicki (eds.), Lublin 2001, p. 487-502.

Neglect and Violence at the Sources of the Contemporary Threats to Life and Health, in: *„Ad libertatem in veritate". A Jubilee Book Dedicated to Rev. Professor Alojzy Marcol*, P. Morciniec (ed.), Opole 1996, p. 285-305.

Living in Hope in the Light of the Scriptures, in: *Hope in Human Attitude*, *Homo meditans*, vol. 7, W. Słomka (ed.), Lublin 1992, p. 95-109.

Sławomir Nowosad, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL

Chair of Ecumenical Moral Theology, born in Zamosc, on 16 December 1960. In the years 1975-1979he attended secondary school, achieving A-levels, then in the years 1979-1984 studied philosophy and theology at the Catholic University of Lublin. In 1984 he got a title of MA in Theology (with distinction). On 22 December 1984 he was ordained a priest. In 1985-1988 he devoted himself to pastoral work. In 1988 he commenced postgraduate studies in moral theology at the CUL and on 18 December 1992 he received the title of PhD in moral theology with the dissertation: *The Concept of Conscience in Contemporary Anglican Moral Theology.* On 5 June 2001 he got the title of Doctor Habilitatus of moral theology at the CUL with the dissertation: *The Revival of Anglican Moral Theology in the 20th c.*

Since 1991 he has been lecturing on moral theology at the CUL, first as a junior lecturer, now as an associate professor. In 2002 he became the Vice-dean of the Faculty of Theology and the university rector's plenipotentiary for the Bologna Process.

In 1996 he spent one semester as a visiting professor at Studium Theologicum Ierosolymitanum in Jerusalem, Israel. In the years 1992-1997 he held the duties of Vice-rector of the Zamosc Theological Seminary. He was a lecturer and a dean of studies at the Theological College in Zamosc and at Theological College in Lublin (1993-2000). He gave occassional lectures on ethics at several business schools and has taught moral theology at Theological Institute at Spisska Kapitula, Slovakia and at Theological Institute at Lviv, Ukraine (1997-). He is a member of the Polish Association of Moral Theologians, the Learned Society of the CUL, the Learned Society of Lublin, the Academic Response to Antisemitism and Racism in Europe (ARARE – London, UK) and the International Institute for Hermeneutics (Toronto, Canada).

In 1996 was on research scholarship at Christ Church, Oxford, in 2000 he went to Oxford again as a visiting scholar and researcher at Keston Institute and St. Benet's Hall. He yearly visits the Bodleian Library in Oxford for research purposes. He also made research visits to Prato and Florence Theological Institutes in Italy (1997-2001). In the years 2000-2001 he was given a research grant on the revival of Anglican moral theology from Komitet Badan Naukowych (the State

Committee for Scientific Research). In the years 2000-2002 he carried private researches at the General Theological Seminary in New York City, USA.

He cooperated with The Park Ridge Center for the Study of Health, Faith And Ethics, Chicago, (on demographic issues) and with the Population Institute, Washington DC, USA; within the Erasmus IP: *Jafare – An European Perspective on the Religion-State Relationship* coordinated by Groningen University, the Netherlands (on religion and state issues); with the Thematic Network in Theology – *Teaching Religion in a Multicultural Context* coordinated by Uppsala University, Sweden (on religional culture issues); with the Conference of Catholic Theological Institutions – COCTI; with the Nanovic Institute for European Studies, Notre Dame, USA.

He took active part in many conferences and symposia, among others: The International and Interfaith Consultation on the World Religions and the 1994 United Nations International Conference on Population and Development in Genva, Belgium (in 1994); the session of the Society for Christian Ethics, Oxford in 1996; the 9th General Assembly of the Conference of Catholic Theological Institutions in Lisbon, Portugal (in 2004); the consultations on the IP *Jafare* in Montpellier, France (in 2004); the conference *Opportunities and Challenges in Catholic Higher Education* at Notre Dame University, USA (in 2005); yearly sessions of the Polish Association of Moral Theologians; yearly symposia of the Institute of Moral Theology at the CUL.

His major fields of interest are: moral theology in the ecumenical context; Anglican moral tradition; Protestant ethics; moral aspects of the population issues; the role of faculties of theology and catholic universities in the contemporary culture.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books and papers

Ut non evacuetur crux Christi. Świadectwo Kościoła katolickiego w systemie totalitarnym w Europie Środkowo-Wschodniej, TN KUL Lublin 1994. [*Ut non evacuetur crux Christi. The Testimony of the Catholic Church in the Totalitarian System in Central-Eastern Europe,* TN KUL Lublin 1994; (as co-editor and co-author of one chapter, p. 219-298)].

Rola Magisterium Koscioła w teologii moralne, w: *Veritatis splendor. Przesłanie moralne Kościoła, red.* B. Jurczyk, RW KUL, Lublin 1994, s. 141-149. [*The Role of the Magisterium of the Church in Moral Theology,* in: *Veritatis splendor. The Moral Message of The Church,* B. Jurczyk, ed., RW KUL, Lublin 1994 p. 141-149].

„Veritatis splendor" w „The Tablet"", Studia Theologica Varsaviensia" 32(1994) nr 1, s. 101-107. [*„Veritatis splendor" in „TheTablet", „*Studia Theologica Varsaviensia", 32(1994) no 1 p. 101-107].

Teologia moralna ogólna, Lublin 1994, (wyd. 2 Lublin 1995). [*General Moral Theology*, Lublin 1994, (2nd edition Lublin 1995)].

World Religions and the 1994 United Nations International Conference on Population and Development, Chicago, The Park Ridge Center, 1994. (co-author).

Kronika Sekcji Teologii Moralnej KUL za rok 1992/93, „Roczniki Teologiczne" 41(1994) nr 3, s. 130-135. [*The Chronicle of the Institute of Moral Theology of the CUL for 1992/1993,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 41(1994), no. 3, p130-135].

Współczesne zagadnienia demograficzne i moralna ocena proponowanych rozwiązań, „Roczniki Teologiczne" 42(1995), nr 3, s. 87-104. [*Contemporary Demographic Issues and the Moral Evaluation of the Proposed Solutions*]. „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 42(1995), no. 3 p. 87-104].

Kronika Sekcji Teologii Moralnej KUL za rok akad. 1993/94, „Roczniki Teologiczne" 42(1995), nr. 3 s. 149-154. [*The Chronicle of the Institute of Moral Theology of the CUL for 1993/1994,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 42(1995), no.3, p. 149- 154].

Wspólnotowy wymiar życia chrześcijańskiego, w: *Katechizm Kościoła Katolickiego. Przesłanie moralne Kościoła*, red. J. Nagórny, A. Derdziuk, RW KUL, Lublin 1995, s. 61-73. [*The Communal Dimension of Christian Life,* in: *The Catechism of the Catholic Church. Moral Message of the Church*, J. Nagorny, A. Derdziuk, eds., RW KUL, Lublin 1995, p. 61-73].

Życie w Chrystusie. ARCIC II na temat zagadnień moralnych, „Ethos" 8(1995), nr 2-3, s. 369-377. [*Life in Christ. ARCIC II on Moral Issues,* „Ethos" 8(1995), no. 2-3, p. 369-377].

Before Cairo. A Report on International and Interfaith Consultation „The Religions of the World and the 1994 UN Conference on Population and Development". „Ethos" 1996 (special edition no. 2), p. 291-296.

Kenneth Escott Kirk (1886-1954). Teolog i moralista anglikański, „Roczniki Teologiczne" 43(1996) nr 3, s. 117-134. [*Kenneth Escott Kirk (1886 -1954). An Anglican Moral Theologian,.* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks") 43(1996), no. 3, p. 117-134].

Cnota czystości we współczesnym nauczaniu Kościoła, w: Kościół na upadek i powstanie wielu, (Homo meditans nr 17), TN KUL, Lublin 1996 s. 165-189. [*The Virtue of Chastity in the Contepomporary Teaching of the Church, in*: *The Church for the Decline and the Rise of Many*, TN KUL, Lublin 1996 p. 165-189].

Kronika Sekcji Teologii Moralnej KUL za rok 1994/95, „Roczniki Teologiczne" 43(1996), nr 3, s. 148-152. [*The Chronicle of the Institute of Moral Theology of the CUL for 1994/1995,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 43(1996), no. 3 p. 148-152].

Strajk w ocenie moralnej, w: *Problemy współczesnego Kościoła*, red. M. Rusecki, RW KUL Lublin 1996, s. 507-510. [*Ethics of the Strike*, in: *Problems of the Contemporary Church,* M. Rusecki, ed., Lublin 1996, p. 507-510].

Nazwać dobro po imieniu. Sumienie w anglikańskiej teologii moralnej, Lublin 1996. [*To Name The Good. Conscience in Anglican Moral Theology,* Lublin 1996].

Autonomia sumienia chrześcijańskiego w ujęciu anglikańskim, w: *Vivere in Christo. Chrzescijański horyzont moralności*, red. J. Nagórny, A. Derdziuk, Lublin 1996, s. 169-187. [*The Autonomy of the Christian Conscience from the Anglican Perspective,* in: *Vivere in Christo. The Christian Horizon of Morality,* J. Nagorny, A. Derdziuk, eds., Lublin 1996, p. 169-187].

Człowiek – sumienie – wartości we współczesnym świecie anglosaskim, w: *Człowiek – sumienie – wartości,* red. J. Nagórny, A. Derdziuk, Lublin 1997, s. 131-136. [*Man – Conscience – Values in the Contemporary Anglo-Saxon World,* in: Man – Conscience – Values, J. Nagorny, A. Derdziuk, eds., Lublin 1997, p. 131-136].

Kronika Sekcji Teologii Moralnej KUL za rok akad. 1995/96, „Roczniki Teologiczne" 44(1997), nr. 3, s. 191-198. [*The Chronicle of the Institute of Moral Theology of the CUL for 1995/1996,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 44(1997), no. 3 p. 191-198].

Okres karoliński w anglikańskiej teologii moralnej, „Roczniki Teologiczne" 44(1997), nr 3, s. 125-149. [*The Caroline Period in Anglican Moral Theology,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 44(1997), no. 3, p. 125-149].

Między Wieczernikiem a Kalwarią. Jana Pawla II wielkoczwartkowe „Listy do kapłanów", „Ethos" 10(1997), nr 2-3, s. 69-79. [*Between the Cenacle and the Calvary. John Paul II's „Letters to Priests for Holy Thursday",* „Ethos" 10(1997), no. 2-3, p. 69-79].

Zarys dziejów anglikańskiej teologii moralnej, w: Veritatem facientes, red. J. Nagórny, J. Wróbel, Lublin 1997,s. 135-149. [*A Historical Outline of Anglican Moral Theology*, in: *Veritatem faciente,* J. Nagorny, J. Wrobel, eds., Lublin 1997, s. 135-149].

Kronika Sekcji Teologii Moralnej KUL za rok 1996/9, „Roczniki Teologiczne" 45(1998), nr 3, s. 182-186. [*The Chronicle of the Institute of Moral Theology of the CUL for 1996/1997,* „Roczniki Teologiczne" (Theological Yearbooks", 45(199), no. 3, p. 182-186].

Anglikańska teologia moralna w XVIII i XIX wieku, „Roczniki Teologiczne" 45(1998), nr. 3, s. 139-158. [*Anglican Moral Theology in the 18th and 19th c.*]. „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 45(1998), no. 3, p. 139-158].

Świat. Biznes. Etyka. O etyce biznesu, w: *Teologia moralna u kresu II tysiąclecia*, red. J. Nagórny, K. Jeżyna, Lublin 1998, s. 201-217.

The World – Business – Ethics. On Business Ethics, in: *Moral Theology at The End of The Secomd Millenium*, J. Nagorny, K. Jezyna, eds., Lublin 1998, p. 201-217].

Z Oksfordu dla wszystkich, „Ethos" 11(1998), nr 4, s. 296-299. [*From Oxford for All,* „Ethos" 11(1998), no. 4, p. 296-299].

Droga Krzyżowa, „Homo Dei" 48(1998), nr 2, s. 91-101. [*The Way of the Cross,* „Homo Dei" 48(1998), no. 2, p. 91-101].

Mniej czy więcej Boga w dzisiejszym świecie?, w: *Teologia moralna wobec współczesnych zagrożeń,* red. J. Nagórny, A. Derdziuk, Lublin: Wyd. Diec. w Sandomierzu 1999, s. 111-115. [*Is God More or Less Present in Today's World?,* in: *Moral Theology and Contemporary Threats*, J. Nagorny, A. Derdziuk, eds., Lublin: Dioc. Publ. in Sandomierz, p. 111-115].

Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej w tradycji anglikańskiej, „Roczniki Teologiczne" 46(1999), nr. 6, s. 315-334. [*The Sacraments of the Christian Initiation in the Anglican Tradition,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 46(1999), no. 6, p. 315-334].

Kronika Sekcji Teologii Moralnej za rok 1997/98, „Roczniki Teologiczne" 46(1999), nr. 3, s 206-216. [*The Chronicle of the Institute of Moral Theology of the CUL for 1997/1998,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 46(1999), no. 3, p. 206-216].

Anglikańska teologia moralna według L. Dewara, „Roczniki Teologiczne" 46(1999), nr. 3, s.167-179. [*L. Dewar's Anglican Moral Theology,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 46(1999), no.3, p. 167-179].

Protestanckie spojrzenie na antykoncepcję, w: *Człowiek. Miłość. Rodzina. „Humanae vitae" po 30. latach*, red. J. Nagórny, K. Jeżyna, Lublin 1999, s. 273-280. [*Contraception from the Protestant Perspective*, in: *The Man – Love-Family. „Humanae vitae" After 30 years,* J. Nagorny, K. Jezyna, eds. Lublin 1999, p. 273-280].

Wyzwania Wielkiego Jubileuszu roku 2000, „Zamojski Kwartalnik Kulturalny" 1999, nr 1-2, s. 16-23. *[The Challenges of the Great Jubilee of 2000,* „Zamojski Kwartalnik Kulturalny" („Zamosc Cultural Quaterly"), 1999 no. 1-2, p. 16-23].

Sakramentalno-moralne aspekty ojcostwa Bożego, w: *Abba – Ojcze! „Homo meditans" nr* 21, red. A. J. Nowak, Lublin 2000, s. 303-321. [*The Sacramental and Moral Aspects of the Fatherhood of God*, in: *Abba – Ojcze! „Homo meditans" no. 21*, A. J. Nowak, ed., Lublin 2000, p. 303-321].

Moralność w dialogu ekumenicznym, „Roczniki Teologiczne" 47(2000), nr 3, s. 47-77. [*Morality in the Ecumenical Dialogue* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 47(2000), no. 3, p. 47-77].

The Survival of the Church in Poland under Communism. „Frontier" [Oxford] 2000, no. 2, p. 10-11].

Kronika Instytutu Teologii Moralnej KUL za rok akad. 1998/99, „Roczniki Teologiczne" 47(2000), nr 3, s. 276-290. [*The Chronicle of the Institute of Moral Theology of the CUL for 1998/1999,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 47(2000) no. 3, p. 276-290].

Moralność w dialogu ekumenicznym, „Roczniki Teologiczne" 47(2000), nr 3, s. 47-77. [*Morality in the Ecumenical Dialogu,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 47(2000), no. 3, p. 47-77].

Ekumeniczny kontekst pojednania, w: *Wezwanie do pojednania w perspektywie Jubileuszu Roku 2000,* red. J. Nagórny, K. Jeżyna, Lublin 2000, s. 179-185. [*The Ecumenical Context of the Reconciliation*, in: *An Appeal to Reconcilliation in the Perspective of the Jubilee of 2000*, J. Nagorny, K. Jezyna, eds., Lublin 2000, p. 179-185].

Podstawowe zasady życia społecznego, w: Zamojskie Studia Prawno-Ekonomiczne, nr. 1. Zamość 2000, s.149-170. [*The Fundamental Principles of the Social Life,* in: Law-Economic Studies of Zamosc, vol. 1, Zamosc 2000, p. 149-170].

Kronika Instytutu Teologii Moralnej KUL za rok akad. 1999-2000, „Roczniki Teologiczne" 48(2001), nr 3, s. 238-254. [*The Chronicle of the Institute of Moral Theology of the CUL for 1999/2000,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks"), 48(2001), no. 3, s. 238-254].

Przykazania kościelne w protestantyźmie?, w: *Przykazania kościelne dzisiaj. Przesłanie moralne Kościoła*, red. J. Nagórny, J. Gocko, Lublin 2001, s. 179-191. [*The Commandments of the Church in Protestantism?*, in: *The Commandments of the Church Today*, J. Nagorny, J. Gocko, eds., Lublin 2001, p. 179-191].

Odnowa anglikańskiej teologii moralnej w XX wieku, Lublin 2001. [*The Revival of Anglican Moral Theology in the 20th* c., Lublin 2001].

Antropologiczno-etyczny wymiar ekologii, w: *Ekologia. Przesłanie moralne Kościoła,* red. J. Nagórny, J. Gocko, Lublin 2002, s. 57-85. [*The Anthropological-Ethical Dimension of Ecology*, in: *??????????????????????,* J. Nagórny, J. Gocko, eds., Lublin 2002, p. 57-85].

Ku integralnemu ujęciu moralności i duchowości chrzescijańskie, „Roczniki Teologiczne" 49(2002), nr 3, s.17-33. [*Towards Integral Understanding of the Christian Morality and Spirituality,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks") 49(2002), no. 3, p. 17-33].

Kronika Instytutu Teologii Moralnej KUL za rok akad. 2000/2001, „Roczniki Teologiczne" 49(2002), nr 3, s. 217-232. [*The Chronicle of the KUL Institute of Moral Theology for 2000/2001,* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks") 49(2002), no. 3, p. 217-232].

Nadzieja na visio Dei w życiu moralnym, w: *Nadzieja chrześcijańska a nadzieje ludzkie,* red. J. Nagórny, M. Pokrywka, Lublin 2003, s. 143-166. [*The Hope for visio Dei in the Moral Life*, in: *Christian Hope and Human Hopes*, J. Nagorny, M. Pokrywka, eds., Lublin 2003, p. 143-166].

Kirk Kenneth Escott, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, Lublin 2002, s. 6-7. [*Kirk Kenneth Escott*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, p. 6-7].

Kolegia Teologiczne, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 9, Lublin 2002, s. 318 [*Theological Colleges*, in: *The Catholic Encyclopedia*, vol. 9, Lublin 2002, p. 318].

Zarys dziejów duchowości anglikańskiej (I), „Roczniki Teologiczne", 50(2003), nr 3, s. 83-98. [*A Historical Outline of Anglican Spirituality*, „Roczniki Teologiczne" (Theological Yearbooks), 50(2003), no 3, p. 83-98].

Kronika Instytutu Teologii Moralnej KUL za rok akad. 2001/2002, „Roczniki Teologiczne" 50(2003), nr 3, s. 220-230. [*The Chronicle of the KUL Institute of Moral Theology for 2001/2002*, „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks") 50(2003), no. 3, p. 220-230].

Zrozumiec islam, w: *Wojna – sprawiedliwa? Przesłanie moralne Kościoła*, red. J. Nagórny, J. Gocko, Lublin 2003, s. 227-234. [*To Understand Islam*, in: *A Just War? Moral Message of the Church*, Nagorny, J. Gocko, eds., Lublin 2003, p. 227-234].

Deo et Patriae – for God and Fatherland: the Work of the Catholic University of Lublin. „Frontier" [Oxford] 2003 no. 2, p. 12-14.

Ewangelickie odrodzenie etyki anglikanskiej w XVIII i XIX w., w: *Żyć godnie w zmieniającym się świecie,* red. Z. Sareko, Ząbki 2004, s. 81-98. [*The Evangelical Revival of Anglican Ethics in the 18th and 19th* c, in: *To Live With Dignity in the Changing World*, Z. Sareko, ed., Zabki 2004, p. 81-98].

Zarys dziejów duchowości anglikańskiej (II), „Roczniki Teologiczne". 51(2004) nr 3, s. 199-219. [*A Historical Outline of Anglican Spirituality (II),* „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks") 51(2004) no. 3, p. 199-219.

Natural Law in Anglican Moral Theology, in: *Das Naturrecht und Europa. Interdisziplinare Studie*, T. Guz, ed., Frankfurt a. M 2005.

Zarys dziejów duchowości anglikańskiej (III), „Roczniki Teologiczne" 52(2005) nr 3. [*A Historical Outline of Anglican Spirituality (III)*, „Roczniki Teologiczne" („Theological Yearbooks") 52(2005), no. 3.

Contemporary Pluralism and Theological Cooperation, in: *The Church In Public Life. Polish and European Theology in the Face of New Challenges*, vol. 3. Lublin 2005.

Marian Pokrywka, Rev. PhD

Adjunct at the Chair of Moral Ecumenical Theology; born on 10th February 1965 in Tomaszów Lubelski. Having graduated from a Secondary School in Tomaszów Lubelski in 1984, he entered the Theological Seminary in Lublin and studied at the Theology Faculty of the Catholic University in Lublin. In 1990 obtained the degree of master of divinity for his thesis *Calling to Bravity and Courage in Christian Life in the Light of John Paul II's Teaching*, written under the supervision of Rev. Prof. Janusz Nagórny. On 2nd June 1990 he was ordained to the priesthood and was sent to work in St. Nicholas' church in Szczebrzeszyn. Due to a new administrative division of the Church in Poland in 1992, he was incardinated to the Zamość-Lubaczów diocese. In 1992 he started specialist studies in moral theology at the Theology Faculty of KUL. In 1994 he passed a licentiate examination and continued his doctoral studies. On 20th May 1998 has obtained the degree of doctor of theology for his doctoral dissertation entitled *Calling to Participation in Social Life in the Light of John Paul II's Teaching*, written under the supervision of Rev. Prof. Janusz Nagórny.

On 1st October 1995 he was employed at the Institute of Moral Theology as assistant of the Chair of Particular Moral Theology at the Theology Faculty of KUL. On 1st March 2001 he was promoted to the position of adjunct at the Chair of General Moral Theology, and after the reorganisation of the Institute since 1st October 2004 he has been an adjunct of the Chair of Moral Ecumenical Theology. In the academic year 2000/2001 he held the function of secretary of the Board of Theology Faculty, and in the years 2000-2004 he was secretary of the Institute of Moral Theology of KUL. In the years of 1994-2000 he held the function of a spiritual father at the Theological Seminary of the Zamość-Lubaczów diocese. On 22nd June 2004 he was again elected a spiritual father in this seminary. He is a co-editor of two studies on moral theology and an author of several dozen

learned and popular papers. His main interest is general moral theology, morality of social life, ecology, and the problems of marriage and family.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books

Person – Participation – Fellowship. Reflections on the Social Teaching of John Paul II, Lublin 2000.

Papers

The Biblical Vision of Participation in Social Life, RT 46 (1999), fasc. 3, p. 63-80.

Ecology vs. Demography, in: *Ecology. The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2002, p. 139-152.

The Third Commandment of the Church – the Call for the Frequent Holy Communion, in: *The Church Commandments Today. The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, J. Gocko (eds.), Lublin 2001, p. 145-157.

Towards Reconciliation with the Whole of Creation, in: *The Call for Reconciliation in the Perspective of the Jubilee of the Year 2000. Materials from a Symposium of KUL, 6-7 December 1999*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 2000, p. 251-267.

The Youth as the Hope of the Church and the World, in: *Christian Hope and Human Hopes*, J. Nagórny, M. Pokrywka (eds.), Lublin 2003, p. 187-203.

Moral Problems of Unemployment, „Theologica Thoruniensia", 4(2003), p. 223-234.

Moral Problems of Demography, „Theologica Thoruniensia", 3(2002), p. 237-248.

The Primacy of the Human Person in Social Life, RT 47(2000), fasc. 3, p. 209-227.

The Role of the Holy Spirit in the Formation of Mature Conscience. A Reflection on the Teaching of John Paul II in the Perspective of the Jubilee Year 2000, in: *Moral Challenges of the Turn of the Millennia*, J. Nagórny, A. Derdziuk (eds.), Lublin 1999, p. 191-206.

The Role of the Christian Family in the Process of Socio-Cultural Transformations, in: *Man – Love – Family. „Humanae vitae" after Thirty Years. Materials from a KUL Symposium, 3-4 December 1998*, J. Nagórny, K. Jeżyna (eds.), Lublin 1999, p. 347-363.

The Role of the Family in the Edification of the European Home, RT 51(2004), fasc. 3, p. 123-137.

The Role of the Family in the Education for Peace, in: *A Just War? The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, M. Pokrywka (eds.) Lublin 2003, p. 183-199.

The Role of the Sacrament of Penance in the Formation of Conscience, RT 50(2003) fasc. 3, p. 55-68.

The Concern of the Church for the Sobriety of the Nation, in: *Moral Aspects of Alcoholic Disease and Prevention*, A. Derdziuk, J. Karczewski (eds.), Zakroczym 2003, p. 93-104.

The Calling to the Formation of Conscience in the Light of the Teaching of John Paul II, RT 48(2001) fasc. 3, p. 53-68.

(Ed.) *Christian Hope and Human Hopes*, J. Nagórny, M. Pokrywka (eds.), Lublin 2003.

(Ed.) *A Just War? The Moral Message of the Church*, J. Nagórny, M. Pokrywka (eds.), Lublin 2003.

Tadeusz Zadykowicz, Rev. PhD

Born on 17 September 1968. He is a priest of the Archdiocese of Bialystok, graduated from the High Seminary in Białystok and the Catholic University of Lublin. He obtained the title of MA in theology on the basis of the dissertation titled „Ideological Images of Mary in John Paul's Encyclicals *Redemptor hominis, Dominum et Vivificantem* i *Redemptoris Mater'* prepared under the supervision of Father Prof. PHD Hab. S.C. Napiorkowski at the Faculty of Theology of the Catholic University of Lublin. In the years 1995-1999 he completed specialised studies in the field of moral theology at at the Faculty of Theology of the Catholic University of Lublin. In 1999 he defended his doctoral dissertation titled *The Marian Dimension of Christian Moral Life in the Light of Post-Conciliar Education by the Church* under the supervision of Rev Prof. PhD Hab. J. Nagorny and obtained the title of Theology Doctor in the field of moral theology. At present he is a lecturer at the Department of General Moral Theology. He cooperates with the Archidiocesan High Seminary in Białystok, the Pope's Theological Faculty in Warsaw and the Post-Graduate Catechetical and Pedagogical College at University in Bialystok. He is a member of the Learned Society of the Catholic University of Lublin and the European Society of Catholic Theology.

ACADEMIC PUBLICATIONS

Books and papers

Czy ekonomia może obyć się bez etyki? w: *Człowiek – Etyka – Ekonomia*, red. R. Horodeński, E. Ozorowski, Białystok 2001, s. 19-37. [*Can Economics Exist Without Ethics?,* in: *Man – Ethics – Economics*, R. Horodenski, E. Ozorowski eds., Bialystok 2001, p. 19-37].

Czy może istnieć świat bez wartości? Białystok 2003 [*Can a World Without Values Exist?* Bialystok 2003].

Miejsce „nakazów" i „zakazów" w posłudze Kościoła wobec człowieka i świata, w: *Archidecezjalne Wyższe Seminarium Duchowne w Białymstoku. Informator 2001/2002*, red. A. Proniewski i in. Białystok 2001, s. 19-30 [*The Position of „Dos' and „Donts' in the Church's Ministry to the Man and the World,* in: *The Archidiocesan High Seminary in Bialystok. Guide 2001/2002*, A. Proniewski and others, eds., Bialystok 2001, p. 19-30].

Modlitwa drogą pokoju, w: *Wojna sprawiedliwa? Przesłanie moralne Kościoła*, red. J. Nagórny, M. Pokrywka, Lublin 2003, s. 165-182. [*Praying Through Peace,* in: *Just War? The Church's Moral Message*, J. Nagorny, M. Pokrywka, eds., Lublin 2003, p. 165-182.

Moralna ocena terroryzmu w świetle jego przyczyn, CT 73(2003) fasc. 2, s. 110-124. [*Moral Evaluation of Terrorism in the Light of its Causes,* CT 73(2003) fasc. 2, p. 110-124].

Moralne aspekty bezrobocia, RT 51(2004) z. 3, s. 149-168. [*Moral Aspects of Unemployment*, RT 51(2004) b. 3, p. 149-168].

Nadzieja jedności chrześcijan, w: *Nadzieja chrześcijańska a nadzieje ludzkie*, red. J. Nagórny, M. Pokrywka, Lublin 2003, s. 205-221. [*The Hope of Christian Unity,* in: *Christian Hope versus Human Hopes*, J. Nagorny, M. Pokrywka, eds., Lublin 2003, p. 205-221].

Potrzeba ascezy ekologicznej, w: *Ekologia. Przesłanie moralne Kościoła*, red. J. Nagórny, J. Gocko, Lublin 2002, s. 153-168. [*The Need for Ecological Asceticism,* in: *Ecology. The Church's Moral Message*, Nagorny, J. Gocko, eds., Lublin 2002, p. 153-168].

Rola Maryi w chrześcijańskim życiu moralnym, „Salvatoris Mater" 5(2003) nr 2, s. 41-70. [*The Role of Mary in Christian Moral Life,* „Salvatoris Mater" 5(2003) no. 2, p. 41-70].

Rola wzorów osobowych w kształtowaniu chrześcijańskich postaw moralnych, Studia Teologiczne (Białystok, Drohiczyn, Łomża) 19(2001), s. 109-124. [*The Function of Role Models in Shaping Christian Moral Attitudes,* Theological Studies (Bialystok, Drohiczyn, Lomza) 19(2001), p. 109-124].

Służba prawdzie jako obowiązek moralny, „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej" 10(2001) nr 1, s. 137-148. [*Serving the Truth as a Moral Duty,* „Wiadomosci Koscielne Archidiecezji Bialostockiej" („Church News of the Archdiocese of Bialystok") 10(2001) no.1, p. 137-148].

W poszukiwaniu fundamentu życia moralnego u progu trzeciego 1000-lecia. Refleksja nad nauczaniem Jana Pawła II podczas pielgrzymki do Ojczyzny w 1999 r., „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej: 9(2000) nr 3, s. 90-101. [*Searching for the Foundation of Moral Life on the Eve of the Third Millennium. Reflection on the Teaching by John Paul II During his Pilgrimage to the Homeland in 1999,* „Wiadomosci Koscielne Archidiecezji Bialostockiej" („Church News of the Archdiocese of Bialystok"): 9(2000) no. 3, p. 90-101].

Wyzwania moralne nowego tysiąclecia. „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej: 9(2000) nr 4, s. 268-272. [*Moral Challenges of the New Millennium*, „Wiadomosci Koscielne Archidiecezji Bialostockiej" („Church News of the Archdiocese of Bialystok"): 9(2000) no. 4, p. 268-272].

Contents

History of the Department of Theology in general 5
Structure of Department of Theology 6
Aim of publication 8
Title (?????).....9

Ecumenical Institute 11

Kazimiera Derkaczewska (Eleni Fotiju), MA.....13
Wacław Hryniewicz OMI, Rev. Prof. PhD Hab. 15
Andrzej Kaim SAC, Rev. PhD.....61
Przemysław Kantyka, Rev. PhD 65
Stanisław Józef Koza, Rev. PhD.....67
Krzysztof Leśniewski, PhD 92
Sławomir Pawłowski SAC, PhD.....98
Roman Pracki, Rev. MA, BA 100

Instytut Historii Kościoła 103

Ks. Franciszek Drączkowski, Rev. Prof PhD Hab.....105
Janusz Dyl SAC, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL.....112
Jarosław Roman Marczewski, Rev. PhD 120
Tomasz J. Moskal, Rev. PhD 123
Jerzy Pałucki, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL.....124
Piotr Szczur, Rev. PhD 133
Mariusz Szram, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL.....138
Stanisław Tylus, Rev. PhD.....146
Jan Walkusz, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL 155
Anzelm R. Weiss, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL 183

Stanisław Wilk SDB, Prof. PhD Hab. 203
Marek T. Zahajkiewicz, Rev. Prof. PhD Hab. 210
Marta Ziółkowska USJK, Sister PhD 239

Instytut Liturgiczno-Homiletyczny 243

Włodzimierz Broński, Rev. PhD 245
Stanisław Dyk, Rev. PhD 249
Władysław Głowa, Rev. Prof. PhD Hab. 251
Czesław Krakowiak, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL 257
Bogusław Migut, Rev. PhD 264
Piotr Petryk, Rev. PhD 267
Andrzej Jan Rutkowski, Rev. PhD 269
Józef Marian Szczypa, Rev. PhD 270
Jarosław Woźniak, Rev. PhD 271
Tadeusz Zasępa, Rev. Prof. PhD Hab. 273

Instytut Muzykologii 277

Miłosz Aleksandrowicz, MA 279
Robert Bernagiewicz, Rev. PhD 284
Beata Bodzioch, MA 285
Jan Chwałek, Rev. Prof. PhD Hab. 287
Jarosław Kisieliński, Rev. M.A. 295
Piotr Paćkowski, Rev. M.A. 297
Ireneusz Pawlak, Rev. Prof. PhD Hab. 297
Jacek Piech, PhD 310
Maria Piotrowska, PhD Hab., Prof. of the CUL 312
Maria Szymanowicz, PhD 316
Mieczysław Julian Śmierciak OFM, MA, BA 319
Antoni Zoła, PhD Hab., Prof. of the CUL 321

Instytut Nauk Biblijnych 325

Dariusz Dziadosz, Rev. PhD 327
Andrzej Kiejza OFMCap, PhD 328
Krzysztof Mielcarek, PhD 330

Hubert Ordon, Rev. PhD....336
Antoni Paciorek, Rev. Prof. PhD Hab....342
Wojciech Pikor, Rev. PhD....348
Waldemar Rakocy, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL....349
Ryszard Rubinkiewicz, Rev. Prof. PhD Hab....355
Urszula Szwarc, PhD Hab., Prof. of the CUL....367
Stefan Szymik, Rev. PhD Hab., Prof of the CUL....374
Antoni Tronina, Rev. Prof. PhD Hab. 379
Henryk Witczyk, Rev. Prof. PhD Hab. 383
Mirosław Wróbel, Rev. PhD 386

Instytut Nauk o Rodzinie 389

Ks. Mirosław Kalinowski, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL 391
Stanislaw Longosz, Rev. PhD Hab., Prof of the CUL 397

Instytut Pastoralno-Katechetyczny 399

Stanisław Bielecki, Rev. PhD Hab., Prof of the CUL....401
Marek Fiałkowski OFMConv, PhD 404
Ryszard Kamiński, Rev. Prof. PhD Hab. 406
Andrzej Kiciński, Rev. PhD....408
Stanisław Kulpaczyński, Rev. Prof. PhD Hab. 411
Paweł Michał Mąkosa, Rev. PhD 415
Beata Parysiewicz, PhD 417
Ryszard Podpora, Rev. PhD 420
Wiesław Przygoda, Rev. PhD Hab....420
Kazimierz Ryczan, Rev. Bshp PhD Hab., Prof of the CUL 424
Helena Słotwińska, PhD Hab., Prof of the CUL....428
Wiesław Śmigiel, Rev. PhD 433
Kazimierz Święs, Rev. PhD....436
Antoni Tomkiewicz, Rev. PhD 438
Halina Wrońska, Sister PhD 441
Marian Wiesław Zając, Rev. PhD....447

Instytut Teologii Dogmatycznej 451

Czesław Stanisław Bartnik, Rev. Prof. PhD Hab. 453
Andrzej Czaja, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL.....460
Krzysztof Guzowski, Rev. PhD Hab.....464
Karol Klauza, PhD Hab., Prof of the CUL 466
Mirosław Kowalczyk, Rev. PhD.....472
Janusz Lekan, Rev. PhD.....477
Antoni Nadbrzeżny, Rev. PhD 479
Kazimierz Pek, Rev. PhD.....480
Jerzy Szymik, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL.....483

Instytut Teologii Duchowości 487

Krzysztof Burski SSP, PhD 489
Marek Chmielewski, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL.....491
Jerzy Jan Misiurek, Rev. Prof. PhD. Hab. 515
Antoni Jozafat Nowak OFM, Prof. PhD Hab. 528
Teresa Paszkowska, PhD Hab.....555
Jaroslaw Maciej Popławski, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL 562
Adam Witold Rybicki, Rev. PhD 567
Waldemar Stanislaw Seremak SAC, PhD.....570
Walerian Słomka, Rev. Prof. PhD Hab. 582
Stanisław T. Zarzycki SAC, PhD.....616

Instytut Teologii Fundamentalnej 625

Stanisław Grodź SVD, PhD.....627
Krzysztof Cezary Kaucha, Rev. PhD.....628
Zbigniew Krzyszowski, Rev. PhD.....630
Zdzisław Kupisiński SVD, PhD 636
Ireneusz Sławomir Ledwoń OFM, PhD.....638
Jacenty Mastej, Rev. PhD 641
Marian Rusecki, Rev. Prof. PhD Hab. 645
Henryk Zimoń SVD, Prof. PhD Hab. 671

Instytut Teologii Moralnej 679

Andrzej Derdziuk OFMCap., PhD Hab., Prof of the CUL.....681
Jerzy Gocko SDB, PhD Hab., Prof. of the CUL.....687
Piotr Kieniewicz, PhD 692
Janusz Nagórny, Rev. Prof. PhD Hab. 694
Sławomir Nowosad, Rev. PhD Hab., Prof. of the CUL.....711
Marian Pokrywka, Rev. PhD 720
Tadeusz Zadykowicz, Rev. PhD 723